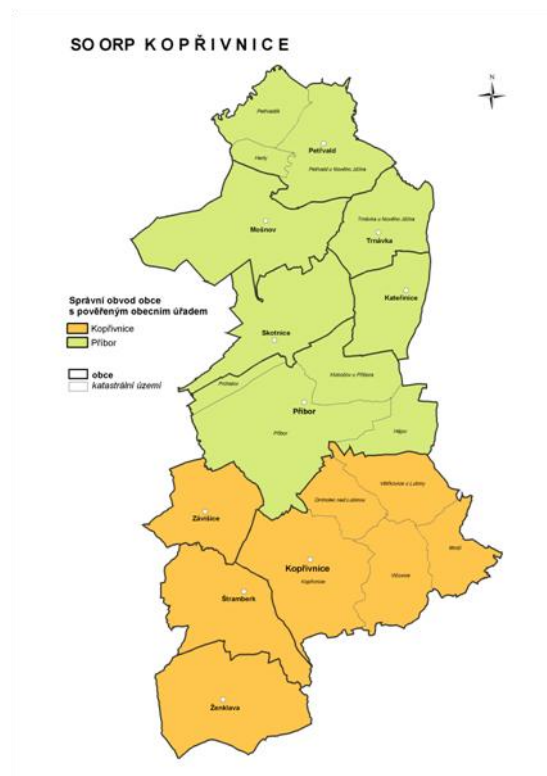
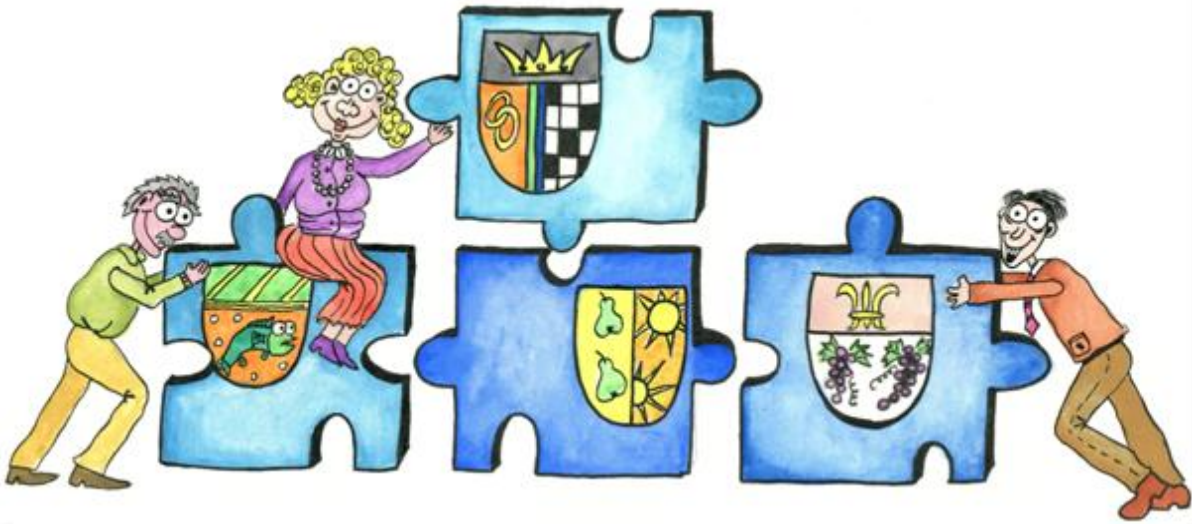

Strategie území správního obvodu ORP
Kopřivnice
v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

„Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.“

1. Úvod.....	6
1.1. Základní informace o strategii	6
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	7
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	8
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována.....	8
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží.....	8
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty.....	8
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	10
2.1. Profil území správního obvodu	10
2.1.1. Identifikace správního obvodu	10
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu	11
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území.....	27
Aktéři regionálního rozvoje	30
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu	31
3. Téma 1.: školství	32
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	32
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	32
3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj.....	34
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	62
3.1.4. SWOT analýza školství	67
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části).....	69
3.2. Návrhová část pro oblast školství	70
3.2.1. Struktura návrhové části.....	70
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	72
3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech	74
3.2.4. Indikátory	78
3.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	80
3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	80
3.3.2. Systém změn strategie	82
3.3.3. Akční plán.....	82
3.4. Závěr, postup zpracování a kontakty.....	85
3.4.1. Shrnutí	85
3.4.2. Popis postupu tvorby strategie	85
3.4.3. Kontakty, autoři strategie a zúčastněné strany.....	86
3.5. Přílohy	87
3.5.1. Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4	87
4. Téma 2.: sociální služby.....	88
4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	88
4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	88
4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	89

4.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	104
4.1.4.	SWOT analýza oblasti	109
4.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části).....	111
4.2.	Návrhová část pro oblast sociálních služeb	112
4.2.1.	Struktura návrhové části.....	112
4.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	114
4.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech	116
4.2.4.	Indikátory	118
4.3.	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	119
4.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	119
4.3.2.	Systém změn strategie	121
4.3.3.	Akční plán.....	121
4.4.	Závěr, postup zpracování a kontakty.....	124
4.4.1.	Shrnutí	124
4.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	124
4.4.3.	Kontakty, autoři strategie a zúčastněné strany.....	125
4.5.	Přílohy k tématu 2: sociální služby.....	126
4.5.1.	Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části	126
5.	Téma 3.: odpadové hospodářství.....	128
5.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	128
5.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	128
5.1.2.	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	130
5.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	163
5.1.4.	SWOT analýza oblasti	167
5.1.5.	Další potřebné analýzy – ekologické zátěže na území	168
5.1.6.	Souhrn výsledků analýz (analytické části).....	169
5.2.	Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství.....	172
5.2.1.	Struktura návrhové části.....	172
5.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	174
5.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech	176
5.2.4.	Indikátory	179
5.3.	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	182
5.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	182
5.3.2.	Systém změn strategie	184
5.3.3.	Akční plán.....	184
5.4.	Závěr, postup zpracování a kontakty.....	187
5.4.1.	Shrnutí	187
5.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	187
5.4.3.	Kontakty, autoři strategie a zúčastněné strany.....	188
5.5.	Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství.....	189
5.5.1.	Tabulkové a grafické výstupy zpracované v rámci analytické části	191
6.	Téma 4.: Cestovní ruch	214
6.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	214

6.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	214
6.1.2.	Popis cestovního ruchu ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	217
6.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	328
6.1.4.	SWOT analýza oblasti	332
6.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části).....	334
6.2.	Návrhová část pro oblast cestovních ruchů	340
6.2.1.	Struktura návrhové části.....	340
6.2.2.	Vize a problémové oblasti.....	342
6.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech	351
6.2.4.	Indikátory	366
6.3.	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	375
6.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	375
6.3.2.	Systém změn strategie	377
6.3.3.	Akční plán.....	378
6.4.	Závěr, postup zpracování a kontakty.....	380
6.4.1.	Shrnutí	380
6.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	380
6.4.3.	Kontakty, autoři strategie a zúčastněné strany.....	381
7.	Závěr, kontakty.....	382
8.	Seznam příloh.....	383
8.1.	Seznam tabulek.....	383
8.2.	Seznam grafů	388
8.3.	Seznam obrázků.....	389
8.4.	Seznam mapových podkladů.....	389

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Kopřivnice v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a cestovní ruch)
Řešené území	Správní obvod ORP Kopřivnice
	Počet obyvatel správního obvodu: 41 256 (2012)
	Počet obcí ve správním obvodu: 10 (2012)
	Rozloha správního obvodu: 12 128 ha (2012)
Názvy obcí správního obvodu	Města: Kopřivnice, Příbor, Štramberk
	Obce: Kateřinice, Mošnov, Petřvald, Skotnice, Trnávka, Závašice, Ženkla
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	DSO Sdružení povodí Sedlnice
Koordinátor tvorby strategie	Ing. Dalibor Kvita
Rok zpracování strategie	2014 – 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů DSO Sdružení povodí Sedlnice
Forma a datum projednání / schválení	Projednání na shromáždění starostů dne.... Schváleno na shromáždění starostů dne ....Projednáno / schváleno usnesením DSO dne ...
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace
Související legislativa	Zákon o obcích, zákon o životním prostředí, zákon o odpadech, školský zákon, zákon o sociálních službách, zákon o sociálním zabezpečení
Doba realizace strategie	2014 – 2020
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění starostů DSO Sdružení povodí Sedlnice
Orientační rozpočet implementace	Nepovinný řádek - Doplnit nebo není-li relevantní vypustit
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Kopřivnice realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s DSO Sdružení povodí Sedlnice a se zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována realizačním týmem ve složení: Ing. Dalibor Kvita (koordinátor), Mgr. Eva Arnošt (analytik), Mgr. Klára Niedźwiedzová (asistent)

Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní školství
	2. sociální služby
	3. odpadové hospodářství
	4. volitelné téma: cestovní ruch

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 10 obcí, z toho 3 mají statut města.

Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Kateřinice Počet obyvatel: 637 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Skotnice Počet obyvatel: 734 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Kopřivnice Počet obyvatel: 22 649 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Štramberk Počet obyvatel: 3 432 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Mošnov Počet obyvatel: 719 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Trnávka Počet obyvatel: 748 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Petřvald Počet obyvatel: 1 081 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Závěšice Počet obyvatel: 961 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Příbor Počet obyvatel: 8 541 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Ženklaava Počet obyvatel: 1 054 Zapojení do tvorby strategie: ano

Zdroj dat: Wikipedie

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP Kopřivnice realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s DSO Sdružení povodí Sedlnice a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a DSO Sdružení povodí Sedlnice je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Ing. Dalibor Kvita.

Strategie byla zpracována realizačním týmem ve složení: Ing. Dalibor Kvita (koordinátor), Mgr. Eva Arnošt (analytik), Mgr. Klára Niedźwiedzová (asistent)

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tab. 1.6.1 – Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	Politika územního rozvoje (2008)	MMR; http://databaze-strategie.cz/cz/cr/strategie
2	Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020	MMR; http://databaze-strategie.cz/cz/cr/strategie
3	Národní rozvojový plán ČR 2007-2013	MMR; http://databaze-strategie.cz/cz/cr/strategie
4	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2011-2015	MŠMT; http://databaze-strategie.cz/cz/cr/strategie
5	Plán odpadového hospodářství ČR	MŽP; http://databaze-strategie.cz/cz/cr/strategie
6	Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR 2014-2020	MMR; http://databaze-strategie.cz/cz/cr/strategie
	Kraj	
1	Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009-2020	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/rozvoj_kraje/srk_2009_2020.pdf
2	Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje (2010)	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/upl_0151.html
3	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2010-2014	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/soc/sprss_2010-2014.pdf
4	Marketingová strategie rozvoje cestovního ruchu v Moravskoslezském kraji pro léta 2009-2013	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/cr/msrcr_msk_aktualizace_2010_2011.pdf
	Mikroregiony, města a obce	
1	Strategický plán rozvoje města Kopřivnice 2007-2020	http://www.koprivnice.cz/urad/dokumenty/strategicky_plan_koprivnice_2007-2022.pdf
2	II. střednědobý plán rozvoje sociálních služeb města Kopřivnice se zapojením města Štramberku a obcí Závíšice a Ženkla na období 2013-2016	http://www.koprivnice.cz/socialni_oblast/planovani_soc_sluzeb/kom_plan_koprivnice_web.pdf
3	Plán odpadového hospodářství města Kopřivnice na období 2011-2016	http://www.koprivnice.cz/urad/dokumenty/POH_Koprivnice.pdf

Zdroj dat: Vlastní šetření, webové stránky Krajského úřadu v Ostravě a jednotlivých obcí

*Každá obec ORP Kopřivnice má zpracován svůj územní plán.

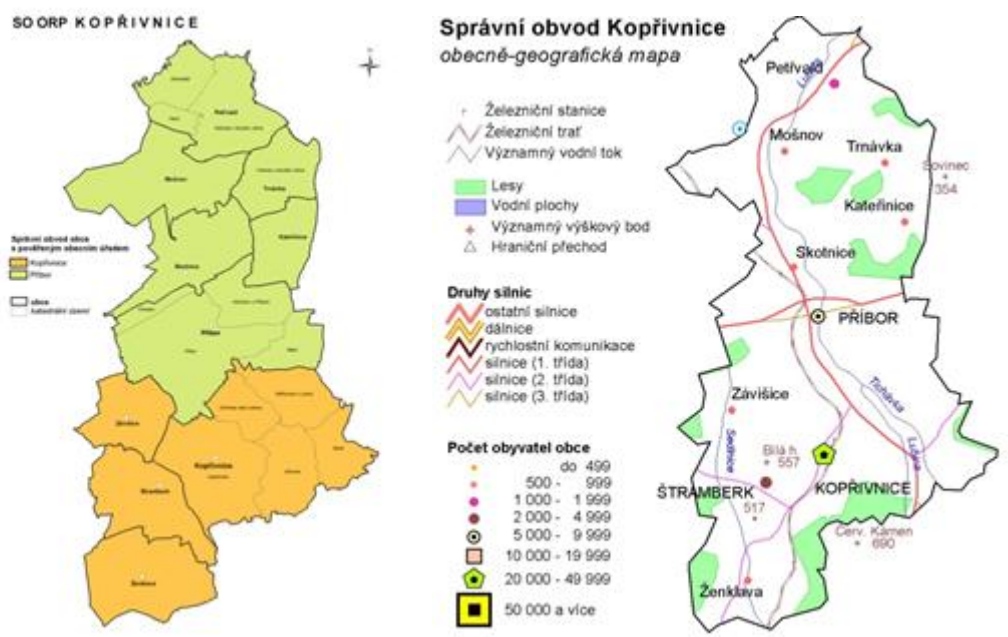
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

Území správního obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP) Kopřivnice se nachází v jiho-východní části Moravskoslezského kraje. Z fyzicko-geografického pohledu leží území v Podbeskydské pahorkatině, která se dále dělí na Příborskou pahorkatinu a Štramberskou vrchovinu. Severní část správního obvodu zasahuje do geomorfologického celku Moravská brána. ORP Kopřivnice leží jihozápadně od krajského města Ostrava, od centra SO Kopřivnice vzdáleného přibližně 40 km. Správní obvod je tvořen 10 sídly, z nichž tři jsou zařazena mezi města, jedná se o Kopřivnici, Štramberk a Příbor, a dále obcemi Kateřinice, Skotnice, Závíšice, Ženklaava, Trnávka, Petřvald a Mošnov. Rozloha SO ORP Kopřivnice o velikosti 121,28 km² zabírá plochu 2,2 % Moravskoslezského kraje. Na území SO ORP žilo k 31. 12. 2012 41 256 obyvatel, což představuje 3,3 % podílu z počtu obyvatel z Moravskoslezského kraje. Severní část správního obvodu (obce Skotnice, Petřvald, Trnávka a Mošnov) využívají blízké vzdálenosti města Ostravy, naopak jižní část je více vázána na bývalé okresní město Nový Jičín, které je nadále sídlem některých úřadů. Pověřenými úřady jsou Kopřivnice a Příbor. V regionu se nachází mezinárodní letiště a kvalitní silniční síť. Správní obvod je zaměřen především na automobilový průmysl, zemědělství je rozvíjeno pouze ve formě menších soukromých zemědělců. Potenciál regionu je v rozvíjejícím se cestovním ruchu. Historická jádra měst Štramberku a Příboru lákají návštěvníky stejně jako Technické muzeum v Kopřivnici. Území je vhodné pro rozvoj cyklistických i turistických tras.

Mapa 2.1.1.1 – Administrativní členění správního obvodu

Zdroj dat: ČSÚ

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Tab. 2.1.2.1 – Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	10	10	10	10	10	10	10	10
Počet částí obcí	16	16	16	16	16	16	16	16
Počet katastrálních území	19	19	19	19	19	19	19	19
Počet obcí se statutem města	3	3	3	3	3	3	3	3
Počet obcí se statutem městyse	0	0	0	0	0	0	0	0
POZEMKY (ha)								
Výměra v ha	12126,02	12126,20	12126,06	12126,93	12127,52	12127,42	12127,18	12127,74
zemědělská půda	8005,97	8004,10	7997,62	7983,58	7980,94	7974,93	7962,48	7948,33
lesní pozemky	1732,53	1732,11	1731,77	1735,68	1737,91	1738,06	1739,58	1741,88
zastavěné plochy	378,94	380,74	382,97	392,18	392,55	395,85	396,24	398,76
Hustota zalidnění (oby/km ²)	343	343	344	343	343	342	341	340

Zdroj dat: ČSÚ

SO ORP Kopřivnice se řadí mezi menší ORP Moravskoslezského kraje. Svou rozlohou zabírá plochu 2,2 % kraje. Území je tvořeno přibližně z 66 % zemědělskou půdou, ze 14 % lesními pozemky a přibližně 3 % zastavěné plochy. Podle hustoty zalidnění (340 ob/km², 2012) se řadí SO ORP Kopřivnice mezi 10 nejhustěji zalidněných oblastí Moravskoslezského kraje. Hodnota převyšuje hodnotu hustoty osídlení za Moravskoslezský kraj (226 ob/km²).

Tab. 2.1.2.2 – Počet obyvatel v území ORP

		2013
SO ORP - Kopřivnice		41 209
obec	Kateřinice	654
	Kopřivnice	22 597
	Mošnov	716
	Petřvald	1 807
	Příbor	8 529
	Skotnice	742
	Štramberk	3 418
	Trnávka	743
	Závišice	973
	Ženkla	1 030

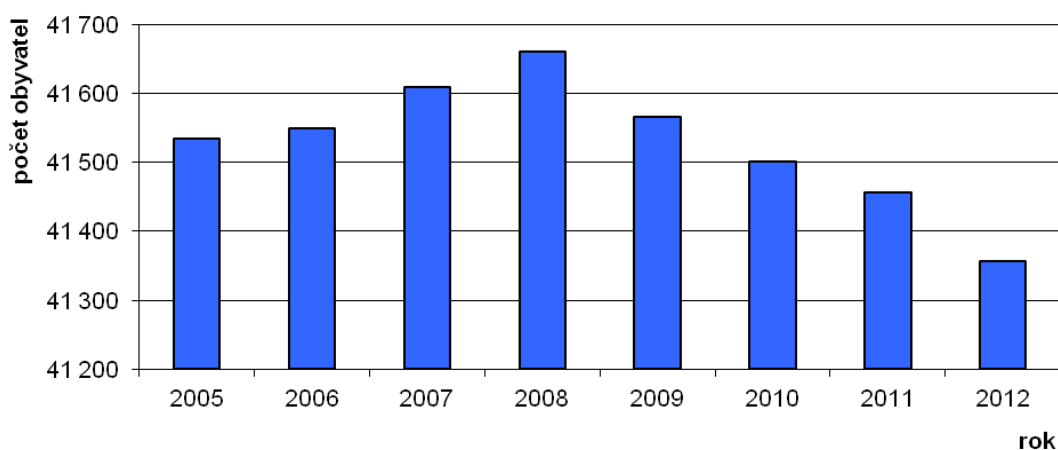
Zdroj dat: ČSÚ

Tab. 2.1.2.3 – Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel celkem		41 535	41 550	41 609	41 660	41 566	41 502	41 457	41 356
v tom:	muži	20 503	20 487	20 520	20 523	20 508	20 468	20 447	20 410
	ženy	21 032	21 063	21 089	21 137	21 058	21 034	21 010	20 946
Věkové skupiny									
v tom ve věku:	0 - 14	6 650	6 432	6 343	6 210	6 200	6 187	6 242	6 170
	15 - 64	29 909	30 003	29 955	29 854	29 630	29 437	29 114	28 753
	65 +	4 976	5 186	5 370	5 547	5 713	5 854	6 052	6 333
Průměrný věk (celkem)			38,54	38,89	39,21	39,47	39,8	40,08	40,46
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		75	81	85	89	92	95	97	103
Muži									
v tom ve věku:	0 - 14	3 429	3 298	3 252	3 183	3 183	3 180	3 216	3 167
	15 - 64	15 036	15 091	15 081	15 090	14 997	14 879	14 758	14 633
	65 +	2 030	2 134	2 193	2 242	2 317	2 387	2 467	2 584
Průměrný věk			37,19	37,55	37,86	38,06	38,3	38,61	38,95
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		59	65	67	70	73	75	77	82
Ženy									
v tom ve věku:	0 - 14	3 221	3 134	3 091	3 027	3 017	3 007	3 026	3 003
	15 - 64	14 873	14 912	14 874	14 764	14 633	14 558	14 356	14 120
	65 +	2 946	3 052	3 177	3 305	3 396	3 467	3 585	3 749
Průměrný věk			39,85	40,19	40,53	40,84	41,2	41,5	41,93
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		91	97	103	109	113	115	118	125
Migrace									
celková		2	86	47	-57	-68	-65	-63	-152
přirozená		58	116	156	68	57	77	24	18
stěhováním (mechanická)		-56	-30	-109	-125	-125	-142	-87	-170

Zdroj dat: ČSÚ

Graf 2.1.2.1 – Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

Zdroj dat: ČSÚ

Data za počet obyvatel jsou uváděna jako střední stav obyvatelstva (k 31. 7. daného roku). V tabulce odkazující na věkovou strukturu obyvatelstva lze sledovat současný trend ve vývoji obyvatel, tzn. úbytek obyvatel v rozmezí let 0 - 14 a naopak rostoucí počet obyvatel starších 65 let. Index stáří vyjadřuje poměr post reprodukční a dětské složky obyvatelstva. Podle indexu stáří bylo dosaženo hodnoty nad 100 % v roce 2012, tzn. převaha post reprodukční složky nad obyvatelstvem do 15 let v důsledku nízké porodnosti. U mužů tato hranice nebyla překročena, tedy pořád převládá obyvatelstvo mladší, ale přesto roste počet obyvatel v post reprodukční fázi. U žen je situace odlišná, zde převažuje obyvatelstvo starší 65 let již od roku 2007. V roce 2012 bylo v ORP Kopřivnice zaznamenáno 125 žen starších 65 let na 100 žen do 15 let. Se zvyšující se stárnoucí populací se zvyšují nároky na sociální a zdravotní zařízení a finanční zatížení těchto složek. SO ORP Kopřivnice kopíruje současné trendy demografického vývoje. Přirozená migrace obyvatelstva udává rozdíl mezi počty narozených a zemřelých. Správní obvod v letech 2005 - 2012 nezaznamenal přirozený úbytek obyvatelstva, přesto má přirozená migrace od roku 2008 klesající tendenci. Mechanický pohyb obyvatelstva v sobě zahrnuje rozdíl mezi přistěhovalými a vystěhovalými. Záporné hodnoty za správní obvod udávají převládající emigraci. SO ORP dlouhodobě ztrácí obyvatelstvo emigrací. Region je částečně znevýhodněn svou přílišnou orientací na průmyslové (automobilové) odvětví, ve kterém pracuje většina obyvatel území. Celková migrace, tedy součet přirozeného a mechanického pohybu obyvatelstva, je od roku 2008 v záporných hodnotách, to znamená, že stěhování obyvatelstva výrazně převažuje nad přirozeným přírůstkem. V roce 2012 se dokonce zvýšila tato hodnota na dvojnásobek oproti předchozímu roku. Tento jev může být způsoben hospodářskou krizí a následnou zvýšenou nezaměstnaností, která postihla i tento region (např. snížení počtu zaměstnanců v Tatře a dalších závodech).

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tab. 2.1.2.4 – Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	9	90	Kateřinice (i pro Trnávku, kde se MŠ nenachází), Kopřivnice: pod jedno ředitelství spadá 9 MŠ + ZŠ a MŠ 17. listopadu, speciální MŠ Motýlek, Příbor: 3, Petřvald, Mošnov, Skotnice, Štramberk, Závašice, Ženkla-va
Počet obcí se ZŠ jen 1. stupeň	5	50	Kopřivnice (Lubina, Mniší), Mošnov, Trnávka, Závašice, Ženkla-va
Počet obcí se ZŠ 1. i 2. stupeň	4	40	Kopřivnice: 7, Příbor: 3, Petřvald, Štramberk
Počet středních škol:			
-obory gymnázií	1	10	Příbor
-obory středních odborných škol a praktických škol	1	10	Kopřivnice
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	1	10	Kopřivnice
Počet základních uměleckých škol	3	30	Kopřivnice: 2, Příbor, Štramberk – pobočka kopřivnické ZUŠ
Počet konzervatoří	0	0	
Počet jazykových škol	2	20	Kopřivnice (Gee school, pobočka novojičínské Agentury poznání, Příbor (dvě pobočky)
Počet vyšších odborných škol	1	10	Kopřivnice

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní šetření, webové stránky jednotlivých obcí

Na území se nachází dostatečný počet základních i mateřských škol. Pouze jedna obec nemá svou mateřskou školu. Ve čtyřech obcích jsou školy s prvním druhým stupněm. Žáci z ostatních obcí dojíždějí do těchto čtyř spádových. Obce bez základní školy jsou příliš malé na to, aby měly svou školu. Dostupnost pro žáky je velmi dobrá. Na území ORP se nachází rovněž jedno gymnázium a odborná škola, také škola vyšší odborná. Vysoká škola se na území nenachází, nejbližší je vysoká škola v Ostravě, což je v dobré dojezdové vzdálenosti ze všech obcí ORP. Další střední školy se nacházejí v Novém Jičíně, rovněž bezproblémově dostupném.

Tab. 2.1.2.5 – Stručná charakteristika oblasti „kultura a sport“ v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna včetně poboček	10	100	Kopřivnice: 5, Petřvald: 2, Příbor: 3, každá obec má svou knihovnu
Stálá kina	2	20	Kopřivnice, Štramberk
Divadlo	0	0	Města Kopřivnice, Příbor a Štramberk disponují kulturními domy, v nichž se konají divadelní představení
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	5	50	Kopřivnice: 3, Příbor, Štramberk: 2, Ženkla, Skotnice
Galerie (vč. poboček a výstavních sálů)	2	20	Kopřivnice: 2, Štramberk
Kulturní zařízení ostatní	10	100	V každé obci se nachází sál pro pořádání kulturních akcí
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	3	30	Kopřivnice: 3, Příbor: 2, Štramberk
Koupaliště a bazény	5	50	Kopřivnice: 4 (veřejné koupaliště, krytý bazén, Větrkovická přehrada využívaná ke koupání, Therapon), Příbor, Trnávka, Štramberk, Kateřinice (přírodní koupaliště)
-z toho kryté	1	10	Kopřivnice: 2
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	10	100	Kopřivnice: 23, Petřvald: 3, Příbor: 7, Skotnice: 2, Štramberk: 4, Závěšice: 2, Ženkla: 3
Tělocvičny (vč. školních)	9	90	Kopřivnice: 10, Mošnov, Petřvald: 2, Příbor: 5, Skotnice, Štramberk: 2, Trnávka, Závěšice, Ženkla
Stadiony otevřené	2	20	Kopřivnice, Petřvald
Stadiony kryté	1	10	Kopřivnice
Zimní stadiony kryté i otevřené	2	20	Kopřivnice, Petřvald
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	10	100	Každá obec disponuje zařízením pro tělovýchovu

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní šetření webových stránek jednotlivých obcí

Vybavenost v oblasti kultury a sportu je velice dobrá. Každá obec má svou knihovnu, každá má nějaké zařízení, v němž se pořádají kulturní akce. Divadlo se na území sice nenachází, divadelní soubory však hrají v kulturních domech. Nejbližší divadlo se nachází v Novém Jičíně a v Ostravě. Na území nalezneme krytý i otevřený zimní stadion, krytý bazén a několik koupališť. Hřiště pro děti i fotbalové hřiště je v každé obci. Kina jsou na území dvě, kromě toho pořádá město Kopřivnice ještě promítání na plátno venku. Celkem pět z deseti obcí má rovněž muzeum. Tělocvičny nalezneme v devíti z deseti obcí. Střediska volného času se nacházejí pouze ve městech, tedy v Příboře, Štramberku a Kopřivnici.

Tab. 2.1.2.6 – Stručná charakteristika „zdravotnictví“ veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	1	10	Kopřivnice
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	5	50	Kopřivnice: 11, Petřvald, Příbor: 4, Štamberk, Ženkla
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	4	40	Kopřivnice: 4, Petřvald, Příbor: 2, Štamberk
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	5	50	Kopřivnice: 13, Petřvald, Příbor: 3, Štamberk, Ženkla
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	2	20	Kopřivnice, Příbor
Zařízení lékárenské péče	2	20	Kopřivnice: 5, Příbor: 2
Nemocnice	0		
Odborné léčebné ústavy	0		
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	1	10	Kopřivnice
Ostatní lůžková zařízení	0		

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní šetření webové stránky jednotlivých obcí

Hodnota udává počet obcí, v nichž se vyskytuje daný subjekt, v komentářích jsou obce vyjmenovány; pokud je těchto subjektů v obci více, je zde uveden počet.

Na území se nachází dostatečný počet lékařů různých oborů, jedna léčebna pro dlouhodobě nemocné a jedno sdružené ambulantní zařízení. Léčebna pro dlouhodobě nemocné a sdružené ambulantní zařízení se nachází v Kopřivnici, největším městě z ORP. Lékárny nalezneme pouze v Kopřivnici a Příboře, obě města jsou však bezproblémově dostupná občanům ostatních obcí z ORP. Nejbližší nemocnici nalezneme v Novém Jičíně a v Ostravě.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Ekonomickou situaci území, strukturu ekonomiky a trh práce na území stručně charakterizují tabulky níže.

Tab. 2.1.2.7 – Ekonomická aktivita obyvatel území ORP Kopřivnice v roce 2011

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		19 800	10 790	9 010	
v tom	zaměstnaní	17 921	9 810	8 111	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	14 963	7 958	7 005
		zaměstnavatelé	487	345	142
		pracující na vlastní účet	1 581	1 061	520
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	555	291	264
		ženy na mateřské dovolené	340		340
nezaměstnaní		1 879	980	899	
Ekonomicky neaktivní celkem		18 886	8 088	10 798	
z toho	nepracující důchodci	8 809	3 403	5 406	
	žáci, studenti, učni	6 209	3 132	3 077	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		1 535	823	712	

Zdroj dat: SLBD 2011

Tab. 2.1.2.8 – Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání v ORP Kopřivnice 2011

Vyjíždějící do zaměstnání a škol		Celkem	
Vyjíždějící celkem		11 372	
v tom	vyjíždějící do zaměstnání	8 159	
	v tom	v rámci obce	2 509
		do jiné obce okresu	3 875
		do jiného okresu kraje	1 278
		do jiného kraje	355
		do zahraničí	142
	vyjíždějící do škol	3 213	
	v tom	v rámci obce	1 064
mimo obec		2 149	

Zdroj dat: SLBD 2011

Tab. 2.1.2.9 – Charakteristika domácností v ORP Kopřivnice 2011

Hospodařící domácnosti podle typu			Hospodařící domácnosti	
Hospodařící domácnosti celkem			16 825	
v tom	tvořené 1 rodinou		10 768	
	v tom	úplné	bez závislých dětí	4 834
			se závislými dětmi	3 705
		neúplné	bez závislých dětí	1 005
			se závislými dětmi	1 224
	tvořené 2 a více rodinami		203	
	domácnosti jednotlivců		5 212	
	vícečlenné nerodinné domácnosti		642	

Zdroj dat: SLBD 2011

Tab. 2.1.2.10 – Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP Kopřivnice

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	3 055	2 732	2 593	1 973	1 183	1 296	2 950	2 322	1 327
z toho (%): občané se zdravotním postižením	14,37	16,65	17,28	19,26	22,23	20,76	12,07	14,34	21,55
	439	455	448	380	263	269	356	333	286
z toho (%): absolventi	10,05	8,24	5,94	5,27	4,23	5,63	0,98	4,05	8,89
	307	225	154	104	50	73	29	94	118
z toho (%): osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	41,34	43,37	43,81	44,65	38,46	20,68	17,12	35,96	49,43
	1 263	1 185	1 136	881	455	268	505	835	656
Volná pracovní místa	34	79	97	536	429	124	69	96	177
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	89,9	34,6	26,7	3,7	2,8	10,5	42,8	24,2	10,2
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	14,47	12,94	11,36	8,66	5,07	5,75	13,75	10,83	8,28

Zdroj dat: SLBD 2011

Tab. 2.1.2.11 – Charakteristika trhu práce v území ORP Kopřivnice

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru subjektů)	7 044	7 147	7 250	7 353	7 445	7 669	7 740	7 886	7 910	7 767
fyzické osoby celkem	6 162	6 210	6 239	6 315	6 391	6 522	6 489	6 610	6 644	6 501
z toho zemědělství podnikatelé	192	194	207	204	205	210	82	85	90	98
vyjádření v %	3,12	3,12	3,32	3,23	3,21	3,22	1,26	1,29	1,35	1,51
právnícké osoby celkem	882	937	1 011	1 038	1 054	1 147	1 251	1 276	1 266	1 266
z toho obchodní společnosti	408	422	442	445	457	482	497	526	535	539
vyjádření v %	46,26	45,04	43,72	42,87	43,36	42,02	39,73	41,22	42,26	42,58
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ekonomické činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybnářství	4,0	3,9	4,0	3,9	4,1	4,2	2,8	2,8	2,9	3,1
průmysl celkem	14,9	15,1	14,9	14,4	14,4	14,2	14,5	14,4	14,5	14,1
stavebnictví	7,9	8,0	7,9	8,0	8,4	8,7	9,3	9,9	9,8	9,8
velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	41,5	40,8	40,8	40,4	39,8	38,1	37,0	35,8	34,4	33,4

Zdroj dat: ČSÚ

Počet ekonomických subjektů od roku 2003 stoupal a v roce 2011 bylo na území SO 7 910 ekonomických subjektů, což je ve sledované časové řadě nejvíc. Z tabulky je zřejmé, že největší podíl ekonomických subjektů zajišťuje velkoobchod, maloobchod, oprava a údržba motorových vozidel. V rámci ORP Kopřivnice nastává přesun zaměstnanosti do oblasti služeb, SO kopíruje celorepublikový trend. Stále je to však oblast, kde klíčovou úlohu hraje průmyslové odvětví. Nejmenší podíl tvoří zemědělská činnost, lesnictví a rybnářství. Výrazný pokles fyzických osob pracujících v zemědělství je zaznamenán na přelomu let 2008-2009, a to pokles o necelé 2 p. b.

D. Doprava

ORP Kopřivnice má dobrou dopravní infrastrukturu. Hlavní silniční komunikací je silnice I/58 procházející ORP z jihu na severozápad, napojuje se na regionální, nadregionální a mezinárodní silniční síť (Rožnov p. R. I/35 - Frenštát p. R. - Příbor I/48 - Ostrava I/11,I/56 - Bohumín I/67 - Polsko), komunikace dále navazuje na dálnici D1 severním směrem v Ostravě. Napojení na celostátní a mezinárodní síť silnic a dálnic je dále realizována silnicí I/48 (Běloutín I/47 - Nový Jičín I/57 - Příbor I/58 - Frýdek-Místek I/56 - Horní Tošanovice I/68 - Český Těšín I/11,I/67 - Chotěbuz - Polsko), komunikace zajišťuje napojení na dálnici D1 ve směru jižní vazby v Běloutíně. Železniční spojení je zajištěno tratí č. 325 Studénka - Veřovice. Ve Studénce je navázáno spojení na mezinárodní koridor IV (Katowice - Ostrava - Břeclav - Vídeň). Z Veřovic je zajištěno regionální a nadregionální spojení Ostrava - Frýdek-Místek - Valašské Meziříčí - Brno. Významným dopravním uzlem je letiště Leoše Janáčka v obci Mošnov sloužící pro osobní i nákladní dopravu. Pro snadnější přístup k letišti se nyní buduje vlakové spo-

jení na trase č. 325 s odbočkou na letiště a probíhá rekonstrukce silnice mezi Příborem a Mošnovem. Rekonstrukce v budoucnu zajistí odstranění nevyhovujícího průjezdu obcí Skotnice a napojení na novou průmyslovou zónu v Mošnově včetně nového dopravního terminálu a letiště. Realizací tohoto záměru, který je výrazně podporován Magistrátem města Ostravy a CzechInvestem, může jihozápadní část ORP získat nejen rychlejší napojení na letiště, ale zároveň i příznivější přístup na dálniční připojení ve Studénce a rychlejší spojení s krajským městem Ostravou. Centrem ORP je město Kopřivnice. Spojení silniční dopravou (automobilem) Kopřivnice a vyšších administrativních sídel je relativně dobré. Dostupnost veřejnou dopravou je však mírně horší, a to zejména o víkendu. Nejrychlejší cesta autobusem ve všední den do Ostravy trvá 48 minut, což je o více než 10 minut více než autem. O víkendu se pak délka cesty autobusem prodlužuje o dalších 10 minut a rozdíl mezi cestou autem a autobusem narůstá na 20 minut. Alternativou pak zůstává spojení vlakem, které trvá do Ostravy 43 minut, včetně víkendu. Nevýhodou tohoto spojení však může být přestup ve Studénce. Intenzita autobusových a vlakových spojení do Ostravy ve všední dny je dostatečná (dále se týká obcí Příbor, Skotnice, Mošnov, Petřvald, Ženkla). Nový Jičín je z Kopřivnice dosažitelný autobusem ve všední den za 25 minut, což je o 7 minut déle než autem. O víkendu se délka spojení prodlužuje o 6 minut. Intenzita dopravy je do Nového Jičína více než dobrá (týká se i obcí Závěšice a Štramberk). Přestože veřejná doprava dosahuje během víkendového provozu nižší intenzity, je možné ji považovat za dostatečně zajímavou alternativu k dopravě automobilové. Kvalitní a dostupná veřejná doprava může mít totiž kromě jiného i pozitivní dopad na stav ovzduší. Každodenně do a z Kopřivnice přijede i vyjede přes 5 000 osob, a to pouze do zaměstnání a škol. To je v porovnání s populační velikostí města nezanedbatelné množství. Ve směru na Nový Jičín, na Příbor a na Frenštát pod Radhoštěm, tedy ve směrech největší pracovní migrace, denně projede přes 14 000 osobních automobilů. Pokud by do zaměstnání a škol dojížděla a vyjížděla většina osob veřejnou dopravou, mohlo by dojít alespoň k mírnému zlepšení kvality ovzduší, a to hlavně v zimních obdobích, kdy bývá situace nejhorší. Otázkou je také cena veřejné dopravy, v některých případech je cena na kratší vzdálenosti nepřiměřená, a proto lidé volí jinou možnost než jízdu veřejnou dopravou. Motivace obyvatel levnějšími jízdenkami by mohla být částečným řešením problému.

V žádné obci SO nefunguje městská hromadná doprava. Území je vhodné pro rozvoj cykloturistiky, ke stávajícím cyklistickým trasám tak přibývají stále nové. Kopřivnice je členem Asociace cykloměst, a proto dbá o rozvoj cykloturistiky i ve svém okolí. Skrze město Kopřivnice vede hlavní cyklotrasa regionálního významu, a to trasa 502 Starý Jičín – Nový Jičín – Kopřivnice – Hukvaldy, z níž se v Kopřivnici odděluje trasa 6039 Kopřivnice – Nová Horka. Dále město protíná cyklotrasa 6001 Hukvaldy – Kopřivnice – Příbor, která je stejně jako cyklistický okruh 6002 Příbor – Kopřivnice – Závěšice vhodná zejména pro trekkingová kola, neboť již není v současné době systematicky udržována. Místní částí Mniší vede také další významná cyklotrasa, tzv. Radhoštská stezka, začínající v Ostravě a pokračující přes Příbor a Frenštát pod Radhoštěm až na Radhošť. Město systematicky doplňuje síť cyklotras a cyklostezek na svém území. Od roku 2010 se podařilo zprovoznit cyklostezku spojující průmyslovou zónu s centrem města v celkové délce 1,4 km. V roce 2011 se Kopřivnice podílela na budování cyklistické trasy z Příboru do místní části Kopřivnice, Lubina, která je součástí cyklotrasy Poodří – Beskydy. V letošním roce se plánuje dokončení dalšího úseku této cyklotrasy z místní části Kopřivnice, Lubina do Kopřivnice, Vlčovice v délce 2,5 km. Tato cyklotrasa tak dosáhne délky přes 7 km. V budoucnu se plánuje její prodloužení až do Frenštátu pod Radhoštěm. Celkově se tak na území města nachází 21,5 km cyklotras a cyklostezek, přičemž v místní části Kopřivnice je navíc vybudován téměř 14 km kondiční areál pro cyklisty, Šostýn, který se skládá ze tří individuálních okruhů,

a to z okruhů Červený kámen, Holý vrch a Pískovna. Většina obcí v SO ORP je protkána cyklotrasami. Cyklistické trasy nenalezneme pouze v obci Ženklava.

Zdroj dat: webové stránky města Kopřivnice

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Informace o nerostných surovinách a dobývacích prostorách podávají tabulky 12, 13 a 14 níže. Těžba nerostných surovin na území se nachází na území města Štramberk. Ložiska vápence nalezneme v lokalitě Štramberk - Kotouč (KOTOUČ ŠTRAMBERK, spol. s r.o. s počtem 170 zaměstnanců). Zásoby černého uhlí se nacházejí v lokalitě Příbor (s těžbou se v současnosti nepočítá).

Podle posledního sčítání lidu z roku 2011 dojíždělo za prací do Kopřivnice celkem 3 149 zaměstnanců, z toho téměř 70 % do firem působících ve zpracovatelském průmyslu. Podíl pracovních míst ve službách (veřejných i komerčních) je nižší než v okolních městech. Malá rozvinutost veřejných i komerčních služeb v Kopřivnici vyplývá především z blízkosti a dobré dopravní dostupnosti Nového Jičína, kde jsou komerční i veřejné služby koncentrovány, což je dáno jeho větší velikostí a dřívějším statutem okresního města. Z úzké specializace však vyplývá určitá zranitelnost průmyslové základny, která je v některých městech podpořena existencí jedné nebo dvou velkých firem, často ze stejného průmyslového odvětví, které tvoří dominantní část celého zpracovatelského průmyslu. Obvykle je na tyto firmy navázána i řada dalších menších firem, které fungují jako jejich subdodavatelé. Průmyslové specializace v městech v okolí Kopřivnice naznačují existující kompatibilitu nebo vhodnou doplňkovost, tyto podněcují vzájemné obchodní vazby na základě dodavatelsko-odběratelských vztahů nebo představují potenciál pro vznik dalších platforem spolupráce. Ve struktuře zpracovatelského průmyslu v Kopřivnici jednoznačně převládá odvětví automobilové. Tato specializace je dlouhodobá a odvíjí se od existence firmy Tatra a dalších dceřiných nebo jinak navázaných výrobců dílčích komponent, kteří sídlí v areálu Tatro. Druhým faktorem, který ještě zvýšil význam tohoto odvětví ve městě, je průmyslový park, který je z převážné části obsazen pobočkami zahraničních firem produkujících dílčí komponenty a moduly pro výrobu osobních automobilů. Hlavními faktory pro příchod takto zaměřených firem byla automobilová tradice Kopřivnice, existence stejně zaměřené SŠ, která zajišťuje odpovídající kvalifikaci lidských zdrojů, a také lokalizace několika výrobců osobních automobilů v širším okolí Kopřivnice, kteří jsou důležitými odběrateli. Další odvětví jako výroba kovodělných výrobků, výroba elektroniky a výroba ostatních dopravních prostředků (jízdnicích kol) mají již mnohem nižší význam.

Zpracovatelský průmysl je v Kopřivnici hlavním tahounem ekonomiky. V roce 2011 vytvářely firmy ve zpracovatelském průmyslu téměř 50 % všech pracovních míst, což je ze všech středně velkých měst v regionu nejvíce. Všichni velcí zaměstnavatelé, kteří mají více než 250 zaměstnanců, působí ve zpracovatelském průmyslu. Dvacet největších firem zpracovatelského průmyslu v Kopřivnici zaměstnává celkem 6 227 pracovníků, polovinu z nich tvoří obyvatelé města Kopřivnice (dojíždějících do zpracovatelského průmyslu ve městě je podle dat ČSÚ 3 145). Nejvýznamnější skupinu představují pobočky zahraničních firem usídlených v průmyslové zóně, které se specializují na subdodávky do automobilového průmyslu (Brose, Dura Automotive, Cirex CZ, Erich Jaeger, Röchling Automotive a částečně i Bang Olufsen). Firmy v průmyslové zóně zaměstnávaly v roce 2011 téměř 3 200 pracovníků, což je téměř třetina všech pracovních míst ve městě. Druhou skupinou firem je Tatra a.s. a její přidružené nebo dceřiné společnosti sídlící ve společném areálu (Tafonco, Tawesco, Taforge, Talosa).

Všechny tyto firmy jsou s Tatrou propojeny pomocí těsných dodavatelsko-odběratelských vztahů, některé i majetkově.

Další průmyslovou zónou na území je průmyslová zóna Ostrava – Mošnov. Zóna je situována 25 km jižně od centra města s velmi dobrou dopravní dostupností s možností využití silniční, železniční a letecké dopravy. V blízkosti zóny se nachází třiceti hektarový obchodně-podnikatelský areál, v němž jsou umístěny malé a střední podniky. V areálu se rovněž nacházejí prostory vhodné k administrativním účelům, které si lze pronajmout. V Mošnově nalezneme rovněž Multimodální logistické centrum Ostrava – Mošnov. Součástí tohoto centra jsou podniky HB Reavis Group CZ, s.r.o., DHL, UPS, SmartCargo, PST CLC, CSAD Logistic, Celní správa ČR. Centrum se nachází na Letišti Leoše Janáčka a je důležitou součástí plánovaného rozvoje ostravského letiště a přilehlé oblasti. K 31. 6. 2012 zde bylo vytvořeno 1 557 pracovních míst. Mezi investory této zóny patří PLAKOR Czech, s.r.o, Behr Ostrava, s.r.o., Cromodora Wheels, s.r.o., Free Zone Ostrava, a.s., HB Reavis Group CZ,s.r.o. Další větší firmou na území je firma Primus, která sídlí v Příboře. Tato firma zaměstnává zhruba 500 osob.

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Na území se nachází tři oblasti krajinného rázu - Oderská brána, Příborská pahorkatina a Podbeskydí. Na území ORP Kopřivnice se nachází síť územního systému ekologické stability na lokální, regionální a nadregionální úrovni. ÚSES je z velké části funkční, zejména v jižní části ORP. Na území ORP Kopřivnice nalezneme rovněž významné krajinné prvky (VKP), mezi které patří lesy, vodní toky, rybníky, údolní niva a některé vodní toky s pobřežní vegetací. ORP disponuje 464 VKP. Do katastrálního území Petřvaldíku zasahuje CHKO Poodří. CHKO Poodří byla vyhlášena 27. 3. 1991 a celková rozloha této CHKO je 8 150 ha. CHKO Poodří je chráněné území nížinného charakteru, zřízené k ochraně mokřadních ekosystémů niv. Oblast je charakteristická harmonicky utvářenou krajinou parkového charakteru s množstvím rozptýlené zeleně. Krajinou přirozeně meandruje tok řeky Odry, na jejímž toku se nacházejí soustavy trvalých i periodických tůní, lužní lesy, mokřady mezinárodního významu, soustavy rybníků a největší systém aluviálních luk v ČR. Dále se v území nachází přírodní rezervace Rybníky v Trnávce vyhlášená v roce 2002. Jedná se o území rybníků, mokřadů a přirozeně meandrujícího toku se zvláště chráněnými druhy rostlin a živočichů. Ve SO nalezneme také jednu národní přírodní památku (NPP) a tři přírodní památky (PP). NPP Šipka je vyhlášena na katastrálním území města Štramberku, a sice na severním úbočí a ve vrcholové části Kotouče a zahrnuje celou dochovanou část. Z jižní strany hraničí s dobývacím prostorem a stávající horní hranou vápencového lomu. Významem NPP je ekosystém geomorfologicky významného vápencového bradla a rovněž kulturní, historický a archeologický odkaz neandrtálského člověka na severní Moravě. PP Kamenárka leží rovněž v katastru města Štramberku a je řazena mezi poslední volně přístupná místa s možností vidět bloky tithónských štramberských vápenců. PP Váňův kámen leží již na katastru Kopřivnice. Jedná se o skalní výchoz jurského vápence s brekciovitou strukturou. PP Sedlnické sněženky se rozprostírá na katastrálních územích obcí Sedlnice, Skotnice a Příbor. Jedná se o rozptýlené louky a fragmenty lužních porostů v široké nivě Sedlnice s téměř souvislými břehovými porosty. Do SO ORP zasahuje přírodní park Podbeskydí, vyhlášený v roce 1994 na ploše sto dvaceti pěti kilometrů čtverečních. Posláním přírodního parku je především zachování krajinného rázu Podbeskydské pahorkatiny. Dále se v území rozkládá Geopark Podbeskydí, který byl vyhlášen jedním z národních geoparků. Dle NATURA 2000 zasahuje do SO evropsky významná lokalita (EVL) a ptačí oblast (PO) Poodří a dále se zde nacházejí EVL Červený kámen, Libotín a Štramberk.

Na území se vyskytuje bohatý lesní fond tvořený drobnými a středně velkými komplexy lesů. Tyto lesy mají menší hospodářský význam, jsou však důležité pro krajinu a její ekologickou stabilitu. Největším vlastníkem lesů jsou Lesy České republiky, s. p. Na území ORP se nacházejí také lesy zvláštního určení, např. lesy rekreační, les v přírodní rezervaci, les v pásmu hygienické ochrany vodního zdroje. Více informací o lesích poskytuje tabulka číslo 15.

Ekologická situace je na území v celku dobrá. Na území se nevyskytují větší ekologické zátěže. Město Kopřivnice má zmapováno 9 lokalit, kde docházelo k ukládání odpadů. Většina těchto odpadů vznikla v 70. a 80. letech 20. století a souvisí s růstem a budováním města. Jedná se zejména o průmyslové, stavební, komunální a nebezpečné odpady. Ve Štramberku jsou 4 zmapované skládky (černé, pololegální i uzavřené). SO ORP patří do oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší. V letech 2005 až 2007 oblast snížila znečištění benzo(a)pyrenu přibližně o 60 %, v letech 2009 a 2010 překročení cílových imisních limitů touto látkou narostlo opět na 100%. Došlo také k výraznému nárůstu překročení limitů pro denní koncentrace suspendované částice frakce PM₁₀. Největší množství emisí všech základních znečišťujících látek produkují na území bývalého okresu Nový Jičín velké zdroje znečištění a malé zdroje (lokální topeniště). Z hlediska znečištění ovzduší mobilními zdroji je největším zdrojem znečištění silnice č. I/58 procházející obcemi Petřvald, Mošnov a Skotnice. Největšími znečišťovateli ovzduší se v roce 2010 stala společnost Moravan, a.s. z Petřvaldu produkující amoniak, společnost Tafonco, a.s. produkující tuhé znečišťující látky, společnost KOMTERM, a.s. produkující nejvíce oxidu siřičitého a oxidů dusíku. Oxid uhelnatý nejvíce vyprodukovala společnost Kotouč Štramberk, spol. s.r.o. Z pohledu těžkých organických látek se největším znečišťovatelem stala společnost TATRA, a.s.

Zemědělství není na území tak rozsáhlé jako průmyslová výroba, nalezneme zde však velké množství zemědělské půdy. Podíl zemědělské půdy z celkové výměry území ORP je 65,7 %. Největší podíl zemědělské půdy je ve Skotnici (79,9 %), nejmenší ve Štramberku (44,5 %). 72,1 % zemědělské půdy tvoří orná půda, 18,3 % tvoří trvalé travní porosty. Severní nížinatá část ORP je tvořena hodnotnými a kvalitními půdami, horší kvalitu mají půdy na jihu SO, v kopcovitých oblastech.

Zdroj dat: 2. úplná aktualizace územně analytických podkladů ORP Kopřivnice 2012

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Všechny obce v ORP mají napojení na veřejný vodovod, případně využívají zásobování ze studní (Štramberk – Libotín, Kopřivnice – Paseky). S rostoucím počtem obyvatel a s tlakem na rozvoj obce Ženklava bude potřeba zvýšit kapacitu vodovodního přivaděče z DN 100 na min. DN 150. Momentálně také dochází k řešení napojení na veřejný vodovod části Štramberk – Libotín. Koncový systém čištění odpadních vod mají města Kopřivnice, Příbor a Štramberk, částečně jsou odpadní vody čištěny v Petřvaldu a Mošnově. Kopřivnice – Lubina odvádí odpadní vody na ČOV v Kopřivnici, ostatní obce odpadní vody nemají čištěné nebo pouze částečně čištěné a odcházejí místní kanalizací do vodních toků.

Jediným zdrojem elektrické energie na území ORP je teplárna bývalé Energetiky Tatra, v současné době Energetiky Kopřivnice a.s., v majetku a.s. Komterm. Na území Petřvaldu je umístěna stavba malé větrné stanice typu VT 7 (MVS) s výkonem 0,007 MW, která je určena pro energetické zásobování areálu základní školy. Na území místní části Příbor – Prchalov je rovněž umístěna malá větrná elektrárna o výkonu 0,007 MW. Během minulých let bylo v ORP Kopřivnice vybudováno několik fotovoltaických elektráren různých velikostí. Většina z nich slouží pro zásobování rodinných domů.

Na území města Štramberk jsou situovány těžebně-vtláčecí sondy společnosti RWE - Transgas, a.s., která ve Štramberku provozuje podzemní zásobník plynu (PZP). Zásobování teplem na území je realizováno buď centralizovaně, nebo decentralizovaně. Ve městě Kopřivnice a Příbor je zajištěno zásobování teplem centrálně. Decentralizované vytápění teplem s individuálním vytápěním rodinných domů a samostatnými kotelny pro objekty vybavenosti je charakteristické pro menší obce a místní části měst a individuální výstavbu v Kopřivnici. Tepelná energie je zajišťována zejména zemním plynem a pevnými palivy (kaly, uhlí).

Telekomunikační pokrytí je na území velmi dobré. Prostřednictvím telekomunikačních služeb a.s. Telefónica O2 Czech Republic je v řešeném území zajišťován místní, meziměstský a mezinárodní telefonní styk spolu s dalšími službami jako je TELEFAX, POSTFAX, veřejná radiokontaktní služba, veřejná datová služba, pronájem digitálních okruhů pro přenos dat, služby euroISDN, INTERNET OnLine a propojení s veřejnou sítí mobilních telefonů v systému GSM - O2, T-mobile a Vodafone.

Odpadové hospodářství na území je řešeno v rámci jednotlivých plánů odpadového hospodářství. Ve SO ORP se nenachází skládka odpadu ani skládka nebezpečného odpadu. Odpad je svážen zejména na skládku SKLADEKO, s.r.o. ve Staříči nebo ASOMPO, a.s. v Životicích u Nového Jičína. Tříděný odpad je zpracováván jako tzv. druhotná surovina, odpad ze zeleně je předáván na kompostárnu. Nebezpečný odpad je svážen mobilními sběrnami nebezpečných odpadů.

Na území nalezneme větší záplavová území. Záplavy způsobují na území tři vodní toky – Lubina, Sedlnice a Odra. Řeka Lubina protéká katastrálními územími obcí Petřvald u Nového Jičína, Harty, Mošnov, Skotnice, Klokočov u Příbora, Příbor, Drnholec nad Lubinou, Větřkovice u Lubiny, Vlčovice, Mniší. Záplavové území vodního toku Sedlnice je stanoveno mimo zastavěné části obcí Štramberk a Ženklava. Rozdílná situace je v obci Závišice, kde záplavové území zasahuje do části stávající zástavby. Řeka Odra zasahuje do katastrálního území Petřvaldíku, zde se povodňová voda rozlévá do luk. Ochranou před povodněmi disponuje obec Kateřinice (poldr z roku 2007), další protipovodňová opatření tvoří protipovodňová hráz na řece Lubině na různých částech toku.

Tab. 2.1.2.12 – Dobývací prostory

těžené dobývací prostory					
identifikační číslo	název	organizace	nerost	stav využití	surovina
60167	Štramberk	Holcim (Česko) a.s., člen koncernu, Prachovice	vápenec, slín	těžené	cementářské korekční sialitické suroviny, vápenec
netěžené dobývací prostory					
identifikační číslo	název	organizace	nerost	stav využití	surovina
40028	Štramberk II (zásobník)	RWE Gas Storage, s.r.o., Praha	zemní plyn	se zastavenou těžbou	zemní plyn
10026	Fryčovice			rozhodnutí	hořlavý zemní plyn

Zdroj dat: 2. úplná aktualizace Územně analytických podkladů ORP Kopřivnice 2012

Tab. 2.1.2.13 – Chráněné ložiskové území

identifikační číslo	název	surovina
14400000	Čs. část Hornoslezské pánve	uhlí černé, zemní plyn
15457200	Štramberk II (PZP)	zemní plyn
40025000	Štramberk III	zemní plyn
8367200	Příbor	zemní plyn
6650001	Štramberk	vápenec, slín
21690002	Tichá	černé uhlí, zemní plyn

Zdroj dat: 2. úplná aktualizace Územně analytických podkladů ORP Kopřivnice 2012

Tab. 2.1.2.14 – Ložiska nerostných surovin

identifikační číslo	název	těžba	surovina	nerost
314410000	Příbor - sever	dosud netě- ženo	uhlí černé, zemní plyn	černé uhlí
307190000	Fryčovice	dosud netě- ženo	uhlí černé	černé uhlí
307200000	Příbor - východ	dosud netě- ženo	uhlí černé	černé uhlí
314400000	Příbor - západ	dosud netě- ženo	uhlí černé	černé uhlí
308367200	Příbor - Klokočov	současná z vrtu	zemní plyn	
317190000	Mořkov - Frenštát	dosud netě- ženo	uhlí černé	černé uhlí
315457200	Příbor - jih (Štram- berk) - PZP	dřívější z vrtu	podzemní zásobník plynu, zemní plyn	
306650000	Štramberk	současná povrchová	cementářské korekční sialitické suroviny, vápenec	jíl, jílovec, krystalický vápenec, vápenec
321690003	Kopřivnice - Tichá	současná z vrtu	uhlí černé, zemní plyn	černé uhlí
314340000	Štramberk - Na Peklech	dřívější po- vrchová	cementářské korekční sialitické suroviny	hlína, jíl, jílovec

Zdroj dat: 2. úplná aktualizace Územně analytických podkladů ORP Kopřivnice 2012

Tab. 2.1.2.15 – Lesy na území SO ORP Kopřivnice

kategorie	subkategorie	porostní plocha (ha)
les hospodářský		1 562,69
les ochranný		0
les zvláštního určení	pásma ochrany vodních zdrojů I. stupně	1,34
	území NP a NPR	0
	1. zóny CHKO, PR, PP	1,09
	příměstské parky, rekreační lesy	73,93
úhrn		1 639,05

Zdroj dat: 2. úplná aktualizace Územně analytických podkladů ORP Kopřivnice 2012

H. Rekreace, památky a cestovní ruch

Na území SO Kopřivnice nalezneme historické, kulturní a přírodní zajímavosti. Jsou zde vyhlášeny dvě památkové rezervace - MPR Příbor s ochranným pásmem a MPR Štramberk bez ochranného pásma. Na území se nachází nemovité kulturní památky, mezi ty známější patří zřícenina hradu Šostýn, Fojtství, Šustalova vila v Kopřivnici, kostel Nanebevzetí Panny Marie, měšťanské domy a rodný dům Sigmunda Freuda v Příboře, hrad Trúba, Jaroňkova útulna, Chata dr. Hrstky, měšťanské domy a venkovské usedlosti ve Štramberku. V Kopřivnici se nachází movitá národní kulturní památka Železniční motorový vůz M 290.001 „Slovenská strela“. Historické centrum Štramberku si do dnešní doby zachovalo původní urbanistickou strukturu. Soubor středověkého gotického hradu s dochovanou strážní věží (Trúba), kostelem a zachovalými úseky hradeb doplňují roubené maloměstské domy. Samotnou kapitolou je štramberské náměstí se souborem 22 barokních měšťanských šenkovních domů. Právě toto členění na hrad, město a Horní a Dolní Předměstí a vzájemné urbanistické uspořádání jednotlivých rázovitých roubených i pevných staveb je urbanisticky velmi hodnotné. Z objektů novodobé architektury lze zmínit rozhlednu na Bílé hoře. Současná věž je moderní architektonické konstrukce navržené Ing. arch. Milanem Šmídem a využívá symbolu struktury DNA. Mezi významné stavební dominanty ve správním území ORP Kopřivnice lze zařadit zejména věž Trúbu, rozhlednu na Bílé hoře ve Štramberku a příborský kostel. Největším turistickým lákadlem v Kopřivnici je Technické muzeum, v němž se nachází automobily značky Tatra všech etap vývoje. Ubytovací kapacity jsou v oblasti dostatečné, v Kopřivnici jsou dva hotely a několik penzionů, ve Štramberku se mimo hotely nabízí také ubytování v soukromí v chalupách lidového rázu. Sportovní vybavení v území je převážně v Kopřivnici - krytý bazén, koupaliště, lyžařský areál, tenisový kurt, hřiště na minigolf, několik fitness center a zimní stadion s tělocvičnou a lezeckou stěnou. V okolí jsou turistické i cyklistické trasy, které i nadále vznikají. Informace o ubytovacích zařízeních v ORP Kopřivnice podává tabulka číslo 16.

Tab. 2.1.2.16 – Cestovní ruch v ORP Kopřivnice

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hromadná ubytovací zařízení*	11	13	11	8	10	11	13	11	13	12	11	13	13
lůžka	863	964	868	594	803	815	917	884	901	882	706	779	781

Zdroj dat: ČSÚ

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tab. 2.1.3.1 – Územní a strategické plánování

	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	10	100	všechny ÚP obcí jsou dostupné na webových stránkách: http://www.koprivnice.cz/index.php?id=uzemni-plan-koprivnice
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	2	20	Příbor: Strategický plán 2008-2016 Kopřivnice: Strategický plán 2007-2022

Obr. 2.1.3.1 – Územní plány obcí SO ORP Kopřivnice

Zdroj dat: webové stránky města Kopřivnice

Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří:

Na celostátní úrovni:

Politika územního rozvoje České republiky (2008):

http://www.mmr.cz/getmedia/d6c409ab-d65c-414c-b2bd-3a4aed146bf3/Politika_uzemniho_rozvoje_CR_2008

Na regionální úrovni:

Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje (2010):

http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/upl_0151.html

Územně analytické podklady ORP Kopřivnice (2012):

http://www.koprivnice.cz/urad/uzemni_plany/UAP/textova_cast_UAP_2012.pdf

ÚPD obcí - za ORP Kopřivnice:

<http://www.koprivnice.cz/index.php?id=uzemni-plan-koprivnice>

Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity:

Příležitosti:

- ✓ Regulace extenzivního rozvoje sídel včetně vzniku nových sub urbánních zón, efektivní využívání zastavěného území, preference rekonstrukce nevyužívaných ploch a areálů před výstavbou ve volné krajině
- ✓ Ochrana, zkvalitnění a rozvoj obytné funkce řešit současně s odpovídající veřejnou infrastrukturou ve vazbě na zastavěná území sídel
- ✓ Nové rozvojové plochy vymezovat:
  - přednostně v lokalitách dříve zastavěných nebo devastovaných území (brownfields) a v prolukách stávající zástavby
  - výhradně se zajištěním dopravního napojení na existující nebo plánovanou nadřazenou síť silniční, resp. železniční infrastruktury
  - mimo stanovená záplavová území (v záplavových územích pouze výjimečně a ve zvláště odůvodněném případě)
- ✓ Koordinovat opatření na ochranu území před povodněmi a vymezit pro tento účel nezbytné plochy
- ✓ V rámci ÚP obcí vymezit v odpovídajícím rozsahu plochy veřejných prostranství a veřejné zeleně
- ✓ Podpora rozvoje integrované hromadné dopravy ve vazbě na pěší dopravu a cyklodopravu
- ✓ Podpora rozvoje turistických pěších a cyklistických tras
- ✓ Ochrana jedinečných přírodních hodnot CHKO Poodří
- ✓ Rozvoj rekreace a cestovního ruchu na území Moravských Beskyd; vytváření podmínek pro využívání přírodních a kulturně historických hodnot daného území jako atraktivit cestovního ruchu při respektování jejich nezbytné ochrany

Limity:

- Respektovat:
  - koridor pro úpravy silnice R48 Rybí - Rychaltice na čtyřproudovou, směrově dělenou rychlostní komunikaci
  - koridor pro severozápadní obchvat Kopřivnice na silnici II/482
  - koridor pro úpravy a obchvaty na silnici I/58
  - koridor pro železniční na pojení železniční stanice Sedlnice – letiště Ostrava – Mošnov (jednokolejná elektrizovaná trať)
  - stávající vodojemy a přívodní řád z OOV
  - hranice NATURA 2000
  - vymezení prvků ÚSES regionálního a nadregionálního charakteru
  - produktovod DN 200
- Vymezení ORP Kopřivnice, mimo obec Ženklaava, jako součást rozvojové oblasti Ostrava OB2, v rámci rozvojové oblasti existují požadavky na využití území, kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území:
  - zkvalitnění a rozvoj dopravního propojení v oblasti se sousedními rozvojovými oblastmi a osami v ČR, na SK, v PL, s ostatními částmi MSK, zkvalitnění dopravní infrastruktury a dopravního spojení v hlavních sídelních centrech oblasti včetně rozvoje systému integrované dopravy,
  - rozvoj letiště Ostrava – Mošnov.

Vnější další vazby území na regionální a nadregionální úrovni, případně příhraniční spolupráce

ORP Kopřivnice, tak jako i ostatní ORP zajišťují dílčí úkoly při procesu regionálního rozvoje území. Poskytují informace ministerstvu a kraji při realizaci strategií regionálního rozvoje a jiných strategických dokumentů. Obce ve své samostatné působnosti spolupracují zejména s krajem. V rámci společných aktivit vznikají mezi obcemi vztahy vytvářející uskupení, vznikají mikroregiony. Na území ORP Kopřivnice fungují tři dobrovolné svazky obcí: DSO povodí Sedlnice, DSO Sdružení měst a obcí povodí Ondřejnice, DSO Regionu Poodří. Všechna uskupení fungují na dobrovolné bázi. Přínosem těchto dobrovolných společenství je řešení problémů, které se netýkají pouze jedné obce (např. společné řešení protipovodňové ochrany podél řek, řešení svozu odpadů aj.). Dále na území fungují dvě místní akční skupiny, které na základě svých strategických dokumentů mohou výrazně ovlivňovat život na vesnicích a menších městech podporou drobných podnikatelů, pořádáním měkkých akcí, zapojováním veřejnosti do života v území. Na území ORP Kopřivnice zasahuje svojí činností také Geopark Podbeskydí, jehož cílem je zviditelnit geologicky zajímavé území návštěvníkům s respektem k udržitelnému způsobu života v území.

Svou lokalizací spadá ORP Kopřivnice do nejširšího okruhu ostravské aglomerace, přičemž v rámci této aglomerace se začíná řešit projekt ITI, který by měl dopad i na řešené území.

V rámci přeshraniční spolupráce jsou některé obce spřáteleny se zahraničními obcemi a společně tak ožívují kulturní život jak u nás, tak v zahraničí. Území ORP nespadá do žádného euroregionu kromě obce Kateřinice, která v rámci svého působení v DSO Sdružení měst a obcí povodí Ondřejnice spadá do euroregionu Beskydy.

Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tab. 2.1.4.1 – Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Kopřivnice	1	centrum správního obvodu (SO), průmyslové centrum SO
Štramberk, Příbor, Mošnov	3	Štramberk a Příbor - historická města na území SO, Mošnov - průmyslová zóna, letiště
Ostatní obce SO	6	Pečují o rozvoj svého území.
Kraj	1	Správa silnic, zřizovatel středních škol, nemocnic aj.
Stát	1	Důležitý např. z hlediska PÚR (dopravní koridor jde přes území SO - I/48, I/58)
DSO Sdružení povodí Sedlnice, SO Region Poodří, DSO Sdružení měst a obcí povodí Ondřejnice	3	Rozvoj venkovských oblastí, propagace oblasti, poskytování vzájemné pomoci při katastrofách, zlepšování ekonomické situace v oblasti
MAS Lašsko, MAS Regionu Poodří, o. s.	2	rozvoj a obnova venkova, efektivní způsob využívání dostupných zdrojů
Průmyslová park (Kopřivnice), Tatra a.s., Průmyslová zóna (Mošnov)	jednotlivé firmy v průmyslových zónách	nejvýznamnější zaměstnavatelé v ORP
VOŠ, SOŠ, SOU Kopřivnice, Masarykovo gymnázium Příbor	2	podpora technického zaměření, podpora všeobecného zaměření

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Následující tabulka podává souhrnnou SWOT analýzu území OPR Kopřivnice.

Tab. 2.2.1 – SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. výhodná poloha v rámci Moravskoslezského kraje	1. stárnutí obyvatelstva
2. kvalitní dopravní síť (silniční, železniční i letecká)	2. odchod obyvatelstva za prací
3. silná a tradiční role průmyslu (především automobilového)	3. závislost oblasti zejména na strojním průmyslu
4. historické hodnoty regionu (2 MPR - Štřamberk, Příbor)	4. nízká kvalita veřejné infrastruktury
5. přírodní hodnoty regionu (Podbeskydí, blízkost CHKO Poodří a Beskydy)	5. špatná kvalita silnic II. a III. třídy
6. rozvíjející se síť udržitelné formy přepravy (cykloturistické trasy)	6. vysoká dlouhodobá nezaměstnanost
7. silná místní komunita (aktivní občané)	7. absence záchytných parkovišť v turisticky navštěvovaných oblastech
	8. nadměrné vymezení ploch pro obytnou zónu (rozšiřování plochy zastavěného území)
	9. zhoršení podmínek pro rekreaci rozšiřováním ploch pro průmyslové zóny
Příležitosti:	Hrozby:
1. podpora cestovního ruchu (vznik nových turistických produktů)	1. zhoršení životního prostředí (v důsledku další těžby vápence či zahájení těžby černého uhlí v blízkém okolí)
2. zlepšování vzdělanostní struktury obyvatelstva	2. nedostatek místních kvalifikovaných sil pro práci v průmyslových zónách
3. podpora stávajících i budoucích malých a středních podnikatelů	3. znehodnocování půdy zvyšováním intenzity hospodaření, erozí a chemickými látkami
4. realizace opatření zlepšujících kvalitu ovzduší, čistoty vodních toků	4. znehodnocování přírody a krajiny
5. realizace železničního spojení Sedlnice - Mošnov	
6. budování tras rekreační povahy (cyklotrasy, běžecké trasy, hipostezky)	

3. Téma 1.: školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržením potřebného počtu žáků ve školách. Je zde silná tendence posílat žáky do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy žák jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a žáky, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolní výchovy a základního školství s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství.

Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Obecné informace

Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání

Mezi obce s počtem obyvatel 500 až 999 patří obce Kateřinice, Mošnov, Skotnice, Trnávka, Závišice. Do roku 2011 patřila do stejné kategorie i obec Ženkla, od roku 2011 počet obyvatel stoupl nad 1000, proto je pro školní roky 2011/12 a 2012/13 zařazena spolu se Štamberkem do skupiny obcí s počtem obyvatel 1000 - 1999. Příbor patří do kategorie obcí s počtem obyvatel 5000 – 9999, Kopřivnice mezi obce s počtem obyvatel 20 000 – 49 999.

Zdroj dat: ČSÚ

Tab. 3.1.2.1 – Počet ZŠ, MŠ a jiných zařízení zřizovaných obcí - dle velikostních kategorií obcí

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Kopřivnice	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
2012/2013											
-Počet obcí	0	0	5	2	1	1	0	1	0	0	10
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	1	1	2	0	7	0	0	11
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	3	1	0	0	0	2	0	0	6
-Počet MŠ	0	0	5	2	1	3	0	3	0	0	14
-Gymnázia	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	3	2	1	1	0	4	0	0	11
-Počet jiných zařízení	0	0	1	0	2	4	0	5	0	0	12
2011/2012											
-Počet obcí	0	0	5	2	1	1	0	1	0	0	10
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	1	1	2	0	7	0	0	11
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	3	1	0	1	0	2	0	0	7
-Počet MŠ	0	0	5	2	1	3	0	3	0	0	14
-Gymnázia	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	3	2	1	1	0	3	0	0	10
-Počet jiných zařízení	0	0	1	0	2	4	0	5	0	0	12
2009/2010											

-Počet obcí	0	0	6	1	1	1	0	1	0	0	10
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	1	1	2	0	7	0	0	11
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	4	0	0	1	0	2	0	0	7
-Počet MŠ	0	0	5	1	1	3	0	2	0	0	12
-Gymnázia	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	2	1	1	1	0	3	0	0	8
-Počet jiných zařízení	0	0	1	0	2	4	0	5	0	0	12
2007/2008											
-Počet obcí	0	0	6	1	1	1	0	1	0	0	10
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	1	1	2	0	7	0	0	11
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	4	0	0	1	0	2	0	0	7
-Počet MŠ	0	0	4	1	1	3	0	2	0	0	11
-Gymnázia	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	2	1	1	1	0	3	0	0	8
-Počet jiných zařízení	0	0	1	0	2	4	0	5	0	0	12
2006/2007											
-Počet obcí	0	0	6	1	1	1	0	1	0	0	10
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	1	1	2	0	7	0	0	11
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	4	0	0	1	0	2	0	0	7
-Počet MŠ	0	0	4	1	1	2	0	2	0	0	10
-Gymnázia	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	2	1	1	1	0	3	0	0	8
-Počet jiných zařízení	0	0	1	0	2	4	0	5	0	0	12
2005/2006											
-Počet obcí	0	0	6	1	1	1	0	1	0	0	10
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	1	1	2	0	6	0	0	10
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	4	0	0	1	0	2	0	0	7
-Počet MŠ	0	0	4	1	1	2	0	3	0	0	11
-Gymnázia	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	2	1	1	1	0	2	0	0	7
-Počet jiných zařízení	0	0	1	0	2	4	0	4	0	0	11

Zdroj dat: ČSÚ

Počet školských zařízení na území se v průběhu minulých let výrazně neměnil, území má poměrně stabilní počet obyvatel, množství zařízení na území tak odpovídají počtu obyvatel. Data v letech 2008/2009 a 2010/2011 se shodují s daty ve školním roce 2007/2008, proto zde tyto tabulky neuvádíme.

Tab. 3.1.2.2 – Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP ve školním roce 2012/2013

ORP Kopřivnice	celkem ředitelství	z toho						
Název obce		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	32	13	15	6	3	2	1	1
Kateřinice	1	1	0	0	0	0	0	0
Kopřivnice	14	3	7	2	1	2	1	0
Mošnov	1	1	1	0	0	0	0	0
Petřvald	1	1	1	0	0	0	0	0
Příbor	10	3	2	1	2	0	0	1
Skotnice	1	1	0	0	0	0	0	0
Štramberk	1	1	1	2	0	0	0	0
Trnávka	1	0	1	0	0	0	0	0
Závišice	1	1	1	1	0	0	0	0
Ženkla	1	1	1	0	0	0	0	0

Zdroj dat: internetové stránky jednotlivých obcí na území, internetové stránky jednotlivých zařízení

V Kopřivnici působí organizace MŠ Kopřivnice, která sdružuje celkem devět MŠ. Počty všech škol a školských zařízení na území jsou dostatečné. Drobným problémem je kapacita mateřských škol v jednotlivých obcích, souhrnně je kapacita dostatečná. Problémy s kapacitou jsou rovněž způsobeny návratem dětí do mateřské školy z důvodu odkladu povinné školní docházky. Zápis do mateřských škol probíhá dříve, než rodiče zjistí, zda jejich dítě bude mít odloženo povinnou školní docházku. Tím dochází ke kolizi v kapacitě mateřských škol.

Tab. 3.1.2.3 – Počty SOUKROMÝCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP ve školním roce 2012/2013

ORP Kopřivnice	celkem ředitel- ství	z toho				
Název obce		MŠ	ZŠ	gymnázia	ZUŠ	SVČ
celkem	3	1	0	0	2	1
Kateřinice	0	0	0	0	0	0
Kopřivnice	1	0	0	0	1	0
Mošnov	0	0	0	0	0	0
Petřvald	0	0	0	0	0	0
Příbor	2	1	0	0	0	1
Skotnice	0	0	0	0	0	0
Štramberk	0	0	0	0	1	0
Trnávka	0	0	0	0	0	0
Závišice	0	0	0	0	0	0
Ženkla	0	0	0	0	0	0

Zdroj dat: internetové stránky jednotlivých obcí na území, internetové stránky jednotlivých zařízení

V Kopřivnici působí První soukromá základní umělecká škola MIS music, o.p.s., v Příboře Soukromá mateřská škola Hájev a Středisko volného času BAV klub. Ve Štramberku se nachází pobočka První soukromé základní umělecké školy MIS music, o.p.s. ZUŠ a SVČ se tedy nacházejí v každém městě na území. Dostupnost těchto zařízení pro děti a žáky z okolních obcí je díky hromadné dopravě velmi dobrá. Zařízení dostačují poptávce. Některé volnočasové aktivity mohou děti a žáci navštěvovat přímo v základních a mateřských školách, mnohé aktivity pořádají pro své občany také menší obce.

Tab. 3.1.2.4 – Počty CÍRKEVNÍCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP ve školním roce 2012/2013

ORP Kopřivnice	celkem ředitelství	z toho				
Název obce		MŠ	ZŠ	gymnázia	ZUŠ	SVČ
celkem	1	0	1	0	0	0
Kateřinice	0	0	0	0	0	0
Kopřivnice	1	0	1	0	0	0
Mošnov	0	0	0	0	0	0
Petřvald	0	0	0	0	0	0
Příbor	0	0	0	0	0	0
Skotnice	0	0	0	0	0	0
Štramberk	0	0	0	0	0	0
Trnávka	0	0	0	0	0	0
Závišice	0	0	0	0	0	0
Ženkla	0	0	0	0	0	0

Zdroj dat: internetové stránky jednotlivých obcí na území, internetové stránky zařízení

V rámci celého území nalezneme pouze jednu církevní školu, a sice ZŠ Svaté Zdislavy v Kopřivnici. Počet církevních škol na daném území je dostačující, poptávka nepřevyšuje kapacitu školy.

Tab. 3.1.2.5 – Pracovníci ve školství ORP

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	144,902	106,861	38,041
základní školy	285,343	218,546	66,797
školní družiny a kluby	23,465	23,465	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	18,334	12,527	5,807
zařízení školního stravování	91,02	0	91,02
celkem rok 2012/2013	563,064	361,399	201,665
2011/2012			
mateřské školy	135,874	98,727	37,147
základní školy	288,455	222,394	66,061
školní družiny a kluby	20,416	20,416	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	18,342	12,047	6,295
zařízení školního stravování	92,815	0	92,815
celkem rok 2011/2012	555,902	353,584	202,318
2010/2011			
mateřské školy	133,5	98,215	35,285
základní školy	292,285	226,795	65,49
školní družiny a kluby	19,277	19,277	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	18,177	12,478	5,699
zařízení školního stravování	93,495	0	93,495
celkem rok 2010/2011	556,734	356,765	199,969
2009/2010			
mateřské školy	128,397	93,738	34,659
základní školy	294,084	226,904	67,18
školní družiny a kluby	20,672	20,672	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	18,701	12,986	5,715
zařízení školního stravování	93,439	0	93,439
celkem rok 2009/2010	555,293	354,3	200,993
2008/2009			
mateřské školy	123,198	88,759	34,439
základní školy	298,518	228,88	69,638
školní družiny a kluby	20,05	20,05	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	18,31	12,594	5,716
dětské domovy	0		
zařízení školního stravování	95,704	0	95,704
celkem rok 2008/2009	555,78	350,283	205,497
2007/2008			
mateřské školy	121,166	87,673	33,493

základní školy	310,737	236,459	74,278
školní družiny a kluby	19,34	19,34	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	18,616	12,82	5,796
dětské domovy	0		
zařízení školního stravování	97,573	0	97,573
celkem rok 2007/2008	567,432	356,292	211,14
2006/2007			
mateřské školy	121,047	86,655	34,392
základní školy	320,231	243,564	76,667
školní družiny a kluby	19,383	19,383	0
zařízení školního stravování	97,449	0	97,449
celkem rok 2006/2007	558,11	349,602	208,508
2005/2006			
mateřské školy	118,255	84,578	33,677
základní školy	322,876	246,789	76,087
školní družiny a kluby	19,299	19,299	0
zařízení školního stravování	98,044	0	98,044
celkem rok 2005/2006	558,474	350,666	207,808

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Vzhledem ke stabilnímu počtu škol a školských zařízení v uplynulých letech je také stabilní počet pracovníků v těchto zařízeních. Poptávka po pracovnících bývá převyšena nabídkou, a to jak z řad absolventů, tak z řad učitelů s praxí.

Základní školství

Tab. 3.1.2.6 – Počet ZŠ za ORP

Za ORP Kopřivnice	počet základních škol		
	celkem	úplné	Neúplné
2012/2013			
obec	14	8	6
kraj	2	2	0
církev	1	1	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	17	11	6
2005/2006			
obec	14	8	6
kraj	3	2	1
církev	1	1	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	18	11	7

Zdroj dat: Výroční zprávy škol, Výkazy MŠMT

Údaje v letech 2006 – 2012 jsou stejné jako ve školním roce 2005/2006, proto zde tabulky za tyto roky neuvádíme. Církevní škola v ORP je ZŠ Svaté Zdislavy Kopřivnice. Krajská neúplná ZŠ je ZŠ Dukelská v Příboře. Jedná se o praktickou základní školu pro 75 žáků. S účinností od 1. 7. 2012 byla sloučena Základní škola v Kopřivnici na ulici Štramberská se Základní školou v Příboře na ulici Dukelská. Zastupitelé kraje zároveň rozhodli o zrušení Základní školy na ulici Dukelská v Příboře a o tom, že přejímací organizací se stane Základní škola na ulici Štramberská v Kopřivnici. V Kopřivnici došlo rovněž ke sloučení ZŠ na ul. Husově (ZŠ Náměstí ukončila činnost v roce 2008) a školy na ulici Obránců míru. Sloučení souviselo s menším počtem žáků a nevyužitím kapacit daných škol.

Tab. 3.1.2.7 – Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP ve školním roce 2012/2013

ORP Kopřivnice	počet škol celkem	z toho					
Název obce		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětítřídní	vícetřídní
celkem škol	6	0	1	3	1	0	1
Kateřinice	0						
Kopřivnice	2			1			1
Mošnov	1		1				
Petřvald	0						
Příbor	0						
Skotnice	0						
Štramberk	0						
Trnávka	1				1		
Závišice	1			1			
Ženkla	1			1			

Zdroj dat: Výroční zprávy škol, internetové stránky jednotlivých obcí na území

ZŠ Mniší je trojtřídní škola s pěti postupovými ročníky. ZŠ Lubina je škola s uceleným prvním stupněm, která sdružuje na 1. stupni ZŠ 5 ročníků v šesti třídách. ZŠ Mošnov je neúplná dvojtřídní škola, ve které se vzdělávají žáci 1. až 5. ročníku. Od šestého ročníku navštěvují žáci spádovou školu ZŠ a MŠ Petřvald. ZŠ Závišice má 1. až 5. ročník, žáci jsou rozděleni celkem do tří tříd. První ročník je samostatný, spojeny jsou 2., 3., 4. a 5. ročník. ZŠ a MŠ Ženkla je neúplná škola s pěti postupnými ročníky. Žáci těchto škol do zbylých ročníků dojíždějí do přilehlých obcí. Dostupnost úplných škol je v ORP Kopřivnice velmi dobrá díky hromadné dopravě a blízkosti obcí.

ZŠ zřizované v ORP

Tab. 3.1.2.8 – ZŠ ZŘIZOVANÉ OBCEMI, popřípadě krajem

školní rok	počet ZŠ	samo- statné	počet běžných tříd	počet speciál- ních tříd	počet žáků	úvazky pedagogů	počet žáků na 1 peda- goga	počet žáků na třídou	počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	16	16	157	13	3 363	262,6	12,8	21,4	480
2011/2012	17	17	157	14	3 370	262,1	12,8	21,4	481
2010/2011	17	17	160	16	3 395	269,4	12,6	21,2	485
2009/2010	17	17	163	19	3 472	283,2	12,2	21,3	496
2008/2009	17	17	165	19	3 592	287,6	12,4	21,7	513
2007/2008	17	17	167	19	3 735	288,9	12,9	22,3	533
2006/2007	17	17	167	19	3 861	292,7	13,1	23,1	551
2005/2006	17	17	170	15	3 989	242,4	16,4	23,4	569

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Počet žáků v průběhu let klesá. Celkem došlo od roku 2005 k úbytku šesti set žáků na celém území. Úbytek žáků je dán demografickým vývojem a kopíruje celorepublikový trend. Díky tomu došlo ke sloučení škol v Kopřivnici a Příboře, kde školy neměly naplněné kapacity.

Tab. 3.1.2.9 – SOUKROMÉ ZŠ

Tuto tabulku neuvádíme, neboť se na území ORP Kopřivnice nenachází žádná soukromá ZŠ.

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Tab. 3.1.2.10 – CÍRKEVNÍ ZŠ

školní rok	počet ZŠ	samo-	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úvazky pedagogů	počet žáků na 1 pedagoga	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
		statné ZŠ							
2012/2013	1	1	9	0	184	14,2	12,9	20,4	184
2011/2012	1	1	9	0	173	13,8	12,5	19,2	173
2010/2011	1	1	9	0	164	13,4	12,2	18,2	164
2009/2010	1	1	9	0	163	13,5	12,0	18,1	163
2008/2009	1	1	9	0	170	13,7	12,4	18,9	170
2007/2008	1	1	9	0	167	13,4	12,5	18,6	167
2006/2007	1	1	9	0	176			19,5	176
2005/2006	1	1	9	0	192			21,3	192

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Ve výkazech chybí data (úvazky pedagogů) za roky 2006 a 2005, data jsme ani vlastním šetřením (kontaktování příslušné ZŠ) nenalezli, proto nejsou uvedena v tabulce.

Církevní škola si udržuje stabilně počty žáků i naplněnost tříd. Pokles žáků na této škole není tak patrný jako pokles počtu žáků na jiných školách. To je dáno specifikací školy, neboť o vzdělání na církevní škole je stabilní zájem.

Tab. 3.1.2.11 – Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP ve školním roce 2012/2013

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	17	17	7	18	18	31
Kateřinice						
Kopřivnice	9	9	2	10	8	17
Mošnov	1	1	1	1	1	1
Petřvald	1	1	1	1	2	1
Příbor	2	2	0	2	1	7
Skotnice						
Štramberk	1	1	1	1	2	1
Trnávka	1	1	0	1	1	1
Závišice	1	1	1	1	1	2
Ženkla	1	1	1	1	2	1

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, internetové stránky zřizovatelů

V Kateřinicích a Skotnici není ZŠ. V obou obcích je MŠ se školní jídelnou. Do tabulky toto zahrnuto není. Zařízení při ZŠ jsou dostačující. Žáci z obcí bez ZŠ, nebo s neúplnou ZŠ dojíždějí do školy do sousedních obcí. Dopravní dostupnost je bezproblémová.

Tab. 3.1.2.12 – Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

ORP Kopřivnice	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
Název obce					
celkem	17	149	3 089	181,7	17,75
Kateřinice	0	0	0	0	0
Kopřivnice	9	81	1 710	285	21
Mošnov	1	2	30	30	15
Petřvald	1	9	178	178	19
Příbor	2	35	754	377	21
Skotnice	0	0	0	0	0
Štramberk	1	13	285	285	22
Trnávka	1	3	39	39	13
Závišice	1	3	48	48	16
Ženkla	1	3	45	45	15

Zdroj dat: internetové stránky jednotlivých zařízení, Výroční zprávy jednotlivých zařízení, Výroční zprávy obcí

Počet žáků za rok 2012/2013 neodpovídá údajům v předchozích tabulkách. To je dáno rozdílnými zdroji dat. Tabulku 12 však považujeme za přesnější, dle demografického vývoje by měl být pokles počtu žáků větší, než uvádí předchozí tabulka. Zůstává klesavá tendence v počtu žáků ve školách.

Tab. 3.1.2.13 – Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP ve školním roce 2012/2013

ORP Kopřivnice	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
Název obce			
celkem	17	11	6
Kateřinice	0	0	0
Kopřivnice	9	7	2
Mošnov	1	0	1
Petřvald	1	1	0
Příbor	2	2	0
Skotnice	0	0	0
Štramberk	1	1	0
Trnávka	1	0	1
Závišice	1	0	1
Ženkla	1	0	1

Zdroj dat: Výroční zprávy škol, internetové stránky jednotlivých obcí, Výkazy MŠMT

Úplné školy se nacházejí především ve městech, která jsou v ORP tři (Kopřivnice, Příbor, Štramberk), neúplné školy nalezneme v menších obcích. Pro území ORP je počet škol dostačující, žáci sousedních obcí dojíždějí do měst, což není problém, neboť dopravní dostupnost je dobrá. Je zajištěna jak vlakem, tak autobusem. Často žáky vozí do školy rovněž rodiče cestou do zaměstnání. Školy se přizpůsobují dopravním spojům začátkem první hodiny.

Tab. 3.1.2.14 – Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP ve školním roce 2012/2013

ORP Kopřivnice	fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
	celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
celkem učitelé	293		276,8	238,5

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Tab. 3.1.2.15 – Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP ve školním roce 2012/2013

ORP Kopřivnice		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	22	19	17,9	15,1
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	1	1	1	1
psychologové		6	3	2	1,5
speciální pedagogové		3	3	1,9	1,9
výchovní poradci		20	17		

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

U výchovných poradců jsme nenalezli přepočtení na plně zaměstnané osoby, proto tato čísla neuvádíme.

Tab. 3.1.2.16 – Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	17	3 363	276,8	12,14
2011/2012	18	3 349	271,9	12,31
2010/2011	18	3 367	276,8	12,16
2009/2010	18	3 432	289,7	11,84
2008/2009	18	3 555	294,3	12,07
2007/2008	18	3 698	296,3	12,48
2006/2007	18	3 826	300,2	12,74
2005/2006	18	3 886	305,5	12,72

Zdroj dat: výroční zprávy zřizovatele, Výkazy MŠMT

Počty žáků ve školním roce 2012/2013 nesouhlasí s počty žáků v témže roce uvedenými v tabulce 3.1.2.12. Tento nesoulad je dán získáváním dat z jiných zdrojů. Předpokládáme správnost údaje v tabulce 3.1.2.12, neboť v ní se při zjišťování dat vycházelo také z webů jednotlivých zřizovatelů škol, ty považujeme za přesnější nežli výkazy dodané, podle nichž byla vyplněna tabulka výše.

Tab. 3.1.2.17 – Počet absolventů ZŠ v ORP

Žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy
v tom	Z 1. – 5. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Z 6. ročníku	0	0	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ze 7. ročníku	2	0	4	1	0	1	2	0	1	0	0	0	1	0	0	0
	Z 8. ročníku	18	0	22	1	20	3	8	2	14	1	18	2	19	3	16	3
	Z 9. ročníku	517	0	513	21	449	12	472	20	408	13	367	16	374	13	324	14
	Z 10. ročníku	0	0	0	3	0	0	0	5	0	4	0	4	0	2	0	4
žáci, kteří přešli do SŠ																	
v tom	Z 5. ročníku	27	0	24	0	27	0	26	0	25	0	24	0	20	0	16	0
	Ze 7. ročníku	10	0	9	0	5	0	8	0	4	0	5	0	5	0	2	0
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		6	0	5	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Tab. 3.1.2.18 – Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
ředitelství celkem	4	4	0	0	0
z toho mateřská škola pro děti se zdravotním postižením	1	1	0	0	0
základní škola praktická	1	1	0	0	0
základní škola speciální	1	1	0	0	0
přípravný stupeň základní školy speciální	1	1	0	0	0

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, internetové stránky zřizovatelů, Výroční zprávy škol

Tabulka je vypracována pro rok 2012/13 pro obci Kopřivnice (ZŠ a MŠ Motýlek; ZŠ Kopřivnice, Štramberská 189). ZŠ Kopřivnice, Štramberská 189 je základní praktická škola poskytující základní vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Dne 2. září 2013 škola otevřela přípravnou třídu Sluníčko pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, které jsou sociálně znevýhodněné. ZŠ Emila Zátopka v Kopřivnici (ul. Pionýrská 791) je běžná ZŠ s jednou speciální třídou (r. 2012) - nezahrnuto do tabulky. Tyto školy dostatečně pokrývají poptávku po školách školských zařízeních tohoto typu. Další zařízení tohoto typu se nacházejí v okolních ORP. Na praktickou školu navazuje rovněž praktická střední škola v Novém Jičíně. Žáci proto nemusí dojíždět daleko za dalším vzděláváním, což je velmi pozitivní jak pro ně, tak pro jejich opatrovníky.

Tab. 3.1.2.19 – Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2012/2013			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	23,9	92	
- jinými subjekty	13,6	8	
Průměrný počet žáků celkem	22,6		
2011/2012			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	23,8	92,5	
- jinými subjekty	13,2	7,5	
Průměrný počet žáků celkem	22,5		
2010/2011			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	23,6	92,2	
- jinými subjekty	13,2	7,8	
Průměrný počet žáků celkem	22,6		
2009/2010			

Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	23,3	92	
- jinými subjekty	13,5	8	
Průměrný počet žáků celkem	23		
2008/2009			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	23,6	92,1	
- jinými subjekty	13,4	7,9	
Průměrný počet žáků celkem	23,8		
2007/2008			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	23,2	92,3	
- jinými subjekty	13,2	7,7	
Průměrný počet žáků celkem	24,8		
2006/2007			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	23,6	92	
- jinými subjekty	13,1	8	
Průměrný počet žáků celkem	25,7		
2005/2006			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	23,6	92,4	
- jinými subjekty	13,3	7,6	
Průměrný počet žáků celkem	27,5		

Zdroj dat: internetové stránky jednotlivých zařízení, výroční zprávy jednotlivých zařízení, Výkazy MŠMT

Průměrný počet žáků ve třídě se nemění. Došlo sice k úbytku žáků, ale také ke sloučení škol, čímž se průměr opět navýšil. Průměrný počet žáků ve třídě se pohybuje okolo 23 žáků. Takovýto počet žáků je pro výuku zcela vyhovující, třídy nejsou ani přeplněné, ani nenaplněné a počet 23 žáků umožňuje pedagogům zapojit do výuky individualizovaný přístup.

Tab. 3.1.2.20 – Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP		5 164	3 071	2 093	
ZŠ Kopřivnice	Kopřivnice	750	306	444	17. listopadu 1225
ZŠ Kopřivnice - Mniší	Kopřivnice	50	46	4	
ZŠ Kopřivnice	Kopřivnice	100	54	46	Štramberská 189
ZŠ Kopřivnice - Lubina	Kopřivnice	85	85	0	
ZŠ Alšova Kopřivnice	Kopřivnice	624	369	255	
ZŠ dr. Milady Horákové	Kopřivnice	750	409	341	Obránců míru 369
ZŠ Emila Zátopka	Kopřivnice	650	485	165	Pionýrská 791
ZŠ svaté Zdislavy	Kopřivnice	250	186	64	Štefánikova 117
ZŠ a MŠ Motýlek	Kopřivnice	60	36	24	Smetanova 1122
ZŠ a MŠ Mošnov	Mošnov	75	30	45	
ZŠ a MŠ Petřvald	Petřvald	300	178	122	
ZŠ Jičínská	Příbor	600	378	222	
ZŠ Npor. Loma	Příbor	600	377	223	Školní 1510
ZŠ Trnávka	Trnávka	100	39	61	
ZŠ a MŠ Závišice	Závišice	70	48	22	
ZŠ a MŠ Ženkla	Ženkla	100	45	55	

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, internetové stránky jednotlivých zařízení

ZŠ Motýlek je škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ZŠ svaté Zdislavy je škola církevní. Školy nemají naplněné kapacity, což je dáno úbytkem počtu žáků v průběhu let. Nepředpokládáme ovšem zavírání školských zařízení na území ORP Kopřivnice. Naplněnost škol dosahuje v průměru 59%, což nepředstavuje veliké riziko. Problém ovšem může být propouštění učitelů z důvodu zmenšeného počtu žáků. Setkali jsme se také s řešením v podobě přebudování části ZŠ na MŠ, tím byla vyřešena nenaplněná kapacita ZŠ a poptávka po místech v MŠ.

Tab. 3.1.2.21 – Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	5 164	2 093	59
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	0	175	63
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	0	225	64
Počet žáků k 30. 9. 2012	3 349	1 815	65
Předpoklad ke konci roku 2018	5 164	2 250	56
Předpoklad ke konci roku 2023	5 164	2 300	55

Zdroj dat: Sběr dat na SO, ČSÚ, Výkaz (R13-01)

Reálná kapacita základních škol se může od výše uvedených kapacit lišit. Kapacita budov neodpovídá kapacitě žáků, jelikož se v nich nachází odborné učebny, které neslouží jako kmenové učebny pro standardní výuku. Momentálně nelze říci, jaký bude nárůst či úbytek kapacity, tak počty žáků. Nepředpokládáme však úbytek kapacity na školách a rušení škol. Podle počtu žáků i kapacity za posledních devět by bylo možné očekávat úbytek žáků ve školách. Taktéž podle předpokládaného demografického vývoje vypracovaného pro Moravskoslezský kraj. Zároveň lze však říci, že jsou momentálně naplňovány kapacity mateřských škol, které by mohly zapříčinit stabilitu v počtu žáků na školách základních. Úbytky žáků by tak neměly dosahovat příliš velkých čísel.

Předškolní vzdělávání

Tab. 3.1.2.22 – Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	11	1 208	49	1 208	0	0
kraj	1	63	0	0	7	63
soukromník	1	48	2	48	0	0
celkem:	13	1 319	51	1 256	7	63
2011/2012						
obec	11	1 299	53	1 299	0	0
kraj	1	70	0	0	7	70
soukromník	1	36	2	36	0	0
celkem:	13	1 405	55	1 335	7	70
2010/2011						
obec	10	1 267	52	1 267	0	0
kraj	1	70	0	0	7	70
soukromník	1	42	2	42	0	0

celkem:	12	1 379	54	1 309	7	70
2009/2010						
obec	10	1 211	50	1 211	0	0
kraj	1	60	0	0	6	60
soukromník	1	28	1	28	0	0
celkem:	12	1 299	51	1 239	6	60
2008/2009						
obec	10	1 173	49	1 173	0	0
kraj	1	42	0	0	5	42
soukromník	1	24	1	24	0	0
celkem:	12	1 239	50	1 197	5	42
2007/2008						
obec	10	1 148	47	1 148	0	0
kraj	1	43	0	0	5	43
soukromník	1	16	1	16	0	0
celkem:	12	1 207	48	1 164	5	43
2006/2007						
obec	10	1 120	46	1 120	0	0
kraj	1	39	0	0	5	39
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	11	1 159	46	1 120	5	39
2005/2006						
obec	10	1 112	46	1 112	0	0
kraj	2	49	0	0	6	49
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	12	1 161	46	1 112	6	49

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, internetové stránky zřizovatelů

Na území ORP se momentálně nachází 13 MŠ. Nárůst během let byl o jednu školku soukromou a jednu obecní. Kraj jednu školku zrušil. Zde však musíme podotknout, že v Kopřivnici se nachází celkem devět MŠ, jsou však sdruženy do jedné organizace, mají tedy pouze jedno ředitelství. Celkem se tedy v území nachází 21 MŠ (budov). Takovýto počet MŠ pro deset obcí území ORP je momentálně dostačující. Problémy s kapacitou jsou spíše v menších obcích než ve městech, neboť v menších obcích dětí spíše přibývá a to také z důvodu stěhování rodin z měst do rodinných domů. Rovněž jsou problémy s kapacitou způsobeny odklady nástupu povinné školní docházky. Děti tak navštěvují mateřskou školu o rok déle, ačkoliv ta s nimi při zápisu nových dětí již nepočítá.

MŠ v ORP

Tab. 3.1.2.23 – MŠ ZŘIZOVANÉ OBCÍ, popřípadě krajem

školní rok	počet MŠ	samostatné MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	počet dětí	úvazek pedagoga	počet dětí na 1 pedagoga úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	12	3	54/7	1 386	187,6	7,38	22,72	154
2011/2012	12	3	53/7	1 369	183,8	7,44	22,82	152,11
2010/2011	11	3	52/7	1 337	188,4	7,09	22,66	167,12
2009/2010	11	3	50/6	1 271	191,7	6,63	22,70	158,87
2008/2009	11	3	49/5	1 215	188,5	6,44	22,50	151,87
2007/2008	11	3	47/5	1 191	185,5	6,42	22,90	148,87
2006/2007	11	3	46/5	1 159			22,73	144,87
2005/2006	12	3	46/4	1 141			22,82	126,77

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, internetové stránky zřizovatelů

Chybí zdrojová data za školní roky 2005/06 a 2006/07 u pedagogických úvazků, které jsme ani vlastním šetřením (osobními pohovory na obcích) nenalezli, proto tabulku uvádíme až od roku 2007/2008.

Pro ZŠ a MŠ 17. listopadu jsou k dispozici data pouze pro školní roky 2012/13 a 2011/12, to je dáno tím, že tato mateřská škola byla zřízena až v posledních letech. Kapacita školy byla nenaplněná, naopak se nedostávalo míst pro děti předškolního věku. Proto část budovy ZŠ byla přestavěna na MŠ. Počet dětí má v průběhu minulých let stoupavou tendenci. Spolu s nárůstem počtu dětí byly také zvýšeny kapacity mateřských škol a vznikly dvě další mateřské školy, z nich jedna soukromá. Tyto skutečnosti napomohly ke snížení poptávky po místech v mateřských školách.

Tab. 3.1.2.24 – SOUKROMÉ MŠ (např. firemní mateřské školy atd.)

školní rok	počet MŠ	Samostatné MŠ	počet tříd /z toho spec.	počet dětí	úvazek pedagoga	počet dětí na 1 pedagogický úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	1	1	2	48	5	9,6	24	48
2011/2012	1	1	2	36	5	7,2	18	36
2010/2011	1	1	2	42	3	14	21	42
2009/2010	1	1	1	28	3	9,3	28	28
2008/2009	1	1	1	24	3	8	24	24
2007/2008	1	1	1	16	2,5	6,4	16	16

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, internetové stránky zřizovatele

Soukromá MŠ Hájov patří do katastrálního území města Příbor. Svou činnost zahájila MŠ dne 1. 9. 2007. MŠ Hájov v průběhu let navýšila úvazky pedagogů a počty dětí trojnásobně z důvodu velkého zájmu ze strany rodičů. Církevní MŠ se na území ORP Kopřivnice nevyskytují žádné.

Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP Kopřivnice

Tab. 3.1.2.25 – ZŘIZOVANÉ OBCEMI, popřípadě krajem

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	116,1	11,2	10 %
2011/2012	112,8	13	12 %
2010/2011	110,8	11	10 %
2009/2010	105	12	11 %
2008/2009	102,1	8,9	9 %
2007/2008	97	8,1	8 %
2006/2007	91,8	4,8	5 %
2005/2006	94,2	2,5	3 %

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Tab. 3.1.2.26 – Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		1 487	1 434	53	
Mateřská škola Kateřinice	Kateřinice	50	50	0	
Mateřské školy Kopřivnice	Kopřivnice	716	681		Organizace sdružuje následujících devět mateřských škol
MŠ Záhumenní	Kopřivnice			0	
MŠ Pionýrská	Kopřivnice			0	
MŠ Mniší	Kopřivnice			0	
MŠ Lubina	Kopřivnice			0	
MŠ Krátká	Kopřivnice			0	
MŠ Jeřábinka	Kopřivnice			0	
MŠ Ignáce Šustaly	Kopřivnice			0	
MŠ Francouzská	Kopřivnice			0	
MŠ Česká	Kopřivnice			0	
ZŠ a MŠ 17. listopadu	Kopřivnice	56	53	3	
ZŠ a MŠ Motýlek	Kopřivnice	63	60	3	
ZŠ a MŠ Mošnov	Mošnov	25	25	0	
ZŠ a MŠ Petřvald	Petřvald	70	70	0	
MŠ Kamarád	Příbor	175	174	1	Organizace sdružuje dvě mateřské školy.
MŠ Příbor	Příbor	75	74	1	
MŠ – MOJE ŠKOLKA	Příbor - Hájov	48	48	18	
MŠ Skotnice	Skotnice	25	24	1	
ZŠ a MŠ Štramberk	Štramberk	102	100	2	Organizace sdružuje dvě mateřské školy.
ZŠ a MŠ Závěšice	Závěšice	42	42	0	
ZŠ a MŠ Ženkla	Ženkla	40	33	7	

Zdroj dat: internetové stránky obcí, zřizovatelů, jednotlivých zařízení, Výkazy MŠMT

MŠ mají naplněné kapacity, počty dětí za posledních několik let vzrostly, některé obce se potýkají s problémem velkého počtu dětí a zcela naplněných MŠ. Narůstá počet dětí především v menších obcích (souvislost se stěhováním občanů do rodinných domů mimo města). Problematický je rovněž návrat dětí do mateřské školy z důvodu odkladu povinné školní docházky. Děti s odkladem stále přibývá, mateřské školy jsou povinny takové dítě přijmout. O odkladu se však dozvídají až po přijetí nových dětí do dalšího školního roku. Rovněž se setkáváme s nenaplněností kapacit ve městech. Jako vhodné řešení se zde nabízí meziobecní spolupráce.

Tab. 3.1.2.27 – Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet dětí)	Počet dětí / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2013	1 358	53	96
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	0	53	96
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	0	53	96
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2013	1 305	53	96
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	1 358	0	100
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	1 358	0	103

Zdroj dat: ČSÚ, internetové stránky obcí, zřizovatelů, internetové stránky jednotlivých zařízení, Výkazy MŠMT

Nárůst není znám, dle demografických údajů předpokládáme nárůst počtu dětí především v menších obcích, úbytek dětí ve městech. Celkově se očekává mírný nárůst počtu dětí v MŠ a s tím spojený možný problém naplněné nebo nedostatečné kapacity v MŠ. Zároveň je však předpoklad zřizování MŠ z řad soukromých subjektů (alternativní MŠ apod.), čímž by došlo k pokrytí poptávky po místech v MŠ. Na druhou stranu dlouhodobý demografický předpoklad ukazuje na snižování počtu obyvatel. To však může být dáno rostoucími počtem seniorů a s tím spojenou narůstající úmrtností. Město Kopřivnice momentálně do budoucích let nepředpokládá nárůst počtu dětí ani zvýšení kapacity MŠ.

Zařízení jeslového typu

Na území ORP Kopřivnice se nenachází žádné zařízení jeslového typu.

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Tab. 3.1.2.28 – Školní družiny a školní kluby v ORP

ŠD a ŠK zřizované	počet oddě- lení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem				0
obcemi	31	820	0	820
celkem	31	820	0	820
2011/2012				
krajem				0
obcemi	29	809	1	810
celkem	29	809	1	810
2010/2011				
krajem				0
obcemi	25	697	1	698
celkem	25	697	1	698
2009/2010				
krajem				0
obcemi	24	661	0	661
celkem	24	661	0	661
2008/2009				
krajem				0
obcemi	26	654	2	656
celkem	26	654	2	656
2007/2008				
krajem				0
obcemi	24	654	6	660
celkem	24	654	6	660
2006/2007				
krajem				0
obcemi	23	629	0	629
celkem	23	629	0	629
2005/2006				
krajem				0
obcemi	22	557	0	557
celkem	22	557	0	557

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Ve zdrojích dat se nenachází rozpad na 1. a 2. stupeň, proto není v tabulce uveden. Počty ostatních zařízení jsou dostatečné a vyhovující. Nepředpokládáme jejich nárůst ani úbytek.

Tab. 3.1.2.29 – Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP ve školním roce 2012/2013

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedagogičtí pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem	7		0	0		0
obcemi	29	29	1	1	1	0
církví	3		0	1		7
soukromou osobou	0		0	0		0
celkem	39	29	1	2	1	7

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Tab. 3.1.2.30 – Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP ve školním roce 2012/2013

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	2	0	1
Kateřinice			
Kopřivnice	1		1
Mošnov			
Petřvald			
Příbor	1		
Skotnice			
Štramberk			
Trnávka			
Závišice			
Ženkla			

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, internetové stránky zřizovatelů

V Kopřivnici se nachází Základní umělecká škola Zdeňka Buriana, Kopřivnice, příspěvková organizace (provozuje dvě odloučená pracoviště – ve Štramberku a v Rybí) a První soukromá základní umělecká škola MIS music o.p.s. (pobočky: ZŠ Šenov u Nového Jičína, ZŠ Štramberk, ZŠ Závišice, ZŠ Sedlnice). V Příboře se nachází Základní umělecká škola, Příbor, Lidická 50, příspěvková organizace. Ve Štramberku je odloučené pracoviště ZUŠ Zdeňka Buriana a První soukromé ZUŠ MIS music o.p.s.

V každém městě z území ORP se nachází pobočka ZUŠ. Pro žáky z ostatních z ostatních obcí jsou ZUŠ dopravně dobře dostupné. Počet ZUŠ je vzhledem k velikosti území dostačující.

Tab. 3.1.2.31 – Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP ve školním roce 2012/2013

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
celkem	68	51,8
Kopřivnice	51	39,4
Příbor	17	12,4

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Ve sloupci fyzické osoby celkem jsou zahrnuti interní i externí učitelé.

Tab. 3.1.2.32 – Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP ve školním roce 2012/2013

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	2	1
Kopřivnice		1	
Příbor		1	1

Zdroj dat: internetové stránky zřizovatelů, Výkazy MŠMT

V Kopřivnici funguje Dům dětí a mládeže, Kpt. Jaroše 1077, který má svou pobočku rovněž ve Štramberku. V Příboře působí BAV klub Příbor, středisko volného času, s.r.o. a LUNA PŘÍBOR, středisko volného času, příspěvková organizace. V každém městě území se nachází pobočka některého střediska volného času nebo středisko volného času. Děti z okolních obcí dojíždějí do středisek hromadnou dopravou, nebo je vozí rodiče. Mnohé volnočasové aktivity nabízejí také menší obce, ačkoliv nemají střediska volného času. Nabídka možností trávení volného času je pro děti ORP Kopřivnice velmi široká, dopravně i cenově dostupná a zcela dostačuje poptávce.

Tab. 3.1.2.33 – SVČ zřizované obcemi v ORP ve školním roce 2012/2013

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
celkem	152	1479	114	170	1763
Kopřivnice	98	1016	92	10	1118
Příbor	54	463	22	160	645

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, internetové stránky zřizovatelů

Tab. 3.1.2. 34 – Údaje o pracovnících SVČ v ORP ve školním roce 2012/2013

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepočtený stav	fyzický stav		fyzický stav	přepočtený stav	fyzický stav
celkem	140	15	14	125	23	8	6,3	15
Kopřivnice	99	10	9,8	89	13	6	4,3	7
Příbor	41	5	4,2	36	10	2	2	8

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Tab. 3.1.2.35 – Školní jídelny zřizované obcemi v ORP ve školním roce 2012/2013

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných dětí a žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
celkem	39	6402	565	1965	7547
Kateřinice	1	57	57	0	57
Kopřivnice	20	3394			3790
Mošnov	2	61	28	33	0
Petřvald	2	318	78	240	400
Příbor	6	1928	331	1597	2260
Skotnice	1	27	27	0	0
Štramberk	3	377			370
Trnávka	1	44	0	44	500
Závišice	1	101			70
Ženkla	2	95	44	51	100

Zdroj dat: Statistická ročenka školství MŠMT, Výkazy MŠMT

Do tabulky nejsou zahrnuty VOŠ, SOŠ a SOU v Kopřivnici, jelikož střední a vyšší odborné školy nebyly předmětem analýzy. V Mošnově je školní družina a školní jídelna - výdejna, ve Skotnici je školní jídelna - výdejna. U Příbora nezapočítáváme jídelnu dětského domova. Školní jídelny jsou často navštěvovány také jinými strávníky, nejsou využívány pouze zaměstnanci a žáky dané školy. Běžná nabídka školních jídelen jsou dvě jídla, některé školní jídelny nabízejí také bezlepkové menu. Ve školních jídelnách se stravuje většina žáků základních a mateřských škol, školní jídelny jsou dostatečně využívány.

Tab. 3.1.2.36 – Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP ve školním roce 2012/2013

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem	24	11,5
obcemi	114	90
církví	2	1
soukromé	1	1

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Financování

Tab. 3.1.2.37 – Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	30 026 130	34 281 520	35 738 490	37 242 520	40 400 690	46 404 070	45 106 950	49 435 960
ZŠ (jen 1. stupeň)			400 000	450 000	450 000	701950	450 000	647 970
MŠ	7 706 260	9 073 040	9 175 250	11 389 000	16 012 690	14 197 800	12 556 800	20 071 880
Jiné	526 420	2 126 170	763 920	870 350	1 359 720	615 850	567 230	797 510
celkem	38 258 810	45 480 730	46 077 660	49 951 870	58 223 100	61 919 670	58 680 980	70 953 320

Zdroj dat: www.rozpocetobce.cz

Tab. 3.1.2.38 – Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem	116 890,71	126 305	127 917,815	135 617,054	131 358,761	135 969,828	141 528,048	140 325,314
z toho								
platy	116 269	125 050	126 601,815	134 092,144	129 579,226	133 155,104	138 092,652	137 898,239
ostatní osobní náklady	621,71	1 255	1 316	1 524,91	1 779,535	2 814,724	3 435,396	2 427,075
neinvestiční výdaje celkem	233 781,42	252 610	255 835,63	271 234,108	262 717,522	271 939,656	283 056,083	280 650,628

Zdroj: Výkazy MŠMT

Údaje pro první stupeň zvlášť jsme nenalezli. Nerozlišujeme tedy školy zvlášť na ty, které mají jen první stupeň a ty, které mají oba stupně. Výdaje uvedené v řádku ZŠ (1. i 2. stupeň) zahrnují také výdaje za školy pouze s prvním stupněm. Rozdělení výdajů na první stupeň jsme našli pouze u obce Trnávka, a to až od roku 2007. Výdaje v řádku za první stupeň se tak týkají pouze obce Trnávka. Celkově provozní výdaje v průběhu let narůstají a stále více zatěžují rozpočty obcí. Ty hledají na provoz finance jak ve svých vlastních rozpočtech, tak také z fondů EU, z dotací kraje a MŠMT. Nutno podotknout, že nárůst výdajů je způsoben také právě čerpáním z fondů. Poskytované prostředky mají mírně stoupavou tendenci.

Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

Relevantní data pro tabulku se vlastním šetřením nepodařilo získat. Na nástin opatření a tvorbu strategie data nemají vliv, nejsou tedy chybějícími údaji, které by bránily tvorbě strategie a meziobecní spolupráci.

Tab. 3.1.2.39 – Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2012

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	24 712 000	51 210 770
Kateřinice	0	215 420
Kopřivnice	13 680 000	30 742 830
Mošnov	240 000	1 405 120
Petřvald	1 424 000	3 194 690
Příbor	6 032 000	9 472 160
Skotnice	0	290 400
Štramberk	2 280 000	2 825 760
Trnávka	312 000	572 920
Závišice	384 000	949 840
Ženkla	360 000	1 541 630

Zdroj dat: www.rozpočetobce.cz

Tab. 3.1.2.40 – Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka	Poznámka
celkem			30 000 000	
Kopřivnice	Úprava budovy ZŠ Emila Zátopka	2014	30 000 000	

Zdroj dat: Vlastní šetření – pohovory na obcích

V roce 2014 se poslední ze čtyř velkých základních škol, jejichž zřizovatelem je město Kopřivnice – ZŠ Emila Zátopka – dočká nových oken, kompletního zateplení a celkové estetizace. V rámci projektu dojde k zateplení obvodového pláště a střešních konstrukcí, včetně položení nových hydroizolačních vrstev, výměně stávajících okenních a dveřních výplní, vysrávce omítek a instalaci nových bleskosvodů. Úpravami projde nejen budova samotné školy, ale také přilehlé sportovní haly a pavilonu s jídelnou. O žádných dalších chystaných investicích nejsou zatím údaje známy. Školní zařízení jsou na území ORP v dobrém stavu, žádná z budov nevykazuje havarijní situaci. Celkově lze říci, že stav budov je velmi dobrý, do oprav investovaly obce nemalé peníze. Opravy byly rovněž financovány částečně z evropských fondů.

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza cílových (myslí se dotčených, zainteresovaných) skupin je klíčovým procesem pro efektivní plánování v oblasti školství, umožní nastavit nabídku ve školství tak, aby co nejvíce vyhovovala specifickým potřebám cílových skupin. Kvalitně zpracovaná analýza zvyšuje kvalitu projektu a současně snižuje možné riziko nezájmu. Analýza je obsažena v následující tabulce.

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	Kvalitní vzdělávání, dostatečná kapacita škol a školských zařízení, malé finanční zatížení rodiny	Nespolupráce se školami a školskými zařízeními, veliké nároky na pedagogy i školní zařízení	schůzky s rodiči, tiskoviny pro rodiče, zpravodaje škol a školských zařízení, www stránky, ukázkové hodiny práce s dětmi a žáky pro rodiče i širší veřejnost, organizace projektových dnů, začleňování rodičů a veřejnosti do aktivit škol a školských zařízení	dostatečná komunikace
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	Kvalitní vzdělávání, dostatečná kapacita škol a školských zařízení, malé finanční zatížení rodiny, dobrá dostupnost	nezájem o vzdělání dětí a žáků, nesplnitelné požadavky	dotazníky, aby bylo zjištěno, o co mají rodiče zájem, veřejná setkání, dny otevřených dveří, úřední hodiny pro zákonné zástupce i veřejnost	komunikace s rodiči, hledání variantních řešení spolu s rodiči, veřejná setkání
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	Kvalitní vzdělání, příjemná atmosféra, dobré vybavení, milí pedagogové	nezájem o vzdělání, výchovné obtíže, často speciální vzdělávací potřeby, zdravotní znevýhodnění či postižení, sociální znevýhodnění, nespolupráce	přímo ve výuce, besedy, semináře také pro zákonné zástupce, meziobecní spolupráce na bázi společných konzultací školních speciálních pedagogů, výchovných po-	prostřednictvím výuky motivovat děti a žáky, aby měli zájem o vzdělání, interaktivní výuka, vedení k samostatnosti a cílevědomému vzdělávání, komunikace zákonných

			radců a metodiků prevence	zástupců se školou a speciálními peda- gogy či výchovnými poradci, další vzdě- lávání pedagogic- kých pracovníků s využitím odborní- ků z praxe (vždy v jedné škole setká- ní pracovníků z několika škol)
Pedagogové a další zaměstnanci	Dobré finanční ohod- nocení, motivace vnější i vnitřní, dostatek vol- ného času, prestiž po- volání	syndrom vyhoření, přílišná feminizace školství, přílišné byrokratické zatí- žení	semináře pro učitele, jednání s vedením škol a školských zařízení a s obcemi, vý- měnné stáže	motivace finanční, ohodnotit učitele také jinak (např. vyhlášení nejlepšího učitele), podpora učitelů při komuni- kaci s rodiči, na- jmout pracovníka pro řešení byrokra- tického zatížení učitelů
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	Naplněnost kapacity škol a školských zaříze- ní, kvalitní pracovníci, malé finanční zatížení obce, kvalita budov	nedostatek finan- cí, nenaplněná kapacita zařízení	zasedání a jedná- ní, společný portál s údaji o jednotli- vých školách a školských zaříze- ních	využití fondů z EU
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	Kvalitní vzdělání pro své občany, dobrá do- stupnost škol a škol- ských zařízení, zřízení vlastní školy a školské- ho zařízení	nedostatek financí pro vlastní školu a školské zařízení, špatná komunika- ce s dopravci	jednání s předsta- viteli sousedních obcí, schůzky s rodiči - co si představují pro své děti	spolupráce s obce- mi, které zařízení mají, spolupráce s dopravci, prostor pro meziobecní spolupráci
Ostatní zřizovate- lé (mimo obce)	Naplněnost kapacity škol a školských zaříze- ní, kvalitní pracovníci, malé finanční zatížení, kvalita budov	nedostatek finan- cí, nenaplněná kapacita škol a školských zaří- zení	komunikace s jinými zřizovate- li, jednání, zase- dání	spolupráce s obcemi
Partneři škol a školských zaří- zení (sponzoři, sdružení rodičů, NNO, aj.)	Vhodné využití finanč- ních prostředků, zajiš- tění kvalitního vzdělá- vání	ukončení spolu- práce	jednání, www stránky	dostatečná komuni- kace a možnost spolurozhodování o využití financí.
Představitelé	Kvalitní vzdělání pro	nedostatek finan-	jednání, www	komunikace s rodiči

Obcí SO ORP	své občany, dobrá dostupnost zařízení, kvalitní pedagogové, malé finanční zatížení obcí, naplněnost škol a školských zařízení, spokojenost občanů	cí, nenaplněná kapacita škol a školských zařízení, přílišné nároky občanů i pedagogů	stránky, schůzky s občany, veřejná projednávání	a pedagogy, hledání variantních řešení spolu s rodiči a pedagogy, veřejná setkání, čerpání dotací z EU, meziobecní spolupráce, spolupráce s dopravci
Kraje	Kvalitní vzdělání pro své občany, dobrá dostupnost škol a školských zařízení, kvalitní pedagogové, malé finanční zatížení kraje, naplněnost zařízení, spokojenost občanů	nedostatek financí, nenaplněná kapacita škol a školských zařízení, přílišné nároky občanů i pedagogů	jednání, www stránky, schůzky s občany, veřejná projednávání	komunikace s rodiči a pedagogy, hledání variantních řešení spolu s rodiči a pedagogy, veřejná setkání, čerpání dotací z EU, spolupráce s obcemi, spolupráce s dopravci
Stát	Kvalitní vzdělání pro své občany, dobrá dostupnost škol a školských zařízení, kvalitní pedagogové, malé finanční zatížení státu, naplněnost škol a školských zařízení, spokojenost občanů, dodržování legislativy	nedostatek financí do resortu školství, demografický vývoj	prostředky masových médií, komunikace se zastupitelstvy	změny legislativy, čerpání dotací z EU, zvýšení informovanosti občanů, přesun prostředků do resortu školství
Média	Náměty na články	zkreslené informace, neúplné informace, zveřejnění informací, které poškozují zřizovatele škol a školských zařízení či snižují pedagogickou prestiž	prostředky masové komunikace	spolupráce médií se zřizovateli škol a školských zařízení, ověřování informací, dotazníková šetření

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

V následující tabulce jsou uvedena a vyhodnocena rizika (tak zvaný registr rizik) v oblasti školství správního obvodu ORP Kopřivnice. Definice byla převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií. Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	$V = P * D$		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	4	4	16	Dotace z fondů EU a jiných zdrojů.	Obec zřizující školu či školské zařízení
Nedostatek financí na investice a vybavení	5	3	15	Dotace z fondů EU a jiných zdrojů.	Obec zřizující školu či školské zařízení
Nedostatek financí na platy	4	5	20	Přesun prostředků z jiných kapitol rozpočtu.	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění škol či školských zařízení v rámci území	2	2	4	Meziobecní spolupráce, spolupráce s dopravci.	Obce daného území
Nedostatek dětí a žáků/ příliš mnoho dětí a žáků (nepříznivý demografický vývoj)	3	4	12	Meziobecní spolupráce.	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí a žáků do a ze škol či školských zařízení	3	5	15	Meziobecní spolupráce, komunikace s dopravci, komunikace se soukromými dopravci.	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	3	6	Komunikace, jednání, vysvětlení potřebnosti meziobecní spolupráce.	Obce daného území

Nevhodně stanovené normativy na školy či školská zařízení ze strany kraje	2	4	8	Komunikace s krajem, domluva mezi obcemi, jednání s krajem jako dobrovolný svazek obcí.	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	3	4	12	Hledání alternativních řešení, meziobecní spolupráce	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	3	4	12	Hledání alternativních řešení, meziobecní spolupráce	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov škol či školských zařízení	2	5	10	Financování oprav z fondů EU.	Obec zřizující školu či školské zařízení
Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	4	12	Financování oprav z fondů EU.	Obec zřizující školu či školské zařízení
Věcné riziko					
Špatné řízení školy či školského zařízení	2	5	10	Změna vedení školy či školského zařízení	Obec zřizující školu či školské zařízení
Nízká kvalita výuky	3	5	15	Změny v pedagogickém sboru, evaluace výuky.	Konkrétní škola či školské zařízení
Nezájem rodičů o umístění dětí a žáků do konkrétní školy či školského zařízení	5	3	15	Komunikace s rodiči, dny otevřených dveří, zasílání informací rodičům e-mailem.	Konkrétní škola či školské zařízení
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	2	5	10	Změny v pedagogickém sboru, evaluace výuky.	Konkrétní škola či školské zařízení

3.1.4. SWOT analýza školství

SWOT analýza je nástroj, jehož prostřednictvím je zmapována a zanalyzována současná situace. Jedná se o metodu kvalitativního zhodnocení všech aspektů řešené problematiky, jejíž podstata spočívá v třídění a ohodnocení jednotlivých faktorů do čtyř skupin. Analýzou vzájemného působení jednotlivých faktorů silných a slabých stránek vůči příležitostem a ohrožením je možné získat nové informace charakterizující a hodnotící úroveň jejich vzájemného střetu. Cílem SWOT analýzy je přehledně uspořádat a zhodnotit výchozí poznatkovou základnu pro formulaci cílů a potřeb cílových skupin.

Tato analýza je významná z mnoha důvodů. Poskytuje logický rámec pro hodnocení stávající a budoucí situace, ze kterého je možné dovodit nejhodnější strategické alternativy. Vede ke zlepšení celého systému, při periodickém provádění umožňuje přehodnocovat význam jednotlivých oblastí. Prostřednictvím výsledků SWOT analýzy je možné zvolit vhodnou strategii pro dosažení dlouhodobých cílů.

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> • dostatečné množství ZŠ • velký počet MŠ • přítomnost SŠ a gymnázia • blízká dostupnost jiných SŠ • blízkost města Ostravy - nachází se zde množství VŠ • dostatečný počet kvalifikovaných pracovníků • přítomnost ZUŠ a množství zájmových organizací pro děti a mládež • velké množství malotřídních škol • dobrá vybavenost škol • pestrá nabídka vzdělávacích programů • škola a MŠ také pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami 	<ul style="list-style-type: none"> • nepřítomnost zařízení jeslového typu • nedostatek financí na vybavení • SŠ zaměřeny na technické obory • přílišná byrokracie ve školství • legislativa • problematický svoz dětí z malých obcí do MŠ v době prázdnin • malá kapacita mateřských škol v menších obcích
Příležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> • meziobecní spolupráce • zajištění svozu dětí z malých obcí mikro-busem - domluva se soukromníkem • zřízení zařízení jeslového typu, které by bylo spádové pro více obcí • čerpání dotací na vybavení škol z fondů EU • podpora alternativních mateřských škol • spolupráce se zaměstnavateli (u středních škol) • využití školních budov také pro mimoškolní aktivity (povolit ve zřizovací listině také doplňkovou činnost) 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatečné financování • složitá byrokracie • legislativní změny • zákaz využívání školních budov pro jiné než školní účely • úbytek počtu dětí či žáků • velký nárůst počtu dětí či žáků (nedostatečná kapacita)

<ul style="list-style-type: none"> • využití kapacit mateřských škol jinými obcemi - v některých obcích kapacity přeplněné • jinde nenačtyřené - prostor pro meziobecní spolupráci • pořízení PC pro pedagogy (využití PC v rámci sebevzdělávání a dalšího vzdělávání – seznámení s legislativou a oficiálními školskými webovými portály) 	
---	--

Na území kromě nepřítomnosti zařízení jeslového typu a problematického svozu dětí do mateřských škol z malých obcí v době prázdnin nenacházíme slabé stránky v oblasti školství. Školství je na území ORP na velmi dobré úrovni. Blízkost větších měst zajišťuje také možnost kvalitního vzdělání také na středních a vysokých školách. Největším problémem školství je složitá byrokracie a legislativní změny, tyto slabé stránky a zároveň hrozby jsou však těžko ovlivnitelné ze strany obcí, týkají se již státní úrovně. Za hrozby rovněž považujeme úbytek dětí či žáků i velký nárůst počtu dětí či žáků. Budoucí nárůst není přesně znám, dle demografických údajů lze předpokládat nárůst počtu dětí a žáků především v menších obcích a úbytek dětí a žáků ve městech. Celkově očekáváme mírný nárůst počtu dětí v MŠ, s čímž souvisí možný problém naplněné nebo nedostatečné kapacity v MŠ. Zároveň ovšem předpokládáme zřízení soukromých MŠ, tím by došlo k pokrytí poptávky po místech v MŠ. Na druhou stranu dlouhodobý demografický předpoklad poukazuje na snižování počtu obyvatel. To může být ovšem primárně dáno rostoucím počtem seniorů a s tím spojenou narůstající úmrtností.

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Dle analýz můžeme pokládat situaci ve školství na území ORP Kopřivnice za příznivou. ORP Kopřivnice disponuje rozmanitými školskými zařízeními, nachází se v blízkosti města Ostravy, čímž kompenzuje nepřítomnost vysokých škol. Z analýz vyplývá, že momentální stav základních škol znamená pokles žáků. Na druhou stranu jsou přeplněny školy mateřské. Nepředpokládáme tedy přílišný úbytek žáků na základních školách, neboť děti z mateřských škol v nejbližších letech na tyto školy nastoupí. Dle analýzy území však doporučujeme zaměřit se při meziobecní spolupráci spíše na řešení problematiky dětí do tří let věku, přestože se touto problematikou analýzy příliš nezabývají. Palčivá je otázka zřízení zařízení jeslového typu či jiného řešení péče o děti do tří let věku. Rovněž je potřeba zabývat se problematikou mateřských škol, ty mají momentálně přeplněné kapacity a předpokládáme přírůstek dětí i nadále. V této oblasti je prostor pro meziobecní spolupráci. Základní školy jsou velmi dobře vybavené a v dobrém stavu, momentálně se plánuje oprava jedné ze škol v Kopřivnici, tím bude v Kopřivnici dokončena celková revitalizace školních budov. Čím se analýzy nezabývají, je problematika zaměstnanosti učitelů, která souvisí s úbytkem žáků. Učitelům jsou snižovány úvazky a mnozí jsou propouštěni. Toto by však mělo být předmětem jiné podrobnější analýzy a také předmětem dalších diskuzí. Analýzy se zabývají pouze vnějšími podmínkami, neřeší faktickou vzdělanost žáků a stav vzdělání jako takového. Tyto jevy již tolik příznivé pro celou naši republiku nejsou (viz např. výzkumy IARTEM, PIRLS a PISA). I toto by však bylo předmětem jiných analýz. Uvádíme zde tyto společenské jevy jen pro úplnost.

Co se týče zařízení pro volný čas a mimoškolní aktivity je území ORP Kopřivnice velmi dobře vybaveno a není nutné na tomto stavu cokoliv měnit. Celkově lze říci, že je situace ve školství na území ORP Kopřivnice velmi dobrá a udržitelná.

Dle jednání se zástupci jednotlivých obcí by se meziobecní spolupráce měla zaměřovat pouze na situaci v předškolním vzdělávání. Komplikace způsobují především odklady nástupu dětí do prvních tříd. Rodiče, kteří zapíší své dítě do mateřské školy, předpokládají, že dítě do mateřské školy nastoupí a zařídí si podle toho zaměstnání. Novým trendem je však odkládání nástupu do první třídy. Odklad bývá dětem stanoven až po zápisu nových dětí do mateřských škol. To způsobí, že slíbená místa rodičům tříletých dětí musí být postoupena opět dětem šestiletým, které nenastoupily do školy. Kapacity jsou tedy v tu chvíli přeplněné, rodiče tříletých dětí jsou nespokojeni, neboť náhle nemají své dítě kam umístit. V tomto případě se nabízí právě možnost pro meziobecní spolupráci, a sice vzájemné doplňování kapacit v jednotlivých obcích.

3.2. Návrhová část pro oblast školství

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců realizačního týmu, motivujícího starosty, pedagoga z mateřské školy, pedagoga ze základní školy, pedagoga ze střední školy, zástupce dětského centra a předsedy MAS z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

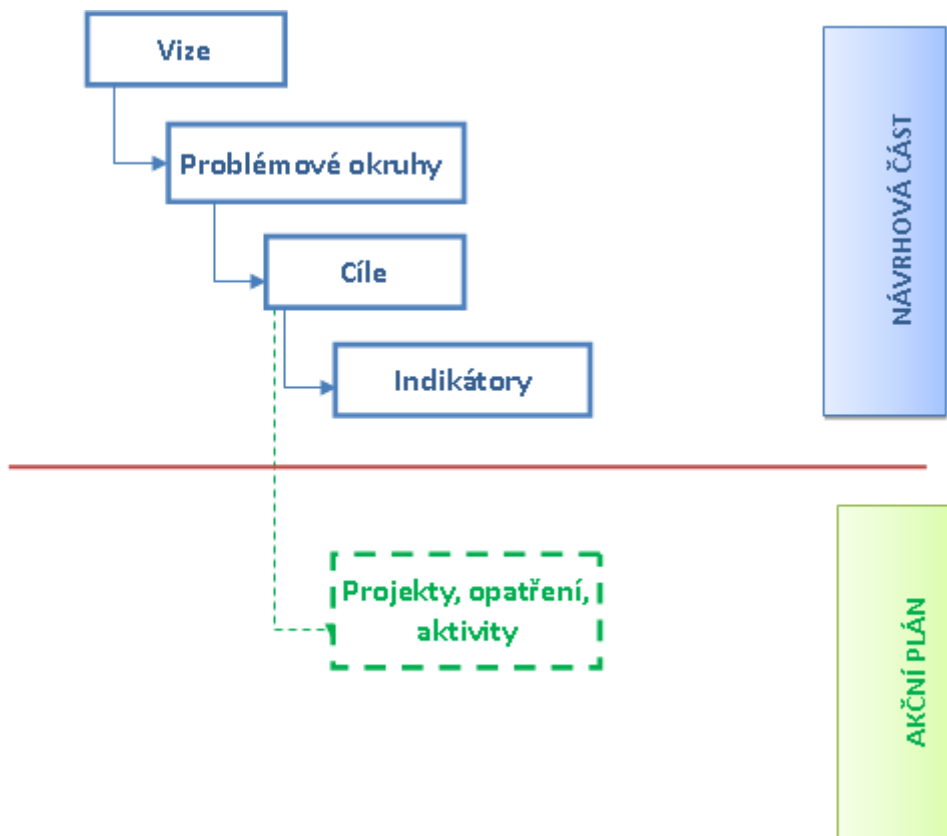
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit je dnotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Školství je uvedena v níže uvedeném schématu.

VIZE		
Společné řešení problémů v oblasti předškolní výchovy vede k naplňování potřeb občanů a účinnému využití škol a školských zařízení.		
TÉMA	Problémová oblast 1	Problémová oblast 2
Školství a předškolní vzdělávání	Nepřítomnost služeb a zařízení celodenní péče o děti do tří let věku	Nedostatečná meziobecní spolupráce v oblasti předškolního vzdělávání
	<u>cíl 1.1</u> Zavést na území služby celodenní péče o děti do tří let věku	<u>cíl 2.1</u> Zavést meziobecní spolupráci při umísťování dětí do mateřských škol

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

KOPŘIVNICKO – LAŠSKÁ BRÁNA BESKYD

Správní obvod ORP Kopřivnice má velkou historickou i přírodní hodnotu. Hranice mezi obcemi jsou smazávány vzájemnou meziobecní spoluprací, která vede ke spokojenosti místních občanů. ORP Kopřivnice má propracovanou politiku odpadového hospodářství přinášející efektivní nakládání s odpady a úsporu občanům i obcím. **Společné řešení problémů v oblasti předškolní výchovy vede k naplňování potřeb občanů a účinnému využití škol a školských zařízení.** Komunitní plánování sociálních služeb klade důraz na uspokojení potřeb jejich uživatelů, rodinných příslušníků klientů i poskytovatelů. Umístění ORP Kopřivnice v Podbeskydí, malebnost obcí a různorodost služeb, památek i zajímavostí dává turistům důvod k návštěvě v každém ročním období.

Problémové oblasti

1. Nepřítomnost služeb a zařízení celodenní péče o děti do tří let věku

Složení fokusní skupiny:

realizační tým, motivující starosta, pedagog z mateřské školy, pedagog ze základní školy, pedagog ze střední školy, zástupce dětského centra, předseda MAS

Původní název dle návrhu realizačního týmu:

Nedostatečná péče o děti do tří let

Vzhledem k tomu, že z analýzy území ORP Kopřivnice vyplývá, že se na území ORP nenachází žádná zařízení jeslového typu ani žádné zařízení pečující o děti do tří let věku, usoudil realizační tým, že problémem v oblasti školství na území je nedostatečná péče o děti tohoto věku. Proto jako jeden z problémových okruhů navrhl realizační tým okruh s názvem *Nedostatečná péče o děti do tří*

let věku. Tento návrh byl předložen fokusní skupině, která sestávala z realizačního týmu, motivujícího starosty, předsedy MAS, zástupce dětského centra a pedagogů z mateřské, základní a střední školy. Fokusní skupina se shodla na tom, že chyba není v nedostatečné péči, tato formulace je lehce zavádějící, neboť péče o tyto děti je minimálně z řad rodičů dostatečná. Navíc se na území nacházejí mateřská centra a jiná zařízení nabízející hlídání dětí. Problémem je však chybějící zařízení či služby, které by zajišťovaly celodenní péči o takto staré děti. Název problémového okruhu byl tedy přeformulován na *Nepřítomnost služeb a zařízení celodenní péče o děti do tří let věku.*

Na území ORP Kopřivnice se nenacházejí žádné veřejné zařízení jeslového typu. Poslední zařízení jeslového typu bylo zrušeno v Kopřivnici v červnu roku 1997 z důvodu malého zájmu ze strany rodičů. Na území nalezneme mateřská centra, kde je možné s dětmi docházet. V Kopřivnici funguje při městském úřadu Žirafka. Tam je možné děti různého věku umístit na krátkou při vyřizování záležitostí na úřadě. V době oběda se ovšem toto zařízení zavírá. Žirafka je navíc otevřena pouze v pondělí a středy. Roku 2014 bylo zřízeno zařízení jeslového typu a MŠ pro děti pracovníků firmy Brose, děti rodičů pracujících u jiných firem však nemají možnost zde své děti umístit. Podle sociodemografické analýzy z roku 2012, která byla vypracována pro město Kopřivnice, vnímalo 80 % dotázaných osob zřízení zařízení jeslového typu jako nutnost. Zřízení takového zařízení je však velmi nákladné, proto i přes zájem občanů se nesetkává s odezvou. Navíc naplněnost kapacity zařízení jeslového typu se nedá předvídat stejně jako naplněnost kapacity mateřských či základních škol. Přebudování budov na zařízení jeslového typu dle hygienických předpisů by znamenalo pro obce či města nemalé investice, a to s rizikem a velkou pravděpodobností nenavrácení těchto investic.

Pokud by situace na území nebyla v budoucnu řešena, bude narůstat především nespokojenost občanů. Dle posledního průzkumu mezi volebními stranami města Kopřivnice ze září 2014 (<http://www.koprivnice.cz/index.php?id=koprivnicke-noviny-koprivnice&tema=vznik-jesli-chteji-jen-nektere-subjekty&clanek=18100>) vyplývá, že politické strany městské zařízení jeslového typu nepodpoří. Zároveň však budou podporovat vznik soukromých zařízení jeslového typu. Mnozí rodiče nezůstávají na rodičovské dovolené celé tři roky, a to z více důvodů: buďto si nemohou pobyt na rodičovské dovolené z finančních důvodů dovolit, nebo mají rodičovskou dovolenou pouze do dvou let věku dítěte. Poté nastává problém s umístěním dětí do zařízení s celodenní péčí. Vzhledem k vysokému věku odchodu do důchodu není možné, aby se o všechny tyto děti starali prarodiče. Mnozí prarodiče sami ještě pracují. Rozmáhá se tak nabídka hlídání dětí za poplatky, s kterou se setkáváme na různých místech s vyvěšenou inzercí. Tato nabídka není ovšem nijak kontrolována. Rodiče nevědí, jakou kvalifikaci mají dotyčné osoby ani, zda se jedná o spolehlivé jedince. Navíc hlídání nabízejí osoby většinou tzv. „na černo“. Jsou tedy např. na důchodě nebo na pracovním úřadě, peníze za hlídání dostávají v hotovosti, nevystavují žádný doklad. A protože dítě do tří let věku svým rodičům nesdělí, jak hlídání probíhalo, rodiče nemají žádnou jistotu, za co vlastně platí. Zda bylo o děti řádně postaráno a hlídání bylo kvalitní. Proto předpokládáme narůst tlaku ze strany rodičů na vedení měst a obcí, aby byla situace řešena. Rovněž je možné, že se rodiče budou stěhovat za prací do míst, kde budou pro péči o své děti lepší zázemí. Migrace mladých rodin by způsobila také následný odliv dětí z mateřských a základních škol.

2. Nedostatečná meziobecní spolupráce v oblasti předškolního vzdělávání

Složení fokusní skupiny:

realizační tým, motivující starosta, pedagog z mateřské školy, pedagog ze základní školy, pedagog ze střední školy, zástupce dětského centra, předseda MAS

Původní název dle návrhu realizačního týmu:

Vzájemná neinformovanost obcí o oblasti předškolního vzdělávání

Vzhledem k tomu, že z analýzy vyplývají problémy v oblasti předškolního vzdělávání především v oblasti kapacity mateřských škol, kdy některé obce mají přebytek dětí, jiné naopak nedostatek, usoudil realizační tým, že problémem v území je *Vzájemná neinformovanost obcí o oblasti předškolního vzdělávání*. Tento název problémového okruhu byl předložen fokusní skupině, která sestávala z realizačního týmu, motivujícího starosty, pedagogů mateřské, základní a střední školy, předsedy MAS a zástupce dětského centra. Fokusní skupina dospěla k závěru, že problémem není vzájemná neinformovanost, ale nedostatečná spolupráce obcí v oblasti předškolního vzdělávání. Zástupci obcí se pravidelně scházejí na různých jednáních, na nichž bývají předloženy problémy jednotlivých obcí. Rovněž pracovníci úřadů mají přehled o okolních obcích. Situace však nebyla řešena vzájemnou meziobecní spoluprací. To je dáno stereotypním přístupem k řešení problémů, kdy byly obce zvyklé řešit si problémy jednotlivě samy za sebe. V některých oblastech je spolupráce již velmi dobře viditelná, což svědčí o změně přístupu k řešení problémů jednotlivých obcí. V oblasti předškolního vzdělávání ještě ke spolupráci nedochází. Na území ORP se nachází celkem 13 mateřských škol. Kapacity mateřských škol se různí, také zájem o umístění dětí do mateřských škol je různý v každém roce. Obecně lze říci, že dětí v MŠ přibývá. Spolu s tímto společenským jevem se však objevuje také trend stěhování rodin do menších obcí, stává se tak, že v menších obcích dětí přibývá a ve městech ubývá. Tento jev může zapříčinit vznik nenaplněnosti mateřských škol ve městech a přeplněnost mateřských škol v menších obcích. Menší obce nemají možnost otevřít další mateřskou školu, rušení mateřských škol ve městech je z dlouhodobého hlediska nevýhodné.

Spolu s různou naplněností kapacit danou různým počtem dětí vstupujících do mateřských škol se setkáváme také s problémem odkladu nástupu povinné školní docházky u dětí starších šesti let. Informace o počtu odkladů školní docházky dostávají pracovníci mateřských škol až v době po zápisu nových dětí do mateřské školy. Stává se tak, že mateřské školy přijmou u zápisu takový počet dětí, aby doplnily kapacity, a poté se jim několik dětí vrátí zpět, protože mají nařízený odklad povinné školní docházky. V tom momentě dochází k přeplnění kapacity mateřských škol. Děti s odkladem mají předškolní rok v mateřské škole povinný, mateřské školy je tedy musí přijmout. To ovšem znamená, že musí zpětně odmítnout děti rodičům, kterým již místo v mateřské škole příslibily.

Fokusní skupina shledala jako problematické právě nedostatečnou spolupráci obcí. Obce mají možnost se vzájemně informovat o naplněnosti kapacity mateřských škol a nabídnout rodičům dětí, kterým se nepodařilo umístit dítě do mateřské školy v domovské obci z důvodu naplněné kapacity, místo v mateřské škole obce sousední s nenaplněnou kapacitou.

Pokud by nedošlo k řešení stávající situace, může dojít k nerovnoměrnému rozmístění dětí do mateřských škol, což zapříčiní problémy jak kapacitní, tak personální a problémy s financováním nenaplněných mateřských škol. To vede k nespokojenosti rodičů a tlaku na obce ze stran rodičů, aby byl tento problém řešen.

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Popis cílů je stěžejní složkou návrhové části Souhrnného dokumentu. Cíle byly stanoveny na základě provedených analýz a povedou k řešení identifikovaných problémových okruhů, a to prostřednictvím konkrétního akčního plánu, zahrnujícího opatření, aktivity a projekty.

Při tvorbě návrhu cílů jsme vycházeli také ze stanovených Nástinů opatření v rámci zhodnocení analytické části.

Postup formulace cílů

Každému problémovému okruhu, který byl definován v předchozí kapitole, přísluší určitý **omezený počet cílů**, jejichž postupným naplňováním by měl být identifikovaný problém vyřešen či překonán. Každý cíl tak má jednoznačný **vztah k definovanému problémovému okruhu**, jenž má pomoci řešit.

Každý definovaný cíl odpovídá také tzv. pravidlu SMART.

S = specifický

M = měřitelný

A = ambiciózní

R = realistický

T = termínově orientovaný

Stanovení cílů

Stanovení cílů proběhlo na základě diskuze (brainstormingu) realizačního týmu a zapojených odborníků měst ORP Kopřivnice. Následně byly určeny hlavní cíle jednotlivých oblastí.

Problémový okruh 1	Nepřítomnost služeb a zařízení celodenní péče o děti do tří let věku
Cíl 1.1	Zavést na území služby celodenní péče o děti do tří let věku
Popis cíle	Na území ORP Kopřivnice se nenachází žádné zařízení či služba celodenní péče o děti do tří let věku. Jedna MŠ nabízí tyto služby, jedná se však o podnikovou MŠ, která není určena pro širší veřejnost. Mnozí rodiče nastupují do zaměstnání dříve, než jejich dítě dosáhne tří let věku, a to převážně z ekonomických důvodů. Nenaleznou-li MŠ, která jejich dítě přijme, jsou odkázáni na služby nabízené za účelem přivýdělku. Lidé nabízející tuto službu nemají však většinou patřičné vzdělání k péči o tak malé děti, navíc vše se děje tzv. na černo. Podle průzkumu veřejného mínění ve městě Kopřivnice vnímá 80 % dotazovaných zřízení zařízení jeslového typu na území jako nutné. Zřízení zařízení jeslového typu je velmi nákladné a naplnění kapacity a ekonomické zajištění chodu velmi nejisté. Proto není cílem zřídit zařízení jeslového typu, ale zavést služby celodenní péče, které mohou být poskytovány jinou formou – zřízení dětských skupin, podpora chův pracujících na živnostenské oprávnění atd. Zavedení služeb celodenní péče o děti do tří let reaguje na poptávku ze strany občanů a napomůže ke zlepšení života občanů na území a řešení problémů v této oblasti.
Hlavní opatření	<p>A. 1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování možnosti řešení zavedení služeb péče o děti do tří let věku v souladu s platnou legislativou <p>A. 2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor ekonomické výhodnosti zavedení služeb celodenní péče o děti do tří let věku oproti zřízení zařízení jeslového typu • rozbor možností příspěvku obcí na zavedení těchto služeb <p>A. 3 Analýza cílových skupin</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanovení cílových skupin, očekávání skupin, rizik, způsobu komunikace a opatření (rodiče, uchazeči o zaměstnání, podnikatelé, obce apod.) <p>B. 1 Spolupráce s úřadem práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • zjištění možnosti rekvalifikace pro klienty úřadu práce • vytipování vhodných kandidátů na práci ve službách celodenní péče o děti do tří let věku <p>C. 1 Oslovení cílových skupin</p> <ul style="list-style-type: none"> • oslovení cílových skupin za účelem seznámení se s problémem a možnostmi řešení • podpora motivace cílových skupin ze stran obcí – poskytnutí prostor, levnější nájem, mediální podpora apod.
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • počet dětí, jejichž rodiče využívají těchto služeb
Správce cíle	Starosta obce Štramberk

Problémový okruh 2	Nedostatečná meziobecní spolupráce v oblasti předškolního vzdělávání
Cíl 2.1	Zavést meziobecní spolupráci při umísťování dětí do mateřských škol
Popis cíle	Území ORP Koprivnice sestává z deseti obcí. Každá z obcí má na svém území minimálně jednu mateřskou školu. Celkem se na území nachází 13 MŠ s různou kapacitou. Obecně můžeme říci, že dětí v mateřských školách spíše přibývá. Zároveň se však setkáváme s trendem stěhování mladých rodin do menších obcí. Tím dochází k tomu, že v menších obcích dětí přibývá a ve městech ubývá. Toto může zapříčinit nenaplněnost kapacity MŠ ve městech a přeplněnost MŠ v menších obcích. Dále se setkáváme také se stále častějšími odklady nástupu dětí do první třídy. Tyto jevy společně zapříčiňují problémy s kapacitami v MŠ. Meziobecní spolupráce spočívající v informovanosti o kapacitách a následném umísťování dětí do mateřských škol sousedních obcí, v nichž je kapacita nenaplněná, povede ke zmírnění či řešení problémů s kapacitou v MŠ. Obce se mohou o kapacitách MŠ vzájemně informovat. Informace pak mohou předávat dále rodičům dětí, kterým se nepodařilo umístit dítě do MŠ. Tento jednoduchý systém s sebou přináší řešení problémů jak s kapacitou, tak řešení personální i řešení nespokojenosti rodičů, kterým se nepodařilo dítě do MŠ umístit.
Hlavní opatření	<p>A. 1 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> rozbor ekonomické výhodnosti naplnění kapacit MŠ <p>A. 2 Analýza cílových skupin</p> <ul style="list-style-type: none"> stanovení cílových skupin, očekávání skupin, rizik, způsobu komunikace a opatření (rodiče neumístěných dětí, rodiče dětí, které teprve dosáhnou věku pro nástup do, MŠ, obce apod.) <p>B. 1 Meziobecní spolupráce</p> <ul style="list-style-type: none"> stanovení způsobu komunikace mezi obcemi stanovení lhůt pro podávání informací o kapacitách dalším obcím stanovení způsobu komunikace s MŠ stanovení způsobu komunikace s rodiči <p>C. 1 Oslovení cílových skupin</p> <ul style="list-style-type: none"> oslovení cílových skupin za účelem seznámení se s problémem a možnostmi řešení
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> počet dětí umístěných do MŠ díky této spolupráci
Správce cíle	Starosta obce Příbor

3.2.4. Indikátory

Indikátory (někdy též označované jako ukazatele nebo měřítka) jsou důležitým nástrojem, jímž se měří úspěšnost nastavené strategie (tj. úroveň dosahování stanovených cílů). Prostřednictvím indikátorů se snažíme popsat míru změny. Indikátory se vyznačují tím, že jsou snadno dostupné (zjistitelné), je určena výchozí hodnota a stanovena hodnota cílová. Zároveň jsou určeni gestoři indikátorů (v souladu s určením gestorů cílů).

Problémový okruh	Nepřítomnost služeb a zařízení celodenní péče o děti do tří let věku		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet služeb celodenní péče o děti do tří let věku na území ORP Kopřivnice		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Štřamberk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	8
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Na území ORP Kopřivnice nenacházíme žádnou oficiální službu zaměřující se na celodenní péči o děti do tří let věku, která by byla přístupná všem občanům nezávisle na jejich povolání (existuje zde jedna podniková MŠ). Během následujícího období se zaměříme na zlepšení této situace. Cílem indikátoru je zjistit počet těchto služeb, zda došlo k nárůstu počtu těchto služeb.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet služeb tohoto typu přístupných všem občanům na území		
Zdroj čerpání dat:	www stránky obcí a poskytovatelů, vlastní terénní šetření		
Cíl	Zavést na území služby celodenní péče o děti do tří let věku		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet dětí, jejichž rodiče využívají těchto služeb		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Štřamberk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		40	80
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Poptávka po celodenní péči o děti do tří let věku na území existuje, občané cítí potřebu zřízení zařízení jeslového typu. To není finančně možné, proto je cestou zřízení jiných typů služeb celodenní péče. Předpokládáme, že v rámci ORP budou do roku 2020 služby zřízeny v takovém rozsahu, aby pokryly poptávku po umístění dětí. Počet narozených dětí na území se pohybuje okolo 400 ročně. Zájem využívat službu by mohli mít rodiče minimálně každého desátého dítěte, poptávka by mohla být pokryta do roku 2020. Předpokládáme, že do jednoho roku děti zůstávají s rodiči, poté už mohou být umístěny do služby celodenní péče, zde pobydu dva roky, než nastoupí do MŠ. Celková kapacita nutná k uspokojení poptávky by tak byla 80 dětí.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet dětí ze všech služeb, jejichž rodiče těchto služeb využívají		
Zdroj čerpání dat:	www stránky obcí a poskytovatelů, vlastní terénní šetření, výroční zprávy organizací		
Problémový okruh	Nedostatečná meziobecní spolupráce v oblasti předškolního vzdělávání		

Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do meziobecní spolupráce		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Příbor		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Obce ORP Kopřivnice jsou si územně velice blízká. Je tedy možné při různých kapacitách MŠ využívat kapacity také jiných obcí. Existují obce, jejichž MŠ mají naplněné kapacity a přebytek dětí, ale také obce, kde jsou kapacity v MŠ nenaplněné. Meziobecní spolupráce spočívající ve vzájemné informovanosti o kapacitách může tento problém vyřešit či napomoci jejímu řešení.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí vzájemně se informujících o kapacitách MŠ		
Zdroj čerpání dat:	Rozhovory se zastupiteli		
Cíl	Zavést meziobecní spolupráci při umísťování dětí do mateřských škol		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Počet dětí umístěných do MŠ díky meziobecní spolupráci		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Příbor		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	60
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Obce ORP Kopřivnice jsou si územně velice blízká. Je tedy možné při různých kapacitách MŠ využívat kapacity také jiných obcí. Existují obce, jejichž MŠ mají naplněné kapacity a přebytek dětí, ale také obce, kde jsou kapacity v MŠ nenaplněné. Komplikace způsobují rovněž odklady povinné školní docházky. V roce 2014 dostalo jen ve městě Kopřivnice odklad 20 % dětí. Meziobecní spolupráce spočívající ve vzájemné informovanosti o kapacitách může tento problém vyřešit či napomoci jejímu řešení.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí vzájemně se informujících o kapacitách MŠ		
Zdroj čerpání dat:	Rozhovory se zastupiteli, informace přímo od MŠ		

Jak vyplývá z návrhové části výše, meziobecní spolupráce v ORP Kopřivnice by se měla zaměřit na problém s umísťováním dětí do mateřských škol a na problematiku péče o děti do tří let věku. Tyto dvě problémové oblasti patří na území mezi nejpalčivější témata v oblasti předškolního vzdělávání. Navíc se zde nabízejí rovněž reálné možnosti řešení těchto témat. Možnost řešení problémových oblastí spočívá v naplnění navržených cílů, jimiž je zavedení služby celodenní péče o děti do tří let věku na území zavedení meziobecní spolupráci při umísťování dětí do mateřských škol.

3.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Koordinátor řídící skupiny
Zastupitelé obcí
Správci cílů
Gestoři indikátorů

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1	Zavést na území služby celodenní péče o děti do tří let věku	Starosta obce Štramberk
2	Zavést meziobecní spolupráci při umístování dětí do mateřských škol	Starosta obce Příbor

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet služeb celodenní péče o děti do tří let věku na území ORP Kopřivnice	Starosta obce Štramberk
2	Počet dětí, jejichž rodiče využívají těchto služeb	Starosta obce Štramberk
3	Počet obcí zapojených do meziobecní spolupráce	Starosta obce Příbor
4	Počet dětí umístěných do MŠ díky meziobecní spolupráci	Starosta obce Příbor

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1. - 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1. - 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava					■									
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4. Závěr, postup zpracování a kontakty

3.4.1. Shrnutí

Návrhová část tématu školství byla zpracována na základě analýzy předškolního a základního vzdělávání na území ORP Kopřivnice a na základě konzultací problematiky s účastníky fokusních skupin a zastupiteli obcí. Společná vize v oblasti předškolního a základního vzdělávání byla definována takto: **Společné řešení problémů v oblasti předškolní výchovy vede k naplňování potřeb občanů a účinnému využití škol a školských zařízení.** Pro území byly stanoveny celkem dva problémové okruhy, a sice „Nepřítomnost služeb a zařízení celodenní péče o děti do tří let věku“ a „Nedostatečná meziobecní spolupráce v oblasti předškolního vzdělávání“. Na základě těchto problémových okruhů byly stanoveny cíle, které byly prodiskutovány s motivujícími starosty. Ke každému cíli byl určen rovněž správce cíle. Celkem byly definovány dva cíle: „Zavést na území služby celodenní péče o děti do tří let věku“ (správcem cíle byl ustanoven starosta města Štramberk) a „Zavést meziobecní spolupráci při umísťování dětí do mateřských škol“ (správce cíle je starosta města Příbor). K těmto problémovým okruhům a cílům byly dohromady stanoveny čtyři indikátory; vždy jeden indikátor pro jeden cíl či okruh. Každému indikátoru byl přidělen gestor indikátoru, který zodpovídá za zjištění hodnot daného indikátoru.

Indikátory (gestor uveden v závorce):

- Počet služeb celodenní péče o děti do tří let věku na území ORP Kopřivnice (starosta obce Štramberk)
- Počet dětí, jejichž rodiče využívají těchto služeb (starosta obce Štramberk)
- Počet obcí zapojených do meziobecní spolupráce (starosta obce Příbor)
- Počet dětí umístěných do MŠ díky meziobecní spolupráci (starosta obce Příbor)

Cíle a indikátory byly stanoveny tak, aby bylo možné je realizovat za co nejmenšího zatížení rozpočtu obcí, aby vedly k zefektivnění v oblasti předškolního vzdělávání a základního školství, aby byly přínosem jak pro obce na území, tak pro občany těchto obcí a aby korespondovaly se stanovenou vizí tématu.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Území ORP Kopřivnice bylo zanalyzováno realizačním týmem Projektu meziobecní spolupráce, a to jak na základě dodaných dat ze Svazu měst a obcí, tak na základě vlastního šetření a znalosti území. Analýza vznikala za spolupráce představitelů obcí daného území, největší spolupráce probíhala mezi realizačním týmem a motivujícími starosty, kterými byli starosta obce Štramberk, starosta obce Závišice a starostka obce Ženkla. Na základě zmapování a analýzy území byla vypracována návrhová část, která se zaměřila na konkrétní problémy v území a možnosti jejich řešení. Na základě návrhové části je pak vypracován akční plán a implementační část strategie.

3.4.3. Kontakty, autoři strategie a zúčastněné strany

Autorem strategie je realizační tým složený ze zaměstnanců DSO Povodí Sedlnice:

Koordinátor: Ing. Dalibor Kvita, hajenka@centrum.cz

Pracovník pro analýzy a strategie: Mgr. Eva Arnošt, ee@email.cz, poté Ing. Petr Arnošt, arnost@centrum.cz

Asistent: Mgr. Klára Niedźwiedzová, poté Mgr. Petr Hůla

Autorem části strategie Cestovní ruch je najatý odborník RNDr. Kamila Sochová, kamila.sochova@atlas.cz.

Motivujícími starosty byli starosta města Štramberk, starosta obce Závišice, starostka obce Ženkla, data byla poskytnuta zástupci všech obcí ORP Kopřivnice.

3.5. Přílohy

3.5.1. Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, a nebo konektivita celých škol.

4. Téma 2.: sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.
- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Situační analýza je důležitou součástí přípravy strategie. Její podstatou je identifikace, analýza a hodnocení všech relevantních faktorů, o nichž je možné předpokládat, že budou mít vliv na konečnou volbu cílů a strategií. Umožňuje uvědomit si současný stav věcí, identifikaci současných i budoucích priorit. Jejím prostřednictvím lze určit směřování do budoucnosti.

Pro provedení situační analýzy v oblasti sociálních služeb je nutné získat přehled o zařízeních sociálních služeb, službách v nich poskytovaných a o finančních zdrojích využívaných pro jejich zajištění.

Veřejně podporované sociální služby jsou ve městě Kopřivnice zajišťovány kapacitami působícími na území měst Kopřivnice, Štramberk a obcí Závišice a Ženkla. Tyto obce společně participují na procesu plánování sociálních služeb pro občany a společný plánovací proces zahájily v roce 2011. Jeho výsledkem je zpracovaný II. střednědobý plán sociálních služeb na léta 2013 – 2016. Tento dokument navazuje na Komunitní plán z roku 2008. Dokument navrhuje řešení udržitelnosti a rozvoje současného stavu sociálních služeb v celém vymezeném území. Hlavním cílem naplánovaných aktivit je vytvořit efektivní, kvalitní a dostupný systém odpovídající reálným potřebám.

V roce 2012 na území Kopřivnice a Štramberk a obcí Závišice a Ženkla působilo celkem 10 subjektů poskytujících služby z oblasti sociální péče, sociální prevence i sociálního poradenství. V roce 2014 to bylo již 13 subjektů. Mezi poskytovateli převažují služby terénní a ambulantní a služby pobytové jsou zastoupeny spíše okrajově. Určitá část obyvatel využívá také pobytové služby a také některé ambulantní služby mimo výše popsání území. Podle dat uvedených ve střednědobém plánu využije sociální služby na území města Kopřivnice ročně téměř 3 000 osob. Vedle registrovaných poskytovatelů sociálních služeb funguje v této oblasti také mnoho vzájemně prospěšných organizací a je realizována řada aktivit, které pomáhají lidem při překonávání nejrůznějších životních situací. Jedním z hlavních subjektů nabízejících služby z oblasti sociální péče i sociální prevence na území města Kopřivnice je příspěvková organizace města Středisko sociálních služeb města Kopřivnice, která po-

skytuje celkem pět sociálních služeb. Cílovými skupinami střediska jsou osoby se zdravotním handicapem, osoby starší 65 let a také osoby sociálně vyloučené či sociálním vyloučením ohrožené.

Počet klientů u vybraných služeb se v posledních čtyřech letech téměř neměnil. Výjimkou je pouze v roce 2011 dvojnásobná vytíženost krizové pomoci. Ta je dána pravděpodobně rozsáhlým propuštěním zaměstnanců z Tatry ke konci roku 2010.

Součástí přípravného procesu tvorby střednědobého plánu sociálních služeb bylo zpracování dvou analytických podkladů - analýza poskytovatelů sociálních služeb a finanční analýza potřeb poskytovatelů sociálních služeb. Na základě těchto podkladů a v jednotlivých pracovních skupinách byly ve městě a celém zájmovém území vybrány celkem tři základní cílové skupiny, na které jsou zaměřena jednotlivá opatření střednědobého plánu – senioři, osoby se zdravotním postižením a osoby v tíživé životní situaci.

Pro cílovou skupinu senioři je poskytovateli sociálních služeb poměrně pestrá nabídka služeb ambulantních a terénních. Z pohledu veřejnosti je nabídka sociálních služeb ve městě pestrá a obyvatelům Kopřivnice v podstatě neschází žádná konkrétní forma služby. Tento fakt dokládají také výsledky sociologického průzkumu mezi obyvateli města Kopřivnice a místních částí průzkumu, který si město nechalo vypracovat v dubnu 2012. Z průzkumu se ukázalo, že více než 2/5 respondentů si pod pojmem sociální služby představují pomoc lidem, domov pro seniory a pečovatelskou službu.

V oblasti cílové skupiny seniorů respondenti ve zvýšené míře poukazovali na potřebu výstavby domova pro seniory. V současnosti jsou zájemci o tento druh pobytové služby umístování do zařízení v okolních obcích (Frenštát p. R., Nový Jičín a Příbor). Vzhledem k demografickému vývoji lze do budoucna očekávat zvýšený zájem o tuto pobytovou formu sociální služby přímo na území města Kopřivnice. V následujících letech musí město Kopřivnice zvážit jakou formu zařízení ve městě případně vybudovat. Klíčová je nejen finanční náročnost spojená s výstavbou domova pro seniory, ale také zajištění dostatečného množství finančních prostředků pro provozování tohoto pobytového zařízení. Poskytování sociálních služeb seniorům tradičním způsobem, tedy zejména jako služby pobytové (standardizovaná zařízení), přináší stále rostoucí náklady na tento druh služby. Rostoucí náklady si však od určité meze veřejné rozpočty nemohou dovolit. Klíčovým úkolem pro město Kopřivnice je proto nastavení nejvýhodnější kombinace bydlení, ubytování a služeb sociální péče, které umožní klientům co nejdéle zachovávat aktivitu a co největší díl soběstačnosti, a to zejména v jejich přirozeném prostředí. Místo přímé výstavby domova pro seniory se městu nabízí možnost podpořit zřízení alternativní formy individuálního bydlení pro seniory s návazností na terénní sociální služby (pečovatelskou službu, osobní asistenci apod.), případně zvážit možnost kombinace menšího pobytového zařízení pro seniory s částí kapacity vyhrazenou pro klienty vyžadující zvláštní režim a současně zřízení individuálního bydlení seniorů s možností využívat terénní sociální služby. Do určité míry tuto službu město dnes nabízí prostřednictvím bytů zvláštního určení, kterých je ve městě v současnosti 120. Vzhledem k očekávanému růstu počtu seniorů ve městě lze předpokládat, že v budoucnu tato kapacita nebude dostačující.

U cílové skupiny zdravotně postižených osob byly identifikovány hlavní problémy na třech úrovních – oblast zaměstnávání osob se zdravotním handicapem, odstraňování bariér u veřejných budov a institucí a zpřístupnění veřejné dopravy. V těchto oblastech je nutné realizovat aktivity, které přispějí k odstraňování bariér bránících občanům se zdravotním postižením v plnohodnotném zapojení do společnosti, postupně řešit tyto oblasti s cílem zlepšit podmínky i kvalitu života obyvatel se zdravotním postižením.

Třetí cílová skupina osoby v tíživé životní situaci je velmi široká a zapadá do ní široké spektrum osob. V této oblasti je velkým pozitivem města Kopřivnice, že na území se nenachází žádná velká

sociálně problémová lokalita s nakumulovanými sociálně-patologickými jevy. Na druhou stranu však přibývá množství osob, které se do tíživé životní situace dostávají. V oblasti sociální prevence jsou této cílové skupině k dispozici služby v azylových domech, nízkoprahových centrech a stálý kontakt s klienty se snaží jak město tak NNO udržovat prostřednictvím terénní sociální práce. Na území města působí terénní sociální pracovníci, kteří fungují jako prostředníci mezi klienty a společnostmi. Tato činnost v terénu umožňuje intenzivnější a komplexnější práci s klientem a je zároveň účinným nástrojem předcházení sociálního vyloučení. V Kopřivnici je terénní sociální práce zaměřena na osoby sociálně vyloučené a osoby a rodiny sociálním vyloučením ohrožené.

Kopřivnice má poměrně dobře nastaven systém pomoci osobám, které se dostaly do tíživé životní situace a přišly o ubytování. Sociální pomoc je nabízena prostřednictvím několika stupňů: nízkoprahové zařízení, noclehárna, azylový dům a následně městská ubytovna (popřípadě soukromé).

Díky této vícestupňové nabídce ubytování dochází v poslední době ke změně struktury klientů, kteří žádají o pomoc v Azylovém domě a noclehárně, která provozuje SSSmK. Obě zařízení se potýkají s nárůstem velmi problematických klientů, kterým nejsou sociální pracovníci schopni poskytnout dostatečné služby pro jejich resocializaci. Jedná se především o aktivní uživatele drog, nesoběstačných osob se zdravotním handicapem a osob s duševní poruchou. V roce 2012 představovali tito klienti téměř 72 % u celkového počtu uživatelů služby azylového domu. Tyto skupiny osob představují velké riziko jednak pro ostatní klienty azylového domu i noclehárny a také pro pracovníky zařízení. Nárůst počtu osob drogově závislých je jedním z vážných problémů, které bude nutné řešit. Ve městě a SO ORP vzrůstá počet osob závislých na omamných látkách, přičemž roste především počet uživatelů tvrdých drog. Touto cílovou skupinou se ve městě zabývá nezisková organizace Renarkon, o.p.s., která realizuje terénní program, avšak není schopna nabídnout adekvátní služby, které poskytují zařízení (centra) pracující s osobami drogově závislými.

Zdroj dat: http://www.koprivnice.cz/urad/strategicky_plan/profil_mesta_koprivnice.pdf

Tab. 4.1.2.1 – Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	0
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
Domovy pro seniory	1
Domovy se zvláštním režimem	1
Chráněné bydlení	1
Azylové domy	2
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	1
Sociálně terapeutické dílny	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	0
Služby následné péče	0
Ostatní	5
celkem	13

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež nese název Klub Kamarád. Má v současné době dvě pobočky, a to ve městě Kopřivnice (pobočka Francouzská a pobočka Horní). Druhá pobočka byla zřízena před několika lety z důvodu nedostatečné kapacity zařízení. Dalším důvodem pro rozšíření působnosti Klubu Kamarád bylo přestěhování části dotčené skupiny uživatelů na druhou stranu města, neboť zde město vyčlenilo některé městské byty pro sociálně slabé občany. Uživatelé by museli za službami docházet přes celé město, což by v tomto případě znamenalo, že by zařízení nevyužívali. Toto zařízení slouží především dětem a mládeži z Kopřivnice, není využíváno občany jiných obcí. V jiných obcích ORP ovšem není přítomnost takového zařízení nezbytná, neboť se jedná o menší obce či města se zanedbatelným počtem osob spadajících do cílové skupiny, která tato zařízení využívá.

Organizace SALUS o.p.s. poskytuje tři sociální služby: azylový dům pro matky s dětmi v nouzi, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc - Krizové centrum „Čtyřlístek“ (krizové centrum pro děti a mládež), sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi - sanace rodiny. Všechny tyto služby jsou občany ORP Kopřivnice aktivně využívány.

Do kategorie Ostatní byly zařazeny sociální služby, které nebylo možno zařadit do jiných kategorií. Patří mezi ně:

1. Diakonie ČCE - středisko v Příboře (pečovatelská služba). Středisko k 31. 12. 2013 ukončilo svou činnost, zaniklo sloučením s ostravským střediskem Diakonie ČCE. Všechny služby jsou od 1. 1. 2014 v plném rozsahu poskytovány Diakonií ČCE - střediskem v Ostravě
2. Charita Kopřivnice - Charitní ošetřovatelská a pečovatelská služba Kopřivnice
3. Město Štramberk - Pečovatelská služba
4. Renarkon, o. p. s - Terénní program na Novojičínsku. Renarkon se zaměřuje na práci s uživateli návykových látek
5. THERÁPON 98, a. s. - Pečovatelská služba, sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče

Při analýze bylo zjištěno, že počet zařízení v ORP ze zdrojů Registru databáze sociálních služeb se liší ve srovnání s daty z ČSÚ (celkem devět zařízení sociálních služeb k 31. 12. 2012). Dle vlastních šetření lze konstatovat, že skutečnosti odpovídají data z Registru.

Tab. 4.1.2.2 – Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	1
Týdenní stacionáře	1
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2
Domovy pro seniory	4
Domovy se zvláštním režimem	1
Chráněné bydlení	2
Azylové domy	3
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	1
Sociálně terapeutické dílny	1
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0
Pracoviště rané péče	3
Intervenční centra	0
Služby následné péče	0
Ostatní	11
celkem	32

Zdroj dat: Vlastní šetření – internetové stránky zřizovatelů

Tab. 4.1.2.3 – Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působící v rámci ORP

pořadové číslo	název zařízení	typ zařízení	zřizovatel zařízení	sídlo zařízení (ORP)
1	EDEN Nový Jičín, denní stacionář	Denní stacionář	Slezská diakonie	Nový Jičín
2	Domov Duha Nový Jičín	Domov pro osoby se zdravotním postižením	Domov Duha, p. o.	Nový Jičín
3	KARMEL Tichá, domov pro osoby se zdravotním postižením	Domov pro osoby se zdravotním postižením	Slezská diakonie	Frenštát pod Radhoštěm
4	Domov Duha Nový Jičín	Domov pro seniory	Domov Duha, p. o	Nový Jičín
5	Domov Hortenzie Frenštát	Domov pro seniory	Domov Hortenzie, p. o	Frenštát pod Radhoštěm
6	ARCHA Nový Jičín, chráněné bydlení	Chráněné bydlení	Slezská diakonie	Nový Jičín
7	Hospic Citadela Valašské Meziříčí	Odlehčovací služby	Diakonie ČCE – hospic Citadela	Valašské Meziříčí
8	Podané ruce, o. s.	Osobní asistence zdravotně znevýhodněných osob a seniorů	Podané ruce, o. s. – Projekt OsA Frýdek-Místek	
9	Domov Jitka, o. p. s., Vsetín	Týdenní stacionář pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením	Domov Jitka, o. p. s., Vsetín	Vsetín
10	Sociálně aktivizační služby	Sociálně aktivizační služby pro zrakově postižené	SONS - Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, o. s.	
11	EFFATHA Nový Jičín, sociálně terapeutické dílny	Sociálně terapeutické dílny	Slezská diakonie	Nový Jičín
12	Sociální rehabilitace zrakově znevýhodněných osob	Sociální rehabilitace nevidomých a slabozrakých	Tyfloervis, o. p. s., středisko Ostrava	Ostrava
13	Tísňová péče Dorkas Nová Ves	Tísňová péče	Slezská diakonie	Ostrava
14	Škola Života	Denní stacionář		Nový Jičín
15	Centrum pečovatelské služby Frýdek-Místek, p. o.,	Odborné sociální poradenství	Obec	Frýdek - Místek
16	Poradna rané péče MATANA	Pracoviště rané péče	(Poskytovatel: Slezská diakonie)	Krnov
17	Středisko rané péče SPRP Ostrava	Pracoviště rané péče	(Poskytovatel: Středisko rané péče SPRP Ostrava)	Ostrava
18	Středisko rané péče Tamtam Olomouc	Pracoviště rané péče	(Poskytovatel: Federace rodičů a přátel sluchově postižených o. s.)	Olomouc

Zdroj dat: Vlastní šetření – internetové stránky zřizovatelů

Diakonie ČCE zahájila v r. 2013 provoz bezplatné telefonické poradny v rámci rozsáhlého projektu na podporu rodinných pečujících „PEČUJ DOMA“. Projekt je svého druhu v českém prostředí ojedinělý, probíhá celostátně a dlouhodobě od ledna 2013 pod oficiálním názvem „Pomáháme pečovat“.

Mezi ostatní organizace a aktivity působící v sociální oblasti patří:

Asociace zdravotně postižených - smíšená organizace Kopřivnice

- *Osoby se zdravotním postižením a jejich rodinní příslušníci*

Dobrovolnické centrum Adra Frýdek-Místek

- *Zájemci o dobrovolnickou práci v různých pomáhajících organizacích*

Kluby seniorů města Kopřivnice

- *Senioři*

Mandlové oči, sdružení rodin a přátel osob s Downovým syndromem, o. s., Kopřivnice

- *Osoby s Downovým syndromem, jejich rodiny a přátelé*

Mateřské centrum Klokan, Dům dětí a mládeže Kopřivnice, p. o.

- *Maminky na mateřské dovolené s dětmi, předškoláci, rodiče s dětmi*

Purpura, o. s., Měrkovice

- *Osoby s autismem, s poruchami autistického spektra a s dlouhodobým a vleklým duševním onemocněním*

Záblesk - sdružení rodičů a přátel hluchoslepých dětí, o. s., Kopřivnice – Lubina

- *Hluchoslepé děti, jejich rodiče a přátelé*

Základní a Mateřská škola Motýlek, p. o., Kopřivnice

- *Žáci a děti od 3 do 20 let s různým typem postižení*

Zámek Nová Horka, p. o.

- *Dospělí lidé s mentálním postižením*

Všechny výše uvedené organizace doplňují pestrou škálu nabízených sociálních služeb na území ORP Kopřivnice a pokrývají tak potřeby občanů daného území. Mnohé organizace vznikly z vlastní iniciativy občanů, kteří cítili potřebu zaplnit chybějící místo v sociálních službách. Občané ORP Kopřivnice jsou v oblasti sociálních služeb velmi aktivní a spolupracují s městem Kopřivnice i dalšími samosprávami.

Tab. 4.1.2.4 – Počet jednotlivých typů sociálních služeb

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	1
Služby sociální péče	Osobní asistence	
	Pečovatelská služba	4
	Tísňová péče	
	Průvodcovské a předčitatelské služby	
	Podpora samostatného bydlení	
	Odlehčovací služby	
	Centra denních služeb	
	Denní stacionáře	
	Týdenní stacionáře	
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	
	Domovy pro seniory	1
	Domovy se zvláštním režimem	1
	Chráněné bydlení	
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	
	Služby sociální prevence	Raná péče
Telefonická krizová pomoc		
Tlumočnické služby		
Azylové domy		2
Domy na půl cesty		
Kontaktní centra		
Krizová pomoc		
Intervenční centra		
Nízkoprahová denní centra		1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež		1
Noclehárny		
Služby následné péče		
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi		
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením		
Sociálně terapeutické dílny		
Terapeutické komunity		
Terénní programy		1
Sociální rehabilitace		

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Středisko sociálních služeb města Kopřivnice, p. o. poskytuje odlehčovací služby, denní stacionář, azylový dům, noclehárnu a pečovatelskou službu. Převažující službou zařízení je azylový dům, který je zaměřen na ubytování osob bez přístřeší. Službu osobní asistence poskytuje organizace Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje o. s., převažující službou zařízení je sociální poradenství.

Jak už bylo uvedeno výše, při analýze bylo zjištěno, že počet zařízení sociálních služeb v ORP ze zdrojů poskytnuté databáze se liší ve srovnání s daty z ČSÚ, přičemž skutečnosti odpovídají data z Registru.

Tab. 4.1.2.5 – Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	1
Služby sociální péče	Osobní asistence	0
	Pečovatelská služba	5
	Tísňová péče	1
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	0
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	1
	Týdenní stacionáře	1
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2
	Domovy pro seniory	4
	Domovy se zvláštním režimem	1
	Chráněné bydlení	2
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
Služby sociální prevence	Raná péče	3
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	3
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	0
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	1
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
	Noclehárny	0
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	0
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	1
	Sociálně terapeutické dílny	1
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	1
	Sociální rehabilitace	1

Zdroj dat: Vlastní šetření - osobní pohovory, internetové stránky zřizovatelů

Na území ORP Kopřivnice nebo v jejím blízkém okolí se nachází velké množství poskytovaných sociálních služeb. Pro úplnost uvádíme výčet těchto služeb:

Centrum pro zdravotně postižené moravskoslezského kraje, o. s. (poskytovatel služby Odborné sociální poradenství - název zařízení Občanská poradna Nový Jičín, kontaktní místo Kopřivnice); Diakonie ČCE - středisko v Příboře; Charita Kopřivnice (Charitní ošetřovatelská a pečovatelská služba Kopřivnice); Město Štramberk (pečovatelská služba); THERAPON 98, a. s. (pečovatelská služba, sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče); Domy s pečovatelskou službou v Příboře, Tísňová péče Dorkas Nová Ves (Slezská Diakonie); EDEN Nový Jičín (denní stacionář); Domov Jitka, o. p. s., Vsetín (týdenní stacionář pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením)

KARMEL Tichá (domov pro osoby se zdravotním postižením), Domov Duha Nový Jičín; Domov Hor-
tenzie Frenštát; Sociocentrum OASA Petřvaldík; Domov Příbor (domov s odbornou ošetrovatelskou
péčí a pomocí ve stáří); ARCHA Nový Jičín, chráněné bydlení (Slezská Diakonie); Zámek Nová Horka,
příspěvková organizace (chráněné bydlení v Kopřivnici); Středisko rané péče SPRP Ostrava (poskyto-
vatel Společnost pro ranou péči o. s.); Středisko rané péče Tamtam Olomouc; Salus o.p.s.; SSSmK
(Středisko sociálních služeb města Kopřivnice, příspěvková organizace); Nízkoprahové denní centrum
Racek (poskytovatel "Máš čas?", o. s.); Klub Kamarád, pobočka Horní a Francouzská (poskytovatel
město Kopřivnice); Sociálně aktivizační služby pro zrakově postižené (SONS - Sjednocená organizace
nevidomých a slabozrakých ČR, o. s.); EFFATHA Nový Jičín; sociálně terapeutické dílny Renarkon, o. p.
s; Sociální rehabilitace zrakově znevýhodněných osob (poskytovatel Tyfloservis, o. p. s., středisko
Ostrava).

Tab. 4.1.2.6 – Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Druh služby	zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod						
Typ zařízení sociálních služeb						
Centra denních služeb						
Denní stacionáře						
Týdenní stacionáře						
Domovy pro osoby se zdravotním postižením						
Domovy pro seniory		1				
Domovy se zvláštním režimem						1
Chráněné bydlení		1				
Azylové domy			1			1
Domy na půl cesty						
Zařízení pro krizovou pomoc						
Nízkoprahová denní centra						1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						1
Noclehárny						
Terapeutické komunity						
Sociální poradny						1
Sociálně terapeutické dílny						
Centra sociálně rehabilitačních služeb						
Pracoviště rané péče						
Intervenční centra						
Služby následné péče						
Ostatní			1	2		2
celkem	0	2	2	2	0	7

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Tab. 4.1.2.7 – Počet sociálních služeb dle zřizovatele

Typ sociální služby	zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
	typ sociální služby					
	Sociální poradenství					1
Služby sociální péče	Osobní asistence					
	Pečovatelská služba					1 2 1
	Tísňová péče					
	Průvodcovské a předčitatelské služby					
	Podpora samostatného bydlení					
	Odlehčovací služby					
	Centra denních služeb					
	Denní stacionáře					
	Týdenní stacionáře					
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením					
	Domovy pro seniory					1
	Domovy se zvláštním režimem					
	Chráněné bydlení					
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče					
Služby sociální prevence	Raná péče					
	Telefonická krizová pomoc					
	Tlumočnické služby					
	Azylové domy					1 1
	Domy na půl cesty					
	Kontaktní centra					
	Krizová pomoc					
	Intervenční centra					
	Nízkoprahová denní centra					1
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež					1
	Noclehárny					
	Služby následné péče					
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi					
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením					
	Sociálně terapeutické dílny					
	Terapeutické komunity					
	Terénní programy					1
Sociální rehabilitace						
	celkem				0 1 3 2 0 5	

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Zřizovatelem sociálních služeb jsou především větší obce. Na území působí rovněž příspěvkové organizace. Ty jsou jako zřizovatelé zahrnuty pod kolonkou jiný zřizovatel. Absence jiných zřizovatelů je dána především velikostí obcí. Na území se nacházejí pouze tři města, počet obyvatel ostatních obcí se pohybuje okolo jednoho tisíce v obci.

Tab. 4.1.2.8 – Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012

Druh služby	finanční prostředky						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspě- vek zřizova- tele	úhrady uživatelů	sponzor- ské dary	jiné fi- nanční zdroje
Posuzovaný správní ob- vod	Kopřivnice						
Druh zařízení sociálních služeb							
Centra denních služeb							
Denní stacionáře			89520				
Týdenní stacionáře			10000				
Domovy pro osoby se zdravotním postižením							
Domovy pro seniory	3701000		40000				
Domovy se zvláštním režimem							
Chráněné bydlení	5263000						
Azylové domy	3500000		5028770				
Domy na půl cesty							
Zařízení pro krizovou po- moc							
Nízkoprahová denní cent- ra	600000						
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	309000		1430190				
Noclehárny							
Terapeutické komunity							
Sociální poradny	55000		180000				
Sociálně terapeutické dílny			30000				
Centra sociálně rehabili- tačních služeb							
Pracoviště rané péče							
Intervenční centra							
Služby následné péče							
Ostatní	1345000		11999050				
celkem za všechna zaříze- ní	14773000	0	18807530	0	0	0	0

Zdroj dat: www.rozpočetobce.cz

Kolonka ostatní zahrnující ostatní služby, na jejichž financování se podílí obce, zahrnuje tyto sociální služby: osobní asistence, pečovatelská služba a podpora samostatného bydlení, ostatní sociální služby blíže nedefinované a ostatní dávky povahy sociálního zabezpečení jinde nezařazené, ostatní sociální péče a pomoc dětem a mládeži, tísňová péče, terénní programy, ostatní sociální péče a pomoc ostatním skupinám obyvatelstva, sociální rehabilitace, ostatní služby a činnosti v oblasti sociální prevence, sociální péče a pomoc rodině a manželství, ostatní záležitosti sociálních věcí a politiky zaměstnanosti (kolonky pojmenovány dle rozpočtu obcí). Azylové domy, nízkoprahová denní centra a noclehárny se nacházejí v rozpočtu obcí v jedné kolonce, uvádíme tedy veškeré dotace na tyto tři typy zařízení pouze pod kolonkou azylové domy. Zabývali jsme se především zjišťováním výše příspěvků ze stran obcí, neboť ty mají na následné řešení problematiky a případnou spolupráci největší vliv. Celkový součet příspěvků všech obcí je číslo informativní, předpokládáme, že mnohem zajímavější je pro každou obec informace, kolik ona sama doplácí na sociální služby. Příspěvky z rozpočtu za jednotlivé obce ovšem neuvádíme, neboť se nám data nepodařilo vlastním šetřením (osobní pohovory na obcích) získat.

Financování sociálních služeb je dlouhodobě vícezdrojovou záležitostí. Vedle státu (MPSV) se na nich podílejí kraje a obce, případně i soukromý sektor, nadace a fondy. Příjmy poskytovatelů souvisí také s úhradami běžných uživatelů sociálních služeb, případně finančních prostředků získávaných z projektů financovaných Evropskou unií. Obecně lze konstatovat, že poměr financování postupně přechází z dominance státu na dominanci krajů a obcí. Město Kopřivnice z velké části financuje sociální služby, které provozují příspěvkové organizace, které obec zřizuje a současně přispívá formou příspěvků (dotací) na činnost nestátním neziskovým organizacím, které poskytují sociální služby na sledovaném území. Vícezdrojové financování sociálních služeb neumožňuje jednoznačný a relevantní přehled o způsobu financování jednotlivých sociálních služeb konkrétních poskytovatelů (EU, MPSV, kraj, obec, úhrady od klientů, jiné zdroje). Ve vícezdrojovém modelu financování je mj. důležité, aby poskytovatelé sociálních služeb nespolehali dlouhodobě pouze na finanční zdroje poskytnuté státem, krajem a obcemi, ale aby vytvářeli aktivity pro zajištění finančních prostředků i z jiných – alternativních zdrojů. Pozitivním je, že řada sociálních služeb, působících na sledovaném území, hledá zdroje svého financování i jinde než u hlavních donátorů (stát, kraj, obec). Za pozitivní považujeme také zjištění, že téměř u všech sledovaných sociálních služeb (služby sociální péče) vzrůstají meziročně příjmy vybrané od uživatelů sociálních služeb.

Příjmy a výdaje převážné části daného území za roky 2009 až 2013 a jednotlivé sociální služby jsou kompletně a přehledně zpracovány ve finanční analýze města Kopřivnice. Ani na základě této analýzy zdrojů financování však nelze jednoznačně charakterizovat zásadní trendy ve struktuře zdrojů financování sociálních služeb působících na vymezeném území, ani trendy v celkových příjmech – finančních zdrojích. Jednotlivé zdroje financování sociálních služeb jsou z větší části meziročně konstantní. Pro možnost validní charakteristiky trendů u zdrojů financování jednotlivých analyzovaných sociálních služeb na sledovaném území by byla potřeba delší časová řada údajů.

Zdroj dat:

http://www.koprivnice.cz/urad/dokumenty/zaverecna_zprava_financni_analyza_socialnich_sluzeb_koprivnice_2012.pdf

Tab. 4.1.2.9 – Kapacita zařízení sociálních služeb

	pobytová					ambulantní					terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Druh zařízení sociálních služeb															
Centra denních služeb															
Denní stacionáře															
Týdenní stacionáře															
Domovy pro osoby se zdravotním postižením															
Domovy pro seniory				60											
Domovy se zvláštním režimem				6											
Chráněné bydlení				10											
Azylové domy				55	5			15		8					
Domy na půl cesty															
Zařízení pro krizovou pomoc															
Nízkoprahová denní centra						20				10					
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						80									
Noclehárny															
Terapeutické komunity															
Sociální poradny								2							
Sociálně terapeutické dílny															
Centra sociálně rehabilitačních služeb															
Pracoviště rané péče															
Intervenční centra															
Služby následné péče															
Ostatní				7						11	4	5			

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb

V posuzovaném SO ORP se z daného výčtu sociálních služeb nachází pouze pečovatelská služba. V jiném ORP se nachází následující zařízení poskytující sociální služby využívané klienty ORP Kopřivnice: Tísňová péče Dorkas Nová Ves (tísňová péče); Podané ruce, o. s. (osobní asistence zdravotně znevýhodněných osob a seniorů); Hospic Citadela Valašské Meziříčí (odlehčovací služby); Sociálně aktivizační služby (sociálně aktivizační služby pro zrakově postižené).

Některé sociální služby „Služby sociální péče“ (podle zákona 108/2006 Sb.) poskytují služby výhradně klientům z Kopřivnice. Jedná se např. o Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje, osobní asistence. Někteří poskytovatelé poskytují sociální služby „Služby sociální péče“ (podle zákona 108/2006 Sb.) také obyvatelům řady dalších obcí, ale pro Město Kopřivnice jsou vý-

znamnými poskytovateli sociálních služeb z hlediska počtu klientů z Kopřivnice např. Charita Kopřivnice, Charitní ošetrovatelská a pečovatelská služba Kopřivnice. Samostatnou kategorií sociálních služeb „Služby sociální péče“ (podle zákona 108/2006 Sb.) zastupují sociální služby, jejichž zřizovatelem je Město Kopřivnice. Jedná se především o Středisko sociálních služeb města Kopřivnice, p. o., Pečovatelská služba, Odlehčovací služba a Denní stacionář Kopřivnice. Počty klientů z Kopřivnice se zásadním způsobem liší mezi jednotlivými sociálními službami. Služby sociální prevence jako např. nízkoprahová zařízení nevidují místo bydliště svých klientů, služby jsou poskytovány na principu anonymity a dobrovolnosti. Jedná se o Nízkoprahové denní centrum Racek, Klub Kamarád a Noclehárnu.

Kompletní přehled počtu klientů, kteří využívali sociální služby v minulých letech, zpracovalo město Kopřivnice ve svých analýzách. Analýzy uvádějí přesný počet klientů za jednotlivé obce a konkrétní služby daného území.

Zdroj dat:

http://www.koprivnice.cz/urad/dokumenty/zaverecna_zprava_financni_analyza_socialnich_sluzeb_koprivnice_2012.pdf

Všechna města na území ORP mají kvalitně zpracovány plány sociální péče, v nichž dostatečně analyzovaly případné nedostatky v sociální péči. Tyto nedostatky budou řešeny ve střednědobém plánu, tedy do r. 2016. Jednotlivé obce spolu spolupracují, meziobecní spolupráce je již tedy zcela aktivní. Plánování a strategie obcí pro oblast sociálních služeb na území ORP jsou dostupné na těchto místech:

http://www.koprivnice.cz/socialni_oblast/planovani_soc_sluzeb/kom_plan_koprivnice_web.pdf

http://www.koprivnice.cz/urad/strategicky_plan/PS_Socialni_zazemi_navrh_priorit_12.2.2014.pdf

<http://www.pribor.eu/tmp/dokumenty/33981.pdf?&menu=4638&lng=9>

<http://www.pribor.eu/tmp/dokumenty/32574.pdf?&menu=4638&lng=9>

http://www.koprivnice.cz/urad/strategicky_plan/profil_mesta_koprivnice.pdf

Na území SO ORP Kopřivnice v letech 2010 - 2012 nepůsobila žádná organizace sídlící v daném ORP a mající akreditovaný projekt dle zákona o dobrovolnické službě. Z uvedených zdrojů na <http://www.mvcr.cz/> je patrné, že však existuje řada organizací s místem výkonu dobrovolnické služby ČR nebo Moravskoslezský kraj.

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza cílových (myslí se dotčených, zainteresovaných) skupin je klíčovým procesem pro efektivní plánování sociálních služeb, umožní nastavit nabídku sociálních služeb tak, aby co nejvíce vyhovovala specifickým potřebám cílových skupin. Kvalitně zpracovaná analýza zvyšuje kvalitu projektu a současně snižuje možné riziko nezájmu. Analýza je obsažena v následující tabulce.

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Uživatelé sociálních služeb	Dostupnost sociálních služeb, uspokojení potřeb, finanční nezatížení, kvalita služeb, kvalifikovaný personál, blízkost služeb	Nedostatek financí, vysoké nároky na služby, nepřizpůsobivost	www stránky, informace o poskytovaných službách, dotazníková šetření, informace u jednotlivých poskytovatelů služeb	Poskytování informací a služeb v maximální možné výši, poskytování financí sociálním službám, komunikace s klienty sociálních služeb i poskytovateli
Poskytovatelé sociálních služeb	Dostatek financí na služby, naplněnost kapacit, dobré prostorové zázemí, dobrá vybavenost, podpora ze strany obce, prestiž povolání	Nedostatek kvalifikované pracovní síly, zánik sociálních služeb, neochota spolupráce s obcemi	Jednání se zřizovateli služeb, hledání společných řešení problémů, pracovní skupiny	Zapojení do tvorby plánu sociální péče, komunikace
Občané nevyužívající služby	Zajištění péče pro potřebné spoluobčany, možnost využít služby v případě nutnosti, nezatížení rozpočtu obcí	Nezájem o sociální služby, nepochopení principu poskytování sociálních služeb, nedostatek solidarity	www stránky, analýzy sociálních služeb, otevřené pracovní skupiny, informace o fungování sociálních služeb, informace o potřebnosti sociálních služeb	Komunikace prostřednictvím médií, veřejné debaty
Zaměstnanci v sociálních službách	Dobré finanční ohodnocení, motivace vnější i vnitřní, dostatek volného času, prestiž povolání	syndrom vyhoření, přílišné byrokratické zatížení, nedovzdělávání se	Kurzy pro pracovníky, jednání s poskytovateli i s obcemi, supervize	motivace finanční, ohodnotit pracovníky také jinak, spoluúčast na tvorbě plánů sociální péče, veřejná setkání

Představitelé obcí SO ORP	Kvalitní sociální služby, kvalitní pracovníci, malé finanční zatížení obce, dostupnost potřebných sociálních služeb občanům, spokojenost občanů	nedostatek financí na sociální služby	zasedání a jednání, tvorby plánů sociální péče	využití fondů z EU, veřejná jednání, pracovní skupiny při tvorbě strategie, meziobecní spolupráce
Představitelé kraje	Kvalitní sociální služby, kvalitní pracovníci, malé finanční zatížení kraje, dostupnost potřebných sociálních služeb občanům, spokojenost občanů	nedostatek financí na sociální služby	zasedání a jednání, tvorby plánů sociální péče	využití fondů z EU, veřejná jednání, pracovní skupiny při tvorbě strategie, spolupráce s obcemi a státem
Stát	Kvalitní sociální služby, kvalitní pracovníci, malé finanční zatížení státu, dostupnost potřebných sociálních služeb občanům, spokojenost občanů, dodržování legislativy	nedostatek financí do resortu sociálních věcí, demografický vývoj – stárnutí populace	prostředky masových médií, komunikace se zastupitelstvy	změny legislativy, čerpání dotací z EU, zvýšení informovanosti občanů, přesun prostředků do resortu sociálních věcí z jiného resortu
Média	Náměty na články	zkreslené informace, neúplné informace, zveřejnění informací, které poškozují zřizovatele sociálních služeb či snižují prestiž zaměstnání v sociálních službách, neúplné informace o potřebných sociálních skupinách	prostředky masové komunikace	spolupráce médií se zřizovateli zařízení, ověřování informací, dotazníková šetření

Každá z dotčených skupin má ohledně sociálních služeb rozdílná očekávání, která jsou dána charakteristikou dané skupiny. Všechny skupiny ovšem spojuje společný cíl, kterým je zajištění dostatečně kvalitní sociální péče pro její uživatele. Za vhodné opatření rizik spojených s dotčenými skupinami proto považujeme především posílení vzájemné komunikace a spoluúčast všech dotčených skupin na tvorbě plánu sociálních služeb. V rámci území ORP se nabízí a jako velmi vhodné řešení jeví meziobecní spolupráce, která by měla zajistit zapojení všech dotčených skupin do tvorby komunitní-

ho plánu sociálních služeb pro celé dotčené území. Uživatelé služeb i jejich poskytovatelé a další dotčené skupiny překračují hranice jednotlivých obcí, proto je vhodné plánování sociálních služeb rozšířit na celé území ORP, ne pouze na některé jeho části. Důležitá je také vzájemná komunikace dotčených skupin, a to buďto prostřednictvím médií, dotazníkovými šetřeními, nebo přímými jednáními mezi jednotlivými aktéry. Komunikace zajistí bližší vzájemné poznání a pochopení dotčených skupin a povede k nalezení nejvhodnějších řešení pro všechny dotčené skupiny.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

V následující tabulce jsou uvedena a vyhodnocena rizika (tak zvaný registr rizik) v sociální oblasti správního obvodu ORP Kopřivnice. Definice byla převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií. Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	$V = P * D$		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	4	4	16	Dotace z fondů EU a jiných zdrojů.	Zřizovatel sociálních služeb
Nedostatek financí na investice a vybavení	5	3	15	Dotace z fondů EU a jiných zdrojů.	Zřizovatel sociálních služeb
Nedostatek financí na platy	4	5	20	Hledání zdrojů na platy, přesun prostředků z jiných kapitol rozpočtu zařízení, zvýšení poplatku za služby.	Zřizovatel sociálních služeb
Organizační riziko					
Špatné rozmístění sociálních služeb	2	2	4	Meziobecní spolupráce, spolupráce se zřizovateli.	Obce daného území
Přeplněnost kapacit sociálních služeb	3	4	12	Meziobecní spolupráce, dotace z fondů EU, zřízení nových sociálních služeb.	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	3	4	12	Hledání alternativních řešení, meziobecní spolupráce	Obce daného území, zřizovatel sociálních služeb
Technické riziko					
Špatný technický stav budov	2	5	10	Financování oprav z fondů EU.	Obce daného území, zřizovatel sociálních služeb

Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	4	12	Financování oprav z fondů EU.	Obce daného území, zřizovatel sociálních služeb
Věcné riziko					
Špatné řízení sociálních zařízení	2	5	10	Změna vedení.	Zřizovatel sociálních služeb
Nízká kvalita služeb	3	5	15	Změny v personálním složení, evaluace sociálních služeb	Konkrétní sociální služba
Nezájem občanů o potřeby spoluobčanů	5	2	15	Komunikace s občany, dny otevřených dveří, informace o sociálních službách	Konkrétní sociální služba, obce, zřizovatelé
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	2	5	10	Změny v personálním složení sboru, evaluace sociálních služeb.	Konkrétní sociální služba

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie.

Pravděpodobnost i dopad - hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika pak bude součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se bude pohybovat mezi 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik (tj. osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika – tj. průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikaci reálného výskytu dané rizikové události). U každého rizika je také stanoveno možné opatření ke snížení rizika. Opatření je stanoveno tak, aby bylo realizovatelné a znamenalo snížení rizika na minimum.

Největším rizikem v území s hodnotou významnosti 20 jsou nedostatečné finanční prostředky na platy pracovníků v sociálních službách. Toto riziko s sebou nese v případě uskutečnění také problém v podobě nedostatku kvalitní a kvalifikované pracovní síly, která bude nucena z důvodu nedostatečného ohodnocení odejít do jiného zaměstnání. Jednou z možností je přesun financí v rozpočtu, a to jako obecním, tak v rozpočtu jednotlivých zařízení. Další možností je hledání prostředků v rámci dotací či zvýšení poplatku za služby.

Nejmenší riziko s hodnotou významnosti 4 pak představuje nevhodné rozmístění sociálních služeb. Dopad tohoto rizika je velmi nízký, týká se především obcí. Velmi vhodným řešením se v této situaci jeví meziobecní spolupráce a společné komunitní plánování.

Ostatní významnosti rizik se pohybují v hodnotách od 10 do 16, tedy okolo střední hodnoty významnosti rizik.

4.1.4. SWOT analýza oblasti

SWOT analýza je nástroj, jehož prostřednictvím je zmapována a zanalyzována současná situace. Jedná se o metodu kvalitativního zhodnocení všech aspektů řešené problematiky, jejíž podstata spočívá v třídění a ohodnocení jednotlivých faktorů do čtyř skupin. Analýzou vzájemného působení jednotlivých faktorů silných a slabých stránek vůči příležitostem a ohrožením je možné získat nové informace charakterizující a hodnotící úroveň jejich vzájemného střetu. Cílem SWOT analýzy je přehledně uspořádat a zhodnotit výchozí poznatkovou základnu pro formulaci cílů a potřeb cílových skupin.

Tato analýza je významná z mnoha důvodů. Poskytuje logický rámec pro hodnocení stávající a budoucí situace, ze kterého je možné dovodit nejhodnější strategické alternativy. Vede ke zlepšení celého systému, při periodickém provádění umožňuje přehodnocovat význam jednotlivých oblastí. Prostřednictvím výsledků SWOT analýzy je možné zvolit vhodnou strategii pro dosažení dlouhodobých cílů.

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> • široká škála nabízených sociálních služeb • dobrá úroveň sociálních služeb na území • dobrý zdroj informací o sociálních službách • zkušenosti z místní Agendy 21 a Plánu zdraví v Kopřivnici • činnost občanské poradny na území • denní stacionář Kopretina na území • ZŠ a MŠ Motýlek • Asociace zdravotně postižených na území • pečovatelské služby na území • osobní asistence na území • odlehčovací služba pro osoby se zdravotním postižením • kvalitní plány sociální péče pro území • spolupráce jednotlivých obcí při tvorbě plánů péče • spolupráce s veřejností • azylový dům na území • seniorské aktivity • sociální služby ve všech městech na území • dobrá dostupnost služeb	<ul style="list-style-type: none"> • horší dostupnost sociálních služeb pro obyvatele venkova • nedostatek podporovaného bydlení • problémy v soužití s osobami bez přístřeší • problémy s osobami závislými na omamných látkách • nepřítomnost domova pro seniory • nepřítomnost denního stacionáře pro seniory • málo neziskových organizací v oblasti sociálních služeb

Příležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> • meziobecní spolupráce • zřízení domova pro seniory • zřízení denního stacionáře pro seniory • pomoc seniorům v domácnostech • sociální podnikání • využití zkušeností jiných obcí • využití grantů z kraje a fondů EU • vznik dobrovolnické organizace 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek financí z veřejných zdrojů • snížená ochota a možnosti donátorů přispívat • změny legislativy v sociální oblasti • zhoršující se ekonomická situace obyvatel • nízká prestiž povolání v sociálních službách • malá spolupráce poskytovatelů sociálních služeb • nezájem veřejnosti o potřebné sociální služby • nárůst počtu seniorů

Na území ORP Kopřivnice nalezneme velké množství silných stránek sociálních služeb. Služby jsou velmi široké, vyskytují se ve všech městech území a jsou poměrně dobře dostupné. Horší dostupnost služeb zaznamenáváme v menších obcích území. Malých obcí na území je však většina. Možnost zlepšení dostupnosti sociálních služeb vidíme především v meziobecní spolupráci a společném plánování služeb. Komunitní plánování sociálních služeb je na vysoké úrovni. Město Kopřivnice spolupracuje při plánování ještě s městem Štramberk s obcemi Závěšice a Ženkla, celkem se tedy společné komunitní plánování dotýká 40 % počtu všech obcí. Zapojení zbylých 60 % do komunitního plánování vnímáme jako klíčové pro zkvalitnění sociálních služeb, eliminaci slabých stránek i hrozeb. Společně mohou obce lépe dosáhnout jak na dotace z kraje, tak také z fondů EU, mohou se spolupodílet na financování stávajících sociálních služeb či vzniku nových potřebných sociálních služeb. Mohou rovněž rozprodit komunikaci mezi poskytovateli sociálních služeb, aby došlo ke vzájemnému konsensu, a také lépe zapojit do této problematiky širší veřejnost. Společně mohou řešit také problémy související s nárůstem počtu seniorů, kteří potřebují zajištění specifických sociálních služeb.

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Z analýz vyplývá, že sociální služby na území ORP Kopřivnice jsou velmi rozmanité a vykazují vysoké kvality. Podle informací z jednotlivých plánů sociální péče jsou služby relativně dostačující. ORP Kopřivnice je územím s velmi dobře propracovaným systémem sociálních služeb a s pestrou škálou sociálních služeb. Jak už bylo zmíněno výše, nedostačující jsou v Kopřivnici především služby pro seniory. I tento fakt je však již v plánu sociální péče pro Kopřivnici, Štramberk, Závišice a Ženklovu zahrnut. Řešení problematiky služeb pro seniory navrhujeme také jako součást aktivit meziobecní spolupráce. Co na území zcela chybí, je registrovaná dobrovolnická organizace. Neexistence organizace může souviset s nezájmem občanů o sociální služby. Mnozí občané se zajímají o tuto problematiku až ve chvíli, kdy sami některou ze služeb potřebují. Aktivizace občanů by tak mohla být jedním z cílů meziobecní spolupráce. Motivace občanů je však problematická. Jednou z možností může být vznik sociálních podniků, blíže o této možnosti informujeme v nástinu opatření pro oblast sociálních služeb. Obecně lze však říci, že sociální služby na území ORP Kopřivnice jsou na velmi dobré úrovni, plány sociální péče jsou propracovávány vždy za spolupráce s aktivní částí veřejnosti, zastupitelé se problematikou sociálních služeb intenzivně zabývají. Navázané spolupráce mezi obcemi tak může být dobrým vodítkem pro další meziobecní spolupráci v území.

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců realizačního týmu, motivujícího starosty, vedoucí nízkoprahového centra, vedoucího denního stacionáře, pracovníka sociálních služeb a předsedy MAS z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povin-

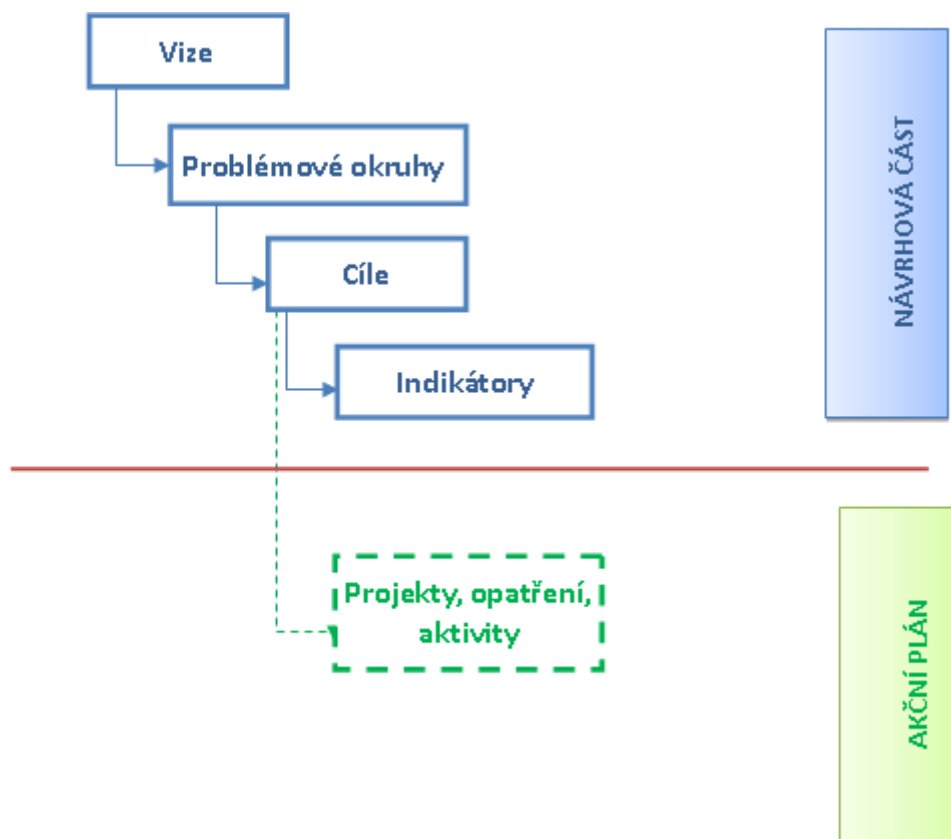

ným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

<u>VIZE</u>	
Komunitní plánování sociálních služeb klade důraz na uspokojení potřeb jejich uživatelů, rodinných příslušníků klientů i poskytovatelů.	
<u>TÉMA</u> Sociální služby	<u>Problémová oblast 1</u> Komunitní plánování sociálních služeb pokrývající jen část území ORP
	<u>cíl 1.1</u> Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb pro celé území ORP

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

KOPŘIVNICKO – LAŠSKÁ BRÁNA BESKYD

Správní obvod ORP Kopřivnice má velkou historickou i přírodní hodnotu. Hranice mezi obcemi jsou smazávány vzájemnou meziobecní spoluprací, která vede ke spokojenosti místních občanů. ORP Kopřivnice má propracovanou politiku odpadového hospodářství přinášející efektivní nakládání s odpady a úsporu občanům i obcím. Společné řešení problémů v oblasti předškolní výchovy vede k naplňování potřeb občanů a účinnému využití škol a školských zařízení. **Komunitní plánování sociálních služeb klade důraz na uspokojení potřeb jejich uživatelů, rodinných příslušníků klientů i poskytovatelů.** Umístění ORP Kopřivnice v Podbeskydí, malebnost obcí a různorodost služeb, památek i zajímavostí dává turistům důvod k návštěvě v každém ročním období.

Problémové oblasti

1. Komunitní plánování sociálních služeb pokrývající jen část území ORP

Složení fokusní skupiny:

realizační tým, motivující starosta, vedoucí nízkoprahového centra, vedoucí denního stacionáře, pracovník sociálních služeb, předseda MAS

Původní název problémové oblasti:

Nedostatečné komunitní plánování sociálních služeb

Vzhledem k tomu, že se na území nenacházejí komunitní plány sociálních služeb pro všechny obce území ORP Kopřivnice, dospěl realizační tým k závěru, že problémovou oblastí sociálních služeb je *Nedostatečné komunitní plánování sociálních služeb* na území ORP Kopřivnice. V rámci jednání fokusní skupiny však vyplynulo na povrch, že tato formulace je vzhledem k situaci v území nepřesná a zavádějící a nepostihuje problémovou oblast daného území. Na území skutečně neexistují plány sociálních služeb pro všechny obce. Většina obcí je však velmi malá na to, aby si sestavovala vlastní komunitní plán sociálních služeb, poněvadž občané těchto obcí dojíždění za sociálními službami do okolních obcí či měst. To vše je z analýzy a vlastního šetření na území zřejmé. Na území existují dva

plány sociálních služeb, jeden pro město Kopřivnice, Štramberk a obce Závišice a Ženklovu, druhý pro město Příbor. Oba plány jsou na velmi vysoké úrovni a jsou velmi kvalitně zpracovány. Poskytují výbornou analýzu sociálních služeb daného území a zaměřují se na problémy daného území. Nemůžeme tedy hovořit o nedostatečném plánování sociálních služeb. Tato formulace se stává dosti nepřesnou a zavádějící.

Fokusní skupina dospěla jednomyslně k názoru, že vhodnou formulací tak bude Komunitní plánování sociálních služeb pokrývající jen část území ORP. Analýza území, které je v komunitních plánech zahrnuto, je totiž zpracována více než dostatečně. Problematické ovšem je, že stávající komunitní plány sociálních služeb nezahrnují všechny obce na území ORP Kopřivnice.

Jako problematickou oblast uvádíme u sociálních služeb pouze tuto, a tedy komunitní plánování, které pokrývá jen část území ORP. Považujeme tuto oblast za stěžejní v řešení jakýchkoliv dalších problémů v oblasti sociálních služeb. Do komunitních plánů bývají zahrnuty všechny problémy v oblasti sociálních služeb daného území. Uvádění dalších problémových oblastí by tak bylo pouze výňatkem z této problémové oblasti.

Pokud by nebyla tato problémová oblast řešena, bude docházet k neefektivnímu plánování sociálních služeb. Sociální služby budou sice občanům území poskytovány, nebudou však zahrnuty potřeby a problémy všech občanů území ORP, což může vést k nepřítomnosti sociálních služeb na území, které není do komunitního plánu zahrnuto. Tento nedostatek sociálních služeb pak povede k sociálním problémům u občanů obcí nezahrnutých do komunitního plánování a k nespokojenosti občanů. Rovněž může docházet k dublování sociálních služeb na území, a to i v případě, kdy to není nutné. Více komunitních plánů na území může způsobit nedostatek určitých sociálních služeb a přebytek jiných sociálních služeb. Sociální služby, jichž bude přebytek, nebudou efektivně využívány a sociální služby, které chybějí, budou občani nuceni vyhledávat na území jiných ORP. Společné komunitní plánování sociálních služeb pro celé území s sebou nese řešení dalších problémových podoblastí, jako jsou problémy s nárůstem počtu seniorů, nedostatek míst pro znevýhodněné občany, nedostatek financí v sociálních službách apod.

4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Popis cílů je stěžejní složkou návrhové části Souhrnného dokumentu. Cíle byly stanoveny na základě provedených analýz a povedou k řešení identifikovaných problémových okruhů, a to prostřednictvím konkrétního akčního plánu, zahrnujícího opatření, aktivity a projekty.

Při tvorbě návrhu cílů jsme vycházeli také ze stanovených Nástinů opatření v rámci zhodnocení analytické části.

Postup formulace cílů

Každému problémovému okruhu, který byl definován v předchozí kapitole, přísluší určitý **omezený počet cílů**, jejichž postupným naplňováním by měl být identifikovaný problém vyřešen či překonán. Každý cíl tak má jednoznačný **vztah k definovanému problémovému okruhu**, jenž má pomoci řešit.

Každý definovaný cíl odpovídá také tzv. pravidlu SMART.

S = specifický

M = měřitelný

A = ambiciózní

R = realistický

T = termínově orientovaný

Stanovení cílů

Stanovení cílů proběhlo na základě diskuze (brainstormingu) realizačního týmu a zapojených odborníků měst ORP Kopřivnice. Následně byly určeny hlavní cíle jednotlivých oblastí.

Problémový okruh 1	Komunitní plánování sociálních služeb pokrývající jen část území ORP
Cíl 1.1	Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb pro celé území ORP
Popis cíle	<p>Na území ORP Kopřivnice neexistuje plán sociálních služeb, který by v sobě zahrnoval všechny obce území. Většina obcí je však velmi malá na to, aby si sestavovala vlastní komunitní plán sociálních služeb. Na území ORP Kopřivnice nalezneme dva plány sociálních služeb. Jeden byl vytvořen společně pro město Kopřivnice, Štramberk a obce Závišice a Ženklovu, druhý plán má město Příbor. Oba plány jsou velmi kvalitně zpracovány a velmi dobře pracují se zahrnutým územím. Stávající komunitní plány sociálních služeb, které se na území nacházejí a které jsou sice velmi kvalitní, v sobě však nezahrnují všechny obce na území ORP Kopřivnice. Společné komunitní plánování je stěžejní v řešení jakýchkoliv problémů v oblasti sociálních služeb na území. V komunitních plánech se setkáváme s analýzou všech problémů v oblasti sociálních služeb daného území a také s možnostmi řešení těchto problémů. Bude-li vytvořen komunitní plán sociálních služeb pro celé území ORP, budou zde analyzovány a řešeny problémy celého území. Toto přispěje k efektivnímu rozmístění a užívání sociálních služeb na území a k zamezení problémů v této oblasti. Navíc obce ušetří za individuální tvorbu komunitních plánů, neboť se na financování tvorby komunitního plánu budou podílet obce celého území.</p>
Hlavní opatření	<p>A. 1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování návrhu smluv o spolupráci <p>A. 2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor ekonomické výhodnosti tvorby společného komunitního plánu • stanovení financování tvorby komunitního plánu • zajištění financování tvorby komunitního plánu <p>B. 1 Nastavení parametrů komunitního plánu</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanovení období komunitního plánu • stanovení způsobu tvorby komunitního plánu • vytvoření harmonogramu tvorby komunitního plánu <p>C. 1 Výběr zpracovatele komunitního plánu</p> <ul style="list-style-type: none"> • příprava a realizace společného výběrového řízení na zpracovatelský tým komunitního plánu
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • počet obcí zapojených do tvorby komunitního plánu
Správce cíle	Starosta obce Kopřivnice

4.2.4. Indikátory

Indikátory (někdy též označované jako ukazatele nebo měřítka) jsou důležitým nástrojem, jímž se měří úspěšnost nastavené strategie (tj. úroveň dosahování stanovených cílů). Prostřednictvím indikátorů se snažíme popsat míru změny. Indikátory se vyznačují tím, že jsou snadno dostupné (zjistitelné), je určena výchozí hodnota a stanovena hodnota cílová. Zároveň jsou určeni gestoři indikátorů (v souladu s určením gestorů cílů).

Problémový okruh			
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet obcí zahrnutých v komunitních plánech sociálních služeb		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Kopřivnice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	5		
Popis měřítka:	Na území ORP Kopřivnice momentálně existují dva komunitní plány sociálních služeb, na nichž se podílelo celkem pět obcí z území. Zahnutí všech obcí z území do komunitních plánů může vést k efektivnějšímu rozmístění a užívání sociálních služeb na území a k zamezení problémů v této oblasti.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí zahrnutých v komunitních plánech sociálních služeb		
Zdroj čerpání dat:	Rozhovory se zastupiteli, komunitní plány sociálních služeb		
Cíl	Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb pro celé území ORP		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do tvorby komunitního plánu		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Kopřivnice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		6	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro efektivitu rozmístění a užívání sociálních služeb na území je prospěšné vytvoření společného komunitního plánu pro celé území ORP Kopřivnice. Aby plán reagoval na potřeby všech občanů a obcí z území, je nutné zapojení co největšího počtu obcí do tvorby tohoto komunitního plánu. Čím více obcí z území bude do plánování zapojeno, tím přesnější a efektivnější plán bude.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí zapojených do tvorby komunitního plánu		
Zdroj čerpání dat:	Rozhovory se zastupiteli, komunitní plán sociálních služeb		

4.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Koordinátor řídící skupiny
Zastupitelé obcí
Správci cílů
Gestoři indikátorů

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1	Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb pro celé území ORP	Starosta obce Koprivnice

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet obcí zahrnutých v komunitních plánech sociálních služeb	Starosta obce Kopřivnice
2	Počet obcí zapojených do tvorby komunitního plánu	Starosta obce Kopřivnice

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 4.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1. - 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1. - 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. System změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, postupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava					■									
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky realizace cíle, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4. Závěr, postup zpracování a kontakty

4.4.1. Shrnutí

Návrhová část tématu sociální služby byla zpracována na základě analýzy sociálních služeb na území ORP Kopřivnice a na základě konzultací problematiky s účastníky fokusních skupin a zastupiteli obcí. Společná vize v oblasti sociálních služeb byla definována takto: **Komunitní plánování sociálních služeb klade důraz na uspokojení potřeb jejich uživatelů, rodinných příslušníků klientů i poskytovatelů.** Pro území byl stanoven jeden problémový okruh, a sice „ Komunitní plánování sociálních služeb pokrývající jen část území ORP“. Na základě tohoto problémového okruhu byl stanoven cíl, který byl prodiskutován s motivujícími starosty. K cíli byl určen rovněž správce cíle. Cíl byl definován takto: „Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb pro celé území ORP“ (správcem cíle byl ustanoven starosta města Kopřivnice). K tomuto cíli byly stanoveny dva indikátory. Každému indikátoru byl přidělen gestor indikátoru, který zodpovídá za zjištění hodnot daného indikátoru.

Indikátory (gestor uveden v závorce):

- Počet obcí zahrnutých v komunitních plánech sociálních služeb (starosta obce Kopřivnice)
- Počet obcí zapojených do tvorby komunitního plánu (starosta obce Kopřivnice)

Cíl a indikátory byly stanoveny tak, aby bylo možné je realizovat za co nejmenšího zatížení rozpočtu obcí, aby vedly k zefektivnění systému sociálních služeb, aby byl přínosem jak pro obce na území, tak pro občany těchto obcí a aby korespondovaly se stanovenou vizí tématu.

4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Území ORP Kopřivnice bylo zanalyzováno realizačním týmem Projektu meziobecní spolupráce, a to jak na základě dodaných dat ze Svazu měst a obcí, tak na základě vlastního šetření a znalosti území. Analýza vznikala za spolupráce představitelů obcí daného území, největší spolupráce probíhala mezi realizačním týmem a motivujícími starosty, kterými byli starosta obce Štramberk, starosta obce Závišice a starostka obce Ženkla. Na základě zmapování a analýzy území byla vypracována návrhová část, která se zaměřila na konkrétní problémy v území a možnosti jejich řešení. Na základě návrhové části je pak vypracován akční plán a implementační část strategie.

4.4.3. Kontakty, autoři strategie a zúčastněné strany

Autorem strategie je realizační tým složený ze zaměstnanců DSO Povodí Sedlnice:

Koordinátor: Ing. Dalibor Kvita, hajenka@centrum.cz

Pracovník pro analýzy a strategie: Mgr. Eva Arnošt, ee@email.cz, poté Ing. Petr Arnošt, arnost@centrum.cz

Asistent: Mgr. Klára Niedźwiedzová, poté Mgr. Petr Hůla

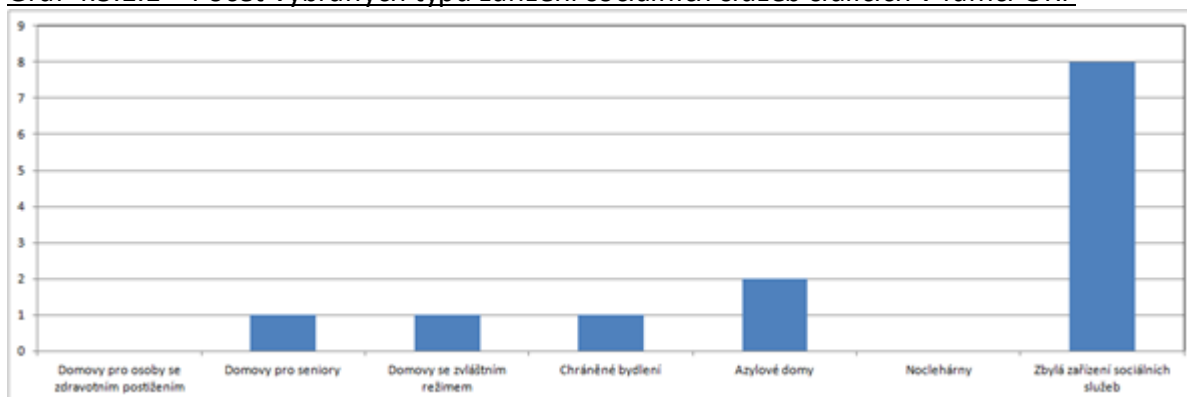
Autorem části strategie Cestovní ruch je najatý odborník RNDr. Kamila Sochová, kamila.sochova@atlas.cz.

Motivujícími starosty byli starosta města Štramberk, starosta obce Závišice, starostka obce Ženkla, data byla poskytnuta zástupci všech obcí ORP Koprivnice.

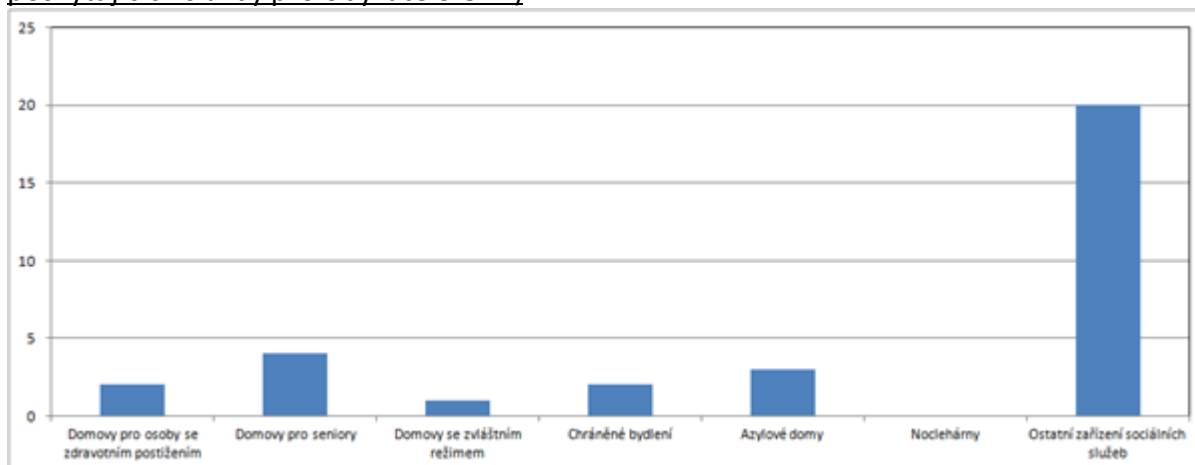
4.5. Přílohy k tématu 2: sociální služby

4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

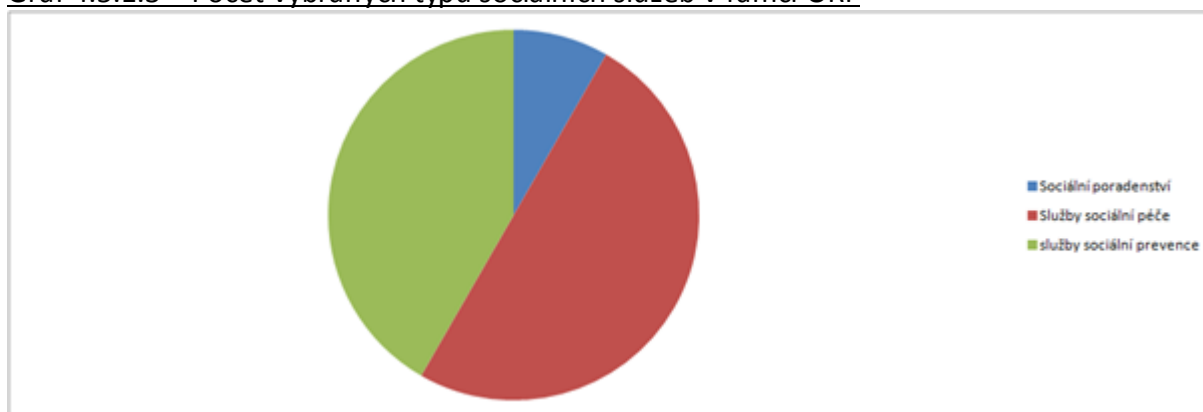
Graf 4.5.1.1 – Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

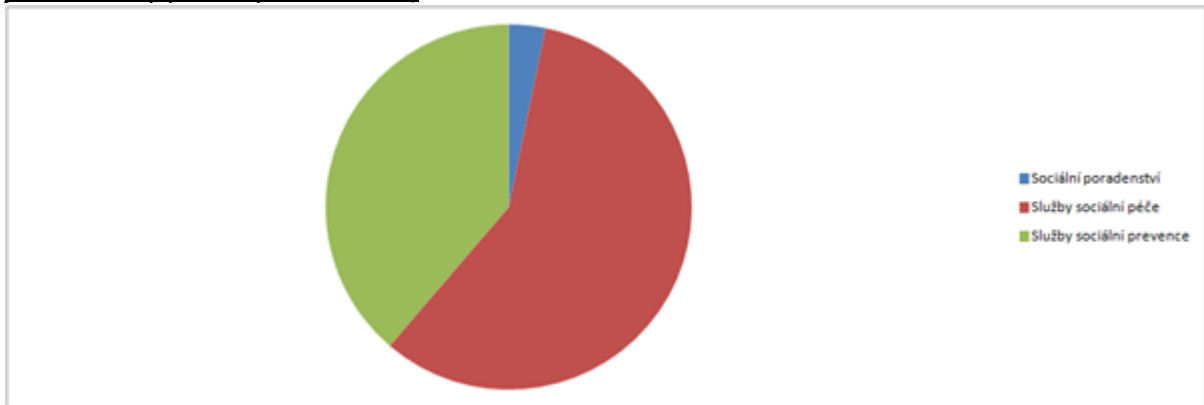
Graf 4.5.1.2 – Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

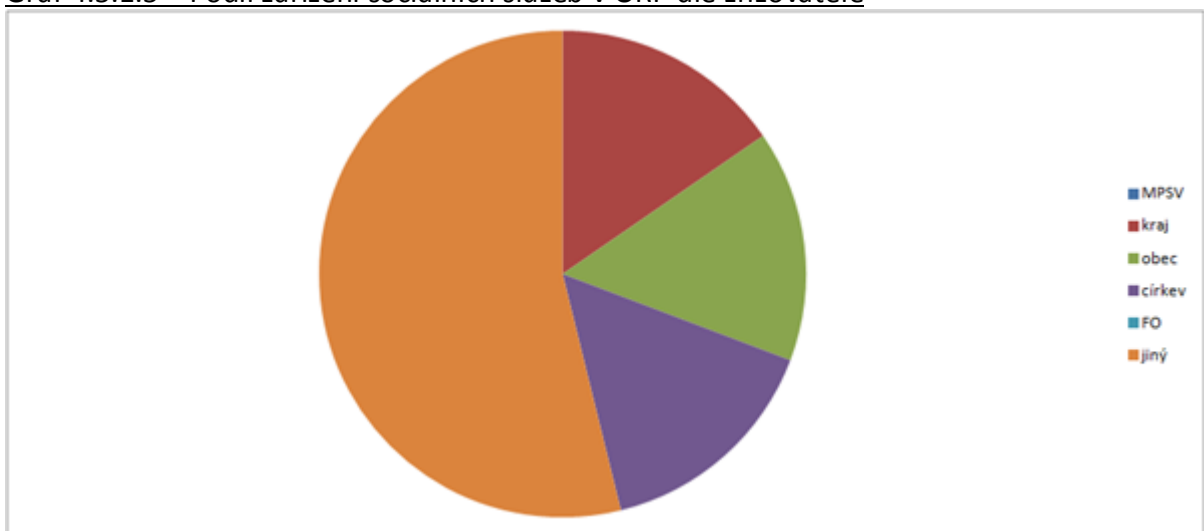
Graf 4.5.1.3 – Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

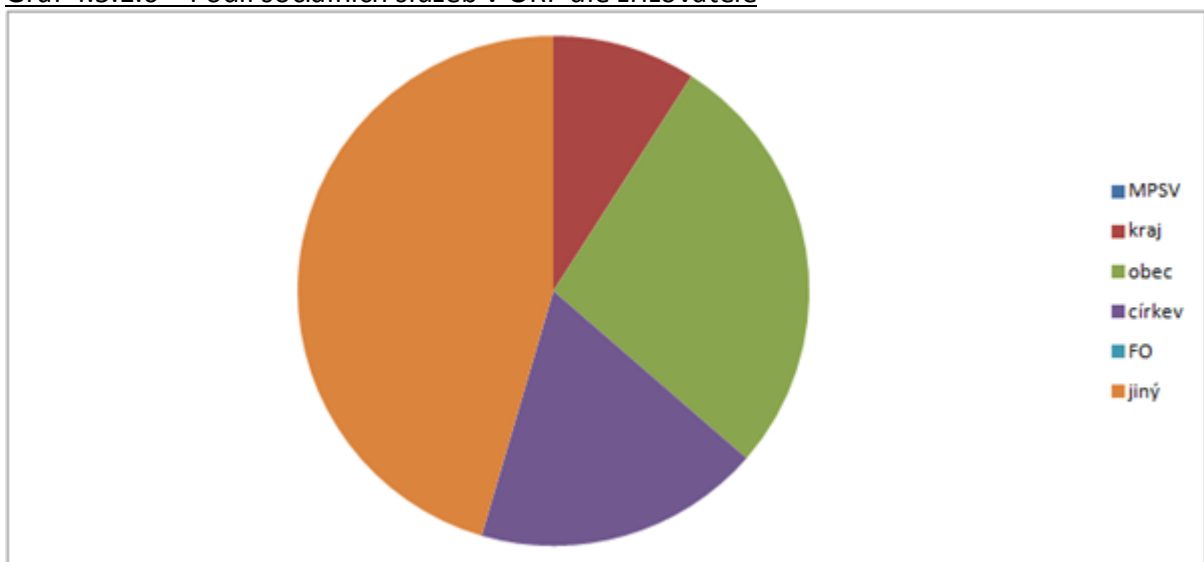
Graf 4.5.1.4 – Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Graf 4.5.1.5 – Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

Graf 4.5.1.6 – Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

5. Téma 3.: odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samostatné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění

- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění
- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

Identifikace problémů

S nějakými problémy v odpadovém hospodářství se potýká každá obec z území. Níže podáváme přehled problematických oblastí dle šetření v jednotlivých obcích.

- Skotnice: Černé skládky u silnice I/58 ve směru na Mošnov (poblíž splavu na řece Lubině) a občas v okolí „polní“ komunikace na Kateřinice.
- Ženkla: Černé skládky, neukázněnost občanů kolem toku Sedlnice.
- Štramberk: Vzhledem k charakteru městečka zde není tolik sběrných míst, kolik by bylo třeba, obzvláště na tříděný odpad a bioodpad. Některé řady nádob na komunální odpad nepůsobí esteticky v městské památkové rezervaci. Na některých místech je špatná dostupnost nádob. Občané by si přáli sběrný dvůr, který se na území obce nenachází. Ne všichni občané jsou ochotni čekat na svoz nebezpečného a objemného odpadu 2 x ročně, mnohdy končí tyto odpady na černých skládkách.
- Kopřivnice: Podprůměrné množství separovaného odpadu v přepočtu na obyvatele a rok ve srovnání s Moravskoslezským krajem.
- Závišice: Hlavní problém je likvidace stavebních odpadů.
- Kateřinice: Špatná dostupnost sběrných míst, na mnoha místech se nenachází dostatečně zpevněné plochy pod sběrnými nádobami.
- Příbor: Někteří občané požadují moderní umístění kontejnerů pod úroveň terénu. Konkrétní stížnosti v loňském roce se týkaly sběru odpadu ze zeleně, v této věci byla učiněna opatření. (navýšeno množství kontejnerů).

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce

Na území nepůsobí žádný svazek obcí, který by se zabýval výhradně problematikou odpadového hospodářství. V rámci území působí společnost ASOMPO, a. s. Sdružení SOMPO bylo založeno starosty 45 obcí a měst okresu Nový Jičín v roce 1991 za účelem vyřešit problematiku nakládání s odpady a zneškodňování odpadů v okrese odpovídajícím způsobem. Zkušební provoz na skládce byl zahájen 1. 7. 1993, do trvalého provozu byla skládka uvedena 1. 1. 1994. Dne 30. 1. 2001 byla zapsána do obchodního rejstříku firma ASOMPO, a.s., která převzala veškeré aktivity sdružení SOMPO. Od 1. 1. 2002 začala akciová společnost podnikatelskou činnost v oblasti nakládání s odpady vyjma nebezpečných, a to provozováním skládky „Životice“. Skládka se nachází v obci Životice u Nového Jičína. Akcionáři z řad obcí ORP Kopřivnice jsou tito: Mošnov, Příbor, Skotnice, Štramberk, Trnávka, Závišice, Ženkla. Nejedná se však o svazek obcí.

Dobrovolný svazek obcí Sdružení obcí povodí Sedlnice (členové Rybí, Sedlnice, Štramberk, Veřovice, Závišice, Ženkla) zažádal v rámci povodí o kompostéry a štěpkovač. Nejedná se však o svazek obcí zaměřený pouze na problematiku odpadového hospodářství.

Město Kopřivnice má společně s městem Příbor ve spoluvlastnictví (50% podíl) kompostárnu v Příboře, kterou provozuje společnost SITA CZ.

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situ- ační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Na území působí celkem čtyři různé svozové společnosti, a sice SLUMEKO, ASA, OZO, AVE. Tyto společnosti vyvážejí odpad z celého území ORP Kopřivnice. Svozové společnosti nabízejí obcím také možnost pronájem kontejnerů, tyto pronájmy jsou obcemi využívány. Obce mimo města Kopřivnice a Příbor na území nevládnou svozovou techniku, veškerý svoz odpadu zajišťují svozové firmy.

Ceny za svoz směšného komunálního odpadu se pohybuje okolo 1000 Kč za tunu bez DPH, cena za svoz tříděného odpadu se různí v jednotlivých obcích. Ceny nelze uvádět v Kč za tunu, nýbrž v Kč za nádobu. Od velikosti nádoby se pak odvíjí svozová cena. Některé obce mají svoz skla, plastů či papíru zdarma. Cena za svoz jedné nádoby (zvonu o velikosti 1,1 až 2,5 metrů krychlových) se pohybuje od 160 do 385 Kč bez DPH, cena svozu velkých kontejnerů (1100 l) na tříděný odpad se pohybuje od 130 do 420 Kč bez DPH za svoz. V cenách nejsou zohledněny odměny od společnosti EKO-KOM. Uložení na skládku je zpoplatněno částkou v průměru 1000 Kč za tunu. Poplatky občanů za svoz odpadu se pohybují od 400 Kč do 600 Kč, některé obce určují poplatky za odpad v závislosti na velikosti popelnice a četnosti svozu. Obce na své občany doplácí částku od 0 do zhruba 450 Kč. Zde je tedy velký prostor pro vzájemnou spolupráci s cílem zmenšit finanční zatížení obcí v oblasti svozu odpadu.

Zařízení pro nakládání s odpady, místa pro odkládání odpadů

Tato část analýzy je zaměřena na mapování zařízení k nakládání s odpady na území ORP a v blízkém okolí a mapování míst k odložení odpadu na území ORP.

Tab. 5.1.2.1 – Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	SLUMEKO s.r.o.	Panská	Kopřivnice	599565	1000,00	1000,00	O	informace dle pracovníků města Kopřivnice
2.	Technické služby města Příboru	Štramberská 483	Příbor	599808	1000,00	900,00	O	informace dle pracovníků města Příboru

Zdroj dat: Vlastní šetření, www stránky jednotlivých obcí na území, Databáze souhlasů k provozování zařízení k nakládání s odpady Moravskoslezského kraje

Na sběrný dvůr v Kopřivnici je možno odevzdávat (zdarma pro občany Kopřivnice – ti mají užívání sběrného dvora promítnuto již v poplatku za odpad, za poplatek pro občany ostatních obcí):

- Vyřazené elektrozařízení (pračky, chladničky, zahradní sekačky, televize, veškerou ostatní spotřební elektroniku, zářivky atd.) je vhodné na sběrném dvoře předávat v nedemontovaném stavu, tak aby mohla být následně recyklována
- Vytříděné využitelné složky komunálního odpadu - plasty, papír, sklo bílé a sklo barevné, nápojový karton, kovy

- Nebezpečný odpad - vyjeté motorové, převodové oleje, hydraulické oleje, olejové filtry, brzdové a nemrzoucí kapaliny, vybité baterie a akumulátory, rozbité zářivky, výbojky, barvy, lepidla, pryskyřice, pesticidy, herbicidy a jiné škodliviny, staré kosmetické přípravky, rozpouštědla, kyseliny, zásady, absorpční činidla, filtrační materiály, fotochemikálie, textilie znečištěné barvami, oleji, vazelínou, demontované nekompletní staré televizory, rádia a jiné elektrické a elektronické zařízení, demontované nekompletní zařízení obsahující chloruhlovdíky (ledničky, mrazničky)
- Ostatní a objemný odpad - starý nábytek (skříně, matrace, pohovky, atd.), podlahové krytiny, umyvadla, vany, zrcadla, autoskla, drátěná skla, kalená a lepená skla
- Na sběrný dvůr je možné za úplatu pro všechny občany také odevzdat stavební a demoliční odpad (beton, cihly, omítka), asfaltové lepenky obsahující dehet, stavební materiály obsahující azbest, pneumatiky

Na sběrný dvůr v Příboře mohou občané města Příbor na místě bezplatně (občané ostatních obcí za poplatek) uložit tyto druhy odpadů:

- nebezpečné odpady, objemný odpad, vytríděné složky komunálního odpadu - sklo, papír, kovy, elektrozařízení, které podléhá zpětnému odběru (zářivky, úsporné světelné zdroje, chladicí zařízení, monitory, televizory, kompletní i samostatné PC, malé a velké spotřebiče). Bezplatný zpětný odběr se vztahuje však pouze na kompletní elektrozařízení, nerozebrané TV, ledničky a mrazničky včetně kompresoru. Pokud občan odloží na sběrný dvůr nekompletní výše uvedené elektrozařízení (lednička bez kompresoru, rozebraná TV), zaplatí za toto elektrozařízení jako za nebezpečný odpad; ostatní odpady lze na sběrný dvůr uložit vždy za poplatek

Momentálně probíhají jednání o možnosti otevření nového sběrného dvora v Kopřivnici. Kopřivnický a příbořský sběrný dvůr slouží občanům měst bez poplatku na místě, občané z okolních obcí mohou do sběrného dvora dovážet odpad, za jeho odstranění však musí platit. Občané měst Kopřivnice a Příbor za odložení odpadu na sběrné dvory na místě neplatí, neboť financování provozu sběrného dvora je již zohledněno v poplatcích za odpady daných měst. Vývoz objemného a nebezpečného odpadu v obcích bez sběrného dvora bývá zajištěn přistavnými vanami VOK v centru obce v intervalu cca 2x/rok. V Kopřivnici funguje kromě sběrného dvora rozmisťování a svoz velkoobjemových van na odkládání objemného odpadu z domácností (2x/rok), velkoobjemových kontejnerů na BRKO a mobilní sběrna nebezpečných složek komunálního odpadu. V Příboře probíhá pravidelný svoz odpadů (koše 3x týdně včetně psích exkrementů, vany VOK 2x ročně). Ve spolupráci s městskou policií a odborem životního prostředí města Příbor probíhá rovněž příležitostný svoz odpadu. V ostatních obcích ORP funguje svoz objemného odpadu prostřednictvím přistavení velkoobjemových van vždy několikrát ročně.

Zdroj dat: Vlastní šetření, www stránky jednotlivých obcí na území a sběrných dvorů, Databáze souhlasů k provozování zařízení k nakládání s odpady Moravskoslezského kraje

Tab. 5.1.2.2 – Sběrná místa na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Obec Závěšice	Závěšice 115	Závěšice	568473	O	Sběrné místo na elektrozařízení

Zdroj dat: Vlastní šetření, Databáze souhlasů k provozování zařízení k nakládání s odpady Moravskoslezského kraje

Na území se nacházejí pouze dvě sběrná místa s charakterem sběrného dvoru. Sběrné místo v Závěšicích nemá charakter sběrného dvoru, neboť se jedná o místo, kde dochází pouze k odběru elektrozařízení. V tabulce však uvádíme, jedná se o jediné sběrné místo tohoto typu na území ORP. Zpětný odběr, oddělený sběr, zpracování, využití a odstranění elektrozařízení a elektroodpadu (dále jen „zpětný odběr“) zajišťuje společnost ELEKTROWIN a.s., ASEKOL s.r.o. a EKOLAMP s.r.o. Společnost ELEKTROWIN a.s. se soustřeďuje na zpětný odběr velkých a malých domácích spotřebičů, náradí, nástrojů. ASEKOL s.r.o. zajišťuje zpětný odběr zařízení informačních technologií a telekomunikačních zařízení, spotřebitelských zařízení, hraček, vybavení pro volný čas a sporty, lékařských přístrojů (mimo implantovaných a infikovaných výrobků). EKOLAMP s.r.o. se zabývá zpětným odběrem osvětlovacích zařízení. Odebírá zářivky (nízkotlaké výbojové světelné zdroje) lineární, kruhové, úsporné se závitěm nebo nástrčné a výbojky (vysokotlaké výbojové světelné zdroje) vysokotlaké i nízkotlaké sodíkové, halogenidové, směsné). Tyto společnosti se stejně jako EKO-KOM a.s. (společnost zajišťující třídění, recyklaci a využití obalových materiálů) podílí na financování nákladů spojených se zpětným odběrem výše jmenovaných elektrických či elektronických zařízení, a to formou čtvrtletních odměn (ELEKTROWIN, a.s., ASEKOL s.r.o.) a pololetních odměn (EKOLAMP s.r.o.). Na podobném principu fungují i odměny společnosti EKO-KOM a.s., která zajišťuje systém třídění, recyklace a využití obalových materiálů. Společnost Ecobat s.r.o. zpětně odebírá použité přenosné baterie. Jedná se o suché baterie nebo akumulátory do hmotnosti 750 g – mikrotužkové a tužkové baterie, malé i velké monočlánky, ploché baterie, 9V hranaté baterie, akumulátory do mobilních telefonů, notebooků a ručního náradí. Zpětné odběry jsou řešeny autorizovanými společnostmi, a tudíž nejsou v dikci obcí. Přesto je na vůli jednotlivých obcí, zda a jakým způsobem se zapojí do těchto systémů. Snahou autorizovaných společností je začlenit se do již fungujících systému obcí a využívat potenciál sběrných dvorů a pojízdných sběrů při sběru, svozu a zpracování použitých výrobků. Svoz textilu v obcích zajišťuje společnost Revenge a. s. Ta umísťuje kontejnery na textil do obcí po dohodě s obcemi. Svoz výše popsaných druhů odpadů zajišťují vyjmenované svozové společnosti, které rovněž obcím zapůjčují technické vybavení. Sběrná místa plní v obci funkci sběrného dvora, která nejsou povoleným zařízením dle zákona o odpadech, mají v systému odpadového hospodářství také podobný význam, jako sběrný dvůr. Z hlediska využití sběrného místa pro více obcí by bylo nutno dořešit legislativní překážky z hlediska evidence odpadů (evidovat množství odpadu zvlášť za občany jednotlivých obcí, tak jak je tomu u sběrného dvora). Dále pak je potřeba ošetřit odevzdání nebezpečných odpadů od občanů ostatních obcí, které je legislativně omezeno.

Zdroj dat: Vlastní šetření, Asekol, POH Kopřivnice, Odbor životního prostředí Kopřivnice, Lašská brána, Elektrowin, Ekolamp, Ecocheese, Saveko, Sita, Koncepce OH KV Kopřivnice

Tab. 5.1.2.3 – Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/ vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	PARTR spol. s r.o.	Štramberská 6/71	Kopřivnice	599565	S	Výkup a zpracování ocelových odpadů, barevných kovů i papíru. Demontáž a likvidace technologických zařízení i autovraků.
2.	PARTR spol. s r.o.	Na Kamenci 1580	Příbor	599808	S	Výkup a zpracování ocelových odpadů, barevných kovů i papíru. Demontáž a likvidace technologických zařízení i autovraků.
3.	A. S. A., spol. s r.o.	Mošnov	Mošnov	568686	S	Sběr a výkup odpadů, stacionární zařízení Mošnov.
4.	TEMPL METAL s.r.o.	Mošnov 83	Mošnov	568686	S	Sběr a výkup odpadů, práce s odpady a skladování odpadů, recyklace a likvidace odpadů. Ekologická likvidace elektroodpadu, elektroniky, elektrospotřebičů.
5.	EXPOL TRADE, s.r.o.	Štramberská 436	Kopřivnice	599565	S	Výkup kovových odpadů a sběrných surovin.
6.	METAL FAKTOR s.r.o.	Nádražní 1	Kopřivnice	599565	S	Výkup železa a barevných kovů, autovraků, elektromotorů a autobaterií, papíru.
7.	ROKA metal, s.r.o.	Francozská 1204/25	Kopřivnice	599565	S	Stacionární sběrna a výkupna barevných kovů.
8.	SLUMEKO, s.r.o.	Štefánikova 58/31	Kopřivnice	599565	O	Stacionární sběrna a výkupna odpadu + mobilní zařízení.
9.	SITA CZ	Štramberská	Příbor	599808	S	Výkup kovů, papíru, skla, plastů. Zpracování elektroodpadu (služba zpětného odběru).
10.	V+V SAVEKO s.r.o.	Záhumní 1346	Kopřivnice	599565	S	Zařízení k výkupu a využití stavebních odpadů

Zdroj dat: Vlastní šetření, www stránky obcí

Zavedeným způsobem třídění druhotných surovin ve městě Kopřivnice je tradiční výkup ve sběrných surovinách a výkupnách. Vykupovány jsou zejména barevné kovy, železo a papír. Největšími firmami zajišťujícími výkup vytříděných složek odpadu od občanů jsou společnosti EXPOL TRADE, s.r.o. a PARTR spol. s r.o. Provozovna EXPOL TRADE s.r.o. v Kopřivnici má kapacitu 600 t/rok a od občanů vykupuje cca 200 t kovů ročně. Provozovna firmy PARTR, spol. s r.o. má kapacitu 1000 t/rok. Ve sběrně se ročně vykupuje cca 700 t kovu a 100 t papíru, přičemž většina tohoto množství, dle informací pracovníků společnosti, pochází od firem. V obcích bez výkupu je zajištěn pouze sběr běžně tříděného odpadu – papír, sklo, plast, a to formou barevných kontejnerů a pytlovým sběrem.

Výkupny odpadů mohou být po dohodě s provozovatelem, zařazeny obcí do jejího systému nakládání s komunálními odpady obce. Jedná se ale o nestabilní prvek v odpadovém hospodářství, protože odpad vykupují pouze, když je o něj zájem na trhu (příklad krize druhotných surovin 2008 - 2009). Mají z hlediska odpadového hospodářství obcí diskutabilní význam. Bohužel v celorepublikovém měřítku ve stále větší míře dochází k výkupu věcí/odpadů, které pocházejí z trestné činnosti (rozkrádání a ničení soukromého a veřejného majetku, zcizeného vybavení obcí).

Zdroj dat: Vlastní šetření, POH Kopřivnice, Odbor životního prostředí Kopřivnice, Lašská brána, Koncepce OH KV Kopřivnice, www stránky jednotlivých provozovatelů

Tab. 5.1.2.4 – Třídící linky na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	František Panenka	Mošnov	Mošnov	568686	S	Třídící linka letištního odpadu Mošnov
2.	V+V Saveko s.r.o.	Záhumení 1346	Kopřivnice	599565	S	Recyklační linka (stavební odpady)
3.	EKOREMA Recycling, s.r.o.	Dolní 327	Štramberk	599948	S	Recyklační linka (stavební odpady)

Zdroj dat: Vlastní šetření, www stránky, Rozhovory na odboru životního prostředí a obecních úřadech

Tab. 5.1.2.5 – Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Provozovatel/ vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Frýdecká skládka, a.s.	K Sedlištím 402	Frýdek-Místek	598003	O	Dotřídovací linka v Lískovci. Separace odpadů: použitého skla, papíru a plastů. Vzdálenost od Kopřivnice 29 km.
2.	Technické služby města Nový Jičín		Nový Jičín	599191	S	Dotřídovací linka na plast. Vzdálenost od Kopřivnice 19 km.
3.	TERECO PRODUCT s.r.o.		Fulnek	599352	O	Třídírna textilu Fulnek. Vzdálenost od Kopřivnice 34 km.
4.	OZO Ostrava s.r.o.	Frýdecká 680/444	Ostrava - Kunčice	546046	S	Dotřídovací linka na plast a sklo. Vzdálenost od Kopřivnice 43 km.
5.	A. S. A., spol. s r.o.	Frýdecká 740	Ostrava - Vratimov	598879	O	Na třídící lince jsou zpracovávány odpady papíru a plastů, pocházející ze svazu separovaných složek komunálního odpadu z okolních obcí a dále využitelné odpady od průmyslových a živnostenských zákazníků. Vzdálenost od Kopřivnice 38 km.
6.	Marius Pedersen, a.s.	Markvartovická 1148	Hlučín	507016	S	působí v rámci celé ČR
7.	Marius Pedersen, a. s.	Martinovská 3168	Ostrava	554821	S	působí v rámci celé ČR
8.	T. S. Valašské Meziříčí, s.r.o.	M. Alše 833	Valašské Meziříčí	545058	S	pobočka Marius Pedersen
9.	AVE CZ, s.r.o.	Ostravská 291	Frýdlant n. Ostravicí	598143	S	působí v rámci celé ČR

Zdroj dat: Vlastní šetření, Rozhovory na odboru životního prostředí a obecních úřadech, www stránky

Tab. 5.1.2.6 – Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Provozovatel/ vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ	
1.	Frýdecká skládka, a.s.	K Sedlištím 402	Frýdek-Místek	598003	O
2.	Technické služby města Nový Jičín		Nový Jičín	599191	O
3.	TERECO PRODUCT s.r.o.		Fulnek	599352	O
4.	OZO Ostrava s.r.o.	Frýdecká 680/444	Ostrava - Kunčice	546046	S
5.	A. S. A., spol. s r.o.	Frýdecká 740	Ostrava - Vratimov	598879	S
6.	AVE CZ, s.r.o.	Ostravská 291	Frýdlant nad Ostravicí	598143	S

Zdroj dat: Vlastní šetření, www stránky jednotlivých společností, oslovení firem

Nebylo zjištěno, které obce užívají kterou dotřídňovací linku, neboť dotřídňování zajišťuje svozová firma, svozové firmy na naše opakované žádosti o sdělení těchto informací nereagovaly. Podle analýzy území a působení svozových firem na území ovšem předpokládáme, že na třídící linku OZO Ostrava putují odpady z obcí Kateřinice a Petřvald, na třídící linku A.S.A. odpady z obce Trnávka a města Kopřivnice a na třídící linku AVE odpady z obcí Ženklaava a Štramberk.

Na území ORP se momentálně nenachází žádná větší dotřídňovací linka. Je zde pouze jediná menší, která se zabývá tříděním odpadů z prostor letiště Mošnov. V dopravně dostupném okolí města Kopřivnice a ostatních obcí ORP se nachází dotřídňovací linka ve Frýdku – Místku s kapacitou 10 kt/rok, která se specializuje na dotřídění skla. Dotřídňovací linka na plast byla v Kopřivnici v provozu od r. 1996 a jejím vlastníkem byla do roku 2007 společnost Slumeko s.r.o. Provozovatelem dotřídňovací linky byla do března 2011 společnost Nehlsen Třinec s.r.o., která je oprávněnou osobou pro nakládání s odpady pro město Kopřivnice včetně jeho místních částí. V červnu 2011 se plastový odpad odvážel do Vratimova u Ostravy do provozovny společnosti A.S. A., spol. s r.o. Provoz dotřídňovací linky ve městě Kopřivnice byl v září 2011 opět zahájen po výběru nového provozovatele, kterým se stala opět společnost SLUMEKO. V únoru 2013 dotřídňovací linka definitivně ukončila svůj provoz. Činnost linky byla ukončena z ekonomických důvodů. Kromě zastavení dotřídňovací linky došlo na sklonku minulého roku také k likvidaci její technologie sestávající hlavně ze systému pásových dopravníků. Vytříděné sklo míří na specializovanou dotřídňovací linku do Frýdku-Místku, papír Slumeko už několik let odváží do Nového Jičína a plasty, které byly jako jediné dotřídňovány v Kopřivnici, nyní po svozu míří na velkou třídírnu do Vratimova, kterou provozuje firma A.S. A. I přesto, že odpad z místních žlutých kontejnerů musí urazit asi 40 kilometrů, je tento způsob pro zdejší odpadové hospodářství výhodnější. Vytříděný odpad z obcí, kterým nesváží odpad společnost SLUMEKO, zpracovávají svozové společnosti ve svých třídících linkách. V ostatních obcích území se žádná dotřídňovací linka v minulosti nenacházela.

Přítomnost třídící linky v blízkosti území má pro obce velký význam, a to z hlediska úpravy odpadů k jejich dalšímu využití. Po dotřídění na jednotlivé obchodovatelné komodity se odpad prodá k recyklaci.

Zdroj dat: Vlastní šetření, POH Kopřivnice, Krajský úřad MSK, Koncepce OH KV Kopřivnice

Tab. 5.1.2.7 – Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/Vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	SITA CZ, a.s.	Štramberská	Příbor	599808	2500	2000	S	Kompostování odpadu, společnost působí v rámci celé České republiky

Zdroj dat: Vlastní šetření, www stránky jednotlivých obcí

Tab. 5.1.2.8 – Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Provozovatel/Vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	AGROTECH, spol. s r.o.	Areál zemědělské farmy Juřinka Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	545058	S	Kompostárna. Vzdálenost od Kopřivnice 24 km.
2.	ASOMPO, a.s.	Životice u Nového Jičína 194	Životice u Nového Jičína	547000	S	Kompostárna. Provozování zařízení k úpravě BRKO. Vzdálenost od Kopřivnice 13 km.
3.	Frýdecká skládka, a.s.	Areál ZD Bruzovice	Bruzovice	598046	O	Kompostárna. Vzdálenost od Kopřivnice 33 km.
4.	SUGAL spol. s r.o.	Velké Albrechtice 305	Velké Albrechtice	568422	S	Zemědělská bioplynová stanice. Vzdálenost od Kopřivnice 27 km.

Zdroj dat: Vlastní šetření, www stránky, Rozhovory na odboru životního prostředí a obecních úřadech

Tab. 5.1.2.9 – Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRKO z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	SITA CZ, a.s.	Štramberská 483	Příbor	599808	Kopřivnice, Příbor	S/O	Kompostárna Točna
2.	ASOMPO, a.s.	Životice u Nového Jičína 194	Životice u Nového Jičína	547000	Skotnice, Ženkla-va, Štramberk, Závišice, Mošnov, Trnávka	O	Kompostárna a bioplynová stanice
3.	OZO Ostrava s.r.o.	OZO Ostrava s.r.o.	Ostrava	554821	Kateřinice, Petřvald	S	Kompostárna

Zdroj dat: Vlastní šetření, www stránky obcí a kompostáren

Na území ORP se nachází pouze kompostárna v Příboře. Spoluvlastníky (stejným podílem) této kompostárny jsou města Kopřivnice a Příbor, které kompostárnu využívají. Provoz zajišťuje společnost SITA CZ a.s. Na území ORP se v současnosti nevyskytuje bioplynová stanice, není provozováno komunitní kompostování. Většina obcí ORP Kopřivnice (Příbor, Štramberk, Mošnov, Skotnice, Trnávka, Závišice, Ženkla) je akcionáři ASOMPO a.s. (Sdružení obcí a měst pro likvidaci odpadů), na kompostárnu této společnosti rovněž svázejí odpad. Obce Kateřinice a Petřvald, které patří do ORP Kopřivnice, nejsou sdruženy v ASOMPO a.s., odpad z těchto obcí putuje do kompostárny v Ostravě.

Obec Skotnice je zapojena do systému společnosti ASOMPO, a.s., Životice u Nového Jičína. Na 15 sběrných místech v obci je umístěno celkem 23 ks sběrných nádob na BRKO o objemu 770 l, které jsou v sezóně (od jara do podzimu cca od 15. dubna do 31. 10.) 2x týdně vyváženy. Stávající systém vyhovuje. Ve Štramberku se nachází 28 kontejnerů o objemu 990 l rozmístěných na 16 místech. Velkoobjemový kontejner na rozložitelný odpad je umístěn u místního hřbitova. Občané by jistě uvítali více sběrných míst. Chybí např. v centru města, vzhledem k charakteru zástavby a existenci městské památkové rezervace je zde obtížné tyto nádoby umístit. Město podalo žádost o dotaci na 230 kusů kompostérů pro občany města prostřednictvím Sdružení povodí Sedlnice. V obci Kateřinice se kompostéry na BRKO vyskytují v domácnostech. Obec Trnávka ukládá BRKO do kontejnerů a sváží na skládku ASOMPO, a.s. Životice u Nového Jičína. Nevytříděný bioodpad putuje na Frýdeckou skládku ve smíšeném komunálním odpadu.

Území je charakteristické zástavbou rodinných domů a zahrádkářských kolonií, běžným jevem je proto domácí kompostování.

Z hlediska vybavenosti území zařízeními pro nakládání s BRKO mají pro obce význam kompostárny, které jsou schopny zpracovat vytříděné bioodpady od obcí (především rostlinné zbytky z domácností a z údržby zahrad) a dále bioodpady z údržby veřejné zeleně. Zemědělské bioplynové stanice většinou nemohou přijímat odpady z komunální sféry, zpracovávají pouze zemědělské odpady, tudíž nejsou prvkem, který lze využít v odpadovém hospodářství obcí.

Zdroj dat: Studie BRO KV Kopřivnice, Agentura ZERA, POH Kopřivnice, vlastní šetření

Tab. 5.1.2.10 – Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Typ zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Arcelor-Mittal Frýdek-Místek a.s.	Křížkova 1377	Frýdek-Místek	598003	Spalovna průmyslových odpadů	S	V roce 2012 byla spalovna provozována pouze několik dnů v měsíci kvůli dlouhodobému nedostatku odpadů. Od 10. 1. 2013 je technologie odstavena z provozu na dobu neurčitou. Spalovna je z koncernu ArcelorMittal Frýdek-Místek a.s. určená k odprodeji, který se doposud neuskutečnil. Vzdálenost od Kopřivnice 26 km.
2.	DEZA, a.s.	Masarykova 753	Valašské Meziříčí	545058	Spalovna průmyslových odpadů	S	Vzdálenost od Kopřivnice 24 km.
3.	SITA CZ a.s.	Slovenská 2071	Ostrava - Mariánské Hory	554286	Spalovna PrO a NO	S	Spalovna byla v prosinci 2013 v běžném provozu bez mimořádných událostí. Vzdálenost od Kopřivnice 47 km.

Zdroj dat: Vlastní šetření, Rozhovory na odboru životního prostředí a obecních úřadech, www stránky

Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav

Na území ORP Kopřivnice se nenachází žádná spalovna ani zařízení pro energetické využití odpadů. Nejbližším a také jediným místem splňujícím tento účel v Moravskoslezském kraji, je město Ostrava. Odpad z ORP Kopřivnice není pravděpodobně odvážen do spaloven. Zda se nějaké procento vyprodukovaného odpadu do spaloven z území ORP Kopřivnice dováží, se nepodařilo zjistit, neboť svozové společnosti nám o toku odpadu neposkytly žádné informace. Dle znalosti a analýzy území ORP a okolních ORP ovšem předpokládáme, že je nevyužitý odpad z území ORP Kopřivnice skládován na blízkých skládkách mimo území ORP.

Zdroj dat: ČHMÚ, Sita CZ, a.s., Vlastní šetření

Skládky odpadů provozované na území ORP, současný stav

Na území ORP Kopřivnice se nenachází žádná skládka odpadů. Odpady produkované městem Kopřivnice jsou v současnosti ukládány na dopravně dostupné skládky SKLADEKO, s.r.o. Staříč (20 km od Kopřivnice) a ASOMPO, a.s. Skládka Životice (15 km od Kopřivnice). Odpady produkované obcemi Ženkla, Příbor, Štramberk, Závišice jsou odváženy na skládku ASOMPO. Odpady z obcí Skotnice a Mošnov jsou vyváženy na skládku SKLADEKO. Odpady z obce Kateřinice putují na skládky ASOMPO v Životicích u Nového Jičína a OZO v Ostravě, odpady z obce Trnávka jsou sváženy na Frýdeckou skládku a skládku společnosti ASOMPO, a.s. Odpady obce Petřvald sváží společnost OZO Ostrava s.r.o. na skládku do Ostravy. Podle nám dostupných informací není s nevyužitým odpadem nakládáno jinak než skládkováním.

Skládky odpadů jsou velmi důležitým prvkem v systému nakládání s odpady. Dochází na nich k odstraňování téměř veškerého směsného komunálního odpadu, který tvoří ze 70 % právě odpad původem z obcí. Skládkování je nejrozšířenější způsob nakládání se směsným komunálním odpadem zvláště proto, že v ČR dosud nejsou dostatečné kapacity k jiným způsobům nakládání s ním.

Tab. 5.1.2.11 – Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	ASOMPO, a.s.	194	Životice u Nového Jičína	547000	OO	V provozu.	O
2.	SKLADEKO, s.r.o.	315	Staříč	552569	OO	V provozu.	S
3.	Frýdecká skládka, a.s.	K Sedlištím 12	Frýdek-Místek - Lískovec	598003	OO	V provozu.	O
4.	OZO Ostrava s.r.o.	OZO Ostrava s.r.o.	Ostrava	554821	OO, NO	V provozu.	S
5.	Biocel Paskov a.s.	Zahradní 762	Paskov	598569	OO, IO	V provozu.	O
6.	A.S. A., spol. s.r.o.	Řepiště	Řepiště	568830	NO	V provozu.	S

Zdroj dat: Vlastní šetření, www stránky jednotlivých obcí a sousedních ORP, Rozhovory na odboru životního prostředí a obecních úřadech

Tab. 5.1.2.12 – Koncová zařízení (skládky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/ vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	ASOMPO, a.s.	194	Životice u Nového Jičína	547000	Ženklaava, Trnávka, Příbor, Štramberk, Kopřivnice, Závašice, Kateřinice	O
2.	SKLADEKO, s.r.o.	315	Staříč	552569	Skotnice, Mošnov, Kopřivnice	S
3.	Frýdecká skládka, a.s.	K Sedlišťím 12	Frýdek-Místek - Lískovec	598003	Trnávka	O
4.	OZO Ostrava s.r.o.	OZO Ostrava s.r.o.	Ostrava	554821	Kateřinice, Petřvald	S

Zdroj dat: Vlastní šetření, www stránky jednotlivých obcí a sousedních ORP, Rozhovory na odboru životního prostředí a obecních úřadech, Seznam firem, Město Frýdek-Místek, POH Kopřivnice, Koncepce OH KV Kopřivnice, Vlastní šetření

Doplňující informace - černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP

Na území ORP se vyskytují černé skládky pouze v omezené míře. Nejčastěji se černé skládky vyskytují na krajích komunikací a podél vodních toků. Souvisí s neukázněností občanů. V obci Ženklaava problém s černými skládkami nemají vůbec, pomohl systém foto pastí a neustálé zveřejňování této problematiky v místním zpravodaji. Největší zastoupení má na černých skládkách stavební odpad. Uložení stavebního odpadu je na sběrných dvorech zpoplatněno, proto se stává hlavní složkou černých skládek. Likvidace černých skládek je na území ORP financována z rozpočtu obcí, proto je cílem každé obce zamezit vzniku těchto skládek. Dobrým příkladem je výše zmíněná obec Ženklaava. Zavedení tohoto způsobu prevence vzniku černých skládek je však vhodný spíše pro menší obce, nedotýká se již měst, neboť součástí jejich sociálního prostředí je anonymita, nefunguje zde tak sociální tlak spoluobčanů na původce černých skládek.

V řešeném území je v rámci Moravskoslezského kraje evidována stará ekologická zátěž v k.ú. Vlčovice, lokalitě Pružinky, č. 16699001. Situování bývalé skládky ohrožuje vodní tok Lubiny (zjištěna kontaminace zemin). Sanace plochy bude provedena na základě průzkumu. Dále je evidována uzavřená skládka v k.ú. Kopřivnice, lokalita Tatra, č. 6939001. Dle rozhovoru se zastupiteli obcí jsme neevidovali mimo katastrální území Kopřivnice žádné významné ekologické zátěže. Na katastrálním území města Kopřivnice se nachází dalších devět evidovaných ekologických zátěží.

Produkce odpadů na území ORP Kopřivnice

Data o produkci odpadů jsou interpretována vždy za území ORP. Produkce odpadů od všech původců v ORP (zdroj: veřejná databáze GROUP ISOH) je u některých druhů a skupin odpadů doplněna o data, reprezentující produkci odpadů od obcí a jejich občanů (zdroj: ISOH (MŽP, CENIA)). U tříděných odpadů jsou data doplněna o důležité informace z oblasti výtěžnosti tříděného sběru a hustoty sběrné sítě v ORP (zdroj: EKO-KOM, a.s.).

Tab. 5.1.2.13 – Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	111 751,63	60 922,22	67 976,17	72 281,52	147 678,13	95 186,06
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	18 453,09	3 998,15	35 009,96	6 248,59	6 206,75	5 663,19
Celková produkce (OO a NO)	128 279,76	64 920,37	102 986,12	78 530,11	153 884,89	100 849,25

Zdroj dat: Veřejná databáze ISOH, dostupná na: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Nárůst produkce nebezpečného odpadu v roce 2009 byl způsoben počátečními pracemi na stavbě silnice obchvatu Příbora I/58. Odpad, který tento nárůst způsobil je odpad číslo 170503 - Zemina a kamení obsahující nebezpečné látky

Nárůst a výkyv produkce ostatního odpadu v roce 2011 je způsoben částečně výstavbou obchvatu I/58, avšak především chybně vedenou statistikou některých obcí v tomto roce. Dvě obce z území (tedy pětina obcí na území) nahlásila chybné údaje u několika podskupin komunálního odpadu, čímž došlo k fiktivnímu nárůstu množství komunálního odpadu na území. Tento jev byl konzultován s pracovníky odboru životního prostředí, data z tohoto roku jsou pro analýzu nepoužitelná. Data z hlášení ISPOP (Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností) za tento rok nám nebyla poskytnuta. Údaje o produkci odpadu v jednotlivých obcích obce poskytly za rok 2013, tato data slouží k dalšímu jednání o meziobecní spolupráci a na žádost zastupitelů nebudou zveřejněna. Mezi chybně uvedené údaje z roku 2011 patří produkce těchto druhů odpadů:

- 200101 – Papír a lepenka
- 200125 – Jedlý olej a tuk
- 200201 – Biologicky rozložitelný odpad
- 200301 – Směsný komunální odpad

K tomuto faktu je nutno přihlížet při čtení a analýze následujících tabulek.

Plán snížení měrné produkce nebezpečného odpadu dle cíle POH (plánu odpadového hospodářství) stanovuje snížit tuto produkci alespoň o dvacet procent do roku 2010. V roce 2008 došlo ke snížení měrné produkce nebezpečného odpadu o 68 % vzhledem k roku 2000., V roce 2010 o 50 %, v roce 2011 taktéž, v roce 2012 o 54%. Výkyv měrné produkce nebezpečného odpadu byl v roce 2009, kdy měrná produkce oproti roku 2000 narostla o 180 % z důvodu stavby obchvatu. Souhrnně lze říci, že z pohledu cílů POH se trend na území ORP Kopřivnice jeví jako pozitivní.

Zdroj dat: ČSÚ, zpravodaj města Příbor, CENIA, Rozhovory na odboru životního prostředí a na obecních úřadech

Tab. 5.1.2.14 – Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Kopřivnice	41 256	410,57	9,95	18 213,66	441,48	18 624,22	451,43
Moravskoslezský kraj	1 226 602	11 527,94	9,40	663 547,48	540,96	675 075,42	550,36

Zdroj dat: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, jejichž původcem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 18,5 % z celkové produkce odpadů vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 7,2 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 81,5 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Největší množství nebezpečných odpadů pochází z produkce těchto subjektů.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Moravskoslezský kraj vykazuje ORP vyšší měrnou produkci nebezpečných odpadů a nižší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje pod průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 2,19 kg nižší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 89,19 kg nižší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Tab. 5.1.2.15 – Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	0,00	0,00	0,00	2 814,70	63,94
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	324,64	191,84	151,02	130,71	39,24
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	1,25	3,63	3,28	10,34	2,84
04	Odpady z kožedělného, kožedělnického a textilního průmyslu	1,39	0,00	0,00	0,00	0,00
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	78,80	20,76	85,54	68,38	69,08
06	Odpady z anorganických chemických procesů	24,08	2,78	2,00	8,87	12,72
07	Odpady z organických chemických procesů	217,22	140,67	103,92	146,22	88,94
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnicích materiálů a tiskařských barev	361,80	531,54	1 219,29	1 621,48	1 808,39
09	Odpady z fotografického průmyslu	11,36	6,89	7,38	7,21	8,91
10	Odpady z tepelných procesů	19 577,05	8 938,27	11 130,32	13 063,55	11 638,35
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	261,02	445,48	223,31	464,45	379,55
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	3 359,44	5 119,20	7 654,18	9 097,89	10 645,79
13	Odpady olejů a odpadů kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	579,28	613,71	639,45	718,18	929,47

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	6,60	13,58	9,17	14,97	22,63
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	2 967,42	2 391,65	4 053,97	4 295,50	5 146,71
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	2 516,64	2 278,64	2 046,34	2 512,21	1 939,09
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	17 813,77	65 018,13	29 108,64	49 262,80	48 841,08
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisí se zdravotní péčí)	18,97	18,37	20,90	18,01	32,39
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	1 097,09	807,77	954,84	867,39	831,73
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	15 702,55	16 443,21	21 116,56	68 762,03	18 348,41
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce odpadů [t]		64 920,37	102 986,12	78 530,11	153 884,89	100 849,25

Zdroj dat: Veřejná databáze ISOH, dostupná na: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

V roce 2009 došlo k nepřiměřenému nárůstu produkce stavebních a demoličních odpadů (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst). V roce 2011 došlo k nepřiměřenému nárůstu produkce odpadu z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene. Nárůst produkce tohoto typu odpadu souvisí s výstavbou obchvatu 1/58 kolem města Příbor. Stavba obchvatu byla zahájena roku 2009 a dokončena roku 2011. Roku 2009 probíhala intenzivní výstavba průmyslové zóny Ostrava-Mošnov. Provoz byl zahájen na přelomu let 2010 a 2011.

Výkyv a negativní trend v produkci odpadů je rovněž způsoben přítomností průmyslových parků na území ORP a souvisí s kolísající výrobou zde sídlících firem.

Největší množství zastoupení odpadů v roce 2012:

1) stavební a demoliční odpady

- pokles oproti roku 2011 (souvisí s dokončením obchvatu), celkově stoupající trend od roku 2008 až do roku 2012 - souvisí s narůstající obytnou zástavbou

2) komunální odpady

- pokles oproti roku 2011 (souvisí se špatně vedenou statistikou v tomto roce), celkově stoupající trend od roku 2008 až do roku 2012

3) odpady z tepelných procesů

- pokles oproti roku 2011, trend kolísavý

4) odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů

- nárůst oproti roku 2011, celkově stoupající trend, souvisí s přítomností průmyslových parků

5) odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené

- nárůst oproti roku 2011, celkově stoupající trend, souvisí s přítomností průmyslových parků

Zdroj dat: CENIA, Vlastní šetření, rozhovory na odboru odpadového hospodářství

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů. Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společnosti EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytříděných, využitých a odstraněných obcí.

Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytříděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou u předmětem komerčního prodeje.

Tab. 5.1.2.16 – Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	64 920,37	102 986,12	78 530,11	153 884,89	100 849,25
Celková produkce KO	18 423,50	18 635,64	24 915,72	72 752,90	23 181,73
Celková produkce SKO	9 740,14	8 837,03	12 066,23	36 749,36	9 156,69

Zdroj dat: Veřejná databáze ISOH, dostupná na: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

V ORP Kopřivnice se za rok vyprodukuje průměrně 87 tisíc tun odpadu, hned po stavebních a demoličních odpadech, tvoří komunální odpad (25 %). Do průměrné hodnoty produkce KO není započítáno množství vyprodukovaného odpadu v roce 2011, neboť výsledná průměrná hodnota produkce odpadu by vzhledem ke statistické chybě byla zavádějící. Produkce SKO tvoří v průměru za roky 2008 – 2012 (rok 2011 nezapočítán) okolo 47 % z celkové produkce KO.

Tab. 5.1.2.17 – Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Kopřivnice	41 256	16 809,11	407,43	7 160,01	173,55	168,88
Moravskoslezský kraj	1 226 602	528 551,93	430,91	250 545,01	204,26	207,50

Zdroj dat: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V předchozí tabulce je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obci (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 72,5 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 78,2 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 27,5 % z celkové produkce KO odpadů bylo vyprodukováno právními osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu. Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 37,83 kg vyšší hodnoty měrné produkce KO a o 36,7 kg nižší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Celková produkce komunálního odpadu se od roku 2008 na území ORP Kopřivnice zvýšila. (Při analýze dat se nepřikláníme k číslům z roku 2011 kvůli chybě v převodu vážní jednotky. Ze stejného důvodu rovněž níže neuvádíme největší množstevní zastoupení odpadů za rok 2011.)

Z hlediska druhů odpadu v komunálním odpadu podle roku 2012 jsou nejvíce množstevně zastoupeny tyto odpady:

200301	Směsný komunální odpad	9 156,69 t
200140	Kovy	3 192,97 t
200201	Biologicky rozložitelný odpad	3 129,65 t
150101	Papírové a lepenkové obaly	2 610,27 t
200307	Objemný odpad	1 198,18 t

Zdroj dat: Veřejná databáze ISOH, dostupná na: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Tab. 5.1.2.18 – Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	2 153,30	1 754,89	2 327,66	10 431,44	3 312,05
Sklo	150107, 200102	471,78	432,40	630,86	450,41	442,90
Plast	150102, 200139	635,05	717,51	1 223,40	884,27	1 149,40
Nápojové kartony	150105	25,04	12,70	21,41	21,93	15,60
Celkem separovaný sběr		3 285,16	2 917,48	4 203,33	11 788,05	4 919,95

Zdroj dat: Veřejná databáze ISOH, dostupná na: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Nárůst produkce separovaného odpadu v roce 2011 souvisí, jak už bylo zmíněno výše, s chybou v převodech vážení jednotky. Nezávisle na výše popsané skutečnosti lze však říci, že na území ORP stoupá povědomí občanů o třídění a separaci odpadů a o možnostech jejich následného využití. Dochází tak ke zvyšujícímu se třídění odpadů v domácnostech. Probíhá osvěta na základních a v mateřských školách, děti jsou již zvyklé odpad třídit a učí tomu také své rodinné příslušníky.

Tab. 5.1.2.19 – Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Kopřivnice	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	41 256	634,08	15,37	28,29
Plast	(150102, 200139)		428,70	10,39	9,89
Sklo	(150107, 200102)		428,69	10,39	10,20
Nápojové kartony	(150105)		0,68	0,02	0,07
Kovy	(200140, 150104)		3 399,83	82,41	103,48

Zdroj dat: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce výše je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Údaje pochází z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH). Produkce papíru od obcí tvoří 19,1 %, produkce skla tvoří 96,7 %, produkce plastů tvoří 37,2 % a produkce nápojových kartonů tvoří 4,3 %, z celkové produkce těchto odpadů vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vytríděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady od právnických osob a podnikatelských subjektů (zejména obalové odpady), výjimkou je sklo, jehož původcem jsou téměř ze sta procent obce.

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty za ORP vzhledem k průměrným hodnotám za ČR nižší u papíru, skla, nápojových kartonů a vyšší u plastů a kovů. Průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů

10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni.

Tab. 5.1.2.20 – Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Kopřivnice	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	41 256	12,25	17,44
Plast	(150102, 200139)		10,24	10,01
Sklo	(150107, 200102)		10,18	10,16
Nápojové kartony	(150105)		0,11	0,16
Kovy	(200140, 150104)		33,35	39,78

Zdroj dat: EKO-KOM, a. s.

V předchozí tabulce je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytríděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytríděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupen, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám za celou ČR nižší u papíru, skla, nápojových kartonů, kovů a vyšší u plastů a kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,8, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tab. 5.1.2.21 – Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Moravskoslezský kraj	18,29	10,47	10,25	0,15	36,57	75,73
(0 až 500 obyv. včetně)	4,81	12,59	13,30	0,12	4,47	35,29
(501 až 1000 obyv. včetně)	5,96	12,77	13,99	0,17	8,06	40,96
(1001 až 4000 obyv. včetně)	8,20	12,26	13,36	0,20	10,76	44,78
(4001 až 10000 obyv. včetně)	14,34	10,99	11,46	0,19	43,31	80,29
(10001 až 20000 obyv. včetně)	21,75	8,98	8,05	0,28	93,28	132,33
(20001 až 50000 obyv. včetně)	22,67	9,81	9,54	0,21	52,52	94,75
(50001 až 100000 obyv. včetně)	18,93	7,06	8,23	0,12	38,68	73,03
(100001 a více obyvatel)	26,93	11,88	8,96	0,06	38,64	86,47
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj dat: EKO-KOM, a. s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Moravskoslezském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel (obce této velikosti se na území ORP Kopřivnice nevykytuje). Nejvíce odpadu vytřídí občané v obcích od 10 001 do 20 000 obyvatel. Této velikostní skupině neodpovídá v ORP žádné město. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 176 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji na lepší úrovni, přičemž hustota sběrné sítě v Moravskoslezském kraji je 211 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Hlučín, ORP Krnov, ORP Bruntál) vykazuje ORP Kopřivnice nižší hustotu sběrné sítě oproti ORP Krnov a Bruntál a vyšší hustotu sběrné sítě oproti ORP Hlučín. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je průměrná.

Třídění kovů

Třídění kovů v území ORP Kopřivnice převýšilo již v roce 2005 směrnou hodnotu danou Plánem odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje v roce 2005 o cca 3,3 kg/obyv/rok, a to i přesto, že několik obcí nemělo v té době třídění této komodity zavedeno. Třídění kovů je prováděno především systémem sběrných surovin (Kopřivnice, Příbor), v menších obcích se jedná především o různé sběrové akce organizované kampaňovitě (1-2x ročně). V rámci ČR je ORP Kopřivnice vysoko nad průměrem v měrné produkci na obyvatele (v roce 2012 o 40 kg).

Tab. 5.1.2.22 – Třídění kovu v obcích v roce 2005

Komodita	Obec	Obyvatel	Množství (t)	KG/OB/2005	Směrné hodnoty POH MS kraje (KG/OB/ROK 2005)
KOVY	Příbor	8 798	351,73	39,98	
	Závišice	744	0,62	0,83	
	Kopřivnice	23 389	16,81	0,72	
	Mošnov	672	0,00	0,00	
	Štramberk	3 364	0,00	0,00	
	Ženklaava	874	0,00	0,00	
	Trnávka	681	0,00	0,00	
	Skotnice	663	0,00	0,00	
	Kateřinice	607	0,00	0,00	
	Petřvald	1 741	0,00	0,00	
Celkem z KOVY		41 533	369,16	8,89	5,60

Zdroj dat: Koncepce odpadového hospodářství ORP Kopřivnice

Tab. 5.1.2.23 – Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
200201	Biologicky rozložitelný odpad	2237,00	2634,91	2653,37	3229,81	3129,65
150103	Dřevěné obaly	420,02	239,41	361,43	495,79	405,15
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	426,56	159,14	391,96	257,46	326,28
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	101,93	73,56	57,74	75,28	84,89
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	13,41	36,77	34,59	22,58	35,76

Zdroj dat: Veřejná databáze ISOH, dostupná na: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Produkce odpadu katalogového čísla 200201 na území vykazuje pozvolný nárůst. Na území se nacházejí tři města a sedm menších obcí. Zástavba v menších obcích a městě Štramberku je charakteristická rodinnými domy, ve městě Kopřivnici a Příboře převažují domy panelové. Nárůst produkce odpadu ve městech s panelovou zástavbou souvisí s dobrým rozmístěním hnědých kontejnerů na bioodpad a s osvětou obyvatel ohledně třídění odpadu. Hnědé kontejnery nalezneme také v menších obcích, v nichž se občané také postupně naučili biologicky rozložitelný odpad, který sami nekompostují, třídit a odkládat do těchto kontejnerů. Systém třídění biologicky rozložitelného odpadu má

vliv na hodnoty uvedené v tabulce. Produkce odpadů číslo 150103, 190814, 200108, 190809 vykazuje kolísavé hodnoty. Produkce těchto druhů odpadů je závislá především na průmyslové výrobě – na území ORP se nacházejí dvě průmyslové zóny.

Zdroj dat: CENIA, Strategický plán města Kopřivnice, Vlastní šetření, Rozhovory na odboru životního prostředí a obecních úřadech

Tab. 5.1.2.24 – Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

V následující tabulce (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se o katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočtení na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu bylo provedeno podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uvedeno v tabulce Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně, která je součástí přílohy tématu. Data v této tabulce primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	16 659,48	15 192,80	19 216,12	62 952,95	17 718,92	-8,80	26,48	227,60	-71,85
z toho celková produkce BRKO	13 860,42	13 272,47	16 557,76	59 798,56	14 284,01	-4,24	24,75	261,15	-76,11
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	83,20		87,36		86,17		94,99		80,61
Měrná produkce odpadů [kg. obyv. ⁻¹]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	41 668		41 611		41 543		41 471		41 408
Měrná produkce BRO	399,81		365,11		462,56		1518,00		427,91
Měrná produkce BRKO	332,64		318,97		398,57		1441,94		344,96

Zdroj dat: Veřejná databáze ISOH, dostupná na: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Od roku 2008 dochází k průměrnému navyšování produkce BRO na území ORP Kopřivnice (nezohledňuje se rok 2011). Rovněž dochází k průměrnému navyšování podílu BRKO na celkové produkci BRO, a to i přes mírný klesající počet obyvatel daného území. Měrná produkce BRO i BRKO se v průměru od roku 2008 také zvyšuje. Tento trend je způsoben jak tříděním v panelové zástavbě do hnědých kontejnerů na bioodpad, tak také stále se zvyšujícím tříděním biologicky rozložitelného odpadu v menších obcích, v nichž jsou také občanům tyto kontejnery přístupny. Zavedený systém sběru a třídění bioodpadu mají na území všechny obce mimo obec Kateřinice. V obci Kateřinice je bioodpad tříděn prostřednictvím domácích kompostérů. Celkově se na území ORP zvyšuje povědomí občanů o potřebě a využitelnosti vytříděného biologicky rozložitelného odpadu. S tříděním tohoto odpadu se setkáváme postupně také na základních školách.

Tab. 5.1.2.25 – Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Kopřivnice	41 256	11 986,18	290,53	3 092,81	74,97
Moravskoslezský kraj	1 226 602	365 500,49	297,98	35 449,53	28,90

Zdroj dat: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce výše je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 83,9 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 16,1 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právnickými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 2,38 kg vyšší hodnoty měrné produkce BRKO a o 55,44 kg vyšší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém je do jisté míry zaveden ve všech obcích ORP Kopřivnice. Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tento systém je zaveden ve všech obcích ORP Kopřivnice mimo obec Kateřinice.

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Tab. 5.1.2.26 – Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	27 979,58	7 595,92	10 604,61	38 495,26	131 969,89	17 510,05
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		21,81	11,70	10,30	49,02	85,76	17,36
	Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	27 696,69	7 595,92	10 604,61	38 495,26	131 969,89	17 510,05
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		21,59	11,70	10,30	49,02	85,76	17,36
Celková produkce odpadů		128 279,76	64 920,37	102 986,12	78 530,11	153 884,89	100 849,25
Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj dat: Veřejná databáze ISOH, dostupná na: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Data v tabulkách zabývajících se nakládáním s odpady jsou vztažena pouze k zařízením k nakládání s odpady, která se vyskytují na území ORP Kopřivnice, proto mohou zobrazovat zavádějící hodnoty. Na území ORP Kopřivnice se kromě kompostárny v Příboře nevyskytuje žádné větší koncové zařízení k nakládání s odpady, v tabulce proto nalezneme nulové hodnoty. Ty znamenají, že na území ORP Kopřivnice nedochází k odstranění odpadů (na území ORP se nenachází skládka ani spalovna odpadů). Odstranění nevytříděných složek odpadu z ORP Kopřivnice je řešeno skládkováním.

Dle Strategického plánu rozvoje města Kopřivnice z roku 2013 se v ORP Kopřivnice za rok vyprodukuje téměř 150 tisíc tun odpadu, přičemž největší složku (25 %) tvoří komunální odpad. Následují odpady ze železa a oceli, zeminy, odlévací formy a tuky. Celkem se těchto největších pět složek podílí na produkci více než dvěma třetinami. Na druhé straně se daří recyklovat přes 80% veškerého vyprodukováného odpadu. Největší podíl na recyklovaném odpadu připadá na zeminu, strusku, odpady z metalurgických procesů, železo a ocel a také cihly. Tyto odpady tvoří 95 % veškeré recyklace odpadu na území ORP Kopřivnice, přičemž pouze recyklace zeminy a kamení se na celku podílí 50 %. Na území ORP Kopřivnice se recykluje zejména průmyslový odpad, zatímco vytříděný komunální odpad je odvážen mimo území ORP, kde je svozovými firmami následně dotřídován a nevytříděná slož-

ka dále skládkována. V největší míře se na území ORP materiálově využívá železo a ocel ze skupiny odpadů 17 – stavební a demoliční odpady (odpad 170405) a kovy z dalších skupin odpadů (200140, 120101).

Zdroj dat: CENIA, Vlastní šetření, Strategický plán rozvoje města Kopřivnice

Tab. 5.1.2.27 – Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele	Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012		
Nakládání s odpady [t]									
KO	Využití	Materiálové využití	1 200,13	2 060,86	4 113,39	5 208,47	8 525,33	5 831,54	
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							
			5,52	11,19	22,07	20,90	11,72	25,16	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití	1 103,01	2 060,86	4 113,39	5 208,47	8 525,33	5 831,54	
		Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							
		5,07	11,19	22,07	20,90	11,72	25,16		
	Celková produkce KO [t]		21 736,64	18 423,50	18 635,64	24 915,72	72 752,90	23 181,73	
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Celkem vybrané způsoby odstranění			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
SKO	Využití	Materiálové využití	0,00	20,29	38,54	57,60	0,00		
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	20,29	38,54	57,60	0,00		
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Zdroj dat: Veřejná databáze ISOH, dostupná na: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Materiálové využití odpadů vykazuje pozitivní trend, tedy zvyšující se tendenci. Cílem POH bylo zvýšit od roku 2000 do roku 2010 materiálové využití odpadů na 50 %. Toto se na území ORP Kopřivnice nepodařilo.

I přesto však došlo k nárůstu materiálového využití odpadu od roku 2008 o téměř 10 %. Roku 2010 bylo materiálově využito 20 % a roku 2012 25 % z celkové produkce komunálního odpadu v ORP. V roce 2012 byl v největším množství materiálově využit biologicky rozložitelný odpad (200201, 3 337 t) způsobem regenerace organických látek a dále kovy (200140, 2 218 t) předúpravou před dalším využitím. V letech 2008 – 2011 byly taktéž majoritně využívány tyto dva druhy odpadu, a to téměř z 95 % všech materiálově využitých odpadů v ORP. Odpady se také materiálově využívají mimo ORP, což není zohledněno v datech.

Obecně lze říci, že veškerý vyprodukovaný SKO (cca 9 až 10 tis. t ročně) je skládkován. Skládání odpadů z ORP Kopřivnice se provádí na skládkách v Živicích u Nového Jičína, Ostravě, Staříči a Frýdku – Místku, tedy mimo území ORP.

Tab. 5.1.2.28 – Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	62,32	10,22	106,76	21,27	0,43
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,57	1,66	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,00	418,22	547,49	172,85	273,07
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	5,99	4,36	0,11	0,05
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj dat: Veřejná databáze ISOH, dostupná na: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Z tabulky je zřejmé, že na území ORP je v současné době nejvíce využíván plast, poté papír a minimálně nápojový karton. Jedná se především o předúpravu odpadů před jejich dalším využitím, zejména ve třídících linkách, sběrnách a sběrných dvorech. Přestože tabulka vykazuje pokles materiálového využití u všech složek separovaného odpadu, ve skutečnosti dochází ke zvyšování materiálového využití separovaného odpadu z území ORP Kopřivnice. Odpad je dále dotřídován a prodáván k dalšímu využití. Lze tedy obecně říci, že vytříděné využitelné složky komunálního odpadu jsou materiálově využity. S odpadem je ovšem ve větší míře nakládáno mimo území ORP Kopřivnice.

Na území ORP Kopřivnice fungují kolektivní systémy k zajištění zpětného odběru zařízení, obalů a odpadů, zajištěné společnostmi ASEKOL s.r.o., EKOLAMP s.r.o. ELEKTROWIN a.s., Ecobat s.r.o. a EKO-KOM a.s. ELEKTROWIN a.s. se soustřeďuje na zpětný odběr velkých a malých domácích spotřebičů, nářadí, nástrojů. ASEKOL s.r.o. zajišťuje zpětný odběr zařízení informačních technologií a telekomunikačních zařízení, spotřebitelských zařízení, hraček, vybavení pro volný čas a sporty, lékařských přístrojů (mimo implantovaných a infikovaných výrobků). EKOLAMP s.r.o. se zabývá zpětným odběrem osvětlovacích zařízení. Odebírá zářivky (nizkotlaké výbojové světelné zdroje) lineární, kruhové, úsporné se závitem nebo nástrčné a výbojky (vysokotlaké výbojové světelné zdroje) vysokotlaké i nizkotlaké sodíkové, halogenidové, směsné). EKO-KOM a.s. zajišťuje třídění, recyklaci a využití obalových materiálů. Společnost Ecobat s.r.o. zpětně odebírá použité přenosné baterie. Jedná se o suché baterie nebo akumulátory do hmotnosti 750 g – mikrotužkové a tužkové baterie, malé i velké monočlánky, ploché baterie, 9V hranaté baterie, akumulátory do mobilních telefonů, notebooků a ručního nářadí.

Přestože tabulka vykazuje pokles materiálového využití u všech složek separovaného odpadu, ve skutečnosti dochází ke zvyšování materiálového využití separovaného odpadu z území ORP Kopřivnice. S odpadem je ovšem nakládáno mimo území ORP Kopřivnice.

Zdroj dat: Vlastní šetření, Asekol, POH Kopřivnice, Odbor životního prostředí Kopřivnice, Lašská brána, Elektrowin, Ekolamp, Ecocheese, Saveko, Sita, Koncepce OH KV Kopřivnice

Tab. 5.1.2.29 – Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s BRO a BRKO [t]									
BRO	Využití	Materiálové využití		1 967,92	3 015,55	3 106,37	2 956,74	3 402,93	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
BRKO	Využití	Materiálové využití		1 859,49	2 653,37	2 991,70	2 905,42	3 339,74	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)		148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹] ↓							
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Počet obyvatel v území ORP		41 668	41 611	41 543	41 471	41 408	

Zdroj dat: Veřejná databáze ISOH, dostupná na: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Materiálové využití BRKO má každým rokem na území ORP stoupavou tendenci. V největší míře se na materiálovém využití BRO i BRKO podílí oddělený biologicky rozložitelný odpad (200201, v roce 2012 3336 t), a to okolo 95 %. Odpad 200201 je totiž započítáván jak do skupiny BRO, tak do skupiny BRKO.

Z plánu OH pro ORP z roku 2006 byly zjištěny informace o nakládání s BRKO, které jsme zjistili, pocházejí z plánu OH pro ORP z roku 2006. BRKO tvoří jeden ze základních problémů současného OH obcí. Jeho řešení je obtížné vzhledem k současně poměrně přísné legislativě a vzhledem k tomu, že danou problematiku není možno řešit odděleně od ostatních BRO, kterých není obec přímým původcem. Odpad z údržby zeleně vzniká ve všech obcích ORP Kopřivnice, ale pouze ve třech obcích (Kopřivnice, Příbor a Skotnice) je odpad evidován a zařazován dle katalogu odpadů a předáván k využití.

Třídění odpadů z údržby zeleně dosahovalo svého maxima v roce 2003, kdy činilo 983 tun, potom došlo k poklesu až na 553 tun v roce 2005. Přestože většina obcí neeviduje vzniklé odpady z údržby zeleně, plnila ORP Kopřivnice celkově úkoly dané závaznou částí plánu odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje. Třídění BRKO překračuje o 3 kg na obyvatele a rok v roce 2005 směrnou hodnotu třídění pro tento rok. Příznivá situace je dána poměrně dobrou úrovní třídění v obci Kopřivnice a Příbor.

Na území ORP Kopřivnice se nachází jedna kompostárna, a to v Příboře. Na kompostárnu do Příbora je svážen odpad z měst Kopřivnice a Příbor. Odpad z ostatních obcí (kromě obcí Kateřinice a Petřvald) je svážen na kompostárnu do Životic u Nového Jičína, která je součástí skládky ASOMPO. BRKO z obcí Kateřinice a Petřvald sváží společnost OZO Ostrava s.r.o. na kompostárnu do Ostravy.

Jedna z možných variant řešení nakládání s BRKO na území ORP je výstavba nové bioplynové stanice. V roce 2014 nebyla výstavba započata. Z jednání pracovní skupiny pro strategické plánování města Kopřivnice vyplývá, že by vybudování bioplynové stanice mohlo být jednou z příležitostí pro nakládání s BRKO. V současné době Kopřivnice dokončuje práce na novém systému centrálního vytápění obce. Součástí centrálního vytápění bude také kotel na spalování biomasy. 37 % celkového vyprodukovaného tepla na území města Kopřivnice pochází právě z tohoto spalování. Ostatní obce na území o ničem podobném neuvažují, což je dáno charakterem zástavby zbylých obcí, kde se nacházejí především rodinné domy.

Zdroj dat: CENIA, Vlastní šetření, Plán OH ORP Kopřivnice

Finanční analýza

**Tab. 5.1.2.30 – Neinvestiční náklady na odpadové hospodářství v letech 2010 - 2012
v území ORP Kopřivnice**

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	136 470	118 180	166 510
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	25 835 710	26 681 800	26 965 490
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	426 560	433 180	530 580
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	99 230	99 190	63 940
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	1 000 940	1 189 950	1 086 300
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	245 720	55 500	82 180
3727	Prevence vzniku odpadů	160	181 470	170 760
3728	Monitoring nakládání s odpady	0	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	112 990	89 010	137 020
Celkové náklady		27 857 780	28 848 280	29 202 780

Zdroj dat: Ministerstvo financí

Neinvestiční náklady na odpadové hospodářství se od roku 2010 zvýšily v roce 2012 zhruba o 1 %. Největší položkou v nákladech je financování sběru a svozu komunálních odpadů. Tato položka se zvýšila od roku 2010 o 4 %.

Nákladovost a výtěžnost odpadu v ORP Kopřivnice v roce 2012

V nákladovosti na tříděný sběr se ORP Kopřivnice pohybuje pod průměrem Moravskoslezského kraje, náklady se pohybují od 3 063 do 3 783 Kč za tunu. Výtěžnost tříděného sběru se na území ORP Kopřivnice pohybuje od 31,1 do 35,6 %, přičemž minimální výtěžnost v rámci České republiky je 16,7 % a maximum 66,1 %. Náklady na sběr, svoz a odstranění směsného komunálního odpadu se na území pohybují od 2 258 Kč do 2 440 Kč, což je částka lehce pod republikovým průměrem, ale průměrná v rámci Moravskoslezského kraje. Náklady na skládkování se v ORP Kopřivnice pohybují od 1 015 do 1 102 Kč za tunu, opět lehce pod republikovým průměrem, ale průměrně v rámci Moravskoslezského kraje. Celkové průměrné náklady v České republice na odpadové hospodářství jsou 844 Kč na obyvatele. Celkové náklady v ORP Kopřivnice se pohybují od 708 do 833 Kč na obyvatele. Celkové průměrné náklady na obyvatele v Moravskoslezském kraji jsou 788 Kč. Náklady ORP Kopřivnice jsou tedy pod celorepublikovým průměrem, ovšem průměrně v rámci Moravskoslezského kraje.

Zdroj dat: Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (data za rok 2012), IURMO, o.p.s.

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Občané a další skupiny, kterých se týká svoz odpadů	Pravidelný svoz nezávisle na jiných vnějších podmínkách, blízkost kontejnerů, co nejmenší poplatky za odpad, čistota kontejnerů, rychlé a bezplatné řešení nenadálých problémů, bezplatný přístup na sběrné dvory	Nedodržení zákona, neplacení poplatků, černé skládky, nesplnitelné požadavky, neukázněnost u kontejnerů, netřídění odpadů	místní média, rozhlas, letáky, www stránky, setkávání s občany	prevence a dostupné informace ohledně odpadové politiky obce, zlepšení komunikace s občany - vypracování komunikačního plánu, sankce na nedodržování zákona
Firmy a velké podniky jako původci odpadu	Co nejmenší poplatky, čistota kontejnerů, pravidelný svoz	Nedodržení zákona, neplacení poplatků, černé skládky, nesplnitelné požadavky, neukázněnost u kontejnerů, netřídění odpad, riziko ekologické zátěže	místní média, rozhlas, letáky, www stránky, jednání se zástupci firem	setkávání se zástupci firem, kontroly
Ekologické neziskové organizace	Environmentální výchova, odstraňování černých skládek, snižování odpadů	Protestní akce, neobornost	komunikace s organizacemi	spolupráce s organizacemi při osvětě
Obce	Snižovat výdaje na odpadové hospodářství, uspokojovat požadavky občanů návštěvníků	Nedostatek financí	meziobecní jednání	meziobecní spolupráce
Návštěvníci obcí	Dostupnost košů, čistota	Nedodržování čistoty, odhazování	informace na IC	dostatek košů na odpadky v území,

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
		vání odpadků mimo vyhrazená místa		pravidelný vývoz košů
Školní zařízení	Pomoc od města ve věci třídění, ekologická výchova, motivace pro recyklaci, odvoz tříděného odpadu	Neochota zapojit se do recyklace, nedodržování zákona	veřejná jednání, spolupráce mezi školami i s obcemi, dny Země	Dny Země, soutěže
Svozové firmy	Maximalizace zisků, udržení a získání zakázek	Nedodržení smluv	jednání	Kvalitní smlouvy, změna svozové společnosti, mezi-obecní spolupráce
Média	náměty pro zprávy	zkreslení informací, zveřejňování pouze kauz a zpráv s šokující tematikou	partnerství v médiích, jednání	pravidelná komunikace

Cílové skupiny odpovídají reálně dotčeným cílovým skupinám v odpadovém hospodářství na území ORP. Majitelé skládek nebyli uvedeni, neboť společnosti ASOMPO a.s. jsou spolupodílíky obce, u ostatních skládek komunikují se skládkami především svozové společnosti. Malé a velké podniky byly sjednoceny do jedné cílové skupiny, neboť se domníváme, že požadavky, rizika, způsob komunikace i řešení jsou si velmi blízká. Z hlediska odpadového hospodářství obcí jsou nejdůležitějšími cílovými skupinami občané, obce a firmy zajišťující svozové služby.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí na udržení odpadového hospodářství	2	5	10	Meziobecní spolupráce, sjednocení svozové společnosti	obec
		Nedostatek financí na odstraňování černých skládek	3	2	6	Meziobecní spolupráce, zapojení občanů do systému zmapujto.cz, medializace problémů	obec
		Nedostatek financí na sběrný dvůr, skládku, nové vybavení a pod.	3	3	9	Meziobecní spolupráce, společné projekty, zapojení podnikatelů - nabídnout využití třídící linky v Kopřivnici, fondy z EU, projekty z jiných než evropských zdrojů	obec
		Nedodržování platební morálky z řad občanů	4	2	8	Sankce, prevence, medializace, změna systému výběru plateb	obec

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
2.	Organizační riziko	Špatný systém svozu odpadů v rámci území ORP	2	3	6	Meziobecní spolupráce	obce na území ORP
		Dobíhající životnost skládek	5	4	20	Meziobecní spolupráce, fondy z EU, vytvoření nové skládky či jiného koncového zařízení pro odpad	obce daného území (překračuje hranice ORP)
		Neochota obcí ke spolupráci	1	4	4	Vysvětlení obcím přínosy meziobecní spolupráce	obce daného území
3.	Právní riziko	Změna legislativy - zákonná povinnost pro investice do odpadového hospodářství	5	5	25	Počítat s touto možností, připravit se na změny, promyslet meziobecní spolupráci v případě změny legislativy - společné projekty	obce daného území
4.	Technické riziko	zhoršující se technický stav zařízení	4	2	8	využití fondů z EU, spolupráce s velkými firmami	vlastníci - obce
5.	Věcné riziko	Porušování zákonů z řad občanů	4	2	8	sankce, prevence, medializace, systém kontroly	obec
		porušování podmínek svozovou firmou	2	2	4	stanovení jasných podmínek ve smlouvě také se sankcemi za jejich porušení	obec

Největším rizikem pro obce je nedostatek finančních zdrojů ať už při změně legislativy, nebo při dobíhající životnosti skládek. Obce jsou ochotny spolupracovat a meziobecní spolupráce na území ORP je velmi dobrá. Finančním rizikům se tak dá předejít spolu zapojením do projektů a společným řešením získáním zdrojů ať z fondů EU či z jiných zdrojů.

5.1.4. SWOT analýza oblasti

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP.

Silné stránky	Slabé stránky
1. Stávající zařízení pro nakládání s odpady jsou situována v blízkosti ORP, případně na jeho území	1. Neefektivnost svozu odpadu z území
2. Blízkost skládek	2. Dopláčení na OH z rozpočtů obcí.
3. Blízkost kompostárny	3. Neukázněnost některých občanů - tvorba černých skládek především okolo toků řek a komunikací
4. Žádné velké ekologické zatížení	4. Dobíhající životnost skládek
5. Dobrá meziobecní spolupráce	5. Nedostatečná síť ke třídění odpadu v některých obcích
6. Zvyšující se množství vytríděných odpadů od občanů	
7. Aktivní odpadové hospodářství obcí (přihlížejí ke stávajícímu stavu, k žádostem občanů, projekt na nákup kompostérů aj.)	
8. Realizována podpůrná kampaň ke třídění odpadů - Sady pevných tašek na tříděný odpad do domácností	
9. Dva sběrné dvory na území	
Příležitosti	Hrozby
1. Zahustit síť sběrných hnízd	1. Nedostatek financí
2. Nabídnout možnost sousedním obcím, na základě veřejnoprávních smluv, využívat sběrné dvory na území	2. Změna odpadové politiky při výměně zastupitelstev po volbách
3. Vyšší četnost poskytnutí velkoobjemových kontejnerů	3. Nevyřešení situace se skládkami, kterým dobíhá životnost
4. Modernizace stávajících sběrných dvorů	4. Změna legislativy, která by prudce navýšila náklady na odpadové hospodářství
5. Zavedení komunitního kompostování přímo u panelových domů	5. Neřešení budoucího nakládání s odpady a zvláště s SKO
6. Zapojit drobné podnikatele do systému nakládání s odpady obcí (za smluvní poplatek)	
7. Regionální centrum využití odpadu (Kopřivnice – Nový Jičín) – komplexní řešení nakládání s odpady	
8. Vybudování dalšího sběrného dvora na území ORP	
9. Vybudování centra opakovaného využití věcí	
10. Sloučit stanoviště kontejnerů na směsný a tříděný odpad s cílem snižovat počet kontejnerů na směsný komunální odpad	
11. Možnost zapojení občanů do mapování černých skládek na http://www.zmapujto.cz/ - mapování černých skládek - možnost zapojení občanů	
12. Vytvořit dobrovolný svazek obcí ORP a sjednotit svozovou firmu pro tyto obce vytvořit společné poplatky na služby v odpadovém hospodářství - možnost vykomunikování nižších cen svozu	

Silných stránek je velké množství, především co se týče aktivity obcí v oblasti odpadového hospodářství. Abychom nevypisovali všechny stránky, shrnuli jsme aktivity obcí do jednoho bodu.

O mnohých příležitostech již obce mezi sebou aktivně diskutují, další příležitosti budou součástí návrhu obcím, aby se tak mohly rozhodnout, na jaké bázi mohou spolupracovat. Je také možné, že některé příležitosti nebudou pro obce atraktivní ať už z finančních či jiných důvodů. Jsou zde však zahrnuty všechny možnosti pro větší výběr spolupráce a také jako námět pro nalezení dalších příležitostí.

5.1.5. Další potřebné analýzy – ekologické zátěže na území

Městským úřadem Kopřivnice, odborem životního prostředí a zemědělství je evidováno několik lokalit, kde docházelo k ukládání odpadů.

Lokalita U Benčáku (k. ú. Kopřivnice)

Jedná se o lokalitu o výměře asi 6.300 m² na jihovýchodním okraji lesíku zvaného „Benčák“ severně od města Kopřivnice. Kdysi plytká rokle s vývěrem drenáží z polí byla zavezena v 50. a 60. letech 20. stol. stavebními a komunálními odpady, není vyloučeno, že v době nerozlišování průmyslových a komunálních odpadů se do skládky dostalo i určité procento průmyslových či zemědělských odpadů. Kubatura odpadů se dá odhadovat na 16.000 m³. Územním plánem je navrženo využívání lokality jako plochy nezastavitelné smíšené, územní systém ekologické stability a zemědělské pozemky.

Lokalita Jezdecký areál Bubla Ranch (k. ú. Kopřivnice)

Tato lokalita je původní plytkou terénní depresí s vývěrem pramenů z okolních polí, do které bylo v době navážení odpadů neodborně uloženo betonové potrubí. Území se nachází severně od města Kopřivnice nedaleko lokality U Benčáku. Výměra území je asi 22.500 m² a je zde uloženo neidentifikované množství především stavebních a průmyslových odpadů, určité procento i komunálních odpadů, po náhodném provedení vrtu v této skládce v roce 2005 odbornou firmou byly potvrzeny i nebezpečné průmyslové odpady. Odpady jsou překryty vrstvou výkopové zeminy. Kubatura odpadů se dá odhadovat na 85.000 m³. Na pozemku je v současné době provozováno zařízení pro chov koní s příslušným občanským vybavením, část lokality je navržena jako územní systém ekologické stability a zbývající část jako zemědělské pozemky.

Lokalita Skládky kalů Kopřivnice (k. ú. Kopřivnice)

Původně vytěžený prostor hlíny pro místní kachlovku o výměře 9.100 m² s hloubkou kolem čtyř metrů byl v 70. a 80. letech 20. stol. využit jako skládka průmyslových odpadů pastovité a tekuté konzistence. K této lokalitě byla provedena v r. 2003 analýza rizik se závěry, podle kterých je nutné řešit její zabezpečení. Kubatura odpadů je odhadnuta na 34.000 m³. Územním plánem je převážná část lokality navržena jako zeleň na veřejném prostranství - park a okrajové části jsou přiřazeny do navržených ploch smíšených městských, určených k zástavbě.

Lokalita Pod Brdy (ul. Husova, k. ú. Kopřivnice)

Jedná se o lokalitu vybranou v době rozvoje výstavby v 70. a 80. letech k deponii stavebních odpadů a zemin, do které se mohly vyvážet i průmyslové odpady. Území bylo jen částečně upraveno pro výstavbu garáží, část zůstala bez úprav, lokalita je zarostlá náletovými dřevinami. Rozloha lokality je asi 2.500 m². Kubatura odpadů se dá odhadnout na 15.000 m³ odpadů. Územním plánem je převážná část lokality navržena jako plocha občanského vybavení, část lokality je součástí stávajících ploch občanského vybavení.

Lokalita pod Velovou (mezi Větrkovicemi a Mniší)

Jedná se o dvě asi 200 m od sebe vzdálené bývalé deprese v terénu, kterými protékaly především srážkové vody z vrchu Kazničova a vytvořily rozměrné zářezy v polích. Do těchto prohlubní byly uloženy průmyslové, stavební i komunální odpady, včetně z dnešního pohledu nebezpečných odpadů. Na části těchto deponií byla provedena rekultivace a území bylo zapojeno do zemědělské půdy, zbytek ve svahu k řece Lubině byl ponechán přirozené obnově, pokud na to budou přírodní podmínky stačit. Rozloha těchto území je dohromady asi 33.000 m². Kubatura odpadů je jen odhadnutelná, lze předpokládat tak do 200.000 m³. Územním plánem je respektováno stávající, výše uvedené využívání lokality.

Lokalita nad Marákovými (k. ú. Mniší)

Mělká proláklina na snadno přístupném území u cesty na Hukvaldy byla v 70. a 80. letech 20. století využita pro ukládání průmyslových a stavebních odpadů. Výměra činí asi 27.000 m². Kubatura navezených odpadů je asi 100.000 m³. Územním plánem je respektováno stávající využívání lokality - zemědělsky obhospodařované pozemky.

Lokalita nad letním koupalištěm (ul. Husova, k. ú. Kopřivnice)

Vedle cesty k dolní stanici sjezdovky nad letním koupalištěm vznikla návozem průmyslových odpadů na lesní pozemek plocha o výměře asi 4.000 m². Podle nálezů sklovitých balvanů v okolí navýšeného profilu se zřejmě jedná o průmyslové odpady podobné odpadům z hutní výroby. Kubatura odpadů je asi 20.000 m³. Územním plánem je respektováno stávající využívání lokality - pozemky lesa a nezastavitelné smíšené plochy (doprovodná zeleň vodního toku).

Lokalita u PPK - Nohlice

Po levé straně silnice I/58 podél Průmyslového parku Kopřivnice ve směru na Frenštát p. R. v úseku od Křížku asi 300 m vznikla návozem stavebních, průmyslových a komunálních odpadů zvýšená plocha pozemku od původního terénu o 4 – 5 m o výměře asi 116.000 m². Plocha je špatně zemědělsky využitelná pro podloží, na kterém plodiny rostou omezeně. Část lokality náleží do navržených ploch pro výrobu průmyslovou a zbývající část lokality je ponechána jako zemědělsky obhospodařované pozemky. Přes lokalitu je navržena trasa přeložky silnice I/58.

Lokalita Větrkovice – Pod břehem (Velová)

Plocha po vytěžení říčních štěrků byla zavezena průmyslovými a stavebními odpady, srovnána, byl proveden návoz výkopové zeminy, pozemky se částečně vrátily do zemědělského využívání. Odpady jsou uloženy až pod hranici hladiny spodní vody, kterou ovlivňuje hladina vody v řece Lubině. Územním plánem je lokalita vymezena jako součást územního systému ekologické stability

Zdroj dat: Převzato z Územního plánu města Kopřivnice

5.1.6. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Odpadové hospodářství na území ORP je velmi propracované. Plány odpadového hospodářství jsou pravidelně aktualizovány a reagují na současno u problematiku v území. S nějakými problémy v odpadovém hospodářství se potýká každá obec z území, nejedná se však o žádné velké problémy (zejména třídění odpadu, černé skládky). Občané jsou sice mnohdy neukáznění a zakládají černé

sklárky, nejedná se však o sklárky přílišného rozsahu, které by výrazně ohrožovaly životní prostředí v krajině. Občané jsou sice mnohdy neukázněni a zakládají černé sklárky, nejedná se však o sklárky přílišného rozsahu, které by výrazně ohrožovaly životní prostředí v krajině.

Na území působí celkem čtyři různé svozové společnosti. Každá obec si svoz odpadu domlouvala individuálně, stanovovala si podmínky svozu s firmou samostatně. V rámci meziobecní spolupráce se tedy nabízí možnost nasmlouvat jednu svozovou firmu pro celé území, což by mohlo přinést snížení nákladů při svozu odpadů.

V ORP jsou k dispozici dva sběrné dvory v Příboře a Kopřivnici a několik sběrů a výkupen odpadu, situovaných v největších městech. Na území ORP se momentálně nenachází žádná větší dotřídňovací linka. V dopravně dostupném okolí města Kopřivnice a ostatních obcí ORP se nachází dotřídňovací linka ve Frýdku – Místku, Novém Jičíně, Ostravě a Frýdlantu nad Ostravicí. Rovněž se zde nenachází žádná spalovna, zařízení pro energetické využití odpadů ani sklárka, odpad z území je odvážen do okolních ORP (Frýdek-Místek, Životice u Nového Jičína, Ostrava, Staříč). Většina obcí ORP je akcionáři firmy ASOMPO a.s., která provozuje sklárku v Živicích u Nového Jičína. Životnost blízkých skládek však za pár let končí. Bude nutné zabývat se problematikou nakládání s odpady jiným způsobem, než skládkováním, a to i s ohledem na novou legislativu. Jako opatření toto není uvedeno, neboť už nyní probíhají diskuze mezi akcionáři ASOMPO a.s., navíc se tento problém týká většího území, které rozlohou přesahuje hranice ORP. Na území ORP Kopřivnice se nachází jedna kompostárna (v Příboře). Spoluvlastníky (stejným podílem) kompostárny v Příboře jsou stejným podílem města Kopřivnice a Příbor. Provoz zajišťuje společnost SITA CZ a.s. Na území ORP se v současnosti nevyskytuje bioplynová stanice a není provozováno komunitní kompostování.

Na území se nenalézá žádné velké ekologické znečištění. Celkem se na území Kopřivnice vyskytuje deset lokalit mající charakter ekologické zátěže. Černé sklárky se vyskytují převážně okolo komunikací a vodních toků.

Náklady na odpadové hospodářství mají spíše stoupavou tendenci. Svoz a sběr odpadu největší položkou v nákladech na odpadové hospodářství a tuto problematiku řeší každá obec. Stoupají však také vynaložené prostředky na prevenci vzniku odpadu, což je vnímáno jako pozitivní jev.

V porovnání s průměrnými hodnotami za Moravskoslezský kraj vykazuje ORP Kopřivnice vyšší měrnou produkci nebezpečných odpadů a nižší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje pod průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP nižší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP vyšší hodnoty měrné produkce KO a nižší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám za celou ČR nižší u papíru, skla, nápojových kartonů, kovů a vyšší u plastů a kovů. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni.

V porovnání s celkovou produkcí odpadů v České republice, kdy je trend klesající, dochází v ORP Kopřivnice k nárůstu celkové produkce v letech 2009 a 2011. Toto je ovšem způsobeno revitalizací budov, novou zástavbou rodinnými domy a také stavbou silničního obchvatu a chybou ve statis-

tice v roce 2011. Celkový trend v produkci odpadů je klesající. Obce i obyvatelé se snaží méně produkovat odpad a více odpad třídit. Větší produkce odpadu na území je dána rovněž přítomností dvou průmyslových zón. Odpadové hospodářství ORP Kopřivnice má velké množství silných stránek. Obce se problematikou odpadového hospodářství aktivně zabývají, což vede ke snižování stránek slabých. V ORP je rovněž několik příležitostí, jak situaci v území ještě vylepšit. Prostor pro meziobecní spolupráci je v oblasti odpadového hospodářství široký.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců realizačního týmu, motivujícího starosty, pracovníka sběrného dvoru, předsedy neziskové organizace a předsedy MAS z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

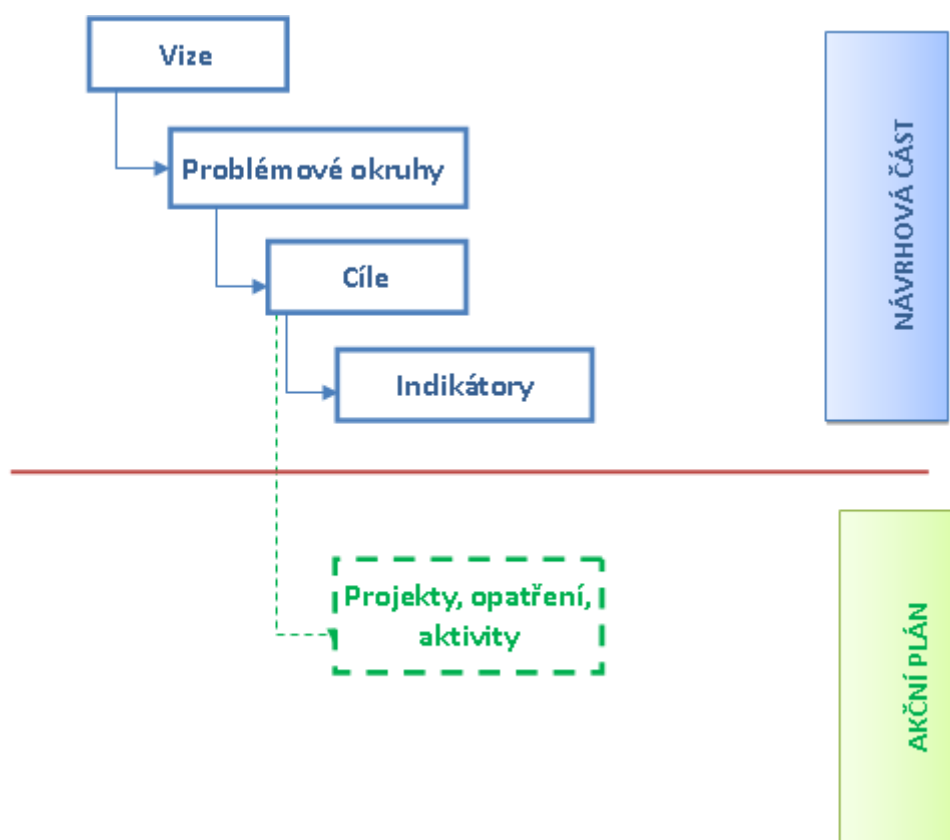
V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem

povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, školským zařízením, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investořům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

VIZE		
ORP Kopřivnice má propracovanou politiku odpadového hospodářství přinášející efektivní nakládání s odpady a úsporu občanům i obcím.		
TÉMA	Problémová oblast 1	Problémová oblast 2
Odpadové hospodářství	Neefektivní svoz odpadu z území	Využívání sběrných dvorů občany obcí
	cíl 1.1 Zavést společný systém sběru a svozu odpadu z území	cíl 2.1 Vytvořit a realizovat společný systém využívání sběrných dvorů na území

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

KOPŘIVNICKO – LAŠSKÁ BRÁNA BESKYD

Správní obvod ORP Kopřivnice má velkou historickou i přírodní hodnotu. Hranice mezi obcemi jsou smazávány vzájemnou meziobecní spoluprací, která vede ke spokojenosti místních občanů. **ORP Kopřivnice má propracovanou politiku odpadového hospodářství přinášející efektivní nakládání s odpady a úsporu občanům i obcím.** Společné řešení problémů v oblasti předškolní výchovy vede k naplňování potřeb občanů a účinnému využití školských zařízení. Komunitní plánování sociálních služeb klade důraz na uspokojení potřeb jejich uživatelů, rodinných příslušníků klientů i poskytovatelů. Umístění ORP Kopřivnice v Podbeskydí, malebnost obcí a různorodost služeb, památek i zajímavostí dává turistům důvod k návštěvě v každém ročním období.

Problémové oblasti

1. Neefektivní svoz odpadu z území

Složení fokusní skupiny:

realizační tým, motivující starosta, pracovník sběrného dvoru, předseda neziskové organizace, předseda MAS

Vzhledem k výsledku analýzy, kdy bylo zjištěno, že se na území nachází poměrně velké množství svozových firem (šest svozových firem na deset obcí území ORP), stanovil realizační tým jako problémovou oblast *Roztříštěný svoz odpadu z území*. V rámci jednání ve fokusní skupině jsme dospěli k přeformulování názvu problémové oblasti, a sice na *Neefektivní svoz odpadu z území*. Tato formulace je vzhledem k současnému stavu a charakteristice ORP přesnější. Mohou totiž existovat jiná ORP, kde je svoz odpadu také roztříštěný, to však může být způsobeno geografickými charakteristikami území. V ORP, v němž se nacházejí obce daleko od sebe, nebo které sdružuje velké množství obcí, nelze roztříštění svozu odpadu zabránit. V ORP Kopřivnice však tato roztříštěnost není nutná. ORP Kopřivnice sdružuje pouze deset obcí, které jsou si navíc územně blízké. Působením šesti svozových

firmě odpadu na tak malém území zapříčiňuje neefektivnost svozu odpadu. Odpad většiny obcí je navíc svážen na stejnou skládku. Stává se tak, že svozový vůz dojede do půli ulice, kde začínají hranice jiné obce, tam se otočí a odváží odpad pryč. Přitom by bylo mnohem efektivnější, kdyby svezlo odpad z celé ulice, a to nezávisle na hranici obcí.

Přítomnost velkého množství svozových firem na území je zapříčiněna individuálním řešením svozu odpadu jednotlivých obcí. Každá obec si zajišťovala svoz odpadu a soutěžení firmy na svoz individuálně, nezávisle na okolních obcích. Neprobíhala zde tedy meziobecní spolupráce, která by v takovém případě byla vhodná.

Na území ORP se nacházejí tři města a sedm menších obcí. Menší obce nemohou svozové firmě nabídnout velkou a atraktivní zakázku. Svozové firmy zajišťují pro odpad na velmi malé území, čímž dochází k prodražení svozu. Při neřešení této situace zůstane dále systém individuálního zajišťování svozu odpadu, což povede k vynakládání většího finančního obnosu na svoz odpadu u většiny obcí, než by bylo nezbytné. Nová koncepce svozu odpadu z území nabízí vyřešit nejen neefektivnost svozu, ale celkově změnit systém nakládání s odpady, a to jak s odpady komunálními, tak s BRKO, s tříděnými odpady. Zároveň se při jednáních nabízí prostor pro komunikaci ohledně možnosti spolupráce ve využívání sběrných dvorů a podílení se všech obcí na provozu sběrných dvorů, čímž se sběrné dvory otevřou také občanům ostatních obcí. Za velmi podstatné považujeme otevření debaty o možnosti spolupráce v nakládání s odpady, čímž může dojít k vyřešení problémové oblasti a zefektivnění systému nakládání s odpady na území ORP.

2. Využívání sběrných dvorů občany obcí

Složení fokusní skupiny:

realizační tým, motivující starosta, pracovník sběrného dvoru, předseda neziskové organizace, předseda MAS

Během analýzy území ORP Kopřivnice realizační tým prováděl vlastní šetření, jednal s motivujícími starosty i se starosty ostatních obcí a podrobně se zabýval problematikou odpadového hospodářství, na kterou kladli starostové obcí zvláštní důraz. Při setkáních bylo realizačním týmem zjištěno, že se obce se sběrným dvořem na svém území potýkají s problémem, kdy občané odkládají na sběrném dvoře, kteří ukládají na sběrný dvůr pod svým jménem od občanů jiných obcí z území. Proto realizační tým usoudil, že jednou z problémových oblastí v problematice odpadového hospodářství je právě tento problém. Předložil tak fokusní skupině stejnojmenný název problémové oblasti, a sice *Neukázněnost občanů při ukládání odpadů na sběrném dvoře*. Z jednání fokusní skupiny ovšem vyplynulo, že neukázněnost občanů je zapříčiněna právě poplatkem pro občany jiných obcí na místě při odložení odpadu na sběrném dvoře. Občané z obcí, na jejichž území se sběrný dvůr nenachází, se domlouvají s občany, kteří nemají odložení odpadu na sběrném dvoře na místě zpoplatněné. Na sběrný dvůr jedou společně a odpad je odložen jménem občana obce, která vlastní sběrný dvůr. Tak dochází k naplňování sběrných dvorů velkým množstvím odpadu také z okolních obcí, ovšem na náklady obce se sběrným dvořem. Na základě těchto poznatků a takovéto diskuze dospěla fokusní skupina k názoru, že vhodným označením problémové oblasti je právě *Bezplatné využívání sběrných dvorů občany pouze některých obcí*. Sběrné dvory jsou provozovány na území pouze ve městech Kopřivnice a Příbor.

Při jednání fokusní skupiny také vyplynulo, že se nejedná v podstatě o bezplatné využívání sběrných dvorů ani občany obce, která sběrný dvůr vlastní. Občané ovšem poplatek za užívání sběrného dvora mají zahrnut již v pravidelném ročním poplatku za odpad. Na financování sběrného dvora

se tak občané také podílejí, ovšem nepřímo. Toho si občané často ovšem nejsou vědomi, proto také ochotně svým jménem ukládají na sběrný dvůr odpady od občanů jiných obcí.

Problematiku sběrných dvorů by bylo velmi prospěšné řešit. Občané města Štramberk by uvítali svůj vlastní sběrný dvůr. Také zde by však mohla vzniknout obdobná situace, jaká již nastala v Kopřivnici a Příboře. Meziobecní spolupráce je v tomto případě velmi vhodným řešením. Při stávající situaci tak budou obce se sběrným dvorem dotovat odkládání odpadu také z jiných obcí, občané ostatních obcí budou při odkládání buďto využívat služeb bezplatně přes jinou osobu, nebo budou častěji zakládat černé skládky, obě varianty mohou zvýšit náklady obce. Zabývání se problematikou sběrných dvorů a jejich využitím také ostatními obcemi lze spojit s jednáními o efektivnějším svozu odpadů z území, problémové oblasti jsou si velmi blízké a jedna souvisí s druhou, proto vidíme jako velmi vhodné vést společná jednání o obou problémových oblastech ve stejnou chvíli.

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Popis cílů je stěžejní složkou návrhové části Souhrnného dokumentu. Cíle byly stanoveny na základě provedených analýz a povedou k řešení identifikovaných problémových okruhů, a to prostřednictvím konkrétního akčního plánu, zahrnujícího opatření, aktivity a projekty.

Při tvorbě návrhu cílů jsme vycházeli také ze stanovených Nástinů opatření v rámci zhodnocení analytické části.

Postup formulace cílů

Každému problémovému okruhu, který byl definován v předchozí kapitole, přísluší určitý **omezený počet cílů**, jejichž postupným naplňováním by měl být identifikovaný problém vyřešen či překonán. Každý cíl tak má jednoznačný **vztah k definovanému problémovému okruhu**, jenž má pomoci řešit.

Každý definovaný cíl odpovídá také tzv. pravidlu SMART.

S = specifický

M = měřitelný

A = ambiciózní

R = realistický

T = termínově orientovaný

Stanovení cílů

Stanovení cílů proběhlo na základě diskuze (brainstormingu) realizačního týmu a zapojených odborníků měst ORP Kopřivnice. Následně byly určeny hlavní cíle jednotlivých oblastí.

Problémový okruh 1	Neefektivní svoz odpadu z území
Cíl 1.1	Zavést společný systém sběru a svozu odpadu z území
Popis cíle	Na území ORP Kopřivnice se nachází celkem deset obcí, které jsou si územně blízké. Celkem na území působí šest svozových firem odpadu. Odpad z většiny obcí je svážen na stejnou skládku. Tyto skutečnosti zapříčiňují neefektivnost svozu odpadu v ORP. Každá obec si svoz odpadu řeší individuálně, což je příčinou tak velkého počtu svozových firem působících na území ORP Kopřivnice. ORP Kopřivnice sestává ze tří měst a sedmi menších obcí. Mezi obcemi nejsou velké vzdálenosti. Novou koncepcí svozu odpadu z území by bylo možné vyřešit neefektivnost svozu odpadu, ale také celkově změnit systém nakládání s odpady (komunálními, s BRKO, s tříděnými odpady). Jako velmi podstatné vidíme otevření debaty o možnosti spolupráce v nakládání s odpady. Tím může dojít k vyřešení problémové oblasti a zefektivnění systému nakládání s odpady na území ORP. Společně řešení svozu odpadu z území by umožnilo sdílet infrastrukturu (jednotné sběrné nádoby) a zefektivnit frekvenci svozu.
Hlavní opatření	<p>A. 1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování právního rozboru jednotlivých stávajících smluv, vč. reálných možností jejich ukončení • zpracování možností řešení svozu v souladu s platnou legislativou • zpracování návrhu společné smlouvy • nastavení harmonogramu ukončování stávajících smluv <p>A. 2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor ekonomické výhodnosti jednotlivých stávajících smluv • zpracování variant řešení pro snížení nákladů <p>B. 1 Nastavení parametrů sběru a svozu odpadu z území</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanovení potřebné infrastruktury pro požadovaný objem odpadu • stanovení frekvence svozu z jednotlivých lokalit <p>C. 1 Výběr ekonomicky efektivní svozové společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnání podmínek od stávajících poskytovatelů • příprava a realizace společného výběrového řízení
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet obcí, které realizovaly alespoň jedno opatření k optimalizaci svozu odpadu • Počet obcí, které společně realizují výběr dodavatele služeb odpadového hospodářství
Správce cíle	Starosta obce Štramberk

Problémový okruh 2	Využívání sběrných dvorů občany obcí
Cíl 2.1	Vytvořit a realizovat společný systém využívání sběrných dvorů na území
Popis cíle	<p>Na území ORP Kopřivnice se nacházejí celkem dva sběrné dvory, jeden ve městě Kopřivnice, druhý ve městě Příbor. Občané těchto měst mohou odkládat odpad na těchto dvorech bez poplatku, respektive poplatek za užití sběrného dvora je již započítán v poplatku za svoz komunálního odpadu. Občané ostatních obcí mohou služby sběrných dvorů rovněž využívat, ovšem již za poplatek přímo při ukládání odpadu. Mnozí občané z obcí, na jejichž území se sběrný dvůr nenachází, se domlouvají s občany výše jmenovaných měst na uložení odpadu bez poplatku (odpad je uložen jménem občana města Kopřivnice nebo Příbor. Nabízí se zde tedy vhodný prostor pro meziobecní spolupráci. Počátkem spolupráce by se měla stát společná jednání zastupitelů obcí ORP. Vyústěním těchto jednání nemusí být nutně okamžité zavedení užívání sběrných dvorů všemi občany z území bezplatně. Jelikož je tato problematika složitá a nelze změnit podmínky užívání ze dne na den, mezistupněm se stává komunitní plán využívání sběrných dvorů. Na tvorbě tohoto plánu se mohou podílet obce z celého území, dojde k důkladné analýze problému a nastolení možných variant řešení. Vytvoření společného komunitního plánu využívání sběrných dvorů na území (případně diskuze o možnosti založení nového sběrného dvora) tak znamená pevný základ pro další spolupráci směřující k řešení problémové oblasti.</p>
Hlavní opatření	<p>A. 1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování možností řešení využívání sběrných dvorů také ostatními obcemi v souladu s platnou legislativou • zpracování návrhu smluv o spolupráci <p>A. 2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor ekonomické výhodnosti společných sběrných dvorů • stanovení financování tvorby komunitního plánu • zajištění financování tvorby komunitního plánu <p>B. 1 Nastavení parametrů komunitního plánu</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanovení období komunitního plánu • stanovení způsobu tvorby komunitního plánu • vytvoření harmonogramu tvorby komunitního plánu <p>C. 1 Výběr zpracovatele komunitního plánu</p> <ul style="list-style-type: none"> • příprava a realizace společného výběrového řízení na zpracovatelský tým společného plánu
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet obcí zajišťujících bezplatné využívání sběrných dvorů svým občanům • Počet obcí zapojených do tvorby systému společného využívání sběrných dvorů • Průměrný počet obyvatel na jeden sběrný dvůr • Počet sběrných dvorů na území ORP
Správce cíle	Starosta obce Kopřivnice

5.2.4. Indikátory

Indikátory (někdy též označované jako ukazatele nebo měřítka) jsou důležitým nástrojem, jímž se měří úspěšnost nastavené strategie (tj. úroveň dosahování stanovených cílů). Prostřednictvím indikátorů se snažíme popsat míru změny. Indikátory se vyznačují tím, že jsou snadno dostupné (zjistitelné), je určena výchozí hodnota a stanovena hodnota cílová. Zároveň jsou určeni gestoři indikátorů (v souladu s určením gestorů cílů).

Problémový okruh	Neefektivní svoz odpadu z území		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet obcí, které realizovaly alespoň jedno opatření k optimalizaci svozu odpadu		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Štamberk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		6	1
Skutečnost	6		
Popis měřítka:	Území ORP Kopřivnice sestává z deseti obcí. Obce jsou si územně blízké. Přesto na území působí šest svozových firem. Velký počet svozových firem působících na území zapříčiňuje neefektivnost svozu odpadu z území. Snížení počtu svozových firem bude znamenat také větší efektivitu nakládání s odpady na území.		
Metodika a výpočet:	Počet realizovaných opatření		
Zdroj čerpání dat:	Rozhovory se zastupiteli		
Cíl	Zavést společný systém sběru a svozu odpadu z území		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet obcí, které společně realizují výběr dodavatele služeb odpadového hospodářství		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Závěšice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Na území působí celkem 6 svozových společností pro 10 obcí. To způsobuje roztržitý svoz odpadu z území. Společná svozová firma pro obce by zajistila efektivní svoz odpadu z území, což by napomohlo zmírnění nákladů na nakládání s odpadem v území. Předpokládáme, že jednání a výběrová řízení a také rozvázání stávajících smluv bude trvat delší množství času, proto si stanovujeme cíl až na rok 2020. Při zavedení společného svozu odpadu předpokládáme relativní snížení nákladů vůči předchozím rokům. Při zapojení všech obcí předpokládáme snížení relativních nákladů minimálně o deset procent. Snížení nákladů však bude záviset na počtu zapojených obcí do společného svozu a nárůstu fixních i variabilních nákladů během let, proto zde úsporu nákladů neuvádíme jako indikátor. Přesné výpočty a určení nákladů či jejich procento snížení je již předmětem podrobných ekonomických analýz. Kromě možných uspořené nákladů zajistí společná svozová firma také efektivitu svozu, která povede k úspoře času i životního prostředí, toto je již však velmi těžko měřitelné.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí, které realizovaly společný výběr dodavatele na služby v odpadovém hospodářství		

Zdroj čerpání dat:	Rozhovory se zastupiteli		
Problémový okruh	Využívání sběrných dvorů občany obcí		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet obcí zajišťujících bezplatné využívání sběrných dvorů svým občanům		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Ženklaava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	10
Skutečnost	2		
Popis měřítka:	Na území ORP Kopřivnice se nachází dva sběrné dvory, a to ve městě Příbor a Kopřivnice. Občané těchto obcí využívají sběrné dvory zdarma, respektive užívání sběrných dvorů je započítáno již v jejich poplatku za odpady. Předpokládáme, že během následujících let bude naplněn cíl problémového okruhu, tedy vytvoření společného komunitního plánu. V dalších letech by mělo dojít k realizaci tohoto komunitního plánu, tedy zajištění bezplatného využívání sběrných dvorů občany všech obcí ORP Kopřivnice.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí, které mají uzavřenu smlouvu o využívání sběrného dvora ve spádové obci.		
Zdroj čerpání dat:	Rozhovory se zastupiteli		
Cíl	Vytvořit a realizovat společný systém využívání sběrných dvorů na území		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do tvorby systému společného využívání sběrných dvorů		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Kopřivnice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		6	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Na území se nacházejí dva sběrné dvory, občané dvou obcí je využívají zdarma, respektive platí za jejich užívání již v poplatcích za odpady. Ostatní občané z území platí za využívání sběrných dvorů přímo na místě. To vede často občany ostatních obcí k ukládání odpadů jménem těch občanů, kteří dvory užívají bezplatně nebo k zakládání černých skládek. Bezplatné užívání sběrných dvorů všemi občany z území občanskou neposlušnost omezí. Koncept využívání sběrných dvorů však musí být důkladně promyšlen a připraven. Proto je cestou k řešení problému vytvoření společného komunitního plánu pro využití sběrných dvorů na území. Čím více obcí se do tvorby komunitního plánu zapojí, tím efektivnější bude využití sběrných dvorů i rozdělení nákladů na jejich provoz.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí zapojených do tvorby systému společného využívání sběrných dvorů		
Zdroj čerpání dat:	Rozhovory se zastupiteli, plán využití sběrných dvorů		

Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	Průměrný počet obyvatel na jeden sběrný dvůr		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Kopřivnice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		21 000	14 000
Skutečnost	21 000		
Popis měřítka:	Při případném navýšení počtu sběrných dvorů dojde rovněž ke snížení počtu obyvatel využívajících sběrný dvůr, což povede k menšímu zatížení sběrných dvorů.		
Metodika a výpočet:	Počet obyvatel ORP na jeden sběrný dvůr		
Zdroj čerpání dat:	Internetové stránky zřizovatelů sběrných dvorů, rozhovory se zastupiteli		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	Počet sběrných dvorů na území ORP		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Kopřivnice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	3
Skutečnost	2		
Popis měřítka:	Na území se nacházejí dva sběrné dvory, o třetím sběrném dvoru se již diskutuje. Předpokládáme jeho založení do roku 2020. Založení nového sběrného dvoru by vedlo ke změně systému využití sběrných dvorů a k uspokojení poptávky po sběrných dvorech z řad občanů.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet sběrných dvorů na území ORP Kopřivnice		
Zdroj čerpání dat:	Internetové stránky zřizovatelů sběrných dvorů, rozhovory se zastupiteli		

5.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Koordinátor řídící skupiny
Zastupitelé obcí
Správci cílů
Gestoři indikátorů

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1	Zavést společný systém sběru a svozu odpadu z území	Starosta obce Štramberk
2	Vytvořit a realizovat společný systém využívání sběrných dvorů na území	Starosta obce Kopřivnice

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet obcí, které realizovaly alespoň jedno opatření k optimalizaci svou odpadu	Starosta obce Štramberk
2	Počet obcí, které společně realizují výběr dodavatele služeb odpadového hospodářství	Starosta obce Závěšice
3	Počet obcí zajišťujících bezplatné využívání sběrných dvorů svým občanům	Starosta obce Ženklaava
4	Počet obcí zapojených do tvorby systému společného využívání sběrných dvorů	Starosta obce Kopřivnice
5	Průměrný počet obyvatel na jeden sběrný dvůr	Starosta obce Kopřivnice
6	Počet sběrných dvorů na území ORP	Starosta obce Kopřivnice

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 5.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1. - 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1. - 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, postupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava					■									
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4. Závěr, postup zpracování a kontakty

5.4.1. Shrnutí

Návrhová část tématu odpadové hospodářství byla zpracována na základě analýzy odpadového hospodářství na území ORP Kopřivnice a na základě konzultací problematiky s účastníky fokusních skupin a zastupiteli obcí. Společná vize v oblasti odpadového hospodářství byla definována takto: **ORP Kopřivnice má propracovanou politiku odpadového hospodářství přinášející efektivní nakládání s odpady a úsporu občanům i obcím.** Pro území byly stanoveny celkem dva problémové okruhy, a sice „Neefektivní svoz odpadu z území“ a „Využívání sběrných dvorů občany obcí“. Na základě těchto problémových okruhů byly stanoveny cíle, které byly prodiskutovány s motivujícími starosty. Ke každému cíli byl určen rovněž správce cíle. Celkem byly definovány dva cíle: „Zavést společný systém sběru a svozu odpadu z území“ (správcem cíle byl ustanoven starosta města Štramberk) a „Vytvořit a realizovat společný systém využívání sběrných dvorů na území“ (správce cíle je starosta města Kopřivnice). K těmto dvěma cílům bylo dohromady stanoveno šest indikátorů; dva indikátory pro první cíl, čtyři indikátory pro druhý cíl. Každému indikátoru byl přidělen gestor indikátoru, který zodpovídá za zjištění hodnot daného indikátoru.

Indikátory (gestor uveden v závorce):

- Počet obcí, které realizovaly alespoň jedno opatření k optimalizaci svou odpadu (starosta obce Štramberk)
- Počet obcí, které společně realizují výběr dodavatele služeb odpadového hospodářství (starosta obce Závěšice)
- Počet obcí zajišťujících bezplatné využívání sběrných dvorů svým občanům (starosta obce Ženkla)
- Počet obcí zapojených do tvorby systému společného využívání sběrných dvorů (starosta obce Kopřivnice)
- Průměrný počet obyvatel na jeden sběrný dvůr (starosta obce Kopřivnice)
- Počet sběrných dvorů na území ORP (starosta obce Kopřivnice)

Cíle a indikátory byly stanoveny tak, aby bylo možné je realizovat za co nejmenšího zatížení rozpočtu obcí, aby vedly k zefektivnění systému odpadového hospodářství, aby byly přínosem jak pro obce na území, tak pro občany těchto obcí a aby korespondovaly se stanovenou vizí tématu.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Území ORP Kopřivnice bylo zanalyzováno realizačním týmem Projektu meziobecní spolupráce, a to jak na základě dodaných dat ze Svazu měst a obcí, tak na základě vlastního šetření a znalosti území. Analýza vznikala za spolupráce představitelů obcí daného území, největší spolupráce probíhala mezi realizačním týmem a motivujícími starosty, kterými byli starosta obce Štramberk, starosta obce Závěšice a starostka obce Ženkla. Na základě zmapování a analýzy území byla vypracována návrhová část, která se zaměřila na konkrétní problémy v území a možnosti jejich řešení. Na základě návrhové části je pak vypracován akční plán a implementační část strategie.

5.4.3. Kontakty, autoři strategie a zúčastněné strany

Autorem strategie je realizační tým složený ze zaměstnanců DSO Povodí Sedlnice:

Koordinátor: Ing. Dalibor Kvita, hajenka@centrum.cz

Pracovník pro analýzy a strategie: Mgr. Eva Arnošt, eae@email.cz, poté Ing. Petr Arnošt, arnost@centrum.cz

Asistent: Mgr. Klára Niedźwiedzová, poté Mgr. Petr Hůla

Autorem části strategie Cestovní ruch je najatý odborník RNDr. Kamila Sochová, kamila.sochova@atlas.cz.

Motivujícími starosty byli starosta města Štramberk, starosta obce Závěšice, starostka obce Ženklava, data byla poskytnuta zástupci všech obcí ORP Koprivnice.

5.5. Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkcí odpadů v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

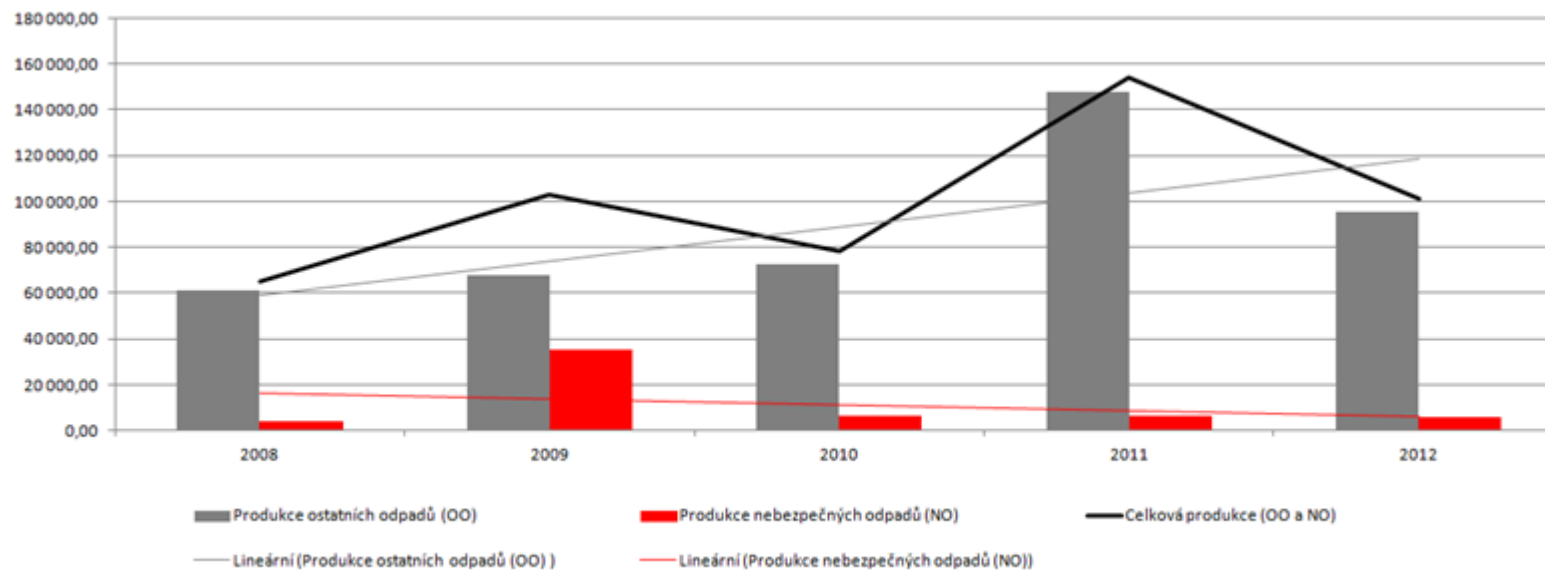
5.5.1. Tabulkové a grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

Tab. 5.5.1.1 – Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro pro- dukci odpa- dů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓			
							2008	2009	2010	2011
Produkce odpadů [t]										
Produkce ostatních odpadů (OO)	111 751,63	60 922,22	67 976,17	72 281,52	147 678,13	95 186,06	54,52	60,83	64,68	132,15
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	18 453,09	3 998,15	35 009,96	6 248,59	6 206,75	5 663,19	21,67	189,72	33,86	33,64
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →							-78,33	89,72	-66,14
Celková produkce (OO a NO)	128 279,76	64 920,37	102 986,12	78 530,11	153 884,89	100 849,25	50,61	80,28	61,22	119,96
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →							-49,39	-19,72	-38,78
Podílové ukazatele [%]		2008	2009	2010	2011	2012				
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		93,84	66,01	92,04	95,97	94,38				
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		6,16	33,99	7,96	4,03	5,62				
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv. ⁻¹]		2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP		41 668	41 611	41 543	41 471	41 408				
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		1 558,04	2 474,97	1 890,33	3 710,66	2 435,50				
Měrná produkce OO		1 462,09	1 633,61	1 739,92	3 561,00	2 298,74				
Měrná produkce NO	300,20	95,95	841,36	150,41	149,66	136,77				
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		31,96	280,27	50,10	49,86	45,56				
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-68,04	180,27	-49,90	-50,14	-54,44				

Zdroj dat: Veřejná databáze ISOH, dostupná na: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf 5.5.1.1 – Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008 – 2012

Tab. 5.5.1.2 – Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	685,19	563,09	500,28	8 121,67	701,78
200102	Sklo	O	398,75	370,37	539,60	442,31	188,76
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	101,93	73,56	57,74	75,28	84,89
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,96	1,33
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	1,72
200113*	Rozpouštědla	N	0,47	1,02	1,68	0,62	1,16
200114*	Kyseliny	N	0,18	0,15	0,25	0,14	0,13
200115*	Zásady	N	0,01	0,06	0,02	0,07	0,09
200117*	Fotochemikálie	N	0,06	0,12	0,05	0,08	0,02
200119*	Pesticidy	N	0,25	0,45	0,18	0,21	0,22
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	1,33	0,55	1,21	0,84	0,64
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodivky	N	3,75	2,62	1,64	1,33	0,35
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	1,91	3,18	2,44	10 202,69	9,78
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	3,23	2,72	3,85	1,57	1,88
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	14,26	15,29	13,11	10,66	13,34
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,15	0,39	0,11	0,06	0,06
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,00	0,18	0,00	0,01	0,01
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,55	0,23	1,32	0,81	0,76
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	1,16	4,00	2,47	0,12	0,21
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	7,49	4,48	2,43	3,99	3,87
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	0,00	0,15	4,39	0,15	2,56

200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	1,46	0,00	0,00	0,00	0,00
200139	Plasty	O	325,33	317,58	349,03	380,67	183,65
200140	Kovy	O	666,96	2 104,54	3 104,84	7 447,86	3 192,97
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	2 237,00	2 634,91	2 653,37	3 229,81	3 129,65
200202	Zemina a kameny	O	5,90	0,71	0,00	0,00	0,00
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	142,93	126,83	161,60	106,96	96,11
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	9 740,14	8 837,03	12 066,23	36 749,36	9 156,69
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	266,38	218,31	369,82	563,82	370,77
200304	Kal ze septiků a žump	O	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	5,94
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	1 092,81	1 160,71	1 277,70	1 418,79	1 198,18
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	1,22	1,20	0,90
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	1 468,11	1 191,80	1 827,38	2 309,77	2 610,27
150102	Plastové obaly	O	309,72	399,93	874,37	503,61	965,74
150103	Dřevěné obaly	O	420,02	239,41	361,43	495,79	405,15
150104	Kovové obaly	O	0,77	0,68	2,16	6,47	21,22
150105	Kompozitní obaly	O	25,04	12,70	21,41	21,93	15,60
150106	Směsné obaly	O	178,42	144,54	400,86	370,55	256,07
150107	Skleněné obaly	O	73,03	62,03	91,26	8,09	254,14
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	245,85	141,34	220,29	274,66	305,13
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce KO			18 423,50	18 635,64	24 915,72	72 752,90	23 181,73
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			13 860,42	13 272,47	16 557,76	59 798,56	14 284,01
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			8 030,59	7 864,72	9 388,93	39 695,50	8 683,04

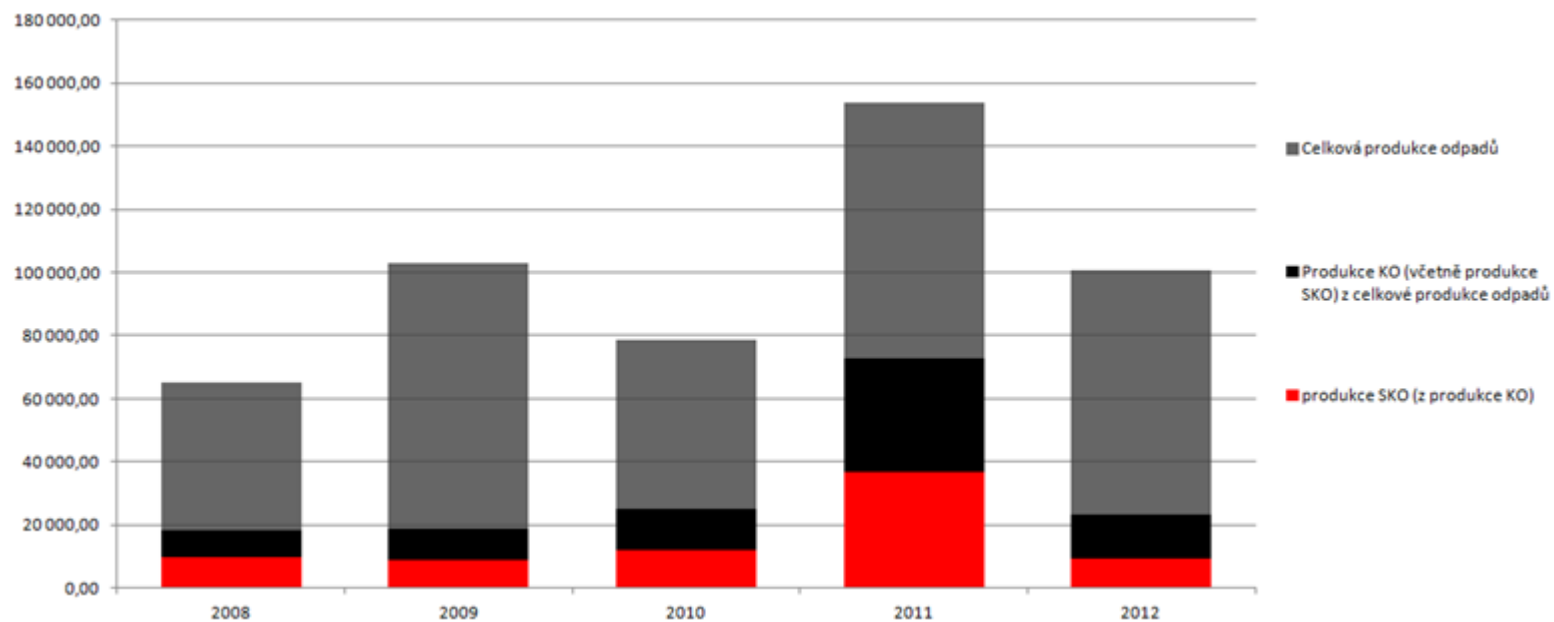
Zdroj dat: Veřejná databáze ISOH, dostupná na: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Tab. 5.5.1.3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	64 920,37	102 986,12	78 530,11	153 884,89	100 849,25	58,63	-23,75	95,96	-34,46
Celková produkce KO	18 423,50	18 635,64	24 915,72	72 752,90	23 181,73	1,15	33,70	192,00	-68,14
Celková produkce SKO	9 740,14	8 837,03	12 066,23	36 749,36	9 156,69	-9,27	36,54	204,56	-75,08
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	28,38		18,10		31,73		47,28		22,99
Podíl SKO na produkci KO	52,87		47,42		48,43		50,51		39,50
Měrné produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	41 668		41 611		41 543		41 471		41 408
Měrná produkce KO	442,15		447,85		599,76		1 754,31		559,84
Měrná produkce SKO	233,76		212,37		290,45		886,15		221,13

Zdroj dat: Veřejná databáze ISOH, dostupná na: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf 5.5.1.2 – Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008 – 2012

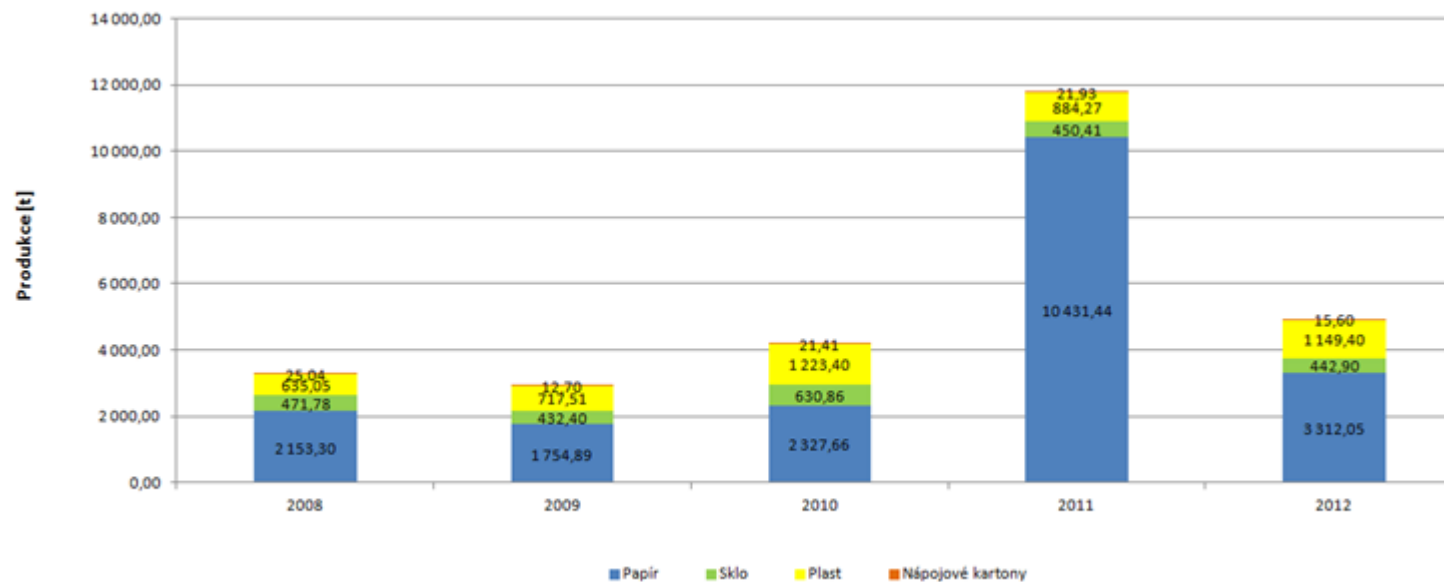

Tab. 5.5.1.4 – Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	2 153,30	1 754,89	2 327,66	10 431,44	3 312,05	-18,50	32,64	348,15	-68,25
Sklo	150107, 200102	471,78	432,40	630,86	450,41	442,90	-8,35	45,90	-28,60	-1,67
Plast	150102, 200139	635,05	717,51	1 223,40	884,27	1 149,40	12,98	70,51	-27,72	29,98
Nápojové kartony	150105	25,04	12,70	21,41	21,93	15,60	-49,30	68,65	2,43	-28,85
Celkem separovaný sběr		3 285,16	2 917,48	4 203,33	11 788,05	4 919,95	-11,19	44,07	180,45	-58,26
Měrné produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]		2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP		41 668	41 611	41 543	41 471	41 408				
Měrná produkce tříděného papíru		51,68	42,17	56,03	251,54	79,99				
Měrná produkce tříděného skla		11,32	10,39	15,19	10,86	10,70				
Měrná produkce tříděného plastu		15,24	17,24	29,45	21,32	27,76				
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		0,60	0,31	0,52	0,53	0,38				
Měrná produkce tříděného odpadu		78,84	70,11	101,18	284,25	118,82				

Zdroj dat: Veřejná databáze ISOH, dostupná na: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf 5.5.1.3 – Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008 – 2012

Tab. 5.5.1.5 – Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	5,11	0,00	0,00	5,00	7,50
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	25,79	36,80	27,15	44,09	31,61
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	2,76	3,99	3,66	4,26	0,00
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,92	1,00	0,91	1,06	0,00
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, nevedené pod číslem 030104	O	1,25	3,40	3,28	10,34	2,84
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvlákňování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku nevedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní kličovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

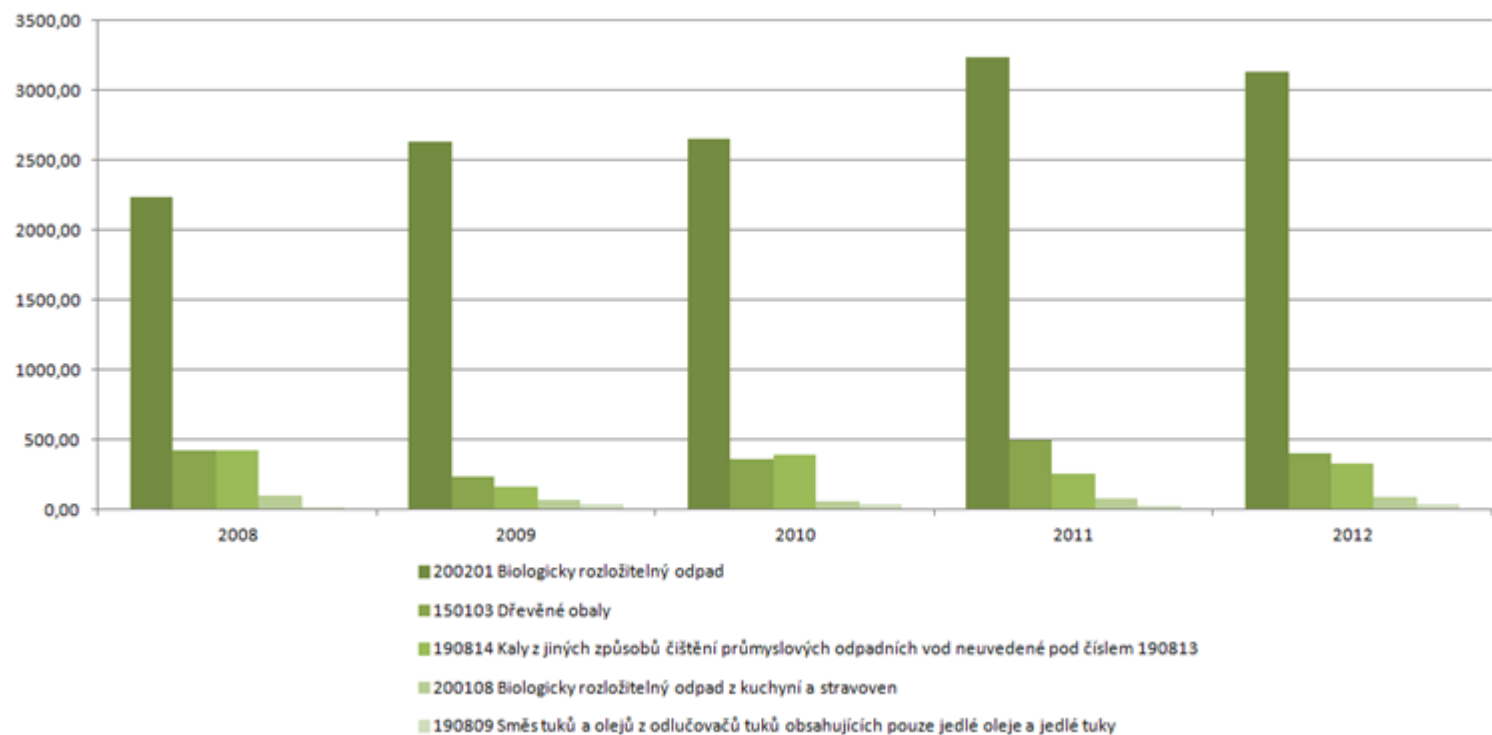

040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	1 468,11	1 191,80	1 827,38	2 309,77	2 610,27
150103	Dřevěné obaly	O	420,02	239,41	361,43	495,79	405,15
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	127,91	171,22	1,51	0,00	3,45
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	300,00	75,48	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	13,41	36,77	34,59	22,58	35,76
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod nevedené pod číslem 190813	O	426,56	159,14	391,96	257,46	326,28
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	3,71	0,00	0,00	0,00	6,78
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	0,12	0,49	0,00	0,00	0,35
191207	Dřevo nevedené pod číslem 191206	O	0,40	0,81	6,50	4,05	4,92
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	685,19	563,09	500,28	8 121,67	701,78
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	101,93	73,56	57,74	75,28	84,89
200110	Oděvy	O	0,00	0,00	0,00	0,96	1,33
200111	Textilní materiály	O	0,00	0,00	0,00	0,00	1,72
200125	Jedlý olej a tuk	O	1,91	3,18	2,44	10 202,69	9,78
200138	Dřevo nevedené pod číslem 200137	O	1,46	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	2 237,00	2 634,91	2 653,37	3 229,81	3 129,65
200301	Směsný komunální odpad	O	9 740,14	8 837,03	12 066,23	36 749,36	9 156,69
200302	Odpad z tržišť	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	1 092,81	1 160,71	1 277,70	1 418,79	1 198,18
Celková produkce BRO			16 659,48	15 192,80	19 216,12	62 952,95	17 718,92

Zdroj dat: Veřejná databáze ISOH, dostupná na: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf 5.5.1.4 – Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008 – 2012

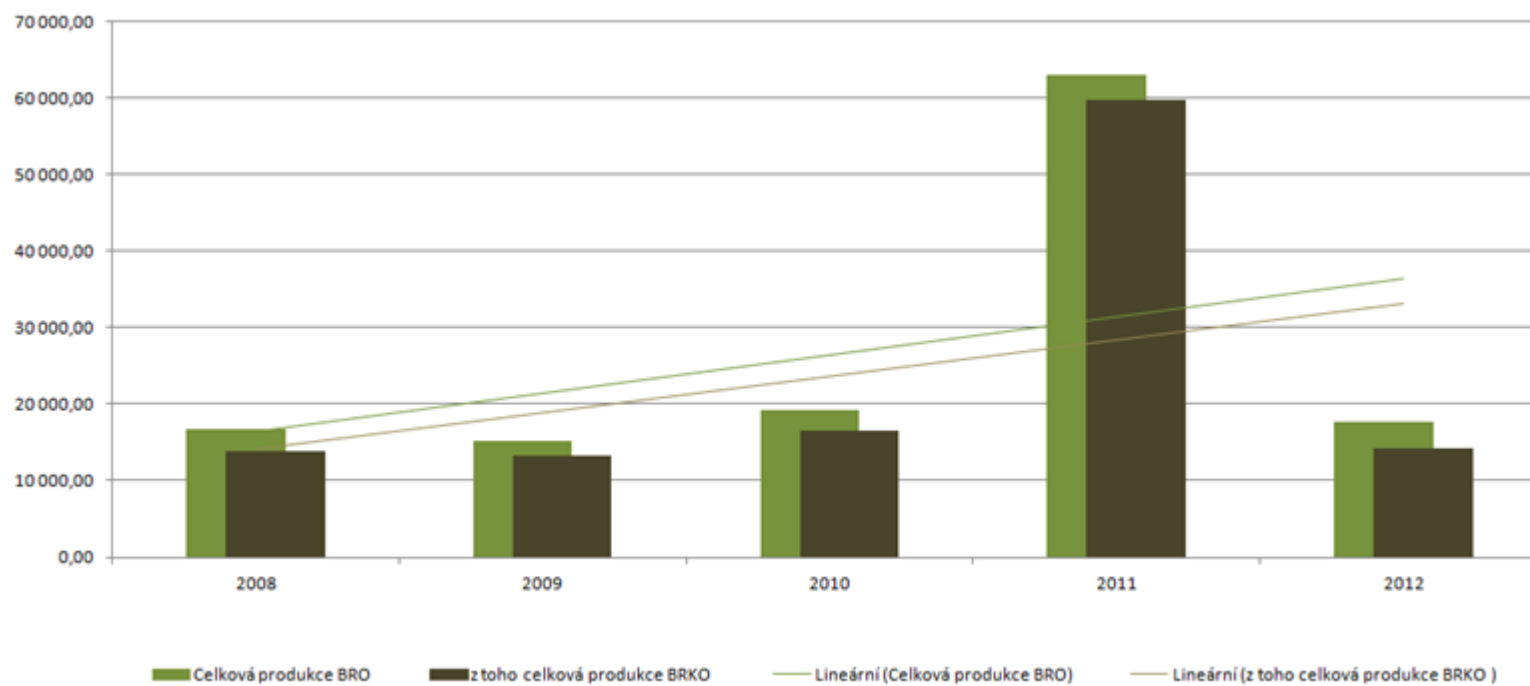
Graf byl sestaven na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Tab. 5.5.1.6 – Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	16 659,48	15 192,80	19 216,12	62 952,95	17 718,92	-8,80	26,48	227,60	-71,85
z toho celková produkce BRKO	13 860,42	13 272,47	16 557,76	59 798,56	14 284,01	-4,24	24,75	261,15	-76,11
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	83,20		87,36		86,17		94,99		80,61
Měrné produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	41 668		41 611		41 543		41 471		41 408
Měrná produkce BRO	399,81		365,11		462,56		1518,00		427,91
Měrná produkce BRKO	332,64		318,97		398,57		1441,94		344,96

Zdroj dat: Veřejná databáze ISOH, dostupná na: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf 5.5.1.5 – Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008 – 2012

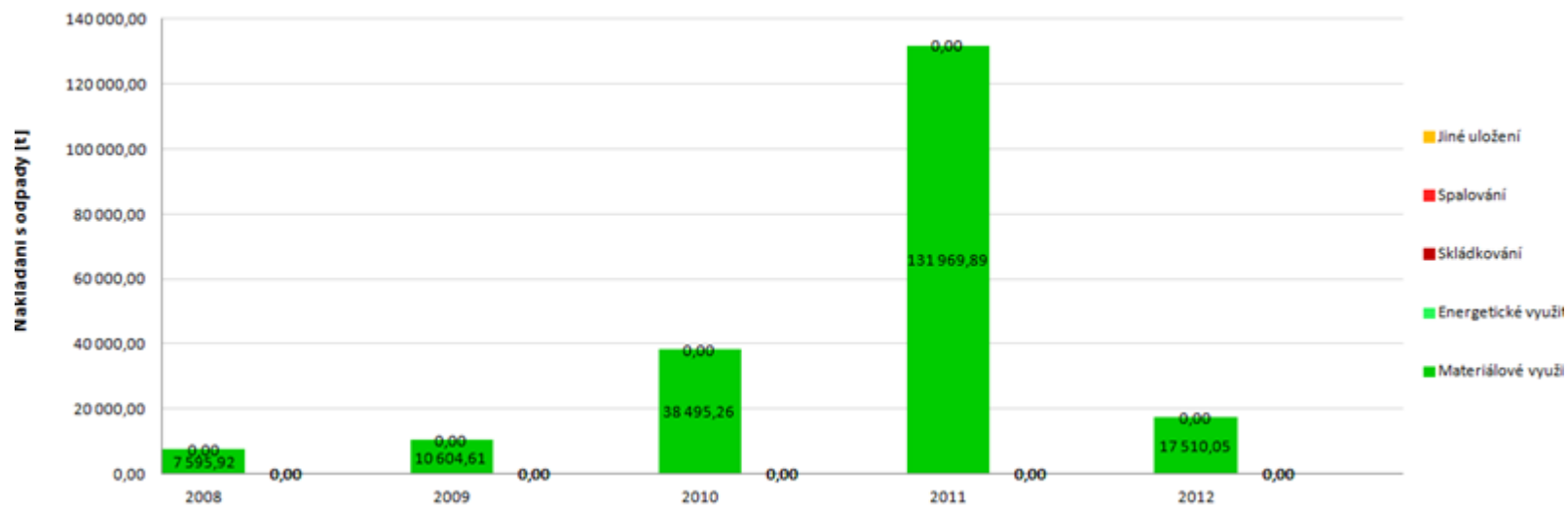

Tab. 5.5.1.7 – Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
								2008	2009	2010	2011	
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]												
Využití	Materiálové využití	27 979,58	7 595,92	10 604,61	38 495,26	131 969,89	17 510,05	27,15	37,90	137,58	471,67	
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓										
		21,81	11,70	10,30	49,02	85,76	17,36					
	Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
	Celkem vybrané způsoby využití	27 696,69	7 595,92	10 604,61	38 495,26	131 969,89	17 510,05	27,43	38,29	138,99	476,48	
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓										
		21,59	11,70	10,30	49,02	85,76	17,36					
Celková produkce odpadů		128 279,76	64 920,37	102 986,12	78 530,11	153 884,89	100 849,25					
Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →										
	Spalování							Meziroční změna [%] ↓				
		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
	Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					

Zdroj dat: Veřejná databáze ISOH, dostupná na: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf 5.5.1.6 – Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 – 2012, využití a odstranění

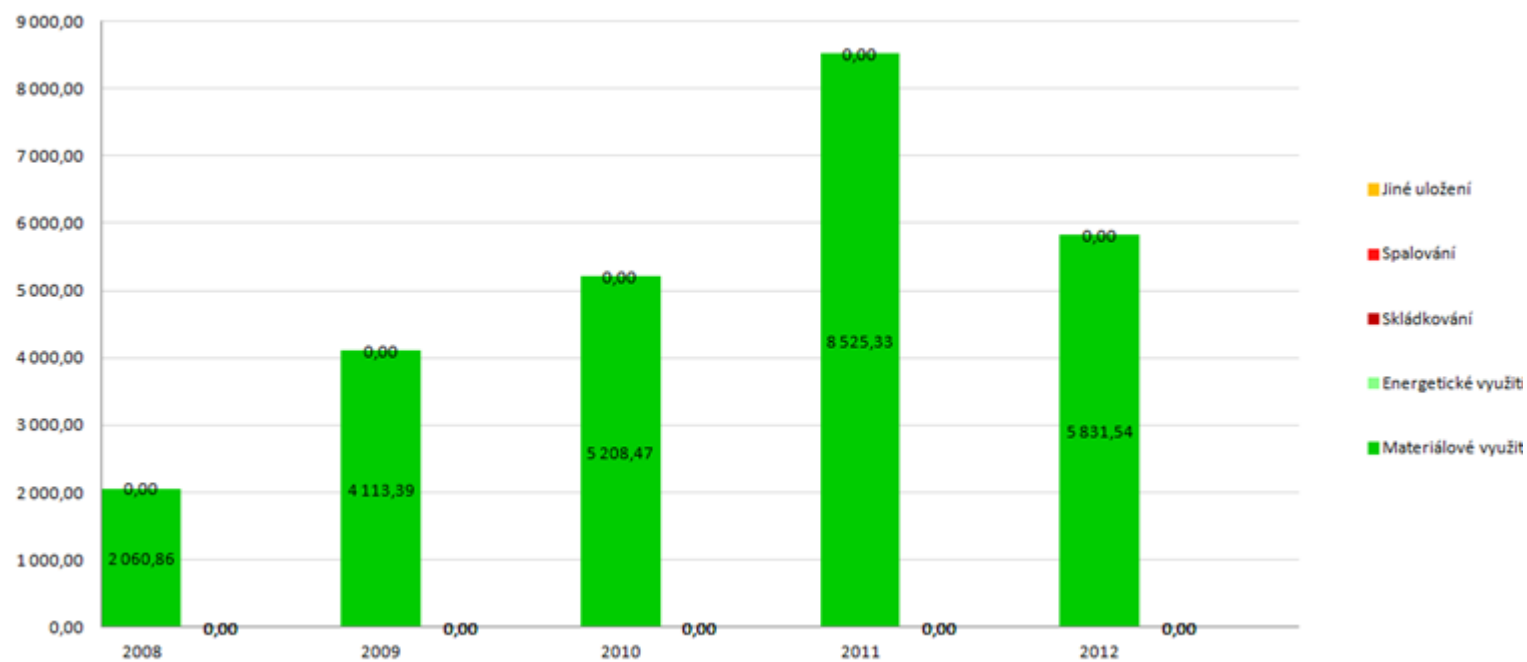
Tab. 5.5.1.8 – Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmot- nostní ukazatele, popis stavu plnění cíle	Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
								2008	2009	2010	2011	
Nakládání s odpady [t]												
KO	Využití	1 200,13	2 060,86	4 113,39	5 208,47	8 525,33	5 831,54	171,72	342,75	433,99	710,37	
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓			
		5,52	11,19	22,07	20,90	11,72	25,16	71,72	242,75	333,99	610,37	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Celkem vybrané způ- soby využití	1 103,01	2 060,86	4 113,39	5 208,47	8 525,33	5 831,54	186,84	372,93	472,21	772,92
		Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Meziroční změna [%] ↓			
			5,07	11,19	22,07	20,90	11,72	25,16				
	Celková produkce KO [t]		21 736,64	18 423,50	18 635,64	24 915,72	72 752,90	23 181,73	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
Celkem vybrané způsoby odstranění			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
SKO	Využití	Materiálové využití	0,00	20,29	38,54	57,60	0,00		89,99	49,46	-100,00	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	20,29	38,54	57,60	0,00		89,99	49,46	-100,00	
	Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					

 Zdroj dat: Veřejná databáze ISOH, dostupná na: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf 5.5.1.7 – Nakládání s KO na území ORP za období 2008 – 2012, využití a odstranění KO

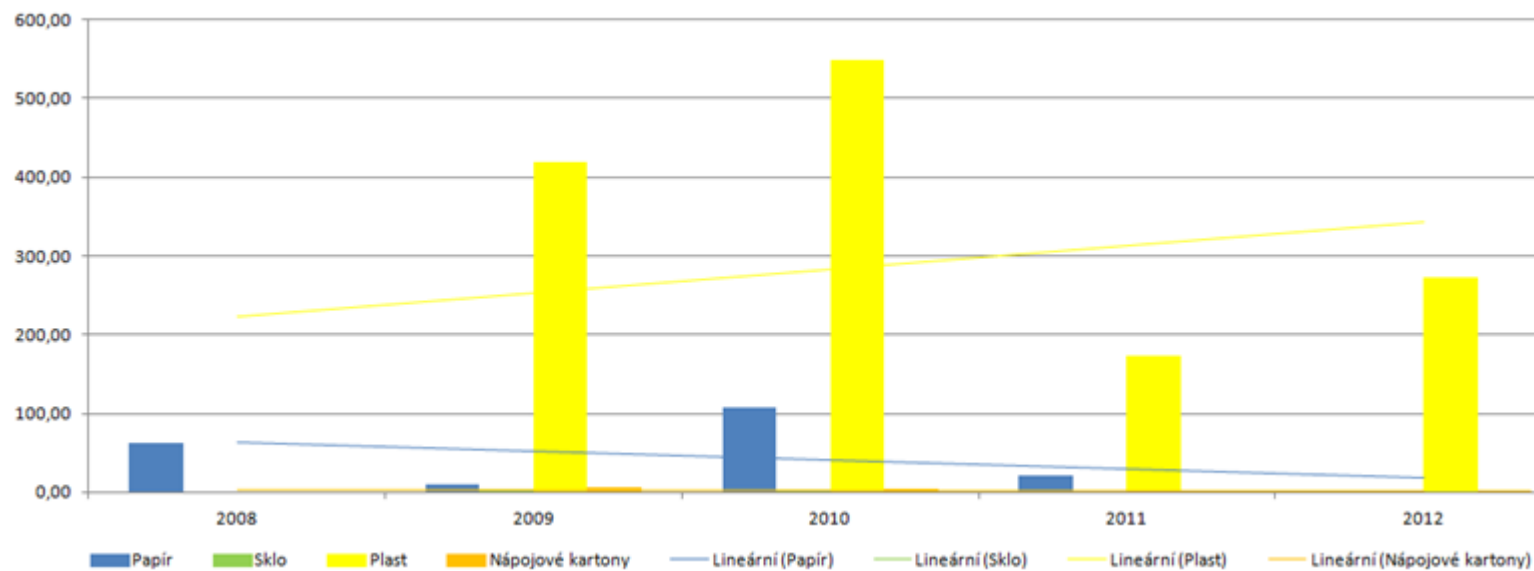

Tab. 5.5.1.9 – Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	62,32	10,22	106,76	21,27	0,43	-83,60	944,19	-80,07	-97,97
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,57	1,66	0,00	0,00		190,37	-100,00	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,00	418,22	547,49	172,85	273,07		30,91	-68,43	57,98
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	5,99	4,36	0,11	0,05		-27,21	-97,45	-54,95
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				

Zdroj dat: Veřejná databáze ISOH, dostupná na: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf 5.5.1.8 – Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008 – 2012

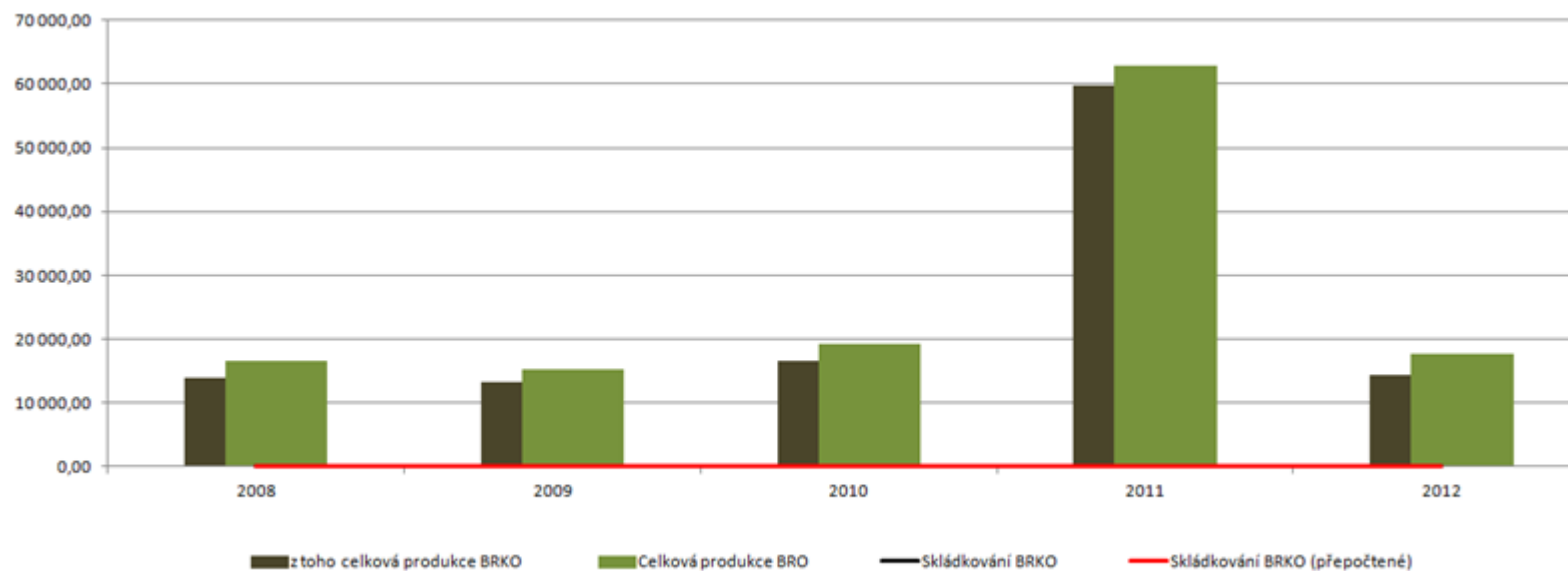

Tab. 5.5.1.10 – Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓				
Nakládání s BRO a BRKO [t]									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
BRO	Využití	Materiálové využití		1 967,92	3 015,55	3 106,37	2 956,74	3 402,93	53,24	3,01	-4,82	15,09	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
BRKO	Využití	Materiálové využití		1 859,49	2 653,37	2 991,70	2 905,42	3 339,74	42,69	12,75	-2,88	14,95	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Podíl skládkování a měř. skládkování k DZ 1995 [%] ↓				
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2009	2010	2011	2012
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹] ↓										
			148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →											
	Spalování								Meziroční změna [%] ↓				
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						

Zdroj dat: Veřejná databáze ISOH, dostupná na: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf 5.5.1.9 – Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008 – 2012

6. Téma 4.: Cestovní ruch

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

Úvod

Dnes je cestovní ruch chápán jako průmyslové odvětví s významným a dynamickým rozvojem, které má možnost přispět k rozvoji každého regionu či obce, přičemž je i výrazným tvůrcem pracovních míst a nabaluje na sebe řadu dalších ekonomických činností. Díky svému širokému spektru činností se někdy bere jako odvětví průřezové, multioborové. Má jasnou provázanost s dopravou, IT, stavebnictvím, zemědělstvím, telekomunikacemi, bankovníctvím, sportem, krajinnou tvorbou apod. Cestovní ruch významně napomáhá tvorbě hrubého domácího produktu, pozitivně ovlivňuje platební bilanci, tvoří příjmy jak do místního, tak do státního rozpočtu, a v neposlední řadě podporuje rozvoj investičních aktivit. V některých zemích se podílí na tvorbě HDP dokonce až z 1/3.

Samotné sledované území ORP Kopřivnice má z hlediska cestovního ruchu výborné lokalizační předpoklady a také potenciál pro jeho další rozvoj. Není tedy náhodou, že bylo téma cestovního ruchu zvoleno jako volitelné téma pro tuto strategii meziobecní spolupráce.

6.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Poloha destinace

Sledované území se nachází na Severní Moravě, v rámci Moravskoslezského kraje, turistické oblasti Beskydy-Valašsko, na katastrech 10 obcí ORP Kopřivnice. Větší část území je označována jako Lašsko. Území má z turistického hlediska poměrně strategickou polohu. Nachází se v podhůří Moravskoslezských Beskyd, které nabízí široké vyžití pro turisty a vždy byly jakousi pomyslnou turistickou a výletní Mekkou pro ostravskokarvinskou aglomeraci. Města ORP disponují silným turistickým potenciálem a vytváří tak pomyslnou vstupní bránu do Beskyd, známou jako Lašská brána Beskyd.

Samotné Lašsko je pak vymezováno jako krajina v severovýchodním cípu Moravy, rozprostírající se v povodí řeky Ostravice (po obou březích), Odry, Lubiny, Ondřejnice, Jičínky a Sedlnice. Z hlediska územního jde o nepříliš rozsáhlá území v okolí měst Kopřivnice, Příboru, Frýdlantu nad Ostravicí, Frýdku-Místku.

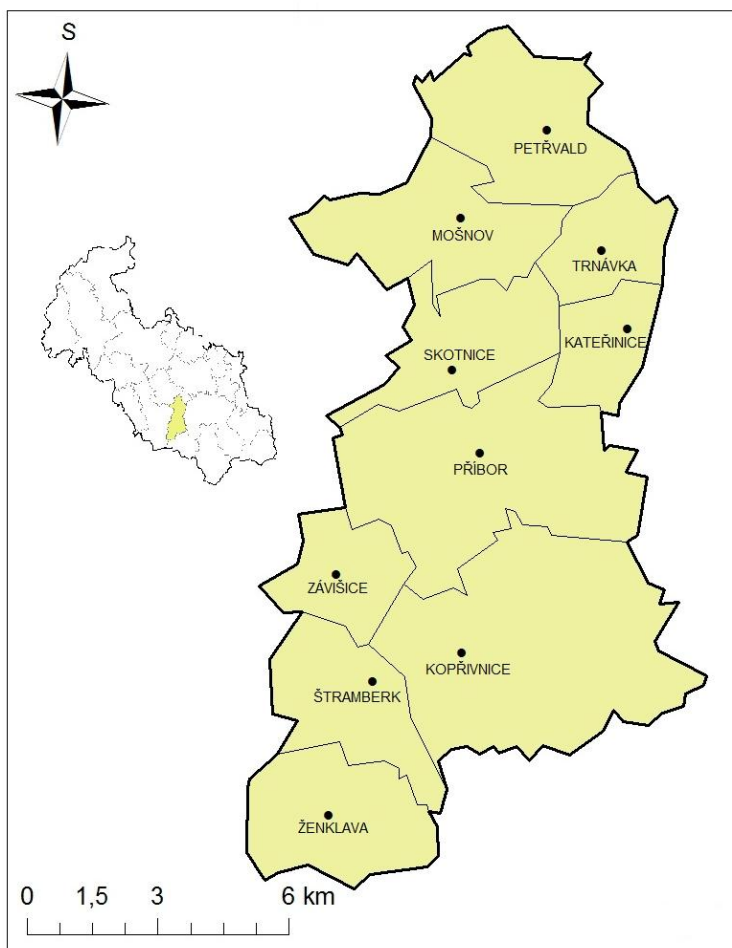
Etymologicky nelze název Laška blíže určit, než že je odvozen od jména severomoravského kmene Lachů, někdy označovaného též jako Moravci. Lašsko není jednolitou oblastí. Podle krajinného rázu, podle kroje, některých druhů tanců, ale především tanečního stylu se dělí na několik podoblastí:

1. Valašsko lašské pomezí (od Frenštátu a Trojanovic ke Kunčicím, Tiché, Kozlovicím a Hukvaldům)
2. Lašsko horské (v pásmu celého beskydského pohoří)
3. Lašsko nížinné (až k Ostravě)
4. Kultura a nářečí

Nejstarší památky lidové lašské kultury jsou většinou ze dřeva, neboť celý lašský kraj dřevem přímo oplýval. Nejstarší památky lašské lidové kultury jsou pak právě většinou ze dřeva. Na Lašsku se ze dřeva stavěly celé vesnice i s kostelem. Snad jen fojtství se svými dvojitými barokními střechami a bílými zdmi odráželo od šedivé záplavy dřevěných chalup. Největší rozkvět tohoto dřevěného stavitelství byl průběhu 18. století.

Zdroj dat: www.lasska-brana.cz, Vladan Jílek

Mapa. 6.1.1.1 – Vymezení ORP Kopřivnice v rámci Moravskoslezského kraje

Zdroj dat: ArcČR, vlastní úpravy

Podle českého statistického úřadu (ČSÚ, 2004a) spadá SO ORP Kopřivnice do okresu Nový Jičín v jihovýchodní části Moravskoslezského kraje. Tvoří jeden z 22 správních obvodů kraje. Z východní strany sousedí se správním obvodem ORP Frýdek-Místek, na jihovýchodě hraničí se správním obvodem ORP Frenštát pod Radhoštěm, na západě je obklopen obcemi správního obvodu ORP Nový Jičín a ORP Studénka a na severovýchodě tvoří hranici obce správního obvodu ORP Ostrava.

Vymezení destinace

Správní obvod Kopřivnice spadá do okresu Nový Jičín. Je situován do jihovýchodní části Moravskoslezského kraje (dále jen MSK), který vznikl 1. 1. 2000 nabytím účinnosti ústavního zákona č. 347/1997 Sb. Svou plochou patří mezi nejmenší obvody, zaujímá jen 2,2 % celkové rozlohy a řadí se tak na 15. místo z 22 obvodů Moravskoslezského kraje. Správní obvod zahrnuje deset obcí, z toho tři se statusem města (Kopřivnice, Štramberk a Příbor). Pověřenými obecními úřady jsou města Kopřivnice a Příbor. Největší koncentrace obyvatelstva je v obcích Štramberk, Příbor a Kopřivnice, která je zároveň centrem správního obvodu. Z celkového počtu obyvatel správního obvodu je právě zde soustředěno 85,7 %. Hustota obyvatelstva činí 342 obyv./km², čímž výrazně převyšuje krajský i republikový průměr. Počet obyvatel na území činí 3,3 % z celkového počtu obyvatel kraje, tudíž je řazen na 11. Místo (ČSÚ, 2013). Podrobnější charakteristika obcí obvodu je umístěna v tabulce níže.

Tab. 6.1.1.1 – Základní údaje správního obvodu Kopřivnice

	Obec	Počet částí obce	Městské části	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)	Hustota (obyv./km ²)
1	Kateřinice	1	Kateřinice	637	5,52	115
2	Kopřivnice	4	Kopřivnice, Lubina, Mniší, Vlčovice	22 649	27,48	824
3	Mošnov	1	Mošnov	719	12,07	60
4	Petřvald	2	Petřvald, Petřvaldík	1 801	12,49	144
5	Příbor	3	Příbor, Hájov, Prchalov	8 541	22,16	385
6	Skotnice	1	Skotnice	734	9,13	80
7	Štramberk	1	Štramberk	3 432	9,33	368
8	Trnávka	1	Trnávka	748	6,1	123
9	Závišice	1	Závišice	961	6,32	152
10	Ženkla	1	Ženkla	1 034	10,67	97
	SO ORP Kopřivnice	16		41 511	121,28	342
	Kraj celkem			1 224 044	5 427	226

Zdroj dat: Městská a obecní statistika, ČSÚ, 2013a

6.1.2. Popis cestovního ruchu ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Základní charakteristika cestovního ruchu v turistické oblasti

ORP Kopřivnice lze z hlediska cestovního ruchu charakterizovat následovně. Území nabízí řadu atraktivit pro rozvoj cestovního ruchu a to jak přes hlavní letní turistickou sezónu, tak mimo sezónu. Částečně je vhodné i pro zimní sporty, ale pouze v lokálním měřítku. Je zde vysoká koncentrace kulturně historických a přírodních atraktivit, značených pěších i turistických tras. Region je využíván zejména pro jednodenní výlety, popřípadě 3 denní (z drtivé většiny prodloužené víkendy). Většinou se jedná o obyvatele České republiky, zejména pak Moravskoslezského, Zlínského a Olomouckého kraje, následují návštěvníci z Polska, Slovenska, Německa a dalších zemí, kterých již není takové procentní zastoupení. Významným zdrojem návštěvníků jsou pak hromadné zájezdy, a to především školní a skupinové výlety z ČR a PL.

V ORP Kopřivnice se realizuje převážně rekreace každodenní (v pracovní dny po práci) a rekreace krátkodobá (ve dnech pracovního volna – min. 1 den, max. 4 dny). Rekreace pobytová (o dovolené) se realizuje především ve Štramberku, který, jako historické město s malebným okolím, je turisticky přitažlivé.

Rekreace každodenní:

Pro každodenní rekreaci, sloužící k zotavení po skončení zaměstnání a školní výuky, jsou v ORP Kopřivnice příznivé podmínky. Ve všech obcích je dostatečné zázemí pro aktivní pobyt v přírodě i pro sportovní činnost. Všechny obce mají vybudovaná hřiště na fotbal, případně volejbal, nohejbal a další sporty. Tenisové kurty jsou v Kopřivnici, Příboře, Vlčovicích, Štramberku, Mošnově, Petřvaldu, Trnávce, Závišicích a Ženklově. Ve všech obcích jsou tělocvičny nebo sokolovny, často spojené s fitcentrem nebo saunou. Koupaliště jsou v Trnávce, Kopřivnici, Štramberku a Příboru. Krytý bazén je v Kopřivnici. K rekreaci je využívána rovněž vodní nádrž Větrkovice. V zimním období jsou hřiště v Závišicích, Petřvaldu, Skotnici a Štramberku využívány jako kluziště. Ve Štramberku, Kopřivnici, Příboru, Skotnici a Mošnově fungují kynologická cvičiště, v Příboře sportovní střelnice. Velká víceúčelová sportovní centra jsou v Kopřivnici a Příboře, v Kopřivnici je zimní stadion s tělocvičnami a lezeckou stěnou, na Červeném kameni lyžařský areál. V ORP Kopřivnice je kvalitně vybudovaná síť cyklotras a pěších turistických tras.

Rekreace krátkodobá:

Jedná se o formu krátkodobého zotavení, které je součástí režimu pracovního týdne a naplní dny pracovního klidu s max. rozpětím 4 dnů souvislého volna. Naplní je opět aktivní pobyt ve volné přírodě spojený s turistikou, sportovní činností, návštěvnou pamětihodností, pasivní odpočinek apod.

Pro tento druh rekreace je vhodný Příbor s historickými památkami, zajímavým okolím, muzeem Sigmunda Freuda a relativně dobrou možností ubytování. V Kopřivnici je Technické muzeum, Muzeum Fojtství a Muzeum v Šustalově vile, a možnost ubytování ve dvou hotelech a několika penzionech a dalších ubytovacích zařízeních. Lyžařský areál na Červeném kameni je pro krátkodobou rekreaci rovněž zajímavým cílem. Ve Štramberku je část historických domů používána jako chalupy k ubytování, jsou zde dvě muzea a možnost ubytování v penzionech, hotelech či v soukromí.

Rekreace pobytová:

V tomto ohledu není ORP Kopřivnice často vyhledávaným cílem. Pro pobytovou rekreaci je uzpůsoben Štramberk – např. autokemp s chatami a možností stanování na koupališti Libotín, tábor Kateřina a Příbor – autokemp s chatami a možností stanování na koupališti Ricco.

Přesnější data přímo za ORP nejsou k dispozici, ale můžeme vycházet z kvalitního výzkumu turistické oblasti Beskydy-Valašsko, do jehož území toto ORP spadá a které vykazuje jasné společné trendy. Jedná se o výzkumnou studii Destinačního managementu Beskydy-Valašsko, o.p.s. z roku 2013/2014 zpracovanou kolektivem Enterprise plc, s.r.o. a VŠP, a.s.

Počet přenocování (pokud pomineme rok 1995) vykazuje spíše stagnaci nebo dokonce pokles, což svědčí o tom, že cestovní ruch je spíše demand driven (řízen poptávkou). Tj. subjekty spíše spoléhají na to, že někdo přijede. Jsme přesvědčeni, že správný postup je ten, že cestovní ruch bude supply driven (řízen nabídkou), který bude klást důraz na inovaci, nové produkty, networking a efektivní marketingovou komunikaci se stranou poptávky (tj. nikoliv prostřednictvím nástrojů, které cílová skupina vůbec nevyužívá, nebo mají pro jejich rozhodování zcela marginální význam).

Vývoj počtu přenocování v Moravskoslezském kraji má sestupný charakter a je nutno jej vidět v kontextu vývoje počtu hostů a snižující se průměrné doby přenocování (oboje přitom vypovídá o tom, že hostům chybí důvod k delšímu pobytu (strana poptávky jej však sama není schopna definovat, proto musí tyto důvody vytvořit strana nabídky). Pokles počtu ubytovaných osob a taky snižující se délka pobytu je patrná z následující tabulky.

Tab. 6.1.2.1 – Počet hostů v HUZ destinace Beskydy-Valašsko

Rok	Počet příjezdů hostů	z toho		Počet přenocování	z toho		Průměrný počet přenocování	Průměrná doba pobytu
		rezidenti	nerezidenti		rezidenti	nerezidenti		
2000	424 705	366 920	57 785	1 721 674	1 522 497	199 177	4,1	5,1
2001	443 373	364 080	79 293	1 434 084	1 183 229	250 855	3,2	4,2
2002	447 240	365 053	82 187	1 466 414	1 212 355	254 059	3,3	4,3
2003	435 589	372 871	62 718	1 372 043	1 184 100	187 943	3,1	4,1
2004	396 214	339 578	56 636	1 202 995	1 037 860	165 135	3,0	4,0
2005	389 004	338 509	50 495	1 169 144	1 021 004	148 140	3,0	4,0
2006	419 487	365 020	54 467	1 271 751	1 117 726	154 025	3,0	4,0
2007	441 319	371 930	69 389	1 201 759	1 035 359	166 400	2,7	3,7
2008	435 820	360 313	75 507	1 121 029	952 236	168 793	2,6	3,6
2009	382 896	326 934	55 962	1 021 818	903 762	118 056	2,7	3,7
2010	360 262	318 220	42 042	957 773	861 147	96 626	2,7	3,7
2011	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]
2012	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]

i.d. [1] ... důvěrný údaj, Pramen : ČSÚ

Poznámka: Z pohledu hodnocení TO Beskydy - Valašsko vychází data z monitoringu návštěvníků, realizovaného IPSOS, s.r.o. a garantovaného CzechTourism (stejně jako je tomu u výsledků za MSK).

Zdroj dat: Výzkum CR v turistické oblasti Beskydy-Valašsko 2013/2014 Enterprise plc, s.r.o. a VŠP, a.s.

Charakteristika turistických sezón

Takto blíže můžeme charakterizovat letní turistickou sezónu:

Počet přijíždějících hostů do TO Beskydy - Valašsko v letech 2000 až 2010 kolísal mezi cca 360 tis. (minimum, rok 2010) a 447 tis. (maximum, rok 2002), avšak s patrným dlouhodobým trendem poklesu. Podobný kolísavý vývoj, byť s ještě patrnějším dlouhodobým trendem poklesu, je u ukazatele počtu přenocování. Bohužel vzhledem k nedostatečnému poskytování dat ubytovateli v dané TO nelze získat potřebná data za léta 2011 a 2012. Je proto poněkud ztížené sledování kvantitativních charakteristik turismu v dané TO, což mimo jiné potenciálně může komplikovat i dostupnost dotačních zdrojů pro aktéry cestovního ruchu v destinaci, vzhledem k nemožnosti identifikovat potřebné kvantitativní ukazatele.

Pro identifikaci délky pobytu v TO Beskydy - Valašsko lze získat z veřejných databází podklady pouze pro období let 2000 - 2010. Z tabulky vyplývá dlouhodobě spíše se zkracující délka pobytu v destinaci. Toto více či méně odráží celorepublikový i celokrajský trend.

V regionu převažují návštěvníci ze vzdálenosti do 50 km, jejich podíl je cca 65%. Podíl těch, kteří přijíždějí ze vzdálenosti větší než 50 km, se dlouhodobě výrazně nemění.

Tab. 6.1.2.2 – Vzdálenost bydliště respondentů

Q2. Jak je Vaše bydliště přibližně daleko od tohoto místa dotazování?	Celý soubor	2010	2011	2012	2013
Do 10 km	0,4	0,3	0,3	0	1,1
10 až 20 km	26,3	23,6	33	24,1	23,8
21 až 50 km	38,9	41	31,8	43,9	39,7
51 až 100 km	15	14,5	15,5	12,2	17,8
Nad 100 km	19,4	20,6	19,5	19,8	17,6
Total	1479	373	400	353	353

Zdroj dat: Výzkum CR v turistické oblasti Beskydy-Valašsko 2013/2014 Enterprise plc, s.r.o. a VŠP, a.s.

Nejvíce návštěvníků přijíždí autem, výjimečná není ani cesta vlakem. Dvě třetiny turistů doprovází partner/ka, přátelé či známí, rodin s dětmi přijíždí cca 30%.

Tab. 6.1.2.3 – Forma dopravy respondentů

Q3. Jak jste sem přicestoval/a?	Celý soubor	2010	2011	2012	2013
Autem (případně na motocyklu)	70,3	61,4	82,5	66	70
Vlakem	11,9	17,7	5,8	13,9	10,8
Autobusem – linkovým	7,4	11,8	1,8	9,3	7,4
Autobusem - se zájezdem	1,1	0,3	0	3,1	1,4
Na kole	8,2	8,3	8,5	7,4	8,8
Pěšky	1	0,5	1,5	0,3	1,7
Jinak	0	0	0	0	0
Neuvedl/a	0	0	0	0	0
Total	1479	373	400	353	353

Zdroj dat: Výzkum CR v turistické oblasti Beskydy-Valašsko 2013/2014 Enterprise plc, s.r.o. a VŠP, a.s.

Neustále se zvyšuje počet návštěvníků přijíždějících do regionu na jeden den (72,8 %), v souvislosti s tím došlo k poklesu využití ubytovacích zařízení.

Ubytování návštěvníci nejčastěji nocují u známých nebo na vlastní chalupě, následuje penzion a v roce 2013 významně narostl počet ubytovaných v hotelech s 3 a více hvězdičkami (téměř dvojnásobek oproti loňsku).

V létě tvoří dlouhodobě největší skupinu návštěvníků ti, kteří přijíždějí „s partnerem, partnerkou, přáteli, známými, apod.“, mírný pokles vykazují ti, kteří přijíždějí „s malými dětmi / dítětem (alespoň jedno předškolního věku)“.

Přibylo návštěvníků částečně se stravujících v restauracích a postupně ubývá těch, kteří využívají restaurace pravidelně. Tento trend je shodný s vývojem v celém MSK.

Průměrná denní útrata se zvýšila, oproti jiným regionům však zůstává nižší, více než polovina návštěvníků utratí během výletu 201 až 500 Kč na osobu, nad 500 Kč na osobu utratí pouze jedna čtvrtina návštěvníků.

Z pohledu věkové struktury převládají v Beskydech v letním období návštěvníci do 34 let věku (téměř 60%). Počet padesátníků a seniorů (60+) v posledním roce výrazně klesnul.

Nejčastějším návštěvníkem je středoškolák (téměř 75% v létě 2013), následuje vysokoškolák (jedna čtvrtina).

Z pohledu zkušeností s TO Beskydy – Valašsko lze konstatovat, že průběhu čtyř let dochází k mírnému nárůstu nově přijíždějících, v roce 2013 to bylo téměř 24%. Těch, kteří již nějakou zkušenost s destinací mají, bylo v roce 2013 téměř 75%, loajálních klientů, přijíždějících opakovaně bylo v roce 2013 nejméně za poslední 4 roky.

Dlouhodobě je hlavním motivem návštěvníků k cestě do Beskyd relaxace a rekreace, spojená s pobytem v přírodě (téměř 1/3), za poznáváním přijíždí jedna pětina návštěvníků, za turistikou a sportem cca 15% (v roce 2013 bylo sportovců nejméně za sledované období).

Tab. 6.1.2.4 – Převažující důvod návštěvy respondentů

Q10. Převažujícím důvodem Vaší návštěvy v tomto regionu je:	Celý soubor	2010	2011	2012	2013
Relaxace, rekreace, pobyt v přírodě, odpočinek, procházky apod.	32,8	20,9	42,5	34,8	32,3
Turistika a sport – pěší túry, cykloturistika, vodáctví, tenis, lyžování apod.	18,1	16,9	23,3	17	14,7
Zdraví – lázně, rehabilitace, léčení apod.	1,1	1,1	0,8	2,5	0,3
Práce - služební cesta, školení, konference, obchod apod.	5,7	5,9	2,8	7,9	6,8
Zábava – společenské aktivity s přáteli, hry, noční život, dobré jídlo, pití apod.	5,2	3,8	1	5,4	11,3
Nákupy	2,4	2,4	1	3,4	2,8
Návštěva příbuzných nebo známých	9,1	12,3	9,5	9,6	4,5
Tranzit (pouze tudy projíždím)	2,8	3,5	1,3	3,1	3,7
Nevím, nedokážu říci	1,7	0	0	2,8	4,2
Total	1479	373	400	353	353

Zdroj dat: Výzkum CR v turistické oblasti Beskydy-Valašsko 2013/2014 Enterprise plc, s.r.o. a VŠP, a.s.

Hlavním impulsem pro návštěvu Beskyd se dlouhodobě jeví vlastní dobrá zkušenost a doporučení přátel (dohromady cca 75 %).

Přesto, že si pěší turistika dlouhodobě drží prvenství v lákání návštěvníku, tak její dominance z tohoto pohledu neustále klesá a v roce 2013 to bylo necelých 40 %. V létě 2013 výrazně narostla skupina těch, kteří přijíždějí do Beskyd za zábavou a společenským životem (celkem téměř 36 %).

Tab. 6.1.2.5 – Atraktivita aktivit v regionu

Q11. Které aktivity v tomto regionu jsou pro Vás nejlákavější?	Celý soubor	2010	2011	2012	2013
Pěší turistika	54,1	63	67,8	43,9	39,4
Cykloturistika, horská cyklistika	22,7	24,9	28	19,5	17,3
Koupání, vodní sporty	24,3	18	31	32,6	15
Lyžování, zimní sporty	3,7	4,3	9,8	0	0
Jiný aktivní sport, který provozujete (golf, volejbal, horolezectví, létání apod.)	4,5	2,9	3,8	3,1	8,2
Péče o fyzickou a duševní kondici (fitness, posilování, sauna, rehabilitace apod.)	5,9	8,8	6,5	2	6,2
Poznávací turistika (návštěvy hradů, zámků, památek, muzeí, galerií apod.)	38,5	53,9	41,3	28	29,5
Venkovská turistika (agroturistika, pobyt na farmě, projížďky na koni apod.)	4	2,4	4	3,7	6,2
Církevní turistika (církevní památky, poutě, náboženské aktivity apod.)	4,1	1,6	1,8	3,1	2
Návštěvy kulturních akcí (festivaly, slavnosti, koncerty apod.)	11	11,3	8,8	5,4	19
Návštěvy sportovních akcí (závody, utkání, přebory apod.)	3,2	4,8	1,8	0,6	5,9
Společenský život a zábava	10,8	8,8	6,3	11,9	17
Nevím, nedokážu říci	8,9	2,1	1	14,4	19,5
Total	1479	373	400	353	353

Zdroj dat: Výzkum CR v turistické oblasti Beskydy-Valašsko 2013/2014 Enterprise plc, s.r.o. a VŠP, a.s.

Souhrnné hodnocení spokojenosti se službami za léta 2010 – 2013 jasně ukazuje zhoršující se trend kvality služeb. Prudký pokles kvality ubytovacích, stravovacích kapacit, servisu personálu mezi lety 2013 a 2014.

Paradoxně lze říci, že přes skokové zhoršení hodnocení téměř všech oblastí služeb a infrastruktury za léto 2013, je více než čtvrtina návštěvníků spokojena a bez výhrad.

V TO B-V v zimním období převažují návštěvníci, přijíždějící ze vzdálenosti do 50 km, těch je 69,6 % (2014). Těch, kteří přijíždějí ze vzdálenosti nad 100 km, je dle dlouhodobého průměru kolem 12 %. Převažují tedy návštěvníci místní či z regionu. Ze vzdálenosti větší než 100 km přijíždí pouze cca 10 – 15 % návštěvníků. Struktura letních a zimních návštěvníků se z pohledu vzdálenosti bydliště výrazně neliší.

Převažujícím dopravním prostředkem je osobní automobil (výrazně větší podíl než v letním období), dlouhodobě klesající je počet návštěvníků, přijíždějících vlakem, takže v zimním období je druhým nejrozšířenějším příjezdovým dopravním prostředkem autobus, po té již zmiňovaný vlak.

Délka pobytu v zimních měsících se v posledních dvou letech prodlužuje, přibýlo pobytů s 3 a více noclehy. Na druhé straně přibývá těch, kteří v Beskydách nespí, tedy těch, kteří přijíždějí jen na maximálně jednodenní pobyt či návštěvu. Tento trend je podobný vývoji v letním období.

Přibývá rodin s dětmi, zejména s těmi menšími. Tento trend je opačný oproti letním měsícům, kdy naopak trend příjezdů rodin s dětmi má klesající tendenci.

Dle realizovaných výzkumů se Beskydy stávají v posledních 5 zimách stále více destinací pro „šetrné“ návštěvníky, jejichž útrata se vejde za den do 200,- Kč (v letošní zimě to byla téměř 1/3 návštěvníků).

Dlouhodobě tvoří z pohledu věku v zimním období největší skupinu návštěvníci mezi 35 a 59 lety (téměř 48 %), tedy ekonomicky aktivní, zpravidla se staršími dětmi či již partneři či manželé, jejichž děti již nejsou na nich závislé. Druhou největší skupinu tvoří mladí do 34 let (41 %) a pouze necelých 12 % tvoří senioři, jejichž podíl měl navíc v zimním období dlouhodobě klesající tendenci. Letošní zima však zřejmě vzhledem ke svému specifickému průběhu výrazně změnila věkovou strukturu návštěvníků. Oproti minulým zimám téměř na polovinu klesl počet návštěvníků do 25 let, naopak více než dvojnásobně oproti loňské zimě vzrostl počet návštěvníků z věkové skupiny 60+ (přes 17 %). Střední věk mezi 35 – 59 lety se více či méně oproti minulým zimám nezměnil.

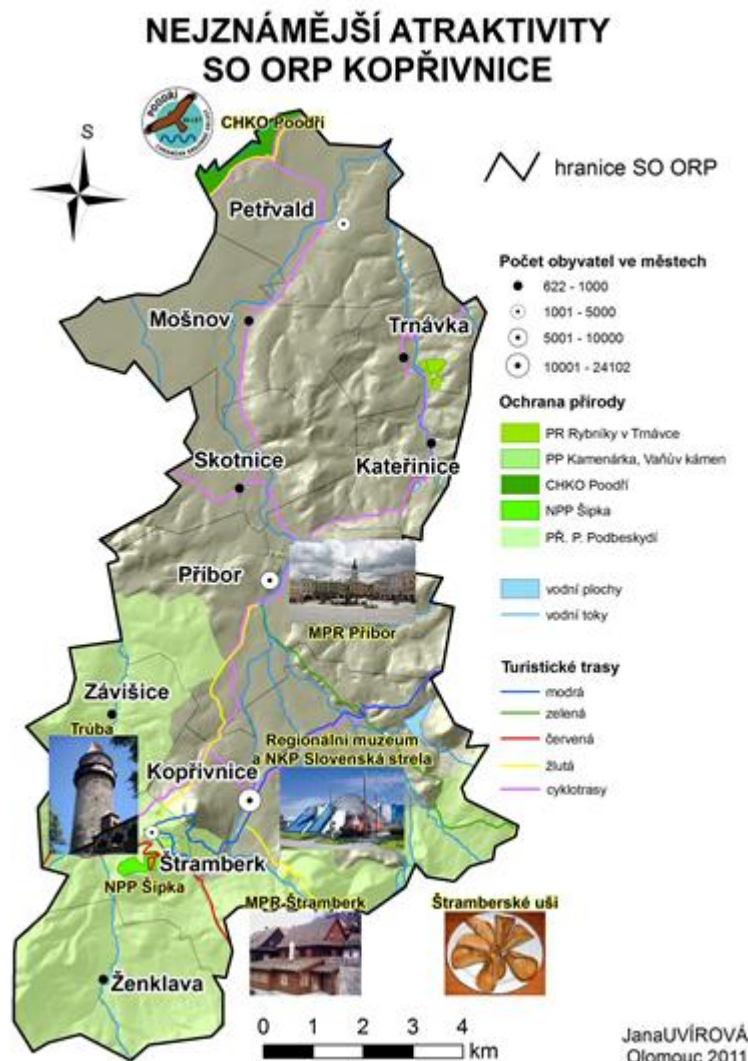
Překvapivě ani tato specifická zima nepřivedla do regionu návštěvníky s převažujícím důvodem návštěvy „Poznání – návštěvy turist. atraktivit, historie, architektura, kultura, folklór apod.“. Toto je v souladu s vývojem za celý MSK, avšak již ne zcela v souladu s vývojem za ČR (2010 /33 % → 34 % → 40 % → 30 % → 33 %/2014). MSK a Beskydy tedy ztrácejí schopnost přitáhnout klienty za poznáváním „turistických atraktivit, historie, architektury, kultury, folklóru apod. Tento vývoj je velmi podobný vývoji za letní sezonu.

Pokles spokojenosti s Beskydami, co by s místem výletu či pobytu probíhal v letech 2010 – 2012. Obratem byl rok 2013, jehož výsledky potvrdila i letošní zima. V posledních dvou letech se podíl těch spokojených (velmi nebo spíše) pohyboval mezi 97 a 98 %. Jedná se o přesně opačný vývoj ve srovnání s letní sezonou.

Zhoršená spokojenost s úrovní veřejného stravování a ubytování je patrná v zimní sezoně let 2013 a 2014. Toto koresponduje s trendem v letním období, kdy pokles spokojenosti je patrný již od roku 2012 a však s razantním nárůstem v roce 2013.

Celkově lze tedy hodnotit spokojenost návštěvníků se službami v destinaci jako o poznání horší v porovnání se spokojeností s vybaveností regionu.

Obr. 6.1.2.1 – Nejznámější atraktivity SO ORP Kopřivnice

Zdroj dat: DP Vliv ROP NUTS II MSK na rozvoj cestovního ruchu ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Kopřivnice a Rýmařov, Jana Uvírová, 2011

Předpoklady destinace pro cestovní ruch

Lokalizační faktory cestovního ruchu

Podle Mariota (1983) se při analýze komplexu předpokladů CR ukazuje, že kvalitativní rozdíly v charakteru některých komponentů určují místo výskytu CR. Skupinu lokalizačních předpokladů CR tvoří přírodní předpoklady (reliéf, klima, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo) i kulturně historické předpoklady (kulturní památky, zařízení a společenské akce).

Přírodní atraktivita území

Geomorfologie

Z hlediska geomorfologie je pro cestovní ruch velmi důležitá různorodost reliéfu. Berou se v potaz takové ukazatele jako nadmořská výška území, relativní výšková členitost, střední úhel a v neposlední řadě i estetická hodnota výhledu do okolí (Mariot, 1983).

Z geomorfologického hlediska jde o rozličné území tvořené kotlinami, pahorkatinami, vrchovinami a hornatinami. Sledovaná oblast spadá do provincie Západních Karpat. Severní část území tvoří Oderská brána, která zahrnuje obce Petřvald, částečně Mošnov a Trnávku. Štramberská vrchovina a Příborská pahorkatina pokrývají největší plochu, vyskytující se ve střední části území. Část obce Ženklaavy a města Štramberku (jižní část SO ORP) tvoří Radhoštská hornatina.

Tab. 6.1.2.6 – Přehled geomorfologického členění území SO ORP Kopřivnice

Provincie	Sub provincie	Oblast
Západní Karpaty	Vněkarpatské sníženiny	Vněkarpatské sníženiny
	Vnější Západní Karpaty	Vnější Západní Karpaty
Celek	Podcelek	Okrsek
Západní Vněkarpatské sníženiny	Moravská brána	Staříčská pahorkatina
Západobeskydské podhůří	Oderská brána	Bartošovická pahorkatina
Západní Beskydy	Příborská pahorkatina	Ondřejník
	Štramberská vrchovina	Šostýnské vrchy
	Radhoštská hornatina	Ženklaavská kotlina
		Libotínské vrchy
		Petřkovické vrchy
		Hodslavický Javorník

Zdroj dat: Demek, J. a kol: 1987, vlastní úpravy

Při analýze vhodnosti území pro různé druhy rekreačních aktivit lze opět vyjít z metodiky Mariot (1983), tedy ze zohlednění středního úhlu sklonu a relativní výšky reliéfu. Po této aplikaci zjistíme, že je zájmová oblast vhodná spíše pro pěší turistiku, tedy s úhlem sklonu 5° - 10°.

V okolí hlavních vrcholů Kotouče a Červeného kamene nebo přírodního parku Podbeskydí (jižní část SO ORP) jsou ideální podmínky pro zimní sporty s úhly sklonu 10° - 19°. Jelikož maximální hodnota rozdílu relativní výškové členitosti činí 285 m, byla upravena stupnice od Mariota (1983) podle potřeb zájmového území.

Vhodnost rekreačních aktivit zároveň úzce souvisí s expozicí reliéfu ke světovým stranám. Ta se však s ohledem na vlivy rozšíření a kvalitu podmínek pro CR využívá pouze na reliéf s větší členitostí, v rámci sledovaného území tedy pouze v jižní části. Severně orientované svahy, vhodné pro lyžování a sáňkování se vyskytují u reliéfu s úhlem sklonu 10° - 19°. Zbylé expozice reliéfu nemají z různých příčin větší vliv na rekreační aktivity.

Význam jednotlivých forem reliéfu lze ještě hodnotit na stupnici od 1-4 dle jeho významu pro širší území (1 – lokální význam, 2 – regionální, 3 – národní, 4 – mezinárodní).

Jedním z takových typických zástupců je Jeskyně Šipka ve Štramberku, která vzbuzuje zájem účastníků CR díky své historické hodnotě. Zájem budí zejména ve vědeckém světě, a to díky významným nálezům pozůstatků různých zvířat a čelisti neandertálského dítěte (JESO AOPK, 2009). Dnes však patří spíše k jeskyním s regionálním významem, zejména kvůli své krátké délce. Nedaleko jeskyně se nachází areál bývalého lomu s botanickou zahradou a arboretum. Zde je možnost zhlédnout kamennou zahradu, teplomilné a vápnomilné rostliny a propastovou jeskyni nebo využít horolezecké cesty na stěnách. Tato skutečnost je řadí do kategorie předpokladů s regionálním významem.

Vrch Červený kámen má taktéž regionální význam, jak díky existenci lyžařského areálu, který podporuje příjezd účastníků CR v zimním období, tak díky skutečnosti, že se jedná o evropsky významnou lokalitu (EVL), jak udává ISŽP MSK (2008a). Vrchol Kotouč má stejný význam jako Červený kámen, jelikož se zde nachází Národní sad s galerií soch a památníků.

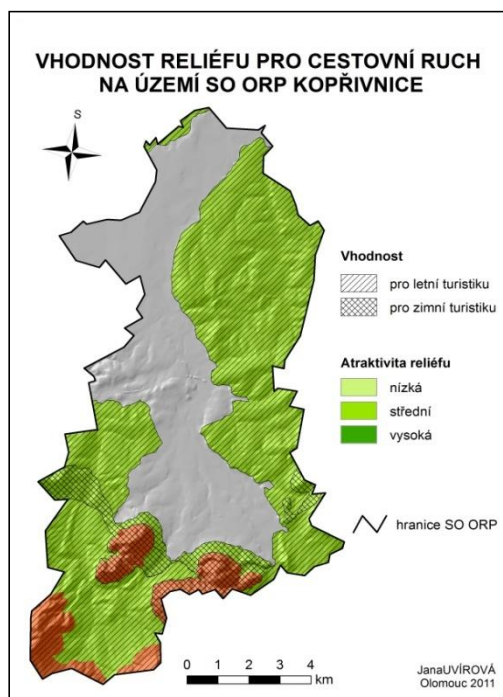
Tab. 6.1.2.7 – Kontrastní formy reliéfu, které jsou atraktivní pro CR

Název	Obec	Druh	Body
Šipka	Štramberk	bodový	2
Arboretum	Štramberk	plošný	2
Červený kámen	Kopřivnice	bodový	2
Kotouč	Štramberk	bodový	2

Zdroj dat: Uvírová 2010, vlastní úpravy

Činitel estetické hodnoty výhledu do okolí je nejvýznamnější u vrcholů Kotouč, Červený kámen a rozhledny Bílá hora. Z těchto míst jsou dobré výhledy na zastavěné plochy měst Štramberk, Kopřivnice a pohoří Beskydy.

Obr. 6.1.2.2 – Vhodnost reliéfu pro cestovní ruch na území SO ORP Kopřivnice

Zdroj dat: DP Vliv ROP NUTS II MSK na rozvoj cestovního ruchu ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Kopřivnice a Rýmařov, Jana Uvírová, 2011

Klimatologie

Na CR se velice výrazně projevuje vliv režimu teploty a zejména pak srážek, pozitivní i negativní vliv klimatu může naprosto ovlivnit hlavní turistickou sezónu. Pozitivní vlivy klimatu lze hodnotit samostatně vytvořenou bodovou stupnicí 1 – 8, přičemž hodnota 8 je optimální.

Podle klimatické klasifikace Quitt, E. (1971) spadá SO ORP do klimatologické oblasti chladné (CH) a mírně teplé (MT). Podrobná charakteristika klimatických oblastí je uvedena v následující tabulce.

Tab. 6.1.2.8 – Hodnocení vybraných klimatických faktorů ovlivňující CR

	Klimatologická oblast	
	CH 4 - CH7	MT9 - MT10
počet letních dnů	10 až 30	40 - 50
počet mrazových dnů	140 - 180	100 - 130
průměrná teplota v lednu	- 3 až - 7	-2 až - 4
průměrná teplota v červenci	12 - 16	17 - 19
srážkový úhrn v zimním období (mm)	350 - 500	200 - 300
počet dnů se sněhovou pokrývkou	120 - 160	100 - 120
počet zamračených dnů	130 - 160	120 - 150
počet jasných dnů	30 - 50	40 - 60

Zdroj dat: QUITT, E., 1971

Z výše uvedené tabulky je patrné, že pozitivní klimatické faktory ovlivňující rozšíření CR jsou spíše průměrné.

Ve studovaném území se konkrétně vyskytuje mírně teplá oblast 9 a 10, která pokrývá téměř celé studované území. V měsíci lednu se vyznačují průměrnou teplotou vzduchu okolo -3 °C a v červenci 17,5 °C. Počet letních dnů se pohybuje v rozmezí 40 – 50, počet dnů se sněhovou pokrývkou mezi 50 – 80. Srážky mají v průběhu kalendářního roku jak pozitivní, tak negativní vliv na CR. Kladně se projevují v zimním období. Srážkový úhrn v zimním období je 200 – 300 mm, oproti tomu ve vegetačním období 400 – 450 mm. Do jižní části SO ORP nepatrně zasahuje chladná klimatická oblast 7. Jedná se již o členitější reliéf s průměrnými lednovými teplotami -3,5 °C a červencovými 15,5 °C. Počet letních dnů je již výrazně nižší, pouze okolo 10 – 30. Zimní období poskytuje lepší podmínky pro CR díky sněhové pokrývce v trvání 100 – 120 dnů. Zde jsou v zimním období srážky v rozmezí 350 – 400 mm a ve vegetačním období 500 – 600 mm (Weissmanová, 2004).

Hydrologie

Pro cestovní ruch jsou významné povrchové i podpovrchové vody. Mezi kritéria majícími souvztažnost s CR patří vydatnost pramenů (v l. s⁻¹), teplota vody (v °C), chemické složení vody, léčivé účinky vody a formy vývěru pramenů (Mariot, 1983).

Následující tabulka představuje prameny vystupující na povrch ve sledovaném území. Jejich význam je však pouze lokální.

Tab. 6.1.2.9 – Prameny vystupující na povrch na území SO ORP Kopřivnice

Název pramene	Místo
Železitý pramen	Štramberk
Rýnka	Petřvald
Švejdák	Petřvald
Vodníkova	Závišice
Horní koryto	Štramberk
Markétin pramen	Kopřivnice
Zdroj beze jména	Kopřivnice
Zdroj beze jména	Kopřivnice
Za ohrádkou	Mošnov
Pod hlásnicí	Ženklaava
Jasníkova studánka	Kopřivnice

Zdroj dat: Estudanky.cz, 2011; vlastní úpravy

V minulosti se však pramenům zejména na území města Štramberku přikládal velký význam. Léčivé účinky vody zde byly známy již od nepaměti. V době napoleonských válek přišel do města oddíl nemocných vojáků "na dožití". Za pár týdnů se však natolik zotavili, že se mohli vrátit do boje. Štramberké klimatické a rekonvalescenční lázně založil v polovině 19. století bylinkář, homeopat a léčitel Jan Bayer. Lázně vznikly díky léčivé radioaktivní a železité vodě. Radioaktivní voda obsahovala 102 voltů radioaktivity, tudíž byla nejbohatší na radioaktivitu na celé Moravě. Léta 1884 – 1890 byla dobou největšího rozmachu lázní. Navštěvovali ji nejen místní, ale i lidé z Vídně, Opavy, Ostravy a Nového Jičína. Do rukou Němců padly lázně počátkem 20. století. Poté byly určeny pouze pro léčení německých vojáků a důstojníků. Některé prameny uvádí, že se zde léčil i Adolf Hitler. Po skončení války lázně připadly městu Štramberk a v letech 1952 – 2000 zde byla zřízena oční léčebna. Dnes je areál opuštěný a čeká na nového majitele.

Podpovrchové vody skýtají nevyužitý potenciál a bylo by vhodné prověřit možnosti navázání na historicky rozšířené lázeňství.

Významnější roli zde hrají povrchové vody, které ovlivňují sezónní rekreační CR. Jedná se o vodní toky a vodní nádrže. Přestože hustota říční sítě ve sledovaném území je vysoká, neposkytuje vhodné podmínky pro CR. Jedná se o drobné toky s malou hloubkou vody, spadající do povodí Odry.

V oblasti je evidováno 52 vodních nádrží, z nichž jsou vhodné pro rekreační účely pouze dvě vodní nádrže.

Mezi nejvýznamnější patří vodní nádrž Větrkovice. Její plocha je 20 ha a délka hráze je 460 m. Přístup k nádrži je volný. Nádrž slouží k rybaření, koupání a vodním sportům. Na území města Kopřivnice ještě zahrnujeme Rybník na Šostýně a Rybník ve Vlčovicích.

Do katastrálního území města Příbor patří Hájovský rybník a rybník Borovec. Oba slouží k chovu a rybolovu ryb.

Město Štramberk eviduje čtrnáct vodních nádrží, z nichž osm je v soukromém vlastnictví, dvě v obecním, tři ve vlastnictví ČR a jedna ve vlastnictví města i ČR. Z těchto vodních nádrží je nejvýznamnější Štramberk, který je ve vlastnictví firmy Kotouč Štramberk spol. s.r.o. a slouží jako zásobárna užitkové vody pro potřeby lomu. Jedna vodní nádrž slouží k rybníkářským účelům, ostatní k požárním či krajinotvorným účelům.

Obec Kateřinice vlastní 2 vodní nádrže. Jižně od zástavby je vybudována nádrž pro potřeby města i k rekreačnímu a sportovnímu rybaření. Rybník na Kamenci je v současnosti bez využití.

V obci Závašice je jedna soukromá vodní nádrž určena ke krajinotvorným účelům. Dvě vodní nádrže jsou evidovány v obci Petřvald, mají krajinotvorný a chovný účel. V obci Trnávka se pak jedná o rybníčky v jižní části obce, které představují přírodní rezervaci.

Povrchové vodní toky a nádrže neposkytují dostatečné předpoklady pro rozšíření CR, tudíž jim přiřazujeme pouze lokální význam.

Chráněná území

Zákon č. 114/1992 Sb. určuje obecné zásady ochrany přírody, stanovuje povinnosti fyzických a právnických osob při ochraně přírody a definuje jednotlivé druhy zvláště chráněných území (Mzp.cz, 2011). Velkoplošné zvláště chráněné území ve sledované oblasti je CHKO Poodří, které zasahuje do severní části obce Petřvald. Jedná se o území nížinného charakteru, zřízené k ochraně mokřadních ekosystémů niv. Objevuje se zde meandrující tok řeky Odry se soustavami tůní, rybníků, lužních lesů a mokřadů mezinárodního významu, zapsaných v seznamu Ramsarské konvence. Zároveň se zde vyskytuje ptačí oblast (PO) a evropsky významná lokalita (EVL). V rámci republiky má zmíněné CHKO největší systém aluviálních luk. (Chkopoodri.infomorava.cz, 2011)

Dále studovaná oblast disponuje pouze maloplošnými zvláště chráněnými územími. Na území se nachází jedna národní přírodní památka (NPP) Šipka. Předmětem ochrany je objev dosud nejstarší stanice člověka na území ČR. Jeskyně Šipka je nejznámějším krasovým útvarem Štramberského krasu. Jeskyně vznikla pravděpodobně v předledovcových dobách. Vhloubena byla vodním tokem obtékajícím vrch Kotouč.

Ve sledované oblasti můžeme nalézt celkem 4 přírodní památky. PP Kamenárka se rozprostírá v oblasti starého lomu na těžbu vápence. Vyskytují se zde bloky štramberských vápenců. Zároveň zde bylo objeveno množství fosilních živočichů. PP Váňův kámen tvoří skalní útvar, který vytvořila krasová vápence. (Turistik.cz, 2011a, b) PP Sedlnické sněženy byla vyhlášena na území obcí Skotnice a Příbor. Jedná se o nejbohatší naleziště sněženy podsněžníku v povodí řeky Odry s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů (AOPK ČR, 2011b). Předmětem ochrany PR Rybníky v Trnávce jsou vodní a mokřadní ekosystémy rybníků s lokalitou výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů (AOPK ČR, 2011c). Nemalý podíl na chráněných územích mají také 4 EVL. Červený kámen tvoří lesní komplex suťových lesů s mozaikou nelesních společenstev, jako jsou louky a vápnomilná skalní vegetace. Rovněž tato oblast oplývá řadou vzácných druhů, nacházejících se v Šostýnských vrších. EVL Libotín tvoří soubor porostů s přirozenou druhovou skladbou. Hnízdí zde datel černý a čáp černý, proto je ornitologicky významný. EVL Štramberk vytváří disjunktní komplex v Podbeskydské pahorkatině. Lesní části jsou představovány suťovými lesy, ovsíkovitými loukami a širokolistými suchými trávníky. Čtvrtou EVL je Poodří, jejíž předmět ochrany je zmíněn výše. (ISŽP MSK, 2008a). Dále se v oblasti vyskytuje 14 samostatných památných stromů (AOPK ČR, 2011d). Posledním chráněným územím je přírodní park Podbeskydí. V některých oblastech, můžeme pozorovat stopy vývoje zemského povrchu a geologických dějin Země s druhovou pestrostí živých organismů (ISŽP MSK, 2008b).

Tab. 6.1.2.10 - Chráněná území na území SO ORP Kopřivnice

Název	Kategorie	Předmět ochrany	Rozloha	Vyhlášení
			(ha)	
Poodří			8150,00*	1991
Šipka	NPP	Část vrchu Kotouč s jeskyní Šipkou s teplomilnou flórou, faunou a pravěkými nálezy	24,6	1960
Rybníky v Trnávce	PR	Území rybníků, mokřadů a meandrujícího toku, významný biotop zvláště chráněných	14,28	2002
		druhů rostlin a živočichů		
Kamenárka	PP	bloky tithónských Štramberských vápenců, výskyt vzácných druhů rostlin a živočichů	4,46	2001
Váňův kámen	PP	výrazný skalní výchoz jurského vápence s brekciovou texturou	0,77	1993
Sedlnické sněženy	PP	velmi bohatá lokalita sněženek	16,04	1988
Červený kámen	EVL	suťové lesy s mozaikou nelesních společenstev	249,56	2009
Libotín	EVL	lesní porosty s přirozenou druhovou skladbou, ornitologicky zajímavá oblast	78,41	2009
Poodří	EVL	údolní niva řeky Odry, říční terasy, mozaika společenstev vodních toků, lužních	5235,03*	2004
		lesů, luk, rybníků, tůní, močálů, chráněné a ohrožené druhy rostlin		
Štramberk	EVL	vápnité nebo bazické skalní trávníky, disjunktní komplex na kopcích Bílá hora.	129,36	2009
		Členitá pahorkatina s údolními Huntavy a Oslavy, nadregionální zastoupení jedle		
		zástavbou, suťové lesy, louky, ovsíkovité suché trávníky s teplomilnými prvky		
Poodří	PO	bukač velký, moták pochop, ledňáček říční, kopřivka obecná	8042,59*	2005
Podbeskydí	PŘ. P.	zachovaný krajinný ráz, geologicky hodnotná druhová pestrost živočichů	12800,00**	1994

* Rozloha CHKO, EVL a PO Poodří je na sledovaném území 84,5 ha

** Rozloha PŘ. P. Podbeskydí je na sledovaném území 3 660 ha

Zdroj dat: AOPK ČR, 2013; ISŽP MSK, 2013; vlastní úpravy

Území ORP je z hlediska přírodního bohatství velice bohaté a vytváří vhodné podmínky pro rozvoj cestovního ruchu, zejména toho ekologicky orientovaného.

Kulturně-historické památky a atraktivita

Na rozdíl od přírodních předpokladů se kulturně-historické památky vyznačují bodovým rozšířením, které úzce souvisí s texturou sídelní sítě a vznikly tvořivou činností člověka (Mariot, 1983).

Ministerstvo kultury ČR prohlašuje za kulturní památky movité a nemovité věci, popřípadě jejich soubory na základě Památkového zákona č. 20/1987 Sb. (NPÚ, 2011b). Národní památkový ústav (NPÚ) vede ústřední seznam kulturních památek ČR, který vymezuje jednotlivé typy jejich ochrany.

Na území SO ORP je evidováno 219 památkově chráněných objektů, konkrétně ve městech Štramberk, Kopřivnice a Příbor. Jednotlivý přehled významných památkově chráněných objektů je zveřejněn v tabulce níže.

Tab. 6.1.2.11 – Seznam nemovitých památek, světového dědictví a chráněných území ve SO ORP Kopřivnice

Název obce	Nemovitě památky	Světové dědictví, NKP, chráněná území
Kateřinice	-	-
Kopřivnice	hrad Šostýn, zřícenina a archeologické stopy, hřbitov Starý s empirickými náhrobky	železniční motorový vůz - 'Slovenská strela' (NKP)
	krucifix Kristiánův kříž, krucifix Váňův kříž, pomníky dr. A. Hrstky, Mistra Jana	
	Husa, Petra Bezruče, rovinné neopevněné sídliště slezské a latenské kultury,	
	archeologické stopy, fojtství, zemanství, vila Šustalova	
Mošnov	kamenná křtitelnice - v depozitáři	-
Petřvald	venkovská usedlost	-
Příbor	kostel narození Panny Marie, kostel sv. Kříže, sv. Valentina, kaple sv. Františka	Příbor (MPR)
	Serafinského, krucifix (3x), socha sv. Jana Nepomuckého, sousoší Panny Marie,	
	sloup se sochou P. Marie Assumpty, pomník P. Řehoře Volného, kašna-fontána,	
	měšťanský dům (18x), radnice, měšťanský dům (26x), rodný dům Sigmunda Freuda	
	měšťanský dům Armanka, Pod Františkem, fara, sýpka, kolej piaristická	
Skotnice	třípatrová zděná boží muka, kaple sv. Jana Sarkandera, vodní mlýn	-
Štramberk	altán s bustou Leoše Janáčka- busty v lapidáriu, socha- busta Aloise Jiráka,	Štramberk, Šipka (APR), Štramberk (MPR)
	Bedřicha Smetany, Františka Palackého (v lapidáriu), rovinné neopevněné	
	sídliště Šipka, archeologické stopy, hrad Trúba, Jaroňkova útulna, Hrstkova	
	chata, kostel a socha sv. Jana Nepomuckého, kostel sv. Kateřiny, kaplička (2x),	
	zvonice, městské opevnění, krucifix, pomník umučeným, studna, kašna,	
	měšťanský dům (7x), měšťanský dům (4x), venkovská usedlost (64x), měšťanský	
	dům s baštou, venkovský dům, měšťanský dům- roubený (3x), měšťanský dům s	
	Horní Baštou, jatka městská se studnou, základní škola	
Trnávka	smírčí kříž, zámek	-
Závišice	dolní mlýn	-
Ženkla	kostel navštívení Panny Marie	-

Zdroj dat: NPÚ, c2014; vlastní úpravy

Největší počet těchto památek je možno nalézt ve městě Štramberk, kde jich je evidováno 130. Převážně se jedná o roubené domy v ulicích Horní a Dolní Bašta, které jsou součástí městské památkové rezervace (MPR). Štramberská Trúba dosahuje největší návštěvnosti ze všech evidovaných kulturních památek na území města Štramberku. Již přes 10 let zde návštěvnost výrazněji neklesla pod 30 000 návštěvníků ročně. Maximální hodnoty dosáhla v roce 2008, kdy ji navštívilo 65 000 turistů.

Hrad Štramberk vznikl pravděpodobně ve 13. století. V jeho blízkosti je doloženo archeologické slovanské osídlení od 1. pol. 13. stol. Hrad měl řadu vlastníků, z nichž nejvýznamnějšími byli český král Jan Lucemburský, moravský markrabě Jan Jindřich Lucemburský, bratr pozdějšího českého krále Karla IV. Po roce 1533 hrad začal chátrat a zbyly z něj jen zbytky hradního zdiva a válcová věž Trúba. V roce 1903 byla věž zrekonstruována a zastřešena podle návrhu architekta Hilberta. Od té doby slouží jako rozhledna. Byly upraveny hradební zdi přistavěny 2 hradební brány. Do opevnění u věže Trúba je vsazena mosazná pamětní deska MUDr. Adolfa Hrstky, který byl starostou a iniciátorem mnoha aktivit ve městě, mimo jiné i opravy hradu. NKP se stala gotická věž hradu s areálem a přilehlým opevněním. V areálu nalézáme další 3 NKP, jako jsou Jaroňkova útulna, chata MUDr. Adolfa Hrstky a zvonice kostela sv. Bartoloměje. (Průvodce Štramberkem, 2004)

Tab. 6.1.2.12 – Přehled významných nemovitých kulturních památek na území SO ORP Kopřivnice

Počet	Název	Počet	Název
1	Zřícenina hradu Štramberk	1	Památník umučeným
1	Jaroňkova útulna	79	Roubený dům
1	Chata MUDr. Adolfa Hrstky	2	Dům
1	Zvonice kostela sv. Bartoloměje	1	Roubená studna
1	Farní kostel sv. Jana Nepomuckého	1	Budova základní škola
1	Kašna na náměstí	1	Kostel sv. Kateřiny
9	Měšťanský a městský dům	1	Lašské muzeum Šustalova vila
1	Muzeum ve Štramberku	1	Zřícenina hradu Šostýn
1	Muzeum Zdeňka Buriana	1	Slovenská Strela
1	Kotouč	1	Areál kapitulního děkanství

Zdroj dat: NPÚ, 2011; Stramberk.cz, 2006b; Kopřivnice.cz 2010b; Pribor.eu, 2011; vlastní úpravy

Město Kopřivnice eviduje 3 významné nemovité kulturní památky. Jsou to Lašské muzeum Šustalova vila, zřícenina hradu Šostýn a Slovenská Strela (železniční motorový vůz).

Lašské muzeum Šustalova vila:

Lašské muzeum je situováno v Šustalově vile v Kopřivnici. Zde můžou návštěvníci zhlédnout stálou expozici věnovanou zejména malíři a ilustrátoru Zdeňku Burianovi. (Tatramuseum.cz, 2008)

Zřícenina hradu Šostýn:

Hrad Šostýn byl založen v rozmezí let 1280 – 1290. Již ve 20. letech 15. století byl poničen při husitských válkách. Poté ho jeho obyvatelé opustili a hrad zchátral. V letech 1813 – 1844 použil zbytky hradu ke stavbě továrny na hliněné zboží v Kopřivnici zeman Raška. Až při vykopávkách v roce 1935 byla zjištěna jeho vysoká historická hodnota. Mezi nejvýznamnější nálezy řadíme Šostýnskou Venuši, reliéf muže a ženy a další, které jsou většinou umístěny v muzeu Fojtství (Tourism.cz, 2011).

Slovenská Strela:

Nařízením vlády č.50/2010 Sb. se stala v roce 2010 Slovenská strela nejmladší NKP na sledovaném území. Jedná se o železniční motorový vůz vyrobený v roce 1936 v závodě koncernu Ringhoffer-Tatra a.s. (NPÚ, 2011a).

Ve městě Příbor pak najdeme stavební památku (NKP) areál kapitulního děkanství.

Nemovité kulturní památky ve městech Štramberk a Kopřivnice z hlediska atraktivnosti spadají do kategorie s celostátním významem. Nemovité památky ve městě Příbor dosahuje pouze regionálního významu, kvůli nedostačující kvalitě podmínek pro CR, jako je chybějící nabídka průvodcovských služeb, nedostatečná úroveň stravovacích a ubytovacích zařízení v bezprostředním okolí.

Návštěvnost kulturních památek zároveň zvyšuje fakt, že je řada kulturních památek součástí zastavení Lašské naučné stezky. Tato stezka seznamuje návštěvníky s historií, přírodními a kulturními hodnotami míst, kudy prochází. Zřizovateli těchto stezek jsou města Kopřivnice, Štramberk a Příbor. Celková délka kopřivnické větve stezky je 16 km, štramberské 6 km a příborské 2km. Jedná se o pěší typy stezek, jejichž náročnost je lehká až středně těžká. Jednotlivá zastavení štramberské, příborské a kopřivnické větve Lašské naučné stezky jsou uvedena v tabulce níže.

Tab. 6.1.2.13 – Přehled větví Lašské naučné stezky

Zastave- ní	Trasa MPR*	Borovecké rybníky	Lašská naučná stezka	Lašská naučná stezka
	Příbor	Příbor	Štramberk	Kopřivnice
1	náměstí Zik- munda Freuda	vlastní rybník	škola, pomník padlým- Národní sad	Husova lípa
2	rodný dům Zikmunda Freuda	hráz rybníka	jeskyně Šipka	Jasníkova studánka
3	památník Zik- munda Freuda	zemědělsky obdělávané louky	Kotouč- památník Františka Palacké- ho	Hřeben Brd
4	piaristický kláš- ter	listnaté lesy podél potoka	Jurův kámen	Pískovna
5	kostel Narození Panny Marie	listnaté lesy podél potoka	Plaňava	Rozcestí čarodějnic
6	kostel sv. Kříže	listnaté lesy podél potoka	Horní Bašta	Hrad Šos- týn
7	kostel sv. Va- lentina		Náměstí	Raškův kámen
8	kaple sv. Fran- tiška Serafin- ského		Jaroňkova, zámecký vrch- Trúba	Janíkovo sedlo
9			Bílá hora- Skála Rudý	Červený kámen
10			Sluneční stezka, pohled zpod Bílé hory	Okružní cesta
11			U panny Marie	Kamenárka
12			Horní Kamenárka	Bílá hora
13			Arboretum a botanická zahrada	Váňův kámen
14				Muzeum Fojtství
15				Masaryko- vo náměstí
16				Sad Edvar- da Beneše

MPR* Městská památková
rezervace

Zdroj dat: MAPA, lašská brána Beskyd, 2006; Pribor.cz, 2007c; vlastní úpravy

Památkové rezervace tvoří nejvýznamnější soubory památek a kulturního bohatství národa. Ve sledované oblasti se navíc rozkládá i 1 archeologická památková rezervace - Šipka. Památkou se stala v roce 1960 díky bohatým archeologickým stopám a rovinnému neopevněnému sídlišti Šipka. (NPÚ, 2011a).

Dále jsou na území SO ORP evidovány 2 městské památkové rezervace (MPR). Příborskou MPR (8,5 ha, od r. 1989) tvoří 54 památek.

Jsou to převážně městské a měšťanské domy na náměstí Sigmunda Freuda (NPÚ, 2011c). Starobylé město Štramberk patří mezi MPR pro převažující zástavbu valašské lidové architektury (29 ha od r. 1969). Je zde evidováno 130 památek, které tvoří hlavně venkovské usedlosti. Většina těchto památek spadá právě do MPR (NPÚ, 2011d). Podle Mariota (1983) pro účastníky CR není rozhodující

druh kulturní památky, ale jeho turistická atraktivita. Z toho důvodu MPR Štramberk přiřazujeme celostátní význam a MPR Příbor regionální význam.

Mezi další kulturně-historické památky zařazujeme Zámek v Trnávce. Barokní zámek pochází z 18. století. Dnes je v objektu zámku obecní úřad a zámecké sály slouží k pořádání společenských akcí. (Turistik.cz, 2011c) Národní sad v prostoru vrchu Kotouče je koncipován jako přírodní galerie. Představuje se formou soch a pamětních desek významných osobností českých národních dějin a kultury (Průvodce Štramberkem, 2004). Jejich jednotlivý seznam je uveden v tabulce níže.

Tab. 6.1.2.14 – Seznam památek v Národním sadu Štramberk

Název	Název
Busta Aloise Jiráska	Plaketa Jana Čapka na Juranově kameni
Busta Aloise Jiráska	Bezručova vyhlídka s dřevěnou zvoničkou
Busta Bohumíra Jaroňka	Kaplička s Valašským betlémem
Busta Františka Palackého	Mohyla se sv. Křížem
Busta Leoše Janáčka	Památník umučených
Památník Tomáše Garrigue Masaryka	Panna Marie Pomocnice
Památník Jana Žižky z Trocnova	Cestička zamilovaných
socha sv. Václava	Budova základní školy
socha Madony	Prameny

Zdroj dat: Průvodce Štramberkem, 2004; vlastní úpravy

Za nejatraktivnější ukázky lidové kultury lze považovat valašskou lidovou architekturu a Štramberské uši. Nejcennější soubor valašských domů najdeme v Jaroňkově ulici, která je označovaná jako štramberská "Zlatá ulička". Zde se dochovaly bašty městského opevnění a roubené domy z přelomu 18. a 19. století. Ulice Horní a Dolní Bašta představují unikátní, nejzachovalejší a nejcennější část MPR. Dnešní zachovalé sruby jsou vesměs z 2. pol. 18. a 1. pol. 19. století. Svou rázovitostí a uspořádáním vytvářejí roubené domy na Horní baště ojedinělý celek, který je zachovalým obrazem, jak v minulosti dřevěná předměstí a podhradí vypadala. Z těchto důvodů byl Štramberk pro svou jedinečnost navržen na zařazení do seznamu chráněných památek UNESCO. (Průvodce Štramberkem, 2004) Štramberské uši díky přidanému koření, představují pekařský výrobek jemné specifické chuti.

V roce 2007 se stal prvním českým potravinářským výrobkem chráněným EU ochrannými známkami č. 179248 a 227965 a označením původu č. 175 a zeměpisným označením v EU. Vyrábí se ve tvaru kornoutů, připomínajících lidské ucho, jako zachování pověsti. (Gastronomický průvodce po Valašsku, 2009).

Území SO ORP je známo rodištěm a působením řady významných osobností. Mezi nejdůležitější řadíme: Sigmunda Freuda, zakladatele psychoanalýzy, Emila Zátopka, nejlepšího olympionika 20. století, Adolfa Hrstku, jehož zásluhou byla upravena hradní věž do dnešní podoby, básníka Adolfa Jasníka, Petra Bezruče působícího v Kopřivnici, Zdeňka Buriana ve Štramberku a mnoho dalších. Na jejich připomínku jim byly vystavěny památníky.

Ve srovnání s ostatními městy ČR se města Lašské brány Beskyd vyznačují nadprůměrným počtem kulturních památek, což způsobuje jejich vysokou atraktivitu. Při zhodnocení celého SO ORP je celkový počet i přitažlivost kulturních památek velmi průměrná, a to kvůli jejich absenci v ostatních obcích.

Přehled nemovitých kulturních památek je umístěn v následující tabulce.

Tab. 6.1.2.15 – Seznam nemovitých památek, světového dědictví a chráněných území ve SO ORP Kopřivnice

Název obce	Nemovité památky	Světové dědictví, NKP, chráněná území
Kateřinice	-	-
Kopřivnice	hrad Šostýn, zřícenina a archeologické stopy, hřbitov Starý s empirickými náhrobky	železniční motorový vůz - 'Slovenská strela' (NKP)
	krucifix Kristiánův kříž, krucifix Váňův kříž, pomníky dr. A. Hrstky, Mistra Jana Husa, Petra Bezruče, rovinné neopevněné sídliště slezské a latenské kultury,	
	archeologické stopy, fojtství, zemanství, vila Šustalova	
Mošnov	kamenná křtitelnice - v depozitáři	-
Petřvald	venkovská usedlost	-
Příbor	kostel narození Panny Marie, kostel sv. Kříže, sv. Valentina, kaple sv. Františka Serafinského, krucifix (3x), socha sv. Jana Nepomuckého, sousoší Panny Marie,	Příbor (MPR)
	sloup se sochou P. Marie Assumpty, pomník P. Řehoře Volného, kašna-fontána,	
	měšťanský dům (18x), radnice, měšťanský dům (26x), rodný dům Sigmunda Freuda	
	měšťanský dům Armanka, Pod Františkem, fara, sýpka, kolej piaristická	
Skotnice	třípatrová zděná boží muka, kaple sv. Jana Sarkandera	-
Štramberk	altán s bustou Leoše Janáčka- busty v lapidáriu, socha- busta Aloise Jiráka,	Štramberk, Šipka (APR), Štramberk (MPR)
	Bedřicha Smetany, Františka Palackého (v lapidáriu), rovinné neopevněné sídliště Šipka, archeologické stopy, hrad Trúba, Jaroňkova útulna, Hrstkova	
	chata, kostel a socha sv. Jana Nepomuckého, kostel sv. Kateřiny, kaplička (2x),	
	zvonice, městské opevnění, krucifix, pomník umučeným, studna, kašna,	
	měšťanský dům (7x), měšťanský dům (4x), venkovská usedlost (64x), měšťanský dům s baštou, venkovský dům, měšťanský dům- roubený (3x), měšťanský dům s	
	Horní Baštou, jatka měšťanská se studnou, základní škola	
Trnávka	smírčí kříž, zámek	-
Závišice	-	-
Ženkla	kostel navštívení Panny Marie	-

Zdroj dat: NPÚ, 2011e; vlastní úpravy

Ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Kopřivnice není vyhlášena žádná nemovitá národní kulturní památka, ani soubor. Ve městě Kopřivnici se poblíž Technického muzea Tatra Kopřivnice nachází movitá národní kulturní památka Železniční motorový vůz M 290.001 - "Slovenská strela".

Kulturní zařízení

Výrazné předpoklady pro vznik CR vytvářejí muzea a galerie. Na území SO ORP se nacházejí ve městech lašské brány Beskyd a obci Petřvald.

Město Kopřivnice vlastní Regionální muzeum Kopřivnice, které má 3 pobočky. V muzeu Fojtství jsou vystaveny jedny z nejstarších dopravních prostředků. Poskytuje ukázky ruční výroby povozů (kočáry, saně, bryčky). Zároveň se jedná o nejstarší dochovanou budovu na území města Kopřivnice, o niž existují zmínky už z roku 1789 (Muzeum Fojtství, 2006). Technické muzeum Tatra nabízí ukázky prototypů motorových saní, podvozků, nákladních a osobních vozů. Před vstupem je umístěn nejrychlejší železniční motorový vagón (Slovenská Strela) své doby, který dosahoval rychlosti až 130 km/h (Hans Ledwinka, 2006; Technické muzeum Tatra, 2006). Součástí technického muzea je také muzeum Emila a Dany Zátopkových, které návštěvníkům poskytuje ukázky největších sportovních úspěchů jejich kariéry (Expozice Emila a Dany Zátopkových, 2006).

Muzeum Novojičínska vlastní 10 expozic, z nichž 2 jsou na území města Štramberku a Příbora. Ve městě Příbor se nachází muzeum a pamětní síň Sigmunda Freuda se stálou expozicí dějin města Příbora od jeho založení v roce 1251 až po současnost. K vidění jsou výrobky řemesel, umělecké výrobky, pracovní nářadí tkalců, soukeníků, hrnčírů a jiné. (Pribor.cz, 2007b) Ve vlastnictví města Štramberku je také muzeum Zdeňka Buriana. Každoročně se zde pořádají sezónní tematické expozice z díla Zdeňka Buriana. V ostatních měsících slouží muzeum jako městská galerie. (Stramberk.cz, 2008).

Poslední expozicí vyskytující se na území SO ORP je technické muzeum v obci Petřvald, které je součástí muzea Těšínska. Zde jsou instalovány expozice a výstavy, které dokládají technický pokrok lidstva. Muzeum poskytuje ukázky z tramvajové dopravy na Ostravsku a Karvinsku. (Ostrava.cz, 2010)

Po celkové analýze muzeí a galerií můžeme konstatovat, že je jejich rozložení v obcích SO ORP značně nerovnoměrné a neposkytuje vhodné podmínky pro rozšíření CR. Avšak území měst lašské brány Beskyd disponuje rovnoměrným rozšířením muzeí s kvalitně poskytovanými službami, což se odráží na jejich vysoké návštěvnosti.

Ostatními kulturními zařízeními, která ovlivňují CR a vyskytují se na sledovaném území, jsou kongresové sály a divadla. Jejich počet v SO ORP je značně nevyhovující. Prostory pro MICE turistiku se vesměs nachází pouze ve městě Kopřivnice a částečně Příbor.

Kongresové služby nabízí například hotel Tatra v Kopřivnici o kapacitě 120 míst. Hotel poskytuje vhodné vybavení pro pořádání kongresů, konferencí, školení a porad. (Tatrahotel.cz, 2011) Loutkové divadlo v Kopřivnici pořádá nepravidelná představení 1-2x do měsíce, která navštěvují převážně místní děti (Kultura.beskydy.cz, 2011). Ve městě Příbor působí divadlo Beránek hrající zejména dětská představení (Pribor.cz, 2007a). Ve Štramberku, v objektu nazývaném Perníkovka se nachází malé loutkové divadlo pro děti.

Společenské akce

V rámci kulturně-historických předpokladů pro CR se podle metodiky Toušek, V., Kunc, J., Vystoupil, J. a kol (2008) vymezují i společenské akce. Jejich význam pro hodnocení potenciálu CR má sice menší váhu, přesto může ovlivnit rozšíření CR.

Ve sledovaném území jsou součástí společenských akcí kulturní a sportovní akce.

Mezi nejvýznamnější kulturní akce ve studovaném území bezpochyby patří dny měst (Štramberk, Kopřivnice, Příbor), dále dny obcí, které mají význam pouze lokální. Dále se jedná o tradiční

poutě, opět zejména Štramberská pouť, Kopřivnická a Příborská. Tyto akce dosahují návštěvnosti až několik desítek tisíc návštěvníků.

V ORP jsou tradiční také divadelní přehlídky, které mají význam spíše regionální. Z nich můžeme uvést např. štramberskou divadelní přehlídku a Kopřivu na území města Kopřivnice.

Co do počtu návštěvníků a účasti účinkujících je nejvýznamnější akcí Dny NATO, která se koná tradičně v měsíci září na letišti Leoše Janáčka Ostrava v Mošnově. Zde se návštěvníci pohubují v počtu okolo čtvrt milionu osob.

Sportovní akce, které se každoročně pořádají ve sledovaném území, mají spíše lokální význam. Téměř všechny akce představují běžecké závody. Můžeme uvést například Štramberskou desítku, nebo Běh Emila Zátopka, který je věnován odkazu slavného atleta a nejlepšího olympionika 20. století Emila Zátopka. Start je v jeho rodném městě Kopřivnici a cíl je ve Valašském muzeu v přírodě ve městě Rožnov pod Radhoštěm. Příborský zvon představuje soutěž Českého poháru v lezení na rychlost na lezecké stěně (Horosvaz.cz, 2013). V ostatních obcích SO ORP bývají každoročně pořádány sportovní akce pro děti. Největší tradici mají v obcích Kateřinice, Petřvald a Skotnice. Dále vzniká řada malých nových nebo obnovených akcí, jako farmářské trhy, vánoční trhy, vinobraní, masopusty, pivní slavnosti, mini festivaly apod., akce jsou ale lokálního významu.

Kromě Dnů NATO ale nelze hovořit o významnější nadregionální akci, která by přitáhla řadu návštěvníků a zároveň zvýšila poptávku po ubytovacích a stravovacích službách.

Výzvou by zajisté bylo vytvoření tradiční akce, která nebude mít v rámci kraje nebo ČR obdoby a bude zakládat na tradici, odkazu, legendě tohoto regionu.

Návštěvníci a turisté jsou navíc rok od roku náročnější a proto je nutné hledat nová témata na akce a zábavu, které mohou výrazně zvyšovat návštěvnost všech atraktivit cestovního ruchu.

Tab. 6.1.2.16 – Seznam vybraných sportovních akcí na území SO ORP Kopřivnice

Určeno pro:	Název	Místo
Dospělé	Štramberská desítka	Štramberk
	Běh rodným krajem Emila Zátopka	Kopřivnice
	Příborský zvon	Příbor
Děti	Koloběžkový závod	Petřvald
	Běh dětí Národním sadem	Štramberk
	Běh dětí Kopřivnicí	Kopřivnice
	Tradiční letní sportovní závod dětí	Štramberk
		Skotnice
		Kateřinice

Zdroj dat: Stramberska.desitka.sweb.cz; Koprivnice.cz; Beh-roznov.koprivnice.org, Horosvaz.cz; Kateřinice.cz; Stramberk.info; Skotnice.cz

Pokud bychom chtěli charakterizovat předpoklady území SO ORP Kopřivnice pro cestovní ruch, lze konstatovat následující.

Území je z geomorfologického hlediska poměrně atraktivní a vytváří zajímavé podmínky zejména pro pěší turistiku, v jižní části ORP pak i pro zimní sporty, ovšem v omezené míře. Toto má

souvislost i se začleněním území do mírně teplé klimatické oblasti, které se nevyznačuje dlouhými zimami s vysokou sněhovou pokrývkou. Lokalita pro zimní sporty (okolo Červeného kamene v Kopřivnici) má význam pouze lokální. V území se nachází několik vodních ploch, které jsou určeny částečně k rekreaci, ale spíše k retenčním a ekologickým (krajinotvorným) úkolům. Nejvýznamnější je pak Větkovická přehrada v Lubině u Kopřivnice, ta se v průběhu letních měsíců stává významným rekreačním centrem, ovšem pouze lokálního významu. V historii svou významnou roli sehrály také podzemní vody, a to ve městě Štramberk, kde fungovaly lázně s radioaktivními prameny, jejichž význam a věhlas překračoval hranice regionu. V současné době je původní areál očních lázní v neutěšeném stavu a čeká na nového majitele.

Z hlediska přírodního bohatství je ORP Kopřivnice velice bohaté a vytváří vhodné podmínky pro rozvoj cestovního ruchu, zejména toho ekologicky orientovaného. Nachází se zde řada památných stromů, maloplošných chráněných území, například národní přírodní památka Jeskyně Šipka, přírodní památka Kamenárka, Váňův kámen, Rybníky v Trnávce apod. V území se tak přirozeně nachází vysoká koncentrace chráněných a jedinečných druhů fauny a flóry (EVL Poodří, PP Kamenárka, PP Podbeskydí). Přírodní bohatství se projevuje i po stránce geologické, kdy můžeme na území ORP nalézt řadu geologických útvarů, především z štramberských vápenců, nebo slepencových pískovců až písčitých slepenců bašského souvrství. Právě pro vysokou koncentraci a unikátnost geologických útvarů bylo území navrženo na geopark s názvem Geopark Podbeskydí.

Pokud bychom řekli, že území ORP je velice bohaté na přírodní krásy a unikáty jak z oboru botaniky či geologie, těžko pak popsat atraktivitu území z hlediska koncentrace památek, kterých se zde nachází 219. Území je tak z krajinářského i historického hlediska velmi pestré a nabízí řadu možností pro rozvoj cestovního ruchu.

Potenciál cestovního ruchu v turistické oblasti

Území ORP Kopřivnice je tradiční destinací cestovního ruchu, a to hlavně jako spádová oblast Ostravska, které ji často vyhledává pro její atraktivitu, historickou tradici a zejména také geografickou blízkost. Přesto lze na potenciál území pro cestovní ruch pohlížet z několika hledisek. Jedním z nich je určitě rozmístění atraktivit CR v rámci celého ORP, které lze charakterizovat jako koncentraci do tří přirozených středisek, kterými jsou Štramberk, Kopřivnice a Příbor. Ve zbylých 7 obcích ORP je koncentrace atraktivit cestovního, ve srovnání s výše uvedenými přirozenými centry, mizivá. Zbytek území má ve srovnání s těmi třemi lokalitami minimální zastoupení atraktivit CR a je tak patrná značná nerovnováha. Dalším sledovaným ukazatelem může být samotné využití tohoto potenciálu a práce s ním ve směru adekvátní nabídky pro účastníky cestovního ruchu.

Potenciál CR jednotlivých ORP byl velice kvalitně zpracován například Ústavem územního rozvoje ČR v rámci dokumentu s názvem Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice (prosinec 2010).

Pokud jde o výběr aktivit, které ovlivňují cestovní ruch a rekreaci, uvažujeme v ORP Kopřivnice následující položky:

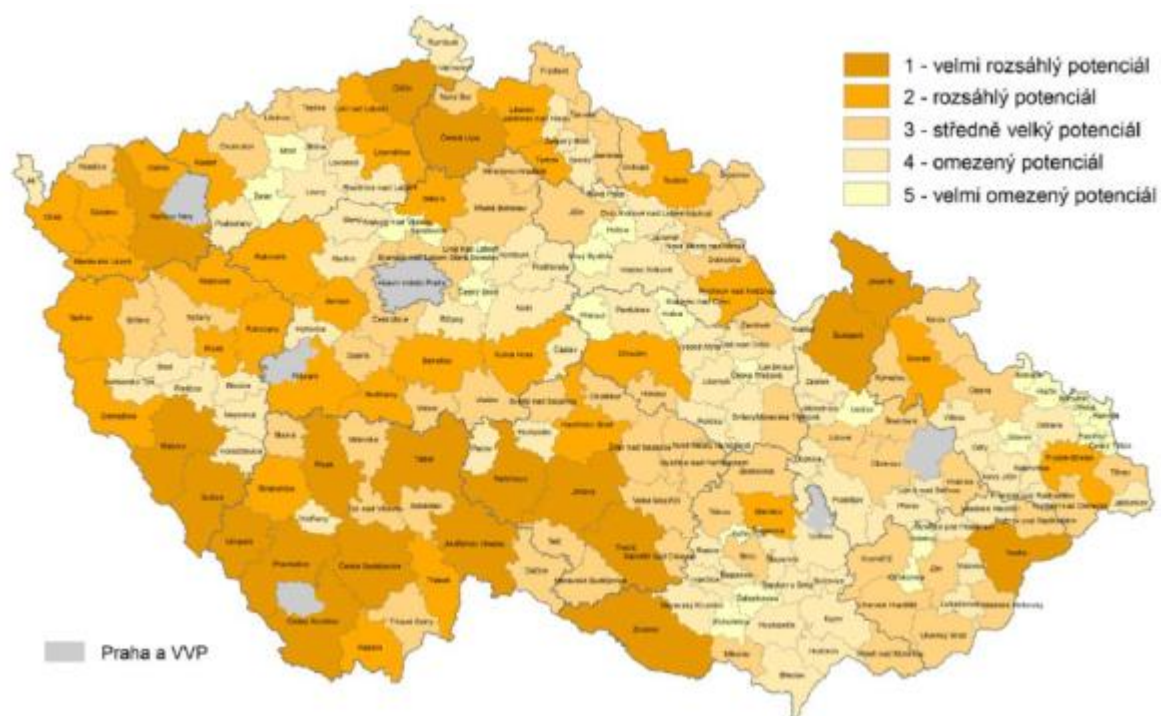
- délku pěších turisticky značených cest
- délku značených cyklotras
- počet rozhleden
- počet a významovou diferenciaci kulturních zařízení navštěvovaných turisty a rekreanty (muzea, galerie, zoologické a botanické zahrady aj.)
- počet a významovou diferenciaci sportovně rekreačních zařízení rovněž navštěvovaných turisty a rekreanty (aquaparky, golfové hřiště, farmy pro hipoturistiku)
- počet lyžařských vleků a pro lyžaře sloužících lanovek
- počet turistických informačních center
- počet ekonomických subjektů pohostinství a veřejného stravování
- počet ubytovacích zařízení

Celková míra využití potenciálu je pak pojímána jako srovnání dvou čísel, z nichž první udává úroveň určité aktivity ovlivňující cestovní ruch (včetně rekreace) na území obvodu ORP Kopřivnice a druhé vyjadřuje velikost zdejšího potenciálu cestovního ruchu. Dosahují-li obě čísla zhruba stejných hodnot, je potenciál cestovního ruchu využíván přiměřeně. Při převaze prvního čísla nad druhým je potenciál využíván silně, při opačné konstelaci slabě. V případě ORP Kopřivnice je to 485 bodů ku 410 bodům, tudíž je potenciál využíván silně. Tento závěr ovšem není černobílý a je nutné rozklíčovat jednotlivé typy atraktivit, jejich koncentraci, využití a především srovnat s průměrem v rámci ČR. Dílčí hodnocení tak poukazuje na zajímavé skutečnosti.

Základem každého potenciálu CR je krajina (plocha – rekreační krajiny, vodní toky a plochy), tedy krajinný rekreační potenciál a bodové atraktivity hledané turisty, tzv. potenciál územně zakotvených atraktivit.

Označení „územně zakotvené atraktivity“ znamená, že jsou uvažovány jen objekty rozmístěné v území bez jakýchkoli dnešních vlivů cestovního ruchu, tedy např. středověké hrady, historická města, technické památky atp. Nelze je ani nikam přemísťovat, kde by to bylo popř. výhodnější z hlediska potřeb cestovního ruchu. Tyto atraktivity proto pokládáme za prvotní, „kamenné“. Velikost celkového potenciálu CR na základě hodnocení těchto dvou skupin nám pro ORP Kopřivnice vychází na bodové škále jako omezený potenciál – 4. Toto je ale částečně dáno malou rozlohou ORP, čímž nelze automaticky dosáhnout většího bodového hodnocení, které je například postaveno na rozměrech a délkách sledovaných přírodních atraktivit.

Obr. 6.1.2.3 – Velikost celkového potenciálu cestovního ruchu území obvodů ORP

Zdroj dat: Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice – ÚÚR ČR (2010)

Jak bylo uvedeno výše, je nutné sledovat především využití celkového potenciálu CR ve sledovaném území. To můžeme rozdělit podle jednotlivých atraktivit/složek CR.

Pěší turistické značené trasy

Z hlediska hodnocení potenciálu CR všech ORP vychází celostátní standard $\varnothing$ 45,8 km TZT na 100 km². ORP Kopřivnice vykazuje 65 km, což je nadprůměr (viz tabulka č. 22). Samotné využití tohoto nadprůměrného množství TZT je také dobře využíváno.

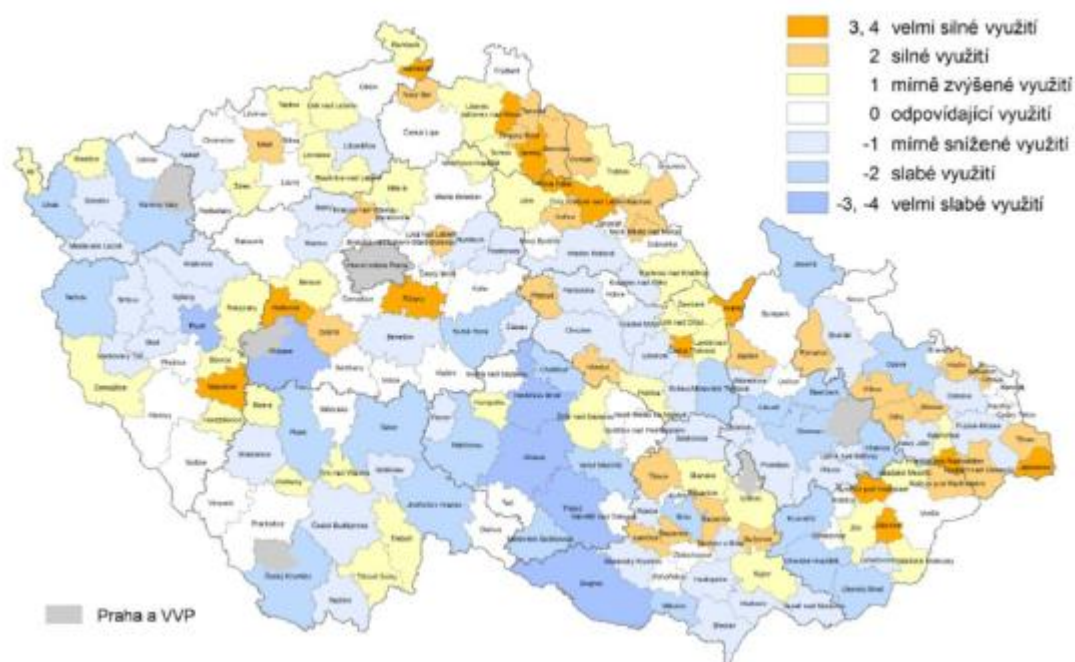
Tab. 6.1.2.18 – Využití potenciálu cestovního ruchu obvodů ORP turisticky značenými cestami

ORP	Délka TZT v km	Koeficient délky TZT (s.d = 100)	Stupeň koeficientu	Stupeň potenciálu CR	Rozdíl (využití potenciálu)	Typ využití potenciálu
Kopřivnice	65	117	3	2	1	H
Nový Jičín	60	126,1	1	2	-1	I
Frenštát p. Radhoštěm	70	155	5	2	3	G

Zdroj dat: Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice – ÚÚR ČR (2010), vlastní úpravy

Obr. 6.1.2.4 – Využití potenciálu cestovního ruchu obvodů ORP turisticky značenými cestami

Zdroj dat: Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice – ÚÚR ČR (2010)

Značené cyklotrasy

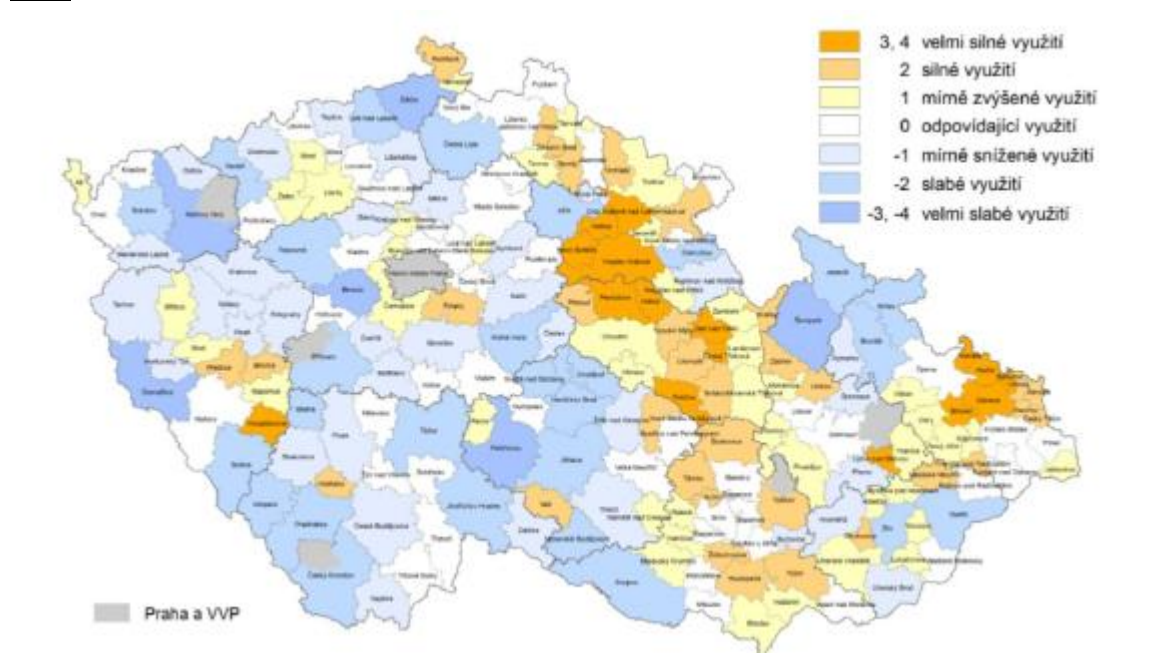
V případě značených cyklotras (dále jen ZCT) hovoříme o standardu pro ORP Ø 42,8 km ZCT na 100 km², přičemž ORP Kopřivnice dosahuje délky 60 km, což je opět nadprůměr ČR. Pokud se podíváme na využití tohoto potenciálu, tak je opět tohoto nadprůměrného množství značených cyklotras podobně jako u pěších tras dobře využíváno.

Tab. 6.1.2.19 – Značené cyklotrasy a potenciál cestovního ruchu obvodů ORP

ORP	Délka ZCT v km	Koeficient délky ZCT (s.d = 100)	Stupeň koeficientu	Stupeň potenciálu CR	Rozdíl (využití potenciálu)	Typ využití potenciálu
Kopřivnice	60	115,6	3	2	1	H
Nový Jičín	140	118,8	3	2	1	H
Frenštát p. Radhoštěm	55	130,3	4	2	2	G

Zdroj dat: Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice – ÚÚR ČR (2010), vlastní úpravy

Obr. 6.1.2.5 – Využití potenciálu cestovního ruchu obvodů ORP turisticky značenými cyklotrasami

Zdroj dat: Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice – ÚÚR ČR (2010)

Rozhledny

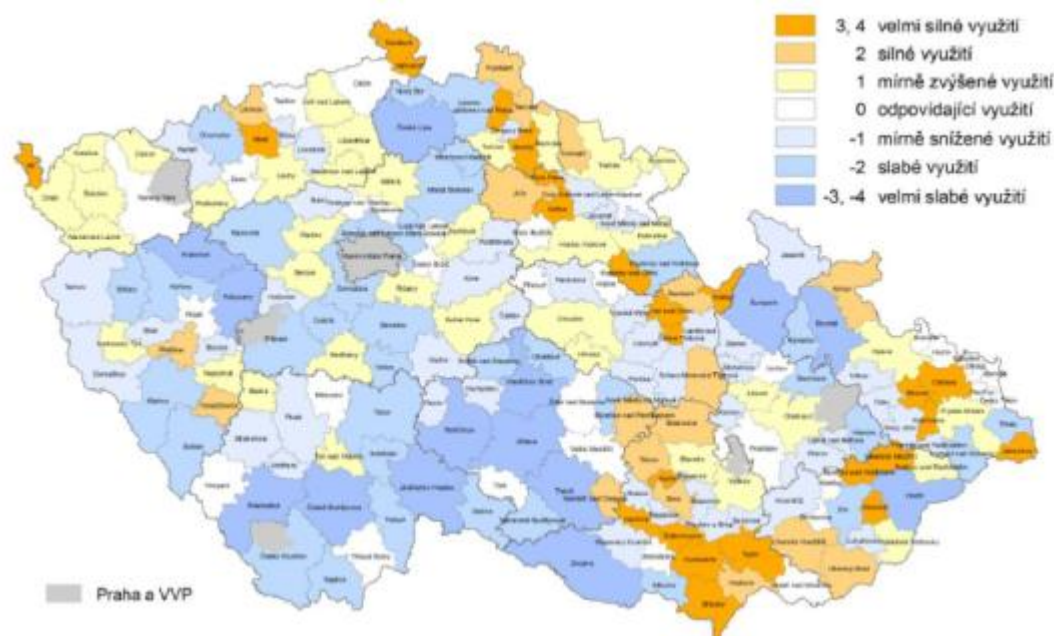
Další zajímavou kategorií jsou bezesporu rozhledny, které zejména v posledních letech zažívají velký boom a vzniká tak v mnoha regionech ČR řada nových objektů. K 1. 1. 2010 existovalo v ČR bez Prahy 215 veřejně přístupných rozhleden. Na 100 km² referenčního území ČR tedy připadá 0,279 rozhledny (= standard). Sledované území má dle statistiky z roku 2012 2 rozhledny (rozhledna Bílá Hora a štramberská Trúba), což jej řadí mezi přední příčky v rámci ČR. V tomto ohledu je území výjimečné a tedy i trendy. Nově můžeme přidat ještě rozhlednu na Brdech v Kopřivnici. Celkově tedy ještě vyšší koncentrace oproti průměru ČR.

Tab. 6.1.2.20 – Rozhledny a krajinně rekreační potenciál obvodů ORP

ORP	Počet rozhleden	Koeficient počtu rozhleden (s.p. = 100)	Stupeň koeficientu	Stupeň kraj.rekr.potenciálu	Rozdíl (využití potenciálu)	Typ využití potenciálu
Kopřivnice	2	591,2	5	2	3	G
Nový Jičín	0	0	1	2	-1	I
Frenštát p. Radhoštěm	0	0	1	2	-1	I

Zdroj dat: Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice – ÚÚR ČR (2010), vlastní úpravy

Obr. 6.1.2.6 – Využití krajinně rekreačního potenciálu obvodů ORP rozhlednami

Zdroj dat: Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice – ÚÚR ČR (2010)

Kulturní zařízení

Významnou složkou atraktivit území z hlediska CR je bezpochyby také kultura. Mezi kulturní zařízení, která nemají povahu územně zakotvených atraktivit cestovního ruchu a stávají se tedy prvky využití „kamenného“ potenciálu cestovního ruchu – konkrétně jeho dílčí složky potenciálu územně zakotvených atraktivit CR – zařazujeme:

- muzea, galerie
- muzea v přírodě, skanzeny
- zoologické zahrady, zoo parky
- botanické zahrady, arboreta

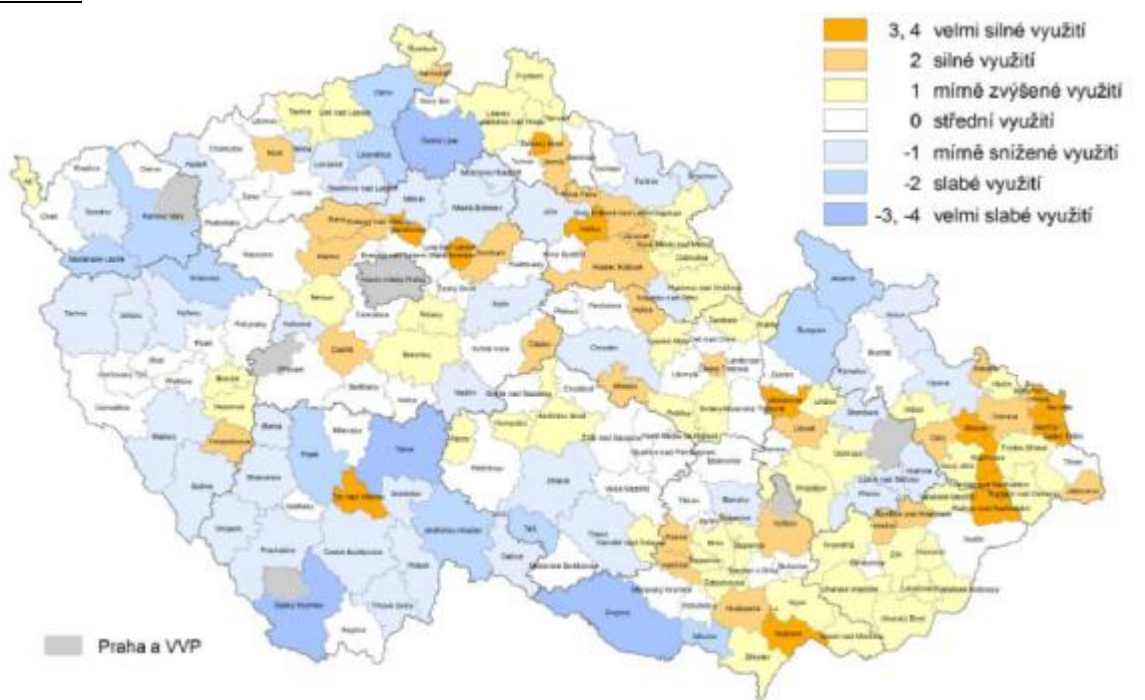
V České republice bez Prahy bylo výše uvedeným zařízením přiděleno celkem 16 005 bodů. Na 100 km² referenčního území ČR tedy připadá $\emptyset$ 20,77 bodů. Z tohoto hlediska se dostává ORP Kopřivnice na top v rámci ČR, po boku např. Kroměříže.

Tab. 6.1.2.21 – Kulturní zařízení a potenciál územně zakotvených atraktivit CR obvodů ORP

ORP	Počet bodů za kulturní zařízení	Koeficient počtu bodů (s.p. = 100)	Stupeň koeficientu	Stupeň potenciálu úz.zakotv.atr.	Rozdíl (využití potenciálu)	Typ využití potenciálu
Kopřivnice	165	655,1	5	2	3	G
Nový Jičín	70	122,4	3	2	1	H
Frenštát p. Radhoštěm	55	268,5	5	1	4	G

Zdroj dat: Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice – ÚÚR ČR (2010), vlastní úpravy

Obr. 6.1.2.7 – Využití potenciálu územně zakotvených atraktivit obvodů ORP kulturními zařízeními

Zdroj dat: Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice – ÚÚR ČR (2010)

Sportovně rekreační zařízení

Bok po boku kultuře stojí zajisté sportovní aktivity a tedy i nezbytné sportovně rekreační zařízení. Mezi sportovně rekreační zařízení, jako jeden z cílů návštěvníků regionu a tedy atributů využití krajinného rekreačního potenciálu, zařazujeme:

- aquaparky
- golfové hřiště
- farmy pro hipoturistiku

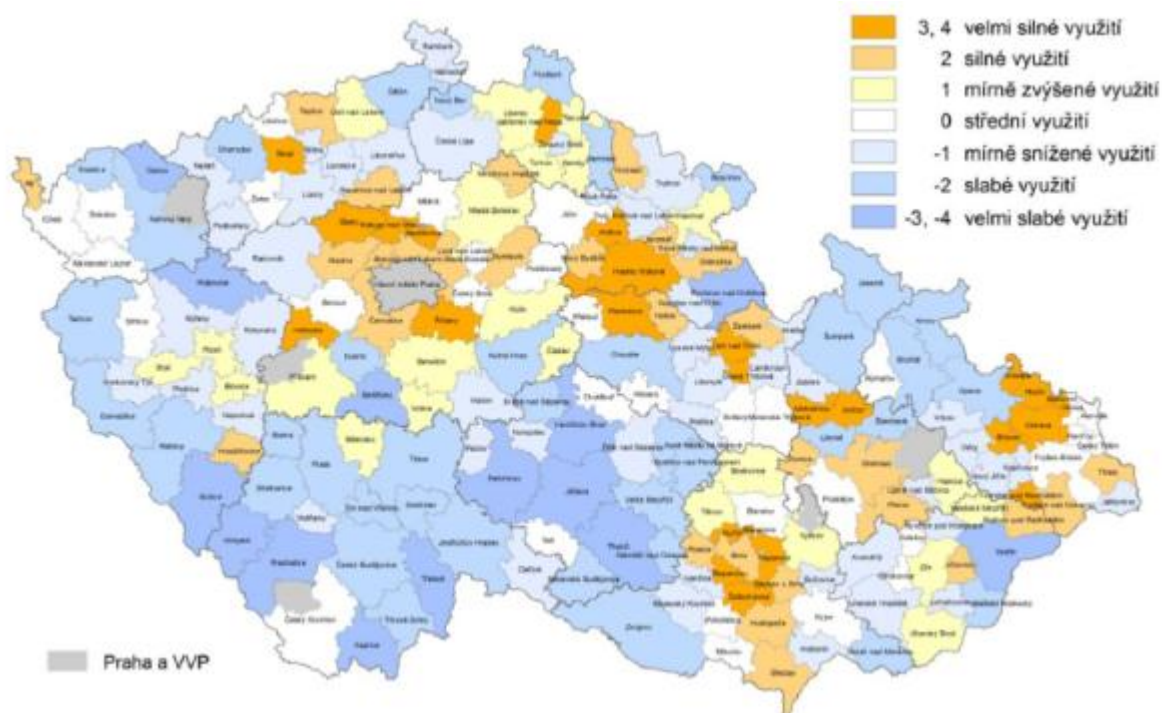
V České republice bez Prahy bylo výše uvedeným zařízením přiděleno celkem 10 395 bodů. Na 100 km² referenčního území ČR tedy připadá hustota $\emptyset$ 13,49 bodů (= standard). Zde má ORP Kopřivnice značné rezervy a nedisponuje žádnou z výše uvedených kategorií (stav k roku 2010).

Tab. 6.1.2.22 – Sportovně rekreační zařízení a krajinný rekreační potenciál obvodů ORP

ORP	Počet bodů za sportovní zařízení	Koeficient počtu bodů (s.p. = 100)	Stupeň koeficientu	Stupeň kraj. rekr. potenciálu	Rozdíl (využití potenciálu)	Typ využití potenciálu
Kopřivnice	0	0	1	2	-1	I
Nový Jičín	0	0	1	2	-1	I
Frenštát p. Radhoštěm	50	375,8	5	2	3	6

Zdroj dat: Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice – ÚÚR ČR (2010), vlastní úpravy

Obr. 6.1.2.8 – Využití krajinně rekreačního potenciálu obvodů ORP sportovně rekreačními zařízeními

Zdroj dat: Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice – ÚÚR ČR (2010)

Lyžařské vleky a lyžaři využívané lanovky

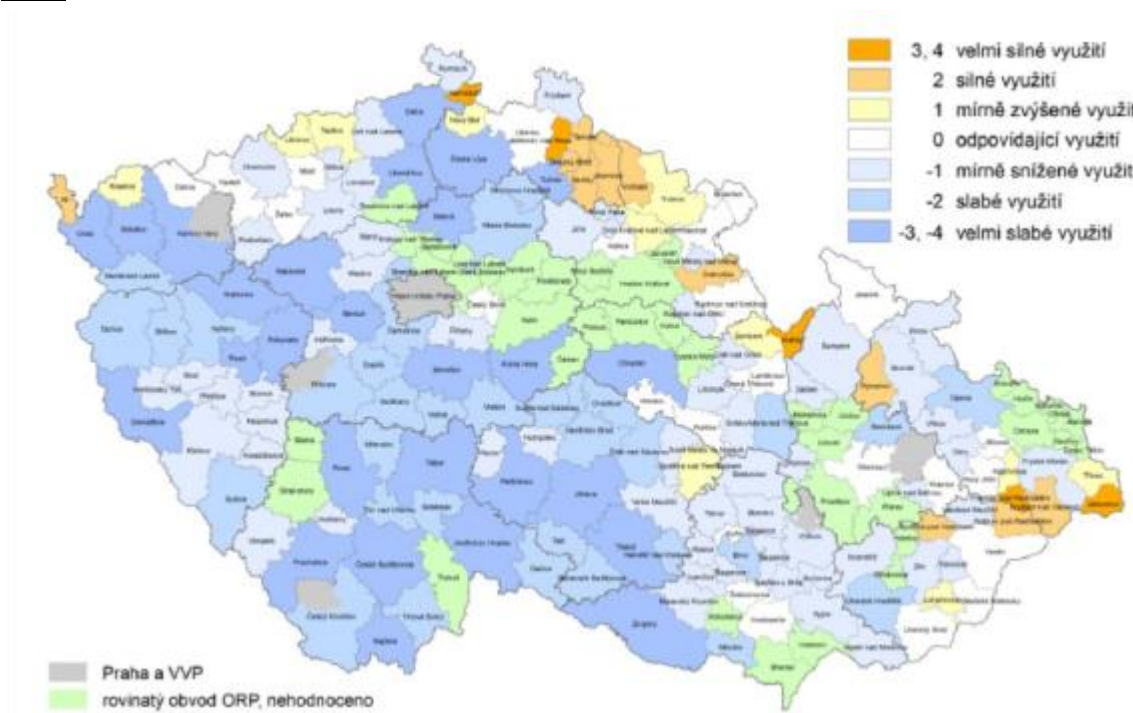
Zvláštní kategorií jsou zimní sporty, které mohou výrazně ovlivňovat cestovní ruch v regionu. K 1. 1. 2010 bylo v ČR bez Prahy 678 lyžařských vleků a lyžaři využívaných lanovek (dále jen vleky). Vzhledem k tomu, že existence vleků vyžaduje přinejmenším pahorkatinný reliéf, bylo z hodnocení vypuštěno 37 obvodů ORP, jejichž reliéf tvoří úplná či téměř úplná rovina. Jejich rozloha je 9 943 kilometrů čtverečních, tudíž referenční území ČR se pro tento ukazatel zužuje na rozlohu 67 132 kilometrů čtverečních. Na 100 kilometrech čtverečních tohoto referenčního území tedy připadá $\emptyset$ 1,01 vleku (= standard). Z toho hlediska je sledované území na průměrných hodnotách a vzhledem k charakteru krajiny je tento potenciál využit mírně nadprůměrně.

Tab. 6.1.2.23 – Lyžařské vleky a lyžaři využívané lanovky a krajinný rekreační potenciál obvodů ORP

ORP	Počet vleků	Koeficient počtu vleků (s.p. = 100)	Stupeň koeficientu	Stupeň kraj. rekr. potenciálu	Rozdíl (využití potenciálu)	Typ využití potenciálu
Kopřivnice	1	81,7	3	2	1	H
Nový Jičín	1	36	2	2	0	I
Frenštát p. Radhoštěm	13	1305,1	5	2	3	G

Zdroj dat: Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice – ÚÚR ČR (2010), vlastní úpravy

Obr. 6.1.2.9 – Využití krajinně rekreačního potenciálu obvodů ORP lyžařskými vleky a lanovkami

Zdroj dat: Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice – ÚÚR ČR (2010)

Turistická informační centra

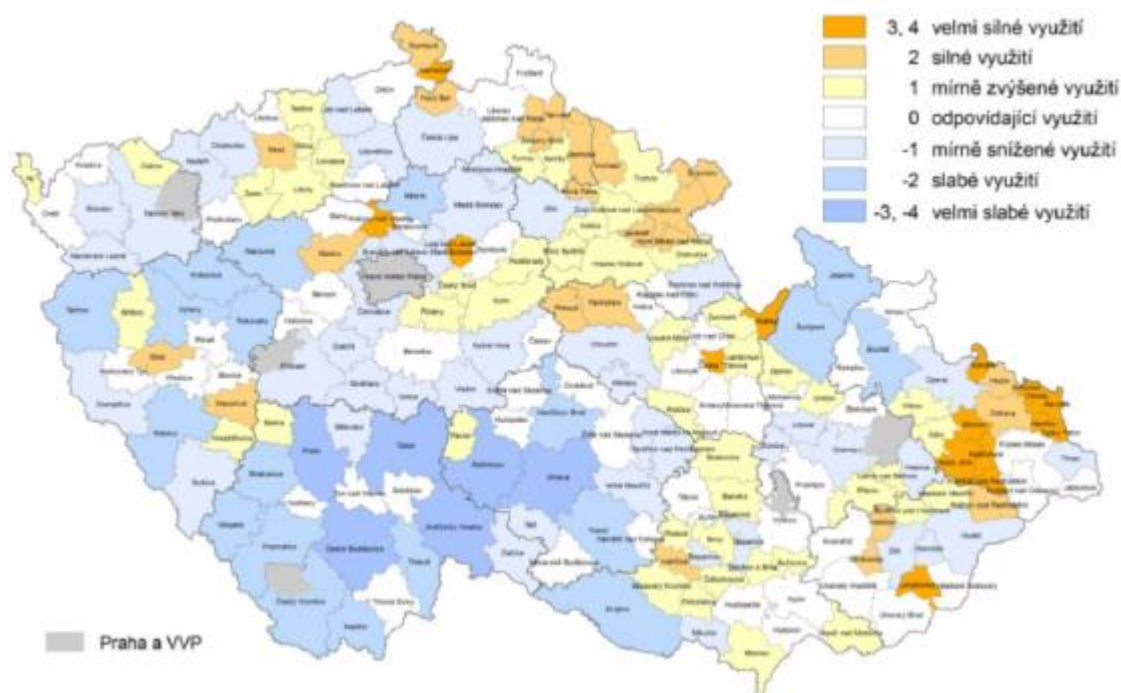
Zvláštní kategorií samou o sobě jsou pak informační centra. Jedná se o první kontakt s návštěvníkem a jejich úloha rok od roku roste. K 1. 1. 2010 bylo v ČR bez Prahy 585 turistických informačních center (dále jen TIC). Na 100 km² referenčního území ČR připadá $\emptyset$ 0,759 TIC (= standard). V případě Kopřivnicka mluvíme o 4 oficiálních TIC, což dokládá z hlediska velikosti území vysokou koncentrací a velmi silné využití potenciálu.

Tab. 6.1.2.24 – Turistická informační centra a potenciál cestovního ruchu obvodů ORP

ORP	Počet TIC	Koeficient počtu TIC (s.p. = 100)	Stupeň koeficientu	Stupeň potenciálu CR	Rozdíl (využití potenciálu)	Typ využití potenciálu
Kopřivnice	4	434,6	5	2	3	G
Nový Jičín	5	239,2	5	2	3	G
Frenštát p. Radhoštěm	3	400,8	5	2	3	G

Zdroj dat: Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice – ÚÚR ČR (2010), vlastní úpravy

Obr. 6.1.2.10 – Využití potenciálu cestovního ruchu obvodů ORP turistickými informačními centry

Zdroj dat: Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice – ÚÚR ČR (2010)

Ekonomické subjekty pohostinství a veřejného stravování

Co by byl cestovní ruch bez pohostinství a veřejného stravování. Tato kategorie se hodnotí poměrně komplikovaně, jelikož nejsou přesná a někdy i relevantní data. Pro potřeby hodnocení se užívá ekonomický subjekt (právnícká či fyzická osoba s vlastním IČO). Český statistický úřad, který vede Registr ekonomických subjektů (RES), provedl na objednávku ÚÚR výpis ekonomických subjektů s převažující statistickou činností:

- skupina 56.10 Stravování v restauracích, u stánků a v mobilních zařízeních
- skupina 56.30 Pohostinství

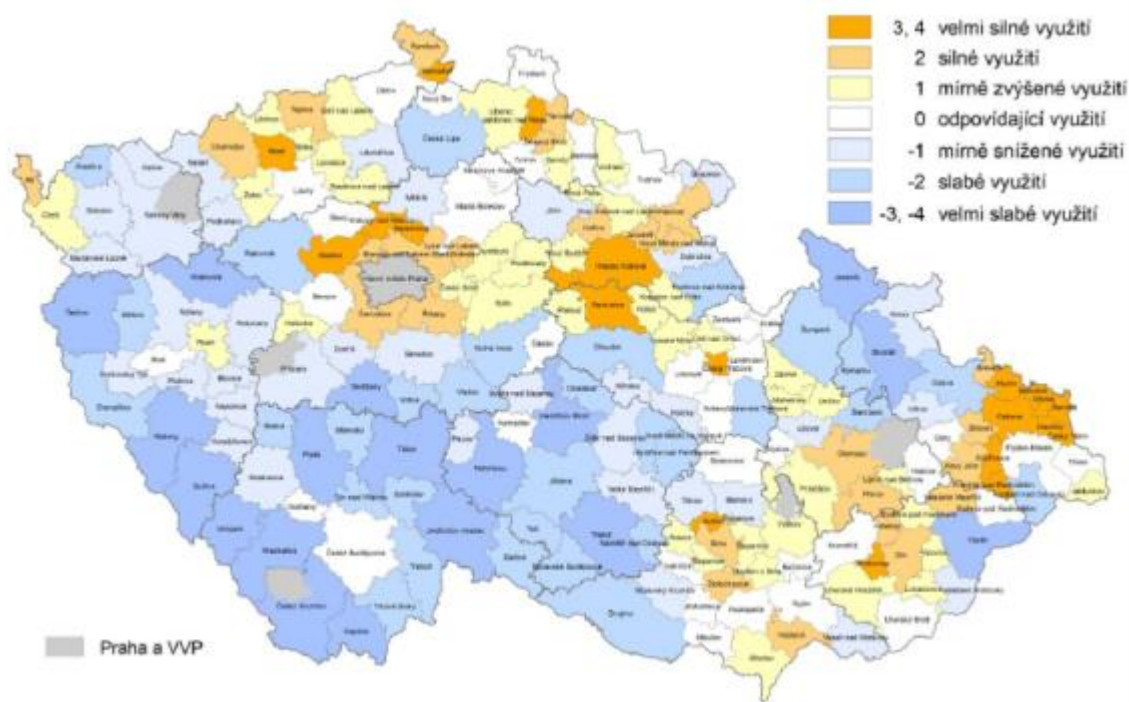
Podle dodaných dat existuje v ČR 82 474 ekonomických subjektů pohostinství a veřejného stravování (dále jen „subjekty“) se sídlem (adresou) mimo hlavní město Prahu. Na 100 km² referenčního území ČR připadá tudíž $\emptyset$ 107,0 subjektu (= standard). Sledované území ORP Kopřivnice má vysoký stupeň registrovaných subjektů ve výše uvedených kategoriích, využití potenciálu je tedy velmi silné ve srovnání s jinými ORP.

Tab. 6.1.2.25 – Ekonomické subjekty pohostinství a veřejného stravování a potenciál cestovního ruchu obvodů ORP

ORP	Počet subjektů	Koeficient počtu subjektů (s.p. = 100)	Stupeň koeficientu	Stupeň potenciálu CR	Rozdíl (využití potenciálu)	Typ využití potenciálu
Kopřivnice	336	259	5	2	3	G
Nový Jičín	410	139,2	4	2	2	G
Frenštát p. R.	179	169,6	5	2	3	G

Zdroj dat: Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice – ÚÚR ČR (2010), vlastní úpravy

Obr. 6.1.2.11 – Využití potenciálu cestovního ruchu obvodů ORP subjekty pohostinství

Zdroj dat: Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice – ÚÚR ČR (2010)

Ubytovací zařízení

Kategorií samou o sobě jsou ubytovací zařízení. Statistika v tomto ohledu opět pokulhává, protože se nachází řada tzv. černého ubytování, které jde mimo veškeré evidence a statistiky. Podle údajů ČSÚ existuje v ČR mimo hlavní město Prahu 7 110 ubytovacích zařízení (hotelů, pensionů, kempů, chatových osad, turistických ubytoven a ostatních jinde neuvedených). Na 100 km² referenčního území ČR připadá tudíž $\emptyset$ 9,22 ubytovacích zařízení (= standard). Citlivějším ukazatelem než počet ubytovacích zařízení by byl počet lůžek v nich, ale ČSÚ z důvodu ochrany individuálních dat neuvolňuje tyto údaje v obcích s 1-2 ubytovacími zařízeními, navíc řada reálných ubytovacích zařízení není ani zanesena v registrech. I přes tyto nepřesné statistiky lze charakterizovat území jako obvod se zvýšenou koncentrací ubytovacích zařízení a efektivním využitím potenciálu.

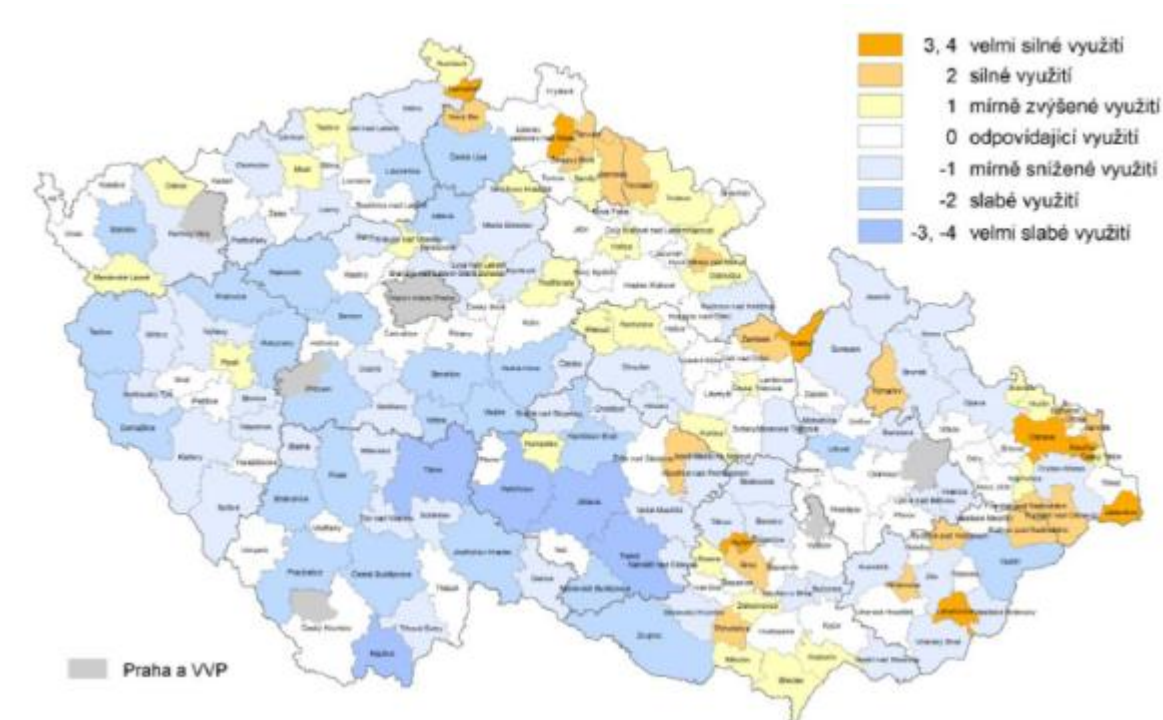
Tab. 6.1.2.26 – Ubytovací zařízení a potenciál cestovního ruchu obvodů ORP

ORP	Počet ubyt. zařízení	Koeficient počtu ubyt. zař. (s.p. = 100)	Stupeň koeficientu	Stupeň potenciálu CR	Rozdíl (využití potenciálu)	Typ využití potenciálu
Kopřivnice	13	116,3	3	2	1	H
Nový Jičín	16	63	2	2	0	I
Frenštát p. Radhoštěm	17	187	4	2	2	G

Zdroj dat: Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice – ÚÚR ČR (2010), vlastní úpravy

Obr. 6.1.2.12 – Využití potenciálu cestovního ruchu obvodů ORP ubytovacími zařízeními

Zdroj dat: Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice – ÚÚR ČR (2010)

Souhrnná data za obvod ORP

Pokud bychom chtěli celkově shrnout potenciál CR ORP Kopřivnice a také jeho využití, lze konstatovat následující. Lokalita je výrazně nadprůměrná zejména z hlediska koncentrace kulturních atraktivit (muzea, galerie, zoo, botanické zahrady, hrady, arboreta atd.), stravovacích zařízení a částečně ubytovacích (nekvalitní data), je výjimečná koncentrací rozhleden, nadprůměrná z hlediska pěších tras a cyklotras, poskytuje zvýšené množství služeb v turistických informacích (4 oficiální TIC na region). ORP Kopřivnice lze dále vyhodnotit jako průměrnou z hlediska atraktivit pro zimní turistiku a výrazněji ztrácí z hlediska sportovních zařízení (zejména z pohledu golfu, agroturistiky, aquacenter). Výše uvedený potenciál pro analyzované kategorie umí vesměs poměrně dobře využít až na kategorii sport.

Celkové posouzení území lze vyjádřit také čísly viz tabulka č. 27. Kladné hodnoty výsledku (sloupec č. 3) svědčí o zvýšeném využití potenciálu území.

Pokud se podíváme na obrázek níže, lze vysledovat, že Moravskoslezský kraj je rozdělen na 2 pomyslné části – kolem Ostravska a dále naše ORP Kopřivnice a sousední ORP Frenštát p. Radhoštěm převládá situace, kdy aktivit je více než by v průměru odpovídalo potenciálu, tedy místní potenciál cestovního ruchu, resp. jeho dílčí složky, je využit intenzivně a silně. V nejvyšších hodnotách se souvisleji tento stav vyskytuje např. v ORP Frenštát pod Radhoštěm a Bílovec - nad 22 bodů. Oproti tomu například ORP Jeseník, Šumperk, Bruntál vykazují minimální využití potenciálu CR.

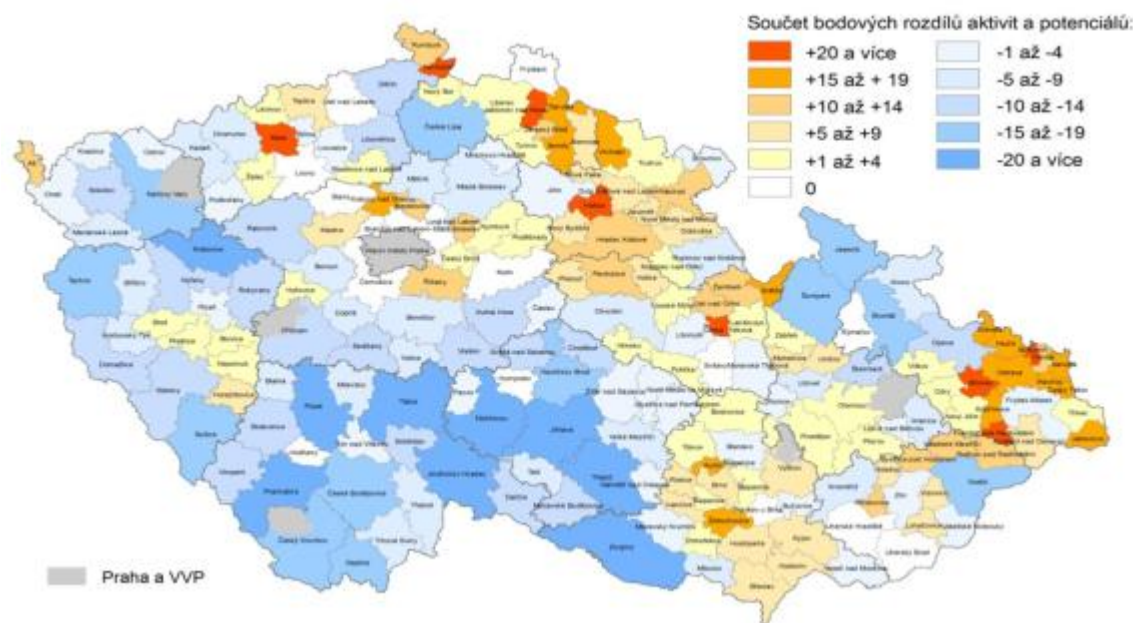
Tab. 6.1.2.27 – Souhrnná data za ORP*

ORP	Součet rozdílů aktivit a potenciálů (A)	Součet při použití absolutních hodnot (B)	Míra nevyrovnanosti využití potenciálu ORP (B-A)
Kopřivnice	15	17	2
Nový Jičín	4	10	6
Frenštát p. Radhoštěm	22	24	2

Zdroj dat: Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice – ÚÚR ČR (2010), vlastní úpravy

Poznámka: *Základní posouzení bere do úvahy součet bodových rozdílů mezi aktivitami a srovnávanými potenciály cestovního ruchu. Jde o statistický ukazatel celkové intenzity využití potenciálu cestovního ruchu v daném obvodu ORP. Součet může dosahovat celkově kladných hodnot (většina aktivit má vyšší stupeň než potenciál), celkově záporných hodnot (většina aktivit má nižší stupeň než potenciál), nebo se pohybuje kolem nuly.

Obr. 6.1.2.14 – Souhrnné vyjádření využití potenciálu cestovního ruchu obvodů ORP

Zdroj dat: Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice – ÚÚR ČR (2010)

Obecné trendy cestovního ruchu a jejich předpokládaný dopad na cestovní ruch v turistické oblasti

Vývojové trendy ovlivňující cestovní ruch ve světě a v Evropě

Cestovní ruch je dnes jedním z nejvýznamnějších odvětví světové ekonomiky. Pouze mezinárodní cestovní ruch generuje roční příjmy přes 1 bilion dolarů a řadí tak cestovní ruch mezi přední exportní odvětví světa (za ropný, chemický a automobilový průmysl). Domácí cestovní ruch je přitom ještě významnější (OECD, 2010). Odhady UNWTO (UNWTO, 2011) a WTTC (WTTC, 2012) uvádějí asi pětiprocentní přímý podíl cestovního ruchu na celosvětovém HDP, při započítání i nepřímých a indukovaných efektů je tento podíl až dvojnásobný.

Dynamický rozvoj domácího i mezinárodního cestovního ruchu je přitom dlouhodobý a stabilní. Během posledních šedesáti let rostl mezinárodní cestovní ruch (měřeno příjezdy) v průměru

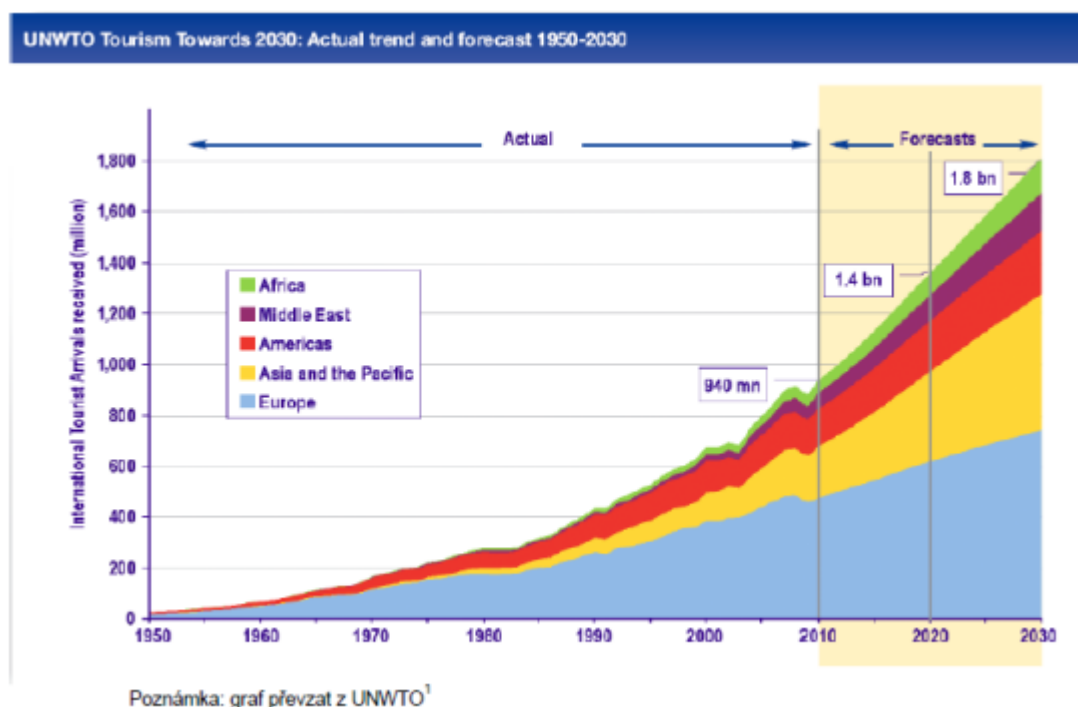
o cca 4,5 % ročně. Období poklesu či stagnace byla vždy krátká a následovaná rychlým oživením poptávky. Toto bylo typické i pro pokles v letech 2008 – 2009. V podobném duchu jsou sestavovány i prognózy UNWTO (UNWTO, 2011). Ty odhadují pro následující dekádu další růst odvětví, který se mimo jiné projeví růstem mezinárodních příjezdů až na cca 1,6 mld. turistů v roce 2020.

Evropa je v tomto kontextu považována za vyzrálou destinaci s velmi vysokou intenzitou cestovního ruchu. Na rozdíl od rozvíjejících se regionů a destinací se zdroje růstu hledají daleko obtížněji. I proto prognózy UNWTO (UNWTO, 2011) počítají pro Evropu v následujících letech s průměrným ročním růstem okolo 3 %, tedy pod úroveň celosvětového průměru. Podle analýz ÖIFW (Rakouský institut pro ekonomický výzkum) je třeba hledat zdroje růstu návštěvnosti hlavně na nových trzích. Zatímco výjezdový cestovní ruch v západní Evropě bude pravděpodobně stagnovat nebo velmi mírně růst, daleko vyšší přírůstky lze očekávat ze zemí střední a východní Evropy a tzv. emerging markets jako jsou např. země BRIC (Brazílie, Rusko, Indie, Čína), asijské země (Jižní Korea, Ázerbájdžán, Uzbekistán, Katar atd.).

Podle studie Světové organizace cestovního ruchu (WTO) „Vize cestovního ruchu pro rok 2020“ bude dlouhodobé cestování zaujímat místo nynějších 24%, celých 32% v zahraničním cestovním ruchu a každá třetí cesta bude dlouhodobým pobytem v jiném regionu světa. Podle informací WTO předpokládá Rada pro cestovní ruch, že turistický průmysl v roce 2020 dosáhne počtu 1,6 mld. příjezdů zahraničních turistů. Do roku 2020 bude každý den utraceno za zahraniční turistiku více než 5 mil. USD, včetně nákladů na mezinárodní přepravu.

Předpokládá se, že Evropa bude nadále nejnavštěvovanější destinací na světě. Pravděpodobný přísun turistů v roce 2020 se předpokládá ve výši 717 mil. V roce 2020 bude mít Evropa podíl na mezinárodních příjezdech 46%. Největší přísun turistů bude především do oblastí střední a východní Evropy (223 mil.) a do jižního a východního Středomoří (212 mil.) (Vladimír Vavrečka, Výzkumná studie TO B-V 2013). Celosvětový trend je naznačen v grafu níže.

Graf 6.1.2.1 – Vývoj příjezdového cestovního ruchu ve světě podle regionů

Zdroj dat: Vladimír Vavrečka, Výzkumná studie TO B-V 2013

Cestovní ruch je také stále nestabilnější a rychle reaguje na politické, válečné a ekonomické problémy, což se následně přímo odráží na konkrétní turistické regiony. Takovým příkladem může být například Ukrajina, která byla v roce 2012 rychle rozvíjející se zemí, dnešní válečný konflikt s Ruskem veškerý rozvoj zabrzdl a bude mít dalekosáhlé důsledky. Analogicky pak výrazně klesá i počet ruských turistů v ČR, zejména Karlových Varech.

Pokud jde o mezinárodní trendy v marketingu cestovního ruchu, bude podle průzkumů NTA (Národních turistických centrál) jedním ze základních požadavků na budoucí marketing odklon od masového marketingu ke strukturovaněji zaměřenému přístupu. Řádné propojení mezi produktem a poptávkou bude determinovat stupeň konkurenceschopnosti destinace společně s vyvážeností vztahu mezi kvalitou a cenou (value for money – kvalita za peníze).

Technologický pokrok a větší informovanost vede stále více k úpadku využívání cestovních kanceláří jako hlavního zdroje pro plánování dovolené a návštěvníci si organizují své cesty sami. S tímto úzce souvisí i rostoucí počet přímých rezervací a odklon od poptávkového systému při rezervaci ubytování apod. směrem k online systémům.

Situace na evropském trhu cestovního ruchu je samozřejmě zásadní pro vývoj cestovního ruchu v České republice. Na jedné straně je ČR významně závislá na příjezdech z jiných evropských zemí, na straně druhé je výrazným prvkem evropské nabídky cestovního ruchu v rámci celosvětového trhu (Vladimír Vavrečka, Výzkumná studie TO B-V 2013).

Vývoj evropského trhu cestovního ruchu tak nepřímo ovlivňuje i situaci odvětví v ČR. Z pohledu chování turistů a návštěvníků a následného promítnutí jejich chování do trhů, lze hlavní trendy charakterizovat následovně:

- Posun od cestování za „hmatatelným“ k cestováním za „nehmotným“ (zážitky, emoce, poznávání). Tento trend dále posiluje roli poznávacího turismu, jehož součástí je i turismus kulturní a kreativní (tzv. kognitivní CR a creative industries).
- Internet jako hlavní médium komunikace a propagace. Posun od off-line rezervací k online rezervacím. Internet prošel za posledních 20 let obrovským vývojem a to zásadně změnilo rozsah možností v CR. Typická je online rezervace, vlastní skládka balíčků, výraznější komunikace s aktéry CR – zejména přes sociální sítě. Hojně se začínají používat i aplikace do chytrých telefonů. Výrazně tak klesá i role papírových propagačních materiálů.
- Moderní technologie – navigace, geocaching, průvodce CR do mobilů apod.

Vedle internetu nebo někdy i ve spolupráci s internetem vznikla řada nástrojů, které přispívají k bezpečí a pohodlí cestujících. Typickým takovým nástrojem jsou lokační služby a jejich využití ať již jako navigace pro cestovatele (automobilové, pěší, cyklo atd.), či jako nástroj pro tvorbu zajímavých produktů pro volný čas a turismus (geocaching) atd. Stále významnější je mobilní komunikace, která je podporována technickým rozvojem a miniaturizací na straně výroby a turistům a návštěvníkům přináší nejen stále větší cestovatelské pohodlí, ale zvyšuje i bezpečí, umožňuje téměř stálou komunikaci s okolím, se svými blízkými, ale i s poskytovateli služeb.

- Bezpečnost destinace. Přírodní katastrofy (sopky, tsunami, zemětřesení atd.) a nemoci (SARS, ptačí chřipka, prasečí chřipka atd.) stále více zvýrazňují požadavky na bezpečnost destinace. Výhodu mají tedy ty destinace, které nejsou spojovány s možností přírodních katastrof (zemětřesení, tornáda, záplavy apod.), nízké úrovně hygienické bezpečnosti apod.

- Růst trhů:
- Příjezdové trhy (cílové destinace):

Tradiční trhy v posledním období vykazovaly růst na úrovni 20 – 30 % za 5 let (2006 – 2010), nové trhy však vykazovaly pětiletý růst v rozmezí 70 – 90 %. Jedná se např. o:

- 1) střední a východní Evropu (Bulharsko, Chorvatsko, Ukrajina) Asii (Ázerbájdžán, Uzbekistán, Katar)
- 2) Jižní Ameriku (Brazílie, Chile atd.)

- Zdrojové (výjezdové) trhy:

K posunům dochází i z pohledu zdrojových (výjezdových) trhů. Do mezinárodního cestovního ruchu se stále významněji zapojují turisté ze zemí:

- 1) Čína a Indie (za 5 let 2006 – 2010 téměř 70% nárůst výjezdů)
- 2) Rusko a řada ostatních zemí bývalého SNS – stále větší množství obyvatel těchto zemí se zapojuje do mezinárodního cestovního a navíc lze zde identifikovat relativně velký segment, patřící z pohledu výdajů mezi nejlukrativnější návštěvníky či turisty.

„Noví“ cestovatelé vyžadují kvalitní infrastrukturu, minimalizaci jazykových bariér, letecká spojení a znalost „nových“ turistů hostitelskými zeměmi (destinacemi), tedy kvalitní marketingovou inteligenci. Toto zvyšuje tlak na rozsah, kreativitu a cílenost marketingových nástrojů, které v boji o cílové trhy sehrávají stále klíčovější roli.

Faktory ovlivňující turismus:

- Seniorizace – nejrychleji rostoucí cílovou skupinou jsou senioři. Toto je dáno jak demografickým vývojem, tak životním stylem a životní úrovní, umožňujícím stále širšímu počtu seniorů se zapojovat do cestovního ruchu nejen na regionální či národní úrovni, ale i na mezinárodní úrovni. Právě segment seniorů patří mezi typické představitele kulturního turismu.
- Kulturní turismus – je jednou z nejrychleji se rozvíjejících forem turismu v posledních 10 – 15 letech. Cestovatelé, turisté, návštěvníci stále více chtějí poznávat různé kultury, jejich charakteristiky (kuchyně, zvyky, tradice, řemesla, umění atd.). I výše uvedené trendy a zapojování nových cílových skupin vede k posilování právě kulturního turismu, což by součástí poznávacího či zážitkového turismu. Kulturní turismus navíc dokáže posilovat lokální poptávku po místní kultuře a kulturních akcích či aktivitách a tím se často aktivně podílí na zachování řady takovýchto akcí či aktivit i pro příští generace.
- Kreativní turismus – kulturní turismus se s nárůstem aktivity cestovatelů částečně transformuje a rozšiřuje o tzv. kreativní turismus. Ten představuje jednu z forem cestovního ruchu, která se vyznačuje specifickou motivací a obsahem pobytu. Cílem účastníků kreativního turismu je získat nové umělecké, řemeslné, duševní nebo i jiné tvůrčí dovednosti během relativně krátké doby (např. během prodloužených víkendů, během jednoho týdne v rámci příslušných kursů či tzv. tvůrčích dílen atd.). Snahou je tedy nejen kultury pasivně poznávat, ale učit se jim (jazyky, vaření, řemesla, místní hudební nástroje atd.) a tím se nejen zdokonalovat ve svém poznání, ale i sbírat zážitky.
- Lidské zdroje – pracovníci v turismu a navazujících službách. Návštěvníky a turisty stále více ovlivňuje v jejich rozhodování právě kvalita a úroveň personálu.

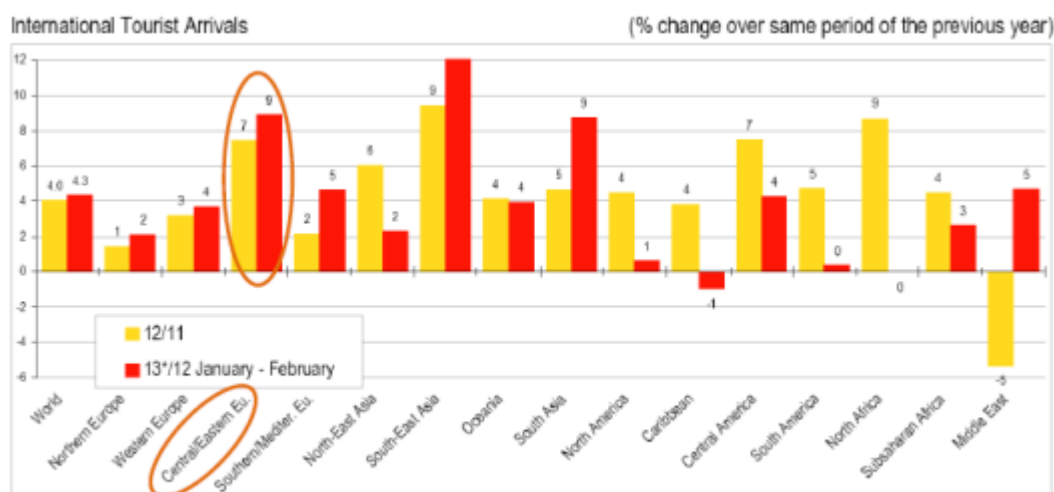
Česká republika se nachází ve vysoce konkurenčním prostředí daném její polohou a strukturou poptávky. ČR sousedí nebo je geograficky velmi blízkou zemí státům, které patří svojí nabídkou cestovního ruchu, podnikatelským a institucionálním prostředím mezi světovou špičku - Rakousko, Švýcarsko, Německo. Tato skutečnost vytváří tlak na pozici ČR v Evropě. V produktové nabídce musí Evropa i ČR reagovat na kvalitativní posun v preferencích současných a budoucích spotřebitelů. Nové produkty musí být založeny na výjimečných a dlouhodobě zapamatovatelných zážitcích. Destinace a poskytovatelé služeb také musí počítat s individualizací preferencí a díky tomu i se specializací a diferenciací nabídky.

Evropské destinace cestovního ruchu, jakož i národní a regionální vlády přistupují k cestovnímu ruchu stále sofistikovaněji. Na základě poznatků o charakteru a povaze produktu cestovního ruchu je zřejmý kontinuální tlak na propojování a síťování aktérů cestovního ruchu. Tyto procesy jsou stále častěji postaveny na obchodně orientovaných principech. Důraz je kladen na stále větší zapojování podnikatelské sféry a maximalizaci synergických efektů vzájemné spolupráce (MMR ČR, 2013).

Ze srovnání podílů regionů na celosvětovém cestovním ruchu vyplývá klesající podíl Evropy zejména na úkor Asie a Pacifiku a Ameriky.

Výsledky a indikátory cestovního ruchu ve světě za rok 2013 a meziroční srovnání s rokem 2012 vyznívají optimisticky a z pohledu regionu střední a východní Evropy je toto konstatování dvojnásobně platné, což dokumentuje i graf níže.

Graf 6.1.2.2 – Mezinárodní příjezdy turistů (% změna oproti stejnému období předcházejícího roku)

Source: World Tourism Organization (UNWTO) ©
Zdroj: UNWTO³

Zdroj dat: UNWTO

Z grafu vyplývá, že právě region střední a východní Evropy byl v meziročním srovnání 3. nejrychleji rostoucím z 15 nadefinovaných a sledovaných regionů a zároveň rostl více než dvojnásobně rychleji, než činilo průměrné tempo celosvětového růstu. Právě tento region střední a východní Evropy by z pohledu srovnávání a vyhodnocování vývoje turismu v ČR, MSK a jeho turistických oblastech měl být tím základním etalonem.

Tab. 6.1.2.28 – Země s nejvyššími devizovými příjmy z ČR

Země	mld. USD (1999)	mld. USD (2005)	mld. USD (2009)	mld. USD (2010)	mld. USD (2012)*	Index 2010/1999	Index 2010/2005	Index 2010/2009	Index 2012/2010
USA	74,4	81,7	94,2	103,5	126,2	1,39	1,27	1,10	1,22
Španělsko	32,9	47,9	53,2	52,5	55,9	1,60	1,10	0,99	1,06
Francie	31,7	42,3	49,4	46,3	53,7	1,46	1,09	0,94	1,16
Itálie	28,4	35,4	40,2	38,8	41,2	1,37	1,10	0,97	1,06
V. Británie	21,0	30,7	30,1	30,4	36,4	1,45	0,99	1,01	1,20
Čína	14,1	29,3	39,7	45,8	50,0	3,25	1,56	1,15	1,09
Německo	16,8	29,2	34,6	34,7	38,1	2,07	1,19	1,00	1,10
Rakousko	11,1	15,5	19,4	18,7	18,9	1,68	1,21	0,96	1,01
Řecko	8,8	13,7	14,5	12,7	12,9	1,44	0,93	0,88	1,02

Země	mld. USD (1999)	mld. USD (2005)	mld. USD (2009)	mld. USD (2010)	mld. USD (2012)*	Index 2010/1999	Index 2010/2005	Index 2010/2009	Index 2012/2010
Kanada	10,0	13,6	13,7	15,8	17,4	1,58	1,16	1,15	1,10
Austrálie	7,5	15,0	25,4	30,1	31,5	4,01	2,01	1,19	1,05
Mexiko	7,6	11,8	11,3	11,9	12,7	1,57	1,01	1,05	1,07
Švýcarsko	7,4	11,0	13,8	14,8	16,6	2,00	1,35	1,07	1,12
Rusko	7,8	5,5	9,3	8,9	11,2	1,14	1,62	0,96	1,26
ČR	3,0	4,6	6,5	6,7	7,0	2,23	1,46	1,03	1,04

Pramen: WTO, * odhad

Zdroj dat: Vladimír Vavrečka, Výzkumná studie TO B-V 2013

Z výše uvedené tabulky vyplývá poměrně slabé postavení ČR v rámci mezinárodního srovnání absolutních hodnot devizových příjmů. V rámci střední Evropy jsou vedoucími destinacemi Německo a Rakousko. Poněkud příznivější je hodnocení pozice ČR z pohledu vývoje. Výrazný nárůst resp. jeho rychlost vůči srovnávaným zemím je v ČR velmi pozitivní až do roku 2005 (z pohledu nárůstů je to vždy 3. pozice). Hodnocení za rok 2010 již vykazuje výrazné zpomalení (7. místo). Toto zpomalení má řadu příčin, vedle projevů světové hospodářské krize z let 2008 a 2009 (které však bylo více či méně pro všechny destinace podobné) či jiných objektivních jevů, je to jistě i řada subjektivních charakteristik, ovlivňujících atraktivitu ČR na mezinárodních trzích (suprastruktura a infrastruktura cestovního ruchu, rozsah a kvalita poskytovaných služeb, image ČR atd.). Po roce 2010 je zpomalení růstové tendence devizových příjmů ČR z cestovního ruchu velmi výrazné, nicméně z pohledu evropských zemí je srovnatelné s Itálií, Rakouskem, Řeckem a Španělskem.

Nejvýznamnější trendy ovlivňující turistickou oblast (zdraví životní styl, agroturistika, poznávání, sport, relaxace)

Vývojové trendy ovlivňující cestovní ruch v ČR

Cestovní ruch představuje významné národohospodářské odvětví, které má průřezový charakter, a tedy na jeho realizaci se účastní jiná průmyslová odvětví – doprava, stavebnictví, kultura, IT apod. I v rámci služeb, které jako celek vykazují vysokou dynamiku, patří cestovní ruch k těm rychle rostoucím. Zároveň však jde o poměrně křehký sektor, který velmi rychle podléhá vnějším více či méně předvídatelným vlivům, čímž ztrácí na síle a stabilitě (viz globální ekonomická krize, živelné katastrofy, epidemie, teroristické útoky apod.). V rámci dopadů světové hospodářské krize z let 2008 a 2009 patřil cestovní ruch mezi nejvíce zasažená odvětví národního hospodářství ČR. Nicméně již

výsledky za roky 2010 a 2011 vykazují opětné oživení a zejména nárůsty počtu nerezidentů (zahraničních turistů v hromadných ubytovacích zařízeních) naznačují obnovení zájmu i o ČR.

Pozitivně vyznívají roky 2012 i 2013. Problémem však zůstává zejména u příjezdového cestovního ruchu (nerezidenti) jeho nerovnoměrné směřování, kdy téměř 64% zahraničních turistů (nerezidentů) směřuje do Prahy a pouze necelých 37 % nerezidentů hledá cíl svého pobytu mimo hlavní město (blíže viz následující tabulka). Přes 43% domácích turistů (rezidentů) hledá cíl pro svůj pobyt v jednom ze čtyř krajů/hl. měst: Praha, Jihočeský kraj, Královehradecký kraj a Jihomoravský kraj. V MSK hledalo svůj cíl pobytu za 1. – 3. kvartál roku 2013 něco přes 7 % rezidentů (domácích turistů) a necelá 2% nerezidentů (zahraničních turistů).

Tab. 6.1.2.29 – Podíl krajů na počtu HUZ za 1. – 3. kvartál roku 2013

Kraj	Rezidenti (domáci CR)	Nerezidenti (zahraniční CR)	Celkem
Praha	10,20%	63,44%	39,75%
Středočeský	7,80%	2,55%	5,29%
Jihočeský	11,64%	4,74%	7,10%
Plzeňský	5,24%	2,42%	3,95%
Karlovarský	3,66%	6,93%	5,59%
Ústecký	3,59%	1,92%	2,48%
Liberecký	8,41%	2,45%	5,08%
Královehradecký	10,76%	3,24%	6,42%
Pardubický	4,28%	0,79%	2,35%
Vysočina	4,93%	0,82%	2,74%
Jihomoravský	10,85%	6,20%	8,23%
Olomoucký	5,10%	1,41%	2,99%
Zlínský	6,48%	1,17%	3,67%
Moravskoslezský	7,07%	1,91%	4,37%

Zdroj dat: ČSÚ

Na základě informací uvedených v kapitole 1. 6. obecné trendy a tedy v kontextu s trendy rozvoje cestovního ruchu ve světě a v Evropě lze konstatovat, že v České republice můžeme identifikovat několik základních slabín, omezujících rozvoj cestovního ruchu. Jedná se zejména o:

- standardizaci kvality poskytovaných služeb
- úroveň kvalifikace pracovníků v cestovním ruchu
- stav infrastruktury cestovního ruchu, především ve venkovských oblastech
- řízení, organizaci a koordinaci cestovního ruchu v turistických oblastech

Základní podmínkou pro uplatnění českého turistického produktu na mezinárodním trhu cestovního ruchu bude, vedle odpovídající infrastruktury a očekávané úrovně nabízených služeb, především intenzivní marketing, aktivnější politika a podpora prodeje. Předpokladem úspěchu je tvorba skutečného produktu cestovního ruchu, tedy komplexu vnitřně propojených služeb, který bude vytvořen na míru vytipovaným cílovým skupinám.

Bilance cestovního ruchu je v ČR dlouhodobě pozitivní a významný převis příjmů nad výdaji byl zaznamenán i přes pokles zejména na příjmové stránce v „krizových“ letech 2008 a 2009. Podobný je trend i v letech 2010 až 2012, byť v roce 2011 došlo k mírnému poklesu na straně příjmů z cestovního ruchu, ten však byl bohatě nahrazen nárůstem v roce 2012.

Tab. 6.1.2.30 – Vývoj počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v ČR

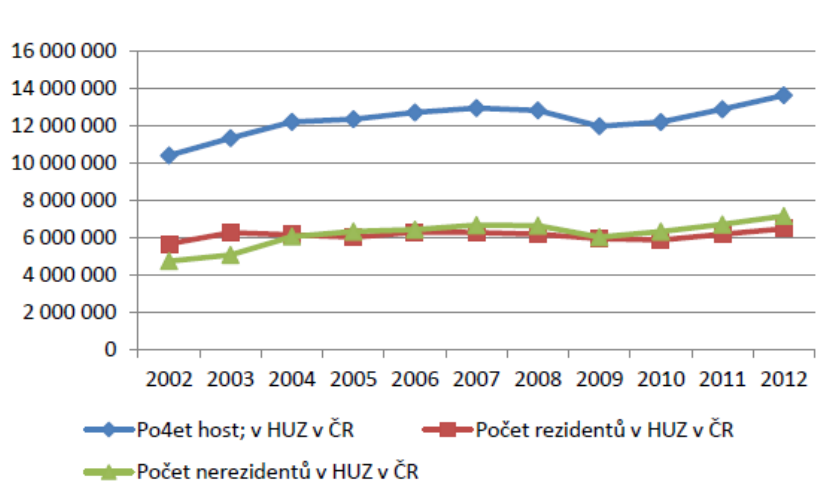
Rok	Rezidenti (domáci CR)	Nerezidenti (zahra-niční CR)	Celkem
2000	6 090 978	4 772 794	10 863 772
2001	5 877 946	5 405 239	11 283 185
2002	5 672 482	4 742 773	10 415 255
2003	6 270 726	5 075 756	11 346 482
2004	6 158 464	6 061 225	12 219 689
2005	6 025 665	6 336 128	12 960 921
2006	6 289 452	6 435 474	12 835 886
2007	6 281 217	6 679 704	12 960 921
2008	6 186 476	6 649 410	12 835 886
2009	5 953 539	6 032 370	11 985 909
2010	5 877 882	6 333 996	12 111 878
2011	6 183 645	6 715 067	12 898 712
2012	6 482 337	7 164 576	13 646 913

Zdroj dat: ČSÚ

Rovněž vývoj počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních vykazoval dlouhodobý nárůst, jehož zpomalení kopírovalo otřesy v mezinárodním turismu, způsobenými „šokovým“ rokem 2001 (útok atentádníků na Světové obchodní centrum v New Yorku) a světovou hospodářskou krizí v letech 2008 a 2009. Nicméně již rok 2010 zaznamenal opět meziroční nárůst ve výši 1,9 %, tažený nerezidenty (u rezidentů došlo k dalšímu meziročnímu poklesu) a rok 2011 zaznamenal meziroční nárůst již o 5,8 %, tentokrát podporovaný jak nárůstem počtu nerezidentů (o 7,8 %, historicky nejvyšší počet hostů - nerezidentů v HUZ), tak nárůstem počtu rezidentů (o 3,5 %). Růstový byl i rok 2012.

Z pohledu dlouhodobého vývoje počtu hostů v HUZ byl zlomovým rok 2004, kdy došlo poprvé v historii ČR k situaci, kdy počet zahraniční hostů v HUZ byl vyšší, než počet domácích hostů. Přes výkyvy či otřesy v mezinárodních tocích se tato situace stabilizovala a je platná i v současné době.

Graf 6.1.2.3 – Počet hostů v HUZ v ČR

Zdroj dat: pramen ČSÚ, zpracování V. Vavrečka 2013

Velmi podobný vývoj je patrný u počtu přenocování, kde však si vyšší počet přenocování v HUZ udrželi domácí hosté až do roku 2007 a výjimkou jsou od té doby pouze roky 2009 a 2010. Hlavní příčinu lze v situaci v tomto roce hledat s největší pravděpodobností ve světové hospodářské krizi, která se přece jen projevila ve spořivějším přístupu v mezinárodním cestování a tedy i v krácení počtu zahraničních pobytů.

Vývojové trendy cestovního ruchu v ČR od roku 2010

Z posledních průzkumů garantovaných CzechTourism a realizovaných v letech 2010 – srpnu 2013 vyplynuly následující trendy cestovního ruchu v rámci celé ČR:

1. Domácí turisté jsou regionu svého pobytu postupně loajálnější – přibývá těch, kteří se plánují vrátit v brzké době do půl roku (nyní 43 %, v létě 2010 36 %). Oproti létu 2012 se také zvýšil podíl návštěvníků, kteří daný region upřednostňují. Zvyšuje se také celková spokojenost s pobytem - přibývá velmi spokojených návštěvníků (zatímco v létě 2010 jich byla polovina, letos jsou to již dvě třetiny). Segment spokojených a loajálních návštěvníků oproti loňsku posílil hlavně v regionech Plzeňsko a Český les, Západočeské lázně, Českolipsko a Jizerské hory, Východní Čechy a Střední Morava a Jeseníky.
2. Zkracování délky pobytu - z poloviny se jedná jen o jednodenní výlety bez noclehu, kdy nejsou využita ubytovací zařízení. Jednodenních výletů přibylo především v Severozápadních Čechách, Královéhradecku a na Severní Moravě a ve Slezsku. Oproti tomu v Praze a na Vysočině se jejich podíl snížil.
3. Zkrátila se také mírně dojezdová vzdálenost – přestože domácí turisté stále nejčastěji cestují do lokality více než 100 km vzdálené od jejich bydliště, je to méně časté než v minulých letech.
4. Více turistů se stravuje v restauračních zařízeních (pouze ale občasné a ne pravidelně) Stravování v restauracích má již od roku 2010 vzestupný trend hlavně v regionech Plzeňsko a Český les a Krkonoše a Podkrkonoší, oproti loňsku je častější také ve Středních Čechách, v Západočeských lázních, Českém ráji a na Severní Moravě a ve Slezsku.
5. Mírné zvýšení útrat návštěvníků – nad 500 Kč denně loni utratilo 36 % návštěvníků, letos 40 %. Nárůst útrat se týká Prahy, Jižních Čech, Západočeských lázní, Českolipska a Jizerských hor, Českého ráje, Krkonoš a Podkrkonoší, Královéhradecka, Střední Moravy a Jeseníků a Severní Moravy a Slezska. Přesto však letošní útraty domácích turistů v ČR nedosahují těch z let 2010 a 2011.
6. Hlavní důvod výletu/pobytu domácích návštěvníků je relaxace, za níž poslední roky přijíždí více návštěvníků než dříve (nyní 31 %, v roce 2010 22 %). Naopak méně návštěvníků vyhledává dříve nejdůležitější poznání a atraktivita poznávací turistiky klesá, přestože se stále jedná o nejsilnější lákadlo pro domácí turistiku.
7. Růst významu internetu jako hlavního informačního zdroje
8. Celková charakteristika pobytu:
  - Stejně jako v zimních měsících, i v letním období je nejčastější délka pobytu pouze jeden den bez noclehu. V porovnání se zimními měsíci je však podíl vícedenních pobytů výrazně vyšší – v zimě 2013 byl podíl pobytů s noclehem 34 %, zatímco v létě 2013 přenocovala polovina návštěvníků (nejčastěji 3 – 7 nocí, dále na 1 – 2 noci). V rámci regionů jsou v délce pobytů výrazné rozdíly; zatímco horské regiony, Západočeské lázně a Jižní Čechy dokážou přitáhnout návštěvníky na vícedenní pobyt, pro

regiony Severní Morava a Slezsko a Severozápadní Čechy jsou typické jednodenní výlety (kolem 70 %).

Domácí turisté podnikají letní výlety/pobyty v ČR různě daleko, nejčastěji nad 100 km od svého bydliště (39 %). Dojezdová vzdálenost je tedy v létě delší než v zimě (v zimě 2013 na tuto vzdálenost cestovalo 23 % turistů).

Hlavním impulsem pro návštěvu regionů je předchozí dobrá zkušenost (pro 49 % návštěvníků) nebo doporučení přátel a blízkých (22 %).

Pokud se jedná o důvody návštěvy, po postupném nárůstu důležitosti se nejčastějším důvodem pro výlet/pobyt domácích turistů v ČR stala relaxace (rekreace, pobyt v přírodě, odpočinek, procházky apod.), za kterou letos primárně přijelo již 31 % návštěvníků. Návštěvy spojené s relaxací jsou nejčastější v Severozápadních Čechách, v Českolipsku a Jizerských horách, Krkonoších a Podkrkonoší a na Vysočině. Dalšími důležitými důvody jsou poznání (25 %) a turistika a sport (17 %). Poznání jako důvod návštěvy stále převažuje v Praze, ve Středních Čechách, na Plzeňsku a v Českém lese, v Západočeských lázních, na Jižní a Východní Moravě a na Střední Moravě a v Jeseníkách, s turistikou a sportem je nejvíce spojená Šumava. Do Západočeských lázní turisté častěji než do ostatních regionů přijíždějí kvůli péči o zdraví.

Lze tedy konstatovat, že zdaleka nestačí mít jenom hezké památky či přírodní atraktivity, ale k tomu jsou potřebné kvalitní a k turistům přívětivé služby, motivující nabídka atraktivit a kvalitní organizace a koordinace cestovního ruchu na národní i regionálních/lokálních úrovních.

Vývojové trendy cestovního ruchu v MSK

Trendy dle Marketingové strategie rozvoje cestovního ruchu v MSK na léta 2009 – 2013 s výhledem do roku 2015:

1. Golf se stává velice oblíbeným produktem, přičemž jeho charakter jej předurčuje k tomu, aby byl stěžejním prvkem nabídky MSK pro určité cílové skupiny.
2. Hipoturistika představuje stále spíše perspektivu než významný existující produkt.
3. Incentiva představuje obecně významný a pravidelný příliv movitější klientely.
4. Co se týče zdrojů informací zahraniční klientely (tedy vhodné komunikační kanály pro marketing a propagaci), pak průzkumy ukázaly, že k nejrozšířenějším zdrojům informací patří tzv. Word of Mouth („šeptanda“), která přichází k potenciálním návštěvníkům nejčastěji od příbuzných a známých. Důležitým komunikačním kanálem je internet.

Vývoj cestovního ruchu v MSK lze rozdělit do několika období, která byla formována jak vnějšími (objektivními) jevy, tak vnitřními (subjektivními) jevy

Tab. 6.1.2.31 – Vývoj počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v ČR

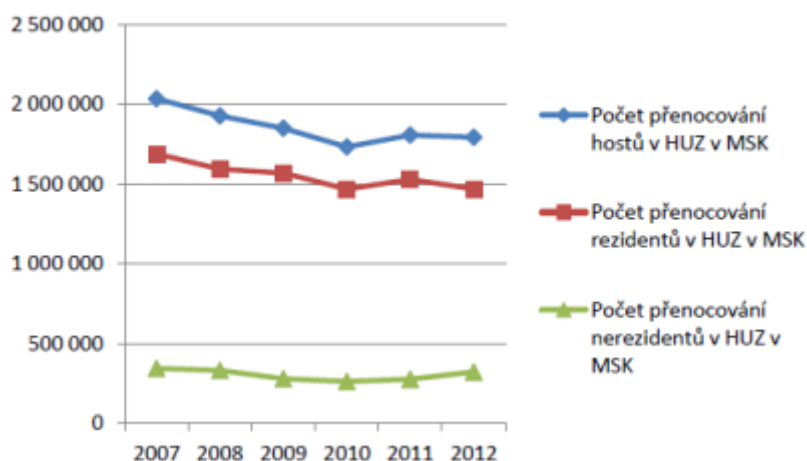
Rok	Rezidenti (domácí CR)	Nerezidenti (za-hraniční CR)	Celkem
2000	540 800	96 688	637 488
2001	546 113	121 309	667 422
2002	529 356	138 296	667 652
2003	538 588	118 220	656 808
2004	489 342	107 949	597 291
2005	488 570	107 560	596 130
2006	496 768	112 668	609 436
2007	510 870	132 046	642 916
2008	503 812	136 316	640 128
2009	472 404	113 290	585 694
2010	426 048	101 332	527 380
2011	461 043	111 263	572 306
2012	475 406	131 859	607 265

Zdroj dat: ČSÚ

Z vývoje počtu hostů v HUZ Moravskoslezského kraje je patrné, že ani zlepšené výsledky střední a východní Evropy a ČR jako celku se pozitivně nepromítly do vývoje počtu turistů přijíždějících do regionu. Pozitivní trend středoevropského regionu se v rámci MSK projevil v roce 2010 zpomalením negativního trendu nastartovaného od roku 2008 a v roce 2011 mírným růstem celkového počtu hostů, který se přiblížil výsledkům krizového roku 2009. Jistým náznakem zlepšení se jeví výsledky roku 2011 (alespoň dle statistik hostů v hromadných ubytovacích zařízeních, nicméně ve srovnání s vývojem v regionu střední a východní Evropy a v ČR celkem i malé oživení je stále pouze pomalejším ztrácením pozic (podílu na trhu). Mírný růst zaznamenal MSK i v roce 2012.

Ještě dramatictější se pokles výsledků cestovního ruchu v MSK projevil v počtu přenocování hostů v HUZ v kraji. Podobně jako u počtu hostů byl i pokles v počtu přenocování strmější u rezidentů (tedy domácích turistů), určitým pozitivním obratem se jeví výsledky za rok 2011, kde došlo k mírnému meziročnímu nárůstu jak u rezidentů, tak u nerezidentů, nicméně v porovnání s výsledky za ČR jako celek je tento nárůst u rezidentů vyšší, u nerezidentů nižší cca o 2%.

Graf 6.1.2.4 – Počet přenocování hostů v HUZ v MSK

Zdroj dat: pramen ČSÚ, zpracování V. Vavrečka 2013

Návštěvníci v MSK

Charakteristiky pobytu návštěvníků v MSK za léto (za období 2010 – 2013)

1. V regionu převažují návštěvníci ze vzdálenosti do 50 km, jejich podíl se od minulého léta (2012) ještě zvýšil.
2. Nejvíce návštěvníků přijíždí autem, výjimečná není ani cesta vlakem.
3. Dvě třetiny turistů doprovází partner/ka, přátelé či známí.
4. Návštěva nejčastěji na 1 den. V porovnání s loňskem (2012) přijíždí více návštěvníků do regionu na jeden den (nyní 71 %), v souvislosti s tím došlo k poklesu využití ubytovacích zařízení. Ubytování návštěvníci nejčastěji nocují u známých nebo na vlastní chalupě.
5. Přibylo návštěvníků částečně se stravujících v restauracích a postupně ubývá těch, kteří využívají restaurace pravidelně.
6. Průměrná denní útrata se zvýšila, oproti jiným regionům však zůstává nižší, polovina návštěvníků utratí během výletu 201 až 500 Kč na osobu.
7. Nejčastějšími důvody návštěvy regionu jsou relaxace, poznání, turistika, sport a také zábava. Od roku 2010 kontinuálně narůstá počet návštěvníků, kteří do regionu přijíždí kvůli relaxaci, naopak ubývá těch, pro které je důvodem návštěvy poznání. Návazně také klesá atraktivita poznávací turistiky. Celkově jsou nejlákavějšími aktivitami pěší turistika, koupání, poznávací turistika a společenský život a zábava. Zájem o kulturní vyžití a společenský život v regionu se od loňska zvýšil.
8. Návštěvníci se vrací. Oproti minulému létu přibylo opakovaných návštěvníků, 56 % z nich tady bylo již více než třikrát a polovina se do regionu plánuje v brzké době vrátit. Zvýšil se také počet lidí řadících region mezi upřednostňované destinace (nyní 68 %).

Hodnocení regionu návštěvníky

Celková spokojenost zůstává na podobné úrovni jako loni (2012), polovina návštěvníků je s místem pobytu velmi spokojena. V porovnání s ostatními regiony je však spokojenost nižší. Na celkovou spokojenost má největší vliv kvalita ubytovacích služeb, úroveň personálu a péče o čistotu a pořádek, proto je třeba se na tyto oblasti prioritně zaměřit. Nejhorších výsledků dosahuje péče o životní prostředí, cenová úroveň služeb a dopravní infrastruktura.

Informační zdroje návštěvníků

Dlouhodobě roste procento návštěvníků, kteří nezaznamenali žádný typ reklamy na tento region (nyní 3/5). Pokud ano, jde nejčastěji o venkovní reklamu nebo reklamu a internetu. Nejvíce návštěvníků čerpá informace o regionu z internetu či od příbuzných a známých.

Regionální otázky – centrální projekty MSK

Stežku TECHNO TRASA zná čtvrtina návštěvníků, kteří nejčastěji navštívili Tatru Kopřivnice (53 %), Landek Park (51 %) a Dolní Oblast Vítkovice (48 %). Jen 29 % těch, kteří stežku znají, však slyšelo o projektu FAJNE LÉTO. Projekt Jak šmakuje Moravskoslezsko zná téměř čtvrtina návštěvníků, z nichž víc než polovina se o něm dozvěděla v televizi.

Významné rozdíly v letech 2010 - 2013

Vlak je v posledních dvou letech častějším dopravním prostředkem pro cestu do regionu v porovnání s lety 2010 a 2011 (2010 ... 14 % → 2011 ... 13 % → 2012 ... 20 % → 2013 ... 18 %).

Ubývá návštěvníků, kteří se téměř vždy stravují v restauračních zařízeních (2010 ... 31 % → 2011 ... 31 % → 2012 ... 27 % → 2013 ... 20 %).

Relaxace se stále častěji stává důvodem k návštěvě regionu (2010 ... 16 % → 2011 ... 24 % → 2012 ... 25 % → 2013 ... 32 %) a naopak klesá podíl těch, kteří navštěvují region z důvodu poznání (2010 ... 32 % → 2011 ... 23 % → 2012 ... 23 % → 2013 ... 14 %).

Poznávací turistika je rok od roku méně lákavou aktivitou v regionu (2010 ... 48 % → 2011 ... 41 % → 2012 ... 36 % → 2013 ... 24 %).

Dlouhodobě roste procento návštěvníků, kteří nezaznamenali žádný typ reklamy na tento region (2010 ... 48 % → 2011 ... 56 % → 2012 ... 59 % → 2013 ... 60 %).

Nejaktuálnější informace z ČSÚ – 08/2014 (www.czso.cz)

Základní ukazatele charakterizující objem cestovního ruchu v Moravskoslezském kraji za 2. čtvrtletí 2014 vykazují poměrně příznivý vývoj, a to jak ve srovnání se stejným obdobím minulého roku, tak v mezikrajském srovnání.

Počet hostů, kteří ve 2. čtvrtletí 2014 navštívili hromadná ubytovací zařízení, se v kraji meziročně zvýšil o 6,3 %, v případě domácích návštěvníků byl nárůst o 2,1 %, a počet zahraničních návštěvníků vzrostl dokonce o téměř 20 %. Zaznamenán však byl výrazný úbytek návštěvníků z Ruska.

Obdobný trend lze vysledovat i v případě počtu přenocování – celkově v tomto období byl počet přenocování meziročně o 7,9 % větší, u domácích návštěvníků představovalo zvýšení 5,8 %, počet přenocování zahraničních návštěvníků byl větší o 15,0 %.

Ve 2. čtvrtletí 2014 přijelo do hromadných ubytovacích zařízení Moravskoslezského kraje 184 724 hostů, z nichž více jak jedna pětina přijela ze zahraničí. Celkový počet hostů je tak o 6,3 % větší než ve stejném období předchozího roku. Zatímco počet zahraničních hostů se zvýšil o 19,7 %, domácích hostů se v uplynulém čtvrtletí ubytovalo jen o 2,1 % více. Více turistů než ve stejném období roku 2013 navštívilo 9 ze 14 krajů ČR, přitom největší nárůst byl zaregistrován v Pardubickém a Královéhradeckém kraji (o 14,5 %, resp. 12,5 %). S citelnějším poklesem návštěvnosti se provozovatelé hromadných ubytovacích zařízení potýkají především ve Zlínském kraji (index 96,3 %) a v kraji Olomouckém (index 98,5 %).

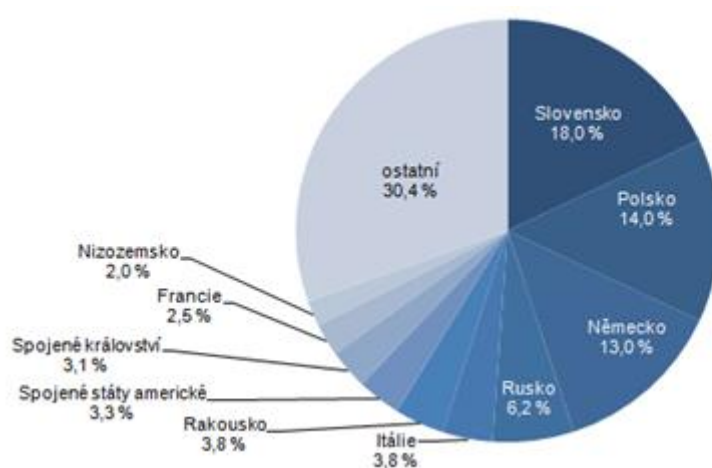
Tab. 6.1.2.32 – Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních podle krajů ve 2. čtvrtletí 2014

ČR, kraje	Hosté				Index 2014/2013		
	celkem	v %	rezidenti	nerezidenti	celkem	rezidenti	nerezidenti
Česká republika	4 004 961	100,0	1 800 342	2 204 619	101,8	99,9	103,4
v tom:							
Hl. m. Praha	1 590 310	39,7	198 841	1 391 469	99,1	90,7	100,4
Středočeský	218 290	5,5	161 363	56 927	99,2	99,6	98,2
Jihočeský	264 347	6,6	156 489	107 858	102,8	96,9	112,7
Píseňský	148 961	3,7	87 788	61 173	103,5	95,2	118,1
Karlovarský	212 746	5,3	64 490	148 256	101,9	89,5	108,5
Ústecký	117 362	2,9	71 362	46 000	108,8	106,3	112,9
Liberecký	163 120	4,1	127 233	35 887	108,7	109,5	105,9
Královéhradecký	216 626	5,4	163 115	53 511	112,5	111,4	116,0
Pardubický	104 136	2,6	82 419	21 717	114,5	106,6	159,5
Vysočina	121 422	3,0	101 823	19 599	106,8	106,0	111,1
Jihomoravský	380 132	9,5	234 417	145 715	99,9	101,8	96,9
Olomoucký	128 366	3,2	94 819	33 547	98,5	96,1	106,1
Zlínský	154 419	3,9	121 296	33 123	96,3	92,1	115,4
Moravskoslezský	184 724	4,6	134 887	49 837	106,3	102,1	119,7

Zdroj dat: pramen ČSÚ

Nejvíce zahraničních hostů přijelo ve 2. čtvrtletí 2014 do Moravskoslezského kraje ze Slovenska (téměř 9 tisíc), dále z Polska (téměř 7 tisíc) a z Německa (cca 6,5 tisíc). Podíl hostů z uvedených zemí na zahraničních návštěvnících celkem činil cca 45 %. V případě těchto zemí se meziročně zvýšil především počet hostů ze Slovenska (o cca 40 %), dále pak z Německa (o cca 24 %), nejmenší nárůst byl zaznamenán v případě hostů z Polska (jen o 1,3 %). Významnější počty návštěvníků přijely dále z Ruska (téměř 3,1 tisíc), ale meziročně byl tento počet o 30 % nižší. Poněkud nižší počty ubytovaných hostů byly z Itálie (1 903), Rakouska (1 898), USA (1 661) a z Británie (1 524). Ve všech uvedených případech však byly tyto počty meziročně o více než třetinu vyšší, v případě Rakouska dokonce o více než polovinu.

Graf 6.1.2.5 – Nerezidenti v hromadných ubytovacích zařízeních MSK podle zemí ve 2. čtvrtletí 2014

Zdroj dat: pramen ČSÚ

Počet přenocování hostů v hromadných ubytovacích zařízeních Moravskoslezského kraje dosáhl ve 2. čtvrtletí 2014 počtu více než 479 tisíc a byl o 7,9 % větší než ve stejném období minulého roku. Na tomto meziročním zvýšení počtu přenocování se podíleli jak hosté ze zahraničí (růst o 15,0 %), tak domácí návštěvníci (růst o 5,8 %). Uvedený meziroční relativní nárůst je z mezikrajského pohledu po Pardubickém kraji druhý největší. V pěti krajích došlo ke snížení počtu přenocování, relativně největší pokles počtu přenocování byl zaznamenán v Jihočeském a Libereckém kraji (o 4,7, resp. o 4,1 %).

Průměrný počet přenocování (2,6 nocí na jednoho hosta) řadí kraj do středu pomyslného krajského žebříčku. Zcela bezkonkurenční místo zde zaujímá „lázeňský“ Karlovarský kraj s počtem 5,7 nocí. Průměrný počet přenocování domácích návštěvníků byl v Moravskoslezském kraji poněkud vyšší (2,7 nocí) než v případě zahraničních hostů (2,4 nocí).

Tab. 6.1.2.33 – Přenocování hostů v hromadných ubytovacích zařízeních podle krajů ve 2. čtvrtletí

(předběžné údaje)

ČR, kraje	Přenocování			Index 2014/2013			Průměrný počet přenocování
	celkem	rezidenti	nerezidenti	celkem	rezidenti	nerezidenti	
Česká republika	10 497 082	4 568 816	5 928 266	100,4	99,1	101,4	2,6
v tom:							
Hl. m. Praha	3 878 923	358 245	3 520 678	97,4	86,7	98,6	2,4
Středočeský	505 534	365 548	139 986	99,9	98,1	105,0	2,3
Jihočeský	603 413	393 827	209 586	95,3	85,7	120,5	2,3
Plzeňský	354 131	223 530	130 601	103,8	95,7	121,4	2,4
Karlovarský	1 204 739	300 194	904 545	97,4	101,7	96,0	5,7
Ústecký	305 916	179 369	126 547	103,6	101,0	107,6	2,6
Liberecký	433 815	332 921	100 894	95,9	95,5	97,2	2,7
Královéhradecký	600 901	445 621	155 280	107,2	104,7	115,0	2,8
Pardubický	248 242	192 252	55 990	113,8	102,2	186,5	2,4
Vysočina	264 094	222 061	42 033	104,9	103,9	110,7	2,2
Jihomoravský	753 490	484 047	269 443	107,3	110,4	102,1	2,0
Olomoucký	399 077	329 411	69 666	105,6	103,7	115,5	3,1
Zlínský	465 566	382 384	83 182	101,6	98,5	119,0	3,0
Moravskoslezský	479 241	359 406	119 835	107,9	105,8	115,0	2,6

Zdroj dat: pramen ČSÚ

V průběhu prvních šesti měsíců roku 2014 Moravskoslezský kraj navštívilo 343 764 hostů, z toho téměř čtvrtina přijela ze zahraničí. Celkový počet hostů se tak meziročně zvýšil o 4,6 %, a to zásluhou především hostů ze zahraničí, jejich počet se meziročně zvýšil o 20,1%, počet domácích hostů se zvýšil relativně málo, a to o 0,4 %.

Z regionálního srovnání vyplývá, že nejvíce hostů směřovalo do Hlavního města Prahy (více než 2,6 mil. hostů), dále následoval kraj Jihomoravský (přes 595 tis. hostů) a s více než 473 tis. hosty Královéhradecký kraj. Příznivé výsledky, tj. meziroční přírůstek počtu hostů, vykazuje 11 krajů, přičemž nejvyšších relativních přírůstků dosáhl Ústecký kraj (o 11,6 %) a kraj Pardubický (o 9,1 %) následovaný hned Moravskoslezským krajem. Největší relativní pokles zaznamenal sousední Olomoucký kraj, kam přijelo ve sledovaném období o 2,7 % méně hostů než loni.

Tab. 6.1.2.34 – Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních podle krajů v 1. a 2. čtvrtletí 2014

ČR, kraje	Hosté				Index 2014/2013		
	celkem	v %	rezidenti	nerezidenti	celkem	rezidenti	nerezidenti
Česká republika	6 876 100	100,0	3 247 453	3 628 647	100,7	98,5	102,7
v tom:							
Hl. m. Praha	2 623 433	38,2	380 977	2 242 456	97,9	90,1	99,4
Středočeský	356 208	5,2	260 611	95 597	102,1	102,0	102,5
Jihočeský	420 547	6,1	269 721	150 826	101,8	99,1	107,1
Plzeňský	251 053	3,7	153 815	97 238	102,4	94,5	117,9
Karlovarský	383 786	5,6	118 406	265 380	102,3	91,7	107,9
Ústecký	198 493	2,9	125 624	72 869	111,6	109,9	114,7
Liberecký	343 358	5,0	260 298	83 060	97,5	96,7	99,8
Královéhradecký	473 170	6,9	345 112	128 058	101,7	100,4	105,3
Pardubický	176 306	2,6	142 711	33 595	109,1	103,1	145,2
Vysočina	194 795	2,8	161 482	33 313	101,1	100,1	105,9
Jihomoravský	595 265	8,7	366 607	228 658	103,0	103,8	101,7
Olomoucký	236 970	3,4	183 582	53 388	97,3	94,3	109,0
Zlínský	278 952	4,1	218 794	60 158	103,5	98,3	128,2
Moravskoslezský	343 764	5,0	259 713	84 051	104,6	100,4	120,1

Zdroj dat: pramen ČSÚ, vlastní zpracování

Počet přenocování hostů v hromadných ubytovacích zařízeních Moravskoslezského kraje dosáhl v 1. pololetí 2014 téměř 944 tisíc a byl o 6,1 % vyšší než ve stejném období minulého roku. V mezikrajském srovnání se jedná o třetí největší růst po krajích Jihomoravském a Ústeckém, kde se shodně počet přenocování meziročně zvýšil o 9,0 %.

Na tomto meziročním růstu počtu přenocování v Moravskoslezském kraji se podíleli jak domácí hosté (index 103,5 %), tak hosté zahraniční (index 116,5 %). Průměrný počet přenocování 2,7 nocí na jednoho hosta v Moravskoslezském kraji je shodný s celorepublikovým průměrem. Výrazně větší počet přenocování je dlouhodobě registrován v lázeňském Karlovarském kraji (5,7 nocí v 1. pololetí 2014).

Tab. 6.1.2.35 – Přenocování hostů v hromadných ubytovacích zařízeních podle krajů v 1. a 2. čtvrtletí 2014

ČR, kraje	Přenocování			Index 2014/2013			Průměrný počet přenocování
	celkem	rezidenti	nerezidenti	celkem	rezidenti	nerezidenti	
Česká republika	18 872 466	8 636 273	10 236 193	99,0	97,3	100,6	2,7
v tom:							
Hl. m. Praha	6 465 354	679 129	5 786 225	96,0	84,1	97,6	2,5
Středočeský	827 473	589 737	237 736	103,6	101,0	110,5	2,3
Jihočeský	1 056 003	757 331	298 672	96,0	94,4	100,2	2,5
Píseňský	599 653	392 870	206 783	100,0	92,8	117,2	2,4
Karlovarský	2 184 301	505 477	1 678 824	100,1	101,4	99,8	5,7
Ústecký	528 678	315 653	213 025	109,0	106,0	113,7	2,7
Liberecký	1 107 681	813 240	294 441	90,3	88,8	94,8	3,2
Královéhradecký	1 599 272	1 130 822	468 450	98,7	96,6	104,2	3,4
Pardubický	432 607	348 944	83 663	104,3	96,9	152,4	2,5
Vysočina	438 224	359 748	78 476	98,1	98,7	95,3	2,2
Jihomoravský	1 140 741	723 563	417 178	109,0	111,5	104,8	1,9
Olomoucký	753 493	640 204	113 289	99,6	97,2	115,4	3,2
Zlínský	795 050	644 930	150 120	104,9	101,1	124,7	2,9
Moravskoslezský	943 936	734 625	209 311	106,1	103,5	116,5	2,7

Zdroj dat: pramen ČSÚ

Vývojové trendy CR a vývoj poptávky v TO Beskydy - Valašsko

ORP Kopřivnice patří do turistické oblasti Beskydy – Valaško, přičemž trendy všešlé z výzkumu v roce 2012/2013 této TO přesně vystihují úroveň CR a vývoj poptávky ve sledovaném území.

Základními kvantitativními ukazateli poptávky jsou vývoj počtu turistů a délka jejich pobytu v cílové destinaci. Dle metodiky ČSÚ se používá pro počet turistů ukazatel „počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních“ a pro délku pobytu „průměrná doba pobytu ve dnech“. Z pohledu hodnocení TO Beskydy - Valašsko vychází tato část z monitoringu návštěvníků, realizovaného IPSOS, s.r.o. a garantovaného CzechTourism (stejně jako je tomu u výsledků za MSK) a zejména pak Výzkumné studie TO B-V zpracované kolektivem V. Vavrečky z roku 2012/2013.

Počet hostů/turistů v TO Beskydy - Valašsko

Vývoj poptávky se statisticky lépe eviduje u větších územních celků, shodných se statistickými jednotkami ČSÚ, jako je např. ČR, kraje, turistické regiony.

Tab. 6.1.2.36 – Počet hostů v HUZ B-V ve srovnání s ostatními TO MSK za rok 2012

	HUZ celkem	v tom kategorie										
		Hotel *****	Hotel, motel, hotel *****	Hotel, motel, hotel ****	Hotel, motel, hotel ***	Hotel, motel, hotel **	Hotel, motel, hotel *	Hotel garni ****, ***, **, *	Penzion	Kemp	Chatová osada	Turistická ubytovna
Česká republika	13 646 913	1 050 217	4 279 158	3 955 676	366 349	167 173	277 913	1 071 880	822 236	140 659	268 891	1246761
Beskydy - Valašsko	i.d.2	.	63 648	117 257	i.d.2	i.d.2	11 185	i.d.2	i.d.2	8 300	i.d.2	i.d.2
Ostravsko	190 430	.	85 250	50 852	i.d.2	10 653	i.d.2	i.d.2	3 194	.	7 416	i.d.2

	HUZ celkem	v tom kategorie										
		Hotel *****	Hotel, motel, hotel *****	Hotel, motel, hotel ****	Hotel, motel, hotel ***	Hotel, motel, hotel **	Hotel, motel, hotel *	Hotel garni ****, ***, **, *	Penzion	Kemp	Chatová osada	Turistická ubytovna
Poodří	17 204	.	i.d.2	i.d.2	.	i.d.2	.	2 850	i.d.2	.	1 303	4 281
Opavské Slezsko	i.d.2	.	i.d.2	13 330	i.d.2	i.d.2	.	i.d.2	i.d.2	.	i.d.2	i.d.2
Těšínské Slezsko	46 944	.	.	14 237	i.d.2	i.d.2	i.d.2	7 908	.	1 009	i.d.2	16 814
Jeseníky	302 621	.	i.d.2	81 159	i.d.2	i.d.2	i.d.2	i.d.2	i.d.2	i.d.2	i.d.2	78 565

Pramen : ČSÚ

2 Důvěrný údaj

Zdroj dat: pramen ČSÚ, zpracování V. Vavrečka 2013

Jak dokumentují výsledky v tabulce, není převážná část potřebných ukazatelů za TO Beskydy – Valašsko k dispozici, je označena jako „důvěrný údaj“, což znamená, že ČSÚ má nedostatek referenčních dat za daná území (ubytovatelé tato data neposkytují). Velikým problémem obecně je pak tzv. „černé ubytování“, tedy ubytování mimo veškeré statistiky, což kompletní výsledky značně zkresluje.

Tab. 6.1.2.37 – Počet hostů HUZ destinace Beskydy-Valašsko

Rok	Počet příjezdů hostů	z toho		Počet přenocování	z toho		Průměrný počet přenocování	Průměrná doba pobytu
		rezidenti	nerezidenti		rezidenti	nerezidenti		
2000	424 705	366 920	57 785	1 721 674	1 522 497	199 177	4,1	5,1
2001	443 373	364 080	79 293	1 434 084	1 183 229	250 855	3,2	4,2
2002	447 240	365 053	82 187	1 466 414	1 212 355	254 059	3,3	4,3
2003	435 589	372 871	62 718	1 372 043	1 184 100	187 943	3,1	4,1
2004	396 214	339 578	56 636	1 202 995	1 037 860	165 135	3,0	4,0
2005	389 004	338 509	50 495	1 169 144	1 021 004	148 140	3,0	4,0
2006	419 487	365 020	54 467	1 271 751	1 117 726	154 025	3,0	4,0
2007	441 319	371 930	69 389	1 201 759	1 035 359	166 400	2,7	3,7
2008	435 820	360 313	75 507	1 121 029	952 236	168 793	2,6	3,6
2009	382 896	326 934	55 962	1 021 818	903 762	118 056	2,7	3,7
2010	360 262	318 220	42 042	957 773	861 147	96 626	2,7	3,7
2011	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]
2012	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]	i.d. [1]

i.d. [1] ... důvěrný údaj

Pramen : ČSÚ

Zdroj dat: pramen ČSÚ, zpracování V. Vavrečka 2013

Z tabulky je patrné, že počet přijíždějících hostů do TO Beskydy - Valašsko v letech 2000 až 2010 kolísal mezi cca 360 tis. (minimum, rok 2010) a 447 tis. (maximum, rok 2002), avšak s patrným dlouhodobým trendem poklesu. Podobný kolísavý vývoj, byť s ještě patrnějším dlouhodobým trendem poklesu, je u ukazatele počtu přenocování. Bohužel vzhledem k nedostatečnému poskytování dat ubytovateli v dané TO nelze získat potřebná data za léta 2011 a 2012. Je proto poněkud ztížené sledování kvantitativních charakteristik turismu v dané TO, což mimo jiné potenciálně může komplikovat i dostupnost dotačních zdrojů pro aktéry cestovního ruchu v destinaci, vzhledem k nemožnosti identifikovat potřebné kvantitativní ukazatele.

Délka pobytu

Pro identifikaci délky pobytu v TO Beskydy - Valašsko lze získat z veřejných databází podklady pouze pro období let 2000 - 2010. Z tabulky vyplývá dlouhodobě spíše se zkracující délka pobytu v destinaci, která odpovídá od roku 2010 cca 3,7 dne. Toto více či méně odráží celorepublikový i celokrajský trend.

Výstupy a doporučení

Na základě kombinace výstupů kvalitativního šetření (focus groups) a analýzy destinace na základě sekundárních dat (ČSÚ, monitoring návštěvníků) lze konstatovat určitou míru shody mezi výstupy a poznatky z obou částí výzkumu a lze tedy naformulovat následující základní výstupy a doporučení:

Negativa:

- Postupná ztráta klientely, zejména tuzemské. Pokles je zde patrný, nižší zájem zejména v letním a mimosezonním období
- Nedostatečná vybavenost infrastrukturou cestovního ruchu s trendem zhoršování v posledních 4 hodnocených letech
- Nevyhovující situace v dopravě – špatná kvalita komunikací, rovněž však není hodnocena pozitivně dopravní obslužnost

Hrozby:

- Zhoršení pozice horské a podhorské destinace, vhodné pro odpočinek, relaxaci, zábavu a sport a při tom neschopné zajistit potřebnou kvalitu služeb a vybavenosti infrastrukturou. Z pohledu hodnocení návštěvníků je však zejména zhoršující se hodnocení v podstatě všech služeb významným varováním.
- Zmenšování tradičních cílových skupin bez náhrady novými. Pokud tedy nedojde ke zvýšení pozornosti zejména k mladší a střední generaci, je zde reálná hrozba pokračujícího úbytku návštěvníků a turistů.
- Klesající počet návštěvníků 50+ není dobrým znamením proto, že trh seniorů a zkušenější střední generace vzhledem k demografickému vývoji narůstá.
- Rostoucí tlak konkurence na nerostoucích (někdy i se zmenšujících) trzích. Zejména domácí turisté a návštěvníci budou pod stále větším tlakem převážné většiny dalších tuzemských destinací s podobným nabídkovým profilem (Jeseníky, Jizerské hory, Krkonoše, Krušné hory, Orlické hory, Šumava atd.).

Řešení:

- Posílení tržní pozice „letní“ nebo lépe „celoroční“ destinace – nabídka programů a produktů pro tuto období.
- Zlepšení informovanosti (propagace) v souladu s charakterem cílových skupin (metody, způsoby, média apod.).
- Identifikace zásadních odlišností (silných stránek) destinace a propojení destinace s těmito jedinečnostmi – hory, výhledy do krajiny, zdravé životní prostředí, zdravé potraviny z Beskydské přírody, komplexní a rozmanitá nabídka jednotlivých částí destinace (nutná spolupráce a koordinace aktivit a nabídky ze strany destinačního managementu), inovace produktů cestovního ruchu a nabídky aktivit, spojených zejména se zážitkovým turismem, technické atraktivita apod.
- Zapojení nových či zatím ne zcela využívaných atraktivit (vyzdvihnutí jedinečnosti, legend, slavných osobností, významných tradičních firem apod.).
- Propojení nabídky na nejnavštěvovanější atraktivitu v blízkosti TO Beskydy – Valašsko.
- Vylepšování vybavenosti pro cílové skupiny (senioři, rodiny s dětmi).
- Dostupnost – zlepšování spojení s regiony cílových skupin (propojení na nadnárodní a národní síť dálnic a rychlostních komunikací), nabídka služeb pro cestující vlakem (rostoucí ceny pohonných hmot a frekvence dopravy, nárůst nabídky rychlovlaků).
- Klidová doprava (parkování) – nutná podmínka zvládnutí narůstajícího počtu návštěvníků, využívajících vlastní automobil.
- Cílové skupiny:
  - Zaměření se na tuzemskou klientelu (největší, tradiční) dobrá image „Beskyd“, „Lašska“ a Valaška“.
  - Posílení pozice u tuzemské klientely, ve vazbě na jedinečnosti TO.
  - Zaměření se polskou klientelu, rovněž tradiční a zvyklou na Beskydy.
  - Zaměření se na klientelu, schopnou využívat leteckého spojení s Letiště Leoše Janáčka (Francie, Velká Británie).

Nabídka cestovního ruchu v turistické oblasti

Kulturně historické památky (hrady, zámky, církevní památky, muzea, galerie, rodáci)

Na rozdíl od přírodních předpokladů se kulturně-historické památky vyznačují bodovým rozšířením, které úzce souvisí s texturou sídelní sítě a vznikly tvořivou činností člověka (Mariot, 1983).

Bližší informace jsou již rozpracovány v kapitole č. 1.4 předpoklady destinace pro cestovní ruch, respektive podkapitole 1.4.1.2 kulturně-historické památky a atraktivita.

Na území SO ORP je podle portálu Štrambersk (2006c) evidováno 219 nemovitých kulturních památek, nebo jejich souborů. Konkrétně ve městech Štrambersk, Kopřivnice a Příbor. Jednotlivý přehled památek je umístěn v následujících tabulkách.

Největší počet těchto památek je možno nalézt ve městě Štrambersk, kde jich je evidováno 130, následuje Příbor s 64 památkami a v neposlední řadě Kopřivnice s památkami v počtu 17 objektů. Co se týká památek Štrambersku, tak převážně se jedná o roubené domy v ulicích Horní a Dolní Bašta, které jsou součástí městské památkové rezervace (MPR).

Ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Kopřivnice není vyhlášena žádná nemovitá národní kulturní památka, ani soubor. Ve městě Kopřivnici se poblíž Technického muzea Tatra Kopřivnice nachází movitá národní kulturní památka Železniční motorový vůz M 290.001 - "Slovenská strela".

NKP ve městech Štramberk a Kopřivnice z hlediska atraktivnosti spadají do kategorie s celostátním významem. NKP ve městě Příbor dosahuje pouze regionálního významu, kvůli nedostačující kvalitě podmínek pro CR, jako je chybějící nabídka průvodcovských služeb, nedostatečná úroveň stravovacích a ubytovacích zařízení. (Pribor.infomorava.cz, 2007)

Památkové rezervace tvoří nejvýznamnější soubory památek a kulturního bohatství národa. K památkovým rezervacím zahrnujeme zejména historická jádra měst. Ve sledované oblasti se navíc rozkládá i jedna archeologická památková rezervace - Šipka. Památkou se stala v roce 1960 díky bohatým archeologickým stopám a rovinnému neopevněnému sídlišti Šipka. (NPÚ, 2011a)

Dále jsou na území SO ORP evidovány 2 městské památkové rezervace (MPR). Příborskou MPR tvoří 54 památek. Jsou to převážně městské a měšťanské domy na náměstí Sigmunda Freuda (NPÚ, 2011c). Starobylé město Štramberk patří mezi MPR pro převažující zástavbu valašské lidové architektury. Je zde evidováno 96 památek, které tvoří hlavně venkovské usedlosti. (NPÚ, 2011d) Podle Mariota (1983) pro účastníky CR není rozhodující druh kulturní památky, ale jeho turistická atraktivita. Z toho důvodu MPR Štramberk přiřazujeme celostátní význam a MPR Příbor regionální význam.

Mezi další kulturně-historické památky zařazujeme Zámek v Trnávce. Barokní zámek pochází z 18. století. Dnes je v objektu zámku obecní úřad a zámecké sály slouží k pořádání společenských akcí. (Turistik.cz, 2011c) Národní sad v prostoru vrchu Kotouče je koncipován jako přírodní galerie. Představuje se formou soch a pamětních desek významných osobností českých národních dějin a kultury (Průvodce Štramberkem, 2004).

Za nejatraktivnější ukázky lidové kultury lze považovat valašskou lidovou architekturu a Štramberské uši. Nejceněnější soubor valašských domů najdeme v Jaroňkově ulici ve Štramberku, která je označovaná jako štramberská "Zlatá ulička". Zde se dochovaly bašty městského opevnění a roubené domy z přelomu 18. a 19. století. Ulice Horní a Dolní Bašta představují unikátní, nejzachovalější a nejceněnější část MPR. Dnešní zachovalé sruby jsou vesměs z 2. pol. 18. a 1. pol. 19. století. Svou rázovitostí a uspořádáním vytvářejí roubené domy na Horní baště ojedinělý celek, který je zachovalým obrazem, jak v minulosti dřevěná předměstí a podhradí vypadala. Z těchto důvodů byl Štramberk pro svou jedinečnost navržen na zařazení do seznamu chráněných památek UNESCO a má zájem se o tento titul znovu ucházet (Průvodce Štramberkem, 2004). Velice výrazným prvkem a symbolem části ORP je regionální potravina s názvem Štramberské uši. Jedná se o speciální pečivo perníkového typu se směsí 7 druhů koření. V roce 2007 se stal prvním českým potravinářským výrobkem chráněným EU ochrannými známkami č. 179248 a 227965 a označením původu č. 175 a zeměpisným označením v EU. Vyrábí se ve tvaru kornoutů, připomínajících lidské ucho, jako zachování pověsti. (Gastronomický průvodce po Valašsku, 2009). Tento výrobek je spojen se starou legendou, která přesně zapadá do současných turistických trendů, spojení příběhu, atraktivní lokality a regionální gastronomie.

V květnu roku 1421 přepadávali Moravu krutí Tataři. Vtrhli také do malebného městečka Štramberku. Vyděšení obyvatelé hledali útočiště na nepřístupné hoře Kotouč, kterou Tataři obklíčili a chystali se k útoku. V noci, před svátkem Nanebevstoupení Páně, se však strhla bouře s přívalem vod. Ukrytí křesťané toho využili, prokopali hráze rybníka a tatarské ležení zatopili. Po opadnutí vod bylo v prostorách tábora pohanů nalezeno několik pytlů s nasolenýma lidskýma ušima, které měli

Tataři odevzdat svému chánovi na důkaz poroby křesťanů. Dodnes se na památku těchto událostí koná ve Štramberku tradiční pouť, ke které neodmyslitelně patří pečení "ŠTRAMBERSKÝCH UŠÍ".

Zdroj dat: <http://www.stramberskeusi-hanzelkovi.cz/povest.html>

Území SO ORP je známo rodištěm a působením řady významných osobností. Mezi nejdůležitější řadíme: Sigmunda Freuda, zakladatele psychoanalýzy, Emila Zátopka, nejlepšího olympionika 20. století, Adolfa Hrstku, jehož zásluhou byla upravena hradní věž do dnešní podoby, básníka Adolfa Jasníka, Petra Bezruče působícího v Kopřivnici, Zdeňka Buriana ve Štramberku a mnoho dalších. Na jejich připomínku jim byly vystavěny památníky. Příkladem může být například Národní sad ve Štramberku, kde je památníků vysoká koncentrace.

Tab. 6.1.2.38 – Seznam památek v Národním sadu

Název	Název
Busta Aloise Jiráska	Plaketa Jana Čapka na Juranově kameni
Busta Aloise Jiráska	Bezručova vyhlídka s dřevěnou zvoničkou
Busta Bohumíra Jaroňka	Kaplička s Valašským betlémem
Busta Františka Palackého	Mohyla se sv. Křížem
Busta Leoše Janáčka	Památník umučených
Památník Tomáše Garrigue Masaryka	Panna Marie Pomocnice
Památník Jana Žižky z Trocnova	Cestička zamilovaných
socha sv. Václava	Budova základní školy
socha Madony	Prameny

Zdroj dat: Průvodce Štramberkem, 2004; vlastní úpravy

Zdeněk Burian se narodil 11. února 1905 v Kopřivnici. Byl známý český malíř a ilustrátor dobrodružných knih. Proslul zejména svými paleontologickými rekonstrukcemi společně s profesorem Josefem Augustou. Burianovo dílo je velmi rozsáhlé. Vytvořil asi 10 000 děl určených k reprodukci. Kromě toho vytvořil dnes těžko zjistitelné množství děl v rámci tzv. volné tvorby. Ilustroval česká vydání kolem 500 knih například od autorů Jaroslava Foglara, Rudyarda Kiplinga, Jacka Londona, Karla Maye, Eduarda Štorcha nebo Jula Verna. S paleontologem Josefem Augustou spolupracoval na mnoha paleontologických rekonstrukcích pravěkých zvířat a prehistorických krajin. Známé jsou zejména jeho obrazy dinosaurů, mamutů i prvních lidí. Burian je dnes považován za jednoho z nejvýznamnějších ilustrátorů pravěku na světě. Jeho dílo je považováno za nepřekonatelné ve své kategorii.

Slavný atlet Emil Zátopek, rodák z Kopřivnice, získal na olympijských hrách v Londýně (1948) zlatou a stříbrnou medaili a o čtyři roky později v Helsinkách (1952) dokonce 3 zlaté medaile najednou. To se podařilo málokomu na světě. Celkem 18krát překonal světové rekordy a 61krát rekordy československé. Jeho traťový rekord silvestrovského běhu v Sao Paulo (1954) ještě překonán nebyl.

Sigmund Freud (6. května 1856, Příbor – 23. září 1939, Londýn, byl lékař-neurolog, psycholog a zakladatel psychoanalýzy. Narodil se v moravském Příboře v německy mluvící židovské rodině po-

cházející z Haliče. Během jeho dětství se rodina přestěhovala do Vídně, kde prožil takřka celý život. Zemřel v emigraci v Londýně, kam se krátce před smrtí uchýlil před nastupujícím nacismem.

Vytvořil psychotherapeutickou metodu založenou na volných asociacích pacienta, vytvoření přenosového vztahu s ním a na interpretaci jeho promluv, snů, přenosových emocí a odporu během terapie. Okolo této terapeutické techniky rozvinul rozsáhlý teoretický systém popisující člověka z hlediska psychologického, filozofického i antropologického. Systém má několik větví, z nichž nejvýznamnější je pudová teorie (libido, vývojová stadia libida, narcismus, pud smrti), tzv. první topika (přání, výklad snů, oidipovský komplex, nevědomí, předvědomí, vědomí) a tzv. druhá topika (ego, superego a id). Velkou pozornost věnoval též kultuře a náboženství. Byl 3. nejcitovanějším psychologem 20. století.

MUDr. Adolf Hrstka (7. března 1864, Klešice – 19. května 1931, Moravská Ostrava) byl český lékař a vlastivědný pracovník. Působil ve Štramberku, nejprve jako obvodní lékař (od 1. listopadu 1893), později byl městským radním (od 18. listopadu 1897) a starostou (1907–1911). Od 1895 vedl místní pobočku Klubu českých turistů, která se významnou měrou podílela na záchraně pozůstatků štramberského hradu. Podílel se na činnosti a vzniku (19. května 1899) Musejní a průmyslové jednoty ve Štramberku, které daroval sbírku zkamenělin. 3. května 1899 na jeho podnět vznikla štramberská jednota Sokol. Díky jeho působení byly uspořádány ve štramberské "nové škole" umělecké výstavy. Od roku 1919 usiloval o vybudování Národního sadu – městského parku na vrchu Kotouč s galerií soch a jeskyní Šípkou. Získal i čestné občanství města Kopřivnice.

Ing. Jiří Hanzelka (24. prosince 1920, Štramberk – 15. února 2003, Praha) byl český cestovatel a spisovatel. Narodil se na kopci Kotouč u Štramberku v domě, který patřil ke správě vápencových lomů. Ve věku tří let se s rodiči přestěhoval do Kopřivnice, kde jeho otec pracoval v automobilce Tatra jako dělník ve vývojovém oddělení; příležitostně také závodil jako spolujezdec Josefa Vermířovského. V letech 1925 až 1930 bydleli v Bratislavě, poté se přestěhovali do Prahy.

Vystudoval obchodní akademii a po maturitě (1938) začal studovat Vysokou obchodní školu. Protože ale na začátku druhé světové války došlo k uzavření českých vysokých škol, mohl ji ukončit až v r. 1946. Mezitím byl nasazen na zemědělské práce do Zhoře u Tábora, kde při úrazu na statku přišel o prst. Na škole studoval s Miroslavem Zikmundem, který byl jeho partnerem na cestách i spoluautorem jejich knih.

V letech 1947 až 1950 podnikl spolu s M. Zikmundem cestu do Afriky a Jižní Ameriky. Celou tuto výpravu absolvovali společně ve voze značky Tatra T 87.

Adolf Kellner (*27. března 1904, Štramberk – †31. května 1953) byl český dialektolog, bohemista a romanista. Narodil se v malém městečku Štramberk v rodině zámečníka. V letech 1915 – 1923 navštěvoval gymnázium v Příboře. Po maturitě se rozhodl studovat filozofickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně. Od roku 1929 působil jako středoškolský profesor na tamějším reálném gymnáziu a od roku 1945 byl profesorem slovanské jazykovědy na filozofické fakultě brněnské univerzity. Svůj zájem upínal především k české a slovenské dialektologii. Mezi lety 1927 – 1937 vznikla řada prací o slovanských nářečích, ale hlavně o jemu blízkém, lašském nářečí.

Martin Štěpán též Martin Stephan (13. srpna 1777 Štramberk[1] – 21. února 1846 Illinois, USA) byl svébytný český luterský kazatel.

Po krátkém působení v Habřině se stal roku 1810 kazatelem českého exulantského sboru v Drážďanech. Kázal německy a česky. Teologicky zastával ortodoxní linii oproti tehdy převažujícímu racionalismu. Arcijáhen Christian Adolph Pescheck charakterizoval jeho činnost v Drážďanech takto:

(...)„Jeho německá kázání navštěvovalo horlivě i mnoho drážďanských obyvatel, protože vycházel přísněji z ducha Bible než mnozí jiní.“

S malou skupinou 665 luteránů se roku 1838 přeplavil z Německa do Severní Ameriky, kde se v lednu 1839 prohlásil biskupem této skupiny. Skupině se říkalo podle jejich vůdce stephanisté (štěpanité). Štěpán stupňoval požadavky bezpodmínečnou poslušnost svých přívrženců, což naráželo na nesouhlas. Protože se dopustil zpronevěry, smilstva a cizoložství, byl roku 1839 zbaven úřadu biskupa a z komunity byl vyobcován. Působil pak ve státě Illinois, kde i zemřel a je pohřben.

Skupina stephanitů dala základ Luterské církvi Missourské synody (Lutheran Church - Missouri Synod), která patří v současnosti k nejvýznamnějším denominacím v USA. Štěpánův skandál, který zdiskreditoval autokratický episkopalismus, byl jedním z důvodů, proč tato církev dává silný důraz na kongregační zřízení.

Ve srovnání s ostatními městy ČR se města Lašské brány Beskyd vyznačují nadprůměrným počtem kulturních památek, což způsobuje jejich vysokou atraktivitu. Avšak zhodnocením celého SO ORP je počet i přitažlivost kulturních památek spíše průměrná, a to kvůli jejich absenci v ostatních obcích.

Kulturní zařízení

Intenzivní předpoklady pro vznik CR vytvářejí také muzea a galerie. Na území SO ORP se nacházejí ve městech lašské brány Beskyd a obci Petřvald.

Kopřivnice

Největším kulturním zařízením v Kopřivnici je Kulturní dům na ulici Obránců míru, je zde velký sál s kapacitou 550 míst pro pořádání koncertů, výstav, plesů apod. Bar Pomněnka má kapacitu 50 míst, dále je zde konferenční místnost VIP, hudební sál s kapacitou 170 míst, kino PLUS s kapacitou 150 míst. V objektu je také MIC, Helax klub, Městská knihovna. Kulturní dům navazuje na objekt Regionálního muzea s expozicí automobilů Tatra.

Město Kopřivnice vlastní Regionální muzeum Kopřivnice, které má 3 pobočky – Muzeum Fojtství, Technické muzeum Tatra a Šustalova vila.

Významným objektem je Muzeum Fojtství na ulici Záhumenní, jižně od centra města. V muzeu jsou vystaveny jedny z nejstarších dopravních prostředků. Poskytuje ukázky ruční výroby povozů (kočáry, saně, bryčky). Zároveň se jedná o nejstarší dochovanou budovu na území města Kopřivnice, o niž existují zmínky už z roku 1789 (Muzeum Fojtství, 2006).

Další muzeum je umístěno v Šustalově vile poblíž vlakového nádraží. Kromě stálé expozice věnované významným rodákům jsou v těchto muzeích soustředěny sbírky archeologické, etnografické a sbírka kopřivnické majoliky.

Technické muzeum Tatra nabízí ukázky prototypů motorových saní, podvozků, nákladních a osobních vozů. Před vstupem je umístěn nejrychlejší železniční motorový vagón (Slovenská Strela) své doby, který dosahoval rychlosti až 130 km/h (Hans Ledwinka, 2006; Technické muzeum Tatra, 2006). Součástí technického muzea je také muzeum Emila a Dany Zátopkových, které návštěvníkům poskytuje ukázky největších sportovních úspěchů jejich kariéry (Expozice Emila a Dany Zátopkových, 2006).

Mezi kulturní zařízení patří také Katolický dům na ulici Štramberké. Je zde velký sál s kapacitou max. 120 míst, malý sál s kapacitou max. 50 míst a taneční sál s kapacitou max. 35 míst. V podkroví objektu se nachází nově zrekonstruovaná výstavní místnost.

Štramberk

Muzeum Novojičínska vlastní 10 expozic, z nichž 2 jsou na území města Štramberku a Příbora. Ve Štramberku se jedná o odloučené pracoviště v budově Muzea Zdeňka Buriana. Ve Štramberku se nachází také objekt infocentra Relax v Podhůří Beskyd, kde jsou umístěny soukromé sbírky starých tisků a lidové keramiky. Ve sklepních prostorách je přístupná sbírka habánské keramiky z konce 17. století. V podkroví budovy jsou v panoptiku instalovány figuríny významných štramberských osobností. (Relax v podhůří Beskyd, 2008). Ve vlastnictví města Štramberku je také muzeum Zdeňka Buriana. Každoročně se zde pořádají sezónní tematické expozice z díla Zdeňka Buriana. V ostatních měsících slouží muzeum jako městská galerie.

Zdroj dat: Stramberk.cz, 2008

Příbor

Ve městě Příbor se nachází muzeum a pamětní síň Sigmunda Freuda se stálou expozicí dějin města Příbora od jeho založení v roce 1251 až po současnost. K vidění jsou výrobky řemesel, umělecké výrobky, pracovní nářadí tkalců, soukeníků, hrnčičů a jiné.

Zdroj dat: Pribor.cz, 2007b

Poslední expozicí vyskytující se na území SO ORP je technické muzeum v obci Petřvald, které je součástí muzea Těšínska. Zde jsou instalovány expozice a výstavy, které dokládají technický pokrok lidstva. Muzeum poskytuje ukázky z tramvajové dopravy na Ostravsku a Karvinsku.

Zdroj dat: Ostrava.cz, 2010

Ostatními kulturními zařízeními, která ovlivňují CR a vyskytují se na sledovaném území, jsou kongresové sály a divadla. Jejich počet v SO ORP je značně nevyhovující. Kongresy se pořádají pouze ve městě Kopřivnici a představení divadel probíhá z celého sledovaného území pouze ve městech Kopřivnice a Příbor.

Kongresové služby jsou poskytovány v hotelu Tatra v prostorné místnosti o kapacitě 120 míst. Hotel poskytuje vhodné vybavení pro pořádání kongresů, konferencí, školení a porad. (Tatrahotel.cz, 2011) Loutkové divadlo v Kopřivnici pořádá nepravidelná představení 1-2x do měsíce, která navštěvují převážně místní děti (Kultura.beskydy.cz, 2011). Ve městě Příbor působí divadlo Beránek hrající zejména dětská představení.

Zdroj dat: Pribor.cz, 2007a

Po celkové analýze muzeí a galerií můžeme konstatovat, že je jejich rozložení v obcích SO ORP značně nerovnoměrné a neposkytuje vhodné podmínky pro rozšíření CR. Avšak území měst lašské brány Beskyd disponuje rovnoměrným rozšířením muzeí s kvalitně poskytovanými službami, což se odráží na jejich vysoké návštěvnosti.

Tab. 6.1.2.39 – Charakteristika muzeí a galerií v ORP Kopřivnice

	Název	pobočka	Místo	charakteristika
SO ORP Kopřivnice	Regionální muzeum Kopřivnice	Lašské muzeum	Kopřivnice	zachycena téměř 150letá historie automobilky Tatra (osobní, sportovní a nákladní automobily, sportovní letouny a další zajímavosti)
		Muzeum Fojtství		
		Muzeum Emila a Dany Zátokových		
		Technické muzeum Tatra		
	Muzeum Novojičínska	Muzeum a pamětní síň Sigmunda Freuda v Příboře	Příbor	expozice historie města a slavného rodáka Freuda, zakladatele psychoanalýzy
		Muzeum Štramberk	Štramberk	expozice na téma prehistorie, geologie, paleontologie, botaniky, historie a etnografie města Štramberku.
Muzeum Těšínska	Technické muzeum	Petřvald	expozice a výstavy tramvajové dopravy na Ostravsku a Karvinsku	
Muzeum Zdeňka Buriana	Muzeum Zdeňka Buriana	Štramberk	sezonní tematické expozice z díla Zdeňka Buriana	

Zdroj dat: oficiální stránky muzeí a galerií, 2014

Tab. 6.1.2.40 – Vstupní data - kulturně-historické předpoklady CR v ORP Kopřivnice

SO ORP KOPŘIVNICE	Kateřinice	Kopřivnice	Mošnov	Petřvald	Příbor	Skotnice	Štramberk	Trnávka	Závišice	Ženkla
Hrady, zámky, tvrze, zříceniny	1	1	-	-	-	-	2	1	-	-
Církevní památky	-	4	1	1	7	2	5	-	-	1
Technické památky	1	2	-	-	-	-	1	-	-	-
Ostatní nemovité památky	-	9	1	1	57	1	122	1	1	-
Muzea, galerie	-	4	-	1	1	-	4	-	-	-
Divadla	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-
Významnější kulturní akce	1	10	-	-	14	-	20	-	-	-
Sportovní akce	-	9	-	1	0	1	-	-	-	-
Církevní akce	-	3	-	-	7	-	5	-	-	-

Zdroj dat: NPÚ, 2014; vlastní úpravy

Historicky významná stavba, soubor

Kateřinice

Tvrz

Obec Kateřinice měla jednu velmi dominantní historickou stavbu. Zdejší původní vodní tvrz, přestavěná později v renesanční zámek, byla na počátku 50. let 20. století zbourána. Původní kateřinická tvrz stávala v jižní části obce u lesa zvaného Hájek. V urbáři z roku 1610 je popisována jako jednoposchodová budova, z části z kamene a dřeva, s mnohými pokoji. Při tvrzi je uváděn hospodářský (tzv. Horní) dvůr, chlévy, pivovar a dvě velké štěpnice. Kateřinická vodní tvrz byla vystavěna na malém pahorku chráněném ze všech stran rybníkem, jehož původní rozloha je i dnes v současném terénu zřejmá. Brzy po roce 1698 byl rybník zrušen a původní vodní tvrz přestavěna na zámeček. Od 19. století zámek postupně chátral a stával se například sídlem kontrolora a purkrabího, později jen správce. Horní patro zámečku nebylo nikdy upraveno pro obývání a zřejmě vždy sloužilo za sýpku. Ani ve 20. století nebyl zámek udržován, nadále chátral, až se v listopadu 1941 zřítla část střechy. Takto přežil zámek dobu 2. světové války. Nezajištěný objekt však ještě o to více zchátral a tak byla z bezpečnostních důvodů roku 1952 zbourána více než jedna polovina budovy, stavební kámen použit na vybudování cesty k ovčírně a zbytek budovy přestavěn na hájovnu. Na severní straně od zámečku stávaly velké kůlny a vepřiny, na straně západní stály dřevěné stodoly s podjezdem do hospodářského dvora. Na jihu byly rozsáhlé chlévy pro hovězí dobytek a budova pro šafáře a velebníka. K panskému dvoru příslušela ovčírna s výrobnou sýrů. Kolem dvora se prostíraly četné rybníky, které se táhly až k vesnici. Podobně tomu bylo i okolo samotného zámku a po obou stranách silnice. Až v polovině 17. století byly rybníky vypuštěny a zrušeny. Kromě zmíněného ovčína na západě, se do současnosti z bývalého dvora nezachovalo vůbec nic. Dnešní hájovna stojící na původním pahorku, na kterém stávala i starší tvrz, využila takřka celou západní polovinu bývalého zámku a jeho hmotu. V přízemních místnostech se zachovaly mnohé klenuté stropy. Zachovala se velká část kamenných klenutých pozdně gotických sklepů a stará kamenná studna o průměru 1,2 m, ještě dnes 7 m hluboká.

ká. Dnes je bývalý zámek, připomínající spíše patrový řadový rodinný dům omítnutý brizolitem, v soukromém majetku. Dům na parcele č. 289 nese popisné číslo 45.

Kopřivnice

Historicky významné stavby v Kopřivnici jsou zároveň chráněny jako nemovité kulturní památky. Z nich stojí za zmínku například:

Fojtství

Původní budova fojtství byla patrně stavbou dřevěnou s kamennými klenutými sklepy, z nichž jeden se dochoval do současnosti. Stará budova byla v roce 1789 přestavěna Jakubem Šustalou a tuto novou podobu si fojtství udrželo až do dneška. Jedná se o 26 m dlouhý a 15 m široký objekt s mansardovou střechou. Vstupní síň je rozdělena na dvě přibližně stejné části. Ve východní části měl fojt svůj byt, který se skládal z kuchyně, reprezentačního pokoje se štukovým stropem a ložnice. U příčné chodby, přístupné z hlavní haly, byly dvě místnosti, které sloužily jako fojtův výminek. V západní půlce objektu, u cesty, se nacházela velká hospodská místnost zvaná „šenk“, spojená s kuchyní a zvlášť vyhrazenou místností pro honoraci. Tato místnost snad sloužila nějakou dobu jako tzv. „stará škola“. Z hlavní síně vedly schody na půdu se sýpkami. Pod fojtovým bytem bývaly kdysi klenuté chlévy a sklepy přístupné ze dvora. Ve dvoře se nacházely rozsáhlé stodoly srubového charakteru. Zděný suterén jedné z nich posloužil později jako první Šustalova dílna na kočáry. Po pravé straně vjezdu do dvora se nachází památná „Fojtova lípa“. Tady kdysi fojt konal porady a soudil provinilce (například měl pravomoc nechat vysázet provinilci „pěťadvacet“ kyjem na lavici). Ze dvora vedla cesta na tzv. záhumení cestu a na náves u starého hřbitova. Dnes je budova fojtství využívána jako muzeum.

Kostel sv. Bartoloměje

Římskokatolický kostel sv. Bartoloměje nahradil starý dřevěný kostel sv. Bartoloměje, který nepostačoval potřebám rozvíjející se Kopřivnice a v roce 1896 byl plánovitě zbourán. Pro stavbu nového kostela byl získán pozemek továrníka Jana Rašky, ležící necelých 400 m severovýchodně od starého kostela. Stavba kostela započala na sklonku roku 1892, hrubá stavba byla dokončena do roku 1893. V červenci 1895 proběhlo slavnostní vysvěcení za účasti olomouckého arcibiskupa Theodora Kohna. Nový kopřivnický kostel sv. Bartoloměje se nachází v centru města, při jižním okraji Masarykova náměstí. Jedná se o trojlodní neogotickou stavbu s vysokou štíhlou průčelní věží zakončenou jehlancovou střechou. Interiér vymaloval mistr Kot z Vídně. Do kostela bylo přeneseno několik soch a obrazů ze starého kostela. Ve věži visí čtyři zvony, z nichž tři pořídila továrnícká rodina Šustalů.

Kostel sv. Václava

V místní části Lubina se nachází historizující stavba farního kostela sv. Václava, stavěného podle projektu stavitele Josefa Ryšavého z Kojetína. Původní dřevěný kostelík ze 17. Stolení v roce 1887 vyhořel a na jeho místě byl vystavěn v letech 1898 – 1901 nový zděný kostel sv. Václava, u něhož byla v roce 1901 zřízena i fara. V ohradní zdi fary a v areálu hřbitova kolem kostela se nacházejí čtyři kapličky rovněž z počátku 20. století.

Kaple sv. Máří Magdaleny

Kaple není nemovitou kulturní památkou. Nachází se v místní části Mniší, které bylo v roce 1889 přifařeno ke kostelu ve Vlčovicích. V té době byl v obci zřízen vlastní hřbitov, který byl v listopadu 1891 vysvěcen současně s novou kaplí, postavenou z velké části nákladem a prací občanů. Kaple je 22,8 m dlouhá, 8,6 m široká, výška věže je 16,9 m.

Kostel Všech svatých

Farní kostel Všech svatých ve Vlčovicích se nachází ve středu obce, na mírném návrší uprostřed zdi obehnaného hřbitova nad hlavní. Jádro kostela má původ v gotice, čemuž odpovídá jeho rozvržení i mohutná hranolová věž. V roce 1613 byl upraven presbytář a opatřen dochovanými opěráky. Ve stejné době byla upravena i kostelní věž, zakončená cibulovitou bání. Na přelomu 19. a 20. století byl objekt celkově regotizován, čímž dostal současnou podobu. Kolem kostela se nachází hřbitov ohraničený kamennou zdí s opěráky z 16. století a dvěma vstupními brankami, do nichž vede kamenné schodiště od hlavní cesty. V areálu hřbitova se nachází kříž z roku 1858.

Mošnov

Kostel sv. Markéty

V Mošnově byl vybudován kostel v letech 1806 - 1807 a zasvěcen sv. Markétě. Jedná se o jednolodní zděný orientovaný kostel s hranolovou věží nad průčelím. Před ním zde stával dřevěný kostelík z 16. století v klasicistním stylu. Kostel je nemovitou kulturní památkou.

Petřvald

Kostel sv. Mikuláše

Roku 1564 byl v Petřvaldě založen první kostel uprostřed vesnice na levém břehu řeky Lubiny. Byl dřevěný a ke zřízené farnosti byl přifařen i Petřvaldík a Košatka. Na vybudování tehdejšího kostela poskytl tehdejší olomoucký biskup část potřebného dříví. V tomto roce byly na věž umístěny tři zvony. Protože od poloviny 18. století byl již dřevěný kostel, kolem kterého se rozkládal také hřbitov, značně zchátralý a hrozil sesutím, byl v letech 1793 až 1795 vystavěn nový kostel z kamene na pozemku Jakoubka Františka. Kostel byl zbudován tak chatrně, že již roku 1846 musel být přestavěn. Kolem nového kostela byl také hřbitov.

Ukázalo se však, že místo se pro přílišnou vlhkost k pohřbívání nehodí, a tak byl zřízen hřbitov na místě bývalého kostela. Nový kostel zůstal nevysvěcen až do roku 1813. Roku 1896 byla na věž vytažena nová bání. Varhany, stejně jako zvony, byly v první válce zrekvírovány a po válce znovu vyrobeny nové.

Fojtství v Petřvaldíku

Fojtství (č. p. 4) - podle pozemkové knihy Petřvaldíku z let 1650 - 1690 dům koupil před r. 1690 za 320 zlatých Jakub Janečka (pravděpodobně od rodiny Rozehnalovy). Budova fojtství, kde se později nacházela i hospoda a obecní vězení (arest), má zachovalé klenuté sklepy.

Příbor

Příbor jako historické město má řadu historicky zajímavých a hodnotných staveb, většina z nich požívá památkovou ochranu a je uvedena v bodě 8. tohoto materiálu.

Rodný dům Sigmunda Freuda

Jen dvě uličky pod náměstím, v Zámečnické ulici č. 117, se nachází volně stojící dvoukřídlý jednopatrový dům. Zde se 6. května 1856 narodil světoznámý psychiatr a zakladatel psychoanalýzy Sigmund Freud. Tuto skutečnost připomíná bronzová pamětní deska na pravé straně východního průčelí. Dům pochází z počátku 19. století, utilitárními stavebními zásahy v průběhu 70. - 80. let 20. století byl znehodnocen. První pamětní deska byla odhalena 25. 10. 1931 a později za války zničena Němci. Jejím autorem byl příborský sochař František Juraň. Město Příbor odkoupilo Rodný dům Sigmunda Freuda v lednu 2006 a zrekonstruovalo jej podle projektu architekta Zdeňka Tupého v duchu 2. poloviny 19. století. Rekonstrukce byla odborně provedena v rekordním čase pěti měsíců a v rodném domě byla instalovaná expozice založená na průvodcovském principu GuidePort. Slavnostně byl dům otevřen 27. května 2006 za přítomnosti prezidenta Václava Klause.

Skotnice

Třípatrová zděná boží muka

Jedná se o ojedinělý typ třípatrového objektu božích muk pocházejících z 1. poloviny 19. století. Boží muka jsou nemovitou kulturní památkou.

Vodní mlýn

Vodní mlýn se nachází na náhonu řeky Lubiny. Pochází z 2. poloviny 19. století, kdy byl postaven pravděpodobně na starších základech. Objekty byly ve 30. letech 20. století rozšířeny pro nové strojní vybavení. Unikátní je intaktně dochované a provozuschopné zařízení mlýna z 30. let 20. století. Vynikající je technický stav a celkové zachování strojních technologií. Vodní kolo na svrchní dopad vody v kamenné lednici mělo plechové korce a pohánělo válcové stolice a jeden šrotovník s kameny.

Náves

Zastupitelstvo obce se rozhodlo zařadit lokalitu návsi s přilehlou budovou obecního úřadu a parku (pozemky p. č. 473/6, 473/3 a 473/9) jako kulturní prvek vesnice a krajiny, jež patří do kulturního dědictví obce Skotnice.

Štramberk

Podobně jako Příbor má i Štramberk řadu historicky zajímavých a hodnotných staveb, z nichž většina požívá památkovou ochranu.

Hrad

Hrad vznikl koncem 13. století patrně jako středisko zbylé zeměpanské državy na severu Moravy. První doložená zmínka o hradu pochází až z privilegia ze 4. 12. 1359, kde bratr císaře Karla IV. Jan Jindřich (1322-1375) nařizuje, aby pod hradem "...se zpusťšené město znovu vystavělo a dle hradu Strallenberga se nazývalo."

Kostel sv. Kateřiny

Kostelík sv. Kateřiny ze 14. století se nachází na konci východního svahu vrchu Holivák, v místech zaniklé vsi Tamovice nad tokem Sedlnicí. Nachází se při hlavní silnici mezi Štramberkem a obcí Rybí. Kostelík si do dnešních dnů zachoval některé původní architektonické prvky - gotický vítězný oblouk, okno s kružbami a lomený portál bočního vchodu. Existuje názor, že část kostelíka stojí na románských základech. Strmá šindelová střecha s dřevěnou věžičkou a dřevěný ochoz kolem kostela dodávají stavbě lidový ráz, podobný kostelům v blízkém okolí. Poblíže kostelíka se nachází součást staré křížové cesty z Kotouče - Proskova kaple, a rovněž bývalý tamovický mlýn s rybníkem, resp. klenutá studánka bývalého tamovického dvora.

Trnávka

Zámek

Barokní zámek z 18. století v Trnávce stojí na návrší nad rybníkem v blízkosti silnice do Brušperku. Zámek je tvořen jednopatrovou obdélnou budovou, krytou mansardovou střechou. V objektu zámku se zčásti zachovala hodnotná interiérová výbava z 1. a 2. poloviny 19. století jako např. dveřní výplně, kachlová kamna aj. Zámek, jehož současná pozdně barokní podoba pochází z doby kolem roku 1780, postavil ve 20. letech 18. století na místě malé středověké tvrze pravděpodobně Josef Viktorín z Harasova. Vedle zámecké budovy je dochován i bývalý vrchnostenský dvůr s tzv. "Zámečkem", jenž sloužil jako budova pro úředníky bývalého správního statku. Tento objekt je rovněž krytý mansardovou střechou pozdně barokního stylu. K zámku přiléhá částečně dochovaný přírodně krajinářský park z 19. století. Jeho součástí je zámecký rybník, jenž snad tvořil přírodní ochranu v rámci opevnění bývalé tvrze. V roce 1947 přešel zámek do majetku obce. V současné době zde sídlí obecní úřad a zrestaurované místnosti zámku jsou využívány ke společenským akcím. Zámek je nemovitou kulturní památkou.

Závišice

Dolní mlýn

Na říčce Sedlnici v Závišicích stávaly dva mlýny – horní a dolní. Horní mlýn je již na mapách I. vojenského mapování (1764 – 1768), ale do dnešní doby se nedochoval. Dolní mlýn najdeme na mapách stabilního katastru (1836). V roce 1854 jej koupil p. Bönisch od závišického fojta. V dnešní době je využíván jako zemědělská usedlost.

Ženklaava

Rodný dům Kristiána Davida

Nejproslulejším ženklavským rodákem je nepochybně Kristián David. Již svými současníky byl nazýván jako "moravský Mojžíš, božský tesař, apoštol či tvůrce Ochranova". Narodil se v Ženklaavě 17. února 1692 v domě č. p. 43. Kristián David si zvolil za své povolání tesařství, kterému se učil v Životicích. Tam se také jako syn katolických rodičů začal zajímat o protestantství. Tajně se stýkal s rodinami, které se hlásily k náboženskému odkazu Jednoty bratrské. Postupně se mu podařilo obnovit Jednotu bratrskou na Moravě. Věnoval se i misionářské činnosti. Kristián David zemřel v Ochravě 3. února 1751. Od roku 1890 byla umístěna na jeho rodném domku v Ženklaavě německá a od roku 1947 česká pamětní bronzová deska s tímto textem: „Zde se narodil L. P. 1690 Kristián David,

exulant, zakladatel Ochranova, spoluobnovitel Jednoty bratří, svědek evangelia mezi pohany. Jeden jest Mistr váš – Kristus, vy pak všichni bratři jste!“

Kostel Navštívení Panny Marie

Kostel je situován přibližně v centru obce. Jedná se o jednoduchý neorientovaný kostel s hranolovou věží, sedlovou střechou doplněnou vížkou s makovicí a křížkem.

Kostel stojí na místě staršího chrámu Všech svatých a byl vystavěn po polovině 19. Století v historizujícím stylu. Kostel v sobě zahrnuje starší věž – zvonici renesančního založení. Věž byla prvně opravena roku 1598 a roku 1775 doplněna horní dřevěnou částí. Následně byla upravená při stavbě současného kostela – nadstavba části druhého patra. Pro nedostatek místa nebyl však nový chrám vystavěn směrem východo-západním jako původní stavba, ale směrem severo-j jižním, takže věž stojí z boku kostela. Kostel je nemovitou kulturní památkou.

Přírodní atraktivita (chráněná území a objekty, naučné stezky)

Chráněná území

Zákon č. 114/1992 Sb. určuje obecné zásady ochrany přírody, stanovuje povinnosti fyzických a právnických osob při ochraně přírody a definuje jednotlivé druhy zvláště chráněných území (Mzp.cz, 2011). V ORP Kopřivnice není vyhlášen žádný národní park. Z velkoplošných zvláště chráněných území může ve sledovaném území nalézt CHKO Poodří, které zasahuje do severní části obce Petřvald. Jedná se o území nížinného charakteru, zřízené k ochraně mokřadních ekosystémů niv. Objevuje se zde meandrující tok řeky Odry se soustavami tůní, rybníků, lužních lesů a mokřadů mezinárodního významu, zapsaných v seznamu Ramsarské konvence. Zároveň se zde vyskytuje ptačí oblast (PO) a evropsky významná lokalita (EVL). V rámci republiky má zmíněné CHKO největší systém aluviálních luk. (Chkopoodri.infomorava.cz, 2011).

V ORP Kopřivnice není vyhlášena biosférická rezervace UNESCO, ani geopark UNESCO.

Dále studovaná oblast disponuje pouze maloplošnými zvláště chráněnými územími. Na území se nachází jedna národní přírodní památka (NPP) Šipka. Předmětem ochrany je objev dosud nejstarší stanice člověka na území ČR. Jeskyně Šipka je nejznámějším krasovým útvarem Štramberského krasu. Jeskyně vznikla pravděpodobně v předledovcových dobách. Vhloubena byla vodním tokem obtékajícím vrch Kotouč. (AOPK ČR, 2011e).

Ve sledované oblasti můžeme nalézt celkem 4 přírodní památky. PP Kamenárka se rozprostírá v oblasti starého lomu na těžbu vápence. Vyskytují se zde bloky štramberských vápenců. Zároveň zde bylo objeveno množství fosilních živočichů. PP Váňův kámen tvoří skalní útvar, který vytvořila krasová vápence. (Turistik.cz, 2011a, b) PP Sedlnické sněženy byla vyhlášena na území obcí Skotnice a Příbor. Jedná se o nejbohatší naleziště sněženy podsněžníku v povodí řeky Odry s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů (AOPK ČR, 2011b).

Předmětem ochrany PR Rybníky v Trnávce jsou vodní a mokřadní ekosystémy rybníků s lokalitou výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů (AOPK ČR, 2011c).

Nemalý podíl na chráněných územích mají také 4 EVL. Červený kámen tvoří lesní komplex sůťových lesů s mozaikou nelesních společenstev, jako jsou louky a vápnomilná skalní vegetace. Rovněž tato oblast oplývá řadou vzácných druhů, nacházejících se v Šostýnských vrších. EVL Libotín tvoří soubor porostů s přirozenou druhovou skladbou. Hnízdí zde datel černý a čáp černý, proto je ornitologicky významný. EVL Štramberk vytváří disjunktní komplex v Podbeskydské pahorkatině. Lesní části jsou

představovány suťovými lesy, ovsíkovitými loukami a širokolistými suchými trávníky. Čtvrtou EVL je Poodří, jejíž předmět ochrany je zmíněn výše. (ISŽP MSK, 2008a).

Dále se v oblasti vyskytuje 14 samostatných památných stromů (AOPK ČR, 2011d).

Posledním chráněným územím je přírodní park Podbeskydí. V některých oblastech, můžeme pozorovat stopy vývoje zemského povrchu a geologických dějin Země s druhovou pestrostí živých organismů.

Zdroj dat: ISŽP MSK, 2008b

Tab. 6.1.2.41 – Chráněná území na území SO ORP Kopřivnice

Název	Kategorie	Předmět ochrany	Rozloha (ha)	Vyhlášení
Poodří	CHKO	nivní mokřadní ekosystémy, lužní lesy	8150,00*	1991
Šipka	NPP	Část vrchu Kotouč s jeskyní Šipkou s teplomilnou flórou a faunou a pravěkými nálezy	24,60	1960
Rybníky v Trnávce	PR	Území rybníků, mokřadů a meandrujícího toku, významný biotop zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů	14,28	2002
Kamenárka	PP	bloky tithónských Štramberských vápenců, výskyt vzácných druhů rostlin a živočichů	4,46	2001
Váňův kámen	PP	výrazný skalní výchoz jurského vápence s brekciovou texturou	0,77	1993
Sedlnické sněžanky	PP	velmi bohatá lokalita sněženek	16,04	1988
Červený kámen	EVL	suťové lesy s mozaikou nelesních společenstev	249,56	2009
Libotín	EVL Natura 2000	lesní porosty s přirozenou druhovou skladbou, ornitologicky zajímavá oblast	78,41	2009
Poodří	EVL Natura 2000	údolní niva řeky Odry, říční terasy, mozaika společenstev vodních toků, lužních lesů, luk, rybníků, tůní, močálů, chráněné a ohrožené druhy rostlin	5235,03*	2004
Štramberk	EVL Natura 2000	vápnité nebo bazické skalní trávníky, disjunktní komplex na kopcích Bílá hora a Kotouč odděleny industriální zástavbou, suťové lesy, louky, ovsíkovité suché trávníky s teplomilnými prvky	129,36	2009
Poodří (Petřvaldík)	Ptačí oblast Natura 2000	bukač velký, moták pochop, ledňáček říční, kopřivka obecná	8042,59*	2005
Podbeskydí	Přírodní park	zachovaný krajinný ráz, geologicky hodnotná druhová pestrost živočichů	12800,00**	1994
* Rozloha CHKO, EVL a PO Poodří je na sledovaném území 84,5 ha				
** Rozloha PŘ. P. Podbeskydí je na sledovaném území 3 660 ha				

Zdroj dat: AOPK ČR, 2011a; ISŽP MSK, 2008b vlastní úpravy

Tab. 6.1.2.42 – Přehled památných stromů na území SO ORP Kopřivnice

Název	Lokace	Název	Lokace
Buk Černých myslivců	Kopřivnice	Lípa Kristiána Davida	Ženklaava
Buk Ondrášův	Kopřivnice	Javor Adolfa Jaška	Štramberk
Raškův buk	Kopřivnice	Lípa u Panny Marie	Štramberk
Husova lípa	Kopřivnice	Lípa u Mutinova statku	Příbor
Ořech Leopolda Víchy	Kopřivnice	Lípa v parku	Příbor
Fojtova lípa	Kopřivnice	Liliovník u muzea	Příbor
Platan Emila Hanzelky	Kopřivnice	Lípa velkolistá	Kateřinice

Zdroj dat: AOPK ČR, 2013, vlastní úpravy

Poslední sledovanou kategorií, která může mít vazbu na CR oblasti, jsou lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem. Takovouto lokalitou na území ORP Kopřivnice je bezesporu Štramberk.

Přesněji se jedná o PP Kamenárka a NPP Šipka. Jsou to místa výskytu *Parnassius apollo* – jasoně červenookého – denního motýla.

Jasoň červenooký (*Parnassius apollo*), původní štramberský motýl, hojně se vyskytující na slunečných vápencových svazích Kotouče, je vázán na skalní stepi s porosty rozchodníků bílého a velkého, živné rostliny pro larvy tohoto motýla. Dříve tady žila populace endemického poddruhu (tj. původní druh vyskytující se jen v určitém území), která však byla vyhubena likvidací rozsáhlých porostů skalních stepí těžbou vápence a nadměrnou sběratelskou vášní 30. let minulého století. Tím přišla naše planeta nenávratně o poddruh pravděpodobně starší, než je historie lidského rodu. Jasoň červenooký je totiž považován za třetihorní relik (tj. druh, který do dnešních dob přežil od třetihor). Opětovný výskyt tohoto chráněného druhu ve Štramberku je výsledkem reintrodukce (znovuvysazení) motýla, prováděné v 80. letech minulého století odborníky a nadšenci Českého svazu ochránců přírody ve Štramberku. Projekt reintrodukce jasoně, která probíhala v národní přírodní památce Šipka a v Kamenárce, trval více než deset let. Byl úspěšně ukončen v roce 1994.

Horní Kamenárka je také často a aktivně využívaným terénním pracovištěm praktické ekologické výchovy základní organizace ČSOP Apollo Štramberk. (Zdroj: www.lasska-brana.cz, www.stramberk.cz).

Naučné stezky

V ORP Kopřivnice se nachází řada zajímavých naučných stezek, přičemž většina vznikla na základě spolupráce obcí Štramberk, Kopřivnice, Příbor v rámci aktivit Lašské brány Beskyd. Výčet těch nejznámějších uvádíme níže.

Lašská naučná stezka Kopřivnicí

Kopřivnická část Lašské naučné stezky prochází nejatraktivnějšími místy Kopřivnice a jejího blízkého okolí. Jednotlivá zastavení na stezce (18 tematických tabulí, 4 jsou společné se štramberskou větví) přibližují zajímavosti z historie, zoologie, botaniky, lesnictví, mykologie, dendrologie, geologie a hydrologie. Na trase stezky je také řada panoramatických výhledů do krajiny např. z vrcholu Červe-

ného kamene, Bezručovy vyhlídky a především z rozhledny na Bílé hoře na Podbeskydskou pahorkatinu, Beskydy, Oderské vrchy a při optimální viditelnosti Jeseníky.

Kopřivnická větev Lašské naučné stezky vznikla v roce 2001 a v roce 2013 byla upravena díky projektu "Aktualizace Lašské naučné stezky v Kopřivnici", který byl spolufinancovaný Moravskoslezským krajem z Dotačního programu na podporu vzdělávání v oblasti životního prostředí. Trasa je okružní s krátkou odbočkou ke zřícenině hradu Šostýna. Nejvyšším bodem stezky je vrchol Červeného kamene s nadmořskou výškou 690 m. n. m, nejnižším Park Dr. Edvarda Beneše s nadmořskou výškou 326 m. n. m. (celkové převýšení 364 m). Zastavení stezky Botanická zahrada, Kamenárka, U Panny Marie a Bílá hora jsou společné pro Lašskou naučnou stezku Kopřivnicí a Lašskou naučnou stezku Štramberkem. Celková délka stezky je 16,8 km. Začíná a končí na nádraží ČD v Kopřivnici, ale trasu lze různě upravit. Části stezky jsou dostupné s kočárkem či na kole.

Lašská naučná stezka Štramberk

Štramberská část Lašské naučné stezky byla zřízena městem Štramberkem. Stezku vybudovali v roce 2002-2003 jako kolektivní dílo pracovníci městského úřadu za významného přispění vlastivědných a přírodovědných pracovníků a nadšenců z města a okolí. Stezka je okružní, měří 6 kilometrů, má 13 zastavení, přičemž 2 zastavení jsou společná s kopřivnickou větví Lašské naučné stezky. Zaměřená je na geologii, paleontologii, archeologii, botaniku, zoologii, historii a ekologii.

Naučná trasa Městské památkové rezervace v Příboře

Město Příbor je jedním z nejstarších měst severovýchodní Moravy. Rozkládá se na obou březích řeky Lubiny. Je lemováno ze tří stran krásnou scénérií předhůří Beskyd s vyhlídkou na Štramberskou trubu, Hukvaldy a staroslavný Radhošť. Město se může pochlubit bohatou historií. Město nad řekou Lubinou bylo založeno ve 13. století na prastaré obchodní cestě vedoucí z Moravy do Slezska. Toto období je zachyceno v pravidelném půdorysu města s pravouhlým náměstím, ve zbytcích středověkého opevnění a na gotickém kostele Narození Panny Marie. V jádru renesanční jsou měšťánské domy na náměstí, ze tří stran s původním loubím. Baroko zanechalo své stopy na průčelích domů, v podobě mariánského sloupu a především v díle vídeňského architekta G. P. Tencally - v budově raně barokní piaristické koleje, tradičního střediska vzdělání. Dnes je zde umístěno regionální muzeum s expozicí k osobnosti a dílu Sigmunda Freuda - zdejšího slavného rodáka. V Zámečnické ulici se nachází jeho rodný dům s pamětní deskou.

Naučná stezka Borovecké rybníky (Příbor)

Naučnou stezku zřídilo město Příbor, měří 2 kilometry a má 6 tematických zastavení. Borovecké rybníky se nachází cca 2 km za městem Příbor, směrem na Nový Jičín. Polní cestou se dostanete pěšky nebo na kole do místní části nazývané Borovec, podle toho také název rybníků. Zde se můžete za pěkného počasí vykoupat na splavu nebo se jen tak kochat pohledem na klidnou vodní hladinu a okolní lesy.

Jedná se o dva menší rybníky oživené širokým spektrem rostlinných i živočišných druhů. Na březích se vyskytuje chráněná lilie zlatohlavá a sněžěnka předjarní. Oblast Boroveckých rybníků zahrnuje několik zásadně odlišných biotopů. Díky této rozmanitosti lze v oblasti nalézt poměrně široké spektrum rostlinných i živočišných druhů od běžných živočichů a plevelných rostlin až po druhy ohrožené a zákonem chráněné.

Tab. 6.1.2.43 – Přehled větví Lašské naučné stezky

Zastavení	Trasa MPR*	Borovecké rybníky	Lašská naučná stezka	Lašská naučná stezka
	Příbor	Příbor	Štramberk	Kopřivnice
1	náměstí Zikmunda Freuda	vlastní rybník	škola, pomník padlým- Národní sad	Husova lípa
2	rodný dům Zikmunda Freuda	hráz rybníka	jeskyně Šipka	Jasníkova studánka
3	památník Zikmunda Freuda	zemědělsky obdělávané louky	Kotouč- památník Františka Palackého	Hřeben Brd
4	piaristický klášter	listnaté lesy podél potoka	Jurův kámen	Pískovna
5	kostel Narození Panny Marie	listnaté lesy podél potoka	Plaňava	Rozcestí čarodějnic
6	kostel sv. Kříže	listnaté lesy podél potoka	Horní Bašta	Hrad Šostýn
7	kostel sv. Valentina		Náměstí	Raškův kámen
8	kaple sv. Františka Serafinského		Jaroňkova, zámecký vrch- Trúba	Janíkovo sedlo
9			Bílá hora- Skála Rudý	Červený kámen
10			Sluneční stezka, pohled zpod Bílé hory	Okružní cesta
11			U panny Marie	Kamenárka
12			Horní Kamenárka	Bílá hora
13			Arboretum a botanická zahrada	Váňův kámen
14				Muzeum Fojtství
15				Masarykovo náměstí
16				Sad Edvarda Beneše

PR* Městská památková rezervace

Zdroj dat: MAPA, lašská brána Beskyd, 2006; Pribor.cz, 2007c; vlastní úpravy

Podmínky pro turistiku (pěší turistika, cykloturistika, vodní turistika, hipoturistika)

Při analýze vhodnosti území pro různé druhy rekreačních aktivit lze opět vyjít z metodiky Mariot (1983), tedy ze zohlednění středního úhlu sklonu a relativní výšky reliéfu. Po této aplikaci zjistíme, že je zájmová oblast vhodná spíše pro pěší turistiku, cykloturistiku, tedy s úhlem sklonu 5 – 10 stupňů. V okolí hlavních vrcholů Kotouče a Červeného kamene nebo přírodního parku Podbeskydí (jižní část SO ORP) jsou ideální podmínky pro zimní sporty s úhly sklonu 10° - 19°.

Spolu s řadou kulturně-historických a přírodních atraktivit je tak území pro pěší turistiku a cykloturistiku poměrně atraktivní.

Pokud se podrobněji podíváme na pěší turistiku, můžeme konstatovat, že ORP Kopřivnice má poměrně vysoké množství turisticky značených tras. Z hlediska hodnocení potenciálu CR všech ORP vychází celostátní standard $\varnothing$ 45,8 km TZT na 100 km². ORP Kopřivnice vykazuje 65 km, což je nadprůměr. Samotné využití tohoto nadprůměrného množství TZT je také dobře využíváno. Většinou se pak jedná o trasy naučné.

Obdobně je tomu u značených cyklotras. V případě značených cyklotras (dále jen ZCT) hovoříme o standardu pro ORP $\varnothing$ 42,8 km ZCT na 100 km², přičemž ORP Kopřivnice dosahuje délky 60 km, což je opět nadprůměr ČR. Pokud se podíváme na využití tohoto potenciálu, tak je opět tohoto nadprůměrného množství značených cyklotras podobně jako u pěších tras dobře využíváno.

Obr. 6.1.2.15 – Pěší trasy vedoucí územím ORP Kopřivnice

Pěší trasy vedoucí územím ORP Kopřivnice:

Červená: Libotín – Štramberk – Lichnov, vede z lesů nad Libotínem kolem koupaliště, stoupá pod náměstí ve Štramberku, dále kolem základní školy a klesá k železničnímu nádraží, aby následně opět stoupala směrem do Lichnova.

Modrá: Štramberk – Kopřivnice – Lubina – Hukvaldy, vede od základní školy ve Štramberku kolem Váňova kamene do Kopřivnice ke kostelu a dále přes železniční zastávku Kopřivnice do Lubiny, kde pokračuje ke Katolickému domu, kostelu a nad přehradou Větrkovice směřuje k Hájovu a dále na Hukvaldy.

Žlutá: Štramberk – Kopřivnické Paseky – Příbor, vede od základní školy ve Štramberku kolem tzv. Oční léčebny, přes Kopřivnické a Příborské Paseky (kolem kapličky a rybníka) do Příbora.

Žlutá: Kopřivnice – Janikovo sedlo – Lichnov, vede lesem přes Janikovo sedlo mezi Červeným kamenem a Pískovnou do Lichnova.

Zelená: Příbor – Lubina – Mniší – Kozlovice, vede podél řeky Lubiny, od které se trasa odpojuje v Lubině u Katolického domu, pokračuje přes Velovou do Mniší a dále do Kozlovic.

Žlutá: Albrechtický – Petřvaldík – Košatka, vede rovinatým územím poblíž řeky Odry a hranice CHKO Poodří, prochází stávající zástavbou uvedených obcí.

Zdroj dat: územně-analytické podklady ÚP, Kopřivnice 2012

Obr. 6.1.2.16 – Cyklotrasy vedoucí územím ORP Kopřivnice

Cyklotrasy vedoucí územím ORP Kopřivnice:

- 502 Starý Jičín – Kopřivnice – Hukvaldy, 24,5 km, regionální trasa, obtížnost: střední, značení: silniční, komunikace: silnice III. tř., místní komunikace, povrch: asfalt, vhodné pro všechny typy bicyklů.
- 6001 Hukvaldy – Kopřivnice – Příbor, 9,5 km, regionální trasa, trasa vedoucí z Příbora po lesních cestách (asfalt a šotolina) kolem přehrady Větrkovice a od Mnišího na Hukvaldy.
- 6002 Okruh Paseky, 10 km, regionální trasa, okruh vhodný pro rodinné výlety s dětmi, z Kopřivnice do obce Závšice, pak kolem Příboru a zpět do Kopřivnice, převážně po šotolinových poľních cestách.
- 6039 Kopřivnice – Příbor – Skotnice – Nová Horka, 15,5 km, regionální trasa, obtížnost: střední, značení: silniční, komunikace: místní a účelové komunikace, povrch: zpevněný i nezpevněný horší kvality, vhodné pro MTB a trekingové bicykly.
- 6134 Klokočov – Stará Ves nad Ondřejnicí, 10,5 km, regionální trasa, obtížnost: střední, značení: silniční, komunikace: silnice III. tř., místní a účelové komunikace, povrch: asfalt, zpevněný i nezpevněný povrch, vhodné pro MTB a trekingové bicykly.
- 6136 Skotnice – Petřvaldík, 7,5 km, regionální trasa, obtížnost: lehká, značení: silniční, komunikace: silnice III. tř., místní komunikace, povrch: asfalt, zpevněný povrch, vhodné pro všechny typy bicyklů.

Radhošťská stezka, Příbor – Lubina – Mniší – Tichá, regionální trasa.

Okruh Holý vrch, místní kondiční trasa, 5 km/163 m převýšení, okruh vede kolem kopce Holý vrch u Vlčovic, okruhu dominuje extrémně prudký sjezd z Janíkového sedla nad Lichnov a také brod v jiném místě trasy, výškově nejnáročnější okruh s dlouhým stoupáním v závěru trasy ve sklonu 12 - 14 %.

Okruh Červený kámen, místní kondiční trasa, 6,5 km/112 m převýšení, lesní trasa kolem masívu hřebene Červený kámen, jsou zde krásné výhledy na beskydské kopce: Pustevny, Radhošť, Velký Javorník a další - méně náročný okruh. Pouze ve třech místech je nutno překonat kratší stoupání ve sklonu 12 - 14 %.

Okruh Pískovna, místní kondiční trasa, 2,4 km/67 m převýšení, malý, ale záživný lesní okruh v blízkosti Janíkového sedla na Červeném kameni, okruh je náročný na kondici. V obou směrech překonáte vždy v úseku 500 m a ve sklonu 11 - 12 % převážnou část z celkového převýšení.

Příborský okruh, 10 km/47 m, Příbor, náměstí – Prchalov s výhledy na Příbor a celé panorama Beskyd – Okraj Sedlnic – Borovecké rybníky – Příbor.

Zdroj dat: územně-analytické podklady ÚP, Kopřivnice 2012

Ostatní atraktivita (rozhledny, rekreační oblasti, sportovní zařízení, aquaparky, zimní sporty)

Rozhledny

Další zajímavou atraktivitou cestovního ruchu jsou bezesporu rozhledny, které zejména v posledních letech zažívají velký boom a vzniká tak v mnoha regionech ČR řada nových objektů. K 1. 1. 2010 existovalo v ČR bez Prahy 215 veřejně přístupných rozhleden. Na 100 km² referenčního území ČR tedy připadá 0,279 rozhledny (= standard). Sledované území má aktuálně 3 rozhledny (rozhledna Bílá Hora, štramberská Trúba, rozhledna na Brdech), což jej řadí mezi přední příčky v rámci ČR. V tomto ohledu je území výjimečné a tedy i trendy.

Rozhledna na Brdech

Nad městem Kopřivnice byla v polovině srpna roku 2012 slavnostně otevřena nová dřevěná rozhledna. Najdeme ji nedaleko hradu Šostýna na kopci Brdy na místě dřívější Bezručovy vyhlídky. Tato železobetonová stavba ze sedmdesátých let již byla řadu let v havarijním stavu.

Proto město Kopřivnice vykoupilo tyto pozemky a nechalo na nich vybudovat novou, téměř třináct metrů vysokou, dřevěnou rozhlednu. Na stavbu rozhledny byla v rámci projektu "Příměstský les Šostýn" získána dotace ve výši 800 tisíc korun z Programu rozvoje venkova. Rozhledna je celoročně volně přístupná.

Na čtyřpodlažní rozhlednu vede 40 schodů a odměnou nám bude výhled na Váňův kámen, Bílou horu, Kopřivnici v popředí s průmyslovým areálem Tatry, Moravskou bránu a v pozadí Vítkovskou vrchovinu. Výhled je bohužel omezen jen na sektor západ - severovýchod.

K rozhledně se dostaneme odbočkou z Lašské naučné stezky nad Jasníkovou studánkou, popř. strmě do kopce od Husovy lípy nedaleko městského koupaliště.

Zdroj dat: www.treking.cz

Rozhledna Bílá Hora

Městečko Štramberk je asi jediným městem České republiky, které se může pyšnit hned dvěma rozhlednami v těsném sousedství. Tou první a podstatně starší rozhlednou je hradní věž Štramberská Trúba, tou druhou je Bílá hora (patří již do katastru města Kopřivnice). Futuristická konstrukce rozhledny Bílá hora ve tvaru šroubovice DNA se tyčí na vrcholku 557 metrů vysoké Bílé hory, která vytváří nápadnou dominantu měst Štramberk a Kopřivnice. Bílá hora se nachází v tzv. Štramberské vrchovině, která je podcelkem Podbeskydské pahorkatiny a patří k atraktivním turistickým cílům v širším okolí Ostravy.

Rozhledna na Bílé hoře však není pouze rozhlednou. Ve skutečnosti se jedná o víceúčelovou stavbu, která zároveň slouží pro telekomunikační účely. Celá stavba dosahuje výšky 43 m, tento údaj však zahrnuje i technologická patra na nápadném kónickém dřívku, která v současnosti využívají poskytovatelé mobilního signálu. Vlastní vyhlídková plošina rozhledny se nachází ve výšce 26 m a vede na ni celkem 136 schodů. K rozhledně se dostaneme z městečka Štramberk po modré turistické značce a následně po Lašské naučné stezce.

Po zdolání točitého schodiště budete odměněni fantastickými výhledy na blízké Beskydy s vrcholy, jako jsou Radhošť, Stolová, Smrk a další. Nápadný je rozlehlý masív Skalky ala Ondřejníku. Na sever dohlédnete až do Polska, Ostrava s Paskovem a dalšími průmyslovými komplexy.

Na západě se vlní vršky Nízkého Jeseníku a za pěkného počasí jsou vidět Jeseníky a další celky. Z rozhledny je rovněž vidět, jak postupuje velkolom na Kotouči a kolik již z této hory stačil doslova "sežrat". Snad nebude v budoucnu jeskyně Šipka v ohrožení. Třeba jako Jiřetín v severních Čechách. Orientaci usnadňují vynikající nákresy s popisy vrcholů a dalších tvarů na bocích vyhlídkového ochozu.

Sportovně rekreační zařízení

V rámci cestovního ruchu stále roste důležitost kvalitních sportovně rekreačních zařízení. Mezi sportovně rekreační zařízení, jako jeden z cílů návštěvníků regionu a tedy atributů využití krajinného rekreačního potenciálu, zařazujeme:

- aquaparky
- golfové hřiště
- farmy pro hipoturistiku

Území ORP v tomto ohledu stále poměrně dost pokulhá za jinými regiony. Většinou se jedná o zařízení pouze pro městskou a příměstskou rekreaci. V ORP se nenachází žádný aquapark ani golfové hřiště. Farmy na hipoturistiku se pomalu rozvíjí.

Ve všech obcích je dostatečné zázemí pro aktivní pobyt v přírodě i pro sportovní činnost. Všechny obce mají vybudovaná hřiště na fotbal, příp. volejbal, nohejbal a další sporty. Tenisové kurty jsou v Kopřivnici, Příboře, Vlčovicích, Štramberku, Mošnově, Petřvaldu, Trnávce, Závišicích a Ženklavě.

Ve všech obcích jsou tělocvičny nebo sokolovny, často spojené s fitcentrem nebo saunou. Koupaliště jsou v Trnávce, Kopřivnici, Štramberku a Příboru. Krytý bazén je v Kopřivnici. K rekreaci je využívána rovněž vodní nádrž Větrkovice. V zimním období jsou hřiště v Závišicích, Petřvaldu, Skotnici a Štramberku využívány jako kluziště. Ve Štramberku, Kopřivnici, Příboru, Skotnici a Mošnově fungují kynologická cvičiště, v Příboře sportovní stělnice.

Velká víceúčelová sportovní centra jsou v Kopřivnici a Příboře. V Kopřivnici je zimní stadion s tělocvičnami a lezeckou stěnou, na Červeném kameni lyžařský areál.

Z regionálně významnějších rekreačních areálů můžeme uvést následující:

- Rekreační areál U Kateřiny Štramberk – areál vhodný zejména pro dětské tábory, incentivu, kolektivy, nabízející také ubytování pro turisty.
- Příbor autokemp a koupaliště Ricco - Koupaliště bylo otevřeno 1. 6. 1992. Nachází se v překrásné přírodě v místní části Příbor — Véska. Dva bazény o velikosti 50×21×1,6m (velký) a 6×5×0,6m (malý) jsou napouštěny pitnou vodou a patří mezi nejčistější na severní Moravě. Sezóna na koupališti začíná již v květnu a končí v září. Návštěvníci mohou využívat areálu denně od 9 do 22 hodin a to díky osvětlení bazénu, které umožňuje večerní a noční koupání. V roce 2004 se koupaliště stává víceúčelovým areálem. Výstavba chat a penzionu, o dva roky později vybudování stanových míst s přípojkami elektřiny pro stany a v neposlední řadě i prostor pro karavany a obytné vozy z něj udělaly skvělý prostor pro rodinnou letní rekreaci. V roce 2008 došlo k celkové rekonstrukci sociálního zařízení na vysoký standard. Včetně zařízení pro tělesně postižené a vozíčkáře. V roce 2009 proběhla kompletní rekonstrukce strojovny pro úpravu vody, včetně venkovních sprch a zpevněných ploch. V areálu je také možnost zapůjčení sportovního nářadí, hraní volejbalu, nohejbalu, stolního tenisu a vyzkoušení aquazorbingu a zorbingu.

Zimní sporty

Zvláštní kategorií jsou zimní sporty, které mohou výrazně ovlivňovat cestovní ruch v regionu. K 1. 1. 2010 bylo v ČR bez Prahy 678 lyžařských vleků a lyžaři využívaných lanovek (dále jen vleky). Vzhledem k tomu, že existence vleků vyžaduje přinejmenším pahorkatinný reliéf, máme v ORP

Kopřivnice jediné místo, kde jsou odpovídající minimální podmínky pro provoz lyžařského vleku, a to na Červeném kameni.

V rámci ČR připadá průměrně $\varnothing$ 1,01 vleku na 100 km² (= standard). Z toho hlediska je sledované území na průměrných hodnotách a vzhledem k charakteru krajiny je tento potenciál využit mírně nadprůměrně. Jedná se o lyžařský areál Červený kámen, který nabízí 730 m dlouhou, upravovanou sjezdovku s technickým zasněžováním, restaurací a bufetem.

Návštěvnost vybraných atraktivit a objektů

Co se týče návštěvnosti vybraných atraktivit a objektů v SO ORP Kopřivnice, je nutné ze všeho nejdříve zmínit, že statistické údaje jsou značně nepřesné a velice odvislé od personálu zpracujícího evidence návštěvnosti. Také není stanovena jasná metodika evidence a každý subjekt má své postupy zaznamenávání návštěvnosti. Často se pak jedná pouze o metodu papíru a tužky. Velice by pomohlo mít společný elektronický evidenční systém (např. napojen na prodej vstupenek), což by ušetřilo čas s následným zanášením dat do PC a hlavně by byla jednotná statistika za celé území a téměř v reálném čase.

Další komplikací je od některých zařízení přesná data získat, což je někdy součástí jejich obchodní politiky. Zjištěné údaje jsou tak zatíženy jistou chybou, nicméně je možné alespoň poměrně přesně zaznamenat určité trendy ve vývoji návštěvnosti ORP.

Tab. 6.1.2.44a – Přehled návštěvnosti muzeí v SO ORP Kopřivnice za rok 2008

Název	Pobočka	Místo	Návštěvnost
Regionální muzeum Kopřivnice	Lašské muzeum Muzeum Fojtství Muzeum Emila a Dany Zátokových* Technické muzeum Tatra	Kopřivnice	95 000
Muzeum Novojičínska	Kapucínský klášter s kostelem sv. Josefa	Fulnek	57 406
	Městské muzeum	Frenštát pod Radhoštěm	
	Muzeum a pamětní síň Sigmunda Freuda v Příboře	Příbor	
	Muzeum Štramberk	Štramberk	
	Muzeum v Bílovci	Bílovec	
	Muzeum v Klímkovicích	Klímkovice	
	Památník Františka Palackého	Hodslavice	
	Památník Gregora Mendela v Hynčicích	Vrážné	
	Památník J. A. Komenského	Fulnek	
Zámek Kunín	Kunín		
Muzeum Těšínska	Archeopark	Chotěbuz	40 226
	knihovna Silesia	Český Těšín	
	Katulova dřevěnka	Havířov	
	Muzejní knihovna Silesia	Český Těšín	
	Památník životické tragédie	Havířov	
	Regionální infocentrum	Český Těšín	
	Technické muzeum	Petřvald	
Muzeum Zdeňka Buriana		Štramberk	24 200

Pozn.: * součástí expozice Technického muzea

Zdroj dat: NIPOS, 2008; Jana Uvírová 2011, vlastní úpravy

Tab. 6.1.2.44b – Návštěvnost hlavních turistických atraktivit ORP Kopřivnice za období 2009-2014

Návštěvnost hlavních turistických atraktivit ORP Kopřivnice	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Technické muzeum TATRA - Kopřivnice *	84 368	79 135	72 234	79 121	62 000	65 935	66 085	85 401	90 941	79 034	81 149	82 932	78 419
Muzeum Fojtství – Kopřivnice**	4 870	4 795	3 632	3 318	3 151	2 637	2 550	2 949	6 444	5 518	4 593	5 807	6 287	8071
Lašské muzeum v Šustalově vile - Kopřivnice						637	2 368	5 258	7 034	5 552	4 201	5 413	4 171	7 855
Rozhledna Bíla hora, Kopřivnice		14 500	12 122	12 140	11 431	11 424	9 842	11 055	13 726	10 902	9 127	10 594	10 007	9 994
Věž Trúba, Štramberk	53 000	48 000	40 422	45 432	46 969	53 543	44 297	48 691	54 577	62 584	54 566	59 925	43 756	34 562
Muzeum Z. Buriana, Štramberk***	7 000	5 700	6 500	6 262	8 297	7 235	10 102	7 800	7 400	6 027	6 500	4 576	9 462	8521
Rodný dům S. Freuda, Příbor										2 705	2 164	2 825	2 419	2 993
Muzeum a pamětní síň S. Freuda, Příbor										3 373	4 313	5 341	6 408	6 845
Městské informační centrum Štramberk	6000	6 200	8 000	9 564	23 556	22449	23 303	25 556	24 200	27 320	24 450	21 799	19 620	18 633
Městské informační centrum Kopřivnice	3 653	3 147	4 833	4 288	5 411	10 622	11 583	13 018	11 440	3 282	2 495	2 786	1 912	1 247
Koupaliště Kopřivnice								19 305	19 560	22 921	23 158	18 595	25 633	27 627
Lyžařský areál Červený kámen								437	1 405	5 991	6 442	4 650	2 500	4 561
Valašské muzeum v přírodě - Rožnov p. Radhoš- tém****	303 000	342 674	384 076	328 164	302 221	273 860	250 000	290 756	270 693	260 004	246 113	277 838	251 980	233 595
Vysoká pec číslo 1, Multifunkční aula Gong, Malý Svět techniky v U6 a Landek Park – Ostrava ****												150 000	525 000	676 056
ZOO Ostrava****											329 300	499 383	435 000	430 000

*Dne 22. 12. 1997 založeno RMK (Technické muzeum v nové budově)

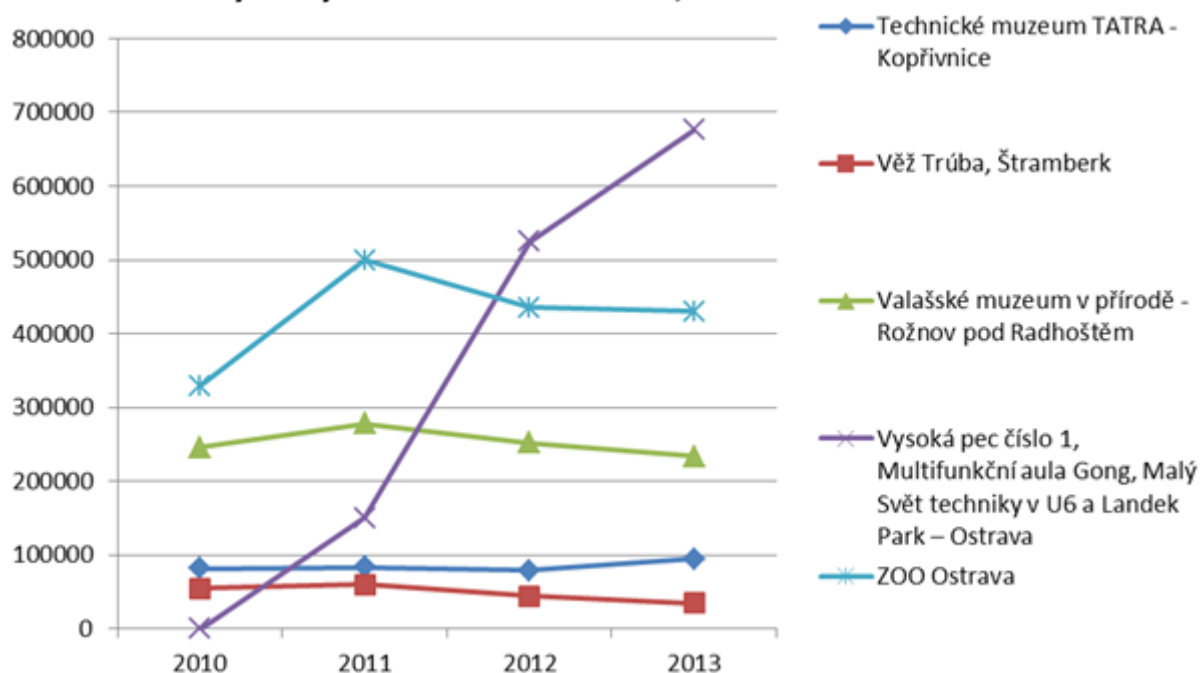
**Z důvodu rekonstrukce muzea Fojtství bylo od září 2005 do 26. 5. 2006 uzavřeno.

***Polovina roku 2011 probíhala rekonstrukce MZB Štramberk

****Nejnávštěvovanější atrakce v širším regionu

Zdroj dat: data od poskytovatelů atraktivit, LB Beskyd, obce, vlastní zpracování

Graf 6.1.2.6 –Návštěvnost vybraných atraktivit CR v MSK, ZL 2010-2013

Zdroj dat: data z obcí a provozovatelů, vlastní zpracování

Návštěvnost jednotlivých zařízení v několika posledních letech kolísá a nelze jednoznačně stanovit jasný trend. Obecně ale klesá zájem o klasická zařízení CR jako muzea, hrady, rozhledny a naopak stoupá zájem po prožitku, interakci a zábavě, což plně koresponduje s aktuálními trendy v MSK, ČR i Evropě. Klasická muzea a hrady již netáhnou, je nutné stále více zapojovat do programu netradiční prohlídky, prožitky a akce a historii prezentovat neotřelou a zábavnou formou. Velkým fenoménem jsou kulturní a společenské akce, které výrazně zvyšují návštěvnost (markantní např. u Valašského muzea v přírodě). Velikým faktorem ovlivňující návštěvnost je počasí, jehož negativní účinky lze opět eliminovat zapojením netradičních akcí a umístěním programu do vnitřních prostor.

V regionu se výrazně projevila intenzivní podpora (marketingová i finanční) technických památek v MSK a zejména dobudování a spuštění areálu Dolní oblasti Vítkovic v Ostravě, které zažívají návštěvnícký boom a každým rokem otvírají další část expozice. Částečně se to projevilo i u Technického muzea v Kopřivnici (v rámci Stezky technických atraktivit). V budoucnu by bylo dobré více s těmito tahouny návštěvnosti spolupracovat a vymyslet formu vzájemné propagace, marketingu a kooperace (např. v souvislosti s pořádáním tradičního festivalu Colours of Ostrava).

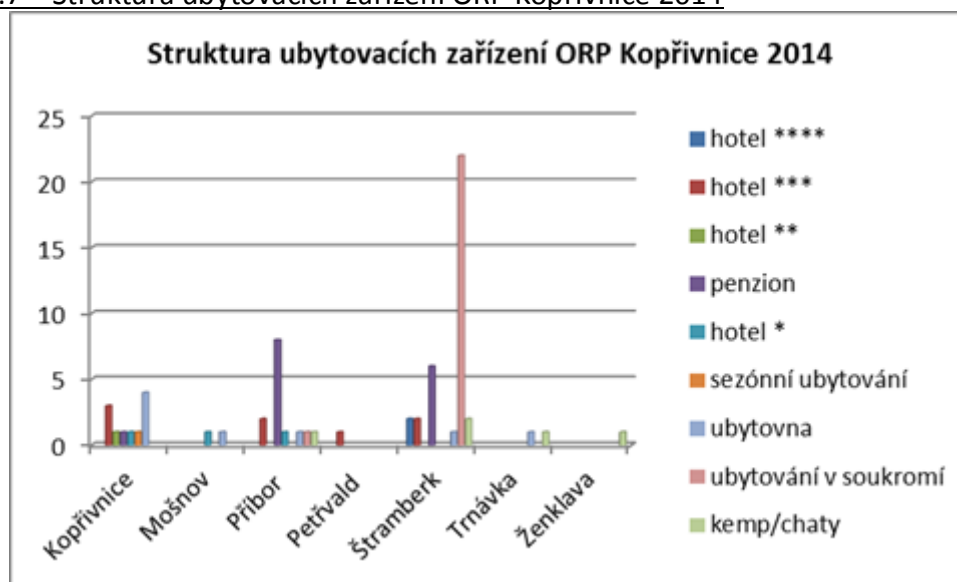
Struktura ubytovacích zařízení a jejich vytíženost

Kategorií samou o sobě jsou ubytovací zařízení. Statistika v tomto ohledu dosti pokulhává, protože se nachází řada tzv. černého ubytování, které jde mimo veškeré evidence a statistiky. Podle údajů ČSÚ existuje v ČR mimo hlavní město Prahu 7 110 ubytovacích zařízení (hotelů, pensionů, kempů, chatových osad, turistických ubytoven a ostatních jinde neuvedených). Na 100 kilometrů čtverečních referenčního území ČR připadá tudíž $\approx 9,22$ ubytovacích zařízení (= standard). Citlivějším ukazatelem než počet ubytovacích zařízení by byl počet lůžek v nich, ale ČSÚ z důvodu ochrany individuálních dat neuvolňuje tyto údaje v obcích s 1-2 ubytovacími zařízeními, navíc řada reálných ubytovacích zařízení není ani zanesena v registrech. I přes tyto nepřesné statistiky lze charakterizovat území jako obvod se zvýšenou koncentrací ubytovacích zařízení a efektivním využitím potenciálu.

Struktura ubytování je rozmanitá, zejména se jedná o malé penziony a ubytování v soukromí. Koncentrace ubytovacích kapacit je z drtivé většina do měst Kopřivnice, Příbor, Štramberk. Celkem se jedná o 66 oficiálních ubytovacích zařízení a 1 446 lůžek v celém ORP.

Najdeme zde kategorii kemp, turistická ubytovna, ale i hotel ****. Hotely typu **** najdeme ve městě Štramberk (Hotel Gong – omezený provoz, Hotel Štramberk). Kempy poté ve městě Příbor a Štramberk. V Kopřivnici se jedná zejména o ubytování typu hotel a penzion. Příbor je charakteristický větším počtem penzionů. Největší koncentraci ubytování v soukromí identifikujeme ve Štramberku (22). U penzionů, kempů a ubytování v soukromí se jedná spíše o turistickou klientelu, u hotelů spíše o klientelu typu business, incentiva, mice, svatebčany apod.

Graf 6.1.2.7 – Struktura ubytovacích zařízení ORP Kopřivnice 2014

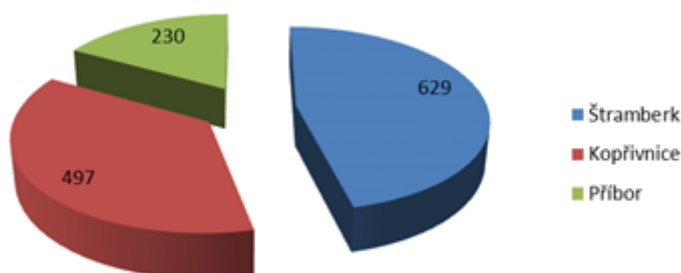
Zdroj dat: laska-brana.cz, vlastní zpracování

Tab. 6.1.2.45 – Kategorie ubytování v jednotlivých obcích ORP Kopřivnice 2014

Obec	hotel ****	hotel ***	hotel **	penzion	hotel *	sezónní ubytování	ubytovna	ubytování v soukromí	kemp/chaty	celkem
Kopřivnice		3	1	1	1	1	4			11
Mošnov					1		1			2
Příbor		2		8	1		1	1	1	14
Petřvald		1								1
Štramberk	2	2		6			1	22	2	35
Trnávka							1		1	2
Ženkla									1	1
celkem	2	8	1	15	3	1	8	23	5	66

Zdroj dat: data laska-brana.cz, vlastní zpracování

Graf 6.1.2.8 – Počet lůžek v ORP Kopřivnice 2014

Zdroj dat: laska-brana.cz, vlastní zpracování

Co se týče vytíženosti výše uvedených ubytovacích kapacit, nelze tento údaj zajistit. ČSÚ tato data neposkytuje a nebylo možné je získat ani od ubytovatelů. Nelze ani vycházet z místních poplatků, jelikož řada ubytovacích zařízení poplatky ani správně neodvádí. V letních měsících se vytíženost může pohybovat okolo 80%, v mimosezónu okolo 40-50% a v zimě 30%.

Ubytovacích zařízení v ORP neubývá, naopak neustále rostou zařízení nová, lze se tak domnívat, že vytíženost může být optimální.

Nutno ovšem podotknout, že velkou část zařízení tvoří ubytování v soukromí, které není přímo závislé na příjmech z poskytování ubytovacích kapacit.

Charakteristika potenciálu a možnosti rozvoje MOS cestovního ruchu

Infrastruktura

Základem dalšího intenzivního rozvoje cestovního ruchu je kvalitní základní materiálně technická základna a to především dopravní infrastruktura. Fungující dopravní síť umožňuje optimální redistribuci aktivit, osob, zboží, služeb v území a také příjezd návštěvníků.

Vezmeme-li si poslední výzkumy CR v MSK za 2010-2013 jasně nám tuto domněnku aktuální trendy potvrdí.

Charakteristiky pobytu návštěvníků v MSK za léto (za období 2010 – 2013).

- V regionu převažují návštěvníci ze vzdálenosti do 50 km, jejich podíl se od minulého léta (2012) ještě zvýšil.
- Nejvíce návštěvníků přijíždí autem, výjimečná není ani cesta vlakem.
- Návštěva nejčastěji na 1 den. V porovnání s loňskem (2012) přijíždí více návštěvníků do regionu na jeden den (nyní 71 %), v souvislosti s tím došlo k poklesu využití ubytovacích zařízení. Ubytování návštěvníci nejčastěji nocují u známých nebo na vlastní chalupě.
- Nejčastějšími důvody návštěvy regionu jsou relaxace, poznání, turistika, sport a také zábava. Od roku 2010 kontinuálně narůstá počet návštěvníků, kteří do regionu přijíždí kvůli relaxaci, naopak ubývá těch, pro které je důvodem návštěvy poznání. Návazně také klesá atraktivita poznávací turistiky. Celkově jsou nejlákavějšími aktivitami pěší turistika, koupání, poznávací turistika a společenský život a zábava. Zájem o kulturní vyžití a společenský život v regionu se od loňska zvýšil.
- Návštěvníci se vrací. Oproti minulému létu přibýlo opakovaných návštěvníků, 56 % z nich tady bylo již více než třikrát a polovina se do regionu plánuje v brzké době vrátit. Zvýšil se také počet lidí radících region mezi upřednostňované destinace (nyní 68 %).

Komunikační síť

Ve sledovaném území se nenachází hlavní komunikační tepny (dálnice, rychlostní komunikace), tudíž možnost intenzivního rozvoje CR je dle obecných zákonitostí více méně omezená, nebo alespoň limitovaná. V nejbližší době by měla být kompletně dostavěna rychlostní silnice na Frýdek-Místek, která vzniká přebudováním silnice I. třídy I/48 Nový Jičín – Rychaltice – Frýdek - Místek.

Územím ORP Kopřivnice procházejí dvě silnice I. třídy.

Silnice I/48 vede ve směru východ – západ, tj. z Frýdku – Místku přes Příbor a dále do Nového Jičína.

Silnice I/58 vede ve směru Sever – jih, tj. z Ostravy přes Petřvald, Mošnov, Skotnici, Příbor, Lubinu, Vlčovice a dále do Frenštátu pod Radhoštěm.

Byla realizována stavba Obchvat Příbora, která odklonila trasu komunikace I/58 mimo zastavěné území Příbora. Dále se připravuje obchvat Skotnice a Mošnova, kterým bude odkloněna doprava mimo zastavěné území Skotnice a mimo obytnou zástavbu v Mošnově.

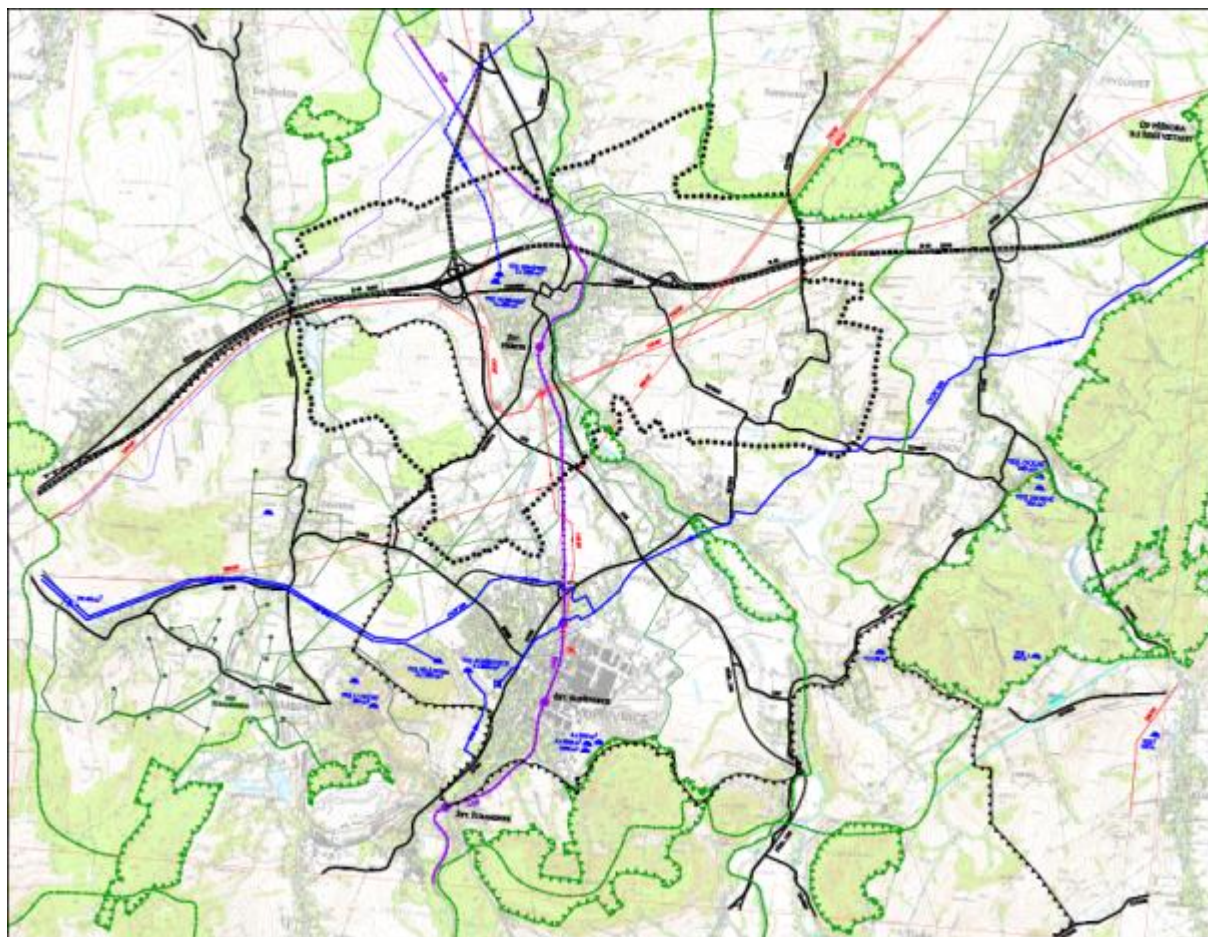
Nacházíme zde jednu komunikaci mezinárodní významu E462, vedoucí z Brna přes hraniční přechod Chotěbuz dál do Polska. Brno (CZ) - Krakov (PL) je mezinárodní evropskou silnicí 2. třídy a spojuje české město Brno a polské město Krakov. V České republice je vedena po D1, R46, R35 a R48 respektive po I/48. V Polsku navazuje na S1. Trasa: Brno - Vyškov - Olomouc - Bělotín - Frýdek Místek - Český Těšín - Bielsko Biala – Krakov.

Tato komunikace probíhá středem SO ORP přes město Příbor. Rychlostní komunikace R48 je v úseku z Bělotína do Chotěbuz součástí výše zmíněného silničního tahu E462. (ŘSD ČR, 2011) Průběh silnice I/58 tvoří část rychlostí silnice R48, probíhající obcemi Petřvald, Mošnov, Skotnice a městem Příbor.

Naproti tomu území poskytuje území hustou sítí komunikací II. a III. tříd. Ty zabezpečují dopravu účastníků CR na kratší vzdálenosti do rekreačních oblastí nebo tvoří konečné úseky přístupových tras do menších návštěvních míst. Celkově se v oblasti vyskytují 4 komunikace II. třídy (464, 480, 482, 486). Nej hustší komunikační síť tvoří silnice III. třídy.

Z této analýzy jasně vyplývá, že dominantním dopravním uzlem území je bezesporu Příbor. Setkávají se zde trasy od Frýdku-Místku, od Ostravy, Nového Jičína (Hranic, Olomouce), Frenštátu pod Radhoštěm – viz obrázek níže.

Obr. 6.1.2.17 – Schéma dopravy ORP Koprivnice 2012

Zdroj dat: www.koprivnice.cz

Tab. 6.1.2.46 – Silniční síť na území SO ORP Kopřivnice

Třída silnice	Číslo silnice	Průběh
I.	48	Frýdek-Místek - Příbor - Nový Jičín
	58	Ostrava - Petřvald - Mošnov - Skotnice - Příbor - Lubina - Vlčovice - Frenštát pod Radhoštěm
II.	464	Opava – Raduň – Bílovec – Studénka – křižovatka se silnicí I/58 mezi Mošnovem a Skotnicí.
	480	silnice I/58, křižovatka v Lubině – Kopřivnice – Štramberk – Veřovice.
	482	silnice II/480, křižovatka v Kopřivnici – Závěšice – Rybí – křižovatka se silnicí I/48
	486	silnice I/58, křižovatka ve Vlčovicích – Hukvaldy – Brušperk – křižovatka se silnicí I/58 v Krmelíně
III.	4805	Petřvald – Petřvaldík
	4806	Petřvald – Trnávka – Kateřinice – Hájov
	4807	Trnávka – Brušperk
	4808	Stará Ves n. Ondřejnicí – Petřvald – Mošnov – Skotnice
	4809	Sedlnice – Mošnov. Propojovací komunikace mezi silnicí I/58 a II/464.
	48012	Příbor – Závěšické Paseky – Závěšice, křižovatka se silnicí II/482
	48016	Mošnov – průjezdná (k letišti)
	48018	Mošnov – průjezdná
	4821	Rybí – Štramberk – Závěšice
	4822	Závěšice – Borovec – Sedlnice
	4823	ul. Jičínská v Příboře spojující silnice I/48 a I/58 v západní části města
	4824	Hájov – Lubina, křižovatka se silnicí I/58
	4825	ul. Místecká v Příboře spojující silnice I/48 a I/58 ve východní části města
	4863	Příbor – Hájov – Hukvaldy

Zdroj dat: UAP SO ORP Kopřivnice, 2012

Železniční doprava je zastoupena pouze jednou regionální jednokolejnou železniční tratí č. 325 ve směru Veřovice – Studénka (Koprivnice.cz, 2010b) se zastávkami Ženkla, Štramberk, Kopřivnice, Příbor a Skotnice (IDOS, 2011a). Autobusová doprava poskytuje v určitých okolnostech lepší podmínky pro cestování než doprava železniční. Vyznačuje se dobrou propojeností mezi jednotlivými obcemi jak už pravidelnými spoji, tak počtem zastávek (IDOS, 2011b).

V obci Mošnov se nachází mezinárodní letiště Leoše Janáčka, které umožňuje mezinárodní i vnitrostátní provoz. Pravidelné linky směřují do Prahy a Vídně. K roku 2008 se odbavilo na cca 350 000 pasažérů. (Euroletiste.cz, 2011). Letiště zde funguje již od roku 1959, tedy 55 let.

Mezinárodní Letiště Leoše Janáčka Ostrava je největší regionální letiště v České republice s pravidelným vnitrostátním i mezinárodním provozem.

Majitelem letiště Ostrava je od 1. července 2004 Moravskoslezský kraj. Dne 13. prosince 2006 byl letišti udělen čestný název Letiště Leoše Janáčka Ostrava podle hudebního skladatele Leoše Janáčka.

Provozovatelem letiště je společnost Letiště Ostrava, a.s.

Letiště Leoše Janáčka Ostrava leží na strategické křižovatce mezi Českou republikou, Slovenskem a Polskem. Vzhledem ke své poloze slouží jako významný vstupní bod do průmyslové oblasti těchto států.

Spádová oblast

Spádová oblast letiště pokrývá Moravskoslezský kraj, Olomoucký a Zlínský kraj v České republice, jižní část Polska a severozápadní část Slovenska. Do vzdálenosti 90 minut žije 5,9 milionů lidí.

Obr. 6.1.2.18 – Spádová oblast letiště Leoše Janáčka Ostrava

Zdroj dat: Letiště Leoše Janáčka Ostrava

Spádová oblast podle zemí (120 minut)

Česká republika 3,6 mil = 42 %

Polsko 4,4 mil = 51 %

Slovensko 0,6 mil = 7 %

Spádová oblast podle počtu obyvatel

30 minut	0,8 mil
60 minut	2,9 mil
90 minut	5,9 mil
120 minut	8,7 mil

Odbavovací hala

V roce 2006 byla otevřena nová odbavovací hala, která výrazně zvýšila kvalitu poskytovaných služeb pro cestující. K dispozici je 6 odletových čekáren rozdělených podle toho, zda cestující odlétají do schengenského či neschengenského prostoru. Kapacita haly je 500 odbavených cestujících za hodinu na odletu a 500 odbavených cestujících za hodinu na příletu.

- 13 odbavovacích přepážek
- Bankovní služby, směnárna, bankomaty
- VIP salonek
- Wi-Fi
- 3 parkoviště s kapacitou 270 parkovacích míst
- Obchody, restaurace, kavárna
- Dětský koutek, místnost pro rodiče s dětmi

V současné době je z letiště provozováno 15 pravidelných linek – z toho 2 celoročně, 12 sezónně.

Pravidelné linky:

- Praha / ČSA
- Londýn / Ryanair
- Paříž / SmartWings
- Burgas
- Monastir
- Antalya
- Kréta / Heraklion
- Thassos / Kavala
- Kos
- Lamezia Terme
- Mallorca
- Lesbos / Mytilini
- Rhodos
- Soluň
- Zakyntos

Nepravidelné linky:

- Almeria / Travel Service
- Antalya / Travel Service
- Burgas / Travel Service
- Kréta / Chania / Travel Service
- Djerba / Travel Service
- Kréta / Heraklion / Travel Service
- Hurghada / Travel Service
- Korfu / Kerkyra / Travel Service
- Kos / Travel Service
- Kalymnos / Travel Service
- Lamezia Terme / Travel Service
- Mallorca / Travel Service
- Marsa Alam / Travel Service
- Lesbos / Mytilini / Travel Service
- Monastir / Travel Service
- Podgorica / Travel Service
- Lefkada / Preveza / Travel Service
- Rhodos / Travel Service
- Sharm el Sheikh / Travel Service
- Soluň / Thessaloniki / Travel Service
- Split / Eurolot
- Zakyntos / Travel Service

Obr. 6.1.2.19 – Lety z letiště Leoše Janáčka Ostrava

Zdroj dat: Letiště Leoše Janáčka Ostrava

Zhodnocení:

I když se v ORP nenachází hlavní komunikační tepny (dálnice, rychlostní komunikace), leží na poměrně strategickém území mezi ORP Frýdek-Místek a ORP Nový Jičín, které mají výborné napojení na případné zdrojové trhy (Ostravsko-karvinská aglomerace, Frýdek-Místek, Olomouc, Brno, Polsko). Při prezentaci území z hlediska jeho atraktivity a dopravní dostupnosti by měly kooperovat právě ORP Kopřivnice s ORP Nový Jičín a ORP Frýdek-Místek. Zatím je nedostatečné využití napojení na mezinárodní tepnu E462 a tedy velký polský trh. Když vezmeme jen vojvodství Opolské a Slezské, které hraničí s Moravskoslezským krajem, tak se jedná o celkem 1 016 213 obyvatel Opolského voj. a 4 630 364 obyvatel Slezského voj., tedy cca 5 600 000 osob (GUS PI 2011).

Kapitolou samou o sobě je pak letiště Mošnov. Pokud se bavíme o nutnosti větší kooperace při lákání turistů z domácích zdrojů a přilehlých trhů – Polsko, Slovensko, v případě lákání vzdálenějších zahraničních trhů je nezbytná úzká kooperace s Letištěm Leoše Janáčka v Mošnově, které se nachází v našem ORP a je jediným civilním letištěm v Moravskoslezském kraji!

Z výzkumu v TO Beskydy-Valašsko z let 2012-2013 založeném na dotazníkovém šetření návštěvníků vzešel v oblasti dopravní infrastruktury jeden zásadní fakt – špatná kvalita komunikací a dopravní obslužnosti (např. nedostatečné množství parkovišť).

Tab. 6.1.2.47 – Hlavní charakteristiky příhraničních regionů (2013)

Charakteristika/Region	Moravskoslezský kraj	Vojvodství Slezské	Vojvodství Opolské
Rozloha v km ²	5.427	12.334	9.412
Počet obyvatel	1.228.403 ¹	4.635.882	1.029.894
Regionální HDP	369,9 mld. Kč ²	175,3 mld. Zł. (cca 1,05 bil. Kč)	29,7 mld. Zł. (cca 178,1 mld. Kč)
Průměrná mzda ³	22.779 Kč	3929 Zł. (cca 23.574 Kč)	3471 Zł. (cca 20 826 Kč)
Míra registrované nezaměstnanosti ⁴	11,09 %	10,2 %	13,1 %
Počet Hromadných ubytovacích zařízení	405	508	116
Počet hostů v HUZ ⁵	572.306	1.074.998	99.477

Zdroj dat: www.czso.cz, <http://www.stat.gov.pl/gus>, Výzkum na česko-polském příhraničí – EVS Consulting 2012

Tab. 6.1.2.48 – Intenzita dopravy na vybraných úsecích komunikací, dokládající tok osob

Úsek	Dopravní intenzita (počet osobních aut/24 hod)
I/57 Třemešná-Prudnik	955
I/45 Krnov-Glubczyce	5 106
D1 Věřňovice-Gorzyczki	7 390
III/4753 Dolní Marklovice-Marklowice Górne	2 539
I/48 Český Těšín-Cieszyn	10 039
II/476 Třinec-Leszna Górna	848
III/01149 Bukovec-Jasnowice	406

Zdroj dat: ŘSD, Sčítání dopravy 2010, Výzkum na česko-polském příhraničí – EVS Consulting 2012

¹ K 30. 6. 2012

² V roce 2010

³ K 30. 6. 2012

⁴ K 31. 8. 2012

⁵ V roce 2011

Materiálně-technická základna ORP Kopřivnice

Ubytovací zařízení

Kategorií samou o sobě jsou ubytovací zařízení. Statistika v tomto ohledu dosti pokulhává, protože se nachází řada tzv. černého ubytování, které jde mimo veškeré evidence a statistiky. I přes tyto nepřesné statistiky lze charakterizovat území jako obvod se zvýšenou koncentrací ubytovacích zařízení a efektivním využití potenciálu.

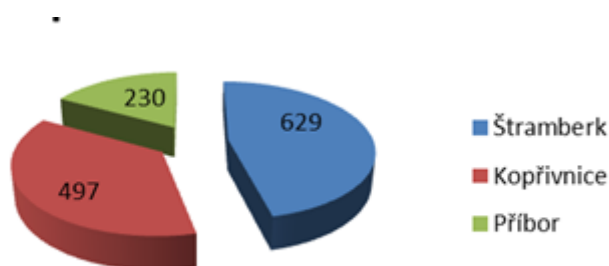
Struktura ubytování je rozmanitá, zejména se jedná o malé penziony a ubytování v soukromí. Koncentrace ubytovacích kapacit je z drtivé většiny do měst Kopřivnice, Příbor, Štramberk. Celkem se jedná o 66 oficiálních ubytovacích zařízení a 1 446 lůžek v celém ORP.

Najdeme zde kategorii kemp, turistická ubytovna, ale i hotel ****. Hotely typu **** najdeme ve městě Štramberk (Hotel Gong – omezený provoz, Hotel Štramberk). Kempy poté ve městě Příbor a Štramberk. V Kopřivnici se jedná zejména o ubytování typu hotel a penzion. Příbor je charakteristický větším počtem penzionů. Největší koncentraci ubytování v soukromí identifikujeme ve Štramberku (22). U penzionů, kempů a ubytování v soukromí se jedná spíše o turistickou klientelu, u hotelů spíše o klientelu typu business, incentiva, mice, svatebčany apod.

Ubytovacích zařízení v ORP neubývá, naopak neustále rostou zařízení nová, lze se tak domnívat, že vytíženost může být optimální.

Nutno ovšem podotknout, že velkou část zařízení tvoří ubytování v soukromí, které není přímo závislé na příjmech z poskytování ubytovacích kapacit. Obdobně to může být u některých zařízení typu hotel, kdy je ubytovací zařízení dotováno jinou aktivitou majitele.

Graf 6.1.2.9 – Počet lůžek v ORP Kopřivnice 2014 – dle největších obcí

Zdroj dat: laska-brana.cz, vlastní zpracování

Pokud se ale opět podíváme na trendy v Moravskoslezském kraji a TO Beskydy-Valašsko, zjistíme, že je evidentní postupná ztráta klientely, zejména tuzemské. Pokles je zde patrný, nižší zájem zejména v letním a mimosezonním období. Co je ještě výraznější a vykřičníkem, klesá spokojenost s kvalitou poskytovaných služeb!

Stejně jako v zimních měsících, tak i v letním období je nejčastější délka pobytu pouze jeden den bez noclehu (pro regiony Severní Morava a Slezsko a Severozápadní Čechy jsou typické jednodenní výlety (kolem 70 %).

Celkový počet příjezdějících hostů do TO Beskydy - Valašsko v letech 2000 až 2010 kolísal mezi cca 360 tis. (minimum, rok 2010) a 447 tis. (maximum, rok 2002), avšak s patrným dlouhodobým trendem poklesu. Podobný kolísavý vývoj, byť s ještě patrnějším dlouhodobým trendem poklesu, je u ukazatele počtu přenocování. Bohužel vzhledem k nedostatečnému poskytování dat ubytovateli v dané TO nelze získat potřebná data za léta 2011 a 2012. Dále je charakteristická dlouhodobě spíše se zkracující

délka pobytu v destinaci, která odpovídá od roku 2010 cca 3,7 dne. Toto více či méně odráží celorepubli-
kovy i celokrajský trend.

Zhodnocení:

Pokud si data srovnáme s nejnápadnějšími celoevropskými trendy, tedy především změnu moti-
vace cestování, můžeme vyvodit několik závěrů.

Je velice patrný posun od cestování za „hmatatelným“ k cestováním za „nehmotným“ (zážitky,
emoce, poznávání). Tento trend dále posiluje roli poznávacího turismu, jehož součástí je i turismus kul-
turní a kreativní (tzv. kognitivní CR a creative industries).

Lidé necestují za ubytováním, pokud se samozřejmě nejedná o naprostý unikát nemající obdoby
(např. v severských zemích ledový hotel apod.), ale za zážitky, atraktivitou území a rozsahem služeb.
S tím souvisí ještě další fakt, a to posun od poznávání k relaxaci a zábavě.

Dle průzkumu TO bylo zjištěno, že ubytování návštěvníci nejčastěji nocují u známých nebo na vlastní
chalupě, následuje penzion a v roce 2013 významně narostl počet ubytovaných v hotelech s 3 a více
hvězdičkami (téměř dvojnásobek oproti loňsku).

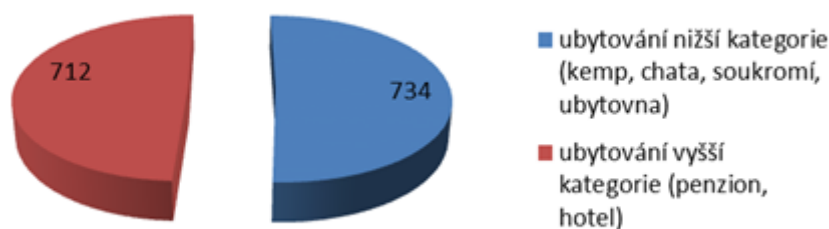
Území ORP Kopřivnice disponuje velkým množstvím ubytovacích zařízení různé kategorie, ale
chybí exkluzivita nebo její větší marketingová podpora (dle celosvětových trendů – mobilní aplikace,
sociální sítě, internet), ale především nabídka vyžití a doplňkových služeb.

Tab. 6.1.2.49 – Počet ubytovacích zařízení v SO ORP

Kategorie	Počet	Počet lůžek
Hotel	14	447
Penzion	15	265
Ubytování v soukromí	23	152
Sezónní ubytování	1	50
Ubytovna	8	278
Chatová osada/kemp	5	254
Celkem	66	1 446

Zdroj dat: Informační centra Lašské brány Beskyd, vlastní úpravy

Graf 6.1.2.10 – Počet lůžek v ORP Kopřivnice 2014 – dle kategorií ubytování

Zdroj dat: Informační centra Lašské brány Beskyd, vlastní úpravy

Restaurační zařízení

Oproti ubytovacím zařízením, stravovací služby poskytují všechny obce a města. Na území je evidováno 88 restauračních zařízení. Města Lašské brány Beskyd poskytují širokou škálu stravovacích zařízení. Díky této propojenosti s poskytováním ubytování účastníkům CR formují nepostradatelnou základnu pro vznik center CR. Ostatní lokality mimo zmíněné obce však poskytují nekvalitní služby, obvykle jen na úrovni hostinců.

Tato kategorie zařízení CR se hodnotí poměrně komplikovaně, jelikož nejsou přesná a někdy i relevantní data. Podle dodaných dat ČSÚ a srovnáním s celorepublikovým průměrem lze konstatovat, že území má vysoký podíl registrovaných subjektů v kategorii skupina 56.10 Stravování v restauracích, u stánků a v mobilních zařízeních a skupina 56.30 Pohostinství. Využití potenciálu je tedy velmi silné ve srovnání s jinými ORP.

Na tuto kategorii zařízení CR můžeme pohlédnout i z hlediska výzkumu návštěvníků v TO Beskydy-Valaško, z kterého vychází následující skutečnosti.

Během letní turistické sezóny se neustále zvyšuje počet návštěvníků přijíždějících do regionu na jeden den (72,8 %), v souvislosti s tím došlo k poklesu využití ubytovacích zařízení.

V létě tvoří dlouhodobě největší skupinu návštěvníků ti, kteří přijíždějí „s partnerem, partnerkou, přáteli, známými, apod.“, mírný pokles vykazují ti, kteří přijíždějí „s malými dětmi / dítětem (alespoň jedno předškolního věku)“.

Přibylo návštěvníků částečně se stravujících v restauracích a postupně ubývá těch, kteří využívají restaurace pravidelně. Tento trend je shodný s vývojem v celém MSK.

Průměrná denní útrata se zvýšila, oproti jiným regionům však zůstává nižší, více než polovina návštěvníků utratí během výletu 201 až 500 Kč na osobu, nad 500 Kč na osobu utratí pouze jedna čtvrtina návštěvníků.

Z pohledu věkové struktury převládají v Beskydech v letním období návštěvníci do 34 let věku (téměř 60%). Počet padesátníků a seniorů (60+) v posledním roce výrazně klesnul.

Hlavním impulsem pro návštěvu Beskyd se dlouhodobě jeví vlastní dobrá zkušenost a doporučení přátel (dohromady cca 75 %).

Během zimní turistické sezóny přibývá rodin s dětmi, zejména s těmi menšími. Tento trend je opačný oproti letním měsícům, kdy naopak trend příjezdů rodin s dětmi má klesající tendenci.

Dle realizovaných výzkumů se Beskydy stávají v posledních 5 zimách stále více destinací pro „šetrné“ návštěvníky, jejichž útrata se vejde za den do 200,- Kč (v letošní zimě to byla téměř 1/3 návštěvníků).

Oproti minulým zimám téměř na polovinu klesl počet návštěvníků do 25 let, naopak více než dvojnásobně oproti loňské zimě vzrostl počet návštěvníků z věkové skupiny 60+ (přes 17 %). Střední věk mezi 35 – 59 lety se více či méně oproti minulým zimám nezměnil.

Oproti minulým zimám téměř na polovinu klesl počet návštěvníků do 25 let, naopak více než dvojnásobně oproti loňské zimě vzrostl počet návštěvníků z věkové skupiny 60+ (přes 17 %). Střední věk mezi 35 – 59 lety se více či méně oproti minulým zimám nezměnil.

Zhoršená spokojenost s úrovní veřejného stravování je patrná v zimní sezoně let 2013 a 2014. Toto koresponduje s trendem v letním období, kdy pokles spokojenosti je patrný již od roku 2012 a však s razantním nárůstem v roce 2013.

Tab. 6.1.2.50 – Srovnání trendů v TO Beskydy- Valašsko zima/léta 2012/2013

LETNÍ SEZÓNA	trend	ZIMNÍ SEZÓNA	trend
Jednodenní návštěvníci	+	Jednodenní návštěvníci	-
Rodiny s dětmi	-	Rodiny s dětmi	+
částečné stravování v restauracích	+	částečné stravování v restauracích	+
pravidelné stravování v restauracích	-	pravidelné stravování v restauracích	0
útrata	+	útrata	-
Kategorie do 34 let	+	Kategorie do 34 let	-
Kategorie 60+	-	Kategorie 60+	+

Zdroj dat: Výzkum CR v TO B-V, vlastní zpracování

Zhodnocení:

Je patrný posun od cestování za „hmatatelným“ k cestováním za „nehmotným“ (zážitky, emoce, poznávání), s tím souvisí i emoce spojené s chutí a dobrým jídlem. V posledních letech velice roste gastronomický boom a s tím spojené různé aktivity, promítající se do cestovního ruchu – zážitková gastronomie, gastro tours, pivní stezky, gastro festivaly, školy vaření, gastronomické soutěže a to jak profi, tak amatérských kuchařů, vydávání regionálních kuchařek, pořádání tematických večerů apod. Také je patrný výrazný zájem o farmářské trhy, regionální potraviny a zdravé, poctivé potraviny.

Zákazník se tak stává náročnější a také zkušenější, za kvalitu si pak umí připlatit. I toto může být jedním z hledisek špatného hodnocení kvality služeb stravovacích zařízení v ORP.

Každopádně je nutné tento trend podchytit a pokusit se více zapojit do realizace specifických gastronomických akcí s regionálním přesahem a dbát na zvyšování kvality služeb, vždyť přes 70 % návštěvníků přijíždí na základě vlastní zkušenosti nebo doporučení známých.

Dopravní zařízení s rekreační funkcí

Mezi dopravní zařízení s rekreační funkcí se počítají například lyžařské areály, lanovky, cyklotrasy a cyklostezky. Počet dopravních zařízení s rekreační funkcí je na území SO ORP zastoupen v malém množství, co se týká zimní sezóny a ve větším rozsahu co se týká letní a mimo sezóny.

Na území je pouze jeden lyžařský areál, a sice Červený kámen v Kopřivnici. Zde mohou návštěvníci využít 810 m dlouhou, pravidelně upravovanou sjezdovku s technickým zasněžováním, restaurací a bufetem. V areálu je také k dispozici 6,8 km běžeckých tratí, které opisují cykloturistické tratě. (Kopřivnice.cz, 2011a).

V rámci ČR připadá průměrně $\varnothing$ 1,01 vleku na 100 km² (= standard). Z toho hlediska je sledované území na průměrných hodnotách a vzhledem k charakteru krajiny je tento potenciál využit mírně nadprůměrně.

ORP Kopřivnice dosahuje délky cca 60 km značených turistických cyklotras, což je nadprůměr v rámci ČR. Pokud se podíváme na využití tohoto potenciálu, tak je opět tohoto nadprůměrného množství značených cyklotras podobně jako u pěších tras dobře využíváno.

Územím vede několik cyklotras o průměrné délce necelých 13 km. Jejich obtížnost je lehká až středně náročná. Převážně vedou po komunikacích III. třídy a polních cestách. Dále jsou nabízeny čtyři kondiční cyklistické trasy s výrazným převýšením. (Kopřivnice.cz, 2010a) Seznam cyklotras je umístěn v následující tabulce.

Tab. 6.1.2.51 – Cyklotrasy vedoucí územím SO ORP Kopřivnice

Trasa č.	Cyklotrasa	Délka trasy (km)	Převýšení (m)
1	Cyklookruh Červený Kámen	7	112
2	Cyklookruh Paseky	10	85
3	Cyklookruh Pískovna	3	67
4	Hukvaldy - Kopřivnice - Příbor	10	42
5	Hukvaldy - Trnávka - Petřvald - Jistebník	96	281
6	Kopřivnice - Libotín - Hostašovice - Huštýn - Trojačka - Ženkla - Kopřivnice	65	161
7	Kopřivnice - Příbor - Skotnice - Sedlnice - Nová Horka - Studénka - Dolní Dvůr	25	205
8	Ostrava - Příbor - Frenštát pod Radhoštěm - Radhošť	66	168
9	Palučov - Starý Jičín - Kunín - Albrechtice - Petřvald - Jistebník - Polanka nad Odrou	47	100
10	Petřvaldík - Škornice	8	10
11	Příbor - Hukvaldy	10	4
12	Příbor - Kateřinice - Trnávka - Stará Ves nad Ondřejnicí	13	110
13	Skotnice - Skorotín - Mošnov - Petřvald	9	44
14	Starý Jičín - Štramberk - Sklenov	25	80
15	Stezka pro cyklisty a chodce " Kopřivnička "	3	2
16	Studénka - Petřvald - Stará Ves nad Ondřejnicí - Svinov - Háj - Kyjov - Klimkovice - Studénka	88	552
17	Studénka - Šenov u Nového Jičína - Rybí - Příbor - Sedlnice - Studénka	54	93
18	Z Poodří do Beskyd - cyklistické propojení - úsek Kopřivnice	3	1
19	Z Poodří do Beskyd - cyklistické propojení - úsek Příbor	5	2
20	Z Poodří do Beskyd - cyklistické propojení - úsek Vlčovice	2	0
Projekty cyklostezek financované z ROP NUTS II Moravskoslezsko			

Zdroj dat: Regionpoodri.cz; lasska-brana.cz, 2013, Jana Uvírová 2013

Některé cyklisté okruhy, jako Červený kámen a Pískovna jsou v zimě upravovány jako lyžařské běžecké trasy (v celkové délce 6,8 km).

Zhodnocení

Území je limitováno přírodními předpoklady, zejména co se týká výšky a délky sněhové pokrývky a sklonu terénu (nad úhel sklonu 10° - 19°), proto nelze očekávat výraznější rozvoj klasických zimních aktivit, jakými jsou sjezdové lyžování. Jedinou poměrně atraktivní možností je další rozvoj lyžařských běžeckých tras. Co se týká cykloturistiky, bylo by dobré v území doplnit orientačně-navigační systém a především pak vhodná odpočívadla a doplňkový mobiliář. Také chybí kvalitnější marketingová podpora. Jako naprosto zásadní se jeví propojení cyklotras a cyklostezek mimo hlavní dopravní tahy mezi ORP Nový Jičín, ORP Kopřivnice a ORP Frenštát pod Radhoštěm (ideální propojení oblasti zámků, rybníků - Poodří s oblastí kultury, historie, techniky gastronomie – Štramberk/Kopřivnice a hor – Frenštátsko).

Také by bylo vhodné se zamyslet nad rozvojem dalších forem zimní turistiky a cyklistiky (např. trasa pro bikery a pod.).

Jiné zařízení materiálně-technické základny

Do rekreačních aktivit, které jsou součástí materiálně-technické základny, obvykle zahrnujeme hřiště, bazény, střelnice, bowlingová a fitness centra, sauny aj. Tato sportovní zařízení bývají nabízena převážně v rámci ubytovacích zařízení a jejich přílehlých areálů. Nejširší nabídku služeb poskytují města Štamberk, Kopřivnice a Příbor. Přehled sportovních objektů sledovaného území je umístěn v následující tabulce.

Tab. 6.1.2.52 - Přehled sportovních objektů sloužících k rekreaci na území SO ORP Kopřivnice

	Kateřinice	Kopřivnice	Mošnov	Petřvald	Příbor	Skotnice	Štamberk	Trnávka	Závišice	Ženkla
Hřiště	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Tenisové kurty	-	ANO	ANO	ANO	ANO	-	ANO	ANO	ANO	ANO
Tělocvičny se sokolovnou často spojené s fitness centrem či saunou	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Koupaliště/přírodní koupání	-	ANO	-	-	ANO	-	ANO	ANO	-	-
Krytý bazén	-	ANO	-	-	-	-	-	-	-	-
Kluziště	-	-	-	ANO	ANO	ANO	ANO	-	-	-
Kynologické cvičiště	-	ANO	ANO	-	ANO	ANO	ANO	-	-	-
Sportovní střelnice	-	-	ANO	-	-	-	-	-	-	-
Víceúčelová sportovní centra	-	ANO	-	-	ANO	-	-	-	-	-

Zdroj dat: Kopřivnice.cz, 2010a, vlastní úpravy

Vesměs se ale v ORP jedná o zařízení lokálního významu bez vyšší přidané hodnoty nebo výjimečné atraktivity pro přijíždějící turisty. Přesně toto ale turisté stále častěji vyžadují a vyhledávají, více jako objekty poznávací turistiky a muzea. Důraz je kladen na zážitek, jedinečnost, vyžití.

Velké možnosti a ambice by mohl mít areál koupaliště v Příboře a aktivity firmy Ricco, dále areál U Kateřiny ve Štamberku a koupaliště Libotín. Voda totiž bývá jedním ze základních vyhledávaných elementů.

Podporou MTZ jsou kvalitně vybavená IC, a to jak materiálně, informačně, tak z hlediska lidských zdrojů.

Portál CZeCOT (2011) eviduje ve sledované oblasti 6 informačních center, která podávají komplexní informace o službách. Jejich přehled je uveden v níže uvedené tabulce.

Tab. 6.1.2.53 – Informační centra v SO ORP Kopřivnice

Název informačního centra	Obec	Název informačního centra	Obec
Relax v podhůří Beskyd*	Štramberk	Regionální muzeum v Kopřivnici	Kopřivnice
MIC Štramberk	Štramberk	MIC Příbor	Příbor
MIC Kopřivnice	Kopřivnice	RICCO- koupaliště Příbor	Příbor

Zdroj dat: Czeocot.cz, 2014, vlastní úpravy; *omezená aktivita

V případě Kopřivnicka mluvíme ale jen o 4 oficiálních TIC, což dokládá z hlediska velikosti území vysokou koncentraci a velmi silné využití potenciálu.

Zhodnocení

Vybavenost materiály je poměrně dobrá, chtělo by to ale více regionálních informací a zejména vlastní zkušenost personálu s ubytovacími zařízeními a atraktivitami. Kvalita jazykové výbavy pro komunikaci se zahraničními návštěvníky má také své rezervy.

Lidské zdroje pro cestovní ruch (odbornost – střední a vysoké školy)

V rámci SO ORP Kopřivnice se přímo nenachází žádná střední ani vysoká škola, která by se více věnovala cestovnímu ruchu nebo příbuzným oborům, jako je gastronomie a stravovací služby. Souvisí to s tradiční výrobou a zaměřením regionu. Doposud tedy nebyla přirozená poptávka po absolventech tohoto oboru. Tento fakt ale není nijak zneklidňující, jelikož v sousedních ORP – Nový Jičín, Frenštát pod Radhoštěm a Frýdek-Místek se nachází dostatečné množství SŠ a VOŠ, které nabízí řadu oborů jak pro studium managementu cestovního ruchu, tak pro konkrétní provoz – gastronomie provozu, řízení hotelového provozu apod.

Obecným trendem v ČR je ale nedostatek absolventů učňovských a řemeslných oborů, kdy většina žáků ZŠ vybírá spíše obory humanitní, typu gymnázií. Toto tak přímo neplatí pro gastronomické obory, kde je absolventů relativní dostatek. Problémem u těchto oborů jsou ale nedostatečné praktické zkušenosti, nezájem o následnou práci v oboru a jedny z nejnižších průměrných reálných mezd. Práci v servisu a v kuchyních tak zastávají lidé bez praxe, potřebného vzdělání, s nulovým zájmem rozvoj svých kompetencí. Toto se velice negativně pro mýtá do kvality poskytovaného servisu.

Nespokojenost s úrovní kvality služeb pomalu roste, což doložily i poslední výzkumy v TO Beskydy-Valašsko.

Pokud bychom se zaměřili na studia na vysokých školách, opět zde máme možnosti v oblasti CR a jeho managementu. Jedná se zejména o Ostravskou univerzitu, Vysokou školu podnikání a VŠB-TU v Ostravě. Zde je největším problémem, že absolventi v regionu nezůstávají, ale často odchází do větších měst, zahraničí nebo místa svého studia. Ti, co zůstat chtějí, nenachází adekvátní zaměstnání v oboru.

Tab. 6.1.2.54 – Struktura učebních oborů SŠ, VOŠ se zaměřením na CR nebo příbuzných v rámci MSK

Obor	SŠ - vyučen	SŠ - maturita	VOŠ	VOŠ dálkově
Ekonomika a podnikání		1		
Cestovní ruch		7	3	2
Gastronomie		12		2
Hotelnictví		8		
Kuchař-číšník	13	2		1
Řízení hotelového provozu			2	2
Cukrář	6	1		
Společné stravování	1			1
Obchodní akademie		1		
Stravovací a ubytovací služby	8			
Rozvoj a řízení reg. turistiky			1	1
Ekologie a ŽP		1		
Veřejná správa a regionální rozvoj			1	1

Zdroj dat: www.kr-t.cz, vlastní rešerše a zpracování

Marketing cestovního ruchu

Co se týče marketingu regionu, měl by jít ruku v ruce s regionálním rozvojem a rozvojem cestovního ruchu. Ani jedna složka tak nemůže fungovat přímo odděleně – nelze efektivně rozvíjet cestovní ruch bez jeho marketingu a nelze marketovat něco, co je předem „neprodejné“, nezajímavé.

Základní složky regionálního rozvoje ve vazbě na CR

1. **Primární rozvoj** – je založen na budování zcela nových atrakcí. MSK je regionem, jehož vývoj zatím nebyl zdaleka ukončen, proto nabízí řadu prostor a proluk, umožňujících rozvojové aktivity a vybudování nových atraktivit. Tento rozvoj je však kapitálově velmi náročný. Primární rozvoj je zpravidla financován ze soukromých zdrojů, které jsou v regionu dostupné zatím ve velmi omezené míře. Jistou podporou by zde mohly být jednak možnosti využití strukturálních fondů a dalších donorských zdrojů, přístupných pro soukromý sektor, a jednak aktivnější cílená snaha o zvýšení atraktivity regionu pro cizí investory do sektoru cestovního ruchu.
2. **Sekundární rozvoj** – je založen na využití stávajících zdrojů (objektů, areálů, atraktivit), které zatím nebyly z různých důvodů využívány pro cestovní ruch, resp. byly využívány jen extenzivně nebo velmi omezeně. Jak výstupy primárního, tak sekundárního rozvoje vytvářejí z pohledu marketingu zpravidla tzv. motivační faktory k návštěvě dané destinace. Tedy faktory, jejichž neexistence nesnižuje zájem o danou destinaci, ale zároveň tento zájem nezvyšuje a destinace zpravidla zapadá v šedi průměru.
3. **Terciární rozvoj** – vychází z využití obou předchozích oblastí rozvoje a kombinuje jejich výstupy do produktů cestovního ruchu, resp. vytváří na jejich základě produktové balíčky. Význam balíčků jako motivačního faktoru pro návštěvníky a turisty roste zejména se vzdáleností místa pobytu od dané destinace a s mírou její neznalosti, resp. nedostatku aktuálních informací o ni (Polsko, Slovensko, vzdálenější trhy).
4. **Podpůrná vybavenost** – jedná se o vybavenost a služby, které nejsou přímými atraktivitami cestovního ruchu, avšak které jsou podmínkou pro využití těchto atraktivit. Z pohledu marketingu se tedy jedná o takzvané hygienické faktory, jejichž existence nevytváří motivaci pro pobyt či návštěvu dané destinace, ale naopak jejich absence nebo nízká kvalita významně snižují zájem klientů o návštěvu

dané destinace (ubytování, stravování, informační služby, finanční služby, doplňkové služby typu půjčoven a servisů, orientační systém atd.).

5. **Marketing** – tvoří jej rámec aktivit a prvků, které napomáhají prosazení nabídky, vytvořené výstupy předcházejících čtyřech oblastí na cílových trzích. Zejména se jedná o nástroje typu propagace, podpora prodeje, PR, programování, distribuce a cenová politika.
6. **Organizační rozvoj** – zastřešuje všechny výše uvedené typy a oblasti rozvoje, protože každý z nich vyžaduje pro svou realizaci určitou míru či formu organizace. Navíc tato oblast rozvoje zahrnuje i organizaci jednotlivých aktivit či akcí zaměřených na zvýšení atraktivity regionu pro návštěvníky a turisty.

Zdroj dat: Marketingová strategie CR SMaS, www.kr-t.cz

Kritické faktory úspěšnosti regionu:

- nabídka pro turisty atraktivního prostředí (klimatu) a programů;
- vyšší úroveň pohostinnosti a kvality služeb;
- zlepšení spolupráce mezi turistickými oblastmi a destinacemi;
- zlepšení komunikace a spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem;
- sdílení společné vize, jako podmínka společné úspěšné práce.

Pokud bychom se chtěli podívat na hodnocení regionu Severní Moravy a Slezska a TO B-V z hlediska jejich konkurenční pozice a konkurenčních regionů, můžeme identifikovat následující fakta – viz tabulka níže.

Tab. 6.1.2.55 – Konkurence CR pro SMaS a TO B-V

Marketingový region / subregiony	Charakteristika potenciálu CR	Konkurence mezinárodní (zejména střední Evropa)	Konkurence národní (turistické regiony)	Konkurenční pozice
SmaS	Potenciál CR vychází zejména z přírodních podmínek (nadmořská výška, zalesněnost atd.) horských destinací Beskyd a Jeseníků v kontrastu s nížinatými rovinatými oblastmi (zejména podél toků řek), oblastí s nejnižší hustotou osídlení (Hrubý Jeseník, Rychlebské Hory, Osoblažsko) v kontrastu s Ostravskem, jako 2. nejhustěji osídleným regionem ČR (po Praze), z kontrastu mezi pozicí regionu s největší rozlohou CHKO (podílem NPP a NPR v ČR) ale zároveň regionu s historicky nejvyšší průmyslovou koncentrací a s nejvýznamnější a největší technickou památkou v ČR (tzv. Dolní oblast Vítkovic) a řadou dalších industriálních atraktivit, region s druhým nejvyšším potenciálem lázeňství (po Západočeských lázních). Nedostatkem je naopak	<ol style="list-style-type: none"> 1. Střední Slovensko – hory (Fatra, Tatry), méně průmysl - Banská Bystrica, Kremnica) 2. Jihovýchodní Polsko (Polská část Slezských Beskyd, Zakopane, Nowy Targ) 3. Rakousko – Alpské horské regiony 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Český sever (zahrnuje i Krkonoše) - méně průmyslových aktivit 2. Východní Čechy (méně průmyslových aktivit) 3. Šumava a Jižní Čechy 	Ve většině charakteristik se region SMaS pohybuje v první trojici až pěti konkurenčních regionů (viz analýza). Výjimečnost regionu je tedy skutečně patrná zejména v pestrosti potenciálu CR a množství kontrastů, vyplývajících z charakteristik. Významnou skutečností je poloha regionu vůči významnému Polskému trhu, blízkost dvou průmyslových aglomerací s vysokou hustotou osídlení (Katovická aglomerace a Ostravsko-Karvinská aglomerace) ve vztahu k Alpským horským oblastem Rakouska, Itálie či Slovinska. Důležitou je rovněž poloha na významné severojižní spojnici (historicky označované rovněž jako Jantarová stezka), vytvářející významný

	<p>nižší úroveň služeb (vycházející zejména z kvalifikačních a vzdělávacích předpokladů), nedostatek alternativních programů (zábavní centra, kryté aquaparky atd.).</p>			<p>potenciál pro dopravní propojení téměř všemi druhy pozemních doprav (stezky, silnice, železnice). Vybudování konkurenční pozice na tomto principu vytváří významný předpoklad odlišení turistického regionu SmaS od konkurenčních regionů, které v dílčích charakteristikách vykazují lepší výsledky, ale celkový potenciál rozmanitosti, kontrastů a širší nabídky zatím hovoří pro SmaS. Zejména díky své poloze a rozmanitosti má region SmaS charakter destinace mezinárodního významu.</p>
<p>Beskydy a Valašsko</p>	<p>Poznání, kultura, folklór, přírodní a kulturně-historické atraktivity, malebná příroda, Lysá hora, zábava, sport, sjezdové a běžecké lyžování, koupání, turistika. Nedostatkem je rozsah a úroveň služeb a nedostatek alternativních programů a možností zábavy.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Malá a Velká Fatra, 2. Nízké a Vysoké Tatry 3. Polsko – Polská část Slezských Beskyd 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Český Sever – Krkonoše, Jizerské Hory 2. Severozápad - Krušné Hory 3. Šumava 4. Východní Čechy - Orlické Hory 5. Vysočina - Českomoravská vrchovina 6. Slovácko a Domažlicko – specifický folklór 	<p>Přednosti – malebnost přírody, folklór – valašský, lašský, gorolský, poloha vůči významným cílovým trhům – Ostravská průmyslová aglomerace a Katovická aglomerace.</p> <p>V současné době se jedná o destinaci s národním a středoevropským významem avšak s potenciálem stát se destinací s mezinárodním významem.</p>

Zdroj dat: Marketingová strategie CR SmaS, www.kr-t.cz

Samotný marketing oblasti je velice roztříštěn, což souvisí s managementem řízení CR – viz následující kapitola. Podnikají se tak kroky na lokální, regionální, krajské úrovni, někdy také ale na úrovni centrální. Často tak několik organizací (bez vzájemné informovanosti) dělá naprosto stejné kroky nebo marketingové produkty a výstupy. Neexistuje vzájemná informovanost o chystaných projektech, které by se mohly vzájemně doplňovat, rozšiřovat apod. Tak by se dala charakterizovat marketingová praxe na vertikální úrovni. Co se týká té horizontální, tedy marketingová komunikace mezi sousedními oblastmi, tak ta je ještě komplikovanější a mizivější. Právě tento druh komunikace – např. mezi ORP Nový Jičín, ORP Kopřivnice a ORP Frenštát p. Radhoštěm by byl mnohem konstruktivnější a přinesl by mnohem více užítka. Považujeme jej za primární. Sekundárně by měl fundovat ten vertikální, kdy bude ucelená nabídka prezentována prostřednictvím např. DM TO B-V. na zahraničních trzích.

Tab. 6.1.2.56 – Organizace podílející se na marketingu ORP Kopřivnice

Název subjektu	Lokalizace/rozsah působnosti	Aktivity
Krajský DM MSK	Ostrava/Moravskoslezský kraj	Marketing, PR, CzT, kontakty na zahraniční CK, incoming
Agentura regionálního rozvoje	Ostrava/Moravskoslezský kraj	Zpracovatel marketingové strategie MSK; projekt na incoming - balíčky
KLACR o. s.	Ostrava/Moravskoslezský kraj	Podpora podnikatelů v CR, incoming, projekty
Oddělení CR KÚ MSK	Ostrava/Moravskoslezský kraj	Marketing, centrální projekty, dotace
DM TO Beskydy-Valašsko	Frýdek-Místek/TO Beskydy-Valašsko	Koordinace všech aktivit na území TO, marketing
Lašská brána Beskyd	Kopřivnice/území Lašské brány – hl. Kopřivnice, Příbor, Štrambersk, Hukvaldy	Marketing Lašské brány, centrální informace, společné projekty, navigační systémy v území a d.
Města ORP (Štrambersk, Příbor, Kopřivnice)		marketing, projekty

Zdroj dat: vlastní zpracování

Doporučení

- Zlepšení informovanosti (propagace) v souladu s charakterem cílových skupin (metody, způsoby, média ...). Zejména klást důraz na další rozvoj e-komunikace (internet – web TO B.-V., sociální síť, mobilní internet, lokační služby, nabídka služeb přes či využívajících tzv. chytré telefony a tablety).
- Vytvoření nové platformy spolupráce mezi ORP Nový Jičín, ORP Kopřivnice, ORP Frenštát p. Radhoštěm.
- Posílení role Lašské brány Beskyd jako zásadního informačního turistického portálu regionu, tedy i jeho modernizace a lepší napojení na sociální síť, mapové podklady a pod.
- Identifikace zásadních odlišností (silných stránek) destinace a propojení destinace s těmito jedinečnostmi – hory, výhledy do krajiny, zdravé životní prostředí, zdravé potraviny z Beskydské přírody, komplexní a rozmanitá nabídka jednotlivých částí destinace (nutná spolupráce a koordinace aktivit a nabídky ze strany destinačního managementu), inovace produktů cestovního ruchu a nabídky aktivit, spojených zejména se zážitkovým turismem.
- Využití rozvoje přímých linek leteckého spojení MSK s Anglií (Londýn) a Francií (Paříž). Využit zejména té nabídky, která má k těmto cílovým skupinám určitou vazbu. Je to i v souladu s trendy turismu ve světě.

- Zapojení nových či zatím ne zcela využívaných atraktivit (např. Travertinová kaskáda, skokanský areál ve Frenštátě p. R. ve vazbě na olympijského vítěze a legendu skoku na lyžích J. Rašku, atd.).
- Propojení nabídky na nejnavštěvovanější atraktivity a dopravní uzly v blízkosti TO Beskydy – Valašsko (ZOO a Slezskoostravský hrad v Ostravě, Valašské muzeum v přírodě v Rožnově, LLJ v Mošnově, významná železniční a autobusová nádraží v Ostravě atd.).

Management cestovního ruchu

Systémová veřejná podpora cestovního ruchu je v České republice podporována na několika úrovních řízení. Na národní úrovni zajišťuje jeho rozvoj Ministerstvo pro místní rozvoj, které zpracovává strategické dokumenty cestovního ruchu pro Českou republiku a je hlavním koordinátorem a tvůrcem systému průmyslu cestovního ruchu na úrovni ČR. Jedním z hlavních strategických dokumentů cestovního ruchu je Koncepce státní politiky cestovního ruchu pro období 2007–2013 a 2014 - 2020 s návazností na strategické dokumenty Evropské unie. Dalším takovým dokumentem má být Zákon na podporu cestovního ruchu, který ovšem není zatím dopracován a jeho realizace je tak odsunuta o několik let. V České republice totiž dlouhodobě chybí legislativní předpis, který by vyřešil přetrvávající absenci funkčního systému řízení cestovního ruchu, jehož důsledkem je neschopnost důsledně naplňovat vládou schválené priority, které jsou součástí výše uvedené Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2007–2013 a navazující programové období EU (MMR 2012).

Tento zákon se má zaměřovat na zdokonalení legislativního rámce; zvýšení podpory podnikání a koordinaci aktivit v cestovním ruchu a lázeňství; zlepšení propagace cestovního ruchu a lázeňství na úrovni regionů a rozvoj informačních systémů a vzdělanosti v obou odvětvích; propagaci v cestovním ruchu, jehož významnou součástí bude zlepšení propagace regionů České republiky v zahraničí; rozvíjení turistické infrastruktury a vytváření nových produktů cestovního ruchu ve vazbě na specifika regionů a jejich kulturní a přírodní bohatství; lepší využívání specifických přírodních a historických podmínek některých regionů pro rozvoj nových forem, produktů a infrastruktury lázeňství apod. (MMR 2012)

Péče a rozvoj CR spadá, dle kompetenčního zákona, pod Ministerstvo pro místní rozvoj, který řeší aktivity na centrální úrovni.

Hlavním subjektem, který podporuje a propaguje ČR jak doma, tak i ve světě jako atraktivní turistickou destinaci je potom česká centrála cestovního ruchu- CzechTourism. Ten má také svá zahraničí zastoupení v řadě zemí.

Z hlediska regionů se dá mluvit o minimální koordinaci aktivit v CR mezi národní a regionální úrovní (stát x kraje). Máme velice složitou strukturu. Je stanoveno 7 regionů soudržnosti pro čerpání z ROP – (25 mld. Kč 2007 – 2013), k tomu 14 krajů, což s sebou nese rozpory v rámci regionů soudržnosti, potom existuje 17 turistických regionů – dle rajonizace zpracované ČCCR – CzT ve spolupráci s Asociací krajů ČR a k tomu ještě různě dělené kompetence v CR v každém kraji. V tom Moravskoslezském se jedná o 6 destinačních managementů turistických oblastí, k tomu Odbor CR Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, Agenturu reg. rozvoje, KLACR o. s. a nově vzniklá Krajská destinační společnost.

Na regionální úrovni pak existují jednotlivé marketingové strategie rozvoje cestovního ruchu krajů, destinačních managementů a na lokální úrovni je cestovní ruch podporován městy a obcemi, které mají zpracovány také dílčí strategie nebo akční plány. Nezanedbatelným hybatelem rozvoje cestovního ruchu jsou samozřejmě podnikatelé, přičemž se jedná především o malé a střední podniky.

Území ORP Kopřivnice spadá do TO Beskydy-Valašsko, která má vlastní destinační management (DM TO B-V), kde má na starosti marketing celé oblasti a centrální projekty. Orientuje se především na blízké zahraniční trhy - Polsko, Slovensko, částečně Německo a také na domácí turisty.

Z Regionálního hlediska je významná role Lašské brány Beskyd, která sídlí v Kopřivnici a vznikla na základě vzájemné dohody 4 měst (Kopřivnice, Příbor, Štramberk, Hukvaldy) o provázání aktivit v CR a marketingu regionu. LB spravuje také kompletní turistické informace o oblasti a dává podněty k vytváření a realizaci společných projektů.

Její role zatím není úplně doceněna a měly by být podniknuty kroky k zintenzivnění její činnosti, profesionalizaci a větší kooperaci s hierarchicky vyššími organizacemi v cestovním ruchu v MSK. Také by mělo být více investováno do zkvalitnění společné prezentace, databází dat a servisu pro turisty a samozřejmě společného PR směrem na venek. Také by měla zajišťovat komunikaci s DM TO B-V a dalšími subjekty v sousedních ORP – Nový Jičín, Frenštát p. Radhoštěm, Frýdek-Místek. Společná aktivity ve smyslu společné prezentace a tvorby nabídky by byly přínosné pro všechny výše uvedené regiony.

Výčet subjektů zapojujících se do managementu CR v MSK je uveden v následující tabulce.

Tab. 6.1.2.57 – Management cestovního ruchu ovlivňující ORP Kopřivnice

Název subjektu	Lokalizace/rozsah působnosti	Cílové skupiny	Aktivity
Krajský DM MSK	Ostrava/Moravskoslezský kraj	Zahraňní návštěvníci – PL, N, F, VB, SK, IT, RUS ad.	Marketing, PR, CzT, kontakty na zahra- ňní CK, incoming
Agentura regionální- ho rozvoje	Ostrava/Moravskoslezský kraj	Zahraňní návštěvníci – PL, N, F, VB, SK, IT, RUS ad.	Zpracovatel mar- ketingové strategie MSK; projekt na incoming - balíčky
KLACR o. s.	Ostrava/Moravskoslezský kraj	Domácí turisté, zahra- ňní turisté; PODNIKATELÉ V CR MSK	Podpora podnika- telů v CR, inco- ming, projekty
Oddělení CR KÚ MSK	Ostrava/Moravskoslezský kraj	Domácí i zahraňní turisté	Marketing, cent- rální projekty, do- tace
DM TO Beskydy- Valašsko	Frýdek-Místek/TO Beskydy- Valašsko	Domácí turisté, blízké zahraňní trhy – SK, PL	Koordinace všech aktivit na území TO, marketing
Lašská brána Beskyd	Kopřivnice/území Lašské brány – hl. Kopřivnice, Příbor, Štra- mberk, Hukvaldy	Domácí turisté, blízké zahraňní trhy – SK, PL	Marketing Lašské brány, centrální informace, společ- né projekty, navi- gační systémy v území ad.
Města ORP (Štra- mberk, Příbor, Kopřiv- nice)		Domácí turisté a blízké zahraňní trhy	marketing, projek- ty

Zdroj dat: vlastní zpracování

Shrnutí

- Je patrné volání stále většího počtu aktérů cestovního ruchu po síťování, prohloubení spolupráce a koordinaci turismu v TO B-V.
- Vzhledem k omezeným zdrojům pro investice do infra a supra struktury cestovního ruchu je potřebné toto nahradit úzkou spoluprací aktérů při zajištění stávající nabídky a nadprůměrnou úrovní kvality služeb. Nezbytná je zde role a rozvoj činnosti profesionálního destinačního managementu. Tento požadavek vyplývá jak z celosvětových trendů, tak i z jednání jednotlivých ohniskových skupin.
- Aktivní zapojení reprezentantů (zástupců DM a jejich partnerů) do přípravy legislativy (zejména nový zákon o cestovním ruchu).

Charakteristika stávající meziobecní spolupráce

Dosavadní meziobecní spolupráci lze vysledovat v rámci ORP Kopřivnice v následujících formách. Nejdříve se jedná o Sdružení povodí Sedlnice, které vzniklo v roce 2 000 a týká se spolupráce mezi obcemi Rybí, Sedlnice, Štramberk, Veřovice, Závišice, Ženkla v oblasti propagace regionu, poskytování si rychlé a účelné pomoci v případě katastrof a živelných pohrom, revitalizace toků. Do tohoto sdružení jsou zapojeny tyto obce z ORP Kopřivnice – Štramberk, Závišice, Ženkla.

Tab. 6.1.2.58 – Informace o Sdružení povodí Sedlnice

Název		Sdružení povodí Sedlnice
Účel		Propagace regionu, poskytování si rychlé a účelné pomoci v případě katastrof a živelných pohrom, revitalizace toků
Forma		dobrovolný svazek obcí
Region		Moravskoslezský
Sídlo	Ulice	Závišice
	Číslo popisné	115
	Číslo orientační	
	PSČ	742 21
	Obec	Závišice
Datum založení		20. 3. 2000
Obec s rozšířenou působností		Kopřivnice
E-mail		obec@zavisice.cz
Předseda		Ing. Jan Socha
Členské obce		Rybí, Sedlnice, Štramberk , Veřovice, Závišice , Ženkla

Zdroj dat: www.risy.cz

Dalším seskupením je Místní akční skupina Lašsko. Místní akční skupina (MAS) je forma místního partnerství, která umožňuje efektivní způsob využívání dostupných zdrojů. Jejimi členy mohou být obce, jejich svazky, instituce veřejné moci, soukromé podnikatelské subjekty, neziskové organizace i samotní občané jako fyzické osoby. Ti všichni v rámci místní akční skupiny spolupracují na rozvoji a obnově venkova. Jejich projekty a aktivity jsou podpořeny čerpáním finančních prostředků z národních programů nebo z programů EU. MAS Lašsko se mimo jiné orientuje také na podporu cestovního ruchu a propagace území. Dále se aktivně zapojuje do podpory regionálních produktů – Beskydy originální produkt, kdy je Regionálním koordinátorem této značky, resp. prostřednictvím členského sdružení Hájenka. Území této značky je v rámci celé turistické oblasti Beskydy-Valašsko, která zahrnuje nejen samotné pohoří Beskyd, ale i širší okolí s většími městy jako Valašské Meziříčí, Vsetín, Nový Jičín, Frýdek-Místek a pod. viz obrázky níže.

Tato MAS operuje v území zasahujícího do ORP Frenštátsko a ORP Nový Jičín. Do tohoto sdružení jsou zapojeny tyto obce z ORP Kopřivnice – Kopřivnice, Příbor, Štramberk, Závašice, Ženklaava.

Tab. 6.1.2.59 – Informace o MAS Lašsko

Forma		občanské sdružení
Podpora z IV. osy Programu rozvoje venkova		NE
Kraj kód		Moravskoslezský kraj
Obec s rozšířenou působností kód		Kopřivnice
Sídlo	Ulice	Zauličí
	Číslo popisné	155
	Číslo orientační	
	PSČ	742 66
	Obec	Štramberk
E-mail		maslassko@centrum.cz
Datum založení		5. 4. 2006
Členové místní akční skupiny	Obce	Bordovice, Frenštát pod Radhoštěm, Hodslavice, Hostašovice, Kopřivnice, Lichnov, Mořkov, Nový Jičín, Příbor, Rybí, Štramberk, Tichá, Trojanovice, Veřovice, Závašice, Ženklaava
	Mikroregiony	Sdružení povodí Sedlnice
	Ostatní	O. s. Hájenka, Ekologická organizace Tajga, ZO ČSOP Vestia z Ženklaavy, O. s. Tichánek z Tiché, Martin Lichnovský Závašice, Český zahrádkářský svaz - ZO Lichnov, Mojmír Urban - Nový Jičín, Dalibor Kvita - OSVČ, Pohankový mlýn Šmajstrla z Frenštátu, Manu-Manu, O. s. Moravská šipka ze Štramberku
Územní působnost MAS		Bordovice, Frenštát pod Radhoštěm, Hodslavice, Hostašovice, Kopřivnice , Lichnov, Mořkov, Nový Jičín, Příbor , Rybí, Štramberk , Tichá, Trojanovice, Veřovice, Závašice , Ženklaava , Životice u Nového Jičina

Zdroj dat: www.risy.cz

Třetím subjektem působícím v ORP je Lašská brána Beskyd, která je přímo zaměřená na cestovní ruch a propagaci regionu.

Lašská brána Beskyd je malá turistická oblast ležící na severovýchodě Moravy, v krajině Podbeskydí, která vytváří pomyslnou vstupní bránu do Beskyd. Lašská brána je častým cílem výletů a dovolených. Kdo ji navštíví, tomu otevře svou náruč, a bude tak moci poznat dosud nepoznané, objevit malebná zákoutí lesů a zřícenin hradů, kouzlo čarovných rozhledů, důstojnost památných staveb či příběhy slavných osobností. Lašskou bránu tvoří Kopřivnice s automobilovými klenoty značky Tatra, Štramberk označovaný za moravský Betlém, Freudův Příbor, který je jedním z nejstarších měst na severovýchodní Moravě, či hudbou protkané Janáčkovy Hukvaldy (lasska-brana.cz). Tento virtuální subjekt, nebo spíše myšlenkový koncept vznikl v roce 1994 na základě společné dohody mezi městy Příbor, Kopřivnice, Štramberk a Hukvaldy. Kromě Hukvald se jedná o všechna města ORP Kopřivnice, zároveň také místa koncentrace drtivě většiny atraktivit a zařízení cestovního ruchu.

Lašská brána je také součástí managementu destinace a koordinuje informace, marketingové a k-tivity a PR oblasti.

Tab. 6.1.2.60 – Informace o Lašské bráně Beskyd

Název seskupení		Lašská brána Beskyd
Forma		žádná – jedná se spíš jen o myšlenkový koncept a vzájemnou dohodu
Kraj kód		Moravskoslezský kraj
Obec s rozšířenou působností kód		Kopřivnice, Frýdek-Místek
Sídlo	Ulice	Obránců míru
	Číslo popisné	368
	Číslo orientační	
	PSČ	742 21
	Obec	Kopřivnice
Datum založení		1994
Členské obce		Štramberk, Kopřivnice, Příbor, Hukvaldy
Územní působnost		Štramberk, Kopřivnice, Příbor, Hukvaldy

Zdroj dat: www.risy.cz

Tab. 6.1.2.61 – Spolupráce obcí v rámci ORP Kopřivnice

Název seskupení	Zapojené obce	Obce ORP Kopřivnice	Oblast působení
Sdružení povodí Sedlnice	Rybí, Sedlnice, Štramberk, Veřovice, Závěšice, Ženkla	Štramberk, Závěšice, Ženkla	Propagace regionu , poskytování si rychlé a účelné pomoci v případě katastrof a živelných pohrom, revitalizace toků
Místí akční skupina Laško	Bordovice, Frenštát pod Radhoštěm, Hodslavice, Hostašovice, Kopřivnice , Lichnov, Mořkov, Nový Jičín, Příbor , Rybí, Štramberk , Tichá, Trojanovice, Veřovice, Závěšice , Ženkla , Životice u Nového Jičina	Kopřivnice, Příbor, Štramberk, Závěšice, Ženkla	
Lašská brána Beskyd	Příbor, Kopřivnice, Hukvaldy, Štramberk	Příbor, Kopřivnice, Štramberk	Cestovní ruch, marketing, management CR

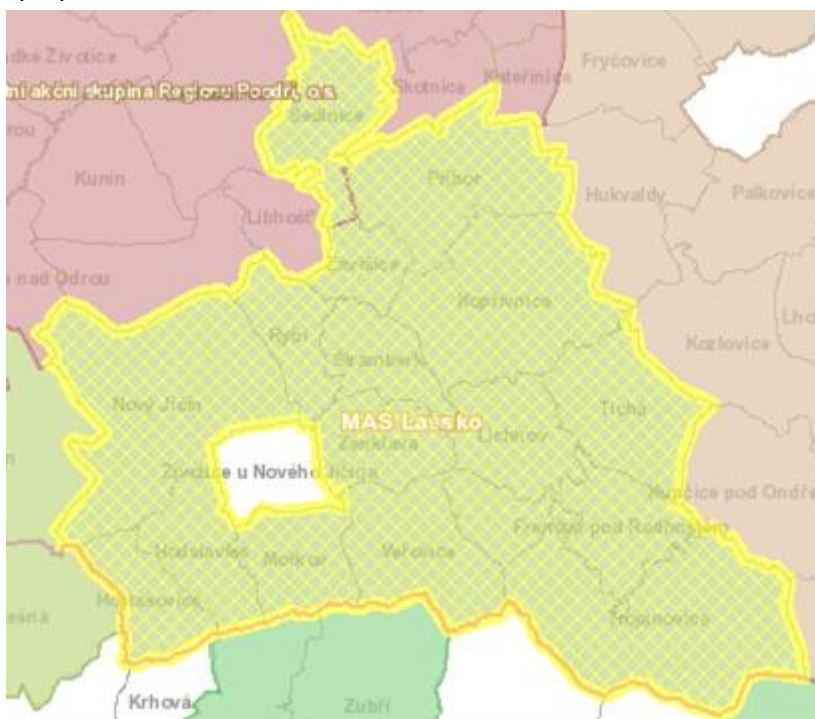
Zdroj dat: Vlastní zpracování

Mapa 6.1.2.1 – Územní působnost značky Beskydy – originální produkt

Zdroj dat: www.regionalni-znacky.cz

Mapa 6.1.2.2 – Mapa působnosti MAS Lašsko

Zdroj dat: www.risy.cz

Mapa 6.1.2.3 – Mapa působnosti Sdružení povodí Sedlnice

Zdroj dat: www.risy.cz

Jak je vidět, na tak poměrně malém území se nachází řada seskupení prolínajících se svou činností, avšak bez jakékoliv vzájemné koncepce, informovanosti a provázanosti aktivit.

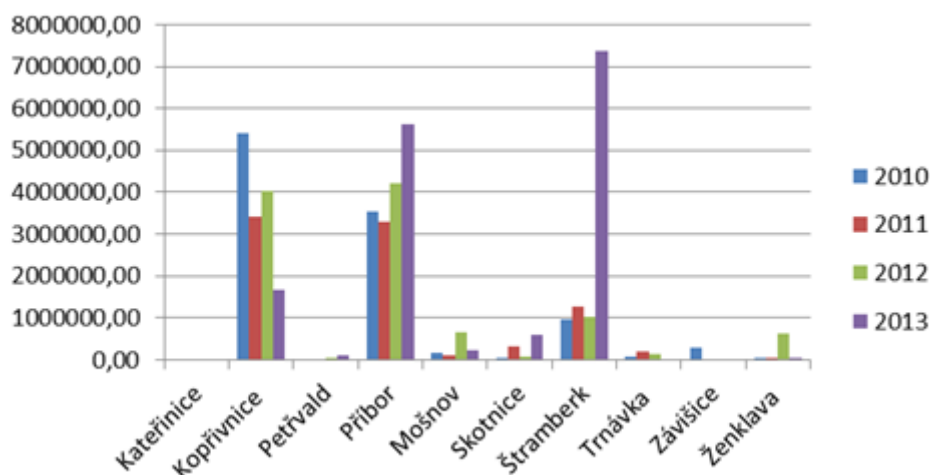
Je nezbytně nutné pravidelné setkávání zástupců jednotlivých organizací a spolupráce v oblasti přípravy akčních plánů, společných projektů, marketingových aktivit v rámci cestovního ruchu a podpory regionu. Tento přístup může maximálně zefektivnit rozvoj a zkvalitnění cestovního ruchu, přičemž je dnoznačně přinesu úspory časové, finanční i personální.

Také by se měla posílit funkce sdružení Lašské brány Beskyd, které zatím nemá žádnou právní subjektivitu. Získání statutu může zvýraznit její kompetence a možnosti zapojení do čerpání finančních prostředků z národních a evropských zdrojů, o to více, když se nacházíme před novým programovým obdobím 2014-2020.

Finanční analýza

V rámci finanční analýzy lze sledovat několik zajímavých informačních zdrojů. Jedním z hlavních informačních zdrojů jsou bezesporu rozpočty jednotlivých obcí ORP Kopřivnice, které jsme srovnali na základě dat z <http://www.rozpocetobce.cz> a jednotlivých obcí a následného vlastního zpracování. Sledovali jsme tyto položky rozpočtu: Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch - § 214 a Zájmová činnost a rekreace - § 342. U některých obcí nebyla data do systému zanesena nebo data vykazovala nulovou hodnotu. Jednalo se o malé obce regionu. U měst ORP, které jsou zároveň i hlavními středisky CR byla data k dispozici, což umožnilo jejich následné srovnání. Informace jsou uvedeny v tabulce a grafu níže.

Graf 6.1.2.11 – Výdaje obcí ORP Kopřivnice na CR 2010-2013

	2010	2011	2012	2013
Kateřinice	0,00	0,00	0,00	0,00
Kopřivnice	5398000,00	3405820,00	4031910,00	1681391,00
Petřvald	0,00	0,00	6700,00	99928,00
Příbor	3542170,00	3300400,00	4197620,00	5613265,00
Mošnov	179600,00	102400,00	657420,00	212000,00
Skotnice	48850,00	329510,00	67230,00	598352,00
Štramberk	976530,00	1259290,00	1028790,00	7366486,00
Trnávka	75110,00	194550,00	137320,00	0,00
Závíšice	277530,00	0,00	0,00	0,00
Ženklaava	22000,00	12500,00	616750,00	43000,00

Zdroj dat: <http://www.rozpocetobce.cz>, vlastní zpracování

Tab. 6.1.2.62 – Rozpočty obcí ORP Kopřivnice za období 2010-2013 – sledované ukazatele CR

Rozpočty obcí ORP Kopřivnice za období 2010-2013 – sledované ukazatele CR									
		rok 2010		rok 2011		rok 2012		rok 2013	
1.	Štramberk	Kč	% z roz- počtu	Kč	% z roz- počtu	Kč	% z roz- počtu	Kč	% z roz- počtu
	Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch § 214	524 270	0,90	879 540	1,09	814 650	1,85	888 696	1,94
	Zájmová činnost a rekreace § 342	452 260	0,78	379 750	0,47	214 140	0,49	6477790	14,13
	celkem	976 530	1,68	1 259 290	1,56	1 028 790	2,34	7 366 486	16,07
2.	Příbor								
	Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch § 214	471900	0,26	408 510	0,27	501 270	0,28	535 020	0,36
	Zájmová činnost a rekreace § 342	3 070 270	1,68	2 891 890	1,94	3 696 350	2,05	5 078 245	3,41
	celkem	3 542 170	1,94	3 300 400	2,22	4 197 620	2,33	5 613 265	3,77
3.	Kopřivnice								
	Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch § 214	2 168 420	0,40	2 110 420	0,40	1 770 670	0,37	213 563	0,05
	Zájmová činnost a rekreace § 342	3 229 580	0,60	1 295 400	0,24	2 261 240	0,47	1 467 828	0,33
	celkem	5 398 000	1,00	3 405 820	0,64	4 031 910	0,83	1 681 391	0,38
4.	Kateřinice								
	Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch § 214	0	0	0	0	0	0	0	0
	Zájmová činnost a rekreace § 342	0	0	0	0	0	0	0	0
	celkem	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Mošnov								
	Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch § 214	0	0	0	0	0	0	0	0
	Zájmová činnost a rekreace § 342	179 600	0,94	102 400	0,93	657 420	3,32	212 000	1,63

	celkem	179 600	0,94	102 400	0,93	657 420	3,32	212 000	1,63
6.	Petřvald								
	Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch § 214	0	0	0	0	0	0	0	0
	Zájmová činnost a rekreace § 342	0	0	0	0	6 700	0,037	99 928	0,36
	celkem	0	0	0	0	6700	0,037	99928	0,36
7.	Skotnice								
	Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch § 214	0	0	0	0	0	0	0	0
	Zájmová činnost a rekreace § 342	48 850	0,62	329 510	4,05	67 230	0,95	598 352	7,38
	celkem	48 850	0,62	329 510	4,05	67 230	0,95	598 352	7,38
8.	Trnávka								
	Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch § 214	0	0	0	0	0	0	0	0
	Zájmová činnost a rekreace § 342	75 110	1,15	194 550	3,68	137320	2,66	0	0
	celkem	75 110	1,15	194 550	3,68	137320	2,66	0	0
9.	Závišice								
	Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch § 214	0	0	0	0	0	0	0	0
	Zájmová činnost a rekreace § 342	277 530	3,29	0	0	0	0	0	0
	celkem	277 530	3,29	0	0	0	0	0	0
10.	Ženkla								
	Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch § 214	0,00	0	0	0	0	0	0	0
	Zájmová činnost a rekreace § 342	22000	0,79	12500	0,12	616 750	5,95	43 000	0,40
	celkem	22 000	0,79	12 500	0,12	616 750	5,95	43 000	0,40
	CELKEM ZA ORP KOPŘIVNICE	10 519 790		8 604 470		10 743 740		15 614 422	

Zdroj dat: <http://www.rozpočetobce.cz>, vlastní zpracování

Z výše uvedených údajů je zřejmé, že drtivá většina financí do CR jde z rozpočtu obcí Štram-berk, Kopřivnice a Příbor, což je přirozené z hlediska koncentrace aktivit v CR.

Velice důležitým aspektem rozvoje regionu a tedy i cestovního ruchu jsou bezesporu také do-tace, a to jak ty na národní tak evropské úrovni. Velice výrazně se pak v rámci ORP Kopřivnice projevi-ly dotace z Regionálního operačního programu NUTSII Moravskoslezsko 2007-2013.

Regionální operační program regionu soudržnosti Moravskoslezsko (ROP MS) byl vytvořen pro programovací období 2007 – 2013, spadající do Cíle 1 – Konvergence. Je jedním z 26 OP, pro- střednictvím kterých mohla ČR získat dotace z EU. Region Moravskoslezsko je územně totožný s Moravskoslezským krajem. (ROP Moravskoslezsko, 2014) Dokument byl zpracován v souladu s Obecnými strategickými zásadami Společenství a Národním strategickým referenčním rámcem (NSRR). Finální verze ROP MS byla Evropskou komisí schválena dne 3. 12. 2007. (RIS, 2014)

Dotace, které přišly z tohoto dotačního programu lze je rozdělit do několika kategorií – dota- ce do dopravní infrastruktury, individuální dotace pro letiště, dotace do cykloturistiky, dotace do infrastruktury CR apod.

ROP MS je financován výhradně z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF). Celková alokovaná částka z fondu byla pro region na celé programové období 732 274 322 EUR.

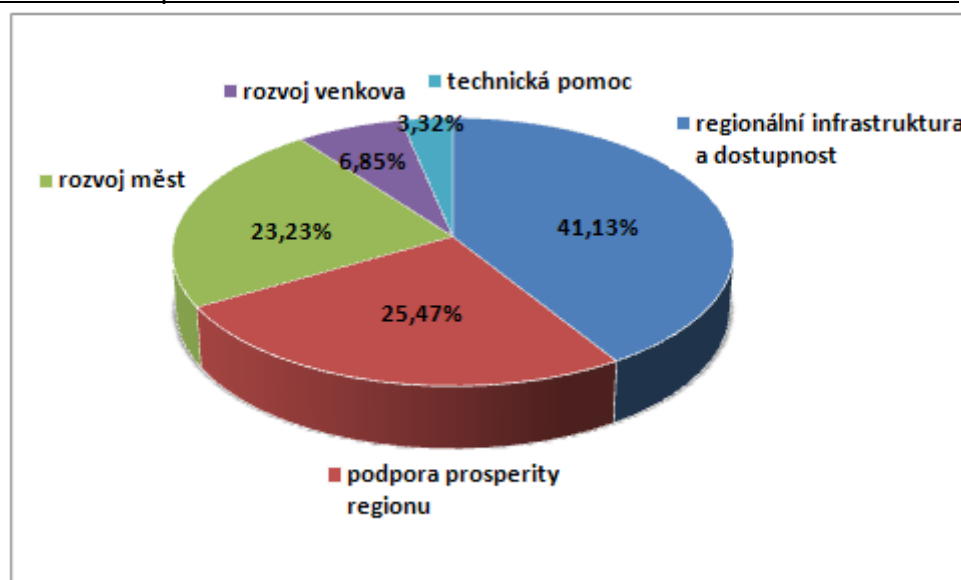
Strategie ROP MS byla realizována v rámci 5 prioritních os, které jsou rozděleny do 13 oblastí podpory.

Tab. 6.1.2.63 – Strategie ROP Moravskoslezsko podle prioritních os

Prioritní osa	Oblast podpory
Regionální infrastruktura a dostupnost	1.1 Rozvoj regionální silniční dopravní infrastruktury
	1.2 Rozvoj a dostupnost letiště Ostrava
	1.3 Rozvoj dopravní obslužnosti
	1.4 Infrastruktura integrovaného záchranného systému a krizového řízení
Podpora prosperity regionu	2.1 Infrastruktura veřejných služeb
	2. 2 Rozvoj cestovního ruchu
	2.3 Podpora využívání brownfields
	2.4 Marketing regionu
Rozvoj měst	3.1 Rozvojové póly regionu
	3.2 Subregionální centra
Rozvoj venkova	4.1 Rozvoj venkova
Technická pomoc	5.1 Implementace operačního programu
	5.2 Podpora absorpční kapacity

Zdroj dat: risy.cz, 2014

Graf 6.1.2.12 – Podíl prioritních os na celkové alokaci ROP MS v období 2007–2013

Zdroj dat: ROP Moravskoslezsko, 2013

V rámci ORP Kopřivnice byla nejvyšší částka přidělena do prioritní oblasti 1- Regionální infrastruktura a dostupnost. Dotace byly určeny převážně na modernizace a rekonstrukce stávající silniční sítě. Během celého období byla do obvodu Kopřivnice alokována částka přes jednu miliardu Kč. Největší objem financí této prioritní osy tvoří projekty žadatele Ostrava, a.s. Stroje a zařízení I., II. a Stroje a zařízení HZS. Přestože hlavním záměrem projektů bylo posílení záchranné techniky hasičské záchranné služby na letišti v Mošnově, dalším účelem bylo zvýšení počtu přepravovaných pasažérů. Tudíž tyto projekty nepřímo ovlivňují rozvoj ČR.

Tab. 6.1.2.64 – Zrealizované projekty ROP NUTS II MS podle jednotlivých prioritních os v období 2007 - 2013

SO ORP KOPŘIVNICE	Priority					celkem
	regionální infrastruktura a dostupnost	podpora prosperity regionu	rozvoj měst	rozvoj venkova	Technická pomoc	
Počet projektů	24	20	22	7	0	73
celkový rozpočet (Kč)	1 017 917 342	152 204 814	223 613 028	80 792 797	0	1 474 527 981

Zdroj dat: www.rr-moravskoslezsko.cz, 2014

U obvodu Kopřivnice byly zařazeny i dva projekty z prioritní osy 3 Rozvoj měst s opatřením Subregionální centra. Konkrétně se jedná o *stavební úpravy piaristického kláštera III. etapa a III. etapa- I. NP*. Opravy budovy kláštera byly zařazeny do kvalifikační práce z důvodu, že představuje největší nemovitou kulturní památku města Příboru. Piaristický klášter se nachází v těsné blízkosti centra města a je významnou součástí MPR. Z celkového přehledu podpořených projektů regionu Kopřivni-

ce, zjišťujeme, že nejvíce projektů bylo směřováno do modernizace a rozšíření doplňkové turistické infrastruktury. EU se tedy spolupodílela na financování provozu a zvýšení kvality IC a marketingových strategií, které vedou k rozvoji, zlepšení organizace, kooperace a propagace v CR.

Tab. 6.1.2.65 – Celokrajské projekty podporující rozvoj CR v regionech Kopřivnice

název příjemce	název projektu	Program	príspevek EU	soukromé	národní	celkový rozpočet
			(Kč)			
KLACR o. s.	Cestovní ruch bez bariér	ROP NUTS II MS	6 444 886	522 570	132 400	7 099 856
KLACR o. s.	Interaktivní mapový informační a rezervační systém	ROP NUTS II MS	6 640 000	1 058 000	302 000	8 000 000
KLACR o. s.	Přeshraniční spolupráce Klastřů CR	OP PS ČR - PL	682 600	76 891	43 567	803 058
KLACR o. s.	Společně správným směrem	ROP NUTS II MS	9 236 725	748 924	156 000	10 141 649
KLACR o. s.	Společně do příhraničia	OP PS ČR - SL	5 280 000	680 920	639 080	6 600 000
KLACR o. s.	Zvyšování kvalifikace zaměstnanců v CR MSK	OP LZZ	9 840 000	1 229 440	1 230 560	12 300 000
MSK	Kraj mnoha barev a příležitostí II	ROP NUTS II MS	25 581 940	3 789 650	728 410	30 100 000
MSK	Moravskoslezský kraj - kraj plný zážitků	ROP NUTS II MS	34 393 202	4 570 900	1 498 489	40 462 590
MSK	Moravskoslezský kraj - kraj plný zážitků II	ROP NUTS II MS	27 537 857	3 200 120	1 650 501	32 397 479
celkem			125 637 210	15 877 415	6 381 007	147 904 632

Zdroj dat: risy.cz; rr-moravskoslezsko.cz; klacr.cz, 2014, Jana Uvírová 2013

První jmenovanou podporovanou kategorií z ROP NUTS II MSK je dopravní infrastruktura, která byla v programovém období 2007-2013 podpořena v celkové výši 107,93 mil. Kč. Bližší informace jsou uvedeny v následující tabulce.

Tab. 6.1.2.66 – Seznam investičních staveb na silnicích II. a III. tříd v regionu Kopřivnice spolufinancované z ROP NUTSII MSK 2007-2013

Označení	Komunikace	Popis stavby
FM+NJ/S/111b	III/4807	Silnice III/4807 Rek. a moder. silnice v rámci průmyslové zóny Brušperk - Trnávka km 2,195-3,603
NJ/S/44b	II/464	Silnice II/464 Mošnov letiště - křižovatka se sil. III/4809
NJ/S/78a	II/480	Silnice II/480 Rek. a moder. silnice v rámci průmyslové zóny Kopřivnice - Štramberk km 0,000-1,975 a 4,075-5,100
NJ/S/85	III/4809	Silnice III/4809 Rek. a moder. silnice v rámci průmyslové zóny Mošnov II/464-I/58 km 0,000-1,305
NJ/S/112a	III/4822	Silnice III/4822 Rek. a moder. silnice v rámci průmyslové zóny Závašice - I/48 km 0,000-1,200 a 2,802 - 3,068
NJ/S/125a	III/4821	Rekonstrukce komunikace III/4821 Rybí-Štramberk-Závašice km 0,000-4,216
NJ/K/19	II/480	Úprava křižovatky ul. Záhumenní II/480 a ul. Kpt. Jaroše v Kopřivnici
NJ/K/30	II/482	Okružní křižovatka silnice II/482 s ulicí Francouzskou a Školní v Kopřivnici
NJ/M1/268	II/480	Silnice II/480 opěrná zeď v obci Štramberk km 4,710 – 4,780
NJ/M1/296	II/480	Rekonstrukce mostu ev. č. 480 – 007 přes potok Sedlnička v obci Ženkla
NJ/S/106	II/482	Silnice II/482 Rek. a moder. silnice v rámci průmyslové zóny I/48 - Kopřivnice km 0,000-8,627
NJ/M2/1	II/480	Rekonstrukce mostů ev. č. 480-001, 480-002 v Kopřivnici
NJ/M2/12	III/48018	Rekonstrukce mostu ev. č. 48018 - 1 přes potok Lubina v obci Mošnov
NJ: okres Nový Jičín, S: silnice (modernizace, rekonstrukce), M1: mosty, opěrné, zárubní zdi, propustky M2: mosty anomálie, K: křižovatky		
BAREVNĚ označené stavby- již hotové		

Zdroj dat: SSMSK, 2013, Jana Uvírová 2013

Dalším velkým specifickým infrastrukturním projektem byl soubor investic na letišti Leoše Janáčka v Mošnově, jejichž cílem bylo zvýšení počtu pasažérů a objemu přepravovaného nákladu. Celková alokovaná částka ve sledovaném období činila 625 436 018Kč (RIS, 2014).

Další dotace do cestovního ruchu byly zejména investičního charakteru, jako projekty zaměřené např. na budování cyklotras – viz tabulka níže nebo podpory rozvoje turisticky navigačních a informačních systémů a IC.

Tab. 6.1.2.67 – Cyklotrasy podpořené ROP NUTS II Moravskoslezsko v období 2007-2013

Trasa č.	Cyklotrasa	Délka trasy (km)	Převýšení (m)
15	Stežka pro cyklisty a chodce " Kopřivnička "	3	2
18	Z Poodří do Beskyd - cyklistické propojení - úsek Kopřivnice	3	1
19	Z Poodří do Beskyd - cyklistické propojení - úsek Příbor	5	2
20	Z Poodří do Beskyd - cyklistické propojení - úsek Vlčovice	2	0

Zdroj dat: Regionpoodri.cz; lasska-brana.cz, 2013, Jana Uvírová 2013

Tab. 6.1.2.68 – Projekty IC a ve studovaných územích - ROP NUTS II Moravskoslezsko v období 2007-2013

Žadatel	název projektu	příspěvek EU	celkový rozpočet
		(Kč)	
Město Štramberk, mikroregion	Turistické informační centrum Štramberk	5 950 000	7 000 000
Povodí Sedlnice, Beskydy-Valašsko,			
Lašská brána Beskyd, Valašské království			
město Kopřivnice	Informačně- orientační systémy ve městě	-	7 000 000
město Kopřivnice/ provozovatel IC	optimalizace umístění, provozu a zvýšení kvality IC	-	750 000
Štramberk	komplexní řešení informačních systémů ve městě Štramberk	-	2 000 000
Zrealizovaný projekt prostřednictvím ROP NUTS II Moravskoslezsko			
Projekty v strategickém návrhu rozvoje CR			

Zdroj dat: Seznam příjemců ROP Moravskoslezsko, 2014; Msocr v MSK, 2009, Jana Uvírová 2013, vlastní úpravy

Je vidět, že financí do regionu přišlo z ROP NUTS II Moravskoslezsko opravdu mnoho. Město Štramberk bylo dokonce největším dotačním příjemcem z celého Moravskoslezského kraje za období 2007-2013 v kategorii města

Další takovou možností jak získat finanční prostředky na aktivity CR byl Operační program přeshraniční spolupráce (OP PS ČR-PL 2007–2013), který navazuje na Program Iniciativy Společenství Interreg IIIA Česká republika – Polská republika, který probíhal v letech 2004-2006. Hlavní oblastí

v programovém období 2007-2013 zaměřenou na CR, byla Oblast podpory 2.2 Podpora rozvoje cestovního ruchu.

Zajímavou možností podpory CR skýtal také Program rozvoje venkova (PRV), který úspěšně navázal na předcházející programové dokumenty: OP Rozvoj venkova multifunkčního zemědělství v ČR, Horizontální plán rozvoje venkova ČR pro období 2004 – 2006, SAPARD a Leader ČR.

Podle portálů eAGRI (c2014) Státní zemědělský intervenční fond v rámci PRV ČR schválil ve studovaném regionu 5 žádostí o dotaci v opatření 4.1 Implementace místní rozvojové spolupráce a 4.2 Realizace projektů spolupráce v celkové výši podpory 3 977 100 Kč.

Tab. 6.1.2.69 – Realizované projekty na podporu rozvoje CR z programu Rozvoj venkova na území SO ORP Kopřivnice

Název projektu	Žadatel	kraj	výše dotace MAS ČR na část pro- jektu	celková dotace na projekt
			(Kč)	
Chuť a vůně regionálních jídel a specialit v Poodří a Podpolaní	KMAS Poodří, o. s.	Moravskoslezský	894 600	894 600
	PMAS Občianske sdruženie MAS LEV, o.z.	Prešovský	0	
Moravské brána do Evropy - nové zázemí pro činnost spolků a propagaci MAS na venkově	KMAS Moravské kras, o. s.	Jihomoravský	857 000	2 121 000
	PMAS Litovelsko-Pomoraví, o. s.	Olomoucký	632 000	
	PMAS Poodří, o. s.	Moravskoslezský	632 000	
Moravská brána do Evropy: mapování a studie obnovy technicko-historických památek na venkově	KMAS Poodří, o. s.	Moravskoslezský	1 126 000	3 002 000
	PMAS Litovelsko-Pomoraví, o. s.	Olomoucký	848 000	
	PMAS Moravské kras, o. s.	Jihomoravský	1 028 000	
Moravská brána do Evropy- nové venkovské expozice a muzea	KMAS Litovelsko-Pomoraví, o. s.	Olomoucký	1 829 500	4 483 000
	PMAS Poodří, o. s.	Moravskoslezský	1 324 500	
	PMAS Moravské kras, o. s.	Jihomoravský	1 329 000	
Příměstský les Šostýn	město Kopřivnice	Moravskoslezský	1 109 000	1 109 000
celkem			11 609 600	11 609 600

Zdroj dat: szif.cz, 2014

6.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Cílové skupiny ORP Kopřivnice se dají rozdělit na dvě základní kategorie, a to návštěvník v letní turistické sezóně a návštěvník v zimní turistické sezóně. Dominantní je samozřejmě letní návštěvník, jelikož možnosti provozování zimních sportů jsou v území značně omezené.

LETNÍ NÁVŠTĚVNÍK	ukazatel
Přijíždí ze vzdálenosti do 50 km	65 %
Přijíždí autem, následně vlakem a na kole	70 %, 10,8 %, 8,8 %
Přijíždí se svým partnerem, známými	70 %
Přijíždí na 1 den	72,8 %
Ubytování většinou u rodiny, známých; penzion, hotel ***	7,4 %, 5,7 %, 4,2 %
Návštěvníci se částečně stravují v restauracích (část dne)	63,7 %
Nejčastěji utratí 201-500 Kč/osoba	50 %
Nejčastěji se jedná o osobu do 34 let	60 %
Nejčastějším návštěvníkem je středoškolák	75 %
Návštěvník má znalost regionu (již zde byl)	75 %
Přijíždí za relaxací, rekreací a pobytem v přírodě; za poznáním; za turistikou a sportem; zábavou a jídlem	32,3 %, 19,3 %, 14,7 %, 11,3 %
Rád by se znovu do regionu vrátil (ale ne dříve než za půl roku)	58,4 %
Hlavním impulsem návštěvy byla dobrá zkušenost a doporučení přátel	75 %
Nejvíce jej láká pěší turistika, cykloturistika, zábava	40 %, 17,3 %, 17 %
Dává regionu přednost před jinými	72,5 %
Návštěvník je s regionem spokojen	98 %
Roste u něj nespokojenost s kvalitou ubytování	25 %
Roste u něj nespokojenost s kvalitou stravování	30 %
Roste u něj nespokojenost se službami pro motoristy	30 %
Roste u něj nespokojenost se službami pro cykloturisty	29 %
Roste u něj nespokojenost s úrovní personálu ve službách	34 %
Roste u něj nespokojenost s čistotou a pořádkem	30 %
Roste u něj nespokojenost s cenami za služby ve vztahu ke kvalitě	42 %
Roste u něj nespokojenost s rozsahem a dostupností ubytovacích kapacit	30 %
Roste u něj nespokojenost s rozsahem a dostupností stravovacích služeb	38 %
Roste u něj nespokojenost s kvalitou komunikací	40 %
Roste u něj nespokojenost s kvalitou a nabídkou sportovních aktivit	36 %
Roste u něj nespokojenost s nákupními možnostmi (obchodní síť)	35 %
Roste u něj nespokojenost se zábavou a společenským vyžitím	30 %
Roste u něj nespokojenost s vybavením pro děti (hřiště, koutky a pod.)	40 %
Návštěvník nezaznamenává žádný druh reklamy/upoutávky na region	70 %
Návštěvník je relativně spokojen s orientačním a navigačním značením	60 %
Informace čerpá z internetu nebo od známých	60 %
IC téměř nenavštěvuje	68 %
Roste u něj nespokojenost s nabídkou a akcemi pro volný čas	39 %

Návštěvník je paradoxně v regionu spokojen	29 %
Nejvíce mu chybí kvalitnější orientačně-navigační systém a rychlé občerstvení/stravovací možnosti; vhodné zázemí pro děti	4 %, 4 %, 3,4 %
ZIMNÍ NÁVŠTĚVNÍK	Ukazatel
Přijíždí ze vzdálenosti do 50 km	69,6 %
Přijíždí autem, následně linkovým autobusem	84,3 %, 7,8 %
Přijíždí se svým partnerem, známými nebo malými dětmi	72 %, 31,4 %
Přijíždí na 1 den, nebo na 3-7 noclehů	78,1 %, 10,1 %
Ubytování většinou v hotelu ***	13,3 %
Návštěvníci se výhradně stravují v restauracích nebo částečně (část dne)	40,6 %, 30,6 %
Nejčastěji utratí 201-500 Kč/osoba	45,7 %
Nejčastěji se jedná o osobu mezi 35-59 let	49 %
Nejčastějším návštěvníkem je středoškolák; roste počet VŠ	46,9 %
Návštěvník má znalost regionu (již zde byl více než 3x)	77,5 %
Přijíždí za relaxací, rekreací a pobytem v přírodě; za turistikou a sportem; poznáním	35,6 %, 29 %, 13,9 %
Rád by se znovu do regionu vrátil a to do půl roku	72 %
Hlavním impulsem návštěvy byla dobrá zkušenost a doporučení přátel	60 %, 9,7 %
Nejvíce jej láká pěší turistika, lyžování a zimní sporty	60,4 %, 38,5 %
Dává regionu přednost před jinými	74,8 %
Návštěvník je s regionem velmi spokojen, spokojen	98 %
Roste u něj nespokojenost s kvalitou ubytování	4,5 %
Roste u něj nespokojenost s kvalitou stravování	9,4 %
Roste u něj spokojenost se službami pro motoristy	64,2 %
Je spokojený s úrovní personálu ve službách	73 %
Je spokojený s čistotou a pořádkem	82 %
Je spojený s úrovní cen za služby ve vztahu ke kvalitě	45 %
Je spokojený s rozsahem a dostupností ubytovacích kapacit	45 %
Je spokojený s rozsahem a dostupností stravovacích služeb	74 %
Je spokojený s kvalitou komunikací a parkovišť	76 %
Je poměrně spokojený s kvalitou a nabídkou sportovních aktivit	64 %
Je relativně spokojený s nákupními možnostmi (obchodní síť)	54,5 %
Roste u něj nespokojenost se zábavou a společenským vyžitím	10 %
Je spokojený s vybavením pro děti (hřiště, koutky apod.)	50 %
Návštěvník nezaznamenává žádný druh reklamy/upoutávky na region	48,5 %
Návštěvník je relativně spokojen s orientačním a navigačním značením	83 %
Informace čerpá z internetu nebo od známých	65 %
IC téměř nenavštěvuje	93,2 %
Mírně u něj roste nespokojenost s nabídkou a akcemi pro volný čas	42 %
Návštěvník je paradoxně v regionu spokojen	56,5 %
Nejvíce mu chybí veřejná doprava, malé a špatné sjezdovky, málo vybavení pro děti	2,6 %, 2,4 %, 2,4 %

Zdroj dat: Vladimír Vavrečka, Výzkumná studie TO B-V 2013, vlastní zpracování

b) Analýza rizik

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Druh rizika	Závažnost rizika ⁶	Pravděpodobnost/četnost výskytu rizika ⁷	Předcházení/eliminace rizika ⁸
Postupná ztráta klientely	katastrofická	častá	Posílení tržní pozice „letní“ nebo lépe „celoroční“ destinace – propracovanější nabídka programů a produktů pro tuto období
Zaměření nabídky z většiny na, již ne příliš atraktivní, poznávací turistiku	kritická	častá	Zapojení nových či zatím ne zcela využívaných atraktivit; zaměření na zážitek, smysly, kreativní formy CR, netradiční prohlídky apod.
Nedostatečná koordinace marketingu	kritická	občasná	Zlepšení informovanosti (propagace) v souladu s charakterem cílových skupin (metody, způsoby, média; Identifikace zásadních odlišností (silných stránek) destinace a propojení destinace s těmito jedinečnostmi Propojení nabídky na nejnavštěvovanější atraktivitu v blízkosti TO Beskydy – Valašsko (např. Ostrava

⁶ Dělí se na:

- katastrofickou (ohrožení a zastavení dalšího vývoje CR, pokud nemá být CR postupně utlumován, je třeba provést zásadní opatření k obnovení vývoje);
- kritickou (zásadní narušení rozvoje CR, případně jeho utlumení. Vyžaduje opatření k tomu, aby bylo dosaženo požadovaných parametrů v plánovaných termínech);
- významnou (narušení rozvoje CR. Správným řízením je možno dosáhnout požadovaných parametrů v plánovaných termínech) a
- nevýznamnou (nepodstatné narušení rozvoje CR. Operativním řízením lze obnovit plánovaný vývoj).

⁷ Dělí se na:

- častou (je častý výskyt, nebezpečí je trvalé);
- občasnou (lze očekávat, že nebezpečí nastane několikrát);
- malou (vyskytne se někdy během životního cyklu, je rozumné předpokládat, že nebezpečí nastane);
- nepravděpodobnou (výskyt je nepravděpodobný, ale možný, lze předpokládat, že nebezpečí může výjimečně nastat).

			DOV, ZOO, VMP Rožnov)
Nedostatek vhodných parkovacích ploch/špatné dopravní spojení	významná	občasná	Zlepšování spojení s regiony cílových skupin (propojení na nadnárodní a národní síť dálnic a rychlostních komunikací), nabídka služeb pro cestující vlakem (rostoucí ceny pohonných hmot a frekvence dopravy, nárůst nabídky rychlovlaků; podpora tvorby „nových“ záchytných parkovacích ploch a kyvadlové dopravy
Zmenšování tradičních cílových skupin bez náhrady novými	významná	častá	Zaměření se polskou klientelu, rovněž tradiční a zvyklou na Beskydy. Zaměření se na klientelu, schopnou využívat leteckého spojení s Letiště Leoše Janáčka (Francie, Velká Británie).
Klesající počet návštěvníků 50+	významná	občasná	Vylepšování vybavenosti pro cílové skupiny (senioři, rodiny s dětmi). Populace stárne a proto je potřeba se této cílové skupině intenzivně věnovat.
Klesající kvalita služeb/rostoucí nespokojenost s kvalitou ubytovacích a stravovacích kapacit	významná	častá	Zavádění standardů kvality – technická (tvrdá) kvalita – Hotel stars; měkká kvalita – projekt ČSKS + projekty Czechtourismu s AHR. Následná propagace a podpora certifikovaných; větší podpora regionálních výrobků a tradičních služeb
Podfinancování CR	významná	občasná	Podpora podnikatelů v oblasti investic do infrastruktury (pobídky, pozemky, nájmy, dotační poradenství, informační osvěta, poradenství v oblasti zahájení podnikání).
Neinstitucionalizované prostředí (Lašská brána Beskyd)	malá	malá	Vytvoření právní identity Lašské brány Beskyd – možnost tvorby projektů, získávání dotačních prostředků, servis pro podnikatele.
Pokles příjmů z cestovního ruchu	katastrofická	častá	Důsledná společná koordinace aktivit – value for money, poplatky z ubytování a rekreace + zpětná podpora CR; registr reálných odubytování + vazba na nové a atraktivní formy (karty hosta, bonusové mapy, společné vstupenky apod.) – modely Slovensko, Rakousko
Roztříštěnost financí, aktivit, času, lidských zdrojů, MTZ mezi několik subjektů v CR	významná	častá	Vytvoření komunikační platformy a pravidelné setkávání výkonných pracovníků organizací Lašská brána Beskyd, MIC Štramberk, Příbor, Kopřivnice, DM TO B-V, provozovatelé hlavních atraktivit, MAS Lašsko, Povodí Sednice

Zdroj dat: vlastní zpracování, některá data vychází z Výzkumu TO B-V, V. Vavrečka 2013

6.1.4. SWOT analýza oblasti

SWOT analýza je nástroj, jehož prostřednictvím je zmapována a zanalyzována současná situace. Jedná se o metodu kvalitativního zhodnocení všech aspektů řešené problematiky, jejíž podstata spočívá v třídění a ohodnocení jednotlivých faktorů do čtyř skupin. Analýzou vzájemného působení jednotlivých faktorů silných a slabých stránek vůči příležitostem a ohrožením je možné získat nové informace charakterizující a hodnotící úroveň jejich vzájemného střetu. Cílem SWOT analýzy je přehledně uspořádat a zhodnotit výchozí poznatkovou základnu pro formulaci cílů a potřeb cílových skupin.

Tato analýza je významná z mnoha důvodů. Poskytuje logický rámec pro hodnocení stávající a budoucí situace, ze kterého je možné dovodit nejhodnější strategické alternativy. Vede ke zlepšení celého systému, při periodickém provádění umožňuje přehodnocovat význam jednotlivých oblastí. Prostřednictvím výsledků SWOT analýzy je možné zvolit vhodnou strategii pro dosažení dlouhodobých cílů.

ORP Koprivnice z hlediska cestovního ruchu	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Vysoká koncentrace atraktivit CR – zejména kulturně-historických a přírodních, výjimečná koncentrace rozhleden • Povědomí o destinaci – zejména pro MSK, OL, ZL • Dostatečná koncentrace ubytovacích a stravovacích zařízení • Dobré podmínky pro cykloturistiku a pěší turistiku • Existence lokálního destinačního managementu – lašská brána Beskyd • Relativně dobrá dopravní dostupnost • Dobrá značka TO Beskydy-Valašsko • Blízkost Letiště Leoše Janáčka Ostrava • Blízkost zahraničních trhů - Polsko a Slovensko 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečná vybavenost infrastrukturou a supra strukturou cestovního ruchu s trendem zhoršování v posledních 4 letech • Nevyhovující situace v dopravě – špatná kvalita komunikací, rovněž však není hodnocena pozitivně dopravní obslužnost (málo parkovacích míst) • Mizivá nabídka pro zimní turistickou sezónu (omezené klimatické podmínky a sklon terénu) • Málo doplňkových atraktivit – zábava, zážitky apod. • Minimum aktivit nezávislých na počasí • Minimum zařízení odpovídajícím současným trendům – aquaparky/wellness, hipoturistika, golf, tematické parky apod. • Zhoršující se kvalita služeb – zejména ubytovacích a stravovacích
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> • Posílení tržní pozice „letní“ nebo lépe „celoroční“ destinace – nabídka programů a produktů pro tato období • Zlepšení informovanosti (propagace) v souladu s charakterem cílových skupin (metody, způsoby, média ...) • Identifikace zásadních odlišností (silných stránek) destinace a propojení destinace 	<ul style="list-style-type: none"> • Postupná ztráta klientely, zejména tuzemské (nižší zájem zejména v letním a mimosezonním období) • Zhoršení pozice horské/podhorské destinace, vhodné pro odpočinek, relaxaci, zábavu a sport a při tom neschopné zajistit potřebnou kvalitu služeb a vybavenosti supra a infrastrukturou. Z pohledu hodnocení návštěv-

<p>s těmito jedinečnostmi – hory, výhledy do krajiny, zdravé životní prostředí, zdravé potraviny z Beskydské přírody, komplexní a rozmanitá nabídka jednotlivých částí destinace (nutná spolupráce a koordinace aktivit a nabídky ze strany destinačního managementu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inovace produktů cestovního ruchu a nabídky aktivit, spojených zejména se zážitkovým turismem • Zapojení nových či zatím ne zcela využívaných atraktivit (např. legendy, rodáci, farmy, hipoturistika, golf, wellness apod.) • Propojení nabídky na nejnavštěvovanější atraktivitu v blízkosti TO Beskydy – Valašsko • Vylepšování vybavenosti pro cílové skupiny (senioři, rodiny s dětmi) • Dostupnost – zlepšování spojení s regiony cílových skupin (propojení na nadnárodní a národní síť dálnic a rychlostních komunikací) - PL • Klidová doprava (parkování) – nutná podmínka zvládnutí narůstajícího počtu návštěvníků, využívajících vlastní automobil • Vzhledem k omezeným zdrojům pro investice do infra a supra struktury cestovního ruchu je potřebné toto nahradit úzkou spoluprací aktérů při zajištění stávající nabídky a nadprůměrnou úrovní služeb • Zaměření se na tuzemskou klientelu (největší, tradiční) dobrá image „Beskyd“, „Lažska“ a Valaška“ • Posílení pozice u tuzemské klientely, ve vazbě na jedinečnosti TO • Zaměření se polskou klientelu, rovněž tradiční a zvyklou na Beskydy • Zaměření se na klientelu, schopnou využívat leteckého spojení s LLJ (Francie, Velká Británie) 	<p>níků je však zejména zhoršující se hodnocení v podstatě všech služeb významným varováním</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmenšování tradičních cílových skupin bez náhrady novými. Pokud tedy nedojde ke zvýšení pozornosti zejména k mladší a střední generaci, je zde reálná hrozba pokračujícího úbytku návštěvníků a turistů • Klesající počet návštěvníků 50+ není dobrým znamením proto, že trh seniorů a zkušenější střední generace vzhledem k demografickému vývoji narůstá • Rostoucí tlak konkurence na nerostoucích (někdy i se zmenšujících) trzích. Zejména domácí turisté a návštěvníci budou pod stále větším tlakem převážné většiny dalších tuzemských destinací s podobným nabídkovým profilem (Jeseníky, Jizerské hory, Krkonoše, Krušné hory, Orlické hory, Šumava atd.) • Zhoršující se situace s nabídkou služeb a zejména v mimosezóně a zimní sezóně
--	---

Pokud bychom chtěli stručně charakterizovat ORP Kopřivnice z hlediska CR a jeho silných, slabých stránek, příležitostí a ohrožení, můžeme konstatovat, že mezi jeho silné stránky patří bezpečná hustá síť přírodních a zejména kulturně-historických atraktivit, vysoká koncentrace ubytovacích a stravovacích kapacit, relativně dobrá dopravní dostupnost, blízkost zahraničních trhů (SK, PL) a dobrá, zavedená značka TO Beskydy-Valašsko. Mezi jednoznačná negativa patří absence výjimečné supra a infrastruktury, mizivá zimní nabídka a nabídka trávení volného času nezávislé na počasí a také, což je dost znepokojující, snižující se úroveň kvality poskytovaných služeb (zejména těch ubytovacích a stravovacích). Jako příležitost dalšího rozvoje vnímáme zefektivnění propagace a marketingu, identifikace jedinečností, kterými území vyniká oproti konkurenci, zaměření se na blízké zahraniční trhy, posílení spolupráce mezi subjekty CR a využití blízkosti civilního letiště Leoše Janáčka v Mošnově. Jako výrazné ohrožení dalšího rozvoje území z hlediska CR vnímáme především postupnou ztrátu klientely, zejména té tuzemské a tedy i zmenšování tradičních cílových skupin bez náhrady novými. Za velmi rizikové vnímáme klesající počet návštěvníků 50+, jelikož trh seniorů a zkušenější střední generace vzhledem k demografickému vývoji stále narůstá.

6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Správní obvod Kopřivnice spadá do okresu Nový Jičín. Je situován do jihovýchodní části Moravskoslezského kraje (dále jen MSK), který vznikl 1. 1. 2000 nabytím účinnosti ústavního zákona č. 347/1997 Sb. Svou plochou patří mezi nejmenší obvody (121,28 km²), zaujímá jen 2,2 % celkové rozlohy a řadí se tak na 15. místo z 22 obvodů Moravskoslezského kraje. Správní obvod zahrnuje deset obcí, z toho tři se statusem města (Kopřivnice, Štramberk a Příbor). Pověřenými obecními úřady jsou města Kopřivnice a Příbor. Největší koncentrace obyvatelstva je v obcích Štramberk, Příbor a Kopřivnice, která je zároveň centrem správního obvodu. Z celkového počtu 41 511 obyvatel správního obvodu je právě zde soustředěno 85,7 %. Hustota obyvatelstva činí 342 obyvatel/km², čímž výrazně převyšuje krajský i republikový průměr. Počet obyvatel na území činí 3,3 % z celkového počtu obyvatel kraje, tudíž je řazen na 11. Místo (ČSÚ, 2013).

ORP Kopřivnice lze z hlediska cestovního ruchu charakterizovat následovně. Území nabízí řadu atraktivit pro rozvoj cestovního ruchu a to jak přes hlavní letní turistickou sezónu, tak mimo sezónu. Částečně je vhodné i pro zimní sporty, ale pouze v lokálním měřítku. Je zde vysoká koncentrace kulturně historických a přírodních atraktivit, značených pěších i turistických tras. Region je využíván zejména pro jednodenní výlety, popřípadě 3 denní (z drtivé většiny prodloužené víkendy). Většinou se jedná o obyvatele České republiky, zejména pak Moravskoslezského, Zlínského a Olomouckého kraje, následují návštěvníci z Polska, Slovenska, Německa a dalších zemí, kterých již není takové procentní zastoupení. Významným zdrojem návštěvníků jsou pak hromadné zájezdy, a to především školní a skupinové výlety z ČR a PL.

V ORP Kopřivnice se realizuje převážně rekreace každodenní (v pracovní dny po práci) a rekreace krátkodobá (ve dnech pracovního volna – min. 1 den, max. 4 dny). Rekreace pobytová (o dovolené) se realizuje především ve Štramberku, který, jako historické město s malebným okolím, je turisticky přitažlivé.

Na území SO ORP je evidováno 219 památkově chráněných objektů, konkrétně ve městech Štramberk, Kopřivnice a Příbor. Největší počet těchto památek je možno nalézt ve městě Štramberk, kde jich je evidováno 130. Dále jsou na území SO ORP evidovány 2 městské památkové rezervace (MPR). Příborskou MPR (8,5 ha, od r. 1989) tvoří 54 památek a Štramberskou, kde je 130 památek.

Ve srovnání s ostatními městy ČR se města Lašské brány Beskyd vyznačují nadprůměrným počtem kulturních památek, což způsobuje jejich vysokou atraktivitu.

V ORP se dále nachází velkoplošné zvláště chráněné území - CHKO Poodří, které zasahuje do severní části obce Petřvald. Z hlediska přírodního bohatství je ORP Kopřivnice velice bohaté a vytváří vhodné podmínky pro rozvoj cestovního ruchu, zejména toho ekologicky orientovaného. Nachází se zde řada památných stromů, maloplošných chráněných území, například národní přírodní památka Jeskyně Šipka, přírodní památka Kamenárka, Váňův kámen, Rybníky v Trnávce apod. V území se tak přirozeně nachází vysoká koncentrace chráněných a jedinečných druhů fauny a flóry (EVL Poodří, PP Kamenárka, PP Podbeskydí). Přírodní bohatství se projevuje i po stránce geologické, kdy můžeme na území ORP nalézt řadu geologických útvarů, především z štramberských vápenců, nebo slepencových pískovců až písčitých slepenců bašského souvrství. Právě pro vysokou koncentraci a unikátnost geologických výtvarů bylo území navrženo na geopark s názvem Geopark Podbeskydí.

Pokud bychom řekli, že území ORP je velice bohaté na přírodní krásy a unikáty jak z oboru botaniky či geologie, těžko pak popsat atraktivitu území z hlediska koncentrace památek, kterých se zde nachází 219. Území je tak z krajinářského i historického hlediska velmi pestré a nabízí řadu možností pro rozvoj cestovního ruchu.

Území je z geomorfologického hlediska poměrně atraktivní a vytváří zajímavé podmínky zejména pro pěší turistiku, v jižní části ORP pak i pro zimní sporty, ovšem v omezené míře. Toto má souvislost i se začleněním území do mírně teplé klimatické oblasti, které se nevyznačuje dlouhými zimami s vysokou sněhovou pokrývkou. Lokalita pro zimní sporty (okolo Červeného kamene v Kopřivnici) má význam pouze lokální. V území se nachází několik vodních ploch, které jsou určeny částečně k rekreaci, ale spíše k retenčním a ekologickým (krajinotvorným) úkolům. Nejvýznamnější je pak Větkovická přehrada v Lubině u Kopřivnice, ta se v průběhu letních měsíců stává významným rekreačním centrem, ovšem pouze lokálního významu. V historii svou významnou roli sehrály také podpovrchové vody, a to ve městě Štramberk, kde fungovaly lázně s radioaktivními prameny, jejichž význam a věhlas překračoval hranice regionu. V současné době je původní areál očních lázní v neutěšeném stavu a čeká na nového majitele.

Pokud bychom chtěli celkově shrnout potenciál CR ORP Kopřivnice a také jeho využití, lze konstatovat následující. Lokalita je výrazně nadprůměrná zejména z hlediska koncentrace kulturních aktivit (muzea, galerie, zoo, botanické zahrady, hrady, arboreta atd.), stravovacích zařízení a částečně ubytovacích (nekvalitní data), je výjimečná koncentrací rozhleden, nadprůměrná z hlediska pěších tras a cyklotras, poskytuje zvýšené množství služeb v turistických informacích (4 oficiální TIC na region). ORP Kopřivnice lze dále vyhodnotit jako průměrnou z hlediska aktivit pro zimní turistiku a výrazněji ztrácí z hlediska sportovních zařízení (zejména z pohledu golfu, agroturistiky, aquacenter). Výše uvedený potenciál pro analyzované kategorie umí vesměs poměrně dobře využít až na kategorii sport.

Struktura ubytování je v ORP rozmanitá, zejména se pak jedná o malé penziony a ubytování v soukromí. Koncentrace ubytovacích kapacit je z drtivé většiny do měst Kopřivnice, Příbor, Štramberk. Celkem se jedná o 66 oficiálních ubytovacích zařízení a 1 446 lůžek v celém ORP.

Najdeme zde kategorii kemp, turistická ubytovna, ale i hotel ****. Hotely typu **** najdeme ve městě Štramberk (Hotel Gong – omezený provoz, Hotel Štramberk). Kempy poté ve městě Příbor a Štramberk. V Kopřivnici se jedná zejména o ubytování typu hotel a penzion. Příbor je charakteristický větším počtem penzionů. Největší koncentraci ubytování v soukromí identifikujeme ve Štramberku (22). U penzionů, kempů a ubytování v soukromí se jedná spíše o turistickou klientelu, u hotelů spíše o klientelu typu business, incentiva, mice, svatebčany apod. Úze-

mí ORP Kopřivnice disponuje velkým množstvím ubytovacích zařízení různé kategorie, ale chybí exkluzivita nebo její větší marketingová podpora (dle celosvětových trendů – mobilní aplikace, sociální sítě, internet), ale především nabídka vyžití a doplňkových služeb.

I když se v ORP nenachází hlavní komunikační tepny (dálnice, rychlostní komunikace), leží na poměrně strategickém území mezi ORP Frýdek-Místek a ORP Nový Jičín, které mají výborné napojení na případné zdrojové trhy (Ostravsko-karvinská aglomerace, Frýdek-Místek, Olomouc, Brno, Polsko). Při prezentaci území z hlediska jeho atraktivity a dopravní dostupnosti by měly kooperovat právě ORP Kopřivnice s ORP Nový Jičín a ORP Frýdek-Místek. Zatím je nedostatečné využití napojení na mezinárodní tepnu E462 a tedy velký polský trh. Když vezmeme jen vojvodství Opolské a Slezské, které hraničí s Moravskoslezským krajem, tak se jedná o celkem 1 016 213 obyvatel Opolského voj. a 4 630 364 obyvatel Slezského voj., tedy cca 5 600 000 osob (GUS PI 2011). Kapitolou samou o sobě je pak letiště Mošnov. Pokud se bavíme o nutnosti větší kooperace při lákání turistů z domácích zdrojů a přílehlých trhů – Polsko, Slovensko, v případě lákání vzdálenějších zahraničních trhů je nezbytná úzká kooperace s Letištěm Leoše Janáčka v Mošnově, které se nachází v našem ORP a je jediným civilním letištěm v Moravskoslezském kraji.

Pokud si data srovnáme s nejvýraznějšími celoevropskými trendy, tedy především změnu motivace cestování, můžeme vyvodit několik závěrů.

Je velice patrný posun od cestování za „hmatatelným“ k cestováním za „nehmotným“ (zážitky, emoce, poznávání). Tento trend dále posiluje roli poznávacího turismu, jehož součástí je i turismus kulturní a kreativní (tzv. kognitivní CR a creative industries).

Lidé necestují za ubytováním, pokud se samozřejmě nejedná o naprostý unikát nemající obdoby (např. v severských zemích ledový hotel apod.), ale za zážitky, atraktivitou území a rozsahem služeb. S tím souvisí ještě další fakt, a to posun od poznávání k relaxaci a zábavě!

Dle průzkumu TO bylo zjištěno, že ubytovaní návštěvníci nejčastěji nocují u známých nebo na vlastní chalupě, následuje penzion a v roce 2013 významně narostl počet ubytovaných v hotelech s 3 a více hvězdičkami (téměř dvojnásobek oproti loňsku).

Je patrný posun od cestování za „hmatatelným“ k cestováním za „nehmotným“ (zážitky, emoce, poznávání), s tím souvisí i emoce spojené s chutí a dobrým jídlem. V posledních letech velice roste gastronomický boom a s tím spojené různé aktivity, promítající se do cestovního ruchu – zážitková gastronomie, gastro tours, pivní stezky, gastro festivaly, školy vaření, gastronomické soutěže a to jak profi tak amatérských kuchařů, vydávání regionálních kuchařek, pořádání tematických večerů apod. Také je patrný výrazný zájem o farmářské trhy, regionální potraviny a zdravé, poctivé potraviny.

Zákazník se tak stává náročnější a také zkušenější, za kvalitu si pak umí připlatit. I toto může být jedním z hledisek špatného hodnocení kvality služeb stravovacích zařízení v ORP.

Každopádně je nutné tento trend podchytit a pokusit se více zapojit do realizace specifických gastronomických akcí s regionálním přesahem a dbát na zvyšování kvality služeb, vždyť přes 70 % návštěvníků přijíždí na základě vlastní zkušenosti nebo doporučení známých.

Populace také stárne a senioři jsou nejrychleji rostoucí cílovou skupinou (tzv. seniorizace). Stále širší počet seniorů se zapojuje do cestovního ruchu nejen na regionální či národní úrovni, ale i na mezinárodní úrovni. Právě segment seniorů patří mezi typické představitelé tzv. kulturního turismu. Cestovatelé, turisté, návštěvníci stále více chtějí poznávat různé kultury, jejich charakteristiky (kuchyně, zvyky, tradice, řemesla, umění atd.). Dalším fenoménem je pak kreativní turismus - ten představuje jednu z forem cestovního ruchu, která se vyznačuje specifickou motivací a obsahem pobytu. Cílem účastníků kreativního turismu je získat nové umělecké, řemeslné, duševní nebo i jiné

tvůrčí dovednosti během relativně krátké doby (např. během prodloužených víkendů, během jednoho týdne v rámci příslušných kursů či tzv. tvůrčích dílen atd.). Snahou je tedy nejen kultury pasivně poznávat, ale učit se jim (jazyky, vaření, řemesla, místní hudební nástroje atd.) a tím se nejen zdokonalovat ve svém poznání, ale i sbírat zážitky. Nové produkty tak musí být založeny na výjimečných a dlouhodobě zapamatovatelných zážitcích. Destinace a poskytovatelé služeb také musí počítat s individualizací preferencí a díky tomu i se specializací a diferenciací nabídky.

Trendy v Moravskoslezském kraji nejlépe vystihují golf, hipoturistika, incentiva. Co se týče zdrojů informací zahraniční klientely (tedy vhodné komunikační kanály pro marketing a propagaci), pak průzkumy ukázaly, že k nejrozšířenějším zdrojům informací patří tzv. Word of Mouth („šeptanda“), která přichází k potenciálním návštěvníkům nejčastěji od příbuzných a známých. Důležitým komunikačním kanálem je internet.

Počet přijíždějících hostů do TO Beskydy - Valašsko v letech 2000 až 2010 kolísal mezi cca 360 tis. (minimum, rok 2010) a 447 tis. (maximum, rok 2002), avšak s patrným dlouhodobým trendem poklesu.

V regionu převažují návštěvníci ze vzdálenosti do 50 km, jejich podíl je cca 65 %. Podíl těch, kteří přijíždějí ze vzdálenosti větší než 50 km, se dlouhodobě výrazně nemění.

Nejvíce návštěvníků přijíždí autem, výjimečná není ani cesta vlakem. Dvě třetiny turistů doprovází partner/ka, přátelé či známí, rodin s dětmi přijíždí cca 30 %.

Neustále se zvyšuje počet návštěvníků přijíždějících do regionu na jeden den (72,8 %), v souvislosti s tím došlo k poklesu využití ubytovacích zařízení.

Z pohledu věkové struktury převládají v Beskydech v letním období návštěvníci do 34 let věku (téměř 60 %). Počet padesátníků a seniorů (60+) v posledním roce výrazně klesnul.

Dlouhodobě je hlavním motivem návštěvníků k cestě do Beskyd relaxace a rekreace, spojená s pobytem v přírodě (téměř 1/3), za poznáváním přijíždí jedna pětina návštěvníků, za turistikou a sportem cca 15 % (v roce 2013 bylo sportovců nejméně za sledované období).

Hlavním impulsem pro návštěvu Beskyd se dlouhodobě jeví vlastní dobrá zkušenost a doporučení přátel (dohromady cca 75 %).

Souhrnné hodnocení spokojenosti se službami za léta 2010 – 2013 jasně ukazuje zhoršující se trend kvality služeb. Prudký pokles kvality ubytovacích, stravovacích kapacit, servisu personálu mezi lety 2013 a 2014.

Délka pobytu v zimních měsících se v posledních dvou letech prodlužuje, přibýlo pobytů s 3 a více noclehy. Přibývá rodin s dětmi, zejména s těmi menšími. Tento trend je opačný oproti letním měsícům, kdy naopak trend příjezdů rodin s dětmi má klesající tendenci.

Celkově lze tedy hodnotit spokojenost návštěvníků se službami v destinaci jako o poznání horší v porovnání se spokojeností s vybaveností regionu.

Obecně klesá zájem o klasická zařízení CR jako muzea, hrady, rozhledny a naopak stoupá zájem po prožitku, interakci a zábavě, což plně koresponduje s aktuálními trendy v MSK, ČR i Evropě. Klasická muzea a hrady již netáhnout, je nutné stále více zapojovat do programu netradiční prohlídky, prožitky a akce a historii prezentovat neotřelou a zábavnou formou. Velkým fenoménem jsou kulturní a společenské akce, které výrazně zvyšují návštěvnost (markantní např. u Valašského muzea v přírodě). Velikým faktorem ovlivňující návštěvnost je počasí, jehož negativní účinky lze opět eliminovat zapojením netradičních akcí a umístěním programu do vnitřních prostor.

V regionu se výrazně projevila intenzivní podpora (marketingová i finanční) technických památek v MSK a zejména dobudování a spuštění areálu Dolní oblasti Vítkovic v Ostravě, které zažívají návštěvnický boom a každým rokem otvírají další část expozice. Částečně se to projevilo

i u Technického muzea v Kopřivnici (v rámci Stezky technických atraktivit). V budoucnu by bylo dobré více s těmito tahouny návštěvnosti spolupracovat a vymyslet formu vzájemné propagace, marketingu a kooperace (např. v souvislosti s pořádáním tradičního festivalu Colours of Ostrava).

Území ORP Kopřivnice spadá do TO Beskydy-Valašsko, která má vlastní destinační management (DM TO B-V), kde má na starosti marketing celé oblasti a centrální projekty. Orientuje se především na blízké zahraniční trhy - Polsko, Slovensko, částečně Německo a také na domácí turisty.

Z Regionálního hlediska je významná role Lašské brány Beskyd, která sídlí v Kopřivnici a vznikla na základě vzájemné dohody 4 měst (Kopřivnice, Příbor, Štramberk, Hukvaldy) o provázání aktivit v CR a marketingu regionu. LB spravuje také kompletní turistické informace o oblasti a dává podněty k vytváření a realizaci společných projektů.

Dále zde existuje MAS Lašsko a Sdružení Povodí Sedlnice, které částečně také vstupují do regionálního rozvoje a rozvoje CR. Na tak poměrně malém území se nachází řada seskupení prolínajících se svou činností, avšak bez jakékoliv vzájemné koncepce, informovanosti a provázanosti aktivit.

Je patrné volání stále většího počtu aktérů cestovního ruchu po síťování, prohloubení spolupráce a koordinaci turismu v TO B-V. Vzhledem k omezeným zdrojům pro investice do infra a supra struktury cestovního ruchu je potřebné toto nahradit úzkou spoluprací aktérů při zajištění stávající nabídky a nadprůměrnou úrovní kvality služeb. Nezbytná je zde role a rozvoj činnosti profesionálního destinačního managementu.

Je nezbytně nutné pravidelné setkávání zástupců jednotlivých organizací a spolupráce v oblasti přípravy akčních plánů, společných projektů, marketingových aktivit v rámci cestovního ruchu a podpory regionu. Tento přístup může maximálně zefektivnit rozvoj a zkvalitnění cestovního ruchu, přičemž jednoznačně přinesu úspory časové, finanční i personální.

Také by se měla posílit funkce sdružení Lašské brány Beskyd, které zatím nemá žádnou právní subjektivitu. Získání statutu může zvýraznit její kompetence a možnosti zapojení do čerpání finančních prostředků z národních a evropských zdrojů, o to více, když se nacházíme před novým programovým obdobím 2014-2020.

Většina financí do CR jde z rozpočtu obcí Štramberk, Kopřivnice a Příbor, což je přirozené z hlediska koncentrace aktivit v CR. Velice důležitým aspektem rozvoje regionu a tedy i cestovního ruchu jsou ale bezesporu také dotace, a to jak ty na národní tak evropské úrovni. Velice výrazně se pak v rámci ORP Kopřivnice projeví dotace z Regionálního operačního programu NUTSII Moravsko-slezsko 2007-2013. Město Štramberk bylo dokonce největším dotačním příjemcem z celého Moravsko-slezského kraje za období 2007-2013 v kategorii města.

Hlavními slabými stránkami území z hlediska CR jsou postupná ztráta klientely, zejména tuzemské (zejména v letním a mimosezonním období), nedostatečná vybavenost infrastrukturou cestovního ruchu s trendem zhoršování v posledních 4 hodnocených letech, nevyhovující situace v dopravě – špatná kvalita komunikací, rovněž však není hodnocena pozitivně dopravní obslužnost a zhoršující se kvalita služeb. Hlavními hrozbami tak jsou zhoršení pozice podhorské destinace, vhodné pro odpočinek, relaxaci, zábavu a sport a při tom neschopné zajistit potřebnou kvalitu služeb a vybavenosti infrastrukturou; zmenšování tradičních cílových skupin bez náhrady novými; klesající počet návštěvníků 50+. Možnými řešeními jsou posílení tržní pozice „letní“ nebo lépe „celoroční“ destinace – nabídka programů a produktů pro tato období; zlepšení informovanosti (propagace) v souladu s charakterem cílových skupin (metody, způsoby, média ...); identifikace zásadních odlišností (silných stránek) destinace a propojení destinace s těmito jedinečnostmi; zapojení nových či zatím ne zcela využívaných atraktivit (vyzdvihnutí jedinečnosti, legend, slavných osobností, význam-

ných tradičních firem apod.); propojení nabídky na nejnavštěvovanější atraktivitu v blízkosti TO Beskydy – Valašsko; vylepšování vybavenosti pro cílové skupiny (senioři, rodiny s dětmi) apod.

Základními možnostmi pro řešení problémů vyplývajících z nízké návštěvnosti a následně nízkých příjmů do regionu jsou spolupráce všech aktérů, kvalitní lidské zdroje, profesionální marketing.

Z této syntézy bychom mohli specifikovat základní priority neboli návrh opatření. Těmi tedy bezesporu jsou 1. infrastruktura a nabídka, 2. marketing, propagace a 3. lidské zdroje a kvalita služeb.

6.2. Návrhová část pro oblast cestovní ruch

6.2.1. Struktura návrhové části

Struktura návrhové části pro oblast CR staví na důkladných analýzách regionu, zejména pak syntéze všech zjištěných skutečností a SWOT analýze.

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Cestovní ruch“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti cestovní ruch.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma cestovní ruch. Pro samotnou oblast cestovního ruchu lze vizi blíže upřesnit.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců obcí Kopřivnice, Štramberk a Příbor z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma cestovního ruchu.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

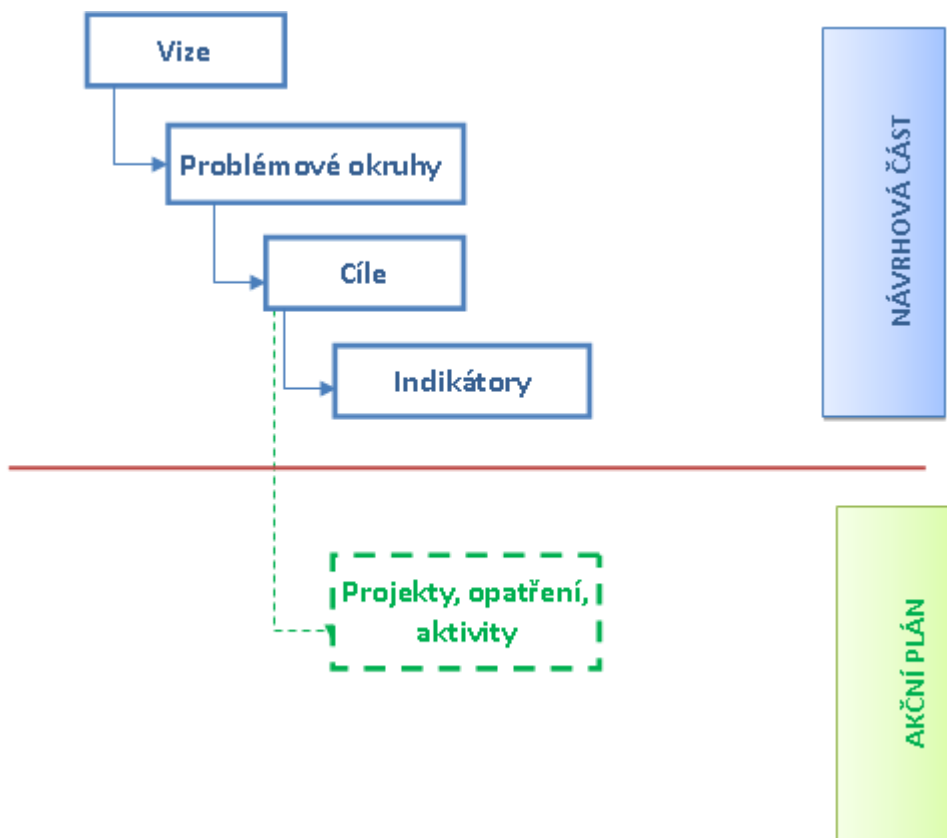
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan **KOPŘIVNICKO – LAŠSKÁ BRÁNA BESKYD**, který bude využíván pro pro-

pagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu cestovní ruch je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize Kopřivnicko – Lašská brána Beskyd			
Lašská brána Beskyd je bránou lásky k regionu, tradici, přírodě a genu loci. Je synonymem kvality a rozmanitosti služeb v každém ročním období, bránou otvírající srdce návštěvníků, ale také všech jejich smyslů. Zde se budete cítit váženým hostem od první do poslední minuty návštěvy. Provázaná síť služeb, informací, zážitků, atrakcí nedá návštěvníkům motiv odejít, ale chuť se pravidelně vracet do regionu, kde je lépe jako doma.			
Téma cestovní ruch	Problémová oblast 1 Sezónnost a krátkodobost pobytů návštěvníků	Problémová oblast 2 Nejednotný marketing a koncepce CR, minimální spolupráce aktérů v CR	Problémová oblast 3 Nízká kvalita služeb a neprofesionalita lidských zdrojů

Tyto jednotlivé problémové oblasti byly následně rozpracovány do stromů problémů.

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2. Vize a problémové oblasti

Na základě provedených analýz a z Nástinů opatření jsme sestavili sadu problémových okruhů, které jdou ruku v ruce se zformulovanou vizí.

Vize je formulována jako budoucí stav (k roku 2023), kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Můžeme mluvit o komplexní vizi za celé území bez rozlišení tematických oblastí a pak specifickou (užší) vizi, blíže představující ideální cílový stav pro oblast cestovního ruchu.

Širší vize

Kopřivnicko – Lašská brána Beskyd

Správní obvod ORP Kopřivnice má velkou historickou i přírodní hodnotu. Hranice mezi obcemi jsou smazávány vzájemnou meziobecní spoluprací, která vede ke spokojenosti místních občanů. ORP Kopřivnice má propracovanou politiku odpadového hospodářství přinášející efektivní nakládání s odpady a úsporu občanům i obcím. **Společné řešení problémů v oblasti předškolní výchovy vede k naplňování potřeb občanů a účinnému využití škol a školských zařízení.** Komunitní plánování sociálních služeb klade důraz na uspokojení potřeb jejich uživatelů, rodinných příslušníků klientů i poskytovatelů. Umístění ORP Kopřivnice v Podbeskydí, malebnost obcí a různorodost služeb, památek i zajímavostí dává turistům důvod k návštěvě v každém ročním období.

Užší vize (pro oblast CR)

Kopřivnicko – Lašská brána Beskyd

Lašská brána Beskyd je bránou lásky k regionu, tradici, přírodě a genu loci. Je synonymem kvality a rozmanitosti služeb v každém ročním období, bránou otvírající srdce návštěvníků, ale také všech jejich smyslů. Zde se budete cítit váženým hostem od první do poslední minuty návštěvy. Pro-

vázaná síť služeb, informací, zážitků, atrakcí nedá návštěvníkům motiv odejít, ale chuť se pravidelně vracet do regionu, kde je lépe jako doma.

Výše byl tedy představen ideální budoucí stav, který ovšem může být docílen pouze na základě vhodně stanovených opatření a cílů, které vychází z důkladných analýz a následného nástupu opatření. Opatření lze identifikovat následovně: opatření č. 1 infrastruktura a nabídka, opatření č. 2 marketing, propagace a opatření č. 3 lidské zdroje a kvalita služeb.

Velice důležité je pak zejména stanovení tzv. problémových oblastí/okruhů, kterým se chceme v rámci návrhové části hlouběji věnovat. Problémové okruhy vycházejí z provedených analýz. Základním podkladem obvykle bývá SWOT analýza, přesněji slabé stránky a ohrožení.

My jsme tedy tuto SWOT analýzu použili a identifikovali základní tematické celky, které tvoří základ pro samotné problémové okruhy. Ty nejvýznamnější z nich budeme v této návrhové části následně řešit.

Problémové okruhy byly navrženy realizačním týmem a ověřeny ve fokusní skupině. Následně byly zobrazeny ve stromu problémů, který ukazuje vzájemné propojení vazeb problémů, příčiny a následků.

Problémové okruhy vycházející ze SWOT analýzy

Infrastruktura a nabídka:

- Nedostatečná vybavenost infrastrukturou a supra strukturou cestovního ruchu s trendem zhoršování v posledních 4 letech.
- Nevyhovující situace v dopravě – špatná kvalita komunikací, rovněž však není hodnocena pozitivně dopravní obslužnost (málo parkovacích míst).
- Mizivá nabídka pro zimní turistickou sezónu (omezené klimatické podmínky a sklon terénu).
- Málo doplňkových atraktivit – zábava, zážitky apod.
- Minimum aktivit nezávislých na počasí.
- Minimum zařízení odpovídajícím současným trendům – aquaparky/wellness, hipoturistika, golf, tematické parky apod.
- Postupná ztráta klientely, zejména tuzemské (nižší zájem zejména v letním a mimosezonním období).
- Klesající počet návštěvníků 50+ není dobrým znamením proto, že trh seniorů a zkušenější střední generace vzhledem k demografickému vývoji narůstá.
- Zhoršující se situace s nabídkou služeb a zejména v mimosezóně a zimní sezóně.

Marketing a propagace:

- Málo efektivní společná propagace a zacílení nabídky.
- Zmenšování tradičních cílových skupin bez náhrady novými. Pokud tedy nedojde ke zvýšení pozornosti zejména k mladší a střední generaci, je zde reálná hrozba pokračujícího úbytku návštěvníků a turistů.
- Klesající počet návštěvníků 50+ není dobrým znamením proto, že trh seniorů a zkušenější střední generace vzhledem k demografickému vývoji narůstá.
- Zhoršující se situace s nabídkou služeb a zejména v mimosezóně a zimní sezóně.

Lidské zdroje a kvalita služeb:

- Zhoršující se kvalita služeb – zejména ubytovacích a stravovacích.
- Zhoršení pozice horské/podhorské destinace, vhodné pro odpočinek, relaxaci, zábavu a sport a při tom neschopné zajistit potřebnou kvalitu služeb a vybavenosti supra a infrastrukturou. Z pohledu hodnocení návštěvníků je však zejména zhoršující se hodnocení v podstatě všech služeb významným varováním.
- Rostoucí tlak konkurence na nerostoucích (někdy i se zmenšujících) trzích. Zejména domácí turisté a návštěvníci budou pod stále větším tlakem převážné většiny dalších tuzemských destinací s podobným nabídkovým profilem (Jeseníky, Jizerské hory, Krkonoše, Krušné hory, Orlické hory, Šumava atd.).

Problémový okruh „Sezónnost a krátkodobost pobytů návštěvníků“

Jedná se o nejzásadnější problémový okruh v rámci ORP Kopřivnice z hlediska cestovního ruchu.

Území nabízí řadu atraktivit pro rozvoj cestovního ruchu a to jak přes hlavní letní turistickou sezónu, tak mimosezónu. Částečně je vhodné i pro zimní sporty, ale pouze v lokálním měřítku. Je zde vysoká koncentrace kulturně historických a přírodních atraktivit, značených pěších i turistických tras. Region je využíván zejména pro jednodenní výlety, popřípadě 3 denní (z drtivé většiny prodloužené víkendy). Většinou se jedná o obyvatele České republiky, zejména pak Moravskoslezského, Zlínského a Olomouckého kraje, následují návštěvníci z Polska, Slovenska, Německa a dalších zemí, kterých již není takové procentní zastoupení. Významným zdrojem návštěvníků jsou pak hromadné zájezdy, a to především jednodenní školní a skupinové výlety z ČR a PL. V ORP Kopřivnice se tak realizuje převážně rekreace každodenní (v pracovní dny po práci) a rekreace krátkodobá (ve dnech pracovního volna – min. 1 den, max. 4 dny). Rekreace pobytová (o dovolené) se realizuje především ve Štramberku, který, jako historické město s malebným okolím, je turisticky přitažlivé, ovšem pouze zase jen v omezené míře.

Historickým základem tohoto problému je například blízkost větších měst, tedy tradice jednodenních výletů zejména pro Ostravsko-Karvinskou aglomeraci a dosavadní relativně nízká konkurence okolních regionů. Lze hovořit například o Valašsku, Frenštátsku a vrcholových partiích Beskydského pohoří. Značnou mírou se na dosavadním, ne příliš optimálním stavu, podílí tradiční školní a hromadné zájezdy, tedy opět jednodenní bez ubytování, které tvoří velkou část návštěvníků regionu. Spádově se jedná o zdrojovou oblast ze vzdálenosti do cca 150 km, popřípadě ze vzdálenějších míst, které mají návštěvu regionu pouze jako transit.

Na dnešním stavu, tedy nabídce závislé na hlavní letní turistické sezóně a vhodném počasí, se podepsala řada příčin. Všeobecným celosvětovým, celoevropským i celorepublikovým trendem je bezesporu přesun klientely na internet, jakožto hlavní zdroj hledání informací o trávení volného času, dovolené apod., kde existuje nadměrná konkurence a také „zaklínadlo“ dnešní doby, a to slevové portály. Zaujmut potenciální návštěvníky je stále složitější, navíc se rozběhla také konkurence v boji o zahraniční návštěvníky, což s sebou nese nároky na kvalitní zpracování informací v cizojazyčných mutacích, včetně jazykově vybaveného obsluhujícího personálu.

Region také zaspal (ve srovnání s jinými) s investicemi do rozvoje podnikatelské infrastruktury CR, pokud tedy nebereme investice do rekonstrukcí a výstavby nových ubytovacích zařízení. Pokud bychom se podívali např. na využití hlavního dotačního zdroje ROP NUTSII MSK, tak zapojení podnikatelského sektoru bylo téměř nulové. Oproti tomu se intenzivně zapojily obce, tedy města Štramberk,

Příbor, Kopřivnice. Veřejný sektor ale nemůže suplovat zásadní infrastrukturní komerční projekty, které dokáží zásadně ovlivnit nabídku volnočasových aktivit a tedy i atraktivitu regionu.

Naproti tomu došlo k obrovské koncentraci aktivit, financí a inovací v klasické zdrojové oblasti regionu, na Ostravsku. Vznikl unikátní komplex Dolní oblast Vítkovic, která dokázala přilákat v posledním roce více jak 600 tis. návštěvníků.

Pokud k tomu přičteme nejednotnou a roztržštěnou propagaci, která doposud fungovala spíše izolovaně, máme poměrně slušný základ dlouhodobě strategicky neřešeného problému, který se může velice rychle překlomit do kritického stavu.

Bezprostředními následky tak jsou snížení příjmů z cestovního ruchu, což je spojitá nádoba se snižující se kvalitou a rozsahem poskytovaných služeb, které opět generují další snížení příjmů z cestovního ruchu. Zde tedy, pokud nedojde k výraznější změně status quo, hrozí jisté zacyklení. Tyto faktory pak zásadněji ovlivňují konkurenceschopnost vůči okolním regionům a stále více prohlubují omezenost ve vztahu k provozu aktivit pouze v průběhu hlavní letní turistické sezóny.

To vše může vést k negativnímu trendu, klasická jednodenní destinace s omezenou nabídkou a snižující se kvalitou služeb, poskytující turistickou nabídku v letních měsících (blíže viz následující diagram).

Problémový okruh „Nejednotný marketing a koncepce CR, minimální spolupráce aktérů v CR“

Druhým výrazným problémem, který je částečně propojen s problémem hlavním, je nejednotný marketing a koncepce cestovního ruchu, doplněna o minimální spolupráci aktérů v regionu. Zde opět narážíme na jednu „prapříčinu“ vzniklého problému, která v tomto případě hraje docela zásadní roli.

Území ORP Kopřivnice, jak již bylo uvedeno výše, je tradiční destinací pro jednodenní školní a skupinové výlety pro zdrojovou oblast zejména ze vzdálenosti do 150 km, což přispělo k téměř nulové marketingové aktivitě nebo koncepci a lákání nových cílových skupin, zejména těch, které by v regionu strávily více než jeden den. Trvalý přísun školních a zájmových skupin (bez výraznější investice) tak i značně zdeformoval nabídku v území, a to jak z hlediska rozsahu, kvality, tak cenové politiky. Region se tak jeví jako destinace pro levný jednodenní výlet s minimální útratou.

Dalšími příčinami stávajícího stavu jsou nízká kooperace mezi jednotlivými turisticky atraktivními obcemi regionu, zejména chybí nějaká jasná marketingová kooperace mezi 7 MPR a MPZ v okrese Nový Jičín, což beru jako vůbec jeden z unikátů v ČR, s čímž by mohl region efektivně pracovat a taky zajistit kooperaci s okolními regiony – ORP NJ. Velice pozitivně hodnotím vznik Lašské brány Beskyd, jakožto kooperace měst Štramberk, Kopřivnice, Příbor, Hukvaldy, avšak chybí jasná strategie a především právní entita svazku, která by mohla podnítit větší aktivitu a přísun peněz na společný marketing a projekty. Toto je ovšem jen jedna malá část provázanosti v oblasti CR. Chybí ovšem to nejpodstatnější, a to kooperace a spolupráce mezi významnými podnikatelskými subjekty v cestovním ruchu. Drobné izolované aktivity již fungují, ale celkově nemají výrazný vliv na práci s cílovými skupinami a výrazné zvyšování příjmů z cestovního ruchu. Stále nedostatečná je pak vzájemná spolupráce mezi veřejnou správou a podnikatelským sektorem a tedy jasná společná vize, kterou by mohli společně naplňovat.

Pokud vezmeme samotný veřejný a neziskový sektor, i zde je jistá nejednotnost, existuje nadměrné množství vzájemně koncepčně nespoupracujících subjektů v CR (např. Lašská brána Beskyd, Region Beskydy, BIC, místní akční skupiny apod.). Najdeme tak spoustu tvůrců marketingových strategií, akčních plánů a projektů jak na horizontální, tak vertikální úrovni. Zde vidíme jasnou roli

Lašské brány Beskyd, která by mohla být spojovacím článkem mezi veřejným a podnikatelským sektorem na všech úrovních a udavatelem trendu v regionu.

Bezprostředními následky tohoto stavu jsou minimální práce s konkrétními cílovými skupinami (nulová profilace, marketing ve stylu všechno pro všechny), neprovázanost aktivit jednotlivých subjektů, a to nejen veřejného sektoru, ale i mezi podnikateli a VS a podnikateli navzájem, což spěje k mrhání času, finančních prostředků a lidských zdrojů, tedy všech základních proměnných.

Častým problémem je tak i neznalost nabídky a infrastruktury CR v regionu ze strany zaměstnanců IC a neznalosti možnosti marketingu, podpory a konkurence ze strany provozovatelů atraktivit, zařízení CR, což do jisté míry ovlivňuje i kolísání návštěvnosti některých zařízení (mimo highlighty regionu).

Toto vše může vést k negativnímu trendu, snižování příjmů z CR, prohloubení status quo (1 denní destinace), postupná ztráta tradičních cílových skupin bez náhrady novými (blíže viz následující diagram).

Problémový okruh „Nízká kvalita služeb a neprofesionalita lidských zdrojů“

Posledním výrazným identifikovaným problémem je nízká kvalita služeb a neprofesionalita lidských zdrojů.

To, že kvalita služeb není na neoptimálnější úrovni, dokládají i poslední výzkumy a dotazníková šetření mezi návštěvníky širšího regionu (2014). Často se tak uvádí zhoršující se kvalita služeb ubytovacích a stravovacích zařízení. Tím samotným problémem ovšem nemusí být kvalita jako taková, ale i rostoucí náročnost klientely, která jednak cestuje po celém světě a získává zkušenosti s úrovní služeb ve vyspělých turistických resortech, tak cestuje napříč regiony ČR, které investují nemalé prostředky jak do infrastruktury tvrdé (vybavení), tak do té infrastruktury měkké (lidské zdroje). Konkurence je tak obrovská a cestovní ruch se stává velice dynamickým odvětvím.

Historické příčiny tohoto problému jsou nejspíše způsobeny zejména tím, že se jednalo o tradiční destinaci jednodenních školních výletů, nebo výletů pro Ostravskou aglomeraci, což znamenalo, že poptávka po vyšší úrovni služeb a také její rozmanitosti byla mizivá, stejně tak jako nutnost investovat do personálu a jeho profesní a jazykové vybavenosti. Malé množství ubytovacích a stravovacích kapacit v té době také neumožnilo zaměstnat absolventy oborů gastronomie, hotelnictví a turismu a ti často směřovali do větších měst, Prahy anebo zahraničí. Mzdy v oboru pak byly přímo úměrné velikosti klientely, což také nebylo výrazným motivem pro setrvání odborné pracovní síly v regionu.

V dalším období došlo k živelnému rozvoji ubytovacích, stravovacích kapacit a dalších služeb cestovního ruchu. Co se týče geneze vzniku tak velkého množství ubytovacích kapacit na tak malém prostoru, lze identifikovat několik impulsů. Jedním z těch výraznějších byl například rozvoj průmyslové zóny v Kopřivnici, který si vyžádal větší poptávku po ubytování pro investory a zaměstnance z řad manažerů. Zároveň tyto osoby nechtěli trávit svůj osobní čas ve stejném místě jako v zaměstnání, a proto se možnost ubytování například v nedalekém Štramberku jevila jako vhodnou alternativou. Jelikož se ale nejednalo o čistě turistická ubytovací zařízení, odpovídaly tomu i služby a personál. Řadu ubytovacích zařízení vybudovali majitelé firem mimo obor CR (např. stavební firmy apod.), a tedy bez znalosti tohoto druhu podnikání. Personál tak často tvořili rodinní příslušníci, známí apod. Obdobně tomu bylo u živelného rozvoje ubytování v soukromí. Když k výše uvedeným faktorům připočítáme minimální znalost oboru, marketingu a aktuálních trendů, souvisejících s přesunem klientely na internet, je základ dlouhodobějšího problému na světě. Na obcích pak byla zřizována informační centra a odbory kultury, CR, které neměli plán odborného vzdělávání zaměstnanců pro oblast CR a marketingu a také nevyvíjeli tlak na jejich jazykové znalosti.

Další, ale ne poslední příčinou aktuálního stavu byly výrazné investice do tzv. hardwaru CR (tedy infrastruktury) a opomíjení investic do softwaru (lidských zdrojů), a to jak u podnikatelů, tak obcí. Tento výše uvedený mix příčin vyústil v nízkou kvalitu služeb a neprofesionalitu lidských zdrojů. Neprofesionální zaměstnanci a služby pak vedou k nižším příjmům z CR, čím se roztáčí spirála a dále se méně investuje do služby jako takové i do personálu, to se opět projeví snížením příjmů.

Dalším následkem je nižší konkurenceschopnost regionu a výrazná sezónnost (služby na optimální úrovni jsou pouze přes hlavní turistickou sezónu).

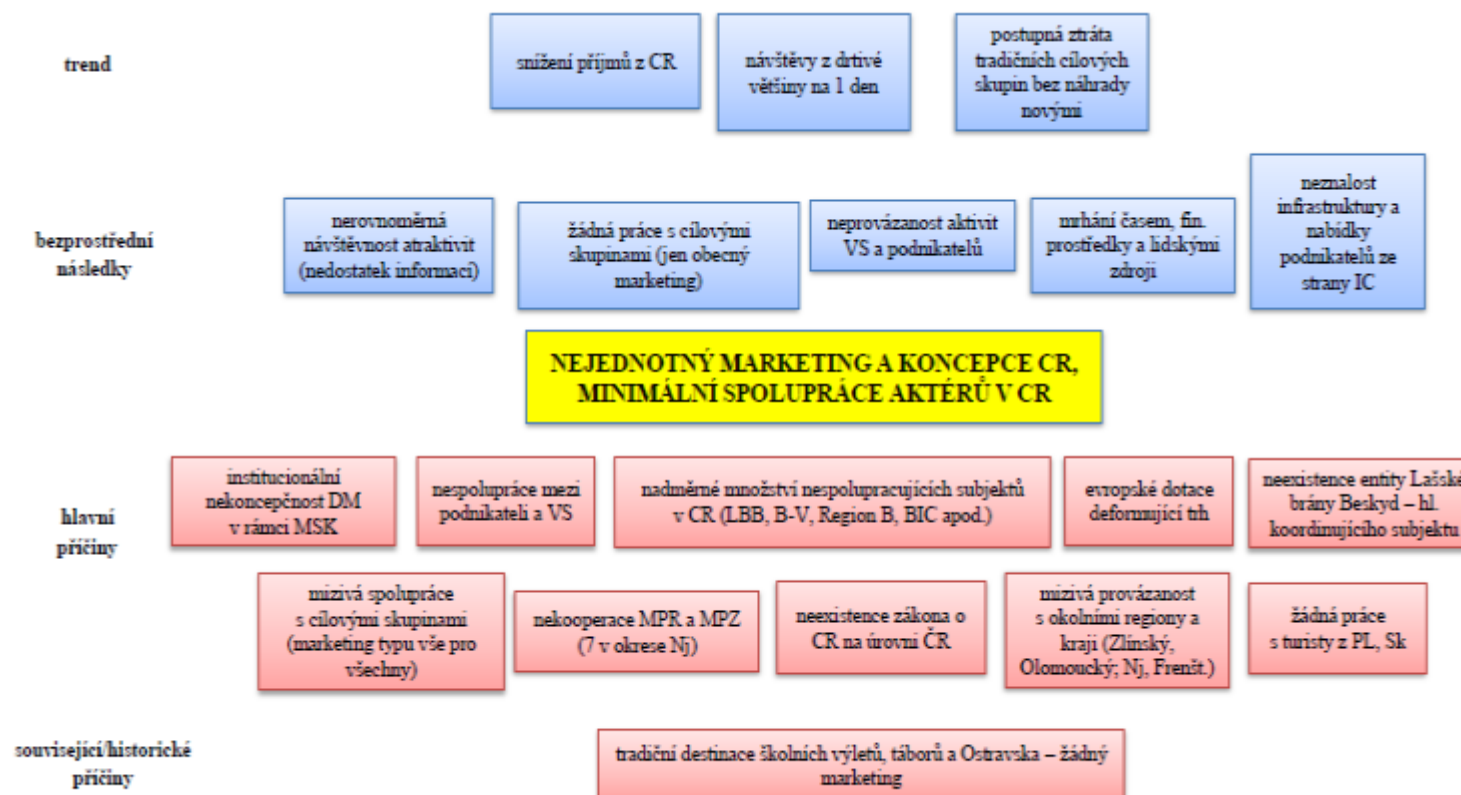
Nebezpečným trendem je pak snižování atraktivity regionu pro delší nebo opakovaný pobyt a rostoucí konkurenční tlak destinací s podobným nabídkovým profilem a zároveň vyšší úrovni služeb.

Obr. 6.2.2.1 – Problémový strom na téma infrastruktura a nabídka CR

Zdroj dat: Vlastní zpracování

Obr. 6.2.2.2 - Problémový strom na téma marketing a propagace

Zdroj dat: Vlastní zpracování

Obr. 6.2.2.3 - Problémový strom na téma kvalita služeb a lidské zdroje

Zdroj dat: Vlastní zpracování

6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Popis cílů je stěžejní složkou návrhové části Souhrnného dokumentu. Cíle byly stanoveny na základě provedených analýz a povedou k řešení identifikovaných problémových okruhů, a to prostřednictvím konkrétního akčního plánu, zahrnujícího opatření, aktivity a projekty.

Při tvorbě návrhu cílů jsme vycházeli také ze stanovených Nástinů opatření v rámci zhodnocení analytické části.

V rámci zpracované komplexní analýzy území jsme identifikovali jako základní pro řešení problémů vyplývajících z nízké návštěvnosti a následně nízkých příjmů do regionu: „SPOLUPRÁCI VŠECH AKTÉRŮ, KVALITNÍ LIDSKÉ ZDROJE A PROFESIONÁLNÍ MARKETING“. Z toho následně vyplynul návrh možných opatření. Těmi tedy bezesporu jsou

1. Sezónnost a krátkodobost pobytů návštěvníků
2. Nejednotný marketing a koncepce CR, minimální spolupráce aktérů v CR
3. Nízká kvalita služeb a neprofesionalita lidských zdrojů

Stanovení cílů

Stanovení cílů proběhlo na základě diskuze (brainstormingu) realizačního týmu a zapojených odborníků měst ORP Kopřivnice. Následně byly určeny hlavní cíle jednotlivých oblastí.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu cestovní ruch v ORP Kopřivnice je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize: Lašská brána Beskyd je bránou lásky k regionu, tradici, přírodě a genu loci. Je synonymem kvality a rozmanitosti služeb v každém ročním období, bránou otvírající srdce návštěvníků, ale také všech jejich smyslů. Zde se budete cítit váženým hostem od první do poslední minuty návštěvy. Provázaná síť služeb, informací, zážitků, atrakcí nedá návštěvníkům motiv odejít, ale chuť se pravidelně vracet do regionu, kde je lépe jako doma.

TÉMA RUCH	CESTOVNÍ	Problémová oblast 1: Sezónnost a krátkodobost pobytů návštěvníků	Problémová oblast 2: Nejednotný marketing a koncepce CR, minimální spolupráce aktérů v CR	Problémová oblast 3: Nízká kvalita služeb a neprofesionalita lidských zdrojů
		cíl 1.1 Zapojení do systému Karta hosta – Beskydy region card cíl 1.2 Zajištění firmy/specialisty na fundraising a sales – support regionu	cíl 2.1 Vytvoření právní entity Lašské brány Beskyd cíl 2.2 Vytvoření pravidelných setkání odborníků cestovního ruchu cíl 2.3 Sestavení jasné krátkodobé/střednědobé strategie	cíl 3.1 Odborné proškolení personálu IC cíl 3.2 Zavedení systému jednotné certifikace ubytovacích a stravovacích zařízení a českého systému kvality služeb

Problémová oblast 1: Sezónnost a krátkodobost pobytů návštěvníků

cíl 1.1 Zapojení do systému Karta hosta – Beskydy region card: Nezbytný je výběr rozmanitých aktivit napříč územím. Předpokladem je úzká spolupráce s ubytovateli.

Projekt Beskydy - region card si klade za cíl:

- Vytvořit, rozvíjet a rozšiřovat praktický nástroj pro efektivní nabídku služeb v turistické oblasti Beskydy-Valašsko
- Popularizovat a marketingově podporovat poskytovatele služeb v turistickém ruchu a navazujících službách TO
- Zvýhodněnými nabídkami zvyšovat zájem návštěvníků i obyvatel regionu o jednotlivé zajímavé kulturní a sportovní akce, atraktivity, místa, produkty a pod.
- Posílit pozitivní image regionu
- Podpořit spolupráci mezi soukromým, veřejným a neziskovým sektorem

cíl 1.2 Zajištění firmy/specialisty na fundraising a sales – support regionu:

Specialista na fundraising by měl přesné informace o krátkodobé/střednědobé strategii, marketingové koncepci a cílových skupinách, následně by sledoval jednak dotační příležitosti a jednak další možnosti financování projektů, záměrů apod. Vycházíme totiž ze skutečnosti, že firmám, organizacím nejčastěji v rámci rozvoje chybí tyto proměnné: čas, peníze, lidské zdroje nebo jejich kombinace. Specialista by byl k dispozici zejména pro NNO, podnikatelské subjekty a spolupracoval s Místními akčními skupinami, euroregiony apod.

Problémová oblast 2: Nejednotný marketing a koncepce CR, minimální spolupráce aktérů v CR

cíl 2.1 Vytvoření právní entity Lašské brány Beskyd:

Zajištění právní entity Lašské brány Beskyd – historicky sjednocující organizace. Možnost realizovat konkrétní projekty, možnost získat finanční podporu EU, ČR, MSK, možnost operativně řešit konkrétní věci apod. Forma nejvíce odpovídá dle dnešního občanského zákoníku zapsanému spolku.

Profesionalizace LBB: odborníci na marketing, sales, fundraising (zajištění samofinancování nebo doplňkových příjmů)

cíl 2.2 Vytvoření pravidelných setkání odborníků cestovního ruchu:

Zástupci veřejné správy, významných provozovatelů a podnikatelů, neziskové sektoru, organizací v cestovním ruchu (rozmanitost, malý rozsah kvůli operativě). Analýza hlavních problémů, hlavních směrů rozvoje a jasný akční plán jejich plnění.

cíl 2.3 Sestavení jasné krátkodobé/střednědobé strategie:

Cílové skupiny a profilace, společný směr a témata napříč regionem, společný cílený marketing, společné projekty (podílí se hlavně fórum cestovního ruchu). Nezbytnou součástí je networking s jinými (okolními) regiony a sladění hlavních marketingových aktivit a profilace cílových skupin. Nalezení kooperace s dominantními aktéry CR – Valašské muzeum v přírodě, ZOO Ostrava, Dolní oblast Vítkovic apod.

Problémová oblast 3: Nízká kvalita služeb a neprofesionalita lidských zdrojů

cíl 3.1 Odborné proškolení personálu IC:

Nezbytnou součástí služeb cestovního ruchu je profesionální personál IC. Trendy dnešní doby jsou ve smyslu přechodu od přímého kontaktu s návštěvníkem k elektronické komunikaci, zejména pak na sociálních sítích, webu apod. V tomto ohledu bude nezbytné uskutečnit několik specializovaných školení na téma marketing a obsluha těchto moderních forem komunikace a poté velice důležité fyzické seznámení se všemi provozovatelem, atrakivitami a nabídkami regionu, a to vždy minimálně před hlavní turistickou sezónou.

cíl 3.2 Zavedení systému jednotné certifikace ubytovacích a stravovacích zařízení a českého systému kvality služeb:

Jak vzešlo z dotazníkového šetření v regionu (blíže popsáno v rámci analytické části) dochází k výraznému poklesu kvality služeb v celé TO Beskydy-Valašsko. Nejčastěji jsou zmiňována stravovací a ubytovací zařízení.

Velikým problémem často bývá rozdílná kvalita a značná kreativita při označování zařízení tzv. „hvězdičkami“. Proto je nezbytná jistá koordinace a jednotnost, a to především s ohledem na zahraniční návštěvníky. V rámci ČR existuje jako nejvyšší certifikační autorita Asociace hotelů a restaurací ČR.

Další certifikační autoritou pro zařízení nižší kategorie je Svaz venkovské turistiky a také Asociace kempů ČR, která stanovuje směrnice pro hodnocení a certifikaci kempů.

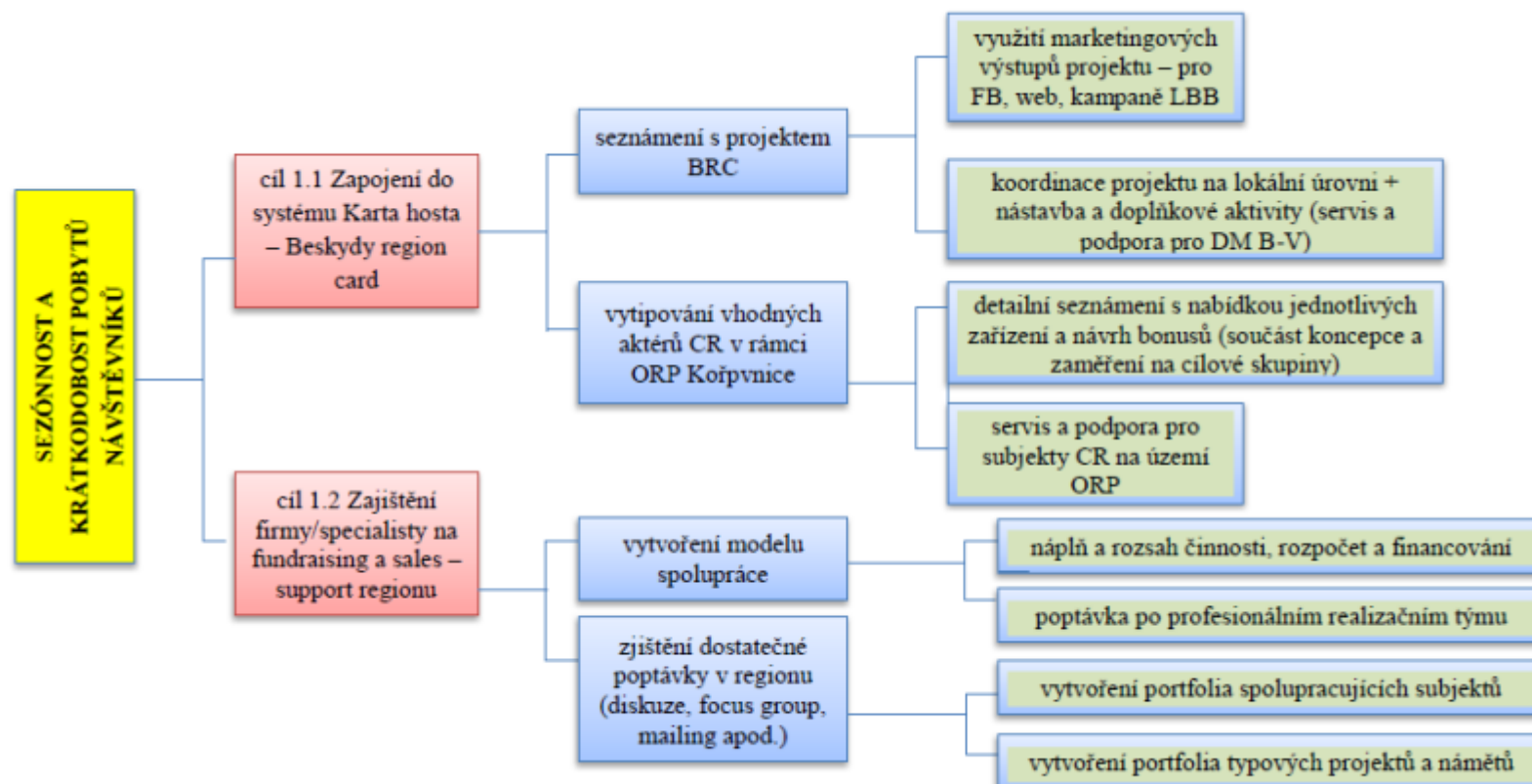
Region ORP Kopřivnice by tedy jednoznačně měl podporovat zavedení standardů v zařízeních CR na svém území.

cíl 3.3 Certifikované osoby v rámci Českého systému kvality služeb

Velikým problémem, jak bylo uvedeno v předchozí části dokumentu, je tzv. měkká kvalita služeb v CR, tedy schopnosti, přístup a ochota personálu jednotlivých zařízení. Centrálním projektem na úrovni ČR, který vychází ze zahraničních modelů Švýcarska, Rakouska a Německa, je Český systém kvality služeb. Ten si klade za cíl zvyšovat měkkou kvalitu služeb v ČR a také motivovat provozovatele zařízení CR k neustálému zvyšování jejich kvality a úrovně. Cíl 3.3 strategie spočívá v zapojení regionu do tohoto projektu a proškolení co nejvíce trenérů kvality I. stupně (na základě školení a získání certifikátu).

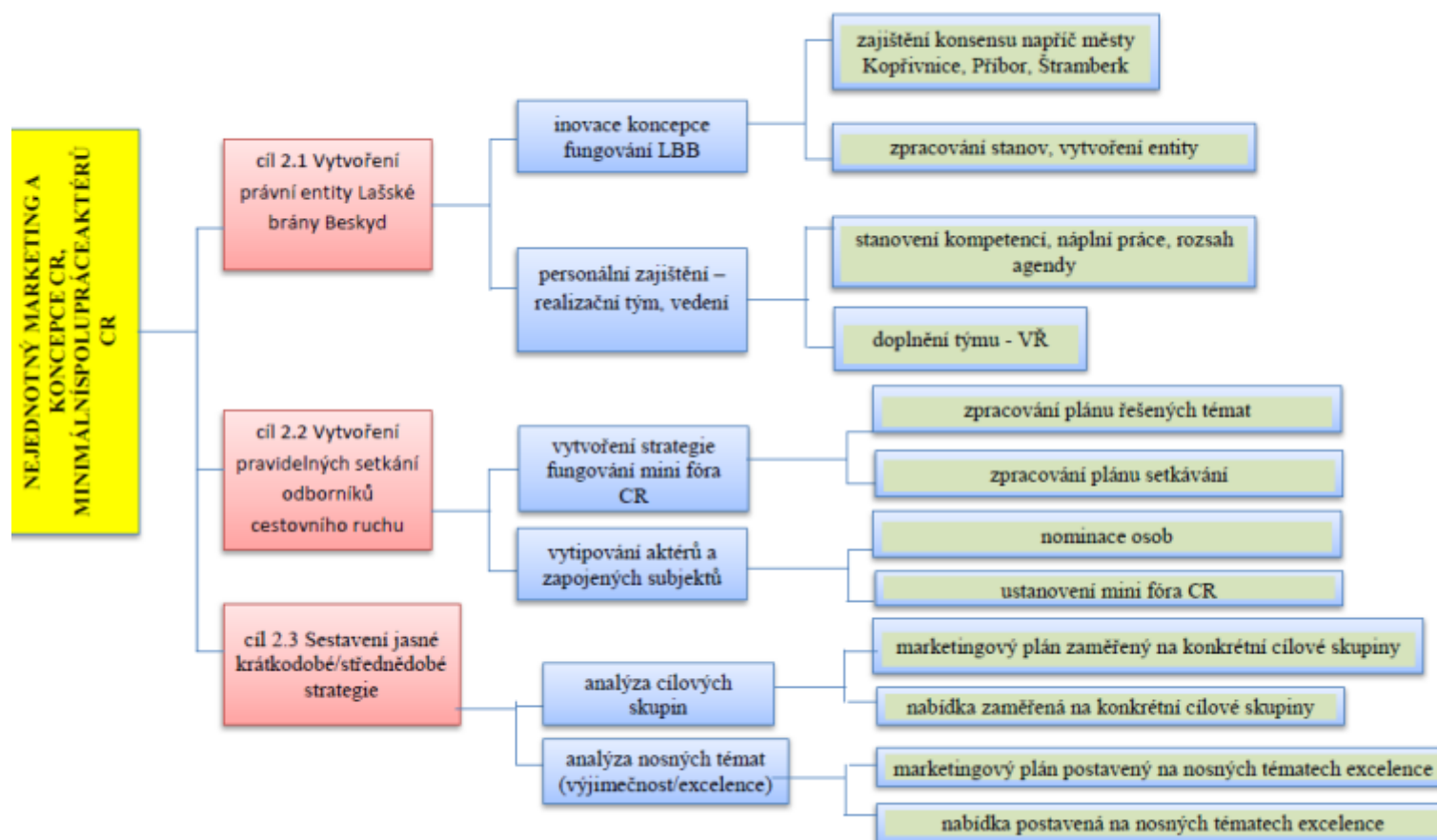
Konkrétní zpracování vlastních stromů cílů je uvedeno na následujících obrázcích.

Obr. 6.2.3.1 – Strom cílů k problémové oblasti Sezónnost a krátkodobost pobytů návštěvníků

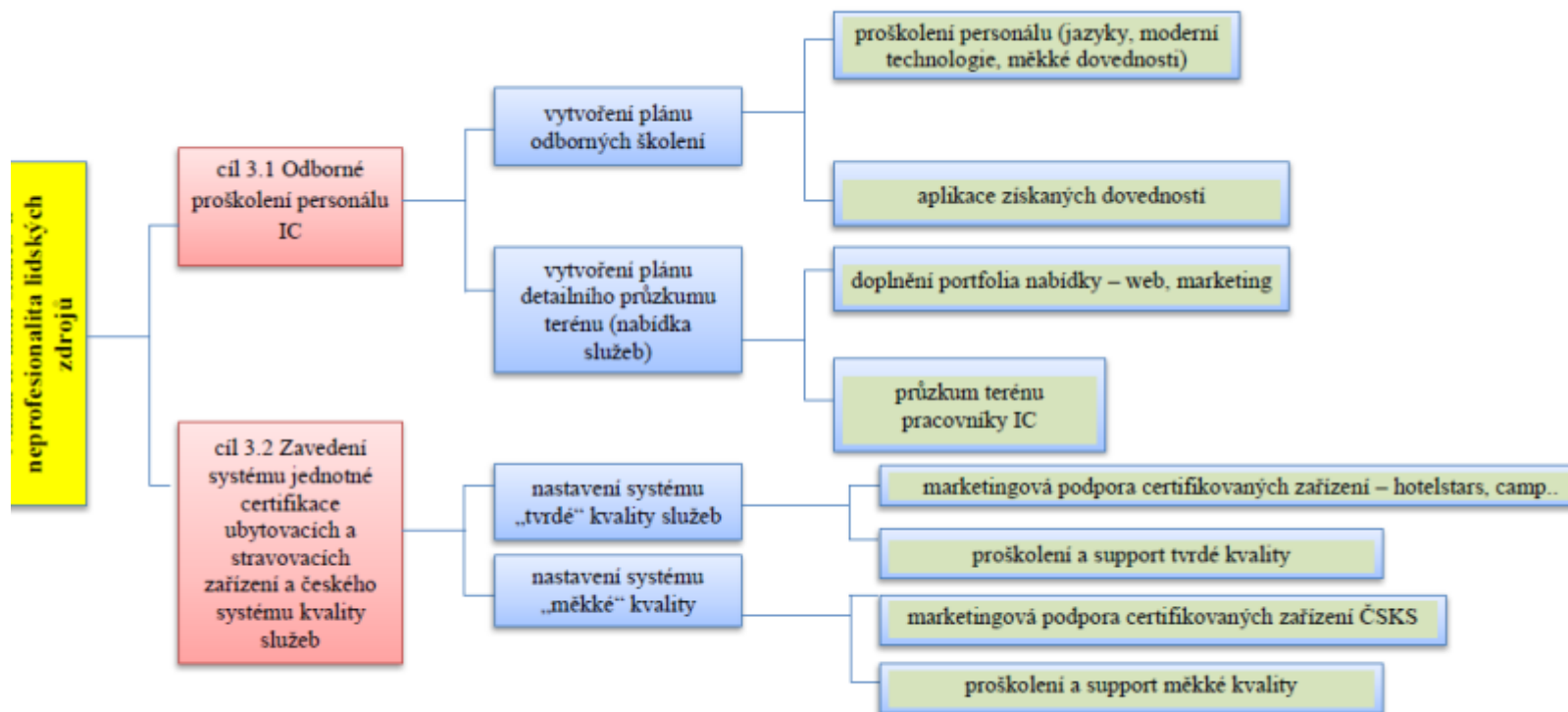
Zdroj dat: Vlastní zpracování

Obr. 6.2.3.2 – Strom cílů k problémové oblasti Nejednotný marketing a koncepce CR, minimální spolupráce aktérů v CR

Zdroj dat: Vlastní zpracování

Obr. 6.2.3.3 – Strom cílů k problémové oblasti Nízká kvalita služeb a neprofesionalita lidských zdrojů

Zdroj dat: Vlastní zpracování

Garanti za jednotlivé cíle:

Pro naplnění jednotlivých cílů je nezbytné zapojit konkrétní osoby, ideálně zástupce, nebo pověřené pracovníky obcí, kteří by se o naplňování toho daného cíle starali a iniciovali k realizaci postupných kroků k jejich naplnění. Jelikož je hlavních cílů celkem 7, byly rozděleny mezi jednotlivé starosty obcí, aby zapojení v regionu bylo co nejvíce rovnoměrné. Za každý cíl je tedy zvolen jiný gestor, přičemž gestor cíle není přímo osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat, ale jeho/její rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát na to, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu (ideálně rozpočtu DSO) budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle.

Problémová oblast 1: Sezónnost a krátkodobost pobytů návštěvníků

cíl 1.1 Zapojení do systému Karta hosta – Beskydy region card

cíl 1.2 Zajištění firmy/specialisty na fundraising a sales – support regionu

Problémová oblast 2: Nejednotný marketing a koncepce CR, minimální spolupráce aktérů v CR

cíl 2.1 Vytvoření právní entity Lašské brány Beskyd

cíl 2.2 Vytvoření pravidelných setkání odborníků cestovního ruchu

cíl 2.3 Sestavení jasné krátkodobé/střednědobé strategie

Problémová oblast 3: Nízká kvalita služeb a neprofesionalita lidských zdrojů

cíl 3.1 Odborné proškolení personálu IC

cíl 3.2 Zavedení systému jednotné certifikace ubytovacích a stravovacích zařízení a českého systému kvality služeb

cíl 3.3 Certifikované osoby v rámci Českého systému kvality služeb

Bližší rozbor jednotlivých cílů je uveden níže.

Problémový okruh 1	Sezónnost a krátkodobost pobytů návštěvníků
Cíl 1.1	Zapojení do systému Karta hosta – Beskydy region card
Popis cíle	<p>Území se potýká se sezónností a krátkodobostí pobytů návštěvníků. Jedním z řešení (mimo velké investice do nové infrastruktury) je užší spolupráce mezi existujícími subjekty, která povede k větší atraktivitě lokality a vytvoření jisté přidané hodnoty pro návštěvníka. Tento model (region card) funguje úspěšně v zahraničí již dlouhá léta. Na nejvyšší úrovni například v Rakousku a Německu, v jisté modifikaci pak např. na Slovensku. I když je systém karet hosta již poněkud na odstupu, samotný princip síťování a vzájemné spolupráce je stále nejlepší formou udržitelného rozvoje CR. V těchto měsících DM TO Beskydy-Valašsko takovýto projekt Beskydy-region card zavádí a bylo by dobré se nějakou formou do něj sofistikovaně zapojit, tak aby byl efekt splněn a zároveň nebylo nutné vynaložit další finanční, časové a lidské zdroje.</p> <p>Projekt Beskydy - region card si klade za cíl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvořit, rozvíjet a rozšiřovat praktický nástroj pro efektivní nabídku služeb v turistické oblasti Beskydy-Valašsko • Popularizovat a marketingově podporovat poskytovatele služeb v turistickém ruchu a navazujících službách TO • Zvýhodněnými nabídkami zvyšovat zájem návštěvníků i obyvatel regionu o jednotlivé zajímavé kulturní a sportovní akce, atraktivitu, místa, produkty a pod. • Posílit pozitivní image regionu • Podpořit spolupráci mezi soukromým, veřejným a neziskovým sektorem
Hlavní opatření	<p>A. 1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování právního rozboru jednotlivých smluv mezi DM Beskydy-Valašsko a městy ORP Kopřivnice (Příbor, Štramberk, Kopřivnice) – zejména ve vazbě na fond CR • zpracování návrhu společné smlouvy za celé ORP Kopřivnice vč. fondu CR <p>A. 2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor ekonomické výhodnosti zapojení do projektu Beskydy region card • zpracování variant řešení <p>B. 1 Nastavení parametrů a podmínek pro zapojení do projektu</p> <ul style="list-style-type: none"> • uskutečnění setkání se zástupci podnikatelů v CR z ORP (prezentace projektu) • uskutečnění setkání se zástupci obcí z ORP (prezentace projektu) <p>C. 1 Rozhodnutí o zapojení/nezapojení do projektu Beskyd – region card</p> <ul style="list-style-type: none"> • harmonogram zapojení do projektu BRC nebo • příprava a realizace společného lokálního produktu
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p><i>Počet smluv (zapojené subjekty)</i></p> <p><i>Počet setkání s podnikateli</i></p>
Správce cíle	<i>starosta města</i>

Zdroj dat: Vlastní zpracování

Problémový okruh 1	Sezónnost a krátkodobost pobytů návštěvníků
Cíl 1.2	Zajištění firmy/specialisty na fundraising a sales – support regionu
Popis cíle	<p>Pro rozvoj CR je nutná i investice do zlepšování a doplňování infrastruktury nebo investice do zkvalitňování služeb a nabídky. Často pak subjektům, organizacím v rámci rozvoje chybí tyto proměnné: čas, peníze, lidské zdroje nebo jejich kombinace. Z analýzy vzešlo, že za poslední 4 roky přišla do regionu řada dotačních finančních prostředků, ale žadatelé byli z 99% obce. Proto navrhujeme vytvořit větší podporu v regionu a poskytnout specialistu na fundraising, a to zejména pro NNO, podnikatelské subjekty v CR, který by spolupracoval i s Místními akčními skupinami, euroregiony a pod.</p> <p>Specialista na fundraising by měl přesné informace o krátkodobé/střednědobé strategii, marketingové koncepci a cílových skupinách, následně by sledoval jednak dotační příležitosti a jednak další možnosti financování projektů, záměrů apod.</p>
Hlavní opatření	<p>A. 1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • institucionalizace (právní identita) • smluvní ukotvení spolupráce (obce, zapojené subjekty) <p>A. 2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • ekonomický rozbor – rozpočet a zdroje krytí • zpracování ekonomického modelu fungování specialisty (provize, poplatky, spoluúčasti apod.) <p>B. 1 Nastavení parametrů a podmínek pro zabezpečení specialisty na fundraising</p> <ul style="list-style-type: none"> • zjištění poptávky po službě fundraisera • výběrové řízení na zajištění fundraisera/společnosti • výběr a zajištění prostor • rozsah a harmonogram činnosti • vytipování spolupracujících subjektů a smluvní zajištění
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoření pozice fundraisera • zajištění kontaktní kanceláře • počet smluv se zapojenými subjekty • počet podaných žádostí o dotaci, podporu, grant apod.
Správce cíle	<i>starosta města</i>

Zdroj dat: Vlastní zpracování

Problémový okruh 2	Nejednotný marketing a koncepce CR, minimální spolupráce aktérů v CR
Cíl 2.1	Vytvoření právní entity Lašské brány Beskyd
Popis cíle	Cílem 2. 1. je zajištění právní entity Lašské brány Beskyd – historicky sjednocující organizace, která funguje na bázi vzájemné spolupráce měst Kopřivnice, Příbor, Štramberk a Hukvaldy v oblasti CR a propagace. Právní entita umožní realizovat konkrétní projekty, naplňovat akční plán a dá příležitost získat finanční podporu EU, ČR, MSK, a z jiných zdrojů. Umožní operativně řešit konkrétní záležitosti bez nutnosti schvalování na VH, za účasti všech statutárních zástupců spolupracujících měst apod. Forma nejvíce odpovídá dle dnešního občanského zákoníku zapsanému spolku. Vytvoření právní entity umožní také profesionalizaci LBB: odborníci na marketing, sales, fundraising (zajištění samofinancování nebo doplňkových příjmů), má tak jistou provazbu na cíl 1.2. Zajištění firmy/specialisty na fundraising a sales – support regionu.
Hlavní opatření	<p>A. 1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • institucionalizace (vhodné formy právní identity) + zpracování stanov, předmětu činnosti, zakládací listiny, založení subjektu • zoficiálnění dohody o spolupráci – smlouvy s obcemi <p>A. 2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpočet a zdroje krytí (korekce již fungujícího modelu LBB) • zapojení pozice fundraisera <p>B. 1 Nastavení parametrů a podmínek fungování LBB pod novou entitou</p> <ul style="list-style-type: none"> • statutární orgán • revize činnosti • návrh vlastních společných projektů + akční plán + harmonogram realizace
Název indikátorů k hodnocení cíle	zaregistrování LBB jako samostatného subjektu s IČO akční plán společných projektů
Správce cíle	<i>starosta města</i>

Zdroj dat: Vlastní zpracování

Problémový okruh 2	Nejednotný marketing a koncepce CR, minimální spolupráce aktérů v CR
Cíl 2.2	Vytvoření pravidelných setkání odborníků cestovního ruchu
Popis cíle	Často zmiňovaným problémem ve vazbě na rozvoj CR je nedostatečná komunikace mezi podnikatelským sektorem a VS. Chtělo by to větší vzájemnou informovanost, spolupráci na přípravě strategických projektů, větší zapojení do práce s cílovými skupinami. Dobrou platformou by bylo tzv. mini fórum cestovního ruchu, složené ze zástupců veřejné správy, významných provozovatelů a podnikatelů, neziskové sektoru, organizací v cestovním ruchu. Skladba musí být rozmanitá, ale zároveň v omezeném počtu, kvůli operativě. Fórum se bude setkávat nad konkrétními projekty, akčními plány apod.
Hlavní opatření	A. 1 Právní analýza <ul style="list-style-type: none"> • institucionalizace (v rámci entity Lašská brána Beskyd) • deklarace spolupráce B. 1 Nastavení parametrů a podmínek pro vytvoření a fungování pravidelných setkání odborníků cestovního ruchu <ul style="list-style-type: none"> • vytvoření okruhu vhodných „členů“ + jejich oslovení • vytvoření okruhu řešených témat/projektů • vytvoření plánu setkávání
Název indikátorů k hodnocení cíle	Vytvoření pravidelných setkání odborníků cestovního ruchu Vytvoření okruhu „členů“ pravidelných setkání odborníků cestovního ruchu Plán setkávání
Správce cíle	<i>starosta města</i>

Zdroj dat: Vlastní zpracování

Problémový okruh 2	Nejednotný marketing a koncepce CR, minimální spolupráce aktérů v CR
Cíl 2.3	Sestavení jasné krátkodobé/střednědobé strategie:
Popis cíle	Smyslem je vytvořit společnou a jasnou krátkodobou/střednědobou strategii pro rozvoj CR v ORP Kopřivnice: určit cílové skupiny a profilaci, společný směr a témata napříč regionem, společný cílený marketing, společné projekty (podílí se hlavně fórum cestovního ruchu). Nezbytnou součástí je networking s jinými (okolními) regiony a sladění hlavních marketingových aktivit a profilace cílových skupin. Nalezení kooperace s dominantními aktéry CR – Valašské muzeum v přírodě, ZOO Ostrava, Dolní oblast Vítkovic apod.
Hlavní opatření	<p>A. 1. Analýza prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> Analýza dosavadních strategií, marketingových plánů a akčních plánů v ORP Kopřivnice <p>B. 1. Zpracování dokumentu</p> <ul style="list-style-type: none"> Příprava a tvorba společné strategie <p>C. 1. Oficiální přijetí dokumentu</p> <ul style="list-style-type: none"> Schválení a přijetí strategie
Název indikátorů k hodnocení cíle	Vytvoření krátkodobé/střednědobé strategie
Správce cíle	<i>starosta města</i>

Zdroj dat: Vlastní zpracování

Problémový okruh 3	Nízká kvalita služeb a neprofesionalita lidských zdrojů
Cíl 3.1	Odborné proškolení personálu IC:
Popis cíle	Nezbytnou součástí služeb cestovního ruchu je profesionální personál IC. Trendy dnešní doby jsou ve smyslu přechodu od přímého kontaktu s návštěvníkem k elektronické komunikaci, zejména pak na sociálních sítích, webu apod. V tomto ohledu bude nezbytné uskutečnit několik specializovaných školení na téma marketing a obsluha těchto moderních forem komunikace a poté velice důležité fyzické seznámení se všemi provozovatelem, atraktivitami a nabídkami regionu, a to vždy minimálně před hlavní turistickou sezónou.
Hlavní opatření	<p>A. 1 Ekonomika</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování rozpočtu • zajištění financí na školení zaměstnanců IC <p>B. 1 Vytvoření „projektu vzdělávání“/ pravidelného setkávání zástupců IC a provozovatelů služeb a zařízení v CR</p> <ul style="list-style-type: none"> • příprava odborných témat • zajištění lektorů a prostor • zpracování seznamu školených osob • výběr spolupracujících zařízení <p>C. 1 Aplikace nových dovedností v praxi</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet vzdělávacích modulů Počet proškolených zaměstnanců IC Počet spolupracujících zařízení CR
Správce cíle	<i>starosta města</i>

Zdroj dat: Vlastní zpracování

Problémový okruh 3	Nízká kvalita služeb a neprofesionalita lidských zdrojů
Cíl 3.2	Zavedení systému jednotné certifikace ubytovacích a stravovacích zařízení a českého systému kvality služeb:
Popis cíle	<p>Jak vzešlo z dotazníkového šetření v regionu (blíže popsáno v rámci analytické části) dochází k výraznému poklesu kvality služeb v celé TO Beskydy-Valašsko. Nejčastěji jsou zmiňována stravovací a ubytovací zařízení.</p> <p>Velikým problémem často bývá rozdílná kvalita a značná kreativita při označování zařízení tzv. „hvězdičkami“. Proto je nezbytná jistá koordinace a jednotnost, a to především s ohledem na zahraniční návštěvníky. Doporučuje se využít stávající profesní klasifikace jako Hotelstars od AHR ČR pro hodnocení hotelů a penzionů; klasifikaci Svazu venkovské turistiky pro ubytovatele na venkově (penziony, chaty, některá ubytování v soukromí) a klasifikaci Asociace kempů ČR, která stanovuje směrnice pro hodnocení a certifikaci kempů.</p> <p>Výše byly uvedeny tzv. tvrdé standardy pro zařízení CR, mnohdy ale mají zásadní vliv na hodnocení kvality služeb ty standardy a kvality měkké, tedy přístup personálu, zde na centrální úrovni působí projekt Czechtourismu a MMR, Český systém kvality služeb.</p> <p>Region ORP Kopřivnice by měl podporovat zavedení standardů v zařízeních CR na svém území.</p>
Hlavní opatření	<p>A. 1 Legislativa Analýza stávajících standardů kvality ČR, EU</p> <p>B. 1 Vytvoření směrnice kvality podporované v rámci ORP Kopřivnice</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>Analýza standardů</p> <p>Vytvoření směrnice kvality podporované v rámci ORP Kopřivnice</p>
Správce cíle	<i>starosta města</i>

Zdroj dat: Vlastní zpracování

Problémový okruh 3	Nízká kvalita služeb a neprofesionalita lidských zdrojů
Cíl 3.3	Certifikované osoby v rámci Českého systému kvality služeb
Popis cíle	<p>Jak vzešlo z dotazníkového šetření v regionu (blíže popsáno v rámci analytické části) dochází k výraznému poklesu kvality služeb v celé TO Beskydy-Valašsko. Nejčastěji jsou zmiňována stravovací a ubytovací zařízení.</p> <p>Na hodnocení kvality se ovšem nepodílí jen tzv. tvrdé standarty pro zařízení CR, ale zásadní roli hrají standarty tzv. měkké, tedy přístup, ochota a schopnosti personálu. Na centrální úrovni probíhá projekt Czechtourismu a MMR, tzv. Český systém kvality služeb.</p> <p>Region ORP Kopřivnice by měl podporovat zavedení standardů v zařízeních CR na svém území, tedy zapojit se do tohoto projektu a usilovat o co největší proškolení osob jako trenérů kvality I. stupně (certifikovaní absolventi vzdělávacího modulu projektu ČSKS).</p>
Hlavní opatření	<p>A. 1 seznámení s projektem Český systém kvality služeb</p> <p>B. 1 Inicie zapojení co nejvíce subjektů CR z ORP Kopřivnice do projektu ČSKS</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet certifikovaných osob v rámci Českého systému kvality služeb
Správce cíle	<i>starosta města</i>

Zdroj dat: Vlastní zpracování

6.2.4. Indikátory

Indikátory (někdy též označované jako ukazatele nebo měřítka) jsou důležitým nástrojem, jímž se měří úspěšnost nastavené strategie (tj. úroveň dosahování stanovených cílů). Prostřednictvím indikátorů se snažíme popsat míru změny. Indikátory se vyznačují tím, že jsou snadno dostupné (zjistitelné), je určena výchozí hodnota a stanovena hodnota cílová. Zároveň jsou určeni gestoři indikátorů (v souladu s určením gestorů cílů). Indikátory lze shrnout pomocí **tzv. indikátorové soustavy**, která zahrnuje jak **indikátory výstupu** (konkrétní indikátor který je dosažen realizací konkrétního opatření/aktivity a váže se na úroveň **cílů**) a **indikátory výsledku** (obecnější, dosažen realizací souboru opatření/aktivity a váže se na úroveň **problémových okruhů**).

Indikátorová soustava:

Problémová oblast 1: Sezónnost a krátkodobost pobytů návštěvníků

Indikátor výsledku: zvýšení počtu návštěvníků v mimosezónu a prodloužení délky jejich pobytu

Roky	2014	2017	2020
Plán		o 5%	o 10%
Skutečnost	0		

cíl 1.1 Zapojení do systému Karta hosta – Beskydy region card

indikátor výstupu 1.1.1: Počet smluv (zapojené subjekty)

indikátor výstupu 1.1.2: Počet zúčastněných podnikatelů na odborných setkáních

cíl 1.2 Zajištění firmy/specialisty na fundraising a sales – support regionu

indikátor výstupu 1.2.1: Vytvoření pozice fundraisera

indikátor výstupu 1.2.2: Zajištění kontaktní kanceláře

indikátor výstupu 1.2.3: Počet smluv se zapojenými subjekty

indikátor výstupu 1.2.4: Počet podaných žádostí o dotaci, podporu, grant apod.

Problémová oblast 2: Nejednotný marketing a koncepce CR, minimální spolupráce aktérů v CR

Indikátor výsledku: společný marketingový plán v oblasti CR a jednotná strategie

Roky	2014	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		

cíl 2.1 Vytvoření právní entity Lašské brány Beskyd

indikátor výstupu 2.1.1: Zaregistrování LBB jako samostatného subjektu s IČO

indikátor výstupu 2.1.2: Akční plán společných projektů

cíl 2.2 Vytvoření pravidelných setkání odborníků cestovního ruchu

indikátor výstupu 2.2.1: Vytvoření pravidelných setkání odborníků cestovního ruchu

indikátor výstupu 2.2.2: Vytvoření okruhu „členů“ pravidelných setkání odborníků cestovního ruchu

indikátor výstupu 2.2.3: Vytvoření plánu setkávání

cíl 2.3 Sestavení jasné krátkodobé/střednědobé strategie

indikátor výstupu 2.3.1: Vytvoření krátkodobé/střednědobé strategie

Problémová oblast 3: Nízká kvalita služeb a neprofesionalita lidských zdrojů

Indikátor výsledku: Zvýšení počtu certifikovaných zařízení CR a odborně proškoleného personálu v oblasti CR v ORP

Roky	2014	2017	2020
Plán		o 10%	o 20%
Skutečnost	0		

cíl 3.1 Odborné proškolení personálu IC

indikátor výstupu 3.1.1: Počet vzdělávacích modulů

indikátor výstupu 3.1.2: Počet proškolených za městnanců IC

indikátor výstupu 3.1.3: Počet spolupracujících zařízení

cíl 3.2 Zavedení systému jednotné certifikace ubytovacích a stravovacích zařízení a českého systému kvality služeb

indikátor výstupu 3.2.1: Analýza standardů

indikátor výstupu 3.2.2: Vytvoření směrnice kvality CR podporované v rámci ORP Kopřivnice

cíl 3.3 Certifikované osoby v rámci Českého systému kvality služeb

indikátor výstupu 3.3.1: Certifikované osoby v rámci Českého systému kvality služeb

Jednotlivé indikátory jsou pak rozpracovány v následujících tabulkách.

Problémový okruh	1. Sezónnost a krátkodobost pobytů návštěvníků		
Cíl	1.1. Zapojení do systému Karta hosta – Beskydy region card		
Číslo indikátoru	1.1.1		
Název indikátoru	Počet smluv (zapojené subjekty)		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta města Kopřivnice		
Roky	2014	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet uzavřených smluv s podnikateli o zapojení do projektu Beskydy card.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet uzavřených smluv za ORP		
Zdroj čerpání dat:	Lašská brána Beskyd – interní dokumentace		
Cíl	1.1. Zapojení do systému Karta hosta – Beskydy region card		
Číslo indikátoru	1.1.2		
Název indikátoru	Počet zúčastněných podnikatelů na odborných setkáních		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta města Kopřivnice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		24	32
Skutečnost	0		

Popis měřítka:	Počet zúčastněných podnikatelů na odborných setkáních k tématu zavedení Beskydy region card v rámci ORP – bude se jednat o minimálně 4 větší akce s cílem domluvit přímé zapojení subjektů – vytipování bonusu, slevy apod. pro turisty v jejich zařízení, smluvní zajištění a nastavení vč. refakturace bonusů. Setkání se bude konat ve městech Štramberk, Kopřivnice, Příbor, tak, aby se setkání mohlo zúčastnit co nejvíce podnikatelů.
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet zúčastněných podnikatelů – počítá se každá jednotlivá osoba (osoba na více akcích = vždy jen 1 osoba)
Zdroj čerpání dat:	Prezenční listiny ze setkání s podnikateli (dokumentace Lašské brány Beskyd)

Zdroj dat: Vlastní zpracování

Problémový okruh	1. Sezónnost a krátkodobost pobytů návštěvníků		
Cíl	1.2. Zajištění firmy/specialisty na fundraising a sales – support regionu		
Číslo indikátoru	1.2.1		
Název indikátoru	Vytvoření pozice fundraisera		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta města Štramberk		
Roky	2014	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Uzavřená smlouva s fundraiserem, případně subjektem zajišťujícím tuto službu (FO nebo PO)		
Metodika a výpočet:	Počet uzavřených smluv za ORP – podepsaná smlouva o zajištění služeb fundraisera s fyzickou nebo právnickou osobou		
Zdroj čerpání dat:	Smlouva o spolupráci (interní dokumentace Lašské brány Beskyd)		
Cíl	1.2 Zajištění firmy/specialisty na fundraising a sales – support regionu		
Číslo indikátoru	1.2.2		
Název indikátoru	Zajištění kontaktní kanceláře		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta města Štramberk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Zajištění kontaktní kanceláře pro fundraisera, který bude plnit poradenské služby a support regionu v oblasti CR, a to zejména pro NNO a podnikatele v CR. Kancelář bude mít své provozní hodiny a sloužit jako kontaktní místo pro ORP.		
Metodika a výpočet:	Počet kontaktních míst v rámci ORP – kontaktní kancelář fundraisera na konkrétní adrese se stanovenými hodinami pro kontakt s veřejností.		
Zdroj čerpání dat:	Uzavřená dohoda o pronájmu/zajištění prostor		

Cíl	1.2 Zajištění firmy/specialisty na fundraising a sales – support regionu		
Číslo indikátoru	1.2.3		
Název indikátoru	Počet smluv se zapojenými subjekty		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta města Štramberk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet smluv o zajištění konzultační činnosti a poradenství při přípravě rozvojových projektů a vypracování žádosti o finanční prostředky ze zdrojů EU, ČR i jednotlivých krajů, případně jiných externích zdrojů.		
Metodika a výpočet:	Počet uzavřených a podepsaných dohod/smluv o zajištění spolupráce		
Zdroj čerpání dat:	Uzavřená dohoda/smlouva o zajištění spolupráce mezi subjektem CR a fundraiserem (společností)		
Cíl	1.2 Zajištění firmy/specialisty na fundraising a sales – support regionu		
Číslo indikátoru	1.2.4		
Název indikátoru	Počet podaných žádostí o dotaci, podporu, grant apod.		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta města Štramberk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	8
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet reálně odevzdaných žádostí o dotaci pro LBB a subjekty CR z ORP Kopřivnice (pro dotace z EU, ČR, MSK či jiných externích zdrojů a forem fundraisingu)		
Metodika a výpočet:	Počet odevzdaných a zaregistrovaných žádostí o dotaci, grant, podporu na projekty a aktivity v oblasti rozvoje CR v ORP Kopřivnice.		
Zdroj čerpání dat:	Doklady/potvrzení o odevzdání a zaregistrování žádosti o poskytnutí finanční podpory, nebo doklad o zařazení projektu do systému speciální externí podpory (např. evidence projektu v rámci kickstarteru, crowdfundingu apod.)		

Zdroj dat: Vlastní zpracování

Problémový okruh	2. Nejednotný marketing a koncepce CR, minimální spolupráce aktérů v CR		
Cíl	2.1. Vytvoření právní entity Lašské brány Beskyd		
Číslo indikátoru	2.1.1		
Název indikátoru	Zaregistrování LBB jako samostatného subjektu s IČO		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta města Kopřivnice		
Roky	2014	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Nově vzniklý subjekt CR v ORP Kopřivnice s vlastním IČO		

Metodika a výpočet:	Zaregistrování 1 subjektu = přidělení vlastního IČO u FÚ Kopřivnice		
Zdroj čerpání dat:	Doklad o právní subjektivitě – registrace IČO u FÚ Kopřivnice		
Cíl	2.1. Vytvoření právní entity Lašské brány Beskyd		
Číslo indikátoru	2.1.2		
Název indikátoru	Akční plán společných projektů		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta města Kopřivnice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Vytvoření akčního plánu společných typových projektů pro Lašskou bránu Beskyd a celé ORP Kopřivnice v oblasti CR a marketingu. Vytipování nosných témat spolupráce – např. cyklistika a k tomu vytvoření souboru dílčích kroků a projektů za obce, podnikatele a NNO.		
Metodika a výpočet:	Počet zpracovaných akčních plánů = zpracovaný a odsouhlasený akční plán ORP za oblast CR		
Zdroj čerpání dat:	Usnesení obcí o schválení akčního plánu pro oblast CR pro ORP Kopřivnice; usnesení o schválení akčního plánu na mini fóru CR ORP		

Zdroj dat: Vlastní zpracování

Problémový okruh	2. Nejednotný marketing a koncepce CR, minimální spolupráce aktérů v CR		
Cíl	2.2 Vytvoření pravidelných setkání odborníků cestovního ruchu		
Číslo indikátoru	2.2.1		
Název indikátoru	Vytvoření pravidelných setkání odborníků cestovního ruchu		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta města Štramberk		
Roky	2014	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Vytvoření pravidelných setkání odborníků cestovního ruchu na úrovni ORP Kopřivnice pro pravidelné setkávání se, vzájemnou informovanost a řešení společných strategií a projektů. Měli by zde být zástupci podnikatelů, obcí, NNO a dalších strategických hráčů. Na fóru se bude řešit spolupráce 3 sektorů – VS, podnikatelů, neziskový sektor a vzdělání, dále společné aktivity a centrální projekty, systémové změny na podporu rozvoje CR v ORP		
Metodika a výpočet:	Počet vytvořených oficiálních platforem na podporu CR v ORP		
Zdroj čerpání dat:	Usnesení obcí o vytvoření oficiální platformy na podporu CR v ORP		

Cíl	2.2 Vytvoření pravidelných setkání odborníků cestovního ruchu		
Číslo indikátoru	2.2.2		
Název indikátoru	Vytvoření okruhu „členů“ pravidelných setkání odborníků cestovního ruchu		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta města Štramberk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Vytipování okruhu vhodných „členů“ pro zapojení do tzv. mini fóra CR – kontakt list reálně spolupracujících a zapojených subjektů z řad podnikatelů, NNO a dalších subjektů CR v rámci ORP Kopřivnice.		
Metodika a výpočet:	Počet členů pravidelných setkání odborníků CR = počet jednotlivých FO nebo PO (1 osoba/subjekt = 1 člen).		
Zdroj čerpání dat:	Seznam členů vč. kontaktních údajů a prohlášení o spolupráci (interní dokumentace LBB)		
Cíl	2.2 Vytvoření pravidelných setkání odborníků cestovního ruchu		
Číslo indikátoru	2.2.3		
Název indikátoru	Vytvoření plánu setkávání		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta města Štramberk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Vytvoření harmonogramu a obsahu pravidelných setkání odborníků CR		
Metodika a výpočet:	Počet zpracovaných a odsouhlasených harmonogramů pravidelných setkání odborníků CR		
Zdroj čerpání dat:	Usnesení obcí o schválení harmonogramu pravidelných setkání odborníků CR		

Zdroj dat: Vlastní zpracování

Problémový okruh	2. Nejednotný marketing a koncepce CR, minimální spolupráce aktérů v CR		
Cíl	2.3 Sestavení jasné krátkodobé/střednědobé strategie		
Číslo indikátoru	2.3.1.		
Název indikátoru	Vytvoření krátkodobé/střednědobé strategie		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta města Příbor		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Vytvoření krátkodobé/střednědobé strategie rozvoje CR pro ORP Kopřivnice, která vzejde z jednání a společných setkávání v rámci mini fóra CR. Zde se určí zaměření na cílové skupiny, společný marketing a		

	vize a také aktivity směřující ke konkrétním projektům.
Metodika a výpočet:	Počet zpracovaných a odsouhlasených strategií pro rozvoj CR ORP
Zdroj čerpání dat:	usnesení o schválení krátkodobé/střednědobé strategie na mini fóru CR
Zdroj dat: Vlastní zpracování	

Problémový okruh	3. Nízká kvalita služeb a neprofesionalita lidských zdrojů		
Cíl	3.1. Odborné proškolení personálu IC		
Číslo indikátoru	3.1.1		
Název indikátoru	Počet vzdělávacích modulů		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta města Kopřivnice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	8
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet uskutečněných vzdělávacích modulů pro zaměstnance IC z ORP Kopřivnice. Bude se jednat o nová témata jako například práce se sociálními sítěmi (odpovídá moderním trendům přesunu návštěvníků na internet), s webem apod. Počítá se s minimálně 4 nosnými tématy (základní kurzy) a 4 inovovanými tématy (kurzy pro pokročilé). Smyslem je zlepšit práci s cílovými skupinami a zvýšit kvalitu poskytování turistických informací apod.		
Metodika a výpočet:	Počet zpracovaných školících modulů – tematická oblast, obsah a náplň školícího modulu, lektoři, rozsah hodin, výstup		
Zdroj čerpání dat:	Zpracovaný plán školení – témata, obsahová náplň, harmonogram (interní dokumentace LBB)		
Cíl	3.1. Odborné proškolení personálu IC		
Číslo indikátoru	3.1.2		
Název indikátoru	Počet proškolených zaměstnanců IC		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta města Kopřivnice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		96	192
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet osob (zaměstnanců a spolupracovníků IC ORP) absolvujících vzdělávací moduly určené pro zaměstnance IC z ORP. Počítá se s proškolenými osobami na 4 základních blocích školení a 4 inovovaných blocích školení.		
Metodika a výpočet:	Počet proškolených osob celkem = 4 moduly po 3 dnech tj. 12 dní + 4 inovované moduly po 3 dnech tj. 12 dní...celkem 24 dní * 8 osob = 192 celkem. Počítají se jednotlivé osobodny, tj. jedna osoba se účastní několika dní školení.		
Zdroj čerpání dat:	Prezenční listiny účastníků školení (24 ks)		
Cíl	3.1. Odborné proškolení personálu IC		
Číslo indikátoru	3.1.3		
Název indikátoru	Počet spolupracujících zařízení		
Měrná jednotka	Počet		

Správce měřítka	starosta města Kopřivnice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet zapojených IC z ORP Kopřivnice do systému vzdělávání zaměstnanců a spolupracovníků ORP. Jedná se jak o IC zřizované obcemi, tak IC soukromá.		
Metodika a výpočet:	Počet zapojených subjektů se statusem IC z ORP Kopřivnice – subjekty pod jednotlivým IČ		
Zdroj čerpání dat:	Dohody o zapojení do projektu vzdělávání (interní dokumentace LBB)		
Problémový okruh	3. Nízká kvalita služeb a neprofesionalita lidských zdrojů		
Cíl	3.2. Zavedení systému jednotné certifikace ubytovacích a stravovacích zařízení a českého systému kvality služeb		
Číslo indikátoru	3.2.1		
Název indikátoru	Analýza standardů		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta města Příbor		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Analýza jednotlivých klasifikací a standardů kvality služeb CR v rámci ČR. Jedná se jak o tvrdé klasifikace, tak ty měkké. Tato analýza bude sloužit jako podklad pro rozhodnutí o aplikaci jednotné klasifikace v rámci území.		
Metodika a výpočet:	Počet zpracovaných analýz = kompletní analytický dokument na téma klasifikace standardů kvality v CR v ČR		
Zdroj čerpání dat:	Zpracovaná analýza (interní dokumentace LBB), představení výsledků analýzy na mini fóru CR (zařazení do oficiálního programu)		
Cíl	3.2. Zavedení systému jednotné certifikace ubytovacích a stravovacích zařízení a českého systému kvality služeb		
Číslo indikátoru	3.2.2		
Název indikátoru	Vytvoření směrnice kvality CR podporované v rámci ORP Kopřivnice		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta města Příbor		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Vytvoření společné směrnice standardů a požadované/podporované kvality zařízení CR v rámci ORP Kopřivnice, vycházejí z analýzy standardů kvality v ČR a dobrých praktik. Tato směrnice by měla vzniknout jako společný konsensus v rámci debaty na mini fóru CR. Její aplikace bude mít význam v rámci další strategie rozvoje CR a práce s konkrétními cílovými skupinami a marketingových aktivit.		
Metodika a výpočet:	Počet zpracovaných směrnic = zpracovaná a odsouhlasená směrnice kvality CR ORP Kopřivnice		
Zdroj čerpání dat:	Usnesení o schválení společné směrnice kvality CR ORP na mini fóru CR		

Cíl	3.2 Zavedení systému jednotné certifikace ubytovacích a stravovacích zařízení a českého systému kvality služeb		
Číslo indikátoru	3.2.3		
Název indikátoru	Certifikované osoby v rámci Českého systému kvality služeb		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta města Příbor		
Roky	2013	2017	2020
Plán		80	160
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet osob proškolených v rámci projektu MMR a CzT Český systém kvality služeb (měkká kvalita) s platným certifikátem trenéra kvality I. stupně.		
Metodika a výpočet:	Počet proškolených osob (trenérů kvality) s platným certifikátem Českého systému kvality služeb		
Zdroj čerpání dat:	Databáze MMR a Czechtourismu Českého systému kvality služeb		

Zdroj dat: Vlastní zpracování

6.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Koordinátor řídící skupiny
Zastupitelé obcí
Správci cílů
Gestoři indikátorů

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zapojení do systému Karta hosta – Beskydy region card	starosta města Kopřivnice
1.2	Zajištění firmy/specialisty na fundraising a sales – support regionu	starosta města Štramberk
2.1	Vytvoření právní entity Lašské brány Beskyd	starosta města Kopřivnice
2.2	Vytvoření pravidelných setkání odborníků cestovního ruchu	starosta města Štramberk
2.3	Sestavení jasné krátkodobé/střednědobé strategie	starosta města Příbor
3.1	Odborné proškolení personálu IC	starosta města Kopřivnice
3.2	Zavedení systému jednotné certifikace ubytovacích a stravovacích zařízení a českého systému kvality služeb	starosta města Příbor

Zdroj dat: Vlastní zpracování

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.1.1	Počet smluv (zapojené subjekty)	starosta města Kopřivnice
1.1.2	Počet zúčastněných podnikatelů na odborných setkáních	starosta města Kopřivnice
1.2.1	Vytvoření pozice fundraisera	starosta města Štramberk
1.2.2	Zajištění kontaktní kanceláře	starosta města Štramberk
1.2.3	Počet smluv se zapojenými subjekty	starosta města Štramberk
1.2.4	Počet podaných žádostí o dotaci, podporu, grant apod.	starosta města Štramberk
2.1.1	Zaregistrování LBB jako samostatného subjektu s IČO	starosta města Kopřivnice
2.1.2	Akční plán společných projektů	starosta města Kopřivnice
2.2.1	Vytvoření pravidelných setkání odborníků CR	starosta města Štramberk
2.2.2	Vytvoření okruhu „členů“ pravidelných setkání odborníků cestovního ruchu	starosta města Štramberk
2.2.3	Vytvoření plánu setkávání	starosta města Štramberk
2.3.1	Vytvoření krátkodobé/střednědobé strategie	starosta města Příbor
3.1.1	Počet vzdělávacích modulů	starosta města Kopřivnice
3.1.2	Počet proškolených zaměstnanců IC	starosta města Kopřivnice
3.1.3	Počet spolupracujících zařízení CR	starosta města Kopřivnice
3.2.1	Analýza standardů	starosta města Příbor
3.2.2	Vytvoření směrnice kvality podporované v rámci ORP Kopřivnice	starosta města Příbor
3.2.3	Certifikované osoby v rámci Českého systému kvality služeb	starosta města Příbor

Zdroj dat: Vlastní zpracování

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 6.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1. - 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1. - 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

Zdroj dat: Vlastní zpracování

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, postupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu

výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4. Závěr, postup zpracování a kontakty

6.4.1. Shrnutí

Analýza v oblasti volitelného tématu „Cestovní ruch“, byla řešena a vyvíjena prostřednictvím zvoleného tematického experta a koordinátory ve spolupráci s návrhy a připomínkami jednotlivých starostů území ORP Kopřivnicka a v neposlední řadě v rámci diskusí s jednotlivými tematickými experty dalších regionů, kteří se zapojili do tohoto tématu. Prvotní návrhy realizačního týmu byly předkládány starostům k posouzení a po doplnění jejich připomínek, byly zpracovány v dalších etapách tvorby strategie celého dokumentu. Analýza cestovního ruchu byla zpracovávána v termínu od července 2014 do prosince 2014.

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

V návrhové části cestovního ruchu byly zvoleny **3 problémové okruhy**. Jedná se o problémovou oblast č. 1: Sezónnost a krátkodobost pobytů návštěvníků, problémovou oblast č. 2: Nejednotný marketing a koncepce CR, minimální spolupráce aktérů v CR a problémovou oblast č. 3: Nízká kvalita služeb a neprofesionalita lidských zdrojů.

Na základě těchto problémových okruhů byly definovány pro každý okruh 2-3 cíle.

První problémová oblast:

cíl 1.1 Zapojení do systému Karta hosta – Beskydy region card

cíl 1.2 Zajištění firmy/specialisty na fundraising a sales – support regionu

Druhá problémová oblast:

cíl 2.1 Vytvoření právní entity Lašské brány Beskyd

cíl 2.2 Vytvoření pravidelných setkání odborníků cestovního ruchu

cíl 2.3 Sestavení jasné krátkodobé/střednědobé strategie:

Třetí problémová oblast:

cíl 3.1 Odborné proškolení personálu IC

cíl 3.2 Zavedení systému jednotné certifikace ubytovacích a stravovacích zařízení a českého systému kvality služeb

cíl. 3.3 Certifikované osoby v rámci Českého systému kvality služeb

Veškeré tyto údaje byly posouzeny a nakonec určeny na základě výsledku analytické části a konzultací s motivujícími starosty regionu Kopřivnicko a odborníky z CR. S ohledem na změny na pozicích představitelů obcí po komunálních volbách v říjnu 2014, budou v první čtvrtině roku 2015 znovu probrány záležitosti správců cílů a akčních plánů, tak aby docházelo k plnění stanovených indikátorů.

Správcem výše uvedených cílů budou starostové 3 největších obcí (měst), tedy města Kopřivnice, Příbor a Štramberk. Samotné naplňování cílů bude sledováno pomocí stanovených indikátorů.

6.4.3. Kontakty, autoři strategie a zúčastněné strany

Autorem strategie je realizační tým složený ze zaměstnanců DSO Povodí Sedlnice:

Koordinátor: Ing. Dalibor Kvita, hajenka@centrum.cz

Pracovník pro analýzy a strategie: Mgr. Eva Arnošt, ee@email.cz, poté Ing. Petr Arnošt, arnost@centrum.cz

Asistent: Mgr. Klára Niedźwiedzová, poté Mgr. Petr Hůla

Autorem části strategie Cestovní ruch je najatý odborník RNDr. Kamila Sochová, kamila.sochova@atlas.cz.

Motivujícími starosty byli starosta města Štramberk, starosta obce Závišice, starostka obce Ženkla, data byla poskytnuta zástupci všech obcí ORP Kopřivnice.

7. Závěr, kontakty

Strategie území správního obvodu ORP Kopřivnice v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu je zpracována na základě podrobné analýzy území. Území ORP Kopřivnice zahrnuje deset obcí, z toho tři města. Na základě analýz území byly stanoveny problémové oblasti u každého tématu. K jednotlivým tématům byly stanoveny cíle a indikátory. Strategie byla projednávána v rámci fokusních skupin, s motivujícími starosty a se zastupiteli ostatních obcí z území. Strategie má sloužit k řešení problémových oblastí daných témat a má být inspirací pro zastupitele obcí. Důraz je kladen především na vzájemnou meziobecní spolupráci.

Kontakty na zpracovatele strategie

Koordinátor:	Ing. Dalibor Kvita, hajenka@centrum.cz
Pracovník pro analýzy a strategie:	Mgr. Eva Arnošt, eae@email.cz , poté Ing. Petr Arnošt, arnost@centrum.cz
Asistent:	Mgr. Klára Niedźwiedzová, poté Mgr. Petr Hůla
Odborník na cestovní ruch:	RNDr. Kamila Sochová, kamila.sochova@atlas.cz .

8. Seznam příloh

8.1. Seznam tabulek

Tab. 1.6.1 – Relevantní významné strategické dokumenty	9
Tab. 2.1.2.1 – Charakteristika území ORP	11
Tab. 2.1.2.2 – Počet obyvatel v území ORP	12
Tab. 2.1.2.3 – Demografický vývoj obyvatel v území ORP	12
Tab. 2.1.2.4 – Stručná charakteristika školství v území ORP	14
Tab. 2.1.2.5 – Stručná charakteristika oblasti „kultura a sport“ v území ORP	15
Tab. 2.1.2.6 – Stručná charakteristika „zdravotnictví“ veřejného i soukromého charakteru v území ORP	16
Tab. 2.1.2.7 – Ekonomická aktivita obyvatel území ORP Kopřivnice v roce 2011	17
Tab. 2.1.2.8 – Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání v ORP Kopřivnice 2011	17
Tab. 2.1.2.9 – Charakteristika domácností v ORP Kopřivnice 2011	18
Tab. 2.1.2.10 – Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP Kopřivnice	18
Tab. 2.1.2.11 – Charakteristika trhu práce v území ORP Kopřivnice	19
Tab. 2.1.2.12 – Dobývací prostory	25
Tab. 2.1.2.13 – Chráněné ložiskové území	25
Tab. 2.1.2.14 – Ložiska nerostných surovin	25
Tab. 2.1.2.15 – Lesy na území SO ORP Kopřivnice	26
Tab. 2.1.2.16 – Cestovní ruch v ORP Kopřivnice	26
Tab. 2.1.3.1 – Územní a strategické plánování	27
Tab. 2.1.4.1 – Popis klíčových aktérů	30
Tab. 2.2.1 – SWOT analýza	31
Tab. 3.1.2.1 – Počet ZŠ, MŠ a jiných zařízení zřizovaných obcí - dle velikostních kategorií obcí	34
Tab. 3.1.2.2 – Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP ve školním roce 2012/2013 ..	36
Tab. 3.1.2.3 – Počty SOUKROMÝCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP ve školním roce 2012/2013	36
Tab. 3.1.2.4 – Počty CÍRKEVNÍCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP ve školním roce 2012/2013	37
Tab. 3.1.2.5 – Pracovníci ve školství ORP	38
Tab. 3.1.2.6 – Počet ZŠ za ORP	40
Tab. 3.1.2.7 – Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP ve školním roce 2012/2013	41
Tab. 3.1.2.8 – ZŠ ZŘIZOVANÉ OBCEMI, popřípadě krajem	41
Tab. 3.1.2.9 – SOUKROMÉ ZŠ	42
Tab. 3.1.2.10 – CÍRKEVNÍ ZŠ	42
Tab. 3.1.2.11 – Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP ve školním roce 2012/2013	43
Tab. 3.1.2.12 – Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP	43
Tab. 3.1.2.13 – Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP ve školním roce 2012/2013	44
Tab. 3.1.2.14 – Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP ve školním roce 2012/2013	44
Tab. 3.1.2.15 – Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP ve školním roce 2012/2013	44
Tab. 3.1.2.16 – Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP	45
Tab. 3.1.2.17 – Počet absolventů ZŠ v ORP	46
Tab. 3.1.2.18 – Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP	47

Tab. 3.1.2.19 – Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP.....	47
Tab. 3.1.2.20 – Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013	49
Tab. 3.1.2.21 – Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	50
Tab. 3.1.2.22 – Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP	50
Tab. 3.1.2.23 – MŠ ZŘIZOVANÉ OBCÍ, popřípadě krajem	52
Tab. 3.1.2.24 – SOUKROMÉ MŠ (např. firemní mateřské školy atd.).....	53
Tab. 3.1.2.25 – ZŘIZOVANÉ OBCEMI, popřípadě krajem	53
Tab. 3.1.2.26 – Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013.....	54
Tab. 3.1.2.27 – Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP.....	55
Tab. 3.1.2.28 – Školní družiny a školní kluby v ORP	56
Tab. 3.1.2.29 – Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP ve školním roce 2012/2013	57
Tab. 3.1.2.30 – Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP ve školním roce 2012/2013.....	57
Tab. 3.1.2.31 – Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP ve školním roce 2012/2013	58
Tab. 3.1.2.32 – Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP ve školním roce 2012/2013	58
Tab. 3.1.2.33 – SVČ zřizované obcemi v ORP ve školním roce 2012/2013	58
Tab. 3.1.2.34 – Údaje o pracovnících SVČ v ORP ve školním roce 2012/2013	59
Tab. 3.1.2.35 – Školní jídelny zřizované obcemi v ORP ve školním roce 2012/2013	59
Tab. 3.1.2.36 – Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP ve školním roce 2012/2013	59
Tab. 3.1.2.37 – Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi	60
Tab. 3.1.2.38 – Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč	60
Tab. 3.1.2.39 – Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2012.....	61
Tab. 3.1.2.40 – Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023	61
Tab. 4.1.2.1 – Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	92
Tab. 4.1.2.2 – Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	93
Tab. 4.1.2.3 – Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působící v rámci ORP	94
Tab. 4.1.2.4 – Počet jednotlivých typů sociálních služeb	96
Tab. 4.1.2.5 – Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)	97
Tab. 4.1.2.6 – Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele	98
Tab. 4.1.2.7 – Počet sociálních služeb dle zřizovatele.....	99
Tab. 4.1.2.8 – Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012.....	100
Tab. 4.1.2.9 – Kapacita zařízení sociálních služeb.....	102
Tab. 5.1.2.1 – Sběrné dvory na území ORP, současný stav.....	130
Tab. 5.1.2.2 – Sběrná místa na území ORP, současný stav	132
Tab. 5.1.2.3 – Výkupny odpadů na území ORP, současný stav	133
Tab. 5.1.2.4 – Třídící linky na území ORP, současný stav.....	134
Tab. 5.1.2.5 – Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav.....	135
Tab. 5.1.2.6 – Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav	136
Tab. 5.1.2.7 – Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav	137

Tab. 5.1.2.8 – Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	137
Tab. 5.1.2.9 – Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRKO z obcí řešeného území ORP), současný stav.....	138
Tab. 5.1.2.10 – Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav	139
Tab. 5.1.2.11 – Nejblíže skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	140
Tab. 5.1.2.12 – Koncová zařízení (skládky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav	141
Tab. 5.1.2.13 – Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012	142
Tab. 5.1.2.14 – Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012	143
Tab. 5.1.2.15 – Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012.....	144
Tab. 5.1.2.16 – Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směšného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012	147
Tab. 5.1.2.17 – Celková a měrná produkce komunálního a směšného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012	148
Tab. 5.1.2.18 – Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	149
Tab. 5.1.2.19 – Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vyříděných odpadů), rok 2012	149
Tab. 5.1.2.20 – Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012.....	150
Tab. 5.1.2.21 – Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013.....	151
Tab. 5.1.2.22 – Třídění kovu v obcích v roce 2005.....	152
Tab. 5.1.2.23 – Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012	152
Tab. 5.1.2.24 – Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012	153
Tab. 5.1.2.25 – Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012	155
Tab. 5.1.2.26 – Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	156
Tab. 5.1.2.27 – Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směšným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012.....	157
Tab. 5.1.2.28 – Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	158
Tab. 5.1.2.29 – Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	160
Tab. 5.1.2.30 – Neinvestiční náklady na odpadové hospodářství v letech 2010 - 2012 v území ORP Kopřivnice	162
Tab. 5.5.1.1 – Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012	191
Tab. 5.5.1.2 – Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	193
Tab. 5.5.1.3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směšného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012.....	195

Tab. 5.5.1.4 – Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	197
Tab. 5.5.1.5 – Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	199
Tab. 5.5.1.6 – Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012	204
Tab. 5.5.1.7 – Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	206
Tab. 5.5.1.8 – Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	208
Tab. 5.5.1.9 – Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	210
Tab. 5.5.1.10 – Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012	212
Tab. 6.1.1.1 – Základní údaje správního obvodu Kopřivnice	216
Tab. 6.1.2.1 – Počet hostů v HUZ destinace Beskydy-Valašsko.....	218
<i>Poznámka: Z pohledu hodnocení TO Beskydy - Valašsko vychází data z monitoringu návštěvníků, realizovaného IPSOS, s.r.o. a garantovaného CzechTourism (stejně jako je tomu u výsledků za MSK).</i>	218
Tab. 6.1.2.2 – Vzdálenost bydliště respondentů	219
Tab. 6.1.2.3 – Forma dopravy respondentů.....	219
Tab. 6.1.2.4 – Převažující důvod návštěvy respondentů	220
Tab. 6.1.2.5 – Atraktivita aktivit v regionu.....	221
Tab. 6.1.2.6 – Přehled geomorfologického členění území SO ORP Kopřivnice	224
Tab. 6.1.2.7 – Kontrastní formy reliéfu, které jsou atraktivní pro CR	225
Tab. 6.1.2.8 – Hodnocení vybraných klimatických faktorů ovlivňující CR	226
Tab. 6.1.2.9 – Prameny vystupující na povrch na území SO ORP Kopřivnice.....	227
Tab. 6.1.2.10 - Chráněná území na území SO ORP Kopřivnice	229
Tab. 6.1.2.11 – Seznam nemovitých památek, světového dědictví a chráněných území ve SO ORP Kopřivnice	230
Tab. 6.1.2.12 – Přehled významných nemovitých kulturních památek na území SO ORP Kopřivnice	231
Tab. 6.1.2.13 – Přehled větví Lašské naučné stezky	233
Tab. 6.1.2.14 – Seznam památek v Národním sadu Štramberk	234
Tab. 6.1.2.15 – Seznam nemovitých památek, světového dědictví a chráněných území ve SO ORP Kopřivnice	235
Tab. 6.1.2.18 – Využití potenciálu cestovního ruchu obvodů ORP turisticky značenými cestami	240
Tab. 6.1.2.19 – Značené cyklotrasy a potenciál cestovního ruchu obvodů ORP	241
Tab. 6.1.2.20 – Rozhledny a krajině rekreační potenciál obvodů ORP	242
Tab. 6.1.2.21 – Kulturní zařízení a potenciál územně zakotvených atraktivit CR obvodů ORP	243
Tab. 6.1.2.22 – Sportovně rekreační zařízení a krajinný rekreační potenciál obvodů ORP	244
Tab. 6.1.2.23 – Lyžařské vleky a lyžaři využívané lanovky a krajinný rekreační potenciál obvodů ORP	245
Tab. 6.1.2.24 – Turistická informační centra a potenciál cestovního ruchu obvodů ORP.....	246
Tab. 6.1.2.25 – Ekonomické subjekty pohostinství a veřejného stravování a potenciál cestovního ruchu obvodů ORP	247
Tab. 6.1.2.26 – Ubytovací zařízení a potenciál cestovního ruchu obvodů ORP	248
Tab. 6.1.2.27 – Souhrnná data za ORP*	250
Tab. 6.1.2.28 – Země s nejvyššími devizovými příjmy z CR.....	255
Tab. 6.1.2.29 – Podíl krajů na počtu HUZ za 1. – 3. kvartál roku 2013.....	256

Tab. 6.1.2.30 – Vývoj počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v ČR.....	257
Tab. 6.1.2.31 – Vývoj počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v ČR.....	260
Tab. 6.1.2.32 – Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních podle krajů ve 2. čtvrtletí 2014.....	262
Tab. 6.1.2.33 – Přenocování hostů v hromadných ubytovacích zařízeních podle krajů ve 2. čtvrtletí 2014.....	264
Tab. 6.1.2.34 – Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních podle krajů v 1. a 2. čtvrtletí 2014	264
Tab. 6.1.2.35 – Přenocování hostů v hromadných ubytovacích zařízeních podle krajů v 1. a 2. čtvrtletí 2014.....	265
Tab. 6.1.2.36 – Počet hostů v HUZ B-V ve srovnání s ostatními TO MSK za rok 2012	266
Tab. 6.1.2.37 – Počet hostů HUZ destinace Beskydy-Valašsko	266
Tab. 6.1.2.38 – Seznam památek v Národním sadu.....	270
Tab. 6.1.2.39 – Charakteristika muzeí a galerií v ORP Kopřivnice	274
Tab. 6.1.2.40 – Vstupní data - kulturně-historické předpoklady CR v ORP Kopřivnice	275
Tab. 6.1.2.41 – Chráněná území na území SO ORP Kopřivnice	281
Tab. 6.1.2.42 – Přehled památných stromů na území SO ORP Kopřivnice	282
Tab. 6.1.2.43 – Přehled větví Lašské naučné stezky	284
Tab. 6.1.2.44a – Přehled návštěvnosti muzeí v SO ORP Kopřivnice za rok 2008	289
Tab. 6.1.2.44b – Návštěvnost hlavních turistických atraktivit ORP Kopřivnice za období 2009-2014.....	290
Tab. 6.1.2.45 – Kategorie ubytování v jednotlivých obcích ORP Kopřivnice 2014	293
Tab. 6.1.2.46 – Silniční síť na území SO ORP Kopřivnice.....	296
Tab. 6.1.2.47 – Hlavní charakteristiky příhraničních regionů (2013)	300
Tab. 6.1.2.48 – Intenzita dopravy na vybraných úsecích komunikací, dokládající tok osob	300
Tab. 6.1.2.49 – Počet ubytovacích zařízení v SO ORP	302
Tab. 6.1.2.50 – Srovnání trendů v TO Beskydy- Valašsko zima/léto 2012/2013	304
Tab. 6.1.2.51 – Cyklotrasy vedoucí územím SO ORP Kopřivnice	305
Tab. 6.1.2.52 - Přehled sportovních objektů sloužící k rekreaci na území SO ORP Kopřivnice	306
Tab. 6.1.2.53 – Informační centra v SO ORP Kopřivnice.....	307
Tab. 6.1.2.54 – Struktura učebních oborů SŠ, VOŠ se zaměřením na CR nebo příbuzných v rámci MSK	308
Tab. 6.1.2.55 – Konkurence CR pro SMaS a TO B-V	309
Tab. 6.1.2.56 – Organizace podílející se na marketingu ORP Kopřivnice	311
Tab. 6.1.2.57 – Management cestovního ruchu ovlivňující ORP Kopřivnice	313
Tab. 6.1.2.58 – Informace o Sdružení povodí Sedlnice	314
Tab. 6.1.2.59 – Informace o MAS Lašsko	315
Tab. 6.1.2.60 – Informace o Lašské bráně Beskyd.....	316
Tab. 6.1.2.61 – Spolupráce obcí v rámci ORP Kopřivnice	317
Tab. 6.1.2.62 – Rozpočty obcí ORP Kopřivnice za období 2010-2013 – sledované ukazatele CR	320
Tab. 6.1.2.63 – Strategie ROP Moravskoslezsko podle prioritních os.....	322
Tab. 6.1.2.64 – Zrealizované projekty ROP NUTS II MS podle jednotlivých prioritních os v období 2007 - 2013.....	323
Tab. 6.1.2.65 – Celokrajské projekty podporující rozvoj CR v regionech Kopřivnice	324
Tab. 6.1.2.66 – Seznam investičních staveb na silnicích II. a III. tříd v regionu Kopřivnice spolufinancované z ROP NUTSII MSK 2007-2013	325
Tab. 6.1.2.67 – Cyklotrasy podpořené ROP NUTS II Moravskoslezsko v období 2007-2013.....	326
Tab. 6.1.2.68 – Projekty IC a ve studovaných územích - ROP NUTS II Moravskoslezsko v období 2007-2013.....	326

Tab. 6.1.2.69 – Realizované projekty na podporu rozvoje CR z programu Rozvoj venkova na území SO ORP Kopřivnice	327
---	-----

8.2. Seznam grafů

Graf 2.1.2.1 – Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012	13
Graf 4.5.1.1 – Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	126
Graf 4.5.1.2 – Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	126
Graf 4.5.1.3 – Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP	126
Graf 4.5.1.4 – Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	127
Graf 4.5.1.5 – Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	127
Graf 4.5.1.6 – Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	127
Graf 5.5.1.1 – Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008 – 2012	192
Graf 5.5.1.2 – Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008 – 2012	196
Graf 5.5.1.3 – Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008 – 2012	198
Graf 5.5.1.4 – Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008 – 2012.....	203
Graf 5.5.1.5 – Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008 – 2012	205
Graf 5.5.1.6 – Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 – 2012, využití a odstranění	207
Graf 5.5.1.7 – Nakládání s KO na území ORP za období 2008 – 2012, využití a odstranění KO	209
Graf 5.5.1.8 – Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008 – 2012	211
Graf 5.5.1.9 – Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008 – 2012.....	213
Graf 6.1.2.1 – Vývoj příjezdového cestovního ruchu ve světě podle regionů	251
Graf 6.1.2.2 – Mezinárodní příjezdy turistů (%změna oproti stejnému období předcházejícího roku)	254
Graf 6.1.2.3 – Počet hostů v HUZ v ČR	257
Graf 6.1.2.4 – Počet přenocování hostů v HUZ v MSK	260
Graf 6.1.2.5 – Nerezidenti v hromadných ubytovacích zařízeních MSK podle zemí ve 2. čtvrtletí 2014	263
Graf 6.1.2.6 –Návštěvnost vybraných atraktivit CR v MSK, ZL 2010-2013	291
Graf 6.1.2.7 – Struktura ubytovacích zařízení ORP Kopřivnice 2014	292
Graf 6.1.2.8 – Počet lůžek v ORP Kopřivnice 2014.....	293
Graf 6.1.2.9 – Počet lůžek v ORP Kopřivnice 2014 – dle největších obcí.....	301
Graf 6.1.2.10 – Počet lůžek v ORP Kopřivnice 2014 – dle kategorií ubytování	302
Graf 6.1.2.11 – Výdaje obcí ORP Kopřivnice na CR 2010-2013	319
Graf 6.1.2.12 – Podíl prioritních os na celkové alokaci ROP MS v období 2007–2013	323

8.3. Seznam obrázků

Obr. 2.1.3.1 – Územní plány obcí SO ORP Kopřivnice	27
Obr. 6.1.2.1 – Nejznámější atraktivity SO ORP Kopřivnice	223
Obr. 6.1.2.2 – Vhodnost reliéfu pro cestovní ruch na území SO ORP Kopřivnice	225
Obr. 6.1.2.3 – Velikost celkového potenciálu cestovního ruchu území obvodů ORP	240
Obr. 6.1.2.4 – Využití potenciálu cestovního ruchu obvodů ORP turisticky značenými cestami	241
Obr. 6.1.2.5 – Využití potenciálu cestovního ruchu obvodů ORP turisticky značenými cyklotrasami	242
Obr. 6.1.2.6 – Využití krajinně rekreačního potenciálu obvodů ORP rozhlednami	243
Obr. 6.1.2.7 – Využití potenciálu územně zakotvených atraktivit obvodů ORP kulturními zařízeními	244
Obr. 6.1.2.8 – Využití krajinně rekreačního potenciálu obvodů ORP sportovně rekreačními zařízeními	245
Obr. 6.1.2.9 – Využití krajinně rekreačního potenciálu obvodů ORP lyžařskými vleky a lanovkami	246
Obr. 6.1.2.10 – Využití potenciálu cestovního ruchu obvodů ORP turistickými informačními centry	247
Obr. 6.1.2.11 – Využití potenciálu cestovního ruchu obvodů ORP subjekty pohostinství	248
Obr. 6.1.2.12 – Využití potenciálu cestovního ruchu obvodů ORP ubytovacími zařízeními	249
Obr. 6.1.2.14 – Souhrnné vyjádření využití potenciálu cestovního ruchu obvodů ORP	250
Obr. 6.1.2.15 – Pěší trasy vedoucí územím ORP Kopřivnice	285
Obr. 6.1.2.16 – Cyklotrasy vedoucí územím ORP Kopřivnice	286
Obr. 6.1.2.17 – Schéma dopravy ORP Kopřivnice 2012	295
Obr. 6.1.2.18 – Spádová oblast letiště Leoše Janáčka Ostrava	297
Obr. 6.1.2.19 – Lety z letiště Leoše Janáčka Ostrava	299
Obr. 6.2.2.1 – Problémový strom na téma infrastruktura a nabídka CR	348
Obr. 6.2.2.2 - Problémový strom na téma marketing a propagace	349
Obr. 6.2.2.3 - Problémový strom na téma kvalita služeb a lidské zdroje	350
Obr. 6.2.3.1 – Strom cílů k problémové oblasti Sezónnost a krátkodobost pobytů návštěvníků	354
Obr. 6.2.3.2 – Strom cílů k problémové oblasti Nejednotný marketing a koncepce CR, minimální spolupráce aktérů v CR	355
Obr. 6.2.3.3 – Strom cílů k problémové oblasti Nízká kvalita služeb a neprofesionalita lidských zdrojů	356

8.4. Seznam mapových podkladů

Mapa 2.1.1.1 – Administrativní členění správního obvodu	10
Mapa 6.1.1.1 – Vymezení ORP Kopřivnice v rámci Moravskoslezského kraje	215
Mapa 6.1.2.1 – Územní působnost značky Beskydy – originální produkt	317
Mapa 6.1.2.2 – Mapa působnosti MAS Lašsko	318
Mapa 6.1.2.3 – Mapa působnosti Sdružení povodí Sedlnice	318